GLASNIK
PRESVETOG
SRCA ISUSOVA.

S dopuštenjem
crkvenih i redovničkih starješina.

Izdali

Svećenici Družbe Isusove
u Zagrebu.

Godina XXV.

Ljubljana, 1916.
Tisak Katoličke tiskarne.

Gdje je što?

Nakana molitava i dobrih djela.

U siječnju: Kraljevstvo Srca Isusova u obitelji 6
U veljači: Sv. Otac papa 39
U ožujku: Vojnici 62
U travnju: Udovice i sirote uslijed rata 88
U svibnju: Raširenje pobožnosti sv. krunice 106
U lipnju: Pobožnost k presv. olt. Sakramentu 129
U srpnju: Iscijeljenje rana, ratom zadanih 153
U kolovozu: Beatifikacija č. o. Kolombjera 177
U rujnu: Katolička omladinska društva 201
U listopadu: Apostolstvo molitve i svećenstvo 225
U studenom: Duše u čistilištu . . 249
U prosincu: Vječni spas muslimana . 271

Mjesečni zaštitnici.

U siječnju: Obraćenje sv. Pavla . 28
U veljači: Sv. Jakob Kisai, jap. muč. 53
U ožujku: Sv. Toma Akvinski . . 78
U travnju: Sv. Fidelis, muč. . . . 103
U svibnju: Bl. Magdal. Sofija Barat 125
U lipnju: Sv. Bazilije Veliki . . . 149
U srpnju: Sv. Ćiril i Metod . . . 173
U kolovozu: Sv. Dominik 198
U rujnu: Bl. Antun Iksida, muč. . 222
U listopadu: Sv. Franjo Asiški . . 245
U studenom: Sv. Martin, biskup . 270
U prosincu: Sv. Petar Fourier . 298

Pjesme.

K jubileju »Glasnikovu« 6
Srce Isusovo među trnjem 17
Prigodom 25. godišnjice Glasnika . 38
Hrvatska zavjera 92
Prolječe dobar savjetnik 97
Ave Maria 109
Utjeha 112
Želja 117
Euharistija 134
Srce Isusovo 148
Moje cvijeće 211
Marijina medalja 246
Sva si lijepa! 296

Srebrni jubilej Glasnika.

25 godina u službi Presv. Srca Isusova 1
Hrvatski biskupi k jubileju Glasnika 3, 33, 51, 86, 105
25. godišnjica »Glasnika Srca Isusova«:
Prvi počeci 14
Zrno gorušićno 16
Veliko stablo 41
Neslućeni napredak 65
Plodovi 93
Nade 114
A što sada? 138
Slovenka o Glasniku 236
Vojnici i Glasnik 286
Dva ljubimca hrv. naroda (Glasnik i Kalendar) 286

Članci o Srcu Isusovu.

Srce Isusovo, svake hvale predostojno 8
Srce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca 71
Pastirsko pismo hrvatskih biskupa o psovci i o osnutku »Vojske Srca Isusova« 81
U boj proti psovci! (proglas »Saveza Vojske S. I.« 90
Srce Isusovo, u kom je sve blago mudrosti i znanja 120
Srce Isusovo, u kom prebiva sva punina Božanstva 155
Kako da se vjerska organizacija pod zaštitom Srca Isusova provede? 163, 180

I. Podmladak Vojske Srca Isusova 203
II. Podmladak Djevoj. društva S. I. 204
III. Djevojačko društvo S. I. . 233
IV. Vojska Srca Isusova . . . 254
V. Revniteljice Apost. molitve 255
Za vojsku S. I. proti psovci . . . 169
Srce Isusovo, koje je Ocu jako omilijelo 178
Srce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo 209
Srce Isusovo, željo bregova vječnih 227
Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđa 251
Srce Isusovo, bogato za sve, koji te zazivlju 283
Srce Isusovo, Srce najboljega prijatelja 276
»Zanemarena njiva« 281

O presv. Oltarskom Sakramentu.

Što se ovaj tako često pričešća . 136
Gospodin je 230
Nije mogao 256
Hostija 282

Poučni članci.

U boj proti psovki! 11
Što će drugi reći? 13
Vjerska organizacija u župi . . . 21
Učite djecu umjerenosti 116
Macedonski unijati prije pada Srbije god. 1915. . . . . 118, 142, 165, 190
Bratska opomena 123
Papa kralj 158, 184
U boj proti svim neprijateljima! . 189
Ne daj si soliti pamet od kogagod! 199
Čuvajte se krivih proroka 200
700. godišnjica Porcijunkule . . . 207
Djeca moraju svje starije poštivati 238
Molitva 269

O svjetskom ratu.

S ratišta . . . 20, 46, 152, 176, 192
Razne vijesti 23, 47, 73, 148, 192, 235, 299
Sa straže na Drini 44
I komandant moli krunicu 89
Dopis s pomorske bojne pošte . . 140
Nakon dvije godine svjetskoga rata 157
Iz bolnica naših ranjenika 229
Među hrv. ranjenicima (dopis) . . 265
Vojnici i Glasnik 286

O Majci Božjoj i Marijinim kongregacijama.

Kratka uputa u Mar. kongregaciju 25, 49
Što je sve potrebno za osnutak Mar. kongregacije 75, 99
Neobična kita cvijeća 108
Dvije Marije 108
Ogledalo Srca Isusova . 161, 215, 237
Povijest novih pravila Mar. kongr. 197
Ovako zbornici Marijini 193
Za svakoga 198
Buntovnički vođa - štićenik Marijin 272
Sjeti se prve zavjere 295
Pitanja i odgovori . . . 104, 248, 272
Vijesti iz raznih kongregacija:
Dubrovnik 31, Đakovo . . 128, 147
Fojnica 79, 104, Novigrad . 79, 278
Sarajevo . 31, 147, 148, Vinica 79
Zagreb 31, 79, 128, 2, 266
Nove kongregacije: Đakovo 56, Gola 224, Orahovica 56, Vrapče 224, Zagreb 56.

Uzor - zbornici.

»Koji mene nađe« (Stjepan Varga) 29, 54
Zbornik - kadet (Petar Pašalić) . 174
Norbert Friedl 221
O. Augustin Dujmušić 296
Viši časnik - vojnik Marijin (Grof Walterskirchen) 295

Nacrti za govore u kongregacijama.

Kongreganist i štampa 26
Velika smotra Kraljice kongregacije 51
Sv. Josip, zaštitnik radničkih kongregacija 76
Din - Dušmanin kongregacije . . . 101
Zbor Marijin - perivoj Marijin . . 126
Kongregacija i Euharistija 143
Trobojnica mladog zbornika . . . 171
Zbornička diploma 195
Društveni život kongregacije . . . 217
Geslo zbora Marijina 243
Veličina zbornika 267
Marijina kongregacija po izbor četa 293

Razno.

Crkva je kuća Božja 43
Štujmo sv. Josipa 70
Jesu li tvoje ruke prazne? 96
Nije dosta 96
Uskrs 97
Za Vojsku Srca Is. proti psovci 169, 193
Iz svakdanjeg života . . 182, 211, 287
Zar slučaj? 193
Kako se odgaja za svećen. stalež? 234
Molitva mu pomogla 242
Zlata vrijedna 262
Čudnovati putevi Božji 262
Tri dragulja 253
Ovako se radi 300
Je li, tata? 264
Osvit vječnog dana 279
Bog ne plaća svake subote . . . 275

Različite vijesti.

Progonstvo Crkve u Mehiku . . . 47
Broj Muslimana 47
Vijesti o pučkim misijama . . 56, 149
Dubrovnik u proslavu sv. Vlaha . 73
Split: Društvo kćeri Marijinih . . 73
Vijesti »Apostolata sv. Ćirila i Met.« 80
Francuska vojuje i proti Srcu Isus. 149
Podmladak »Vojske S. I.« u Senju . 150
Zagreb. nadbiskup za blagdan S. I. 160
Englezi proti katol. svećenstvu . . 166
Pomanjkanje svećenstva 200
Ovogodišnji blagdan Presv. S. I. . 205
Generalna pričest djece po svem svijetu 206
Lukoran: Kćeri Marijine 235
Dijete dijeli sv. pričest 235
Sedamstogodišnjica dominikanska 300
Dvjestogodišnjica Gospe Sinjske . 229
Slavlje sv. Klimenta u Bugarskoj . 229
Pobjednica pod Visom 300

Zahvalnice.

1. Duhovne potrebe.

Svladala sve zapreke i stupila u samostan 24
Obratio se sin 24
Obraćena bezvjerka 74
Obratio se pred smrt 74
Primljen u sjemenište 97
Obratila se na samrti 122
Po Glasniku do vrela svake milosti 151
Obratio se na samrti okorjeli Francuz 194
Muž se obratio i dobio službu . . 224

2. Tjelesne i vremenite nevolje.

Ozdravilo na smrt bolesno dijete 24
Sretno operiran na želucu 24
Ozdravilo troje djece 48
Spriječena pogibelj otrovanja krvi 48
Ozdravio u svetištu S. I. u Zagrebu 74
Ozdravila majka i sinčić 74
Progovorilo i prohodalo dijete u četvrtoj godini 98
Ozdravilo dijete od tifusa 98
Ozdravila teško bolesna 98
Izliječeno dijete 98
Ozdravilo dijete već na umoru . . 122
Ozdravila od kuge 122
Dobila željeni glas od muža u Am. 122
Siroticine krune 152
Obrana nedužnih 170
Pomoć Majke B. Škapularske . . 170
Ozdravili neizlječivi 194, 247
Ocu se povratio vid 247
Ozdravio otac 247
Ozdravio svećenik 247
Ne šali se s Bogom 263
Riječ valja držati 48
Pomoć u gospodarstvu 263
Obrana nedužnih 264

3. Obiteljske prilike.

Nestalo velike smutnje 48
Dvije velike milosti u obitelji . . 48
Kućne neprilike uklonjene 74
Riješili se zla u kući 151
Javio se izgubljeni sin 223

4. Ratne zahvalnice.

Ne kloni duhom 98
Dobio potrebni dopust 170
Zahvalni vojnici 170
Povraćeno mu prvašnje mjesto . . 194
Molitvenik »Srce Is.« zaustavio puščano zrno 194
Vjera i nevjera 224
Ozdravio brat i otišao u vojsku . 224
Ozdravio od tifusa 247
Ne boji se za zaručnicu 263
Do sada sretno iznio živu glavu . 263
Pomoć i utjeha nevoljnih 264
Kolika dobrota u tim Glasnicima . 264

Broj 1. **SIJEČANJ 1916.** **Tečaj XXV.**

Dvadeset i pet godina u službi Presv. Srca Isusova.

Ovim brojem stupa »Glasnik Presv. Srca Isusova« u dvadeset i petu godinu svoga života. Malo je listova na hrvatskom jeziku, koji su ove godine doživjeli, a nema ni jednoga, koji bi se u tom razdoblju tako razvio kao upravo »Glasnik Presv. Srca Isusova«.

Kad se ono godine 1890. ozbiljno radilo, da se i za hrvatski narod osnuje list, koji će širiti čast i slavu Božanskoga Srca, gledalo se nekako sa strahom i zebnjom u srcu na budućnost, i nebrojeno se puta nabacilo pitanje: Hoće li takav list moći uspijevati? Malovjerni, zašto ste podvojili? Ta što je nemoguće kod Boga? Ili zar da se Božansko Srce, koje takvim žarom plamti za sve ljude, pa i za Hrvate, i koje ništa drugo toliko ne želi, koliko da tim žarom i ljubavlju raspali svakolika srca ljudska: zar da se to Božansko Srce ne će i samo zauzeti za svoju čast te na vaš pothvat, njemu tako mio, izliti obilan blagoslov svoj?

I doista, tko je držao Glasnik za cijelo ovo vrijeme, neka samo pogleda sva godišta, pa će morat priznati: Ovo je prst Božji! Kako je Glasnik bio prve godine čedan po svojoj veličini, po svojoj vanjštini, po svojoj opremi, papiru, slikama! A gledajte ga danas u dvadeset i petoj godini njegova života! Nekoć zapremao među svojim drugovima, među Glasnicima drugih naroda i jezika, posljednje mjesto; danas zauzima po priznanju svih, koji su imali prilike vidjeti ostala 42 Glasnika, u svakom pogledu prvo mjesto — samo što nema tako veliki broj stranica kao neki od njih i što nije tako skup kao gdjekoji od njih. Svi se dapače čude, kako se može uz ovakvu opremu tražiti tako malena pretplata.

I broj pretplatnika narastao je Glasniku preko svake nade. Koncem prve godine brojio je jedva oko **900** pretplatnika; sada, u dvadeset i petoj godini štampan je ovaj prvi broj u **45.000 primjeraka!** Nije li ovo očiti dokaz, kako je Glasnik postao pravi ljubimac hrvatskoga naroda? Kad uvažimo veliku nepismenost našega naroda, njegovu po-

litičku rascjepkanost, njegove borbe za materinski jezik, te kako još uvijek nemamo pravoga kulturnog jedinstva, već svatko vuče na svoju stranu, svatko piše po svojoj volji i po svom najboljem znanju: zaista nam mogu na ovakvom broju pretplatnika zavidati drugi daleko napredniji narodi i priznati, da obzirom na razmjerno maleni broj pismenih Hrvata katolika hrvatski Glasnik Presvetog Srca Isusova imade razmjerno najviše pretplatnika od svih drugih Glasnika.

Koliko je dobra Glasnik za ovo vrijeme u narodu učinio za svetu vjeru, za kršćansku ćudorednost i krepost, za pravi djelotvorni kršćanski život, za hrvatsku narodnu svijest, znade samo Onaj gore na nebesima.

Nebrojeni su po Glasniku našli izgubljeni mir u srcu, povratili se k vjeri mladosti svoje, probudili se iz vjerskog mrtvila i nehaja, rasplamtjeli u radu za slavu Božju i spas duša, dali na ozbiljan popravak, pače popeli se na veliki stepen kršćanske savršenosti. Tko bi mogao izbrojiti sve one, koji su se po Glasniku ostavili svojih zlih običaja, izmirili se sa svojim neprijateljima, povratili tuđe, krivicu popravili, svojski se prihvatili svojih zvaničnih dužnosti! Tko da iskaže, kolike je sirote Glasnik utješio, koliko suza otro, koliko krute nevolje ublažio, u koliko obitelji mir i slogu uneo, koliko roditelja njihovoj djeci povratio, koliko zalutale mladeži na pravi put priveo! Koliki su po Glasniku našli melem ljutim ranama svojim, duševnim i tjelesnim, koliki su po njemu doznali za najboljega, najpripravnijega i najjeftinijega liječnika u svim životnim potrebama! Prrebrojili smo zahvalnice, što ih je Glasnik samo prošle godine 1915. što ukratko što opet opširno objelodanio, i nabrojismo 56 opširnih i 638 kratkih na omotu, u svemu dakle 694! I to samo u jednoj godini! A gdje su tolike, koje uredništvo nije moglo ni ukratko oglasiti radi toga, što pošiljatelj nije označio točno svoju adresu i tako preuzeo na se i odgovornost za istinitost onoga, što piše! A i takvih je bilo u prošloj godini preko stotine.

Kad sve ovo uvažimo, srce nam se napunja najnježnijom harnošću spram Božanskoga Isusova Srca, koje se je dostojalo ovakav blagoslov izliti na tolike hiljade pobožnoga naroda, koje su Glasnik držale i čitale. Zaista je i tu očit prst Božji, koji se obično služi slabima, da postidi jake, i neznatnima, da posrami velike. Tako se eto poslužio i malenim ovim listom, da toliko dobra učini u hrvatskom narodu. O Božansko Srce Isusovo, vječna da ti je hvala i slava na svemu!

S toplom zahvalnošću sjeća se ovom prilikom Glasnik i svih onih, koji su njegovu razvitku i procvatu bud na koji način štogod doprinijeli; a to su u prvom redu: njegov osnivač, preuzvišeni gospodin nadbiskup Stadler, njegovi bivši urednici, njegovi pisci i povjerenici, a osobito presvijetla gospoda hrvatski nadbiskupi i biskupi, koji su ga opetovano svome stadu toplo preporučili, te prečasno svećenstvo, koje je Glasnik smatralo vjernim pomagačem svojim; napokon svikoliki pretplatnici, prijatelji i dobročinitelji njegovi. Osobitom harnošću spominje se Glasnik i dvojice Namjesnika Isusovih na zemlji, Leona XIII. i Pija X., koji su ga opetovano u ruke primili i očinski ga blagoslovili. Neka svima Božansko Srce Isusovo stostruko naplati; a onima, koje je već k sebi pozvalo, neka udijeli pokoj vječni!

Zadovoljno gleda Glasnik na prošle godine svoga rada, te se pouzdano nada i daljnjem blagoslovu Presvetoga Srca, kao što stalno računa i na dobrohotnost svih svojih dojakošnjih prijatelja. Uvjeren je, da mu se ove jubilarne godine ne samo nitko ne će iznevjeriti, nego da će svatko smatrati ugodnom dužnošću svojom, da mu što više novih pretplatnika pribavi, kako će ova jubilarna godina njegova natkriliti svekolike dojakošnje. U to ime bilo nam svima u pomoći milostivo Srce Isusovo! *Uredništvo.*

Hrvatski biskupi k jubileju „Glasnika".

S pravom sam radošću razabrao, da »Glasnik Presv. Srca Isusova« stupa u 25. tečaj. Od neznatnog početka razvio se list tako, da je dostigao četrdeset hiljada predbrojnika, a čitateljima njegovim ni broja se ne zna. Kad pomislim, kolika je kroz to vrijeme po Glasniku bijedna i nevoljna srca ljudska utješilo i ohrabrilo predobro Srce Spasiteljevo, koliko je ovo Presveto Srce s puta grijeha i nehaja navrnulo na put kreposti i spasa, onda ponajprije hvalim Božanskom Srcu Spasiteljevu, jer je s »Glasnikom« očito Njegov blagoslov.

Živo nadalje želim, da Glasnik Presvetog Srca Isusova nađe puta u svaku katoličku obitelj hrvatsku, i da u srcima svih katoličkih Hrvata raspiruje sve veću ljubav k Božanskom Srcu Spasiteljevu. U to ime podjeljujem svoj natpastirski blagoslov i brižnom uredništvu i revnim čitateljima.

U Zagrebu, dne 16. studenoga 1915.

† Antun, nadbiskup zagrebački.

Velečasni oče uredniče!

Vrlo me veseli, što »Glasnik Presv. Srca Isusova« u narednoj godini ulazi u 25. tečaj blagotvornog rada i što će se u svojoj jubilarnoj godini štampati u 45.000 primjeraka.

To je zaista naklada, na kojoj nam mogu zavidjeti kud i kamo napredniji narodi. Do tako visokoga broja eksemplara dotjerao je Glasnik jedino vrsnoćom krasnoga štiva, što ga pruža čitaocima. Kako već sam naslov pokazuje, njeguje se u tom listu osobita pobožnost prema presvetomu Srcu Isusovu. Ta je pobožnost nebu mila, a zemlji spasonosna. Božansko Srce najbolje znade, koliko je taj na oko neznatni listić učinio dobra našemu narodu uopće, a mladeži napose. Tko promatra uspjeh, što ga je ovaj list postigao od postanka svoga do danas, mora da ga upotrebi kao zgodno sredstvo za vjerski i moralni preporod hrvatskoga naroda. Taj je naime list kroz četvrt stoljeća davao utjehu nebrojenim dušama, ublaživao je nevoljnima teške boli, grješnike je vodio na put pokore, jačao je slabe i nemoćne, svećenstvu bio je pomoćnik, a vjernicima najbolji savjetnik i vođa. O obiteljima, gdje se je taj list udomio, bujno su cvjetale kršćanske kreposti, jer su njegovi članci smjerali na slavu Božju i na spasenje duša.

Neka Svevišnji pokrijepi urednika i suradnike, da i nadalje zdravim štivom potiču pretplatnike i štioce na što veću revnost za čast i slavu Božanskoga Srca.

U Senju, dne 12. studenoga 1915. *Dr. Josip Marušić,*
biskup senjski i modruški ili krbavski.

Slavnom uredništvu »Glasnika Presv. Srca Isusova« u Zagrebu.

Povodom 25-godišnje obljetnice opstanka Glasnika Presv. Srca Isusova izvolite primiti i moju kao biskupa usrdnu hvalu i čestitku nad dičnim i neutrudivim nastojanjem, da neiscrpivo vrelo milosti Božje i smilovanja Presv. Srce Isusovo moralno zagrije, preobrazi, preporodi i obnovi čitav narod naš hrvatski, da uzmogne s ponosom svijetu reći: »Ja živim; nu ne živim ja, već živi u meni Krist« (Sv. Pavao Apostol na Galaćane 2, 20).

Ja ću po svojoj dužnosti i nadalje preporučati svećenstvu i vjernicima, da Glasnik podupiru i drže. Ne žalite truda, ne plašite se muke; dobri Bog i Presv. Srce Isusovo blagoslovilo Vaše plemenito nastojanje oko duhovnog preporoda našega naroda. Primite moj srdačan pozdrav sa biskupskim blagoslovom.

Đakovo, dne 18. studenoga 1915. *Dr. Ivan Krapac, biskup.*

Predragi u Kristu brate, uredniče Glasnika Presv. Srca Isusova!

Druga Osoba presv. Trojstva, onaj milosrdni Samaritanac, gledajući rod ljudski, kako je pod drvetom u raju upao među razbojnike, kako je lišen odijela milosti i sapet u okove nečistoga duha po grijehu te odsuđen na vječnu propast, smilova se nad njime, siđe s nebesa, primi na sebe narav ljudsku, te svojim životom, mukom i smrću na drvetu križa pridiže rod ljudski, poveza mu rane, izli u nje ulje i vino svojih zasluga te ga povede u gostionicu svoje svete Crkve. Tu naloži svojim službenicima, da liječe ranjenika, a on će im za to platiti.

Dio zadaće službenika sv. Crkve primilo je na svoja leđa i uredništvo »Glasnika Presv. Srca Isusova«. Poticanjem velikoga sluge Božjega nadbiskupa i metropolite dra. Stadlera započe taj listić svoje blagoslovno djelovanje prije 25 godina u srcu Bosne u veoma uskom krugu svojih čitatelja. Sretnim se scijenim, što sam i sâm mogao da budem dionikom toga blagoslovnoga rada Glasnikova od prvih njegovih dana. Božansko je Srce obilno blagoslivljalo taj rad, i na početku 25. godine svoga opstanka broji glasnik 40.000 pretplatnika i daleko veći broj čitatelja.

Umnožao se taj broj do slijedećega jubileja u još većem omjeru! Blagoslovilo Božansko Srce Spasiteljevo pero suradnika Glasnikovih, da znadu što toplije i što dublje iznositi kapi iz toga bezdna ljubavi! Neka se što više prosvijetli razum čitatelja i ojača volja ljubeći Spasitelja! Našao Glasnik veliki odziv i među katolicima istočnog obreda! Smilovalo se Božansko Srce i nad onom našom odijeljenom braćom, koja nemaju zgode ni prilike, da štogod čuju i čitaju o tom bezdnu ljubavi Božanskog Spasitelja prema nama! Našao se što veći broj čitatelja Glasnika i štovatelja Bož. Srca Spasiteljeva po opustošenom i zakrvavljenom Balkanu!

Čestitajući prigodom prvoga jubileja Glasnika Presv. Srca Isusova Družbi Isusovoj, koja ga je uređivala i izdavala, čestitajući svim suradnicima i čitateljima, zazivljem na sve obilje blagoslova Božanskoga Srca Spasiteljeva i ostajem utječući se i sâm i svoje stado stavljajući pod njegovo okrilje

u Križevcu, dne 19. stud. 1915. *Dr. Dionizije Njaradi,*
apostolski administrator i posvećeni episkop.

Biskupi hrvatsko-slavonske crkvene pokrajine.

K jubileju „Glasnikovu“.

Toliki su danas po svietu glasnici,
Toliki svakakvi njihovi poklici.

Sad unose radost u naše domove,
Sad nam jave žalost, kavge i bolove.

Mnogi vole mienu, nemaju stalnosti,
Robovi vremenu, ne vide vječnosti.

A Ti nama uviek nosiš blagoslove,
Glasniče ljubavi vječne Isusove!

Glasniče vjernosti, Glasniče stalnosti,
Glasniče kreposti, Glasniče vječnosti!

Iz Presvetog Srca ko iz zlatne čaše
Mir, utjehu liješ Ti u duše naše.

Usta Tvoja uviek puna su milosti,
Puna su ljubavi, puna su svetosti.

Mila Ti koliba, zađeš u palaču,
Dozivaš jadnike, da Ti se isplaču.

Zagrliš pobožne, dostigneš grješnike
I vodiš ih Spasu kao pokornike.

Ko Anđeo Božji svima muke blažiš,
Kao Dobri Pastir zalutale tražiš.

I kamogod staneš, tu nestane tmine,
I gdje se pojaviš, tu sunce zasine;

Tu procvatu ruže, ljubice, ljiljani,
Tu balsami sami i sunčani dani;

Tu izvire vrelo, vrelo žive Vode,
Tu žita i vina djevičanska rode.

Glasniče vjernosti, Glasniče stalnosti,
Glasniče kreposti, Glasniče vječnosti!

Samo Ti nam uviek nosiš blagoslove!
Glasniče ljubavi vječne Isusove!

Ti nas uviek vodiš Srcu Isusovu,
Našoj pravoj sreći, našem blagoslovu.

Pridruži se njemu, hrvatski narode —
On će te dovesti do vječne Slobode!

Sarajevo. **Dr. Iv. Ev. Šarić, biskup.**

Kraljevstvo Srca Isusova u obitelji.

Opća nakana molitava i dobrih djela u siječnju, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Presveto je Srce Isusovo prvi puta zakucalo u obitelji, u svetoj obitelji nazaretskoj. U svojoj Majci i u svetom othranitelju svojem gledao je Isus zamjenike Oca svoga nebeskoga; zato ih je i štovao i ljubio, kao njega samoga.

Na sličan način visoko cijeni Isus i danas svaku kršćansku obitelj, koja je uređena po uzoru svete obitelji nazaretske. Sveti Oci i naučitelji Crkve kažu, da je Gospodin posvetio sve buduće kršćanske obitelji onom prilikom, kad je sa svojom presvetom Majkom i sa svojim učenicima prisustvovao početku jedne takve obitelji, svadbi u Kani Galilejskoj. Tada je on ženidbu uzvisio na dostojanstvo svetoga sakramenta, a time otvorio vrelo milosti, što su potrebite bračnim drugovima i njihovoj obitelji. Kako su svi sveti sakramenti izljev Srca Isusova, to je i sakramenat ženidbe izljev i dar istoga Presvetoga Srca. Svaki dakle mir i blagoslov u kršćanskoj obitelji, jedinstvo, sloga, ljubav i bračna vjernost, ljubav i strpljivost prema djeci u odgoju, poslušnosti počitanje djece spram svojih roditelja; riječ u jednu: svaki blagoslov vječni i vremeniti, proizlazi iz Srca Isusova. Svi su ovi plodovi učinci sakramenta ženidbe.

Presv. Srce Isusovo častimo i pozdravljamo kao »kralja i središte svih srdaca«. Presv. Srce Isusovo kralj je i stožer svete Crkve; a temelj Crkve jesu kršćanske obitelji. Potom treba da je Srce Isusovo kralj i stožer i svih kršćanskih obitelji. Ta on ih je utemeljio, on ih je posvetio, on ih ravna i rukovodi; on ih sastavlja, jača, tješi, podiže; o njemu su one sasvim ovisne. Tako dakle ima Srce Isusovo naravno pravo na svaku kršćansku obitelj. Ali na hrvatske kršćanske obitelji ima ono pravo i zato, što su mu se one upravo u ovo doba prošle godine svečano i javno posvetile i sasvim izručile. Neka bude dakle Srce Isusovo kralj i stožer svake hrvatske katoličke obitelji! Neka Srce Isusovo zavlada u našim obiteljima, neka se kraljevstvo njegovo učvrsti u njima!

A što to znači: »Kraljevstvo Srca Isusova u obitelji?« Za koju se obitelj može reći, da u njoj vlada i kraljuje Srce Isusovo? Za onu, koja Srce Isusovo nježno ljubi, koja ga svesrdno štuje, koja požrtvovno za njegovu čast vojuje, koja ga uspješno brani od neprijatelja njegovih, koja svetu i vrhovnu volju njegovu nada sve cijeni i najpripravnije vrši.

»Vi ste prijatelji moji,« reče jednom Gospodin svojim učenicima, »ako budete držali moje zapovjedi.« Prijateljstvo, ljubav, koja se očituje u ispraznim riječima, nije nikakvo prijateljstvo, nikakva ljubav. Tako hoće i Srce Isusovo, da mu kršćanske obitelji hrvatske, koje su mu se onako svečano i onako oduševljeno posvetile, posvjedoče svoju ljubav djelima. A kojim to djelima možemo najbolje posvjedočiti Srcu Isusovu svoju ljubav? Djelima, što nam ih propisuje Bog i Crkva. Ta su djela sadržana u zapovjedima Božjim i crkvenim. Što više, prava kršćanska obitelj, u kojoj kraljuje Srce Isusovo, ne će činiti samo ono, što od nje Bog i Crkva strogo i pod grijeh traži; nego će nastojati, da svome Kralju na svaki način, koliko samo bolje može i umije, ugodi.

Prema tomu treba da se u takvoj obitelji Srca Isusova svaki dan s Bogom počne i s Bogom dovrši. Roditelji će svojoj djeci prednjačiti, a djeca će se za svojim uzornim roditeljima povoditi; i tako se ne će u takvoj kući nikada propustiti jutarnja i večernja molitva; što više, u koliko to prilike dopuštaju, te će se molitve obavljati zajednički i na glas. Na isti način ne će nitko u obitelji, posvećenoj Srcu Isusovu, sjedati za stol, da makar i mrvu kruha založi ili kap vode popije, niti ustati od stola, prije nego se pomoli. S Bogom svatko u takvoj obitelji započinje svaki svoj posao i s Bogom ga svršava. U dnevima sreće i veselja svi daju hvalu i slavu Bogu i Božanskom Srcu njegovu, od koga su sva dobra; a na isti način u časovima kakve kušnje i križa, svatko će se pouzdano obratiti za pomoć Srcu svoga Božanskog Kralja. Nedjelje i blagdani posvećuju se u takvoj obitelji, kako to Bog i Crkva zapovijedaju. Nitko bez važnoga razloga ne će propustiti svete mise, propovijedi, kršćanskog nauka, popoldašnje pobožnosti u crkvi. U takve se dane ne će nitko bez osobito važnoga razloga i bez neodgodive nužde lačati težačkog posla; jer mu je više stalo do Božjega blagoslova nego do plaće, zarade ili kakvog drugog vremenitog dobitka, što bi ga stekao kršeći zapovijed Božju.

Kršćansku kuću, posvećenu Srcu Isusovu, lako ćeš upoznati, čim u nju stupiš. Na prvom i najodličnijem mjestu visi križ, znak i barjak nebeskoga Kralja takve kuće; a pokraj križa koja sveta slika, napose slika Srca Isusova. Kod vrata ćeš opaziti posudicu za svetu vodu; i

to čistu, nezaprašenu i punu svete vode, jer ne služi takvoj kući za puki ures.

Kršćanska se obitelj, posvećena Srcu Isusovu, raspoznaje po vladanju svojih članova. Članovi su takve obitelji čedni, prijazni, umiljati, uslužni, požrtvovni, blagi, krotki, strpljivi, nesebični, darežljivi, pristojni, čisti, uredni, marljivi, ustrajni; jednom riječju: urešeni svim krepostima, kojima treba da je urešena takva obitelj. U takvoj se kući ne viče na djecu, jer su djeca dobro odgojena, pa rado i spremno slušaju svoje roditelje; u takvoj kući ne hodaju djeca musava, čupava, zaprašena, poderana; u takvoj su kući djeca uvijek pod strogim nadzorom roditelja; u takvoj su kući djeca učtiva, čedna, poslušna, radišna. U takvoj se kući ne zna, što je to nevaljala, nepoštena riječ; tu ne ćeš čuti ni kletve ni psovke. U takvoj kući vlada najveća sloga i međusobno poštivanje, jer se na njoj obistinjuju obećanja Isusova, da će u takvim obiteljima vladati pravi mir i sloga, da će svakom dati pomoć, koja mu je potrebita u njegovu staležu, da će ga štiti u svakoj potrebi.

Glasnik Presvetoga Srca Isusova trudi se evo već dvadeset i petu godinu, da u hrvatske kuće unese ljubav i štovanje Božanskoga Srca Isusova, znajući dobro, da su kuće, u kojima se štuje ovo Presveto Srce, pune sreće i blagoslova Božjega, makar inače u njima i velika oskudica vladala; jer prava sreća ne sastoji u zemaljskim dobrima, nego u ljubavi i milosti Božjoj. Tko Boga savršeno ljubi, taj ima sve, što mu srce želi; srce njegovo naime želi samo ono, što mu Bog daje; pa je tako zadovoljan i u siromaštvu kao i u bogatstvu, u zdravlju, kao i u bolesti, u sreći, kao i u nesreći. Sve to mogu posvjedočiti one obitelji, u kojima se Glasnik marljivo čita. Ostanimo mu stoga vjerni i ove godine; širimo ga ove jubilarne godine njegove još više, kako će se po njem raširiti i učvrstiti kraljevstvo Srca Isusova u svim katoličkim obiteljima našim.

M. Kulunčić D. I.

Srce Isusovo, svake hvale predostojno.

Srce mnogih velikana i svetaca drži se u velikoj časti; tako na primjer srce O' Connela, sv. Terezije, dà, i čitava tjelesa mnogih svetaca. A zašto? Jer su sijelo plemenitih, svetih, velikih čuvstava, odluka i patnja. Kad je to pravedno, što da reknemo o Srcu Božanskom? Kolike hvale, časti i klanjanja mora da je istom ono dostojno! Vrijedno je stoga, da ga štuju i hvale

Anđeli i ljudi.

Anđeli su prvi od svih stvorova, koji su se poklonili ovomu Božanskom Srcu. Kad su ugledali u Betlehemu novorođeno dječešce, Isusa »u jedamput postade s Anđelima mnoštvo vojske nebeske hvaleći Boga i govoreći: Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima dobre volje« (Luka 2, 13, 14). Kako su se divili i veselili promatrajući najplemenitije Srce, što je ikada kucalo na zemlji! Znali su, da će Isus u ovom Srcu podnijeti neiskazane muke, žalosti i poniženja, o kojima su proroci prorekli, da će ih Sin Božji pretrpjeti za spasenje ljudi. Zato su mu se najdublje poklonili i njega hvalili.

Mnogi od sv. Otaca vele, da je Bog rekao Anđelima, da će druga osoba presv. Trojstva jednom postati čovjekom, da otkupi rod ljudski, koji će zalutati, te da je zahtjevao, da mu se kao pravome Bogu i u čovječjoj naravi njegovoj poklone. Većina je Anđela to i učinila te tako zaslužila, da ih Bog učvrsti u milosti svojoj i učini za uvijeke blaženima. One, koji ne htjedoše to da učine, strovali Bog kao đavle u pakao. I za Anđele je dakle po nauku tih svetih Otaca postalo Presveto Srce raskršće u srećnu i nesrećnu vječnost. Znadu to Anđeli, te zato neizrecivo štuju Presveto Srce Isusovo.

Sv. Ivan Zlatousti tvrdi, da sva sila Anđela vazda okružuje presv. oltarski Sakramenat i da se tu klanjaju Isusu, veličaju i hvale njegovo Presv. Srce. Kada to čine Anđeli, to većma smo dužni mi isto činiti, mi ljudi. Ta Presv. Srce nije trpjelo i umrlo za Anđele, nego za nas ljude; nije Isus Anđele izbavio iz vječnog prokletsva, nego nas ljude; nije Presv. Srce Isusovo za Anđele bilo probodeno, nego za nas ljude; nije Isus mukom i smrću svoga Presv. Srca Anđelima zaslužio slavno uskrsnuće, nego ga je zaslužio nama ljudima. Zato kad Anđeli cijene Srce Isusovo dostojnim svake hvale, te ga slave i njemu se klanjaju, onda smo mi ljudi još većma dužni štovati ga i slaviti i klanjati mu se.

Sinko, daj mi srce svoje!

Trebalo bi, da svi ljudi po ulicama i poljima, na svakom mjestu javno i bez ustručavanja hvale i slave Presv. Srce, kako ga je iza glasa hvalila i slavila blažena Armela sluškinja, kad je poslije svake pričesti toliki žar ljubavi ućutjela u srcu svom, da nije mogla ostati u crkvi, nego je morala izići na ulice i livade te na sav glas pjevati hvalu i slavu Isusu.

Sv. Toma Akvinac u onom hvalospjevu, što ga je ispjevao u čast presv. Euharistiji, pozivlje sve kršćane, da hvale i slave Isusa u presv. Sakramentu, »jer je vrh slavljenja svega, dost mu hvale nećeš dat.« Sv. Toma govori kao što David u 70. psalmu: »Neka se napune usta moja hvalom, da pjevam slavu tvoju: cijeli dan veličinu tvoju!«

Ne samo mi ljudi dužni smo da hvalimo Presv. Srce i da mu se ponizno klanjamo, već to treba da čini i sav

Svemir,

dakako na svoj način i po svojoj mogućnosti. Time što se je Krist Gospodin utijelovio i kao čovjek došao na svijet, počastio je i posvetio je sav svijet, svu vidljivu prirodu. Time što je htio da bude nazočan do konca vijeka pod prilikom kruha, a kod sv. mise i pod prilikom vina među nama, počastio je i posvetio cijelu prirodu. Što je izabrao vodu i ulje za tvar dvaju sakramenata, posvetio je i ova dva stvora svoja: vodu i ulje. Zato veli prorok u psalmu 117: »Rijeke će pljeskati rukama.« A u psalmu 113.: »Brda će vikati kao ovnovi, a humci kao janjci ovaca.« Ili u psalmu 115: »Tada će vapiti sva drveća šumâ pred licem Gospodnjim.« Cijela priroda stenje pod prokletstvom, kojim ju je radi grijeha prvoga čovjeka Bog udario; ali zaslugama Presv. Srca obnovit će se, veli sv. Pismo, cijeli svemir. »Vidjeh nebo novo i zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja prođoše« (Otkrivanje 21, 1). Svijet je naime, kako sv. Toma govori, stvoren radi čovjeka, zato kad se bude preobrazilo tijelo čovjeka, mora se preobraziti i sav ostali svijet. »I reče onaj, što sjedjaše na prijestolu: evo, sve novo tvorim!« (Otkriv. 21, 5.)

Sve je stvoreno radi nas, a mi radi Krista, govori sv. Pavao. Zato je cijeli svemir dužan, da s nama zajedno hvali i slavi dobrotu Presv. Srca Isusova. To je rekao Isus zavidnim farizejima, kad su mu rekli: »Učitelju, zapriječi učenicima svojim, da ne viču!« jer je sve mnoštvo započelo hvaliti Boga iza glasa za sva čudesa, što su ih vidjeli, govoreći: »Blagoslovljen kralj, koji ide u ime Gospodnje! Mir na nebu i slava na visini!« Reče im Isus: »Kažem vam, ako oni ušute, kamenje će vikati« (Luk. 19, 38—40). Ne budemo li mi slavili i hvalili svake hvale predostojno Srce Isusovo, progovorit će nijema priroda i ona će ga slaviti.

Neki je iskusan čovjek opisao u svojim bilješkama ljudsko srce. Veli, da je bešćutno prema nevoljama bližnjega; samoljubno, jer da traži samo svoju korist; puno je nezahvalnosti; prima dobročinstva ali ih zaboravlja vraćati; nestalno je srce ljudsko; danas će sve obećati, a sutra već na sve zaboraviti; puno je ljudsko srce himbenosti; na jeziku mu je med, a u srcu jed; pripravno je za vlastitu korist i na izdajstvo.

Zatim pun radosti, što je našao Srce svake hvale predostojno, Presv. Srce Isusovo, ovako ga opisuje: »Našao sam Srce jednoga prijatelja, i to jedinoga prijatelja, na koje se mogu sasvim osloniti. Našao sam ljubezno Srce, koje samo zato traži moju ljubav, jer hoće da me usreći. Našao sam očinsko Srce, koje nikada ne gubi strpljivosti, velikodušno podnosi moje pogrješke, pomaže mi u mojim potrebama, i vazda me priznaje za svoga sina unatoč mnogim i težkim uvredama, kojima ga često vrijeđam: Našao sam kraljevsko Srce, koje ljubavlju hoće da vlada nada mnom, i svu

svoju silu upotrebljava na moju obranu. Napokon sam našao Božansko Srce, koje me neizmjernom ljubavlju ljubi; koje je za me podnijelo neizrecive muke, ruglo i sramotu, koje je za me dalo krv i život svoj; a u zamjenu za sve to samo to traži, da se okoristim dobrima, što mi ih je stekao, i da me napokon učini dionikom svoje slave.«

Evo, u slabašnim crtama srca ljudskoga i Srca Božanskoga! Kako je odvratno i odurno srce ljudsko, a kako je čudovito, divno i svake hvale predostojno Srce Božansko!

Kolika sreća za nas ljude, što imamo Božansko Srce! U njem možemo oprati sve nevolje i grijehe srca svoga. Božansko Srce možemo pokazati Bogu kao zadovoljštinu za naše uvrede. Neizmjernim zaslugama Božanskoga Srca možemo pribaviti mir i blaženstvo srcu svojemu. Istina je dakle, da je Srce Isusovo svake hvale predostojno. **M. K. D. I.**

U boj proti psovki (kletvi).

Dobro reče jedan crkveni dostojanstvenik regrutima, koji su ga molili, da im dade škapulir ili medalju Srca Isusova, kako bi se u ratu laglje sačuvali od smrtne pogibelji: »Sve je to doduše dobro i hvale vrijedno: ali ne mislite, da će vas ovi nabožni predmeti sami očuvati od smrti. To može samo Bog, a veliko je pitanje, hoće li on to učiniti, ako se vi ne ostavite svojih najobičajnijih zlih navada, a to su: psovka (kletva) i neplodnost vaših brakova.«

Da im ovu zadnju opačinu što bolje objasni, zapita ih:

»Što biste vi uradili, kad biste kod kuće imali takvog purana, od koga vam pure nesu same mučke?«

»Ja bih ga odmah zaklao...« jedan će od njih.

»Tako će Bog i vas sada klati, ako se temeljito ne popravite...« glasio je odgovor.

To je kod tih dobrih ljudi djelovalo. Više nijesu svaljivali krivnju na svoje žene; nego su čvrsto obećali, da više ne će biti, što je do tada bilo.

Kad bi se u tom pogledu mogla posvuda provesti ovakova odluka, a navlastito u krajevima, gdje nam pučanstvo strahovito propada!

Ali i proti psovki (kletvi) valja ustati. Sada ili nikada! Mnogi su se veliki psovači na bojnoj liniji ukrotili; mnogi i od onih, koji su ostali kod kuće, sasvim su se promijenili. To nije dosta; ima ih još uvijek veoma veliki broj, kojima ni smrtna pogibelj ni najveća oskudica nije oči otvorila ni pamet prisvijetlila, pa psuju i nadalje, možda još više nego prije. Skrajnje je vrijeme, da se tomu zlu stane na kraj. Ne ćemo imati blagoslova Božjega, niti se smijemo iza ovog rata boljemu nadati, dakle god budemo u svojoj sredini trpjeli ovakove psovače.

A opet ne pomaže samo uzdisati i od drugih sve očekivati: Svatko neka u svom djelokrugu čini što može, pa će to zlo brzo prestati. Tako nam rekoše za jednog časnika, zbornika Marijina, inače profesora jedne hrvatske kr. velike gimnazije, koji je izdao dnevnu zapovijed za čete, što su njemu povjerene, da se nitko od njegovih ljudi nije usudio pošteni obraz svoj sramotiti bogumrskom psovkom (kletvom), jer je uzaludna i molitva i hrabrost, kad se Bog ovako teško vrijeđa. Tko bi se usudio tu zapovjed prekršiti, bio to jednostavni momak ili časnik, bit će strogo kažnjen. I doista, to je pomoglo: dvojica, trojica bijahu

kažnjena strogim zatvorom od nekoliko dana; a kad su drugi vidjeli, da tu nema šale, prošla ih volja i obijest psovati. Eto, iz straha pred vremenitom kaznom odučiše se zla, a što im se Bog prijeti vječnim kaznama, za to nijesu prije marili! Što ćete, ljudi — ko ljudi! Kad ne pomažu dakle ona sredstva, treba upotrijebiti ova. Kad bi ovako radili svi časnici, svi činovnici, svi gospodari, svi trgovci, svi graditelji, svi nadglednici, svi kućegazde — nestalo bi psovke za malo dana sasvim! A zar se to ne bi dalo? Treba samo, da netko počne. Eto, ovaj je časnik počeo: neka se u njega ugledaju i drugi...

A jer sva ljudska strogost sama po sebi ne dostaje, pokrenula se iz Zagreba misao: ne bi li se dala plemenita ova nakana i svrhunaravskim sredstvima poduprijeti? I odlučilo se, da se u tu svrhu za ukinuće psovke (kletve) prikaže Bogu svaki mjesec što više svetih pričesti. Time će se postići dvojaka svrha: promicat će se česta i svakdanja pričest, a podpirat će se i rad oko ukinuća psovke (kletve).

U tu se svrhu prijavila do konca listopada ova društva:

U *Zagrebu:* Nadbiskupski Orfanotrofij sa 1200 pričesti mjesečno;
Zavod čč. sestara na Josipovcu sa 960 pričesti mjesečno;
preko 400 zbornika i zbornica Marijinih sa 5000 pričesti mjesečno.

Na *Rijeci:* Sekcija Apostolstva molitve za gospojice sa 88 pričesti mjesečno;
Sekcija Apostolstva molitve u zavodu Srca Isusova sa 740 pričesti mjesečno.

U *Dubrovniku:* Podmladak Vojske Srca Isusova sa 60 pričesti mjesečno;
Vojska Srca Isusova sa 100 pričesti mjesečno;
Savez gospođa i gospođica sa 785 pričesti mjesečno;
Djevojačko društvo sa 800 pričesti mjesečno;
Male dvoriteljice sa 100 pričesti mjesečno.

Tako se već do sada prikazuje svaki mjesec 9833 pričesti na tu nakanu, da se u našem narodu iskorjena psovka (kletva); to bi bilo na godinu u svemu 117.996 svetih pričesti.

Ne bi li se ovima mogla pridružiti i druga katolička društva? Utrajna molitva, dobar primjer i odvažna riječ u pravi čas, mogu sve. Tako nam javljaju, da u tom plemenitom pothvatu sudjeluju i društva Srca Isusova u Moslavini, samo što još nijesu poslala broj svetih pričesti.

Da se i ta stvar nekako uredi i ne zaspi prije nego se dođe do cilja, preporučili bismo, da se sva muška društva, koja kane ovo plemenito djelo poduprijeti svetim pričestima, prijave **»Savezu Vojska Srca Isusova«** u Zagrebu, Palmotićeva ulica 33 (podmladci »Vojska« mogu se prijaviti svome Savezu, Zagreb, Orfanotrofij, Vlaška ulica); a sva ženska društva **»Savezu djevojačkih društava«**, također u Zagrebu, Palmotićeva ulica 33.

Mjesečne nakane u g. 1916.

Blagoslovljene od sv. Oca pape Benedikta XV.

U siječnju: Kraljevstvo Srca Isusova u obitelji.
U veljači: Sveti Otac papa.
U ožujku: Vojnici.
U travnju: Udovice i sirote uslijed rata.
U svibnju: Širenje pobožnosti sv. Krunice.
U lipnju: Pobožnost k presv. oltarskom Sakramentu.
U srpnju: Iscijeljenje ranâ, ratom zadanih.
U kolovozu: Beatifikacija č. o. Klaudija Colombière-a.
U rujnu: Katolička omladinska društva.
U listopadu: Apostolstvo molitve i svećenstvo.
U studenom: Duše u čistilištu.
U prosincu: Obraćenje muslimana.

Što će drugi reći?

Piše: **Pavao Mesarić D. I.**

Dandanas, kad se zlo toliko širi i kad svaka šuša misli, da smije raspravljati o vjeri i o vječnosti te drzovito poricati sve, što su toliki velikani tolikih stoljeća tako neustrašivo branili i ispovijedali; danas, kad u svakom listiću možeš čitati najsmiješnije i najgluplje tvrdnje o vjerskim istinama; kad ne možeš gotovo naći društva, u kom se ne će ma tko zadjeti o dušu, o pakao, o ispovijed, o popove: dandanas, velim, trebamo više no ikada potpunih ljudi, koji će svoju vjeru neustrašivo ispovjedati i neustrašivo ju braniti. Ta zar smo doista tako daleko došli, te svatko može bez prigovora po blatu povlačiti najveće svetinje naše?

Ne da se tajiti: tko je s Kristom, imat će uvijek mnogo da trpi. Nije učenik nad učiteljem. Dok je Mandaljena ugađala svijetu i svoj novac trošila na gizdu i raskoš, nitko joj nije od svijeta prigovarao. A kad se jednom svom dušom obratila i stala činiti pokoru: eto vike sa svih strana! Tako biva i danas: krepostan život dobrih neprestana je opomena za sve zle; a pomene se samo rado daju, a nerado primaju . . .

Raduje se Marija s Josipom gledeći,
Anđeo pjeva »Gloria« po zraku leteći,
I ti sv'jete čitavi, Spasitelja pozdravi!

Život pravoga kršćanina neprestani je rat. U ratu se istom vidi, tko je vjera, tko li nevjera; tko junak, a tko kukavica. Vojnik, koji bi na prvu pogibelj odbacio oružje i digao ruke na predaju, nije vojnik već sinja kukavica i izdajica, koji zaslužuje, da ga prezre i prijatelj i neprijatelj. Takva je kukavica i kršćanin, koji na prvi šušanj sličnih kukavica odnemaruje svoje kršćanske dužnosti.

Takve su strašivice slične djetetu, koga je majka poslala nekamo po poslu, a ono na putu čulo štene, kako je zalajalo, pa se uplašilo i povratilo se kući ne opraviv ništa. Naš je otac Gospodin Isus, lijepo veli na ovu prispodobu sveti Vinko Fererski, a naša majka je Crkva. Oboje nas šalju u kraljevstvo nebesko. Ali gle, na putu zalaje kakvogod psetance, i mi se ne usuđujemo dalje . . .

Otac nebeski šalje te nedjeljom i blagdanom u crku, da pobožno slušaš svetu misu i riječ Božju, da češće primaš sakramente; a eto, zalaje nekakvo psetance, koje ni samo nezna, zašto laje, laje samo da se laje; netko ti se naruga, da si pobožnjaković, da si se posvetio, da si postao stara baba; začudi ti se, što se i ti tobož pametan i naobražen čovjek daješ zaulariti od popova; i — ti kloneš duhom, to počimlješ izostajati, skrivati se, ispričavati se, dok najednom ne prijeđeš sasvim u tabor svojih protivnika. Nije li to skrajnja kukavština? Ne znači li to biti dijete, koje se boji svakoga šušnja?

Uzmimo drugi slučaj! Otac tvoj nebeski zoveći te k sebi u nebo, opominje te, da strpljivo podnosiš razne križeve, bez kojih čovjek ne može biti na ovom svijetu; da si ne privezeš srce uz ovu zemaljštinu, već da rado prema prilikama i punom šakom dijeliš siromasima, njegovim ljubimcima: ali eno se čuje negdje slabi lavež majušnog psetanca — glas koga crva, što po zemlji gmiže, što bez prašine ne može živjeti, koji niti ne sanja o vječnosti i o prekogrobnom životu: a ti se prepadneš, sve napuštaš i prestaneš ići stazom kršćanske kreposti. Nije li to sramotna kukavšina?

A ne znam, ni zašto da se bojimo ljudi? Što nam tko može, ako si pred raspelom ili pred crkvom pobožno otkrijemo glavu? Šta je briga drugoga, ako mi posnim danom jedemo samo od Crkve dopuštena jela? Što je komu stalo, ako ćemo mi sav svoj imetak porazdavati na dobre svrhe? Ta zar ga jedan porazdava na zle svrhe, pa gdje je tu taj zabrinuti svijet, da ga opomene, neka ne bude rasipan?...

Napokon, zar nemaš i ti jezik, da odvratiš luđaku, kako je zaslužio, kako te opominje i sveto Pismo, te ne misli, da je pametan? Jedan se gospodin na putu svratio u željezničku restauraciju, da se okrijepi. Prije jela pobožno se prekrsti, kako to i kod kuće redovito običaje. Opazi to neki njegov znanac, pa će mu porugljivo:

»Je li svi u tvojoj kući tako rade?«

»O ne! Ne rade svi! Ja barem nijesam još vidio, da bi se moj — garov prekrstio i pomolio...«

Nikad mu se više nije taj prijatelj rugao.

Pa onda: Koga treba više slušati: Boga ili ljude? Pa još ovakove ljude, koji sami ne znadu za Boga ni za dušu! Nije li Bog naš jedini i neograničeni Gospodar, o kojem smo vazda i u svemu skroz na skroz ovisni? Ili će nas možda ovakovi kukavelji jednom suditi?

Dakle: ne, što će ljudi reći? već: što će Bog reći? to neka je odsele naše načelo!

Dvadesetpeta godišnjica „Glasnika Srca Isusova".

1892.—1916.

Piše: **Franjo Hamerl D. I.**

Prvi počeci.

Blažena Margareta Alakok piše o. Croisetu D. I., kad je čula, da sprema knjigu o Srcu Isusovu: »Molim Vas i zaklinjem, da ništa ne propustite, kako biste ovu pobožnost (k Presvetom Srcu Isusovu) svakomu toplo preporučili... Isus Krist mi je naime pokazao, kako hoće, da ovu tako opravdanu pobožnost oci Družbe Isusove osim drugih malo po malo raširе« (List 134). U drugom opet listu piše mu: »U ovoj stvari mnogo traži (Božanski Spasitelj) od vaše Družbe, i velike osnove imade s njom. Po ovoj će pobožnosti on na Družbu Isusovu najobilnije izliti božansko blago milosti i milosrđa, samo ako članovi te Družbe budu to Presveto Srce ljubili, častili, razglašivali, te učinili sve što mogu, da ga učine kraljem svih srdaca« (List 100). I opet u trećem pismu piše bl. Margareta, da joj je blažena Djevica Marija ovo objavila: »Što budu bolje (oci Družbe Isusove) tu svoju službu (širiti naime pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu) vršili, to

će obilnije ovo vrelo dobročinstva i milosti natopiti sveto poslovanje njihovo, tako te će odatle ubrati plod, koji će ne samo daleko natkriliti njihov trud i očekivanje, nego će i svakomu od njih biti od velike koristi za spas i usavršenje njegovo« (List 86).

Ovomu tako časnomu pozivu Bož. Spasitelja odazvala se Družba Isusova svim srcem odmah u početku, to radije, što u svome krilu broji mnoge odlične muževe, koji su davno prije bl. Margarete štovali Presveto Srce Isusovo.

A poznato je, da je i o. Klaudije Kolombier,* ispovjednik bl. Margarete, koji je umirio i nju i njezine glavarice, bio također član Družbe Isusove. Doista su oci ove Družbe učinili i čine još i danas sve što mogu, kako bi ovu pobožnost što više raširili i unaprijedili. Oni su prvi pokrenuli i časopis, koji će promicati pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. Bio to prvi »Glasnik Srca Isusova«, što ga počeli godine 1861. izdavati francuski isusovci. Danas imade na svijetu već preko 40 Glasnika u raznim jezicima, a od tih 31 uređuju svećenici Družbe Isusove.

Br. 11. Studeni 1893. Godina II.

GLASNIK
Presv. Srca Isusova.

Uredio
Matija Pajić,
župnik u Sarajevskom Polju.

Tiskara Spindler i Löschner, Sarajevo.

Želja Isusova, primjer braće u drugim zemljama, prekrasni uspjesi, polučeni kod drugih naroda, sama pobožnost Srca Isusova po sebi — sve je to ponukalo i hrvatske oce isusovce, da i oni počnu izdavati Glasnik Srca Isusova na hrvatskom jeziku. U vezirskom gradu Travniku imadu od godine 1882. veliku gimnaziju i središnje dječačko sjemenište za svu Bosnu i Hercegovinu, pa jih je tu bilo najviše na okupu: opravdana nada, da će se list moći dobro uređivati i uredno izdavati. Godine 1890. vodili se ozbiljni pregovori i dogovori o tom. Sam provincijal poticao

ih opetovano usmeno i pismeno, da se odvaže i Glasnik što prije pokrenu. Ali radi mnogih poteškoća navlastito glede tiska i uprave, stvar se zavlačila i previše, dok nije napokon Njegova Preuzvišenost nadbiskup dr. Josip Stadler uzeo sve u svoje ruke te u poznatoj svojoj revnosti već godine 1892. počeo izdavati Glasnik.

Prvi mu je urednik bio veleč. g. Franjo Venhuda, župnik u Sarajevskem polju (Stupu); a tiskao se prve godine u Brnu, u tiskari otaca benediktinaca, druge pako godine u tiskari Spindler i Löschner u Sarajevu. Vanjski oblik Glasnika bijaše veoma čedan: 10½/17 cm veličina papira, a 7/13 cm veličina sloga; 24 stranice, crveni omot. Na strani 17. donosimo naslovnu sliku prvoga broja, a ta je ostala nepromijenjena za prve dvije godine. Pripominjemo samo, da je sama slika za jedan centimetar šira od širine sloga na stranici. Na strani 15. vidimo sliku Glasnikova omota, koja je također ostala dvije godine ista. Slike su napravljene u naravnoj veličini, baš kakve su bile.

Zanimivo je, da je cijena Glasniku bila prve dvije godine poštom 72 novčića ili K 1·44 filira u današnjoj vrijednosti, a 60 novč. (K 1·20) za one, koji su sami po Glasnik dolazili. Dakle je već prije dvadeset i pet godina bila Glasniku cijena gotovo ista, kakva mu je i ove jubilarne godine, premda je danas objamom svojim dva puta veći, a opremom kudikamo ljepši.

Zrno gorušično.

»Kraljevstvo je nebesko kao zrno gorušično, što ga uzme čovjek i posije na njivi svojoj, koje je istina najmanje od svega sjemenja, ali kad uzraste, veće je od svega povrća, i bude drvo tako, da ptice nebeske dolaze i sjedaju na grane njegove« (Matej 13, 32).

Takovo zrno gorušično bijaše i hrvatski Glasnik Srca Isusova. Prve godine svoga života brojio je samo oko 900 pretplatnika; a danas iza dvadeset i pet godina štampa se ovaj prvi broj u 45.000 istisaka! Malen je bio i svojom vanjštinom, malen objamom stranica — imao ih je 24 —, malen vanjskom opremom; ali je ipak mnogo briga zadavao i svomu prvomu uredniku i svomu osnivaču, nadbiskupu Stadlerju. Često si do u kasnu noć mogao vidjeti rasvijetljene prozore nadbiskupove, kad je na brzu ruku pisao i uređivao broj, jer je tiskara već čekala na rukopis, a nadbiskup je bio marljiv pisac. Molio je, kumio, sokolio, pa je napokon i postigao, da je Glasniku udaren čvrst temelj.

Druge je godine uređivao Glasnik nasljednik župnika Franje Venhude, novi župnik u Sarajevskom polju, veleč. Matija Pajić. Te se godine Glasnik još više dotjerao sadržajem, narastao mu i broj pretplatnika. Ipak je to bio prevelik i pretežak posao za jednog župnika tek novo podignute i vrlo razgranjene župe.

Sad napokon preuzeše Glasnik u svoje ruke oci isusovci u Travniku, gdje je boravio urednik profesor Josip Celinšćak D. I. Glasnik se od godine 1894. štampao u Zagrebu, u tiskari Antuna Scholza. Te se godine broj pretplatnika više nego pedeseterostručio: od 900 narastao je na 12.734! Glasnik je postao veći: od nježne biljke stalo se već razvijati veliko stablo. Vanjski mu je oblik bio 12/18 cm, a veličina samoga sloga 9/13·5 cm.

Ne treba se čuditi ovakovu napretku: ta već samo ime »Glasnik Srca Isusova« privlačio je svakoga, kao što je ono nekoć, dok je Gospodin Isus još hodao po zemlji, samo ime njegovo svakoga privlačilo k njemu. Narod je zaboravljao na svoje poslove, dà, i na samo jelo i pilo, pa bi znao po više dana gladan i žedan ustrajati uz njega, jer još nitko nije tako propovijedao kao on. A što je narod tako privlačilo k Isusu? Besprimjerna ljubav i dobrota Božanskoga Srca njegova. Tu je njegovu dobrotu odavao blagi pogled rajskih očiju njegovih, kojim je svakoga, i najvećega grešnika ljupko i milostivo gledao; njegova usta, kojima se svakomu milo nasmiješio i k sebi privlačio; njegove presvete ruke, kojima se tolikih bolesnika dotakao te ih ozdravio; njegove presvete noge, koje nijesu poznavale drugoga puta nego samo onoga, kojim je tražio izgubljene ovce.

A što čini drugo Glasnik? Ne priča li i on neprestano o toj neizmjernoj ljubavi i dobroti Božanskoga Srca Isusova? Isus je, veli sveto Pismo, jučer i danas, to će reći: uvijek je isti; dakle je i njegova ljubav i dobrota uvijek ista. Nije on tako nježno ljubio samo svoj izraelski narod, iz koga je kao čovjek potekao, nego je jednakom ljubavlju ljubio sve ljude bez razlike; i to ne samo svoje savremenike, nego i sve druge budućih vjekova, sve do svršetka svijeta. Za sve je on postao čovjekom; za sve je on trpio i umro; za sve je on utemeljio Crkvu svoju; za sve je on ustanovio sedam izvora milosti — sedam svetih sakramenata — samo ako svi stupe u njegovu Crkvu te tako budu sposobni i vrijedni tolikih blagodati. To Srce Isusovo živi i kuca još danas za sve ljude ob desnu Očevu i u presvetom oltarskom Sakramentu na zemlji. O svem je tom Glasnik pisao, i time je ušao u volju svima.

Br. 1. Siečanj 1892. God. I.

Izlazi svaki mjesec jedan put, i stoji na godinu 60 novčića a za one, kojim se u kuću donosi ili poštom šalje 72 novč.

(Nastavit će se.)

Srce medju trnjem.

Kriste mili, u Srce ti drago
Kô da sve je milje saliveno,
Al mi reci, jedino mi blago,
Zašto li je trnjem opleteno?

Čudne ti se misli glavom roje!
Ne znaš, da je ruža Srce moje?
A na sv'jetu sva se zrca tuže,
Da bez trnja r'jetko cvatu ruže.

Petar Perica D. I.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

Neodoljiva želja za križem.

Veoma sam osjetljiva. Na pogled i najmanje nečistoće sva bi mi se utroba prevrnula. Radi toga me Gospodin više puta oštro ukorio. Zato, kad mi je jednoć valjalo počistiti, što je jedna bolesnica povratila, nijesam se mogla suzdržati, da ne počistim . . . (Neka mi se dopusti ostalo iz obzira spram čitatelja izostaviti. Opaska prevodioca.) »Kad bih imala hiljadu tjelesa,« rekoh mu, »hiljadu srdaca i hiljadu života, sve bih za te žrtvovala.«

Pri tom sam toliku utjehu oćutjela, te sam željela, da mi se svaki dan takva prilika pruži, te se naučim svladati, a pri tom samo Boga imati za svjedoka. On pak u svojoj dobroti, kojoj jedinoj moram da zahvalim tu jakost, pokaza mi, kako mu je ta žrtva mila. Slijedeće noći, ako se ne varam, dopustio mi, da se dva do tri sata naslonim na ranu Presv. Srca njegova. Ne da se opisati, što sam sve onda oćutjela, ni izreći, kako je ta milost djelovala na moju dušu i na moje srce. Ali i ovo što rekoh, dovoljno je, da se vidi, kako je Bog dobar i milosrdan prema ovako jadnoga stvora.

Nije hotio umanjiti moju osjetljivost i veliku moju protivnost, jedno da počastim njegove muke u vrtu maslinskom, a drugo da se imam u čem svladati i poniziti. Ali, tužne mene, ja ne bijah vjerna; ja padoh često. A njemu bilo, čini se, koji put drago, što je ponizio moju oholost i povećao nepouzdanje u samu sebe. Pokazao mi naime, da bih bez njega samo zlo činila i neprestano padala, a ne bih se sama pridigla. On bi mi tada, jedino dobro duše moje, došao u pomoć, pružio mi poput dobrog oca ruke i rekao: »Sad valjda vidiš, da bez mene ništa ne možeš;« a ja bih mu se na dobroti usrdno zahvalila.

Do suza me gane, kad promatram, kako mi se za moje grijehe i neprestane vjerolomnosti osvećuje samo s preobilnom ljubavlju. Na taj se on način, rekla bih, natječe s mojom nezahvalnošću. Kadšto bi tu nezahvalnost isporedio s nebrojenim milostima svojim, a ja bih kroz suze jedva mogla odgovoriti; takvom prilikom više bih trpjela nego što izreći mogu. Ovako se, eto, ova Božanska ljubav igra s nevrijednom ropkinjom svojom.

Jedamput opet, kad sam dvorila neku bolesnicu, koja je grižu imala, i kad mi pozlilo, ukorio me tako oštro, te sam htjela svoju pogrješku popraviti time . . .

Kakav je današnji duh vremena — opažaju izdavačice života i djelâ Margaretinih — ne bi podnio riječi, što ih je blažena iz poslušnosti dalje napisala. Gospodin ju sam morao odvratiti od njezinog nauma, na koji se odlučila u svojoj prevelikoj ljubavi za mrtvenjem. — Čujmo je dalje!

»Samo tebi za ljubav, Gospodine moj, činim ovo, i da predobijem tvoje Božansko Srce; i ja se nadam, da mi ga ne ćeš uskratiti. — A što sve nijesi ti, Gospodaru moj, učinio, da predobiješ srca ljudska? Pa ipak ti ih ne dadu, nego te često od sebe tjeraju . . .«

»U istinu, kćeri moja (reče mi Gospodin), moja me ljubav silila, da sve za njih žrtvujem, makar da mi je ne vraćaju ljubavlju. Stoga hoću, da mi ti zaslugama Presv. Srca moga zadovoljiš za tu nezahvalnost njihovu. Dat ću ti Srce svoje; ali mi se prije moraš

prikazati za žrtvu paljenicu, da odvratiš kaznu, kojom Božanska pravda Oca moga prijeti jednomu samostanu, što ga u svom pravednom gnjevu hoće da kazni i popravi.« U isti čas otkri mi potanko sve pogrješke, što su zavladale u onom samostanu.

Biskup Languet primjećuje, da je tu govor upravo o samostanu parejskom, u kome je živjela sv. Margareta. Bilo, istina, u njemu i svetih upravo duša, ali se ne da poreći, da je od neko doba zavladala u njemu neka mlakost i nemarnost u obdržavanju pravila, neka prisiljena poslušnost, skopčana s mrmljanjem i prigovaranjem; da su neke duvne odviše općile sa svijetom i previše prirasle uz svjetovne stvari; naprotiv bile nemarne u molitvi, u primanju svete pričesti i tako dalje. Gospodin odabrao Margaretu, da mu ona za sve te pogrješke zadovolji, a usto joj dade novu priliku, da okuša slast križa.

Žrtva.

Ujedno mi Gospodin pokaza, što mi valja podnijeti, da ublažim pravedni gnjev njegov. Ali pri tom se uzbuni sva moja narav, i ja

Stup kod Sarajeva: župni stan, prvo uredništvo Glasnika P. S. I.

se ne usudih privoljeti na tu žrtvu. Odvratih mu, da ne pripadam samoj sebi, pa da ne mogu ništa učiniti sama na svoju ruku bez posluha. Ali od straha, da bi me možda mogli prisiliti, te tu žrtvu ipak na se primim, ne rekoh nikome ni riječi. On me pak neprestano silio i ne dao mi mira. Mnogo sam suza prolila, a napokon ipak morala pred poglavaricu. Vidjevši ova moje muke naloži mi, da primim sve, što Gospodin od mene traži, sve bez izuzetka. Sad mi se istom, oh, Bože moj! muke podvastručile, jer se ne usudih reći »da,« nego se opirah i dalje.

Napokon mi se u oči Svijećnice ukaza pravedni ovaj Sudac u tako strahovitoj slici, da sam on čas pala u nesvijest. Nijesam se mogla braniti; a on, kao nekoć sv. Pavlu, reče: »Uzalud se opireš tražbini pravde moje. I baš zato, što se protiviš, da umakneš poniženju, što bi te po ovoj žrtvi snašlo, sad ću ti ovo poniženje

podvostručiti: Tražio sam od tebe samo skromnu žrtvu: sada tražim javnu; i to na način i u času, kad ćeš najmanje na to misliti. Bit će to u tako teškim prilikama, da ćeš se stidjeti sve do konca svoga života, kako pred samom sobom, tako pred stvorovima, da upamtiš, kad si se Bogu oprla!«

I doista, brzo sam to iskusila. Nikada mi još tako 'ne bijaše. Samo nešto da spomenem, ne sve!

S ratišta.

Pogibeljan izvid.

Odjahasmo, nas deset jahača — piše jedan vojnik s ruskog ratišta — s jednim narednikom i s jednim vodnikom. Morali smo ispitati, kako su jaki Rusi u selu S. U. Kad mi tamo blizu, eto ti dva kozaka na konju. Narednik pošalje mene s vodnikom, da pođemo neopasce za njima te vidimo, ima li ih mnogo. Jedva se mi malko od ostalih udaljismo, kad ih kozaci spaziše i otvoriše na njih ubojitu vatru. Mi smo od svojih odsječeni. U selo ne možeš, jer su tamo Rusi; natrag ne možeš, jer će te opaziti kozaci. Bio u blizini jedan štagalj; u taj se nas dvojica oprezno uvučemo i zaprijetimo se gazdi, da ne smije nikud iz kuće, dok smo mi tu. Nadošla brzo mrkla noć. O snu ni govora; a tako ni o bijegu, da ne nabasamo na neprijatelja.

Sjetim se ja, da sam vidio u blizini lijep kip srca Marijina. Odvučem se ja onamo puzajući tiho po zemlji, i pomolim se vruće Majci Božjoj, da nas izbavi. Povrativši se predložim vodniku, da pokušamo sreću. On ni čuti, jer da je pogibelj sada još veća, pošto se sve više i sve bliže razabirala vika i konjski topot. Već počeše i pokraj našeg skrovišta prolaziti. Ja volio poginuti nego živ pasti u ruke kozacima; zato sjednem na konja, pa što Bog dade. Vodnik će za mnom, ma i proti volje. Jedva ostavismo štagalj, kad nas već opaziše. »Panje, predaj se!« dovikuju nam. Ja onako u kasu ispalim nekoliko hitaca i jurim dalje prema kućama, da se zaštitim od kiše taneta, što se stala sipati na nas sa svih strana. I zamakosmo sretno za kuće. U taj čas opazim dva naša konjanika. Bile to drugi izvidne patrulje, koje upozorismo na veliku pogibelj te s njima sretno umakosmo i dođosmo do naših. Tu im ispripovjedimo o jakosti Rusa i o selu S. U. Još istoga jutra bilo selo u našim rukama.

Poruka svima, osobito ženama.

Jedan kapral piše uredništvu: »Bio sam više mjeseci u Srbiji, a sad sam opet dulje vremena na sjevernom, ruskom ratištu. Prošao sam dosta krajeva poljskih u Galiciji i u Rusiji. Pa što sam vidio? Vidio sam, da su srpske žene veoma slabo uzgojene, da kunu i psuju gore nego kod nas muškarci. Nije čudo, da od takvih matera nijesu ni djeca bolja. U Galiciji je narod pobožniji; tu se ne čuje tako strašnih psovaka. A kakvi su naši? Takvi, kakvi su i kod kuće. Istina, mnogi su se popravili; ali ih ima još uvijek sva sila, koji ne znadu usta otvoriti, da štogod ne opsuju, pa to još Boga i Isusa, i Majku Božju, koji nam jedini mogu pomoći i odmoći. Nije čudo što tolико stradavamo. Kako bi nas Bog i pomogo, kad još uvijek ima izroda, koji ga tako nemilo vrijeđaju? Dajte, vi matere i vi djeco kod kuće, dajte vi svojim molitvama zadovoljite Bogu za te uvrede i ljubite ga barem vi više nego što ste ga dosada ljubili. Razrijedit će nas jako. Koliko će ostati iza rata muškaraca u najboljoj muževnoj dobi? Pa sada neka još i to malo ne valja! Što će biti iz naše i onako male, a sada još tako proriđene Hrvatske! Gledajte dakle na svaki način, da se psovka i kletva sasvim iskorjeni u našem narodu. Da nas nije nitko živ s bogomrskim riječima dočekao, kad se kući vratimo!

Iz pisma jednog redovnika.

Jedan redovnik, ali brat, ne klerik ili svećenik — jer i redovnička braća moraju pod pušku — piše nam:

»Dne 3. lipnja bio sam ranjen u desnu ruku kod Lavova. U bolnici me ostavili jedan mjesec; a onda hajd opet u vatru, premda mi ruka još ne bijaše iscijelila. Zakratko morao sam opet u bolnicu, gdje su mi izvadili još jedan komadić šrapnela. Bio

sam u sedam bolnica; ali onakog postupka, kakav sam vidio u Zagrebu, toga nema valjda nigdje! Blago onima, koji u Zagreb dodu! Nama ne dadu nikad u crkvu; a u bolnicama, barem u kojima sam ja bio, gotovo nema nikad mise. Mnogo sam puta ostao bez zajutraka misleći, da ću se moći pričestiti; ali nijesam smio nikud iz bolnice.

U svibnju sam se svaki dan preporučivao Majci Božjoj moleći joj krunicu i litanije loretske; a u lipnju opet Srcu Isusovu, moleći litanije Srca Isusova. Svaki sam dan ponavljao dobru odluku, da ću strpljivo i iz ljubavi k Isusu trpjeti glad — a bilo ga je dosta — i druge neprilike ratne. Kad sam bio u najžešćoj vatri, molio sam litanije Svih Svetih. Jedva sam ih dovršio i počeo moliti molitve, što slijede iza litanija, kad zaori trublja: »Naprijed!« i mi izađosmo iz svojih skrovišta, a po nama se sasu prava tuča šrapnela i puščanih taneta. K tome stadoše Rusi kositi iz strojnih pušaka, kao kad bi sto krojača brzo šilo na svom stroju. Ja probudim u sebi savršeno pokajanje i stanem ponavljati svoje redovničke zavjete. Eto me već na trideset metara pred ruskim jarkom! Još nekoliko strjelovitih molitvica, još jednom tutnjava, lomljava, plač, vika, treskavica, da misliš: propast je svijeta, kad me zahvati jedan šrapnel i rani teško. Ostao sam tu ležeći punih 25 sati. Istom druge noći, kad sam došao k sebi i očutio još nešto malo snage, stanem se tiho šuljati usred neprestane kiše topovskoga i puščanoga zrnja prema našima, dok me nijesu opazili i iznijeli iz očite smrti. Tu mi je doista samo Bog pomogao i Presveto Srce njegovo po zagovoru Svetaca našega reda.

Stup u sarajevskom polju, boravište prvih urednika Glasnika P. S. I.

Vjerska organizacija u župi.

Priobćio: **Vinko Michielli D. I.**

Iskustvo je pokazalo, da se pravi vjerski život može u župi probuditi, razviti i uzdržati samo pomoću raznih organizacija na vjerskoj podlozi. Bez toga crkva je prazna, ispovjedaonice su prašne, a pričesni stô pust. Naprotiv, gdje su osnovane ovakve organizacije, duhovni pastir ima toliko duhovnih pomoćnika, koliko ima u tim organizacijama članova. Što ne može on postići u crkvi kod onih, koji u crkvu ne dolaze, postići će oni kod kuće. K tomu je župniku veoma olakšan posao, jer sa nekoliko osoba upravlja uspješno cijelom župom.

Sva se župa dade razdijeliti poput dobro uređene vojske u razne skupine. Muževi i mladići sačinjavaju »Vojsku Srca Isusova«, kojoj je na čelu predsjednik; muška školska djeca čine podmladak »Vojske«; ovim podmlatkom ravna predsjednik »Vojske« (s nekoliko starijih dječaka). Žene do 50 godina pripadaju skupini »Revniteljica Srca Isusova«, kojima je na čelu nekoliko (obično četiri) upraviteljica. Starije žene jesu

jednostavni članovi »Apostolstva molitve«. Djevojke se vrstaju u »Djevojačko društvo«, komu je na čelu glavarica, a njoj uz bok tri do četiri revniteljice. Školske djevojčice okupljaju se u podmladak »Djevojačkog društva«; njime upravlja jedna djevojka iz djevojačkog društva. Sve ovo nije zapravo ništa drugo nego »Apostolstvo molitve«, zgodno uređeno prema našim prilikama. Tako se sav vjerski život i rad u župi usredotočuje u pobožnosti k Presvetom Srcu Isusovu, kojom su proniknuti svi slojevi i sve dobe.

Župnik ima posla samo s predsjednikom »Vojske«, s upraviteljicom »Revniteljica«, s glavaricom »Djevojačkog društva« i s onom djevojkom, koja je na čelu ženskoga podmlatka. Preko njih upravlja on uspješno cijelom župom. Dosta je, da samo ovima kaže, što želi, i eto, sva ova dobro organizovana vojska, što stoji pod barjakom Srca Isusova, spremna je udovoljiti svakoj opravdanoj želji njegovoj. Pomoću njihovom lako će se iskorjeniti u župi razni zli običaji, uvesti mnogo dobra, urediti i opskrbiti crkva, javni ophodi i crkvene svečanosti obavljati na dostojan način, uzveličati sjaj kuće i službe Božje, raspiriti apostolski žar revnosti, oživjeti zamrle ustanove crkvene u župi, itd.

Tko želi poboljih uputa, neka se obrati na »Savez Vojskâ Srca Isusova«,dotično na »Savez djevojačkih društava« u Zagrebu, Palmotićeva ulica 33.

Na ovakav način organizovale su se u godini 1914. i 1915. ove župe:

	Vojska S. I.	Podm'atak Vojske	Djevoj. dr.	Podmladak Dj. dr.	Revni'eljice
Čepin (Slav.)	„	„	„	„	„
Draškovec (Hrv.)	„	„	„	„	„
Jelenska (Hrv.)	„	—	„	„	„
Kastel (Istra)	„	„	„	„	„
Klana (Istra)	„	„	„	„	„
Kutina (Hrv.)	„	—	„	„	„
Ludina (Hrv.)	„	—	„	„	„
Osekovo (Hrv.)	„	—	„	„	„
Sela (Hrv.)	„	„	„	—	„
Sv. Lovreč na Labinskom (Istra)	„	—	„	—	„
Sv. Nedjelja (Istra)	„	—	„	—	„
Skitača (Istra)	„	—	„	—	„
Sv. Martin (Istra)	„	—	„	—	„
Trojstvo (Hrv.)	„	„	„	—	„
Vojni Križ (Hrv.)	„	—	„	—	„
Voloder (Hrv.)	„	—	„	„	„
Vrtlinska (Hrv.)	„	—	„	„	„

U svim je ovim mjestima podignuto »Apostolstvo molitve« kao središte svih tih društava.

Pečuh (bogoslov): »S velikim veseljem moram Vam pisati, da sam s Glasnikom čisto zadovoljan. Čudo toga našao sam u njemu; više nego što sam se i nadao. Htio sam se iz njega naučiti hrvatski, a osim toga naučio sam se još bolje ljubiti Srce Isusovo! Ako mi Bog dade tu milost, da jednom uzmognem propovijedati narodu, ne ću zaboraviti upozoriti ga, neka se iz Glasnika uče bolje ljubiti Srce Isusovo. — Zaista se ne mogu načuditi, kako možete za tako malo novaca tako dobar list davati!«

Razne vijesti.

Svaki dan po jedna sveta misa za poginule ratnike služit će se u crkvi sv. Stjepana u Beču oko 10 sati. Prvu je misu — svečani Requiem — odslužio sam bečki kardinal nadbiskup, dr. Gustav Piffl. Sastavio se i odbor najodličnijih gospođa pod pokroviteljstvom Njezine Visosti nadvojvotkinje Izabele, koji se brine, da toj misi vjernici u što većem broju osobno prisustvuju, ili se barem u to vrijeme po molitvi u duhu s ostalima sjedine.

Prema naredbi praškoga nadbiskupa, kardinala Skrbenskoga, svećenstvo se ondje obvezuje, da će prikazivati svete mise za pokojne, ranjene i bolesne, ratujuće i zarobljene vojnike sve dok se ne svrši rat, a po ratu još tri godine za sve poginule i umrle vojnike u ovom svjetskom ratu.

Redovnice će primati sv. pričest u istu svrhu, te će tih na godinu biti namijenjeno u tu svrhu najmanje 100.000.

Sveti Otac papa Benedikt XV. odslužio je u svojoj papinskoj crkvi u Lateranu dne 7. studenoga svetu misu za sve pale ratnike u ovom svjetskom ratu. Opet jedan dokaz, kako se sveti Otac brine za svu svoju djecu i preko groba. Sveti je Otac isposlovao kod turške vlade, da je svim zarobljenicima, što se nalaze u Turskoj, dala svakoga tjedna po jedan dan odmora; a sada je ponovno odredila, da katolički zarobljenici imadu u nedjelju prosto, kako će moći udovoljiti svojim vjerskim dužnostima, slušajući toga dana svetu misu.

Koliko je bilo do sada gubitaka u ratu? Jedan katolički dnevnik u Sjevernoj Americi sestavio je na temelju svih službenih listina, što su stigle u Ameriku, popis sveukupnih gubitaka u ovom svjetskom ratu tečajem prve godine ratovanja, to jest od konca srpnja 1914. do konca srpnja 1915. Pa veli, da je u tom razdoblju u svemu poginulo 3,500.000; ranjeno 8,500 000; zarobljeno 3,240.000 vojnika. A gdje su toliki, za koje se uobće ne zna, što se zbilo s njima; pa toliki, koji su se u ratu razboljeli ili kasnije u raznim bolnicama ranama podlegli! — Sveukupni ratni troškovi, izdani od zaraćenih država za vojsku, iznose po računu istoga lista u toj godini 125 miljarda kruna našega novca! I još kao da nije dosta zla!...

Koliko je sada ratova? U sadanji svjetski rat upleteno je 13 država. Na jednoj su strani Njemačka, Austrija, Bugarska i Turska, a na drugoj strani Rusija, Englezka, Belgija, Francezka, Italija, Srbija, Crna gora, Japan i Monako. No sve te države nijesu upletene u rat sa svima četirima središnjim vlastima. Rat vode: Njemačka sa osam država s (Italijom ne), Austro-Ugarska sa devet država. Bugarska sa šest država. Turska s isto toliko. Rusija sa 4 države, Englezka isto sa 4. Belgija sa dvije države. Italija sa tri. Crna gora sa 4 države. Srbija sa 4. Japan sa 2. Dakle je u svemu 58 ratova.

To će biti rat! — Iz jedne bečke bolnice piše nam jedan ranjenik: Imao sam jednog poznanca iz mojega sela, koji je bio kod kuće jako raskalašen i, kako je uvijek govorio, sasvim neustrašiv. Ne znam, da sam ga ikada vidio u crkvi. Da ste ga vidjeli u bojnoj liniji! Od straha se tresao kô šiba na vodi. Ja ga tješio, mirio i bodrio, neka se moli Bogu, neka se preporuči Presv. Srcu Isusovu, pa će mu ono biti u pomoći. Žena mu poslala škapular, i on ga sada rado uzeo; a kod kuće ne bi ga sigurno ni pogledao! Što više, obećao je, da ne će više biti, kakav je bio. I Bog ga dragi očuvao; dosada je barem ostao živ i zdrav. — U jednom ograšju bio sam ranjen, ali začudo, ništa me skoro nije boljelo; samo što sam rekao »Hvala Bogu!« Bio sam u četiri bolnice, i nagledao se svijeta; ali malo dobra. Ženski je svijet, čini se, svuda jednako pokvaren. Oslobodi Bože, ako opazimo, da ni naše žene nijesu bolje od ovih! To će doista biti rat — pravo je rekao Glasnik — kakvog žene još doživjele nijesu! Bog nas od njega očuvao!

Turski sultan otvorio je dne 16. studenog 1915. svoj sabor te u svom prijestolnom govoru spomenuvši krasne uspjehe svojih četa i onih od saveznika (naše monarkije i Njemačke) veli doslovno: »Padam zahvalno ničice pred Svemogućim, koji je pružio priliku turskoj vojsci, da se tako sjajno ovjenča novom slavom i čašću, pa šaljem svoju molitvu zahvalnicu i prošnju Alahu, da bi konačno podjelio pobjedu također mojim drugim slavnim vojnicima,... Zahvaljujem i veličam Boga za sretnu uspostavu ovih sveza (što je naime slobodna željeznička pruga Berlin—Beč—Carigrad), koje će obezbijediti saveznickim narodima pobjedu u ratu, a napredak i sreću u miru.« — Tako eto i Turčin hvalu daje Onome, koji ravna i upravlja sudbinom naroda i pojedinaca, te postiđuje mnoge katolike, koji ni sada ne će da progledaju i povrate se k vjeri mladosti svoje. — —

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Svladala sve zapreke i stupila u samostan.

Hrvatska. — Bilo mi je šest godina, kad sam upoznala duhovne kćeri sv. Vincencija Paulskoga, i u mojoj se duši probudi žarka želja, da se posvetim dragome Bogu u njihovoj družbi. Čim sam svršila pučku školu, zamolila sam oca, da me dade u t. zv. malo sjemenište njihovo, no molba mi nije bila uslišana. Kad mi je bilo trinaest godina, umrije mi otac. Žalost moja bijaše dakako neizreciva; ali me ipak tješila misao, da me sad ništa ne veže uz svijet. No eto nove neprilike! Uza zapreke, što mi ih stavljahu braća i rođaci, zabolijele me oči. Međutim, nada me ipak ne ostavi, već jednom zavapih: »Božansko Srce Isusovo, ti vidiš, kako čeznem za redovničkim životom, izliječi mi oči! Kad položim sv. redovničke zavjete, zahvalit ću ti se javno u tvome Glasniku.« Moja bolest krenula na bolje. U sedamnaestoj godini stupih u družbu i prošle godine na 2. veljače položila sam sv. redovničke zavjete. Budi hvala uvijek presv. Srcu Isusovu!

Obratio se sin.

Hrvatska. — Prije 8 godina ostadoh udovica sa četvero djece. Najstariji sin ode u Beč u zanat, a ja sam se kod kuće mučila s troje nejačadi uz dug, koji je tri puta nadmašivao vrijednost moje sirotinje. Uz veliku bijedu i muku neprestano sam se molila Srcu Isusovu za pomoć i zaštitu. — U to dođe i druga nesreća. Eto mi sina iz Beča kući bolesnog. — Kad je malo prizdravio, skitao se okolo i trošio uludo svoj krvavo baštinjeni očinski dio. Uzalud bilo moje karanje, uzalud moje prošnje, neka se primi ozbiljnog posla: on je ostao nijem, i još se izderao na mene — svoju majku. Što ću jadna! Molitva i post bilo je moje utočište: Dvije sam korizme postila srijedom, petkom i subotom bez mrve hljeba i bez kapije vode. Tad prodam kravu i dobiveni novac dadem sinu, neka ode u Ameriku, da mi ovdje ne pravi sramote u kući i ne okalja pošteno ime pokojnog si oca.

Sin primi novac, ali me prevari. Iz jednog mjesta mi pisao, da treba još 100 kruna, jer da kani u Južnu Ameriku. I opet prodam zadnju sirotinju i žuljavo skucani novac pošaljem sinu. Ali on je za ta novac kupio biciklu (dvokolicu) i za par dana eto ga opet doma. Što ću sad s njim? — Da ga žandarima predam, što mi susjedi savjetovali? Ne, to mi ljubav majčinska nije dala. — I opet sam se molila, i napokon bila uslišana. Uzeli mi malo iza toga sina u vojnike, gdje se duševno popravio; a ja po oporuci svoje sestre dođem do novaca, čime sam si mogla nabaviti opet prvašnje gospodarstvo. — Duša mi nije smirena, dok to ne dođe u naš omiljeni Glasnik, neka i drugi bijednici, koje kakova nevolja mori, mole za pomoć molitvom i postom. Nakon 8 godina uživam zadovoljstvo i mir, jer se sin popravio. U Bogu je sva sreća, sva nada i sav mir.

Na smrt bolesno dijete.

Hrvatska. — Otac pao na bojnom polju, a mali mu sinčić Mika, učenik prvoga razreda, pogibeljno oboli tako, te smo već počeli pripravljati sve, što je potrebno za sprovod. U ovoj tuzi pohitim u Zagreb dne 8. siječnja pr. g. u Svetište Presv. Srca Isusova. Kako je upravo počela sv. misa kod oltara sv. Vjekoslava, u vrućoj molitvi preporučim maloga Presv. Srcu Isusovu i zaštitniku mladeži sv. Vjekoslavu, a kao trećoredica i sv. o. Franji. Kad sam se vratila kući, začudim se, našavši dječaka posve kod svijesti. Zapitam majku, kada mu je odlanulo? Odgovori mi, da se je mali jutros oko ½8 sati najedamput osvijestio, sjeo u krevetu i propitkivao: gdje je baba? Puna ganuća i zahvalnosti pomislih u sebi: to je ona ura, kad sam u crkvi za ovu milost prosila! Sveta mi je dužnost, da se na ovoj milosti i dobroti javno zahvalim Presv. Srcu Isusovu i sv. Vjekoslavu i sv. Franji.

Operiran na želucu.

Istra. — Moj brat bolovao dugo vremena na želucu. Svakim danom bolest se pogoršavala, dok mu napokon nije tako pozlilo, da je bio proviđen sa Svetotajstvima umirućih. Taj isti dan tri vrstna liječnika su mislila, e bi doskora imala nastupiti katastrofa. U zdvojnosti utekli smo se gorućom molitvom za dragocijeni njegov život, Presvetom Srcu Isusovu, Majci Božjoj u Lurdu, sv. Antunu, sv. Josipu i sv. Jakovu. I gle, brat počeo jačati a nakon 19 dana u pratnji jednog liječnika odputovao je u Beč na operaciju, iza 20 dana vratio se kući dosta oporavljen. Tomu je eto sada 17 mjeseci, što je bio operiran i čuti se skoro sasvim zdrav i veseo kao i prije.

Kratka uputa u Marijinu kongregaciju.

1. **Što je Marijina kongregacija?** — To je od Družbe Isusove podignuta i od svete Stolice potvrđena duhovna udruga članova istoga spola i staleža, koja na osobiti način štuje Majku Božju te svojski nastoji oko vlastitog posvećenja i oko posvećenja bližnjega, a usto brani Crkvu od navala bezbožnih ljudi.

2. **Što znači samo ime »Marijina kongregacija?«** Riječ, kongregacija« znači isto što i »zbor«, pa se prema tomu hrvatski kaže: »Zbor Marijin«. »Kongregacija« je latinska riječ, uobičajena kod svih naroda, i zato je upotrebljavamo obično i mi. — Dodaje se »Marijina«, da se time označi, kako kongregacija stoji pod osobitom zaštitom Majke Božje, i zato što kongregacija goji u svojim članovima usrdnu pobožnost, štovanje i djetinju ljubav k blaženoj Djevici Mariji.

3. **Kad i gdje je nastala Marijina kongregacija?** — Nastala je u Rimu godine 1563. U isusovačkom kolegiju naime združilo se nekoliko boljih đaka pod nadzorom svoga profesora o. Ivana Leunisa D. I. u poseban zbor, a u svrhu, da na osobiti način štuju Majku Božju, njoj u čast obavljaju zajednički neke pobožnosti, kako bi se laglje sačuvali od zla i sigurnije napredovali u svim krepostima. Taj su zbor prozvali »Kongregacija Navještenja bl. Djevice Marije«.

U zbor su primali samo najbolje đake kako gledom na napredak u školi tako i gledom na njihovo vladanje. To je zboru pribavilo veliki ugled pa su po primjeru toga zbora počeli i u drugim učevnim zavodima Družbe Isusove osnivati takve zborove. Videći prekrasne plodove tih kongregacija, papa Grgur XIII. uze ih god. 1584. pod svoju zaštitu, potvrdi im pravila i obdari ih s velikim oprostima. Podjedno dade papa ovoj prvoj kongregaciji, što je nastala najprije u Rimu, vlast, da si može druge slične kongregacije, što će se u drugim zavodima Družbe Isusovo podići, sebi pripojiti te im priopćiti oproste, što ih je sama od sv. Stolice dobila.

4. **Kako su dalje kongregacije napredovale?** Papa Klement VIII. dopusti god. 1602., da se kongregacije mogu osnivati i u drugim kućama Družbe Isusove i to za muškarce, a ne samo u kolegijama i zamo za đake. God. 1751. dopusti papa Grgur XIV., da se mogu osnivati kongregacije i za ženske. — Godine 1773. bje Družba Isusova ukinuta, a vlast podizati nove kongregacije, i to samo za

đake, dobi papin namjesnik za biskupiju rimsku. Pet godina kasnije (1778.) dobi upravitelj prve i najstarije rimske kongregacije ista prava, što ih je nekoć imao general Družbe Isusove.

Godine 1814. uspostavljena je Družba Isusova opet. Napokon papa Lav XII. povrati god. 1824. generalu Družbe Isusove sva prijašnja prava njegova gledom na Marijine kongregacije; što više, već slijedeće godine dopusti, da može prvoj kongregaciji pripojiti i takve, koje nijesu osnovane u kućama i crkvama Družbe Isusove. Tako su se odsele mogle podizati kongregacije po svim crkvama i po svem svijetu.

Napokon je papa Lav XIII. obdario u više navrata kongregacije novim oprostima, proširio prava generala Družbe Isusove, dopustio, da se u istom mjestu i u istoj crkvi može osnovati više Marijinih kongregacija, a ne samo jedna, kako to biva kod bratovština. Godine 1911. izdao je general Družbe Isusove o. Franjo Ksaverij Wernz nova opća pravila, koja imadu služiti za podlogu svim Marijinim kongregacijama po svem svijetu.

5. **Ima li mnogo kongregacija na svijetu?** — Ima ih danas u svemu preko 40.000; a članova će biti do dva milijuna. U Hrvatskim su zemljama do g. 1916. podugnute u svemu 142 kongregacije, koje mogu brojiti ukupno oko 8.000 zbornika.

(Svršit će se.)

Kongreganist i štampa.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

»Odbacimo djela tame i obucimo oružje svijetla« (Rimlj. Jedno od najmoćnijih sredstava, najraširenijih i najuspješnijih jest i ostaje »štampa« sa svim svojim tamnim i svijetlim stranama. Sila je to, moć, ili, ako hoćete, velevlast, kako je neki s pravom pozvaše. Vlada i osvaja svijet ne doduše sabljom demeskinjom, ni tanetima, nego sitnim slovima svojih proizvoda: knjigama, brošuricama (knjižicama), časopisima, novinama, letacima. Računalo se prije par godina pa pronašlo, da se svake godine štampa na zemlji otprilike 3665 milijuna knjiga. U Saveznim državama Amerike prodalo se u jednoj godini 700 milijuna knjiga; u zapadnoj Evropi kupilo se 1800 milijuna knjiga jedne same godine! Veliki su to brojevi koji jasno govore. I dok na jednoj strani potomci pravednoga Abela, u manjini doduše, šire carstvo svijetla, kraljevstvo Božje, dotle nevjerno i zlobno pleme Kainovo, na žalost u većini, ulaže sve za carstvo tmine.

I. U boj proti zloj štampi. 1. Koja je to? Ne ću da spominjem onih knjiga ni novina, što načelno zastupaju bezvjerstvo i nećudoređe. Čim im samo naslov vidiš, ili u njih malo zaviriš, odaju svoj nepošteni smjer. Ko ima otvorene oči i dobru volju, lako će se tih kloniti. Nego ističem one naoko bezazlene, bez boje, u kojima nema ništa niti proti vjeri niti za vjeru, ništa proti ćudoređu niti za ćudoređe; one šarolike, koje kadikad pohvale katolike i búde katolički život, a u istom broju, samo na drugom mjestu, ili ako to ne, a ono zacijelo u drugom ili trećem broju sipaju ljute strjelice na sve, što je katoliku sveto; one podmukle, koje ne siju kukolj otvoreno, nego pod krinkom, prikriveno: pišu lijepo, da ne možeš bolje, ali tuj koja rečenica, tamo koje pitanje, uskfik, riječ, koja odaje pravu namjeru takve štampe. Ove su najpogibeljnije; jer otrov djeluje neopazice više ili manje, prije ili kasnije, ali djeluje zacijelo. Da ih izrijekom navedem? Poznata su im imena. — —

2. Kako? »Hoćete li uspješno raditi protiv neprijatelja vjere i naroda našega«, pisalo je jednom »Hrvatstvo«, a to vrijedi još i sad, pa je valjda slobodno i nama isto ponoviti, »onda van s »Pokretom«, van s »Malim Novinama«, van sa »Slobodnom Riječi«, van s »Riječkim Novim Listom«, van sa starim grješnikom »Obzorom« — a ima još nekih! Jest, van zborniče (zbornice) s ovakovim i sličnim novinama i knjigama, s protukatoličkom i protuvjerskom štampom! Nema im mjesta u kući, u rukama zbornika. Htjeli su neprijatelji da oslabe našu monarkiju gladom, nu nije im uspjelo, pa im, ufamo se stalno, i ne će uspjeti. Ali ne dajte ovim neprijateljima, rđavoj štampi, jesti: ne dajte joj pretplate, ne tražite je, ne čitajte je, pa ćete vidjeti, kako će brzo poginuti! Zgodno reče jedan revni zbornik, da se ovakova vrsta đavola izgoni samo — postom. Svaki filir za rđavu štampu, nova je kap, što umnaža količinu, nova je iskra, što podjaruje žestinu otrova.

Nipošto se ne pretplaćuj, ne kupuj, ne drži, ne čitaj zle knjige ni novine! Odvraćaj i druge, prigovore im obaraj!

3. Zašto? Jer škodi: truje dušu, katolički život potkapa, vjeru obara ili barem slabi, zdrave kršćanske misli, nazore, načela otimlje; a protivno tomu ucjepljuje u dušu carstvo grijeha i učvršćuje carstvo neobuzdanih strasti. Jer je nerazborito: tko će razborit najmiti i plaćati čovjeka, koji će se nanj blatom nabacivati; zmiju-ljuticu milovati, da ga okruži smrtonosnim dahom; kopati grob nesreće sebi, obitelji, domovini, narodu? Ili koji će zbornik prekrštenih ruku gledati, dapače novcem podupirati onoga, koji nastoji, da mu najsvetije nutarnje uvjerenje iz srca iščupa, njema, koji stoji pod barjakom Marijinim i koji je po pravilima dužan braniti svetu vjeru i Crkvu?

II. Na rad za dobru štampu. 1. Koju i zašto? Katoličku, koja zastupa načela Kristova, istine rimokatoličke Crkve širi, kršćanski katolički život budi i unapređuje. Sve, što izlazi: iz Leonove tiskare u Splitu, iz nadbiskupske u Zagrebu, biskupske u Đakovu, iz »Kuće dobre štampe« na Rijeci, iz tiskare Kurykta na Krku; sve knjige i novine, što ih izdaje Kaptol vrhbosanski u Sarajevu, Pijevo Društvo, Društvo sv. Jeronima i samostan milosrdnih sestara u Zagrebu, Zborovi duhovne mladeži u svim hrvatskim bogoslovnim sjemeništima, uprava ovoga Glasnika, razni naši crkveni redovi i drugo, ovomu jednako— za ovo se zagrij, za ovo revnuj!

»Ma ja i onako ne dajem ni filira u korist zle štampe!«

To je hvale vrijedno. Nu samo treba pripaziti, da nam se ne ušulja tat, koji će nas okrasti, da nam se u kuću ne uvuče zmija otrovnica: to je tek polovica samoobrane. Poraditi valja, da sataremo glavu toj otrovnici, ili barem kužni dah njezin oslabimo, ograničimo; obaraj zlo, radi dobro; podupiri dobro štivo. Oboje zajedno. Premalo je čuvati se diva Golijata; valja mu staviti nasuprot Davida. I zar da još pitamo zašto? Jer je skrajnja potreba. Svijetlo užižemo, da ne tumaramo i da se ne izgubimo u tmini. Isto vrijedi i za katoličku štampu. Prenimo se! Na noge!

2. Kako? Učimo se od protivnika! Upravo je besprimjerna drzovitost, kojom ortaci tmine turaju u svijet svoja glasila. Kako je velik njihov strah pred istinom, tako im je velika drzovitost u promicanju zablude, neistine. Barem jednaku otvorenost i revnost — istina ne pozna straha — neka pokaže prijatelj katoličke štampe.

Ne mogu svi zbornici biti povjerenici, ne može svaki da pretplati za drugoga; ali svaki može nešto: preporučiti, nagovoriti drugoga, pokazati

dobro štivo drugomu. Ne propustimo priliku niti na javnim mjestima, na zborovima, kao i u privatnim kućama otvoreno raditi za dobro štivo.

Zborniče! Zbornice! Podvostručenim silama radimo za kat. štampu: Pretplati se, drži, čitaj, širi! Imaš li dobro pero, a ti i piši! Podaj zdravo štivo ranjenicima u bolnici, šalji katolička glasila našim vojacima na ratište.

Pod barjakom Gospinim u boj protiv zle štampe, a na rad za dobru, katoličku! Sad je, na početku godine, najbolje za to vrijeme.

Obraćenje sv. Pavla apostola.

Piše: Josip Celinšćak D. I.

Pravo je čudo ljubavi, milosti i milosrđa Božjeg to obraćenje sv. Pavla: Najljućega progonitelja kršćanâ obrati u tili čas dobrota Božja u najrevnijega vjesnika vjere kršćanske i u apostola čitavim narodima.

Pavao, kojemu je prije bilo ime Savao, rodi se u Tarsu u Ciliciji. Roditelji njegovi, židovi od plemena Benjaminova, imajući rimsko građanstvo, poslaše ga zarana u Jeruzalem u školu glasovitoga farizeja Gamaliela, da se nauči zakonu Mojsijevu. U toj školi mladi Savao preteče sve drugove svoje u nauku i usplamti većma nego li drugi za zakon židovski, a goraše upravo od mržnje na kršćane. Zato ih gonjaše do same smrti, vežući i predajući u tamnicu ljude i žene.

Kad su židovi svetoga Stjepana, prvoga mučenika, kamenjem zasipali, oni haljine svoje metnuše kod nogu mladića Savla; i on bješe pristao na smrt Stjepanovu. Savao ču, kako se mučenik Gospodinov moli za krvnike svoje, pa toj molitvi sv. Augustin pripisuje obraćenje Pavlovo. »Crkva,« kaže sv. Otac, »ne bi nikad imala Pavla, da se nije Stjepan za nj Bogu molio.«

U ono doba postade veliko progonstvo za kršćane u Jeruzalemu, i Savao dišući prijetnjom na učenike Isusove žeđaše za krvlju njihovom. Zato izmoli od židovskoga poglavara svećeničkoga pisma u Damask na židovske bogomolje, da sve židove, koji su Isusovu vjeru prigrlili, poveže i dovede u Jeruzalem. I tako već samo ime Savlovo bijaše kršćanima strašno.

Ali čovjek snuje, a Bog određuje. Kad je bio naime Savao na putu i došao blizu Damaska, ujedamput obasja ga svijetlost s neba, i padnuvši na zemlju ču glas, gdje mu govori: »Savle, Savle! Zašto me progoniš?« A Savao reče: »Tko si, Gospodine?« A Gospodin reče: »Ja sam Isus, kojega ti progoniš.« Ove riječi Isusove, nutarnjom milošću praćene, umekšaše tvrdokornost Savlovu. Savao dršćući od straha reče: »Gospodine! što hoćeš da činim? I Gospodin mu reče: »Ustani i uđi u grad, pa će ti se ondje kazati, šta ti treba činiti.« A ljudi, koji su išli s njim, stajahu u čudu čujući istina glas, ali nikoga ne videći. A Savao usta sa zemlje, i otvorenim očima ništa ne vidje. I bješe ondje tri dana, a da nije vidio, ni jeo, ni pio, nego se jednako molio.

U Damasku bješe tada jedan učenik Isusov po imenu Ananija. Ovomu se prikaza Gospodin i reče mu: »Ustani i idi u ulicu, koja se zove Prâva, i traži u domu Judinu Savla Taršanina; jer mi je on sud izabrani, da iznese ime moje pred neznabošce i kraljeve i sinove Izraelove; i ja ću mu pokazati, koliko mu valja trpjeti za ime moje.« Ananija unišavši u kuću Judinu metne ruke na Savla i reče: »Savle brate!

Gospodin Isus, koji ti se javi na putu, kojim si išao, posla me, da progledaš i da se napuniš Duha Svetoga.« I odmah otpade od očiju Savlovih kao krljušt i progleda, i ustavivši krsti se. Po tom se okrijepi jelom,

Savao osta nekoliko dana s učenicima u Damasku, i odmah po zbornicama propovijedaše Isusa, da je on Sin Božji. A svi, koji su čuli, divljahu se govoreći: »Nije li ovo onaj, što je progonio u Jeruzalemu one, koji prizivaju ime ovo, i ovamo za to došao, da ih povezane vodi glavarima svećeničkim?«

I dođe Savao u Jeruzalem, nu svi ga se učenici Isusovi bojahu, jer nijesu vjerovali, da je i on učenik; a kad su čuli obraćenje njegovo, radovahu se i hvaljahu Boga.

Obraćenje Savlovo lijep je dokaz, da je milosrđe Božje neizmjerno, i da ruka njegova nije prikraćena. Bio tko kolikigod grješnik, ipak neka ne zdvoji, samo ako se tvrdokorno ne protivi milosti Božjoj.

Isus je bio milostiv najljućemu protivniku Crkve svoje; ni tebe ne će zavrći, ako mu se ne oglušiš, kada te zovne budi srećom, koju ti dâ, budi nesrećom, koja te zadesi, budi propovjednikom, koji te opomene, budi prijateljem, koji ti predoči jadno grješno stanje tvoje.

Ako danas glas njegov, kao Savao, začuješ, ne otvrdni srca svojega, nego ponizno reci: Gospodine! Što hoćeš da činim?

Savle, Savle, zašto me progoniš!

Koji mene nadje, naći će život i crpsti spas od Gospodina.

(Prič. 8, 35.)

Što može više kongreganiste i kongreganistice potaći na ljubav i pouzdanje prema nebeskoj Majci, nego kad im se pred oči stave osobiti miljenici Marijini? Jedan takav bijaše Stjepan Varga, pravnik.

Na gimnaziji u Srijemskim Karlovcima bile su za katoličke đake vrlo zle prilike. Okruženi inovjernicima gotovo su se utopili u vjerskoj nehajnosti. Kakvog dubljeg shvaćanja vjerskog života, svijesti o katolicizmu, nije bilo gotovo ni za lijek. U takvu okolišu — jasno je — nije ni naš Stevo osjećao potrebe jačeg i življeg nutarnijeg duhovnog života. Kako je bio vrlo otvoren, gotovo uvijek prvi đak u gimnaziji, više je pripadao

protivnicima vjere, nego li nehajnicima. Kad je bio u četvrtom razredu, nakon duljih predvadnja — preko godinu i pô dana — našlo se nekoliko odlučnih đaka, koji osnovaše kongregaciju. Među njima bio i Stevo. Premda je bilo starijih, osmoškolca, ipak pri izboru padne kocka na Stevu, i on bi izabran prefektom. Njemu samomu još nije bio pravo jasan cilj kongregacije; ali uza sve to baci se svom dušom na rad u kongregaciji. Njemu je najviše na srcu ležalo to, da pobudi članove na ozbiljan duševni rad; da ih probudi iz đačke letargije, da ih izvuče iz života, što je đaka nedostojan... U to vrijeme smatrao je vjersku stranu u kongregaciji podređenom, postranom, a ne glavnom; dublji duhovni život nije još u njega uhvatio korjena. Razlog tomu bio je njegov okoliš, neprijatan duhovnomu životu, i njegov jaki razum, koji je volio rješavati teška pitanja.

Razumljivo je, da je ovaj način shvaćanja kongregacije bio zaprekom milostima, koje kongregacija nudi svojim članovima. Njegov jaki razum morao je biti skršen, morala se ukloniti zapreka milostima.

Kušnje.

Vjera naša mora biti razumno podlaganje razuma vječnoj Istini; mora biti duboko uvjerenje, koga nitko i ništa ne može slomiti. Do tog se uvjerenja ne dolazi pustim umovanjem; za to treba milosti, koja nas usposobljuje, te možemo potpuno prihvatiti objavljene istine. Za to treba svijetla vrhunaravnog, koje naš razum diže i jači tako, da bez ikakve dvojbe prihvatimo ono, što je Bog objavio. Gdje toga nema, tu je sva objava Božja mrtvo slovo, dapače skup najtežih protuslovlja i poteškoća.

To je morao uvidjeti i naš Stevo. Što je više učio o vjerskim istinama, to su mu se u duši dizale sve teže sumnje. On je istina — kako je bio pravi poštenjak — sve svoje dužnosti kongreganističke vršilo, i radio za kongregaciju; ali duša je njegova gladovala. U njoj se dizale grozne oluje. Prikovan kroz mnogo mjeseci uz krevet — dan i noć se mučio rješevanjem najtežih vjerskih pitanja...

Povod ovoj teškoj borbi bio je ovaj: Upravitelj je u svojim predavanjima i konferencijama, a i u privatnim razgovorima vrlo često iznosio tvrdnje modernih filozofa i pobijao ih, dokazujući njihovu nelogičnost i nedosljednost, da tako uvjeri članove, da je Crkva čuvarica ne samo objavljenih istina, nego i zdrave, naravne filozofije. Našemu je Stevi to godilo i oduševljavalo ga. Ali u bolesti mu se natisnula misao, da mi katolici pobijajući bezvjerce samo ono iznosimo, što je pogrješno kod njih, e da tako katolicizam pred neukima slavi slavlje. I stoga je poslije bolesti izjavio svome upravitelju, da on ne može imati mira, dok ne prouči te moderne učenjake i »jer«, reče, »možda nije sve tako, kako Vi tvrdite«. Upravitelj ga je zaklinjao, da se ne spušta tom strminom, da se ne igra darom vjere; jer tko će mu jamčiti, da će odonud naći opet put k istini, za kojom njegov jaki um teži. Kad nije ništa koristilo, reče mu upravitelj: »Ali jedno, Stevo, obećaj: da ćeš se moliti, i da ćeš čuvati svoje srce čisto.« I obećao je. I pošao je u pustinju tražiti izvor vode, kojom bi ugasio žeđu svoje duše. Upravitelj i kongregacija molili se za njega neprekidno.

Gladan i žedan.

Stevo morade da pođe na oporavak u Gleichenberg. Snabdio se knjigama: Kant, Schoppenhauer i drugovi; to mu bila pratnja s jedne strane, a bl. Gospa i molitve braće s druge strane. Na oporavku nije samo čitao svojih knjiga, nego je tražio i zgode, da se porazgovori s ljudima, koji su bili pristaše modernih filozofa. Javljao se kongregaciji i upravi-

telju kratko i suhoparno. Godina je dana prolazila u neprestanom strahu i nadi. Kakov li će se vratiti? Hoće li ga zavesti oblik učenosti, bliještilo fraza, prividna dubokoumnost njegovih pisaca? Upravitelj se uzdao jedino u bl. Gospu, koja je mogla Stevu očuvati od teških stramputica.

Napokon se je vratio s oporavka. Činilo se, da je veseo i zadovoljan — a to je upravitelja plašilo. Napokon jednog dana dođe k upravitelju — i nakon običnih pitanja — ustade i reče vrlo ozbiljno:

»Velečasni! A što ću ja sada? Onoga, što sam tražio, ne nađoh. — Zbrka pojmova, nikakve hrane duševne, prava pustinja bez puta, bez oaze, bez svježeg izvora — to su moderni filozofi. Vi ste imali pravo. —

»Moli se,« reče mu upravitelj, »jer vjera nije umovanje, već život, a život dolazi po milosti, milost po molitvi.«

Stevo spusti tužno glavu i kao strven odgovori:

»Ne mogu se moliti. Duša mi je kao suho drvo, srce tvrdo kao kamen, nutrinja mrtva, nepomična. — Upravitelju pročoše srsi kao oštri noževi:

»Stevo,« reče suznim očima, »poslušaj me: Moli bar meni za ljubav; moli, makar se u tebi sve proti molitvi dizalo; moli makar najmanje. I kaplja kamen probije, i tvoja će se duša malo po malo umekšati.«

Stevo je čutio. Srce mu je pucalo od boli. Oni lijepi časovi života, koji se temeljili na jednostavnoj vjeri, bili su sad za njega kao izgubljeni raj, za kojim duša izgara. I znade, da bi ga natrag mogao dobiti — jer je Bog dobar i milosrdan; ali eto, on sirotan ne može otvoriti usana, da ponizno Gospodina zamoli, da mu vrati, što je izgubio . . .

Teški su to bili časovi; to je bio vrhunac duševnih boli našega Steve. (Svršit će se.)

† Stjepan Varga,
član kongregacije
»academica minor«.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Dubrovnik. Marijina kongregacija klerika. — Uslijed teških ratnih prilika dubrovačko se sjemenište nije moglo otvoriti, te je tako i rad u Marijinoj kongregaciji za sada obustavljen. Zbornici su opomenuti, da se čvrsto drže svojih svetih načela, i da — ako igda — a ono neka sada pokažu, da su Marijini odabranici i njezina vjerna djeca. Rastrkani po raznim gradovima opominju se, neka dobrim primje-

rom i apostolskom revnošću pokažu, da se i usred buke i vreve svjetske znaju čuvati od svakog zadaha pokvarenosti. Milosrdna će Majka isprositi svojim mogućim zagovorom, te će granuti novo sunce mira i pravde; a onda će i naši zbornici, kao prokušani vojaci nastaviti radom za slavu prečiste i njezinog Božanskog Sina. *Exprefectus.*

Sarajevo. Poziv Marijine kongregacije u zavodu sv. Vinka odsutnim članicama. — Mila u Kristu djeco Marijina! — Već je nastupila druga školska godina, a da se mnoge vas ne mogu radi ratnih prilika vratiti u naš mili zavod. Vrlo mi je žao, što smo tako razasute, pa vam, mile, odsutne družice, preko »Glasnika Presv. Srca Isusova« kao našega glasila šaljem ove retke:

Otkako je u septembru pr. g. započela obuka, držimo redovite sastanke. Imamo lijepi broj novih kandidatica. U molitvi nikad ne zaboravljamo ni vas, koje ste također revno dolazile na sastanke. Pomislite i vi često, da ste Marijina djeca i koje su vam dužnosti. Nedjeljom od 11—12 sati sjedinite se u duhu s nama, pa ako je moguće štogod molite ili čitajte kakvu nabožnu knjigu. Sjetite se u molitvi našega predobrog prezesa, presvijetloga gosp. biskupa dr. Ivana Šarića, koji uz mnoge svoje dužnosti još i nas rado vodi i poučava. Molite se puno za našu hrabru vojsku, da konačno slavno pobijedi. Molite se i za naše požrtvovne časne sestre učiteljice, koje mnogo rade za našu kongregaciju, a ne zaboravite ni nas, svojih družica.

Mile družice! Kad pročitate ovo, pomislite, da vas sama nebeska Majka podsjeća na dužnosti, pa joj isti čas obećajte vjernost na vijeke. — Presvijetli gospodin prezes šalje vam svoj sveti blagoslov i pozdrav. Do zgode ćemo se opet javiti, da čujete, kako se kod nas radi, a Svevišnji neka uskori dan našega sastanka! Srdačno vam pozdravlje od svih kongreganistica po vašoj odanoj nadstojnici *Ankica Kovačić.*

Zagreb. Rad Mar. kongregacije realaca. Ovom školskom godinom stupa naša Mar. kongregacija realaca u 7. godište svojega života. Sastanke držimo u prostorijama Marijinih kongregacija kod crkve sv. Marije, Kaptol br. 3, gdje se sastaje u svoje vrijeme pet *različitih kongregacija* — slično, kao što se drugih 7 kongregacija sastaje u svojoj kapelici u Palmotićevoj ulici broj 31, pokraj crkve Srca Isusova. Naša Mar. kongregacija imala je dosta udjela u uređenju tih novih prostorija. Imademo veću dvoranu, lijepo bojadisanu, sa stalnim sobnim žrtvenikom, na kojemu se nalazi krasan kip Majke Božje, okićen vazda cvijećem. U dvoranu se dolazi predvorjem, koje služi za skupljanje, za viječanje, za pouku u pjevanju i u slične svrhe; tu je i harmonij i za nas dosta obilna knjižnica.

Od početka rata dalje sastajemo se svake subote, naizmjence jedamput na zbor, a drugiput na literarnu sekciju. Svaki puta moraju doći svi, jerbo se svaki put proziva. Prigodom redovitog sastanka stave si zbornici oko vrata znak kongregacije, što kod sekcije ne biva. Znakovi se pohranjuju u dvorani. Osobiti rad razvija literarna sekcija. Na njoj drži svakiput po jedan član kakovo aktuelno predavanje, za kojega slijedi debata. Češće se čuje deklamacija, čitaju se vlastiti pjesnički proizvodi, daju se upute o katoličkom pokretu, pretresaju pitanja društvene naravi, tajnik, blagajnik ili knjižničar polažu svoja izvješća. Kod svake literarne sekcije progovori i predsjednik sekcije nekoliko pobudnih riječi.

Literarna sekcija izdavala je dvije godine vlastito glasilo »Preporod«, koji se je tiskao na vlastitom ciklostilu, ali se je s time radi prevelikih poteškoća prestalo. Dosada smo svake godine javno priredili po koju bilo akademiju bilo predstavu. Svoju petgodišnjicu proslavili smo prekrasnom predstavom »Garcia Moreno«; lanjske godine priredili smo dva puta predstavu, jedamput za same đake, drugi puta za širu javnost. Od dobiti dalo se 45 K za siročad hrvatskih ratnika, a ostalo upotrebilo se u društvene svrhe. — Kongregacija je priredila svake godine svoj društveni izlet u bližu ili dalnju okolicu Zagreba, te u ljepša mjesta provincije kao u Remete, Podsused, Samobor, Krapinu. Višeput se zajednički učinio posjet u koju strukovnu školu, kao na pr. u školu za gluhonijeme. Učustvovala je kongregacija i kod svih javnih katoličkih akcija, kojima smiju i đaci prisustvovati.

Oveškolske godine imademo 25 pravih članova, 19 starih kandidata, 46 novih te 45 odsutnih članova. Da smo ove godine dobili tako lijepi broj novih kandidata, razlog je, što smo se posebnim pozivom u kuću, da ga i roditelji dobiju u ruke, obratili na sve bolje učenike nižih razreda. Ovaj način pozivanja pokazao se vrlo uspješnim i lakim. Prije smo bili upućeni na one, koji su slučajno došli bilo na riječ g. katehete u školi bilo na nagovor pojedinog člana. *A. Gl., tajnik.*

Sadržaj: 25 godina u službi P. S. I. 1. — Hrvatski biskupi k jubileju »Glasnika« 3. — K jubileju «Glasnikovu« (pj.). Kraljevstvo S. I. u obitelji 6. — S. I. svake hvale predostojno 8. — U boj proti psovki! 11. — Mjesečne nakane u godini 1916. 12. — Što će drugi reći? 13. — 25. godišnjica Glasnika P. S. I. 14. — Srce među trnjem (pj.) 17. — Život bl. Margarete 18. — S ratišta 20. — Vjerska organizacija u župi 21. — Razne vijesti 23. — Zahvalnice 24. — Kratka uputa u Marijinu kongregaciju 25. — Kongreganist i štampa 26. — Obraćenje sv. Pavla 28. — Koji mene nađe, naći će život i crpsti spas od Gospodina 29. — Vijesti iz raznih kongregacija 31.

Urednik: Stjepan Babunović D. I. u Zagrebu — P. J. Kunstelj u Ljubljani.

Broj 2. **VELJAČA 1916.** **Tečaj XXV.**

Hrvatski biskupi k jubileju „Glasnika".

Velečasni oče uredniče!

Bog je dragi blagoslovio Vaše djelovanje. Vaš list »Glasnik Presv. Srca Isusova« nastupa dvadeset petu godišnjicu svoga opstanka. Lijep je to i znamenit odsjek. Mnogo se je toga u to vrijeme promijenilo. Duž vremena natrag u našim hrvatskim krajevima harao je, a još i danas prilično hara i šepiri se duh novotarija, duh slobodoumlja. Naša sveta vjera, Bogom utemeljena, na istini osnovana prema onom: »Služba vaša neka je razložita« (Rimlj. 12, 1), ne plaši se istine, nego ju naprotiv traži te pobija tminu predrasuda i neznanje. Nije dakle pravoj prosvjeti, dobro shvaćenoj slobodi i napretku protivna, već još unapređuje ovo.

Ali protivnici svete vjere sa moćnom štampom u ruci mislili su i misle: Katoličanstvo nam najviše smeta; stoga: udri po njemu! Što se sve nabacuje, izmišlja, da se naškodi katoličanstvu, kad se već ne da uništiti!

Vaš list pod revnim i vrsnim urednicima otaca Isusovaca gleda i gledao je snažnim oružjem istine pobijati protivnike, a na drugu stranu upozoravati vjernike na pogubnost i na razvratnost načela i života protuvjerskih ispada. Bog je blagoslovio, i zamjeran je uspjeh postignut. Vaš je list vrlo mnogo doprinio, da je naš dobri, u duši nepokvareni hrvatski narod, komu je vjera srcu i duši nada sve prirasla, otvorio oči te na vrijeme upoznao one, o kojima govori sveti Pavao (II. Timoteju 3, 2), da su ljudi smutljivci, bez srca, ocrnjivači, itd,

Bog dao, Veleč. Oče uredniče, Vašem listu ujedinjeno s drugim katoličkim listovima, da kugu zločestih listova potpuno izbaci iz ruku našega naroda, da se postigne i da bude ono, što su učinili na nagovor sv. Pavla Efežani (Djela apost. 19, 19), te uništimo što ne valja, a pridignemo što valja.

Bez novina nema katoličkoga života. Gdje je god u državama katoličko novinstvo bolje stajalo brojem i bilo bolje uređivano, tu su i prilike za svetu vjeru bolje. Katolici imadu veliku dužnost pred Bogom, da podupiru katoličko novinstvo; a katoličko novinstvo opet mora biti uređivano, da potpuno zadovolji svim potrebama. Ne smije biti izgovora: Mo-

ram imati slobodnjačku novinu, jer katoličke ne odgovaraju! Ako su gdje katolici u državama izvojevali sebi zamjerni ugled i položaj, to su samo pomoću novinstva postigli. Radimo i mi sami, pa će nam i Bog pomoći!

Vas, moj dragi uredniče, Vaš rad, skupa s Vašim listom blagoslivljem. Bog Vam dao vidjeti najobilnije plodove Vašega svetoga požrtvovnoga rada. Iz Presv. Srca Gospodina Isusa crpi duši svojoj hranu, moj dragi hrvatski rode!

Mostar, 5. prosinca 1915. *† O. Alojzije, biskup.*

Velečasnomu Ocu Stjepanu Babunoviću D. I.,
uredniku »Glasnika Presv. Srca Isusova« u Zagrebu.

Jednoga dana izaslaše farizeji sluge, neka bi Isusa uhvatili i pred njih doveli, a sluge se vratiše natrag sami bez Isusa. I rekoše im oni: Zašto ga ne dovedoste? Odgovoriše sluge: Nikada čovjek nije tako govorio, kao ovaj čovjek (Iv. 7, 44—47).

To svjedočanstvo, dano od onih ljudi, koji bijahu izaslani u svrhu, da Isusa uhvate, i to dano pred njihovim poglavarima, očit je dokaz za silu, kojom riječi Isusove prodirahu u srce onih, koji još nijesu otupili za nebeske, uzvišene stvari. Da su ti sluge iskreno i odrešito i odlučno govorili, vidi se odatle, što oni za uzrok, zašto Isusa ne dovedoše, upravo ono navedoše, što Isusu služaše na veliku slavu. Tako se dakle i tu pokaza ona velika sila, kojom istina i svetost prevladavaju srce i divljih ljudi, dok samo nijesu zavedeni tuđim zabludama ili svojim koristoljubljem. Ti sluge možda ni ne razumješe dubokih misli našega Gospodina, što bijahu sakrivene u njegovim riječima; ali ih sva njegova pojava i sve njegovo biće savlada. I gle, to samo prostodušno bez straha ispripovijedano razlaganje Isusove nauke od njegovom pojavom začaranih sluga imalo je dvostruko velik učinak: prvo, članovi sinedrija (vrhovno židovsko vijeće), koji se iza toga sastadoše u sjednici, htjedoše ostati pri učinjenoj odluci, da se Isus uhvati i odsudi; a jedan od najuglednijih i najodličnijih članova imenom Nikodem, koji je do tada bio potajni pristaša Isusov, sada ustade javno na njegovu obranu; a drugo, Nikodemova obrana, ako i ne sklone članova sinedrija, da budu za Isusa, to ipak učini, da nikakovih koraka protiva njega ne poduzeše, nego se razidoše, a da ništa ne zaključiše, nego se vratiše svaki svojoj kući.

Ako je puki izvještaj neukih sluga o govoru našega Gospodina Isusa, u koliko ga smatrahu samo čovjekom: »Nikada čovjek nije tako govorio, kao ovaj čovjek,« tako velike učinke polučio, s kakovim istom zadovoljstvom možete Vi i Vaši vrsni predšasnici natrag gledati na bezbrojne uspjehe u svakom pogledu, što kroz 25 godina uređivaste i izdavaste prekrasni »Glasnik Presv. Srca Isusova«, u kojem nastojaste Gospodina Isusa prikazati ne samo kano čovjeka, nego onako, kako je on sâm želio, kada je poslije zadnje večere u onoj divnoj molitvi, upravljenoj na Oca nebeskoga, kazao: Ovo je život vječni: da poznaju tebe, jedinoga Boga istinoga, i koga si poslao, Isusa Krista (Iv. 17, 3). Ne će se dakako time kazati, da se jedino u samoj spoznaji Oca nebeskoga i njegova Sina sastoji život vječni; nego se zato tako kazuje, što se sve ostalo na toj spoznaji osniva, što je ta spoznaja majka i dojilja života vječnoga i što k njemu dovodi. Isus Krist navodi razlog, zašto se u spoznavanju njega, i u koliko je čovjek, sastoji život vječni, naime zato, što bijaše poslan od Oca, što bijaše Isus, to jest Spasitelj, što bijaše Krist, to jest obećani Mesija. Osim toga Isus tu utvrdi svoj ugled ugledom

svoga Oca rekavši, da ga je on poslao. A napokon htjede Isus istaknuti, u čem se upravo ponajglavnije sastoji ona vjera, koja je uzrok spasenju ljudskomu, to jest životu vječnomu. A to se sastoji u tome, da se spozna početnik spasenja, početnik pako spasenja ako i jest uopće Presv. Trojstvo, mora se ipak, kada se to pobliže tumači, tvrditi, Otac, koji posla Sina svoga; a još točnije valja kazati, da je to Sin, jer je on svojim trudom i svojom mukom i svojim rukama radio oko našega spasenja. I to je uzrok, zašto Krist toliko ističe, da se za spasenje iziskuje vjera ne toliko u Oca ili u Duha Svetoga, nego upravo u njega (Iv. 3, 16): da se nitko, koji u njega (Sina) vjeruje, ne izgubi, nego da ima život vječni.

To je upravo ono, što Vi kroz godine i godine nastojaste, a i sada još sveudilj hvale vrijednom ustrajnošću nastojite: pokazati Isusa, kako se je sam pokazao, kada je vidljivim načinom na zemlji boravio; pokazati ga, kako je Božjim riječima opisan u sv. Evanđelju; pokazati ga, kako ga sv. mati Crkva, ta Božja usta, nauča. Svim dušama je od potrebe, da traže, nađu, posjeduju Isusa Krista, koji je središte, temelj i oslon svih stvari na svijetu; Isusa Krista, koji je ključ svih nauma Božjih na zemlji; Isusa Krista, koji je svjetlo duhova, radost srca, život, sloboda, dostojanstvo, mir roda ljudskoga i najveće ljubavi najdostojnije dobro i pravo blago, za kojim teže sva razumna bića.

Farizeji i starješine i književnici poznavali su potanko život Isusov. Ali jesu li ga i zbilja uistinu poznavali? Znali su dakako nabrojiti njegove čine i događaje, no nijesu ga ni izdaleka poznavali. — On je i njima svoje Presv. Srce otkrivao, ali oni ne razumješe njegovih nježnih čuvstva. Govoraše im, kako samo Isus to znade; a posljedica je bila, da su uzeli kamenje, da ga kamenuju. A on? Goruće žeravke stavljao im je pod tabane, kada im je čuvstvenim srcem govorio: Mnoga vam dobra djela pokazah od Oca svojega: za koje me djelo kamenujete? A kada im je doviknuo, da će na njih doći sva krv pravedna, što je prolivena na zemlji od krvi Abela pravednoga do krvi Zaharije, sina Barahijina, kojega ubiše među hramom i oltarom: što, zar prije te oštre osude Gospodin Isus nije spram njih pokazao nikakove ljubavi? O i te kakove nježne materinske ljubavi, jer im je sa vrlo žalosnim srcem govorio: Jerusaleme, Jerusaleme, koji ubijaš proroke i kamenuješ one, što su poslani k tebi! Koliko puta htjedoh skupiti čeda tvoja, kao što kvočka skuplja piliće svoje pod krila; i ti ne htjede! (Mat. 23, 37.)

Onaj dakle uistinu, poznaje život i djela Isusova, ne koji ih zna ispripovijedati, nego koji zaviri u njegovo P r e s v. S r c e, goruće od ljubavi spram nas. Tako Vi u svojem prekrasnom Glasniku otkrivaste tajne Presv. Srca Isusova svojim čitateljima čineći ih opreznima na neizmjernu ljubav, od koje je gorio spram njih. I zato svojom zgodnom podukom učiniste, da im njihov nutarnji život poraste i da im se u njihovim srcima usavrši slika Isusa Krista ter uznapreduje sjedinjenje s Bogom.

A zaista mudro i razborito učiniste, što i potanko razložiste svojim čitateljima obećanja, što je Gospodin Isus svima dao, koji njegovo Presv. Srce štuju, jer to Presv. Srce, od tolikih štovatelja razdragano, posvuda je prema ovim obećanjima kod čitatelja Vašega Glasnika i djelovalo, tako da ono nije tih obećanja učinilo, moglo bi se i iz čudesnih događaja sabrati toliko, koliko ih je dao, i još više. I tako događaji, što se navode u Glasniku Presv. Srca Isusova, kako potvrđuju dana od njega obećanja, tako se svađaju i sastaju u tome: da svima, koji ih čitaju, sklanjaju njihovo srce i njihovu dušu na sve veću ljubav k tom Presv. Srcu.

A to osvjedočenje, da uslijed Vašega pisanja čitatelji Vašega Glasnika zavole Presv. Srce Isusa i plamte od ljubavi k njemu toliko, da ono njima i čudesno pomaže: treba da i Vas oduševi; jer Vam je to sigurnost, da ste na dobrom putu; jest Vaša čast, neka naknada i nagrada.

Isus izasłao sedamdeset i dvojicu učenika, neka idu propovijedati tvoreći čudesa i izgoneći đavole. I vrativši se oni, s radošću govoreći: Gospodine! i đavoli nam se pokoravaju u ime tvoje. I reče im: Nemojte se tomu radovati, što vam se duhovi pokoravaju; nego se radujte, što su vaša imena upisana na nebesima (Luk. 10, 17 – 20) u knjigi života. Jest pako knjiga života stalno znanje Božje, koje predočuje preodabrane za život vječni.

»Upravo u tu uru obradova se (Isus) u Duhu Svetom, i reče: Hvalim te, Oče, Gospodine neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih, a otkrio si malenima! Da, Oče! jer je tako tebi milo bilo. Sve je meni predao Otac moj. I nitko ne zna, tko je Sin, osim Oca; ni tko je Otac, osim Sina, i komu Sin hoće objaviti.«

To je istom prava čast Vaša, Velečasni oče uredniče, naknada Vaša i te kako velika, nagrada Vaša neizmjerna. Jest radujte se, što Vas je Isus među malene uvrstio, kojima je Otac nebeski i on s njime otkrio Vama tajne njegova Presv. Srca, a mudrima od ovoga svijeta sakrio; radujte se, što ste tako sretni, da malenima t. j. poniznima otkrivate te tajne, koji si ih usvajaju i Presv. Srce svom dušom ljube i sve što ono od njih iziskuje; radujte se svi urednici Glasnika, što su uslied toga vaša imena upisana na nebesima u knjigu vječnoga života; radujte se, što sâm Gospodin Isus poradi toga hvali i slavi i diči svoga Oca nebeskoga. I sav razdragan i pun milosrđa otkriva Isus Presv. Srce svoje, žedno spasenja svih grješnika, ter govori: Sve, sva vlast na nebu i na zemlji dana mi je u svrhu, da spasim i ravnam ljude. Nitko ne poznaje naumâ Očevih, kako hoće da spasi ljude, do Sin, i nitko ne zna dužnosti Sinovih, radi kojih je na ovaj sviet došao, do Otac. I raširenih grudi dovikuje svima: Hodite k meni svi, koji se na putu opakosti i grijeha umoriste i oslabiste, jer bezakonja vaša izađoše vrh glave vaše, i kao teško breme otežaše vam (Pr. 37, 5), i ja ću vas okrijepiti, jer ću sve grijehe vama oprostiti i obilnih vam milosti udijeliti. A da se grješnici ne povrate i opet k svojim grijesima, nudi im, neka bi njegov jaram, t. j. njegovo sveto Evanđelje na se uzeli i nosili, ter se iz vlastitoga iskustva osvjedočili, da je on krotak i ponizan u srcu, koji sve ljubežljivošću svojom k sebi priteže, a ne odbija od sebe nikoga, kao što okrutni gospodari ovoga svijeta to čine. A da ih k sebi još bliže pritegne, obećaje im, da će kod njega naći pokoj svojim dušama. Ako Evanđelje i teške stvari propisuje, ako je ono istina i jaram, ali je i sladak, jer ljubav čini svaku gorčinu slatkom i dragom; ako je ono istina i breme, ali je i lako, jer čovjeka ne tišti k zemlji, nego od ljubavi k Isusu k nebu ga podiže.

A što? zar je Bog i zbilja te tajne, koje je objavio malenima i poniznima, naprosto sakrio od mudrih i razumnih ovoga svijeta? mogao bi mnogi čitatelj Vašega Glasnika zapitati. Evo, kako se to tumači.

Isus hvali Oca nebeskoga, od čije pravedne volje, volje gospodara neba i zemlje, ovisi namisao spasenja, ovisi, dati stvorovima milost, ili je ne dati. U tome se upravo kod razvitka vjere vidi prst Božji, što je milost Božja sama za se bez ičije tuđe pomoći dostatna, da može sama po sebi neuke, neugledne, siromahe uvesti u najdublje tajne Božje; što ona sama po sebi može i priproste ljude usposobiti, da mogu i najveća djela izvesti i najveće uspjehe polučiti, odakle se očevidno izvodi, da je to Bog izveo. S druge pako strane ni najveći učenjaci i velikani ovoga svijeta nijesu dosta veliki, da bi Bog u

svrhu, da Crkvu i vjeru našu u raspetoga Isusa uzdrži, ma ikojemu i najvećemu od mudraca i pametnjaka, samo zato što su učeni, morao svoje namisli i naume očitovati, i time si osigurati pripomoć toga svjetskoga učenjaka. Neizrecivo je to slavlje božanske svete istine, vrijedno, da ga Isus hvali i njemu se veseli, što nebeska mudrost ostaje sakrivena mudrosti svjetskoj, dokle god je ta mudrost i naučnost puka svjetska mudrost, cigla svjetska naobrazba; jer se mudrost nebeska ne druži sa sebi neravnom i sebe nevrijednom mudrošću svjetskom. Istom onda, kada svjetska mudrost prestane to biti; kada uvidi, da ona nije sebi dostatna; kada se uoči sakrivenih si tajna Božjih ponizi te prizna, da ona nije jedini izvor svim istinama; kada prizna, da i mudraci trebaju Isusa i spasenja po njem; istom onda, kada i ti mudraci postanu pred Bogom maleni, prosti i neuki glede njegovih tajna: istom onda otkriva se i njima mudrost Božja, jer u taj mah prestaju biti oni mudri, kojima je Bog sakrio tajne svoje, i uvršćuju se u broj priprostih i malenih, kojima ih je Bog očitovao. Tako dakle ni mudracu njegova mudrost ne pomaže, da prihvati riječ o Križu; nu ni neuku u tome ne priječi njegova neukost. I tako je Bog u tom pogledu mudrost ovoga svijeta pred svojim Evanđeljem posramio.

Dr. Josip Stadler, nadbiskup sarajevski.

Na koncu ugledajmo se i mi u sv. Augustina te motreći Spasitelja na križu s njime govorimo svaki sebi: ja si svaki dan držim dvije lekcije; prva me uči, da je Isus neizmjerne bolove za nas trpio. Po sv. Bernardu i sv. Alfonzu Liguoriju ti su bolovi bili tako žestoki, da bi svi ljudi od bolova poginuli, kada bi se Isusovi bolovi, što ih je trpio na križu, porazdijelili među njih. I ja bih dakle ovaj hip umro od bolova, kada bih morao samo ono trpjeti, što je Isus za me na križu trpio. I ja ću dakle svaku muku i nevolju i protivštinu strpljivo podnositi, što Isus na me šalje, jer je to i te kako manje od onoga, što je on za me trpio. Druga pak lekcija uči me, da je Isus te strašne bolove, uslijed kojih je i umro, trpio samo od prevelike ljubavi k nama i k našem spasenju; volio je dakle mene i spasenje moje duše, nego li svoj život; ništa nije meni pretpostavio. I ja ću Isusa svom dušom ljubiti, i ne ću njemu ništa predpostaviti. Tim i takvim mislima bodrio je i sv. Pavao sebe govoreći sam sebi: »Ljubio

je (Isus) mene, i predao je (na muke na križu) samoga sebe poradi mene". — A da od svoje slaboće ne slažemo Gospodinu Isusu, kada mu obećajemo, da ćemo sve muke, što nam šalje, strpljivo podnositi, i da ćemo mu za njegovu ljubav na križu vraćati ljubav, stavimo to obećanje u ruke Majke Božje, začete bez ljage istočnoga grijeha. Kad majka hrani slabašno dijete, prije mu sažvače hranu, a onda mu ju pruži, jer je inače ono nebi moglo probaviti. Tako će i naša majka bl. Dj. Marija, koja je osobitim načinom štovala muku Isusovu, jer, kako nas sv. mati Crkva uči, ima upravo muki Isusovoj zahvaliti, što ju je Bog sačuvao od istočnoga grijeha, preuzeti iz ruku Isusovih nam namijenjene muke pa će im pridodati puno milosti, da ih laglje podnesemo. Kada bi tko htio zelene orase jesti, nebi nikako htio zbog prevelike gorčine; ali kada se zeleni orasi prirede i sladorom zaslade, vrlo su tečni. Začin taj pravi za nas bl. Dj. Marija, ter nam sve muke zaslađuje, a ujedno podiže i srca naša sa ovoga svijeta ter ih podiže k Isusu na križu, da mu ljubav vraćamo za ljubav.

Želim Vam od srca, da takove lekcije i nadalje drži i Vaš Glasnik svojim čitateljima, pa će u velike porasti pobožnost k Presv. Srcu Isusovu.

Izručujuć se sv. molitvama Vašim i čitatelja Vašega »Glasnika Presv. Srca Isusova«, ostajem s odličnim poštovanjem.

Sarajevo, na blagdan Začetka bl. Dj. Marije 1915.

† Josip,
nadbiskup vrhbosanski.

Prigodom 25. godišnjice „Glasnika Srca Isusova" 1916.

Izniknuo cv'jetak mali,
„Glasnik" su mu ime dali —
Izniknuo usred Bosne,
Mukotrpne, al ponosne —
„Glasnik Srca Isusova".

Ljubav mu je život dala,
Ljubav ga je odabrala,
Ljubav vječnu, da nam glasi,
Ljubav s križa, što nas spasi —
Ljubav Srca Isusova.

Dvaest i pet ljeta cvate
„Glasnik" bujno za Hrvate;
Za sve, što Hrvatu treba,
Pomoć javlja „Glasnik" s neba,
Pomoć Srca Isusova.

Gdje od tuge srce cvili,
Tješi, sladi „Glasnik" mili;
Dvaest i pet eto ljeta
Slasti nosi širom sv'jeta,
Slasti Srca Isusova.

Gdje se kušnja dižu gore
I gdje strasti bjesni more,
Tu čudesa „Glasnik" javi —
Nad slaboćom slavlje slavi,
Slavlje Srca Isusova.

„Glasnik" v'jekom tako cvao,
Sve Hrvate milo zvao
K slatkom Srcu Isusovu —
Noseć sreće zoru novu,
Zoru Srca Isusova!

I. G.

Sveti Otac papa.

Opća nakana molitava i dobrih djela u veljači, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Veliki papa Pijo X. zaklopi svoje trudne oči upravo na početku svjetskoga rata. Može se reći, da ga je shrvala žalost, što su tolika djeca njegova trgla ubojito oružje proti sebi. Dne 4. rujna iste godine zasjedne stolicu svetog Petra papa Benedikt XV. Tmurni oblaci nadvili se tada nad svom Evropom, da se ne rasprše sve do danas. Ni jednoga dana ne bijaše bez borbe i bez krvi; a on, zajednički Otac sviju, mora to sve da gleda!

Što, zar će skrstiti ruke i bezbrižno promatrati taj užasni pokolj? O ne! On je namjesnik nebeskoga Kralja mira; on po svojoj službi mora da sve svoje sile uloži, kako bi što prije prestalo to strašno klanje. I doista, Benedikt XV. ne prestaje od prvoga dana svoga pontifikata raditi oko toga, da barem ublaži ratne strahote, ako ih ne može sasvim da dokrajči. Glasnik je u travnju prošle godine spomenuo više takvih njegovih pothvata, koji su mu svi do jednoga jedinoga pošli za rukom. U velike je olakšao težku sudbinu mnogih zarobljenika i ranjenika; hiljadama zarobljenika, koji nijesu više bili sposobni na ratnu službu, pribavio je zlatnu slobodu; kod nekatoličke vlade u Švicarskoj uspio je, da se brine za 20.000 ranjenih zarobljenika obiju stranaka. Njegovu se uplivu poglavito imade zahvaliti, što nam nevjerna Italija nije davno prije navijestila rat, što bi za nas, dok su Rusi bili na Karpatima i u Ugarskoj, bilo od nedoglednih posljedica. Tako dakle samo njemu imademo zahvaliti svoje sjajne pobjede i uspjehe na svim ratištima. Ogromne su svote novaca, što ih je sveti Otac dao, da ublaži bijedu u krajevima, koji su najviše stradali od rata. Pri tom je gledao samo na veću potrebu, pa je pomagao narode na jednoj i na drugoj zaraćenoj strani, kao n. pr. Poljake, Nijemce, Belgijance i t. d.

Već u prvom svom pastirskom pismu, upravljenom na sve zaraćene vladare i njihove vlade, pozivlje ih, da rat što više ograniče i dokrajče. Početkom prošle godine odredio je poseban dan, na koji su svi katolici svega svijeta zajedno s njime molili za skorašnji mir. Gospodin je međutim drugačije odredio. Papa ipak nije ni sada mirovao. Sve mu je ovo pribavilo i kod samih nekatolika veliko poštovanje.

Dok se ovako veliki papa mira i ljubavi brine za svu svoju duhovnu djecu, samo na se kao da zaboravlja. Položaj svete Stolice takav je, da jedva može biti gori. Uzalud talijanska vlada uvjerava katolike svega svijeta, da je sveti Otac tobož sasvim slobodan, da može općiti sa svim vjernicima nesmetano, da svatko može k njemu doći: papin službeni list »Oservatore romano« govori sasvim drugačije, a mi znademo vrlo dobro, tko ima pravo. Poslanici Austro-Ugarske i Njemačke još su i danas u Svicarskoj, a ne u Rimu; još nijedan biskup naše monarhije nije prekoračio granica Italije, a kamoli pohodio svetog Oca u Rimu; više redovničkih generala, koji su toliko svetog Oca podupirali u upravi svete Crkve, boravi još i sada također u Švicarskoj. Sam sveti Otac potužio se, a te njegove riječi nijesu se opozvale, da talijanska vlada otvara službene listove, pa i takve, u kojima se radi o savjesti

vjernika. Jedini list svetoga Oca talijanska vlada plijeni, kao da je njezin. Svojim listovima dopušta, da najsramotnije napadaju i samu osobu svetoga Oca, a kada proti tomu ustane papin list, to se jednostavno ne dade štampati.

Kako to, da talijanska vlada čini ovakva nasilja? To je odatle, što su Talijani svetom Ocu oteli svu njegovu državu i sam prijestolni njegov grad Rim te mu dopustili, da može živjeti samo u svom dvoru Vatikanu. Otkako se talijanska vlada uselila u Rim nije nijedan papa nogom prekoračio vatikanskoga praga. Papa je u Rimu sužanj talijanske vlade. On ne može neposredno općiti s katolicima izvan Italije, nego je odvisan o milosti i nemilosti talijanske vlade. On se mora poslužiti talijanskom poštom, talijanskim brzojavom, talijanskim željeznicama i brodovima. Zato može talijanska vlada, kad joj se svidi, sve to svetom Ocu uskratiti, kako to sada i čini. Istina, ona se je obvezala nekakvim zakonom, da će papi dati potpunu slobodu; ali taj je zakon ostao samo na papiru. Talijanska ga vlada može, kad joj se prohtije, opet ukinuti, a da zato nikom nije odgovorna.

Teški položaj svete Stolice uviđaju sada i nekatolici, pa se sve češće javljaju glasovi, da se prigodom mirovnih pregovora mora i njegov položaj promijeniti tako, te će odsele moći nesmetano i od svake svjetske vlasti neodvisno upravljati svetom Crkvom. To traže pogotovo katolici svega svijeta; za to se moramo i mi neprestano Bogu moliti. O slobodi svetoga Oca ovisi sloboda svete Crkve, jer bez pape nema ni Crkve.

Protivnici svete Crkve nastoje na sve načine, da potkopaju ugled svetomu Ocu pa ga kleveću na najprostiji način. Tako se i kod nas širile najgljuplje vijesti, kao na pr., da je sveti Otac nama navijestio rat, da je blagoslovio talijansku vojsku, kad je polazila u rat proti nama, da je kod nas zabranio zvoniti, i druge gluposti. Sve su to izmišljotine nemoćnih protivnika svete Crkve, koji ne mogu gledati, kako papi danomice raste ugled i moć. Nas to mora potaknuti na to veću ljubav i privrženost k svetoj Stolici i k svetom Ocu Benediktu XV. Neka ga Bog čuva i štiti, neka okruni neumorno njegovo nastojanje oko mira što prije s potpunim uspjehom, a njemu samome i svetoj Crkvi povrati potpunu slobodu!

H. B.

Dopisi.

Bebrina. — Veleč. gosp. župnik zaželio je osnovati u svojoj župi bratovštinu svete Krunice. U tu se svrhu obratio na o. Vinka Michellia D. I. u Zagrebu, koji mu pribavi sve potrebno od duhovne oblasti i od starješinstva dominikanskoga reda te najavi svoj dolazak na novu godinu. Župnik pripravio narod. Kad misijonar stupio po podne u crkvu, ova sva puna. Ispovjedio je smjesta više duša, i kojih 15 oko četiri sata popodne pričestio, jer su sve dotle ostali na tašte. Na novu godinu i sutradan na Ime Isusovo bile su po dvije propovijedi, a prije svake propovijedi još posebna poduka i uputa u mjesna vjerska društva. Sve se to prometnulo u pravu obnovu misija, koje su tu pred malo godina bile. Osnovao se sada podmladak za Vojsku Srca Isusova, podmladak za Djevojačko društvo i uredilo Društvo Revniteljica Srca Isusova. Gotovo svaka kuća u Bebrini drži i čita Glasnik Srca Isusova. Pričestilo se onih dana do 1100 osoba, dočim u vrijeme misija nije bilo nego oko 800 pričesti. Još se i trećega dana, u ponedjeljak, pričestilo 300 duša.

Vukmanić. — Krasni uspjesi, što ih polučiše drugdje »Vojske Srca Isusova proti psovki«, ponukaše i čestite župljane u Vukmaniću kod Karlovca, da i oni ustanove takvu »Vojsku«, kako bi se ova kuga i kod nas sasvim istrijebila. Odmah u početku upisalo se u »Vojsku« 40 muškaraca, a bit će ih bez sumnje s vremenom i više.

Dvadesetpeta godišnjica „Glasnika Srca Isusova".

1892.—1916.

Piše: **Franjo Hamerl D. I.**

Veliko stablo.

Godine 1901. dobi Glasnik po treći put novi vanjski oblik. Sad je bio velik 13/20 cm, a slog mu iznosio 10/16 cm. Samo je sada mjesto 24 stranice imao 20. Nije mu se time ipak štivo nimalo umanjilo; jer ako je i bilo manje stranica, zato su ove bile veće, pa je tako množina gradiva ostala ista kao i prije. Te iste godine 1901. preuzeo je uredništvo četvrti urednik po redu, a drugi od otaca isusovaca: Kamilo Zabeo D. I. Prve četiri godine bio je i on kao profesor u Travniku, a godine 1905. bio premješten u Zagreb. Tako je napokon i uredništvo bilo u Zagrebu, gdje je i Glasnik još od g. 1894. izlazio.

Fra Alojzije Mišić, biskup mostarski.

Već prve godine urednikovanja oca Zabea ponarastao je znatno broj pretplatnika, da godine 1904. dosegne upravo zamjeran broj od 28.830. Tako je eto Glasnik iza 12 godina svoga blagoslovnoga rada postao pravim miljenikom hrvatskoga naroda, koji ga je zavolio, kao nijedan drugi list.

»Mi vrlo milujemo Glasnik,« veli jedan seljak iz južne Ugarske, »pače mi ga baš i ljubimo i uvijek željno očekujemo.« Tako i jedan iz Istre piše: »Čitam Glasnik otkako postoji, te jedva čekam novi broj.« Neka se opet žena iz kršne Hercegovine hvali: »Glasnik mi se veoma mili, jer je u njemu lijepo čitati o vjeri i o štovanju Presv. Srca Isusova.« A neki željeznički bravar iz Bosne piše uredniku: »Pretplatnici veoma tronuti nekim žarom Presvetoga Srca Isusova pitaju pa pitaju: Ah kad će nam doći mili naš Glasnik?« Kad su pitali jednoga iz ravne Slavonije, da li voli Glasnik, reče: »U nas, kada dođe koji novi broj Glasnika, narod, a osobito ženske, od miline ga svega izljube — izljube izvana lijepi omot sa slikom Srca Isusova, izljube iznutra svaku pobožnu sliku i priliku.« Tako su pisali iz nekog slavonskog sela: u našem malom mjestancu imademo 40 pretplatnika. Oh, kako li je lijepo vidjeti, kada djeca idu iz škole, pa si nose crvene knjižice! Kada dođu kući, čitaju ih svojim roditeljima i u kućanima, pa ovi pitaju: A zašto što takova nijesmo i do sada imali? Nigdje, ni u crkvi nijesam čuo takovo što! Ja im samo kažem, da se je nas u ovom zabitnom mjestu

po nadahnuću Božjem sjetio jedan revnitelj Srca Isusova. Oni mi na to odgovaraju: »To je dobar čovjek; daj mu dragi Bog dobro i na ovom i na onom svijetu!«

Ah da, ti revnitelji ili povjerenici Glasnika! U našoj je naravi, da dobro, što ga sami uživamo, želimo priopći i drugomu. To od nas traži i prava kršćanska ljubav bližnjega. Tako biva, te kada pročitaš jedan broj Glasnika kao na dušak, oduševljeno pripovijedaš i drugomu, što si u njem čitao, te ga nagovaraš da se i on pretplati na Glasnik. Tako su neki naručili po više primjeraka, jedan za se, a ostale za druge. To je ponukalo uredništvo, da ovako revne osobe još više oduševi. Misao je potakla od neumornoga oca Puntigama, poznatoga prijatelja mladeži i dobročinitelja cijele Bosne. Tko je naručio Glasnik barem za desetoricu, dobio je jedan primjerak na dar i knjižicu za povjerenike.

Da ste sad vidjeli, kako se Glasnik širio! Najgorljiviji su bili dakako duhovni pastiri, koji su u Glasniku odmah opazili vjernog pomočnika i suradnika svoga. Tako je na primjer jedan kapelan u Tuhlju (Hrvatska), raspačao mjesečno 490 Glasnika. Među čč. sestrama milosrdnicama bilo je 58 povjerenica. Jedna varaždinska sestra uršulinka primala je za svoje gojenice 66 Glasnika. I učitelji i učiteljice marljivo su pomagali. Tako piše jedna učiteljica iz Hrvatske: »Neki dan sjedim prije škole, a učenice se pomalo kupe. Među njima opazim i jednu izraelićanku. Ova se stidljivo obazire te se tiho prišulja k meni. Gledam je; sva drhće; hoće da govori, ali sva se zbunila.

Što ti je? « — »Ja bih platila za našu sluškinju. Ona evo šalje po meni novac. Ja sam joj kazivala za Glasnik Srca Isusova i kako ste Vi kazali, da možemo mi za druge platiti kod Vas; pa eto ona Vas moli.« — »E, a kako ću joj slati Glasnik?« zapitam znatiželjna, šta će mala na to. — »Molit ću: na moje ime; ja ću joj uvijek kući donijeti.« — —

Druga učiteljica piše iz Ljubuškog u Hercegovini: »Kada Glasnik prispije u školu, sve učenice viču: »Eno Glasnika! Eno Glasnika!« i sve bi rado, da im se dijeli. Ali budući da nije moguće, odu mnoge bez njega. No znadu si pomoći: pozajmljuju Glasnik jedna drugoj. I tako nadomješćuju, što im siromaštvo i oskudica ne da.«

Neki revni dalmatinski župnik podučavao je, buduć da u ovom kraju nije bilo škole, nekoliko dječaka s namjerom, da dojduće godine budu pretplatnici Glasnika.

Drugi dalmatinski svećenik piše: »Nastupivši mjesto privremenog vjeroučitelja u jednom gradu, naišao sam na velike poteškoće. U dvojbi, da li ću ih svladati, obratio sam se preslatkomu Srcu Isusovu i naručio sam 10 istisaka Glasnika za učenike, koji su ih ne samo rado čitali nego se i predbrojili.«

I jedan oružnički poštovođa, Slovenac, zagrijao se je za Glasnik te je gledao da razne obitelji predobije za pretplatu.

Neki pravnik i veleposjednik u J. (Dalmacija) piše: »Amo nije nitko do sada bio povjerenik. Gosp. župnik ima mnogo posla te je mene opunovlastio. Svečano se častim primiti povjereništvo za dični naš hrvatski Glasnik.«

A istom mladi apostoli Presv. Srca! Čim se je osnovao Glasnik, rasposlali su mladi đaci sjemeništarci u Travniku crvene knjižice na sve strane; i — mal da nije bila istraga od poštanskog ureda proti njima, buduć da nijesu znali, da se ne smiju listovi i cedulje

metnuti u tiskanice. A kad se vratili s praznika, kako su znali pripovijedati: »Molim! Molim! Nagovorio sam jednoga, da se pretplati na Glasnik, koji nije prije ni čuo za Glasnik.« — A drugi primjeti: »I ja sam širio Glasnik, pa mu našao i revnog povjerenika.« — Treći opet: »Čitao sam više puta kroz tjedan Glasnik Srca Isusova svojim roditeljima, a u nedjelje i drugomu svijetu.«

A tek mlade revniteljice iz samostanskih škola, kako istom one umiju nagovoriti i majke i tetke i bake, da i one uzmu Glasnik za svoju kuću!

No šta velim? Bilo je i nejake djece, koju su roditelji nadajuć se blagoslovu Presv. Srca, ne samo pretplatili, nego i postavili za povjerenike Glasniku. Bio je u Sinju neki mali Danko imajuć onda jedva $1^1/_2$ godine. O njemu piše otac: »Moga Danka posvetio sam Presv. Srcu Isusovu. Ako je moguće, želio bih, da moj Daniel kao osobiti štićenik Srca Isusova, bude i povjerenikom njegova Glasnika. Dok on poodraste, vodio bih u njegovo ime poslove ja, njegov otac.« Poslije nam javiše, kako mali Danko treba dvije sluškinje, da dijele Glasnike kada dođu, toliko da ima pretplatnika!

A tko bi vjerovao, pa ipak je istina, da su širenju Glasnika doprinijele i same protukršćanske novine! Tako je jednom spljetsko »Jedinstvo« navalilo rugajući se »zahvalnicama«, pače lažno je navelo neke tobožnje zahvalnice, kojih u Glasniku nikad nije ni bilo. A šta bi posljedica? Upravo iz Spljeta javili se novi pretplatnici. Tako je bilo i g. 1905., kad je zagrebački »Obzor« neprestance vrijeđao katolička čuvstva, osobito onda, kad je u Rimu bl. Marka Križevčanina sv. Stolica podigla na oltar. Što su na to uradili katolički bogoslovci zagrebački? U izvanrednoj sjednici svoga zbora isključili su »Obzor« iz svoje čitaonice, a ispred zbora pisali uredniku Glasnika krasan list, pun plemenitih misli i osjećaja.

Pa kad se je iste godine, baš na blagdan Presvetog Imena Isusova, nekadašnji zagrebački »Pokret« razgoropadio te navalio na Glasnik Srca Isusova, pače i samu pobožnost k Srcu Isusovu pokušao izvrći ruglu, onda su, baš siromašne sluškinje sabrale među sobom novac za raširenje i besplatno dijeljenje Glasnika. (Nastavit će se.)

Crkva je kuća Božja!

Bl. Grignon Montforski služio jednom sv. misu oko 11 sati. Pod misom bilo dosta naroda pa i nejake djece. Nego ta djeca — kô djeca — stala u crkvi cvrčati, cičati, plakati; druga opet trčkat po crkvi okolo unaokolo tako, te je sluga Božji poslije mise opomenuo roditelje, da bi puno bolje bilo, da ovakovu nestašnu djecu ne vode sa sobom u crkvu, pače da je bolje te u nuždi i sami ostanu kod kuće, nego da im djeca ovako svijet bune u pobožnosti.

I pravo je rekao! To bi morali zapamtiti mnogi roditelji. Jer koliko je god po sebi lijepo i hvale vrijedno, ako se djeca zarana priviknu na kuću Božju, toliko je opet bolje, da se nestašna djeca, kojoj se ne može zapovjedati, rádije ostanu kod kuće nego da prave čitavu smutnju i smetaju u crkvi. Kad se takva djeca stanu u crkvi derati ili kad pobjegnu od roditelja pa stanu trčati po crkvi, pa se još potepu i padnu ili s drugom djecom počupaju — eto ti dreke iza glasa, da se jedni smiju, drugi srde, a svi do jednoga u svojoj pobožnosti rastresuju. A tko je svemu tomu kriv? Nepametni roditelji, koji takvu djecu doniješe ili dovedoše u crkvu.

A što da reknemo istom o onima, osobito po većim gradovima, koji u crkvu vode i svoje — gadne pse!?

Sa straže na Drini.

Piše: **Franjo Hamerl D. I.**

Punih četrnaest mjeseci stražila je naša vojska stražu u romantičnom kraju gornje Drine. Za katolike bio je to pust, pravi misijonski kraj, jer osim riščanskih crkava te turskih džamija nema ti tu na daleko i na široko nikakve katoličke ni crkve ni kapelice. Samo u Goraždi sagradili su si naši vojnici još za vrijeme okupacije drvenu kapelicu, koja još i danas tamošnjim katolicima služi kao župna crkva. A kakva je to i župa! Obuhvaća ništa manje nego četiri politička kotara; dakle kao kakva biskupija! Kad je buknuo ovaj rat, morao se ondašnji župnik što brže sklonuti na sigurnije mjesto, te nije dospio ni da Svetotajstvo sa sobom uzme. Crkvi se nije mogao nitko približiti radi velike životne pogibelji; jer

Misnik škropi momčad sv. vodom u Miloševiću.

Crnogorci, koji su bili onkraj Drine, pucahu, čim bi opazili koga od naših, da se samo makne.

Tako je naša vojska s jedne, a srpsko-crnogorska s druge strane Drine ležala jedna proti drugoj preko godinu dana, te su samo po malo jedni na druge puškarali, a da dugo nije došlo do ozbiljnog okršaja. Za tih dugih časova vojska si prikraćivala vrijeme, kako je najbolje znala. Tako su napravili više drvenih šumskih dvoraca i ljetnikovaca za se i za svoje časnike. Svaki je vojnik gledao, da se iskaže u svom zanatu. Tako je jedan napravio blizu ceste kod Višegrada velikog carskog dvoglavog orla iz cementa.

Osobitu su pomnju vojnici posvetili službi Božjoj. Prema propisu naime služi se za svaku regimentu u stanovito vrijeme sveta misa i drži propovijed. Spočetka se to obavljalo pod sjenicom, koju bi vojnici za čas udarili i zelenilom opleli; ali kad je bila kiša i

oluja, onda zlo i naopako! To je naše vojnike potaklo, kad su već tako dugo ondje, da podignu i koju trajniju, čvršće građenu kapelicu, pa makar i od drva bila.

Najprije su napravili kapelu u Barinu. To je četverokutna zgrada, napravljena od samih jelovih stabalaca. U toranj su smjestili, kad nijesu imali zvona, tuljak od šrapnela. Ukusna je i kapelica u Kačarinu, slična kakvoj ljetnoj sjenici. Slično je građena i ona u šumi Milošević, gdje su napravili i pričesnu klupu, kako se to vidi na našoj slici, što je na strani 44. U Tvrtkoviću na Drini prislonili su kapelicu na jednu staru tursku karaulu.

Sve to nije zadovoljilo našu braću Slovence. Oni su vični u svojoj domaji gledati na svakom vrhuncu kapelicu, pa im bilo teško, što ih ovdje ne vide ni u dolu ni na planini. Odlučiše dakle, da će podići barem jednu kapelicu od cigle. Od mah se javiše momci,

Vojnici prave ciglu za kapelu u Kačarinu.

koji će udarati ciglu (pogledaj ovu sliku), drugi opet, koji će preuzeti zidarske i tesarske poslove. Jedan vojnik, kotlar po zanatu, skovao je krov na tornju iz samih šrapnela; tako i jedan kovač skovao kruglju na vrhu tornjića za križ od željeza.

Željeli su kapelicu posvetiti Majci Božjoj, i to upravo Srcu Marijinu. Ali odakle u toj pustoši dobiti sliku? Ne bojte se; bit će i to! Evo jednog, koji salutira i javlja, da će narisati sliku srca Marijina, jer da je po zanatu slikar. I doista, premda nije imao pri ruci ni platna ni boja ni kistova, već samo obično crnilo, pero i papir: narisa upravo krasnu sliku srca Marijina za oltar. Ali gdje je srce Marijino, zar da tu ne bude i Srca Isusova? Zar se može jedno srce odijeliti od drugoga? Dade se dakle naš slikar na posao te narisa lijepu sliku Srca Isusova sprijeda, u pročelju kapelice. Ova je slika bojadisana, jer je međutim dobio bojâ, pa je onda i svu kapelicu ukusno islikao. Ta je kapelica podignuta u Lijeski. Vidi naše slike na strani 46 i 47.

S ratišta.

Priopćuje: **Ivan Králíček D. I.**

Ne daj mi, Bože, duše izgubiti, a tijelu kako bude!

Bio sam sedam mjeseci kao pomočni vojnički svećenik za razne jezike, pa sam proputovao više austrijskih zemalja, i nikad nijesam čuo ni od častnika ni od momčadi, ma kojoj narodnosti pripadali, da bi se tkogod, a ma samo jednom riječju, potužio na naše Hrvate. Što više, svatko ih je s nekim udivljenjem spominjao i isticao, da takvih junaka nema, kao što su oni. Tako su i Madžari govorili: »Ti ne bi uzmakli, ni da ih siječeš! Samo viši nalog može da ih s mjesta makne, na koje oni jednom stupe.«

I ne samo da svi priznaju njihovu izvanrednu hrabrost, već i njihovu iskrenu pobožnost. Milina je naše ljude slušati, kako govore: »Ne daj ti meni, Bože, duše izgubiti, a tijelu — kako bude!« To je baš onako na vojničku rečeno: kratko, a jezgrovito! I doista, prvo je duša i njezina vječna sreća: a sve ostalo nuzgredno je.

Gradnja kapelice u Lijeski.

I bezbožni znadu sada za Boga.

Jedan vojnik pripovijedao mi je ovo: Poznavao sam dosta vojnika iz svog bataljuna još dok su bili kod kuće. Bilo ih je i takvih, koje nijesi nikad vidio, da su se krstili i molili. A da ih vidite sada u ratu! Tu se više ne čuje iz njihovih ustiju bogumrska psovka, koja im je prije uvijek bila na ustima, već molitva i sveta imena Isusa i Marije. S tim svetim imenima ispuštaju svoju dušu, puni slatke nade, da im to nije uzalud. Svi umiru spokojno i zadovoljno; nijednog nijesam vidio, da bi zdvajao.

Neki Tirolac pripovijedao mi, kako su neki bezvjerci na polasku u bojnu prugu prezirno odbijali nabožne predmete, koje su im dobre duše nudile: ali kad su bili u vatri, moljakali su oko svojih drugova, da im dadu te iste medaljice, koje su prije tako ruglu izvrgavali.

Srcu Isusovu za ljubav.

U Insbruku sam se upoznao s jednim Slovakom, koji je ratovao u Galiciji. U Insbruku je bio na oporavku. Čuo je, da se može izpovjediti slovački, pa eto ga k meni. Tako smo se upoznali. Poslije je više puta dolazio i molio me, da mu dadem štogod za čitanje, a ja sam mu obično davao slovački Glasnik Srca Isusova.

Jednom će mi taj Slovak ovako: »Ja sam, velečasni, uvijek ljubio Srce Isusovo: ali sada u ratu, čini mi se, da bih ga morao još više ljubiti. Srce me nuka pa sam eto odlučio, da ću se Srcu Isusovu za ljubav ostaviti sasvim svakoga pića i duhana.«

Pohvalim njegovu odluku, ali ga upozorim, da mu to neće biti tako lako, ako je prije možda rado pio i jako pušio. A on reče, da pijanac nije nikad bio; ali da nije ni dobre kapljice, kad bi mu se nadala prilika, također odbio; odsada pak ne će više opojnog pića ni okusiti. Isto tako i pušenje da mu ne zadaje odviše muke. Istina, veli, isprva mi je bilo obadvoje teško. Znate, kad se čovjek na nešto nauči, misli, da bez toga ne može biti. Ja sam već više puta želio, da se toga ostavim; ali sam svaki put brzo prestao. Sada, odkako sam opet odlučio, ali ovaj put Srcu Isusovu za ljubav, sad mi nije teško. Prošao je čitav tjedan pa sam sasvim lako izdržao. Nadam se, da ću s pomoću Božjom ustrajati.«

I predao mi netaknutu kutiju finih trabuka — po 18 filira komad — što je dobio od svog časnika na poklon. Ja sam ih razdijelio među ranjenike. — Da, Srce Isusovo daje snage u svakom dobru.

Razne vijesti.

Progonstvo Crkve u Mehiku. Od g. 1910. naime započele su u Mehiku. iznova velike bune i domaći ratovi, koji se napokon izrodiše u strahovito progonstvo Crkve katoličke, kakvo se znalo događati samo u poganskim krajevima. Samo nekoliko primjera da spomenemo! Redovnike, napose isusovce, odsudili su na vješala. U Durangu baciše staroga i slabašnoga biskupa u tamnicu. Crkve orobiše te pretvoriše u javne plesaone, vojarne i škole. Svećenstvu zabraniše boravak u zemlji. Biskupa Segura iz Tepica zatvoriše i prognaše na otok kažnjenika. U gradu Toluca posebnim dekretom zabraniše svako propovijedanje, svaki post i svaku pokoru, svaki dar svećeniku za vjenčanje, krštavanje i pokop; što više zabraniše pod smrtnu kaznu i samo krštenje, ukop, ispovijed bilo u crkvi bilo izvan crkve, vjenčanje, svetu misu osim jednu jedinu, i to samo u nedjelju u jednoj samoj crkvi bez zvonjave zvona! A tko su krivci to likim nepravdama i takvom nasilju? Oni isti, koji su skrivili i ovaj strahoviti rat: tajna, bezbožna, od Crkve odsuđena društva, koja veliku djelatnost razvijaju posvuda. Budimo oprezni!

Neobična izložba. Sredinom prošloga prosinca otvorila se u Beču neobična izložba: izabrani predmeti od sabranih kovina u ratne svrhe, što su se po svoj monarhiji sabirale. Prigodom otvorenja izložbe, rekao je ratni minij star vitez Krobatin, da je naša vojska do tada potrošila ukupno jednu milijardu i pô puščanih patrona i 12 milijuna topovskih taneta. Da vojska ne ostane bez strjeljiva, a opet budući da se nije moglo u monarhiji dobiti toliko kovina, koliko je potrebno, a izvana nije se pogotovo moglo ništa dovesti: to je oduševljeno pučanstvo cjelokupne monarhije priskočilo vojsci dobrovoljnim darovima u pomoć i sabralo kovina u težini od okruglo dva milijuna kilograma. Ima tu upravo dirljivim predmeta, kao na pr. mjedeni krevet za lutku, što ga je jedno dijete darovalo; zatim jedna kruglja staniola, što ga drugo dijete marlivo sabiralo; mnogo naušnica od bosanskih djevojaka i učenica, itd. Bilo tu predmeta bez svake vrijednosti, ali i pravih umjetnina, koje će se izabrati i u raznim muzejima za vječnu uspomenu na ovaj rat i na požrtvovnost naroda monarhije sačuvati.

Odlikovanja za vrijeme rata. Iz službenog popisa odlikovanja pojedinih domobranskih pukovnija, proizlazi, da su se u ratu najviše odlikovali Hrvati. Karlovačka 26. domobranska pukovnija dobila je od svih najviše odlikovanja: 847. Sve 32 domobranske pukovnije dobile su u svemu 10.803 odlikovanja; od tih su četiri hrvatske pukovnije same dobile 1818 odlikovanja. Tu je govor samo o odlikovanjima momčadi, nipošto časnika; a nijesu tu uračunana ni odlikovanja naših husara ni topnika. Tako su n. pr. samo varaždinski husari dobili 129 kolajna, a 6. zagrebačka domobranska topnička pukovnija 55 odlikovanja. Živjeli junaci!

Gotova kapelica u Lijeski.

Muslimana, kažu, da imade u svemu 201 milijun. Od tih je pravih muslimana (sunita) 126 milijuna; perzijski muslimani su tako zvani šiiti, a ima ih 10 milijuna. Do 60 milijuna samo su po imenu muslimani, jer im je vjera zapravo poganska. Od svih muslimana živi samo 34 milijuna pod turskom vlasti; svi ostali nalaze se pod upravom Engleza (90 milijuna), Francuza (15 mil.), Nizozemaca (35 mil.), Rusa (20 mil.), Nijemaca (1 mil. i pô), i drugih naroda. Sad su se digli na noge svi muslimani, što su pod vlašću Engleza i Rusa, da se oslobode.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Ozdravilo troje djece.

Međumurje. — Godine 1913. u rujnu mjesecu oboljelo mi sve troje djece; dvoje muške i jedno žensko, od priljepčive bolesti u grlu, što je u ono vrijeme posvuda kod nas vladala. Tužna nijesam znala, kamo da se okrenem, pogotovo, kad liječnik izjavi, da su mi djeca u zlom stanju i da bi mogla i ja nastradati i umrijeti u toj bolesti, ako se ne budem jako ugibala djeci. A tko će mi djecu njegovati u toj bolesti, ako joj se budem ugibala? Nego ja se preporučim Presvetomu Srcu, neka ono čuva mene i moju djecu od toga zla; Presveto Srce pomoglo je, da mi je jedno žensko i jedno muško dijete ubrzo ozdravilo. Samo sinčić od 4 godine zapao u takvu pogibelj, da su ga i liječnici napustili, jer da ne će nikad ozdraviti. I doista, tako je od ove bolesti po svem tijelu bio otekao, da ga je bilo teško prepoznati, a osobito u grlu, da nije mogao ni disati. Sad se ja i opet utečem Presvetomu Srcu Isusovu, moleći ga, da mi ozdravi sinčića. Obećam, da ću tri petka postiti o kruhu i vodi i da ću dati 2 krune za Svetište Srca Isusova i da ću se javno zahvaliti u Glasniku, i držati Glasnik dok sam živa. Od toga dana sinčiću išlo na bolje i on posve ozdravi. Zato kličem: Srcu Isusovu sva hvala slava po sve vijeke!

Spriječena pogibelj otrovanja krvi.

Hrvatska. — U listopadu g. 1913. zabolje me od neznatnog pritiska desna ruka. Počnem s domaćim ljekovima ali sve gore. Već osmi dan, trebalo je liječnika, koji je rezao i ranu uredio te rekao, da je opasno, jer da bi moglo biti otrovanje krvi. Providnost Božja htjela te mi kroz jednu djevojčicu dođe Glasnik Presv. Srca Isusova na oko. Zamolim tu djevočicu, da mi ga posudi, da čitam, a ja ću joj ga vratiti. Dade mi ga; i ja čitam u njem puno toga; ali zahvalnice mi se najbolje dopale. Tad se i ja uteknem k najboljem Liječniku, k Presv. Srcu Isusovu i obećam; da ću devet dana moliti na čast Srcu Isusovu zlatnu krunicu, da ću jedan petak postiti ništa ne jeduči i ne pijući osim vode; da ću kupiti dvije voštanice po K 1.— i paliti ih pred slikom Srca Isusova; da ću pretplatiti dvije siromašne obitelji na Glasnik i napokon da ću poslati K 2·— Glasniku za njegovo raširenje. I bilo mi je odmah bolje na moje i mojih ukućana veselje tako, te sam već k Božiću g. 1913. počela raditi sa svojom desnicom i danas evo sasvim zdrava pišem obećanu zahvalnicu i izvršujem svoje zavjete. A ne samo ovdje, već i u više još i težih slučajeva pomoglo mi je Presv. Srce pa preporučam i drugim, da ga u svakoj boli i nevolji zovu u pomoć, a ja mu se od sve duše zahvaljujem.

Nestalo velike smutnje.

Hrvatska. — Još godine 1913. dogodila se nesloga u mojoj obitelji. Jedan član naime, do koga nam je svima mnogo stajalo, samrzio upravo na me, da me nije htio upravo ni vidjeti. Razloga nijesmo znali, a ja sam si bila svjestna, da nijesam ništa kriva. Sestra moja bila upravo zdvojna, jer smo obje udove i sirote, pa nam bilo teško, što smo tako ostavljene i od onog člana obitelji, koji bi nam mnogo mogao nadomjestiti; koji je to uistinu i činio, dok se nije bez razloga sasvim udaljio. Komu ću se uteći nego svom milom, mogućem zaštitniku — Bož. Srcu? I stanem molitvama jurišati na nj, i obećam, da ću se javno zahvaliti u Glasniku. Međutim njemu se ovaj put svidjelo drugačije te je pustilo, da čekam, a ja sam to dragovoljno podnosila kao naknadu za sve uvrijede, koje mu se nanose u Presv. oltar. Sakramentu.

To je trajalo, godinu dana; mnogo sam pretrpjela, bila zametnuta, ponižena, a polovicom svibnja 1914, kad sam se još više molila nego obično, okrenu ta stvar još na gore. I navališe na mene takvim pogrdama i osvadama, kao da sam najpokvarenija žena na svijetu. Sad je bilo previše, više nijesam mogla izdržati. Bacim se pred kip Bož. Srca i zavapim: »O Isuse, više ne mogu, odveć sam slaba. Skini s mene taj križ i udijeli mi koji god drugi, kako se tebi svidi; pokaži, da nijesam kriva.« Pak što se dogodilo? Ta osoba nije imala od grižnje savjesti nigdje mira, osobito onu cijelu noć iza moje molitve grozno se mučila. I odmah sutra, 24 sata nakon najvećih pogrda i uvreda, došao je na moje najveće začuđenje, nije niti u istom mjestu sa mnom, nego se je dovezao, i molio me za oproštenje; isto tako i moju sestru i zaželio, da se sve izravna i da ja na sve zaboravim. — Kad spomenem, da taj čovjek nikad u svom životu nije nikog molio ni za što, a kamo li za oproštenje, svatko će uvidjeti, kako je močno Srce Isusovo. Hvala mu i slava na vijeke!

Kratka uputa u Marijinu kongregaciju.

(Svršava se.)

6. **Za čim ide Marijina kongregacija?** — Kongregacija ide za tim, da u svojim članovima goji usrdnu pobožnost prema blaženi Djevici Mariji te ih pod zaštitom Marijinom u njihovu staležu posveti i usavrši; zatim da preko svojih članova svojski poradi i oko spasenja i usavršivanja i drugih ljudi; napokon da svetu Crkvu, na koju se osobito u naše vrijeme toliko navaljuje, odlučno brani od svih tih nepravednih napadaja.

7. **Na koji način postizava kongregacija tu svoju svrhu?** — Postizava ju ponajprije općenitim vježbama, a to su ove:

a) Redoviti sastanci, koji se drže obično svakog tjedna; tu se čita, moli, sluša propovijed ili poduka;

b) često pričešćivanje napose zajedničko, što biva barem svakog mjeseca po jedamput;

c) godišnje duhovne vježbe barem kroz tri dana;

d) svečana proslava naslovne svetkovine kongregacije i drugotnih zaštitnika;

e) zajedničko i javno sudjelovanje kod raznih crkvenih svečanosti;

f) zajednička hodočašća.

Zatim raznim djelima ljubavi kršćanske osnivajući u tu svrhu u svom krilu razne sekcije i akademije, čime se promiče duhovno dobro bližnjega.

8. **Što su to »sekcije«?** — Sekcije su manji zborovi ili udruženja u krilu kongregacije s vlastitim poglavarstvom i posebnim svojim djelokrugom, a pod vodstvom i nadzorom same kongregacije.

9. **Kakve se sekcije obično osnivaju u kongregacijama?** — Osnivaju se obično takve, koje su za dotičnu kongregaciju najprikladnije, a u mjestu, u kom je kongregacija podignuta, najpotrebitije. U svakoj brojnijoj kongregaciji može se osnovati sekcija za promicanje česte i svagdanje pričesti (euharistična), za širenje dobre štampe (Pijeva); ostale prema potrebi, kao n. pr. da se iskorjeni u mjestu psovka, kletva, ružni govori; da se neuka i zapuštena mladež poduči u krščanskom nauku i privikne na pravi kršćanski život, da se ukine pohađanje gostiona, noćno klatarenje, i pretjerana gizda i druge velike i općenite mane u gradu ili u selu.

10. **A što su to »akademije«?** — Akademije su posebne sekcije, u kojima se đaci, a i drugi, koji se bave perom, vježbaju u jeziku, u govorništvu, čitaju razni poučni pismeni sastavci, što su ih pod nadzorom upraviteljevim napisali sami zbornici. — Od vremena do vremena priređuju kongregacije i javne svečane akademije, u kojima se drže govori, pjevaju dobre pjesme, svira na guslama, tamburama, glasoviru, citari, govori naizust koja poučna pjesma, prikazuje koji dramatski komad, i t. d.

11. **Tko upravlja s kongregacijom?** — S kongregacijom upravlja svećenik upravitelj, kojega imenuje duhovna oblast, a uz bok mu stoji Vijeće ili poglavarstvo, koje pomaže upravitelju.

12. **Kako je sastavljeno Vijeće kongregacije?** — Sastavljeno je od nadstojnika, dva pobočnika, tajnika, blagajnika, 2, 4 do 6 i više savjetnika te učitelja novaka. Prema potrebi može upravitelj imenovati i druge manje službenike n. pr. sakristana, knjižničara, štioca, i t. d.

13. **Kakvu vlast imadu članovi Vijeća u kongregaciji:** — Članovi Vijeća jednako kao što i niži službenici imaju onu vlast i vrše je onako, kako to odredi upravitelj. Uopće pojedini službenici tako i svi ukupno gledom na službu u kongregaciji podređeni su upravitelju i o njemu su sasvim ovisni.

14. **Koje su glavne dužnosti zbornika Marijinih?** — Glavne dužnosti svakoga zbornika jesu ove tri: 1. da svaki svojski nastoji oko toga, kako će se u svom staležu posvetiti i usavršiti; 2. da ozbiljno nastoji, koliko mu to njegov društveni položaj dopušta te i druge spasi i posveti; 3. da prema svojim silama i prilikama Crkvu katoličku brani od navala bezbožnih ljudi, a sve to uz pomoć bl. Djevice Marije, koju treba da usrdno štuje i ljubi.

Pored ovih glavnih dužnosti svaki zbornik treba:

a) da savjesno obavlja one bogoljubne vježbe, što su nada sve nužne za kršćanski život, a to su: jutarnja i večernja molitva, pobožno slušanje sv. mise i poslenim danom, kad je to moguće; svagdanje ispitivanje savjesti; često primanje sv. sakramenata prema pravilima ili običaju kongregacije;

b) da redovito prisustvuje svim sastancima kongregacije;

c) da marljivo sudjeluje kod svih svečanosti kongregacije;

d) da rado sudjeluje u sekcijama kongregacije;

e) da neumorno obavlja tjelesna i duhovna djela milosrđa;

f) da se rado pokorava naredbama i savjetima svog upravitelja i s dužnim poštovanjem susreće nadstojnika i ostale članove Vijeća kao i sve niže službenike u kongregaciji;

g) da sve zbornike susreće kao svoju braću;

h) da za troškove kongregacije rado štogod doprinese;

i) da ostane u pismenom saobraćaju s kongregacijom i onda, kad se drugamo preseli.

15. **Što treba da čini onaj, koji želi da bude primljen u kongregaciju?** — Treba da se prijavi kojem kongreganisti, a ovaj će ga prijaviti upravitelju ili učitelju novaka. Kandidat treba prije svega da je neporočna života, a gledom na dobu i stalež da je onakav, kakva ga hoće kongregacija, u koju želi stupiti. A mora imati i čvrstu volju, da će vjerno vršiti pravila kongregacije.

16. **Je li svatko već time kongreganist, što se je prijavio?** — Nije, nego time postaje istom kandidat pa treba da izdrži kraću ili dulju kušnju, kako je već u kojoj kongregaciji običaj. Vrijeme kandidature može trajati više mjeseci, a i godinu dana.

17. **Što pruža kongregacija svojim članovima?** — Pruža im prije svega u izobilju lakih i izvrsnih sredstava, kojim se lako mogu i u svijetu dovinuti velike kršćanske savršenosti; daje im pravo na mnoge oproste i duhovne povlastice te na sve zasluge svih zbornika cijeloga svijeta. Uvelike pomaže zborniku i birano društvo i prekrasni primjeri, što ih vidi na drugim zbornicima, a koji moćno potiču i njega na dobro i ustrajnost. Nada sve pak osigurava si zbornik u kongregaciji osobitu zaštitu Majke Božje za života i na smrtni čas.

Stjepan Babunović D. I.

Velika smotra Kraljice kongregacije.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

Neka vam se ukrijepe ruke i budite hrabri! (II. Kralj. 2, 7.) Poput silnih milozvuka veličanstvenog hvalospjeva odjekuju svijetom hvale, kojima obasuše Marijinu kongregaciju. Zovu je sad školom značajeva, sad rajem zemaljskim i obnoviteljicom svijeta, sad odgojiteljicom apostola te majkom sloge i bratske ljubavi. Ovdje hvale kongregaciju kao najsjajniji alem-kamen u kruni Gospinoj, tamo je pozdravljaju kao najsvjetliju zvijezdu u dvanaestero-zviježđu oko ljiljan-čela Kraljice Neokaljane. No najkrepčim je riječima, mislim, ipak proslavio zbor Marijin papa Pijo X., kadno je jednom izaslanstvu zbora Marijina u svečanom govoru rekao: »Ja u vama gledam najodabraniji batalijun pravih kršćana.« A vrijedi li to i za našu kongregaciju? — U redovima zborničkim mogu biti tri vrste zbornika:

I. Prva vrsta — t. zv. »mali« zbornici. Na oko čudno, no ipak istinito. Amo se broje oni, koji se ograničuju lih na kapelicu kongregacije — na sastanke i na zajedničku sv. pričest, i — to im je sve. Oni su time zadovoljni. Ali je li i kongregacija? Je li i Kraljica kongregacije? Nije, pa i ne može da bude. Moglo bi se za ovakove reći, da su kongreganisti tek unutar zidina kapelice, između četiri zida crkve, a netom prijeđu preko praga, čini se, kanoti da prestaje za njih svaka ina obveza — kao da nijesu više zbornici. Jesu li takovi još članovi zbora Marijina? Jesu, no kakovi? Jednom su tek nogom u zboru, dok su drugom izvan kongregacije; oni jednom rukom drže barjak Gospin, a drugom rade, što ih je volja. Dok neposredno stoje pod okom Marijinim, smatraju se zbornicima, inače zaboravljaju i ne misle više na to. Zar ovakovi ne zaslužuju s pravom ime »malih« zbornika, makar su već poodmakli u godinama i po krsnom listu i po diplomi, što su je primili, kad su stupili u kongregaciju? —

Mali su to zbornici: jer se malo vremena t. j. dok su u kapelici, osjećaju zbornicima; »mali«, jer malo daju Bogu i Gospi; »mali«, jer malo crpe koristi od kongregacije, a i kongregacija od njih. Jadna li je to kongregacija, gdje su mnogi ili ća većina članova ovakovi »mali« zbornici! Pa i sam zbor može se opravdano prozvati »mali zbor«, makar i brojio na stotine članova. Ili zapravo to i nije više kongregacija Marijina u smislu rimokatoličke Crkve; to je tek sjena, kostur kongregacije; samo jedno pobožno društvo. A to i jest poglaviti uzrok, zašto mnoge kongregacije slabo uspijevaju i ne donose žuđenih plodova. Same

su se zatvorile, same zapriječile razvitak. . . Posljedica: mrtvilo, dok ne dođe rasulo. Ima li i u našoj kongregaciji »malih« zbornika?

II. Druga vrsta — polovični zbornici. Voda, što se sakuplja pod zemljom, »između četiri zida«, ipak ne ostaje zatvorena u dubini, po livadama i poljanama ona razlijeva blagoslov. Tako i kongregacija ne može biti zadovoljna time, da ima svoj dom, i da tamo crpi iz vrela zdravih, kršćanskih načela. To je samo uvjet dalnjemu, rekli bismo, najvažnijemu djelovanju njezinu. Kongregacija nije stvorena za zabit, ona je stvorena za svijet. Ko o tom sumnja, taj joj ne pozna ni bitnosti ni povijesti. Zato ni druga vrsta zbornika ne postupa kao oni prvi. O ne; miču se i kreću i izvan kapelice, ali — uz klauzulu (s dodatkom, uz pogodbu). Koju? samo ako nije odveć teško, mučno, ako se ne traži puno vremena, ako ne stoji baš muke, napora, truda, osobito žrtve.

S kim da ovakove isporedimo? Kao vječni trgovci cjenkaju se i pitaju: Što stoji? je li skupo ili jeftino? Kao nadničari govore: Je l' puno posla, muke? Ako je lako i ugodno: evo me! Ako li je skopčano iole s poteškoćama — sto isprika! Pola srca daruju kongregaciji, pola pridržavaju sebi. To su »polovični« zbornici.

Bolesnik, koji hoće samo slatke lijekove, ne će nikada potpuno ozdraviti. Ko hoće da dođe do cilja, ne će ga postići polovičnim sredstvima. »Čin, što stoji, to i vrijedi«. Nego ko bi smio sumnjati o privrženost odanosti i ljubavi ovakovih polovičnih zbornika spram kongregacije? Ta oni će učiniti sve, jest, sve će učiniti za dobro bližnjega, za sv. Crkvu, za svoje usavršenje; samo neka je lako, ugodno, neka je bez osobite muke i napora. — Koliko ima »polovičnih« zbornika u našoj kongregaciji? pita Kraljica kongregacije.

III. Treća vrsta — potpuni zbornici. »Dandanas valja htjeti cjelovito; jer je zaludu stati na pô puta, kad te sljedeći nalogom turkaju dalje,« rekao jednom naš hrvatski ban Ivan Mažuranić. I doista ništa ne škodi našim prilikama toliko, koliko polovičnost. Čitava struja našeg vremena odsuđuje polovičnost. Dobro to znadu »potpuni« zbornici, pa prema tome i živu i rade, makar naišli i na oštro trnje. Hrid se dinamitom obara, zlato se čelikom kuje. Ne znadu oni za razliku: to je lako, učinit ćemo; ono ne ćemo, jer je teško; — ovo je ugodan posao, izvršit ćemo ga; onaj je neugodan, propustit ćemo. Svaku će akciju katoličku moćno podupirati, da i sam će osnivati nove ili barem poticati, dok se ne oživotvore ne obaziruć se, da li je lako ili skopčano s nekim trudom; poimence uložit će sve sile, da rad u sekcijama ne samo ne omlitavi nego da se blagoslovno razvija i napreduje.

Car Napoleon pregledavao jednom svoje čete. Dok su vojnici pred njim prolazili, ugleda jednoga, koji mu se pričini vrlo poznat. Napoleon htjede saznati, u kojim je bitkama ovaj vojnik sudjelovao. Pozva ga k sebi i spomenu imena onih mjesta, gdje su bile bitke: »Marengo?« — Tu sam bio. »Austerlitz?« — Tu sam bio. »Jena?« — Tu sam bio. »Wagram?« — Tu sam bio. . . i tako redom, a na svako ime odvratio bi vojnik: Tu sam bio. Kako je ovaj čovjek, premda se borio u toliko bitaka, bio još obični vojnik, imenovao ga je Napoleon odmah kapetanom i stavio mu na prsa red počasne legije. — I potpuni zbornik valja da uzmogne ovako reći nebeskoj Kraljici: Tu sam bio, tu sam bio. . ., gdje se god radilo za koju dobru stvar ili da se zapriječi kakovo zlo, ne obaziruć se, da li stoji mnogo ili malo truda.

Jakov Kisai, japanski mučenik.

Mjesečni zaštitnik, 5. veljače.

Piše: **Josip Celišćak D. I.**

Kad je japanski car Taikosama stao da progoni kršćane, tri su Japanca iz Družbe Isusove: Pavao Miki, Ivan Gotski i Jakov Kisai krvlju svojom zapečatili sv. vjeru.

Pavao, ogranak slavne porodice a bogato nakrcan svakovrsnim znanjem upravo se spremao, da primi sv. red svećenički. U to ga zahvati bujica užasnoga progonstva. On je vrlo mnogo svojih zemljaka ne samo živom riječju nego i vještim perom svojim priveo od bludnje k istini, a od griješna života na kršćansko življenje. Jakov Kisai, starac od 64 godine, znao bi drugima katekizam lijepo tumačiti, a uza to je u duhu kršćanske poniznosti obavljao niske kućne poslove. Svakidanje bogoljubno razmatranje o muci Isusovoj silno ga je na to poticalo.

Pošto su sva trojica uhićena i na sud dovedena, najprije bi na javnome trgu grada Meaka svakomu od njih krajnji dio lijevoga uha odrezan; zatim ih u najljućoj zimi ostrag svezanih ruku na prostim kolima povedoše ulicama grada Meaka, a onda i po drugim gradovima, da to i njima bude na veće ruglo i kršćanima da se tako veći strah u kosti utjera.

Ali to je njihovo putovanje bilo pravo slavlje, nipošto pak ruglo i sramota. Toga se radi i poganski svećenici javno stali ljutiti na cara Taikosamu; jer da ove ljude vodi naokolo ne toliko da se iskorijeni vjera u Krista, nego da se još većma raširi.

Napokon stignu u Nangasaki. Tuj su na jednom brijegu bili za njih već priugotovljeni križevi. Sveti ih mučenici radosno pozdraviše a onda ih uz njih privezaše. Pavao, već od naravi rječit i vješt govornik, sada će s križa kanoti sa najljepše propovjedaonice silnome narodu progovoriti o kršćanskoj vjeri onim zanosom, kojim u takim časovima Duh Božji običaje nadahnuti svoje sluge. On izjavi pred narodom, koli je sretan i blažen, što umire baš na križu kao i njegov Božanski Spasitelj, pa još u istoj dobi, naime u 33. godini vijeka svojega.

Sveti Jakov Kisai, mučenik.

To razljuti krvnike te svu trojicu probodoše sulicama, a duše im se vinuše nebu pod oblake 5. veljače 1597. Eto sad i biskupa japanskoga, gdje dolazi na ovaj brijeg oškropljen svetom krvlju mu-

čeničkom. Biskup kleknę i tako iskaza javnu počast mrtvim ostancima ovih svetih mučenika. Od toga časa to je mjesto kršćanima postalo sveto. Pa i Bog dragi potvrdi raznim čudesima, da mu je milo štovanje iskazano ovim svetim mučenicima. Nego najveće od sviju čudesa jest to, što je »krv ovih mučenika postala sjeme kršćanstva«, iz koga poslije nikoše tolike stotine hiljada pravih i gorljivih kršćana u Japanu.

Papa Pio IX. baš na Duhovski blagdan g. 1862, u prisutnosti premnogih biskupa sa sviju strana svijeta, uvrsti ovu trojicu mučenika među Svece i naredi, da se spomen njihove svete smrti ima slaviti 5. veljače.

Primjer sv. Jakova mučenika potiče nas, da svatko u svom staležu i prema prilikama širi slavu Božju i spas duša. Zaslužuje to Bog, koji je svake hvale i slave dostojan, zaslužuju i neumrle duše, Isusovom krvlju otkupljene. A tko spasi dušu bližnjega svoga, spasio je i svoju. Molimo se barem puno za druge.

Koji mene nadje, naći će život i crpsti spas od Gospodina.

(Svršava se.)

Svijetlo s neba.

Te je godine bila u Sr. Karlovcima sv. potvrda. Ni Stevo je još nije bio primio. Svi se veselo i radosno pripravljali na taj važni događaj kršćanskog života, — samo Stevo bio kao izgubljen. Borio se. Farizej nije htio biti pod živu glavu; a opet bolilo ga, da bude na smutnju kongreganistima. Dođe upravitelju, da se posavjetuje. Ovaj mu reče, neka napravi čvrstu nakanu, da će primiti sv. potvrdu zato, jer je uvidio svoju duševnu nemoć; zato, da mu se Gospodin Bog smiluje; neka probudi prije primanja sv. sakramenata vjeru, pa makar bilo naporno, i neka samo s pouzdanjem pristupi i primi ovaj sakramenat vjere, koji baš njemu toliko treba.

Poslušao je. Ispovjedio se, pričestio i primio sv. potvrdu.

Toga je dana upravitelj bio veoma zaokupljen — te nije mogao govoriti s njime. Sutradan je bila nedjelja. Upravitelj u svojoj sobi moli brevijar prije poldanje sv. mise. Netko zakuca.

»Naprijed!« — i u sobu uđe Stevo.

Živo baci šešir na krevet, sjede na divan, i poče sav zažaren.

»Velečasni! Došao sam radi veoma važne stvari. Znajte, ja sam odlučio, da budem svećenik«. Upravitelj se srdačno nasmijao.

»Ama Stevo«, reče, »kako je to: do jučer podpun mali bezvjerac — a danas svećenik! Ta to je strašan skok!« — —

»Tako je«, skoči Stevo živo. »Tko bi mogao razumjeti Gospodina Boga. Do jučer sam bio suh kao drvo, a danas mi se čini, da je u duši procvalo proljeće; do jučer sam bio tvrd kao kamen, a danas mi je srce meko kao pamuk; do jučer mi je u duši bilo zamršeno i zapleteno, a danas je red i jasnoća«.

»Mâ — začuđeno će upravitelj — što se to zbilo s tobom? Čudo, preokret kao sa Savlom?« — — —

»O velečasni, da Vi znate, kakav je bio jučer dan za mene! Do sv. potvrde sam drhtao, zdvajao, borio se, jer se ne mogoh moliti. A ono, što sam molio, pričinjalo mi se kao neka ludost, a kad sam primio

sv. potvrdu, učinilo mi se, kao da se s vrhunca moje duše prolijeva svijetlo puno čara, topline, nježnosti. Kao da se neko nadnaravno biće približilo mojoj duši, i stalo je puniti mirom, pouzdanjem, radošću. I kao što iz jakog izvora probija silovito voda, tako provri iz moje duše molitva. Molio sam i molio — i tako mi je slatko, tako svečano u duši — da se neprestano molim. . . Zar da ne budem svećenik?! Zar se mogu bolje zahvaliti Gospodinu Bogu za ovaj neizrecivi dar?«

Upravitelj je bio ganut — strahopočitanje mu napuni dušu. Kao da je oćutio žar nebeskog ognja — Duha Svetoga, koji je tako obilno milosti donio u ovu sretnu dušu, u ovo dijete milosti.

I mnogo je imao posla, dok je Stevu priveo k uvjerenju, da se odluka za svećenički stalež ne smije tako naglo stvarati.

Labudji pijev.

Stevo je pošao učiti pravo. Smiren i sretan, što je našao put k Srcu Božjemu, bacio se svim žarom na to, da u katoličkim društvima neprestano naglasuje, da je vjera temelj cijelog života, da je život nutarnji, duhovni, najvažniji. Tko je slušao i gledao onog suhonjavog mladiča na sastancima — taj je morao opaziti, kako ga upravo lomi neka nutarnja moć, kako ga skroz na skroz prožima vjera u nadnaravno; kako iz svoje nutrinje, kao iz bujnog izvora crpi snagu riječi. Tko ga je gledao zažarenih obraza, očiju punih vatre, morao se sjetiti onih riječi Spasiteljevih: »Tko vjeruje u mene, kao što reče Pismo, rijeke će žive vode iz tijela njegova poteći«. (Iv. 7, 38).

On je iz izkustva znao, da je Bog po sakramentu vjere otvorio u njegovoj duši izvor života, i zato je njegova riječ bila tako puna osjvedočenja i oduševljenja. Duhovni život njegov bivao je sve jedinstveniji, jer se sve više usredotočivao u Euharistiji. Slavitelj sakrivenog Spasitelja i promicatelj pobožnosti i ljubavi prema njemu — to je zadnji stupanj njegovog duhovnog razvitka — to je bio njegov »labuđi pijev«.

I što se više ujedinjivao sa euharističkim Gospodinom, to je više venulo njegovo slabašno tijelo.

Pun vjere, dubokog pouzdanja i predanja u volju Božju, snosio je svoju tešku bolest. Potpuno smiren i sretan primio je zadnji put svoga Spasitelja na zemlji, i poletio gore, da se zahvali nebeskoj Majci, što ga je vodila ovako čudnovatim putevima; da padne pred prijestolje onoga, koga je počeo sve dublje upoznavati i ljubiti.

Neopažena ljubav.

Ovo djelo spasenja jedne duše izveo je dakako Gospodin Bog, Božanski Spasitelj. No ne smijemo zaboraviti, da je Stevo bio kongreganist, dijete Marijino. I mà da se je njezina pomoć u cijelom njegovom životu napose ne ističe, ipak je on sve milosti dobio po njezinom zagovoru. Možda ni on toga za života nije potpuno spoznao, jer se ovdje bl. Dj. Marija držala, kao i za javnog djelovanja Isusova na zemlji, u pozadini. Njezina divna poniznost, koja na sebe posve zaboravlja iz ljubavi prema Bogu, sakrivala ju je našem oku.

Ili je možda tek slučaj, da je Stevo onu veliku milost vjere dobio baš u Marijinu mjesecu, i to na dan Marijin, u subotu? Ta ako je bl. Dj. Marija i sakrivala svoj rad, svoje djelovanje, zar je mogao Gospodin Bog propustiti, da to ne očituje?

I naš je Stevo sigurno već upoznao nježnu majčinsku ljubav presvete Gospe, koja ga je svojom djevičanskom rukom vodila kroz prodole i bogaze života i uvela u vječni mir. I on se vanredno veseli, što je bio na zemlji dijete Marijino. Ovo ne propada. Jer tko nađe Mariju, našao je život i crpe spas od Gospodina. **G. Galović.**

Nove Marijine kongregacije.

Djakovo, za djevojke, pod naslovom Navještenja Gospina i zaštitom sv. Janje. Pripojena je »Primae Primariae« u Rimu dne 16. prosinca 1915.

Orahovica, Slavonija, za djevojke. Osnovana je odlukom duh. stola od 26. studenoga 1915. Na Začeće obavilo se prvo primanje i ustoličenje novoga poglavarstva.

Zagreb, za djevojke, u župi sv. Blaža. To je prva kongregacija, osnovana na začeće pr. godine u novoj župi zagrebačkoj, devetnaesta u Zagrebu, i to deseta među ženskima.

Vijesti o pučkim misijama.

Kraljevica, od 28. XI. — 5. XII. 1915. — Vele neki, da ovo ratno vrijeme nije podesno za pučke misije, jer da muškaraca, koji bi ih najviše trebali, nema kod kuće, a ženskadija u ovoj ratnoj trzavici nije najbolje raspoložena. Činjenice dokazaše upravo protivno: da misije nijesu valjda nikad podesnije i potrebnije nego upravo sada za vrijeme rata.

Župa Kraljevica broji oko 3000 duša. Sadanji župnik Kraljevice imao je već jednom misije, dok je bio župnikom u Grobniku, pa tako znade iz izkustva, kakvim plodom misije rađaju. Želio je, da pomoću pučkih misija preporodi i ovu svoju župu. I pošlo mu je za rukom u potpunoj mjeri. Već prvog dana misija organizovala se muška školska mladež u »Podmladak Vojske Srca Isusova,« poslije sama »Vojska« sa 40 mladića i 100 starijih ljudi; zatim »Djevojačko društvo« sa 200 članova i napokon »Društvo Revniteljica Apostolstva molitve« za žene, koje broji također oko 200 članova. Tako se je sva župa organizovala u Apostolstvu molitve, okupljena oko Božanskog Srca Isusova. Time je osiguran plod misija, a župniku u velike olakšan posao i zajamčen uspjeh. Predsjednikom »Vojske« izabran je školski nadzornik, a podpredsjednikom mjesni načelnik — najbolji znak, kako se ova organizacija oduševljeno prihvatila. Svetih pričesti bilo je 2500, tako da je mogao gosp. župnik pisati uredništvu: »Sve, što je našeg domaćeg življa, pristupilo je k sv. ispovijedi. Zaključna procesija bijaše pravo slavlje Srca Isusova. Sve je bilo po vojnički uređeno; svuda je vladao najveći sklad i red. Utisak misija ostao nezaboravan«.

Gradec kod Križevca, od 12. do 19. prosinca 1915. — I ovdje su misije uspjele preko svakog očekivanja. Župa broji do 5.000 duša, a pričesti je onih dana bilo 4.500. Samo jedan misionar ispovjedio je tu 1070 duša, a drugi nije n pošto zaostao za njim. Susjedno svećenstvo izdašno je pomagalo. Ispovijedalo se redovito od 5 i pol do 1 sat, te iza popodnevne propovijedi do 6 i pol na večer.

I ovdje se sva župa organizovala u Apostolstvu molitve, koje je tu već od otprije postojalo. »Društvo djevojaka« broji 226 članova; podmladak Djevojačkog društva 60 članova; »Vojska Srca Isusova« broji 100 mladića i 85 starijih ljudi; Podmladak Vojske 50 članova »Društvo revniteljica« 306 žena. — U Gracu je dvor nadbiskupa zagrebačkoga, pa je Njegova Preuzvišenost gosp. nadbiskup dr. Antun Bauer u petak sam prisustvovao večernjoj propovijedi, u subotu generalnoj pričesti Društva revniteljica, a u nedjelju pri zaključku misija, sam je služio sv. misu, prisustvovao svečanoj procesiji i držao na koncu pontifikalnu večernju te podijeli puku papinski blagoslov.

Sadržaj: Hrvatski biskupi k jubileju »Glasnika« 33. — Prigodom 25. godišnjice »Glasnika« S. I. 1916. (pj.) 38. — Sveti Otac papa 39. — Dopisi 40. — Dvadesetpeta godišnjica »Glasnika S. I.« 41. — Crkva je kuća Božja 43. — Sa straže na Drini 44. — S ratišta 46. — Razne vijesti 47. — Zahvalnice 48. — Kratka uputa u Marijinu kongregaciju 49. — Velika smotra Kraljice kongregacije 51. — Jakov Kisai, japan. mučenik 53. — Koji mene nađe, naći će život 54. — Nove kongregacije. — Vijesti o pučkim misijama 56.

Urednik: **Stjepan Babunović** D. I. u Zagrebu — **P. J. Kunstelj** u Ljubljani.

Broj 3. **OŽUJAK 1916.** **Tečaj XXV.**

Hrvatski biskupi k jubileju „Glasnika".

Uglednom uredništvu »Glasnika Srca Isusova« u Zagrebu.

Nastajnom godinom Vaš opće ljubljeni i uvaženi list stupa u dvadeset i petu godinu svoga života i blagotvornog rada. Ovaj me rijetki događaj podsjeća na duhovni pokret, što je »Glasnik Presv. Srca Isusova« u našem pobožnom narodu svojim čednim, ali postojanim i revnim nastojanjem proizveo. Ovako sjajni uspjesi malenog lista, koji je s početka imao neznatan broj predplatnika, a danas ih ima gotovo pedeseterostruko, pravo su čudo, koje se ima pripisati osobitoj pomoći onoga Presv. Srca, čiju je čast »Glasnik« neprestano i samoprijegorno nastojao da proširi među našim pučanstvom.

I u Dalmaciji je pobožnost k Božanstvenom Srcu pronikla vjernike uslijed čitanja Vašeg lista i marnog nastojanja velezaslužnih OO. Isusovaca, kojim u ovoj zgodi izričem moju najiskreniju zahvalu.

Kao što sam dne 24. rujna 1901. u Paray-le-Monialu u kapelici rezidencije častnih OO. Družbe Isusove, koji su upravo onih dana bili prisiljeni od francuske vlade, da se sele iz Paray-le-Moniala, na grobu velikoga sluge Božjega O. Klaudija de la Colombière-a vruće molio Presv. Srce Isusovo, da blagoslovi naš narod, tako i sada prosim ovo Presveto Srce, da blagoslovi velečasnog Urednika, suradnike i pretplatnike našeg milog »Glasnika«, te ga najtoplije preporučam vjernicima zadarske nadbiskupije.

Zadar, 15. prosinca 1915. *Dr. Vinko Pulišić, nadbiskup.*

Mnogo poštovani oče!

Doznao sam, da godinom 1915. stupa »Glasnik presv. Srca Isusova« u dvadeset i petu godinu svog života i rada.

Vršite i unaprijed, M. P. Oče, Vaš blagoslovljeni apostolat u našem narodu; naime, nastojte sveđer živom držati među vjernicima u Vašem listu pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, jer ona vodi naravno k pobožnosti presvete Euharistije, dapače uzmnožava u vjernicima štovanje k Svetotajstvu.

Mogu Vam javiti radosnu vijest, da su se skoro u svim župama moje biskupije ustanovile ove godine bratovštine Presv. Srca i da se obavljaju javne molitve na Njegovu čast svake prve nedjelje od mjeseca.

Primite izraz mog štovanja!

Šibenik, 13. prosinca 1915. Odani u Isukrstu

† Luka Pappafava, biskup šibenski.

M. P. O. Stjepanu Babunoviću D. I.,

uredniku »Glasnika P. S. I.« u Zagrebu.

Njegova Presvijetlost odredila je, neka bude Vaš »Glasnik« u »Listu Biskupije Splitsko-Makarske« toplo preporučen te Vam se ujedno dostavlja taj broj, s kojem je to učinjeno. Javljajući Vam ovo želi Presvijetli i u buduće milom Glasniku najbolji uspjeh te Vam u tu svrhu udijeljuje svoj blagoslov.

Od biskupskog ordinarijata u Splitu dne 23. prosinca 1915.

† Antun, biskup.

Dotična preporuka u gore spomenutom »Listu Biskupije« broj XI. — XII. 1915, strana 88, glasi:

»Ovaj, našemu puku toliko omiljeli listić, stupa novom godinom u dvadeset i peti tečaj svoga života i rada. Mi smo u L. Biskupije imali prigodu ocijeniti blagoslovljeni njegov rad, te smo ga toplo i preporučili revnosti našega svećenstva u svrhu, da se što više raširi među vjernicima Biskupije Splitsko-Makarske, uvjereni, da će u njemu naći poučno i zanimivo štivo ne samo na polju bogoljubnosti prema Srcu Isusovu, već da će u opće naći potrebitu kršćansku obuku, koja na žalost sada oskudijeva kod mnogih vjernika, jer se »Glasnik« i ako čedno bavi svim pitanjima, koja zasijecaju u vjersko-ćudoredni katolički život.

Tu skoro je pak isti »Glasnik« proširio svoju djelatnost Vijesnikom Marijinih kongregacija, i tim je postao, da tako rečemo, službeno glasilo hrvatskih Marijinih kongregacija. Stoga prigodom srebrnog Jubileja ovog katoličkog listića, ponavljamo preporuku P. n. Dušobrižnicima, neka se zauzmu za njegovo proširenje među pukom, a izrazujemo želju, da ne bude nijedne hrvatske katoličke kuće, gdje se nebi čitao isti »Glasnik«. Za uvjete predbrojbe i ustanovljenje povjerenika po raznim župama, obratit se valja Upravi »Glasnika Presv. Srca Isusova« Zagreb, I.

Mnogopoštovani Oče uredniče!

Do malo dana naš dični »Glasnik Presv. Srca Isusova«, kojemu ste Vi toli zaslužnim urednikom, stupa u XXV. tečaj, te će slaviti svoj prvi jubilej, pun toli lijepih zasluga pred Bogom, te požrtvovnog rada na korist Crkve i domovine.

Lijepa doista prigoda, a i za svakoga u svom djelokrugu ugodna dužnost, da se ovaj, našem hrvatskom narodu toli omiljeli Glasnik, još bolje upoznade i sve to više raširi u narodu obzirom na toli uzvišenu njegovu zadaću: uz religijozno zdravo pučko štivo pruža nam neprestano temeljitu poduku u pravom štovanju Presvetog Srca Isusova, izvoru svake milosti, u kojemu treba da svi obnovimo svoj kršćanski život po gorućoj Njegovoj ljubavi.

Osobito svojim milim suradnicim u njivi Gospodnjoj, veleč. dušobrižnicim i vjeroučiteljima stavljamo na srce, da preporuče vjernicim ovaj Glasnik, osobito djeci u školi i odraslim pri katekizaciji, i da ga što više rašire u svojoj župi pomoću zauzetnih revnitelja i revniteljica Presv. Srca Isusova. Oh, koje utjehe za nas i za njih, kad bi svaka obitelj bila pribrojena na Glasnik, kojim bi osobito mlađem naraštaju u Presv. Srcu Isusovu osjegurali osobitu zaštitu, i obranu protiv tolikih duševnih neprijatelja! Što ovim sada istima najtoplije preporučamo, za to ćemo se i u drugim prigodam živo zauzeti.

Vami pak, m. p. o. uredniče, i svim vrlim suradnicima prikazujem svesrdne čestitke, proseći svima obilnu nagradu od Presv. Srca Isusova i blagoslov u daljnem sve to većem radu. Presv. Srce Isusovo blagoslovilo i sve širitelje i čitatelje Glasnika, koji cvao i umnožio se!

Hvar, 24. prosinca 1915. *† Fr. Jordan, biskup.*

Velečasni gospodine uredniče!

Dvadesetpeta godišnjica trudna, mučna i požrtvovna apoštolskog rada, što ga vrši »Glasnik Presv. Srca Isusova« u hrvatskom narodu, vrijedna je, da se proslavi; mukom se prijeći ne smije. To nije samo radosno slavlje Glasnikovo, što ga u skromnosti slavi, nego mnogih tisuća štovatelja Bo-

žanskoga Srca Isusova u hrvatskom narodu, koje ovo slavlje sjeća na toliki niz milosti i dobročinstava, što im je Božansko Srce iskazalo tijekom 25 godina.

I ja radujući se od srca ovoj zgodi, vruće želim, da ne sustanete u apoštolskom radu. Neka »Glasnik Srca Isusova« i nadalje novom snagom širi i raspiruje žvatru božanske ljubavi u srcima vjernika, neka potiče hrvatski narod na harnost i ljubav k Božanskom Srcu Isusovu u presv. Euharistiji.

Svaki vijek ima svoje osebujno obilježje: ima svoje posebne navike, svoje mane i zablude s nekim izrazitijim oblicima. Današnji vijek vijek je bezvjerstva i bezbožnosti, sjetilne pohote i prekomjerne želje za vremenitim dobrima Um ljudski, ponosan na silni napredak u svakoj vrsti znanja i umjeća, postao je ohol i obijestan; nije htio da prizna ičijeg autoriteta — ugleda — ili čijeg gospodstva nad sobom; raskinuo je sve sveze, što su ga s Bogom vezale; zbacio je njegov jaram i napustio pravi put istine i sreće. Hotio je, da bude slobodan. Bog, da kazni ljude zbog tolike bahatosti i oholosti, predao ih je njihovoj pohoti, da budu robovi svojih strasti, kad nijesu htjeli da budu sinovi slobode, kojom ih Isus otkupio. I otale silan mah bezbrojnih zala, da već nitko bez straha i pogibelji nije. I ovaj je rat samo posljedica besboštva i opće razvraćenosti te onog nutarnjeg boja u srcima ljudi.

A gdje je pomoć i ustuk proti tolikom zlu?

Providnost Božja, koja nad Crkvom svojom bdije i u svim teškoćama joj pritiče u pomoć, i koja sve događaje na svijetu okreće na spasenje ljudi, pridržala je za ova teška vremena upravo štovanje Presv. Srca Isusova, u kojem je sakriveno sve bogatstvo mudrosti i znanja, u kojem je punina Božanstva te bezdno svih milosti, vrlina i darova.

I ovom pobožnošću hoće Bog u svojoj nedokučivoj mudrosti, da kano posljednjim pokusom svoga milosrđa sve obnovi u Isusu, svome Sinu, hoće da omekša oporna srca ljudi, da ih zagrije iznova ognjem, što ga je Isus s neba donio, i hotio na zemlji da zapali, da njegovim svjetlom rastjera tmine neznanja i opačina, u kojima čame, a svetom toplinom da ih osvoji i oduševi za Gospodina Isusa. Zato i namjesnici Isusovi, sv. Oci pape, zabrinuti za spas duša preporučiše ovu pobožnost kršćanskim narodima kao svetu i Bogu najmiliju, od koje Crkva i kršćanski narodi mogu se nadati osobitim plodovima milosti.

Kad je Crkva u prva vremena stenjala pod igom careva, ukaza se mladom caru Konstantinu križ na nebu, vijesnik i začetnik sjajne pobjede, što je naskoro uslijedila. Evo se drugi ukaza očima presrećni božanski znak: Presveto Srce Isusovo, i u njemu križ, te se zasja najsjajnijim sjajem. Ovako piše veliki Papa Lav XIII. u okružnici, kojom je pozvao sav kršćanski svijet, da se posveti Božanskom Srcu Isusovu. Crkvi i ljudskom društvu nema u drugom spasenja, nego u Božanskom Srcu Isusovu.

Štovanje Presv. Srca Isusova divno se širi; narodi ga obljubiše; i gdje se god nastani, preobrazuje se lice zemlje: gradovi se i sela preporađaju svetim kršćanskim životom; jer Srce Isusovo je samo, koje ništi zloće i opačine, a donosi preobilne milosti i blagodati.

Nijedna pobožnost ne djeluje tako moćno na duše kao štovanje Presv. Srca Isusova. Ona dovodi duše u nutrinu Božanskoga Srca, da upoznadu tajne neizmjerne ljubavi njegove te svih njegovih divnih vrlina i kreposti. Srce Isusovo znamen je i živa slika njegove Božanske ljubavi. Isus se je iz ljubavi snizio, dà, upravo uništio, postavši nama nevoljnim ljudima u svemu sličan osim grijeha. Da nas spasi, on je upotrebio sve, te se, regbi, upravo

iscrpio. Zato je s neopisivim veseljem primio na se sve naše boli i nevolje, a na koncu i najstrašniju smrt na križu. I ta je njegova ljubav tolika, da je bio spreman te muke produljiti sve do konca vijeka, kad bi to bilo za naše spasenje od potrebe. Dokaz te ljubavi čudesne ostavio nam je u presv. oltarskom Sakramentu, gdje je hotio da ostane u našoj sredini, prem je predvidio sve teške uvrede, što će ih do konca svijeta ovoga morati od nezahvalnih ljudi trpjeti.

Ljubav Srca njegova nije upravo ništa propustila, što je mogla učiniti za naše spasenje. Pa kad je Isus sve učinio i izvršio, tad umre na križu; umre sa Srcem, koje su naši grijesi proboli i otvorili tako, te je i posljednju kaplju krvi za nas prolio. I ta božanska ljubav njegova Srca najmožnije je sredstvo, da omekša tvrda srca ljudska, da osvoji naše duše te nas potakne, da Isusa svom snagom ljubimo, da mu služimo ter da nastojimo, da njemu slični postanemo.

Fra Jozo Garić, biskup banjalučki.

Stoga je upravo sveta zadaća Glasnikova i od velike vrijednosti i koristi za naš narod.

Po pobožnosti k Božanskom Srcu duše najbrže i najlakše dolaze do kršćanske savršenosti i svetosti. Neiscrpivo je blago milosti i darova, što ih Isus u svom poklona vrijednom Srcu čuva i dijeli onima, koji ga štuju. U Božanskom Srcu nalazimo najsigurnije utočište proti svim nasrtajima neprijatelja, nalazimo lijeka u bolima i slabostima, slatku utjehu u žalosti, a u nevoljama pomoć i jakost. Srce Isusovo podjeljuje obiteljima, gdje se štuje, sveti mir, slogu i zadovoljstvo; dijeli blagoslov u vremenitim poduzećima, pomaže im u bijedama i teškoćama. Božansko je Srce Isusovo izvor, iz kojega duše, koje k njemu dolaze, crpe vodu milosti na najveću utjehu u svim svojim potrebočama.

Zato se s pravom Crkva nada, da će se po pobožnosti k Božanskomu Srcu preporoditi kršćanski narodi, te ih poziva, da sve svoje pouzdanje stave u Presv. Srce Isusovo, da od njega jedino traže i očekuju spasenje.

I našem hrvatskom narodu spas je samo u Božanskom Srcu!

Banjaluka, dne 21. prosinca 1915.

† Fr. Joso, biskup.

Istra. *— Piše nam jedan svećenik: Glasnik mi je tako mio te se čudim, da ga svaki Hrvat katolik ne drži. Tko ga ne mari držati, taj doista ne živi životom duhovnim, jer je ovo jedini nabožni list, pisan za svakoga, a bez pobude nema napretka.*

Vojnici.

Opća nakana molitava i dobrih djela u ožujku, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Piše: **Ivan Králíček D. I.**

U svojoj očinskoj dobroti svraća sveti Otac papa ovoga mjeseca našu pažnju na one, koji najviše stradavaju, nad čijim životom najviše drščemo, a to su vojnici. Sve vjernike, a navlastito one milijune članova Apostolstva molitve poziva Otac svega kršćanstva, da se ovoga mjeseca osobito zauzmu za vojnike. — A kako? Prije svega i nada sve drugo: toplom molitvom; molitvom, koja oblake prodire, molitvom, kojom nam sva dobra dolaze.

Ne smijemo se ipak ograničiti samo na molitvu; ima i drugih sredstava, kojima možemo i moramo izdašno pomoći našim vojnicima. Želio bih drage čitatelje Glasnika upozoriti osobito na jedno, na što se, rekao bih, premalo misli, a na što bi se iza molitve možda još najviše moralo misliti. A to je, da oni, koji su kod kuće, sve učine, kako bi se oni, što su u ratu, neprestano i rado sjećali svojih kod kuće.

Većina ih i ne sluti, koliko dobra može vojniku učiniti takvo milo spominjanje svojih kod kuće; a i opet koliko mnogima baš to manjka te uslijed toga upadaju u najveću duševnu i tjelesnu bijedu. Vojnički je život u svakom pogledu veoma težak i naporan. Nije to šala nositi glavu neprestano u torbi, ne biti siguran ni na jednom koraku, napatiti se glada i žeđe, zime i nesna, ne imati ni za ciče zime često puta krova nad glavom. Pa još kad bi to bilo samo ovda, onda; ali kada to traje godinu i pol i još dalje, to se već jedva može podnositi.

Nije ništa bolje ni onima, koji ranjeni leže negdje u tuđem svijetu, gdje ih možda nitko živ ne razumije, te jedva slabim znakovima mogu otkriti prijeke potrebe svoje. Tko to nije sâm doživio ili izbliza gledao, ne može ni pomisliti, kakve su to žrtve, što ih naši ljudi podnašaju u ovom tako strašnom i tako krvavom ratu. Tko će dakle reći, da baš oni ne trebaju osobite pažnje i utjehe? Ne će li ih u takvim teškim časovima pored žive vjere osobito sokoliti mila uspomena na njihove mile i drage, što nad njihovom sudbinom neprestano štrepe? A što, ako su oni zaboravili na Boga, a njihovi, ako su zaboravili na njih, pa se sada nađu sasvim osamljeni pored tolikih pogibelji duše i tijela? Ne jednoga mogu takve prilike natjerati upravo u zdvojnost.

Još to nije sve! Zla su vremena, a ima i zlih ljudi. Ima ih i među vojnicima, ima ih i drugdje, koji su najvjerniji pomagači sotone paklene i u ovo tako teško vrijeme. Ima ih, velim, koji kao da su samo za to na svijetu, da nedužne zavađaju i u strašni ponor najodurnije opačine da čovjeka strovale.

Jednoć sam posjetio jednu veliku vojničku bolnicu. To mi je bila dužnost, jer sam imao takvu službu. A bila to bolnica baš za takve nesretne žrtve. Nađe se dakako među tolikimi i po koji nedužni, koji je i bez svoje krivnje okužen; ali obično su to takvi, koji su si sami svojim raspuštenim životom tešku bolest pribavili. Stupim u sobu i

opazim na krevetu mladog čovjeka od kojih 25 godina. Sam je bio. Jedva me opazio, kad mu već suze navriješe na oči, pa mi reče:

»Jao, Velečasni, kud sam zašô, kamo sam zapao! Ja, sin tako dobrih i poštenih roditelja! Nikad u svom životu nijesam znao za grijehe, koje čestit kršćanin bez potrebe ne će ni imenovati, a sad me eto u ratu zavedoše đavoli u ljudskoj podobi... Jedan jedini put padoh, i eto zadobih ovu odurnu bolest, koja me toliko muči... Oženjen sam... Joj, kako mi je teško pri srcu, kad pomislim na svoju dobru ženu, dà, dobru kô anđeo, što je dobar, i na svoje nejako dijete!... Kako ću im živ doći na oči?! U zô čas, da ona saznade, što se sa mnom dogodilo... Ona bi bez sumnje od tuge i žalosti zdvojila, a i ja ne znam, kako bih to mogao živ podnijeti. Ta me misao muči više, nego sama bolja. Ah, nikad više, nikad više, dok je duše u meni!... Samo da mi dobri Bog povrati zdravlje!...« — I ispovjedio se sav skrušen od boli više duševne negoli tjelesne.

Izađem iz sobe. Na hodniku susretnem na jednom osamljenom prolazu drugog mladog čovjeka od koje 22 godine. I on brizne odmah u plač i zavapi:

»Velečasni, mogu li ja još ozdraviti?... O da mi je ozdraviti, makar se nikad ne ženio!...«

Ima vam ovakovih nesretnika puno. Njemačke su novine otvoreno pisale, da je dobra polovica njihovih vojnika okužena ovom strašnom bolešću. Kako je u tom pogledu kod nas, znade svatko, tko ima oči. Neka se samo priupita u bolnicama, neka pita one, koji su na »fronti«, neka gleda, kakva čeljad najviše putuje, neka zaviri u tolike kuće, što kroz tjedne ostaju puste i prazne, jer je muž u ratu, a žena otišla da posjeti — zar mislite svoga, muža?...

Kako da se stane na put tolikomu zlu, od koga će nam stradati cijeli naraštaji? Iskustvo kaže: osim žive vjere i iskrene pobožnosti ništa drugo, koliko nježna ljubav, kojom vojnik i u ratu ljubi svoje.

»Kako bih mogao ja unesrećiti svoju dobru ženu, kako bih ja mogao biti ubojica svoje djece, kako bih se ja usudio okužiti svu svoju obitelj?«

Ova misao susteže hiljade i hiljade, da ne pogaze sramotno bračnu vjernost, koju su drugarici svoga života svečano prisegli pred oltarom Božjim, da se ne iznevjere vjernoj zaručnici svojoj, kojoj su se jedinoj obećali. Upravo nevjerojatnu moć imade ova misao i ova uspomena na svoje drage kod kuće, ako je dovoljno živa. Toliko pomaže vojniku u stranom svijetu, baš kao da je neprestano svojima na očima. Ali, jao onomu, koji ovakovih uspomena nema!

Junačka smrt u milosti Božjoj mila je Bogu i časna pred ljudima; život pako rastrovan, kugom nečistoće, oduran je i Bogu i ljudima. Jedna šugava ovca može okužiti cijelo stado; jedan nesretnik, okužen ovom bolešću, može unesrećiti čitava pokoljenja. S užasom pomišljamo, što će biti poslije, kad se takvi povrate svojim obiteljima... Što dakle da uradimo?

Prije svega, kada ti muž, sin, brat, zaručnik, prvi put polazi pod pušku, ili kada se iza dalje vremena za koji dan povrati kući, na dopust: pokaži mu svu ljubav, koju samo možeš, da mu uspomena na rastanak bude što draža i milija. Rastanak je već sam po sebi

težak; a kad je još ovako nježan, para srce još i više. Ne žali ga radi toga, jer će mu to poslije biti na spas.

Piši mu često, i ne kori ga, ako odgovor brzo ne dobiješ. Tko zna, koliko se tvojih listova izgubilo, a koliko njegovih? Ništa nepametnije nego reći: »E pa kad on ne piše meni, ne ću ni ja njemu!...« Takva riječ i takav postupak osvetit će se najviše — tebi samoj.

Neka ti listovi ne budu hladni i suhoparni, već prenesi na papir svu nježnost svoga srca, da vidi i zna, koliko ga ljubiš, kako na njega neprestano misliš, kako se za njegovo duševno i tjelesno zdravlje dan i noć brineš. — Piši mu, kako se kod kuće neprestano za njega moliš, i ti i dječica tvoja i njegova, i svi ukućani. Baš ta molitva najviše razveseljuje vojnike i najviše ih krijepi i čuva u napasti. Ako se još i sami mole, ne će tako lako zalutati. Mnogi su mi rekli, da su u duši svojoj uvjereni, da baš molitvi svojih kod kuće imadu zahvaliti, što su dosada ostali zdravi i na duši i na tijelu.

Tako mi je jedan kazivao, kako je već više puta bio u pravoj kiši puščanih taneta, pa je svaki puta iznio ne samo živu, već i čitavu glavu. Jedamput ga pogodila kugla — u ono puce na kapi, gdje su početna slova našega dobroga kralja. Kapa mi je, veli, odletjela, a ja sam ostao čitav. Drugi put pao pokraj njega šrapnel te mu rastrgao svu petu na cipeli, a da nogu za čudo nije ni ogrebla! Nato izvadi iz džepa krunicu te reče: »Evo, Velečasni, to zahvaljujem Bogu i Gospi. Kad sam god dospio, krunicu sam molio, pa sam uvjeren, da me je ona čuvala, to više, što znam, kako se i moji kod kuće neprestano mole za me.«

U listovima svjetujte svoje, neka upotrijebe svaku priliku za ispovijed i pričest; pišite im, kako će vas to više razveseliti nego ne znam kakva druga slavna djela; jer ono je pravi junak, koji i Bogu daje, što je Božje. Kažite mu, kako se i vi često ispovijedate te kako prikazujete za njegov spas svete pričesti; to će poticati i njega. Poznam mnoge, koji su isti dan, kako su se kod mene ispovjedili, pisali svojima kući, da ih s tom viješću razvesele.

Sjetite ih se od vremena do vremena i kojim darom. Kako se vesele, ako dobiju štogod od svojih, sve da i nijesu ničega željni. Što je od kuće, to je najdraže. Ne šaljite pića; ali dobar zalogaj ne će nikomu biti na odmet. Ne zaboravite priložiti i koju dobru novinu, koju dobru knjigu, a osobito Glasnik. Mnogi kažu; da im na očigled smrti nije do kojekakvih fabula i besposlica, a Glasnik da uzimaju u ruke, ko da im ga sam Gospodin šalje; on ih, kažu, bodri, tješi, jača, da su spremni na svaku žrtvu i na svaki napor.

Svoje ranjenike posjetite i razveselite. Ali putem čuvajte sebe, jer ima svakojakoga svijeta. Propitajte se međutim svaki put, prije nego krenete na put, može li se onamo ići i hoće li vas pripustiti k njemu, mogu naime biti takve prilike, da će vam biti uzalud sav put i sav trošak.

Činite dakle, vi, koji ste kod kuće, savjesno svoju dužnost, pa ćete tako mnogo i mnogo zla zapriječiti i na ratištu i po bolnicama. Učinite sve, što možete; a gdje ne dostaju vaše sile, preporučite svoje Bogu, u čijoj je ruci sudbina svakoga čovjeka. Božja volja neka se vazda i u svemu vrši!

Dvadesetpeta godišnjica „Glasnika Srca Isusova".

1892.—1916.

Piše: **Franjo Hamerl D. I.**

Neslućeni napredak.

Sve do godine 1907. zadržao je Glasnik prilično stalan broj svojih pretplatnika: 25.—26.000. Od godine 1908. počinje se taj broj malo po malo umanjivati, da godine 1911. padne na nešto preko 22.000. Uzroci tomu bijahu više vanjske naravi. U to je naime vrijeme nastalo više novih nabožnih listova, koji su uzeli prema tadanjim prilikama prijatniji vanjski oblik od Glasnika, pa su se pretplatnici razdijelili. Ali glavni uzrok bijaše u tadanjoj upravi Glasnika. Oci naime Družbe Isusove samo su Glasnik uređivali; dok vanjska oprema, sva uprava i odprema te reklama bijaše u rukama nakladne tiskare. Kako je ova s vremenom padala, dok nije napokon i sasvim propala, tako je zadnjih godina uslijed tih prilika stradavao i Glasnik. Niti se je na vrijeme izdavao, niti na vrijeme otpremao, a to puno škodi.

Sve je to ponukalo napokon starješine hrvatske pokrajine Družbe Isusove, da su odlučili preuzeti list sasvim u svoje ruke. To se i dogodilo s prvim brojem godine 1912. Glasnik je dobio novog urednika, koji ga uređuje i sada, u ovoj jubilarnoj godini, petoga po redu, a trećega od otaca Družbe Isusove. Tom je prilikom dobio Glasnik i puno veći oblik (15|23 cm vanjska veličina, a 11|18 cm veličina sloga) i po peti put novi omot. Uslijed ovakve obnove narasli su znatno troškovi, pa se morala povećati i pretplata. Onamo od god. 1894. bila je Glasniku cijena s poštom samo 72 filira; sada mu je udarena na K 1·20. U savezu s tom promjenom promijenio se donekle i sadržaj Glasniku, koji je odsada počeo donositi razne poučne članke i štivo, namijenjeno i otmenijoj publici.

Promjena je bila nagla i velika; navlastito pretplata narasla je gotovo na dvostruko. Radi toga bojali se mnogi, da će Glasnik izgubiti 10—15.000 pretplatnika te da može biti sretan, ako ih bude imao 10.—12.000. A što se zbi? Ne samo da Glasnik nije izgubio ni jednog pretplatnika, a kamo li tolike hiljade, nego mu je te iste godine 1912. narastao broj na 24.500! Dobio je dakle preko 2.000 pretplatnika više. Bio to najbolji znak, kako je Glasnik narodu k srcu prirastao, te kako su svi radosno pozdravili ovu promjenu.

Te iste godine preporučili su Glasnik opetovano presvijetli gg. biskupi zagrebački, đakovački i senjski svojim vjernicima; što nije, kako smo vidjeli, ostalo bez posljedica. Dapače i sam sv. Otac papa, tada slavno vladajući Pijo X., dostojao se po drugi put primiti Glasnik te poslati svoj apostolski blagoslov uredniku, piscima, čitateljima, povjerenicima i dobročiniteljima njegovim. Pismo Njegove Svetosti datirano je u Rimu dne 21. lipnja 1912.

To je bio tek početak daljnjemu razvitku i napretku Glasnika. Godine 1913. štampa se u novoj tiskari, pošto je tiskara gosp. Antuna Scholza, u kojoj se štampao punih 19 godina, prestala. Ta se prilika upotrijebila, da se Glasnik još više poljepša i dotjera. U tu se svrhu povećao broj stranica na 32 (godine 1912. imao je samo 20 stranica) i nabavio bojadisani omot. To je bilo nešto do tada kod nas

neviđeno: da jedan pučki nabožni list, k tomu s tako malenom pretplatom — jer ova je ostala i sada ista: K 1·20 — imade bojadisani omot. Na prvoj stranici bijaše prikazana objava Presv. Srca blaženoj Margareti, a na zadnjoj stranici krasna Murillova slika Bezgriješnog Začeća Marijina. Ovo se učinilo poglavito zato, što je te godine Glasnik postao ujedno i glasilom hrvatskih Marijinih kongregacija.

Onamo od godine 1900. stale su se naime i u Hrvatskoj širiti Marijine kongregacije; isprva samo među školskom mladeži, a poslije i među odraslima svih staleža; pa se pokazala potreba i vlastitoga glasila. Godine 1907. pokrenu zagrebačka kongregacija »akademska manja« (sveučilištaraca) list pod imenom »Pod zastavom Bezgrješne Djevice«, koji je izlazio četiri godine. U trećoj godini preuzeli su taj list oci isusovci te su ga uređivali urednici Glasnika. Ali list onako ograničen nije našao očekivanog odziva, a i broj hrvatskih kongregacija nije još bio tolik, da bi se vlastito glasilo moglo održati. Jedno ova okolnost, a drugo i želja, da se Marijine kongregacije što bolje upoznadu i raširе, a napokon i želja mnogih pretplatnika Glasnika, da u Glasniku čuju što i o Majci Božjoj: sve to ponuka uredništvo, da je odlučilo Glasnik učiniti glasilom Marijinih kongregacija, te od godine 1913. izdavati u njemu poseban dio pod naslovom »Vijesnik Marijinih kongregacija«.

Ova je misao bila sretna, kako se to odmah pokazalo. Te je godine porasao broj pretplatnika na 34.500, dakle za punih 10.000. A i kongregacije su se počele više širiti.

Slijedeće godine morao se je omot Glasnika po sedmi put promijeniti. Razlog je bio taj, što se tvrtka nije držala svoga obećanja te nije omot slala na vrijeme, a nije ga ni izrađivala, kako bi morala. A kad se već mora promijeniti tvornica, bilo je uputno, da se i slika odabere ljepša. I doista, Glasnik je godine 1914. osvanuo u ruhu do tada neviđenu. Broj pretplatnika narastao mu je ove godine na 37.500.

U to bukne rat, a s njime i sve teške posljedice rata; napose velika skupoća. U tiskarama i tvornicama ponestalo radnika, a ni materijala nije se moglo više dobivati izvana kao prije. To je razlog, da su mnogi listovi morali jednostavno prestati izlaziti, a drugi da su stali izlaziti neuredno u dvobroju ili pače i u trobroju. Nekoji su povisili pretplatu, nekoji odabrali loši papir, samo da se mogu održati. I Glasnik je te godine, a još više slijedeće, imao silnih neprilika. Prva posljedica rata bijaše, da je tvornica, koja je izrađivala omote, zatražila za izradbu takvu svotu, koja se nije uz dosadanju pretplatu nikako mogla dati; a opet u ovakvim prilikama povisiti pretplatu držalo se pogotovo neuputnim. To je bio razlog, da se sada već po osmi put moralo promijeniti omot, a s njime i tiskaru. Podjedno se morao i opseg svesti na 24 stranice, jer se radi obilnih slika nije smio uzeti loš papir.

Prometne prilike bijahu u godini 1915. loše, da lošije ne mogu valjda da budu: Sad se obustavlja svaki promet, sad samo djelomično; sad su čitave pokrajine zatvorene, sad pojedina mjesta; jedamput se ograničuje razašiljanje od strane cenzure, drugi put od strane pošte. Dnevno smije u Zagrebu stranka da predade samo 20 poštanskih omota, a mi bismo ih morali predati i preko stotine, toliko ih imademo; ako pak šaljemo u manjim zavojima, to je velika neprilika za one, koji mnogo Glasnika dobivaju na svoju adresu; jer im jedan ili drugi zavoj stigne, a drugi ili veoma zakasne, ili se sasvim izgube. Uza sve te

Vanjština »Glasnika« u ovo prvih 25 godina.

neizrecive neprilike s prometom Glasnik je ipak ovu ratnu godinu 1915. nekako preturio, a da nije ni jedan mjesec izostao, premda su ga mnogi kadikad dosta kasno primali.

Uza sve to nije se broj pretplatnika nimalo umanjio, nego pače povećao: te je godine (1915.) imao gotovo ravnih 40.000 prema 37.500 u godini 1914.

Zanimat će bez sumnje naše cijenjene čitatelje, koliko je koja pokrajina imala godine 1915. pretplatnika. Evo ih redom:

Hrvatska i Slavonija: . .	27.000	Istra:	1.900
Dalmacija:	4.000	Amerika:	1.500
Ugarska:	2.500	Bojna pošta	730
Bosna i Hercegovina: .	2.000	Austrija i Njemačka: . .	350
		Ukupno:	39.980

Međutim je skupoća sve više rastla. Tvornice papira zatražiše malo ne dvostruku cijenu za papir; tiskare povisiše cijenu tiskarsku, poskupio cink i bakar, iz koga se prave klišeji (za slike); osoblja nema za upravu i opremu, jer sve ode u vojsku. I tako je Glasnik i opet došao do raskršća, da ili povisi pretplatu, ili uzme loš papir, uslijed čega bi slike bile vcoma slabe, blijede i nerazumljive, ili da odustane od lijepog bojadisanog omota, koji mu je podavao osobiti čar i privlačivost. Uvaživši zrelo sve prilike, odlučilo se povisiti pretplatu, jer se je pravom držalo, da će svatko radije dati koji filir više nego da se Glasnik nakazi, pa to još u jubilarnoj godini svojoj! I nijesmo se ni ovaj put prevarili, kako to najbolje svjedoči odziv cijenjenih pretplatnika i nebrojena pisma, u kojima se izrazuje začuđenje, što se to nije učinilo već prošle godine. Ta svatko razumije teške prilike i svatko znade, da i Glasnik mora s njima računati.

Tako je ogromno stablo Glasnika u ovo dvadeset i pet godina raširilo svoje grane na sve strane svijeta; Glasnik je postao najrašireniji i najobljubljeniji hrvatski list.

Ove jubilarne godine štampa se Glasnik u **50.000 istisaka.**

U daljnjem članku vidjet ćemo, kakvim je Glasnik plodom urodio.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše: **Stjepan Babunović D I.**

Po večernjoj molitvi ne mogah s ostalima izaći, nego ostadoh na koru sve do zadnjega znaka za večeru. Plakah i uzdisah neprestano. Po tom odoh, da štogod založim, jer je bilo u oči Svijećnice. Putem, kad sam se teškom mukom vukla do blagovavnice, osjetim, kako me nešto silno potiče, da tu žrtvu javno doprinesem, kako mi je to Gospodin rekao. Ali sam prije morala ići k poglavarici, koja tada bijaše bolesna. Bijah, priznajem, sva izvan sebe. Bilo mi kao osobi, kojoj svezaše i ruke i noge, te joj od svih vanjskih i nutarnjih moći samo suze pustiše, da slobodno teku. Samo ovako dadu se, mislim, barem nekako moje muke prikazati.

U sebi gledah najveću zločinku na svijetu, koju užetima vuku na stratište. Vidjeh i Božju svetost oružanu strjelicama pravednoga gnjeva svoga, spremnu da ih odapne na me i da me strovali u

otvoreno pakleno ždrijelo, štono već, rekla bih, bijaše pripravno, da me proguta. Nekakva me vatra palila i prodirala mi sve do mozga u kostima. Cijelo mi se tijelo silno treslo. Jedva sam mogla reći: »Smiluj mi se, Bože, po velikom milosrđu svome!« Tako uzdisah cijelo vrijeme kod večere pod teretom svojih muka ne znajuć si pomoći, da dođem do glavarice. Istom oko osam sati nađe me neka sestra i odvede k njoj.

Glavarica se veoma začudila, kad me onakvu ugledala. Ništa joj nijesam mogla reći. Mišljah u ostalom, da je dosta, ako me u onim neizrecivim mukama vidi. A ona znajući, da nad tim duhom samo poslušnost ima vlast, zapovjedi, da joj otkrijem svoju nevolju.

Travnik u Bosni, sijelo trećeg urednika »Glasnika«.

I ja joj povjerih žrtvu, koju bih po odredbi Božjoj cijelim svojim bićem imala doprinijeti pred svim sestrama. Rekoh joj i razlog, zašto on tu žrtvu od mene traži. Ne ću taj razlog ovdje spomenuti, da ne povrijedim ljubav, a u isti čas i Srce Isusovo, iz koga ta divna krepost potiče. Gospodin ne će, da se za nj ni u kojem slučaju pita.

Napokon učinih i rekoh sve, što Gospodar moj bijaše od mene zatražio. Govorilo se o tom i sudilo različito: no ja te potankosti prepuštam milosrdnom Bogu mome. Mogu reći, da još nikada, čini mi se, nijesam toliko trpjela, i to ne samo, ako pomislim na svoje prijašnje nevolje, nego i na sve ono, što sam kasnije podnijela. I kad bi se sve te pretrpljene patnje ujedno složile, te kad bi sve do smrti bez prestanka trajale: još se, čini mi se, ne bi mogle prispo-

dobiti s onima, što sam ih te noći podnijela. Gospodin se dostojao ovime odlikovati svoju nevrijednu službenicu, da tako počasti uspomenu strašne one noći smrtne muke svoje, premda ova moja noć bijaše samo sjena one noći njegove. Tako sam se uz neiskazane boli vukla s jednog mjesta na drugo.

Kad je glavarica sve razumjela, što Gospodin traži i zašto se srdi, dozva odmah svoju pobočnicu, pa joj naloži, neka rekne sestrama, koje su u to vrijeme molile časoslov, da još iste noći neku stanovitu pokoru učine, jer da se Bog srdi na ovu kuću. Pobočnica izvrši zapovjed. Kreposnije sestre povukoše se poslije molitve mirno u svoje ćelije, da izvrše naloženu im pokoru. Mlake pak i nemarne, a takih se našao lijep broj, ne pazeći ni na šutnju ni na sestrinsku ljubav, nahrupiše odmah u bolnicu, gdje je Margareta sva slomljena klečala. Sve su naime kao po dogovoru sudile, da uzrok tome neobičnome nalogu ne može nitko drugi biti, nego »ona sanjarka«.

Obasuše je svakojakim upitima. Za odgovor dobiše samo, da se Gospodin srdi. To ih još više raspalilo. Sasuše dakle na nju svakojake pogrde; a ona osta klečeći i sklopljenih ruku nepomična i nijema. U to zazvoni zvonce i one moradoše u svoje sobe. Ali sad im pade na um, da odvedu sestru Margaretu u njezinu sobu. Nije ih pri tom ljubav vodila, jer je pograbiše nemilo i više su je vukle nego vodile, jer se jedva držala na nogama. A ona pustila da čine s njome što hoće.

Njezina strpljivost i šutnja još ih više ljutila. Rekoše stoga neke, da je poludjela, druge opet, da je opsjednuta, pa je uzeše križati i zaklinjati đavola. Tako to potraja do u kasnu noć, dok se napokon na siroti ne izdovoljiše i ne umoriše. One ljutite odoše na počin, a Margareta tužna osta kukajući sve do svete mise.

Ovako mi dakle prošla cijela ona noć u mukama, za koje samo Bog znade, i bez počinka sve do svete mise. Pod misom, kojoj sam prisustvovala, pričinilo mi se, da čujem riječi: »Napokon je mir sklopljen! Svetost i pravda moja zadovoljiše se žrtvom, koju si doprinijela, da počastiš onu žrtvu, koju sam ja u času svog utjelovljenja u utrobi Majke svoje prikazao. Zasluge ove tvoje žrtve sjedinit ću sa zaslugama žrtve svoje, te ih spasonosno upotrijebiti na korist bližnjega, kako sam ti objavio. Što ćeš god odsele učiniti ili podnijeti u ime zadovoljštine ili za što drugo, ne će više tebi pripadati, nego ćeš sve prepustiti meni, bližnjemu na korist. Stoga ćeš po primjeru mojem skrovito raditi i trpjeti, ne tražeći ništa drugo osim slavu Božju i osnutak kraljevstva Presv. Srca moga u srcima ljudskim, koje ću im posredovanjem tvojim objaviti.«

Ovo mi Gospodin rekao poslije svete pričesti. Nije me doduše oslobodio onih muka; ali i posred njih, jer sam ih dragovoljno podnašala, uživah vazda velik mir. Rekao mi još, da moram biti pripravna ovako trpjeti sve do sudnjeg dana, ako bi to bila volja Božja.

Štujmo sv. Josipa!

Bog je u svojoj nedokučivoj dobroti odabrao sv. Josipa, da bude othranitelj utjelovljenoga Sina Božjega, da bude zakoniti muž bl. Djevice Marije i kao takav vjeran drug i pomagač njezin. Kao glava najsvetije obitelji zaslužuje, da bude i glavar najveće obitelji Božje — sv. Crkve. U novije vrijeme raste štovanje sv. Josipe sve više, osobito otkako je Pio IX. proglasio sv. Josipa zaštitnikom cijele Crkve i ustanovio novu svetkovinu pod tim imenom, koja se svetkovala treće nedjelje iza Uskrsa. Poslije je sv. Otac papa Pijo X. naredio, da se taj blagdan ne zove više »Zaštita sv. Josipa« već: »Svetkovina sv. Josipa« i da se odsele

ima slaviti ne treće nedjelje poslije Uskrsa već u srijedu iza druge nedjelje poslije Uskrsa.

Pio IX. posvetio je cijeli mjesec ožujak sv. Josipu te odobrio i neke oproste u tu svrhu. Tako mogu svi vjernici, koji u mjesecu ožujku obavljaju danomice u čast sv. Josipu kakve molitve ili kakova dobra djela, dobiti: 1. oprost od 300 dana svaki dan u mjesecu ožujku; 2. potpun oprost u ma koji dan toga mjeseca po volji odabran. Uvjeti: Ispovijed, pričest i molitva po nakani sv. Oca pape. (27. travnja 1865.)

Srce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca!

Srce Isusovo nadvisuje svetošću i plemenitošću neizmjerno više sva srca ljudska, nego što kralj nadvisuje sve svoje podanike vlašću i dostojanstvom. Ona čuvstva, što ih je Isus u svom Srcu nosio, bijahu uistinu kraljevska; dapače Božanska. Nikakva ih ljudska zloća, nepravda ni zlostavljanja nijesu mogla slomiti.

Kad je narod vidio Savla, koji je bio glavom viši od svega naroda, usklikne: »Živio kralj na vijeke!« To treba da i mi reknemo, kad gledamo na najsvetije i najplemenitije Srce Isusovo: Živilo i kraljevalo Presv. Srce Isusovo u svima nama na vijeke!

Promotrimo malo pobliže kraljevsko Srce Isusovo. Srce je Isusovo uistinu kraljevsko.

Kraljevska blagost.

Rijetko se kad nalazi i među najboljim ljudima, tko ne bi oćutio u srcu osvete protiv neprijatelja. Pun je svijet osvetâ. Osvećuju se narodi, obitelji, pojedinci, čim im se nanese koja uvreda. Vanredan je slučaj, što čitamo o sv. Franji Asiškom, da je na osobiti način ljubio one, koji su ga uvrijedili, ili šta je rekao sv. Franjo Saleški: Ako bi mi tko jedno oko iskopao, ja bih ga drugim prijateljski pogledao. Sv. Franjka Šantalska da svlada čuvstvo osvjete, kumovala je djetetu ubojice svoga muža. Koliko ima kršćana, koji jedva hoće da oprosti svojim uvrediteljima i kad idu k sv. sakramentima!

Posve je drugačije Presv. Srce Isusovo. Ono je središte i izvor blagosti. To veliko svetište Božje nije nikada oskvrnuo dah osvete. Tu plamti samo ljubav prema nama ljudima i milosrđe.

Sv. Pismo veli, da od suviška srca govore usta (Mat. 12, 34). Riječi su Isusove bile kao najslađi med. Sve je povukao za sobom, koji su ga čuli ili vidjeli. Zato rekoše zavidni farizeji: »Eto sav svijet ide za njim.« (Iv. 12. 19.) Narod ga je slijedio i u pustinju gladan i žedan. — »Nikad čovjek nije tako govorio, kao što ovaj čovjek,« rekoše, koji ga čuše. A znamo, da su ga farizeji vazda izazivali i tražili, kako će ga uhvatiti u riječi. — Kao kad varnica ognja padne u more, odmah je nestane, tako uguši i uništi blagost Presv. Srca Isusova svako neprijateljstvo. Isus je upravo zato došao na svijet, da ognjem Božanske ljubavi svoje spali sve opačine i sva neprijateljstva. Pravi je kralj blagosti i središte, iz kojega svako ljudsko srce treba da crpa blagost, ako hoće da ima tu krasnu, kršćansku krepost.

Srce je Isusovo kralj i središte sviju srdaca, jer je

Srce najvrhovnije.

Srce je Isusovo kraljevsko Srce, jer hoće da kraljuje nad svim srcima; i to isključivo. Ne prima, ako mu ponudiš samo polovicu srca svoga; on hoće cijelo srce tvoje, on hoće sva srca ljudska. Zato je rekao: »Nitko ne može dva gospodara služiti.« (Mat. 6, 24.) »Ako bih ljudima ugađao, ne bih bio sluga Kristov,« rekao je sv. Pavao. To vrijedi za svakoga. Kako ne možeš biti podanik dvojice kraljeva, tako ne možeš ni srca svoga raspoloviti.

Sv. Filip Nerij reče: »O, Bože, zašto si mi dao samo jedno, pa još tako maleno srce? Zašto mi nijesi dao hiljadu srdaca, da te sa svima ljubim!«

To je pravo rečeno! Zar nas nije Isus svim žarom Srca svoga ljubio, i zadnju kap krvi svoje za nas prolio? Sv. Pavao zato krasno govori: Kupljeni ste cijenom velikom. Slavite i nosite Boga u tijelu svom.« (I. Kor 6, 20.) Bog je već starima rekao: »Dokle ćete hramati na obje strane? Ako je gospodin Bog, idite za njim; ako li je Bal, idite za njim!« (3. Kralj. 18, 21.)

Ako svim srcem ljubiš Isusa i onda si mu malo dao, kako sv. Filip reče: što istom, ako i to maleno srce raspoloviš?

Srce je Isusovo kraljevsko Srce i središte sviju srdaca, jer je

Srce najsilnije.

Grješna i stoga mrtva srca preobraća u živa i revna. Ovo Srce može i od kamenja podignuti djecu Abrahamovu« (Mat. 3, 9). Sveti oci vele: »Pogani su bili kamen, jer su obožavali idole, kamen, zato ih sv. Pismo zove »kamen«. — A koje je srce bilo prožeto ljubavlju, a da je nije primilo od Srca Isusova? Iz ovoga pravoga središta proizlazi svako svijetlo i žar ljubavi, kao što od sunca proizlazi svijetlo i toplina.

Što je učinio Isus od grješnice Magdalene? Tako ga je ljubila, da se ni onda nije udaljila od njega, kad su ga apostoli u muci ostavili. Kako je to silna ljubav i odvažnost!

Saul ide u Damask, da sapne u verige i da vuče pred židovsko vijeće kršćane. Ali gle! Na putu ga takne jedan trak ljubavi iz Presv. Srca, i obori ga na zemlju; učini od progonitelja Crkve velikog apostola. Tako je gorio od ljubavi prema Isusu i svim narodima sve do konca života svoga, da mu se sve goleme muke i apostolski trudovi činjahu kao ništa prema onomu, što je želio podnijeti za Isusa. Srce je Isusovo uistinu najsilnije Srce! Od razbojnika Dizme učinio je za čas sveca i baštinika neba. A trebalo bi nam sva obraćenja nabrojiti, kada bismo htjeli da pokažemo silu Srca Isusova; jer je svaka milost potekla iz ovoga središta.

Krist Gospodin je izrijekom istaknuo, da će silu svoga Srca iskusiti oni, koji budu revno štovali to Presv. Srce. »Mlake duše postat će revne.« (7. obećanje.) — »Revne će se duše brzo uspeti do velike savršenosti.« (8. obeć.) »U mojem srcu naći će grješnici izvor i beskrajno more milosrđa.« (6. obeć.)

Silno je to Srce; sve privlači k sebi. Sv. Pavao ne će ništa drugo da zna, osim samo Isusa propetoga. U njemu je otkrio sve

blago mudrosti i znanja. Sv. Marija Magdalena, prožeta ljubavlju toga Srca, povuče se kroz 30 godina u jednu špilju, da se otkine od svega svijeta i posveti svu sebe jedino Isusu . . .

Kad je srce sv. Terezije probo Anđeo Božji strjelom ljubavi Isusove, nije više ni o čem snovala, nije ništa poduzimala, osim čim bi zasvjedočila i unaprijedila ljubav prema Isusu. Blažena Margareta Alakok običavala bi govoriti, kad bi joj trebalo svaki dan proći kroz oganj i vodu, da može doći do sv. pričesti, da bi to rado učinila.

Znate li, kršćani, što je potrebito, da i na nas sve to većma djeluje to silno Srce i da nas k sebi pritegne? Mislimo često na njega, zazivajmo ga, búdimo ljubav prema njemu, a osobito ga često primajmo u sv. pričesti. Onda ćemo uistinu iskusiti, da je Srce Isusovo kralj i središte sviju srdaca. **M. K. D. I.**

Razne vijesti.

Dubrovnik u proslavu sv. Vlaha. Ove godine pada 16-stota obljetnica mučeničke smrti sv. Vlaha (Blaža), o kom piše podrobno »Koledar Srca Isusova i Marijina« od ove godine. Dubrovnik je tu obljetnicu proslavio cijelim nizom raznih svečanosti, od kojih spominjemo svečanu trodnevnicu prije svečeva blagdana (3. veljače) i osminu iza blagdana. Tom su prilikom bile izložene i moći sv. Vlaha na javno čašnjemo. Nijesu vrijedni Dubrovčani zaboravili tom prilikom ni slavnih naših junaka na bojnom polju ni njihove siročadi kod kuće, pa su podigli »Željeznog Domobranca«, u koji su zabijali željezne, niklene i srebrne čavle te oveće plakete, da tako namaknu što više novčanih sredstava za ucviljenu siročad. — I u crkvi sv. Blaža u Zagrebu proslavio se blagdan svečev svečano.

Split, Društvo kćeri Marijinih. Društvo je osnovano god. 1913. u zavodu Martinis Machi, kadno mu je pristupilo u svemu 15 članova. Prošle godine uredilo se napokon društvo, kako treba, dobivši svoje redovito poglavarstvo. Skupštine se drže redovito i marljivo polaze. Članovi se bave ručnim radom, kućanstvom i crkvenim pjevanjem. Društvo je priredilo tri domaće predstave; utemeljilo je i vlastitu knjižnicu. Generalnu pričest imadu svake subote. U društvu je sada samo 13 članica; ali je nade, da će lijepo procvasti.

Skrb za vjersku stranu u našoj vojsci. Pastirski list c. i k. katoličkog vojnog duhovništva od 6. siječnja ove godine donosi ove zanimljive podatke: Prošle godine sabrala se lijepa svota za oltare na bojnom polju u iznosu od 96.276 kruna. Od toga sabrano je oko 8000 u samoj Hrvatskoj, a i sveti Otac papa Benedikt XV. dao je u tu svrhu 5000 K. Neki su opet poklonili gotove oltare; tako je samo ratno ministarstvo sabralo 45 prenosnih oltara. U svemu se tom prilikom sabralo 273 prenosna oltara za vojsku zajedno sa svim misnim ruhom i svetim posuđem.

Od svećenika, što obavljaju duhovnu službu u našoj vojsci do sada je 1 pao, 11 ih umrlo uslijed bolesti, koje su si u ratu navukli, 10 je ranjeno, a 41 zarobljen. Vojni biskup Mirko Bjelik odlikovan je za vrijeme rata tri puta, a od njegovih duhovnih pomoćnika, vojnih superiora i kurata odlikovano je preko 460 duhovničkim križem za zasluge 2. razreda, dvojica istim križem 1. razreda, a mnogi i viteškim križem reda Franje Josipa. Gotovo isto toliko odlikovano je odlikovanjima »Crvenog križa«. Sve to najbolje pokazuje, kako svećenici savjesno i požrtvovno vrše svoju tešku i punu pogibelji službu.

Zagreb. — Godišnjica posvete Srcu Isusovu proslavila se u Svetištu istoga Bož. Srca javnom trodnevnicom i svečanom obnovom posvete dne 6. veljače o. g.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svoma obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Ozdravio u svetištu Srca Isusova u Zagrebu.

Smithton, Amerika. — Godine 1912. spremao sam se u Ameriku. Bolovao sam na srcu pa sam bio u velikom strahu, hoću li živ onamo prispjeti i u novom svijetu izdržati. Obećam, da ću na polasku pohoditi svetište Srca Isusova u Zagrebu, a kad dođem u Ameriku i stogod zaslužim, da ću ondale poslati 10 kruna milodara za isto svetište. I došao sam u Zagreb i prisustvovao propovijedi u večernji u Svetištu kod otaca Isusovaca, i vjerujte mi, ja sam već u crkvi očutio, da sam uslišan. Prošle su evo sada već dvije godine, a da mi se odonda nije stara i nemila bolja moja ni jedamput povratila.

Dvije velike milosti u obitelji.

Hrvatska. — Bolovala sam tri godine, pala na krevet i već primila sakramente umirućih. Kad već bilo, da ispustim dušu, sjeti se moj muž devetnice Srcu Isusovu i stane ga zaufano zazivati. Meni odmah odlanulo, kao da je dobri Bog upravo na to čekao. Za malo dana iza toga ja sam ozdravila.

Ne bi dugo, kad nas stiže drugi udarac. Našeg sinčića od četiri godine udario konj u glavu i teško ga ozlijedio. Liječnici u bolnici rekoše, da dijete ne će ostati na životu; a sve da i kojim čudom ostane, da će biti kroz sav svoj život smušeno i ludo. Utekosmo se starom prijatelju našem i najboljem liječniku: Božanskom Srcu Isusovu, i dijete ne samo osta živo, već i sasvim pametno, kao da se nikad nesreća nije ni dogodila. — Nevjernici, pokušajte, da iskusite, kako je Srce Isusovo milostivo svakom, tko mu se zaufano uteče. Navode u ovoj zahvalnici potvrđuje g. kapelan.

Obraćena bezvjerka.

Slavonija. — Od svoje 16. godine živjela sam veoma raskalašeno. Vjere nijesam imala nikakve. Uza sve to išla sam na ispovijed onako samo od običaja i radi sramote, a da nikad nijesam ozbiljno ni pomislila, da se obratim. Najmilija mi zabava bila povlačiti se po kojekakvim gostionama. — Prije tri tjedna dobismo u kuću jednu pobožnu trećoretkinju. Ona mi stala dan na dan, koji put upravo do dosade govoriti o božanstvu, o duši, o paklu itd. Ja ju slušam i ne slušam. Napokon ću je malo ispitivati, da mi kaže, koji su to teški, a koji laki grijesi. Kad sutradan iz toga našega razgovora ja stanem plakati i razmišljati o svem onom, što mi je dobra udovica govorila, ona to opazila pa me pozva na ispovijed. Ja kažem, da ne ću. A u srcu sam mislila: Išla bih ja već, ali hoće li me svećenik moći odriješiti od tolikih mojih grijeha? Otkrijem i to udovici, a ona me stane tješiti i miriti, da se za to ja ne brinem; to je, veli, stvar svećenika; neka samo ja idem. Nema toga, kaže mi, grijeha, koga ne bi milostivi Bog oprostio, samo ako se čovjek iskreno kaje i obeća popravak. Sutradan, bila baš nedjelja, ustanem rano, da iznenadim tu dobru dušu, što se toliko zauzela za me. Odem u crkvu, ispovjedim se, kleknem pred kip Majke Božje, isplačem se tu od srca i odlučim, da ću se temeljito popraviti. Nema toga pera, koje bi opisalo sada moju sreću! Do groba ću biti zahvalna milosrdnom Srcu Isusovu i ovoj dobroj duši, koja me je lijepom svojom riječju i kršćanskim primjerom obratila na pravi put.

Obratio se pred smrt.

Hrvatska. — Dvorila sam jednog bolesnika. Uzalud je bilo sve moje nastojanje, da sklonem bolesnika za duge bolesti na godišnju ispovijed. A na moju izjavu, da ću moliti za njega, odvrati hladno: »Nemate drugog posla?« No, milost Božja pobijedila! Bolesnik se doskoro izmirio s Bogom i pričešćao se u svojoj dugoj bolesti najprije svaki mjesec, onda svaki tjedan, a zadnja tri mjeseca svaki dan. Stoga hvala i slava nebeskim pomoćnicima!

Kučne neprilike.

Dalmacija. — Ima blizu već 4 godine, odkako se shrvale na moju obitelj velike kučne nezgode. Kroz to vrijeme uticala sam se neprestano pod zaštitu Presv. Srca Isusova, sv. Ante Padovanskog i duša u čistilištu. No, nikako se nije moglo doći do riješenja prave stvari; ja sam već počela i duhom klonuti i gubiti svaku nadu; skoro da sam se i prestala uticati Božanskoj zaštiti. Ali opomenuv se one: tko ustrajno moli, bude uslišan; zaufano se i opet obratim Presvetom Srcu Isusovu, sv. Anti i dušama u čistilištu: i eto zasja sunce i meni; pomoć mi je pružena, molba uslišana, stvar riješena na dobro obitelji. Čast, hvala i slava Božanskom Srcu, sv. Anti i dušama u čistilištu!

Što je sve potrebno za osnutak Marijine kongregacije?

1. Dobar upravitelj; a to mora da bude svećenik, koji dobro poznaje kongregaciju te ima dobru volju i dovoljnu spremu, da ju može uspješno rukovoditi.

2. Više dobrih katolika stanovitoga staleža, n. pr. mladića, đaka jedne škole, pitomaca kojega zavoda, momaka, djevojaka, radnika, građana itd., koji su voljni stupiti u kongregaciju te joj udariti dobre temelje.

Ako ovi sami zažele kongregaciju, potražit će si najprije dobrog upravitelja; ako li pak želi osnovati kongregaciju svećenik, potražit će si među dotičnom skupinom vjernika, za koju kani osnovati kongregaciju, nekoliko najboljih, kojima će svoju osnovu razložiti, a koji će se pobrinuti za daljnje članove. Za početak dosta je i samo desetak članova; bolje manje, a da su gorljivi, nego puno, a da su mlaki, mlitavi, plašljivi i neodlučni. O prvim članovima ovisi sva budućnost kongregacije, zato ovi moraju biti brižno izabrani i dobro probrani.

3. S ovim se članovima drže redoviti sastanci, kao da je kongregacija već utemeljena. Između članova izabere se i privremeno Vijeće, koje se svakoga mjeseca sastaje na redovito vijećanje, da raspravlja o dobru i napretku kongregacije, kao da ova doista već postoji. Ovako treba da se čini više mjeseci; a to zato, da se prvi članovi sasvim užive u kongregaciju i da se njihova ustrajnost i sposobnost dovoljno prokuša.

4. Poslovne knjige valja nabaviti odmah s početka, te točno voditi svekoliko poslovanje ovoga privremenoga zbora. U tu svrhu neka se nabavi:

a) Zapisnik u obliku velike četvrtine arka s kojih 300—400 stranica, po širini iscrtan, čvrstoga papira i dobro uvezan.

b) Blagajnička knjiga istog oblika i veličine kao i zapisnik, samo da je iscrtana i po širini i po visini, i to dvostruko po visini, za izdatke i za primitke.

Ove su dvije knjige za sada dovoljne. Kad se bude kongregacija doista osnovala te se budu primili prvi pravi članovi, tada treba imati već u pripravi:

c) Imenik, u obliku velike osmine sa 200 do 300 stranica. Na jednoj stranici dosta je, ako se ubilježi najviše pet imena, jer treba da je iza svakoga imena dovoljno prostora, da se mogu naknadno pribilježiti razne promjene, n. pr. promjena stana, zanimanja, odlikovanja, a možebit i ukor i kazne te isključenje, itd.

d) Ljetopis, sličan zapisniku, u koji će se bilježiti važnije zgode

iz života cijele kongregacije i pojedinih članova.

5. Privremeno Vijeće kongregacije sastavit će na svojim vijećanjima posebna pravila kongregacije. Izabrat će prema tomu naslov novoj kongregaciji, a to treba da bude koja odlika Majke Božje, koja se u Crkvi slavi posebnom svetkovinom, n. pr. Začeće, Navještenje, Velika ili Mala Gospa, Sedam žalosti, Lurdsko ukazanje itd. To će biti onda glavna svetkovina kongregacije, koju će članovi morati svečano slaviti.

Isto tako valja odabrati jednog ili dva posebna zaštitnika (zaštitnice), a to može biti svaki ugodnik Božji, koga je Crkva ubrojila barem u broj blaženih. I njegov blagdan mora kongregacija svečano slaviti; stoga valja gledati, da blagdan naslova kongregacije i blagdan zaštitnika ne padnu odveć blizu, već da među njima bude razmak od više mjeseci.

Treba odrediti crkvu ili kapelicu, gdje će se sastajati i gdje će zbornici moći dobivati oproste.

Još valja točno odrediti, tko može biti članom buduće Marijine kongregacije prema staležu, za koji se kongregacija osniva i prema dobi, ako se radi o omladinskim kongregacijama. Tako n. pr. nije uputno, da se u kongregaciju odraslih primaju djeca, u kongregaciju gospođa da se primaju služavke itd.

Ako se želi kongregacijom postići koja osobita svrha, n. pr. iskorjeniti kakva zla navada, ili naprotiv uvesti koja dobra i potrebita u mjestu, i to se može uzeti u posebna pravila. Previše ne treba metati u ta pravila, jer ova mora potvrditi duhovna oblast, a onda se više bez dopuštenja iste oblasti ne mogu i ne smiju mijenjati. Bolje je, da se tečajem vremena i prema potrebi i prilikama stvore shodni zaključci vijeća, koji i tako vežu svekolike članove, a koji se do potrebe na isti način mogu i ukinuti ili promijeniti. Amo spada n. pr. vrijeme i broj redovitih sastanaka, dan i sat generalne pričesti, uvjeti primanja, trajanje kandidature itd.

6. Da se ovi privremeni prvi članovi što bolje užive u duh Marijine kongregacije, treba da si odmah na početku pribave »Opća pravila Marijinih kongregacija«, što se dobivaju kod Uprave Glasnika Srca Isusova u Zagrebu uz cijenu od 16 filira po komadu s poštom. Članovi privremenog Vijeća, a dobro bi bilo, kad bi imali svi članovi, neka si nabave kod preč. Kaptola Vrhbosanskoga u Sarajevu priručnik »Kongreganist« za muškarce, »Kongreganistica« za ženske. Cijena je K 1.— Tu se nalaze potrebite upute i molitve za vijećanje, sastanke, razne običaje u Marijinim kongregacijama, a uz to i izabrane molitve i pjesme za privatnu pobožnost zbornika. (Nastavit će se.)

Sv. Josip — zaštitnik radničkih kongregacija.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

Bit će mu slava za sva vremena (Crkven. XXXI. 10). Mnogi se sveci slikaju sa žezlom i s krunama. To su knezovi, kraljevi i carevi. Druge vidimo s biskupskom palicom u ruci i s mitrom na glavi: to su visoki crkveni dostojanstvenici. Opet drugi s palmama i s mačevima: ispovjednici i mučenici: oni kršćanskim duhom ispovijedahu Krista, a ovi krvcu svoju proliše za nj. Sv. Josip prikazuje se na slici s pilom i s dlijetom u radničkoj haljini.

I. Pokazuje nam puteve zadovoljstva. U običnom životu naći ćeš prečesto nezadovoljstvo, i kao vatra peče zlovolja u dušama. Gledajte Josipa, on vas uči puteve zadovoljstva. A ovi jesu:

1. Veliko pouzdanje u Boga i providnost Božiju. Josip se je pouzdavao: kad je u Betlemu tražio konaka, kad je morao u Misir (Egipat), kad je boravio u tuđoj, dalekoj, nepoznatoj zemlji misirskoj, kad se je u Nazaretu dugi niz godina morao brinuti za životne namirice u obitelji. Zato je i bio u svakom položaju života zadovoljan. Gdje vlada pouzdanje u Boga, tuj nema mjesta zlovolje. Darežljivost je bunar, pouzdanje je posuda: što je veća posuda, to ćemo više zahvatiti milosti, biti zadovoljniji. Ma i nad glavom treskalo i grmjelo, ma i zemlja pod nogama uzmicala, duša, što se uzda u Boga, ne preda. »Bog naš, utočište je i krepost, pomoćnik u nevoljama, koje su nas jako snašle. Zato se ne ćemo bojati, dok će se tresti zemlja i brda prenositi u srce mora« (Ps. 45).

2. Neprestana radinost. Radio je neumorno. Već rano izjutra stao bi tesati ili blanjati. Zato mu vas dan nije bilo gorkog časa, bio dan svjetao ili crn. Radinost prikraćuje vrijeme, jača zdravlje, čuva od

„Marijina djevojačka kongregacija u Vinici."

oskudice; stoga je i izvor zadovoljstvu. »Obavljajte svoj posao i radite rukama svojim!« (I. Solunj. IV. 11.)

3. Neporočan život. Sv. Josip bijaše stolar, tesar, bijaše siromašan, ali pošten, čestit. Sv. Pismo izrijekom ga zove »pravednim« (Mat. I. 19). Ili kako bi ga inače bio odredio Bog, da bude hraniteljem Isusovom i zaručnikom Marijinim! Stoga se odrazivala s lica njegova nebeska radost; rajski mir počivao mu u očima, jer mu savijest bila čista. Zapane li zločin u čovjeka, tad bježi anđeo mira iz srca i duše. Zato se čuvaj grijeha kao zmije (Crkven. XXI. 2), pa ćeš biti zadovoljan, ma se branio i crnom koricom hljeba, ma spavao i na tvrdoj zemlji.

II. Uči puteve svetosti. Mnogi jadikuje dan na dan: ja ne mogu sveto živjeti, tâ ja moram uvijek raditi. Tužba bez razloga, isprika neosnovana! Glete Josipa! On postade velikim svecem:

1. Gledajući pobožno na Boga. Dok mu je ruka pilila ili blanjala, vinulo bi mu srce put neba, žrtvovao bi Bogu svoju muku i

znoj i rad. Neprestano druženje s Isusom davalo mu snage i ustrajnosti u mukotrpnom životu i radu. To možete i vi. Imajte vazda Isusa pred očima.

2. Ispunjajući zdušno zvanične dužnosti svoje: kao zaručnik Djevice: kako mu ljubav bila čista, kao hranitelj Kristov: kako se očinski brinuo; kao glava obitelji, kako li je točno vršio zakon Božiji! Ti si muž: »Jedan drugoga snašajte terete« (Gal. VI. 2); ti si otac; »Oci, ne izazivajte sinove svoje na srdžbu, nego ih odgajajte u zaptu« (Efez. VI. 4); ti si kršćanin-kongreganista: »Blago onima, koji žeđaju pravde!« (Mat. V. 6.)

3. Predavajući se odano u sv. volju Božiju. Koliko mu je puta bio put trnjem posut; snašao se bez tužbe. To možete i vi.

Sveti Toma Akvinski.

Mjesečni zaštitnik, 7. ožujka.

Rodio se god. 1226. u dvorcu Rokaseka u Kalabriji (Italija). Otac Landulf bio je u debeloj krvi s carem Fridrikom II., a majka Teodora bila grofica Teatska.

Još djetetom od pet godina predadoše ga roditelji benediktincima i poslaše ga odgoje radi u Montekasino. Tude osta šest godina. Videći opat benediktinski u 12 godišnjega Tome vanrednu zrelost duševnu, svjetova ocu, neka ga pošalje u Napulj na sveučilište. U 17. godini ode on u dominikance. Roditeljima i rodbini ne bje to po ćudi; zato ga braća na putu uhvatiše i silom dovukoše u roditeljski dvorac Rokaseku. Tude na svaki način htjedoše da ga odvrate od redovničkoga života, dā, braća mu silom svukoše odijelo redovničko, istukoše i zatvoriše. Toma osta vjeran svome zvanju, dapače i stariju si sestru sklonu te ona ostavi zaručnika i pođe također u samostan. Pomoću Majke Božje svlada tude nasrtaj na sv. čistoću. Zato mu Bog posla dva anđela, koji mu bokove opasaše srebrnim pasom. Od to doba nije više oćutio ni putene požude ni napasti. Nakon dvogodišnjega tamnovanja prispje u Napulj i položi redovničke zavjete. Sad će ga poglavari poslati u Kolin, da tude sluša slavnoga učitelja, dominikanca, Alberta Velikoga. Za svećenika zaređen vazda je služio sv. misu najvećom bogoljubnošću. Doskora mu povjeriše učiteljsku stolicu u Kolinu, a god. 1252. u Parizu. Tude u sveučilištu dobije t. zv. akademičke časti te mu je odmah povjerena učiteljska stolica. Sa sviju strana Evrope dolazili bi nebrojeni slušatelji, da čuju njegova predavanja. U isti mah poče pisati ogromna djela filozofska i bogoslovska, a pri tome je često istodobno u pero znao kazivati trojici ili četvorici pisarā. Prije no što će učiti ili pisati, dao bi se na molitvu, a kad se namjerio na koje teže mjesto sv. Pisma, s molitvom je i post spojio. Svojemu bratu redovniku Reginaldu otvoreno ispovjedi, da je do nogu Raspelu i kod oltara naučio više nego li iz svih knjiga. Bojeći se jednom, da mu u književnim djelima ne bi možda bilo nešto, što nije u skladu s naukom crkvenim, uze goruće se moliti. A tad mu se Isus ukaza, utješi ga i umiri veleći: »Dobro si o meni pisao, Toma. Kakvu li plaću hoćeš, da ti za to dadem?« A on odgovori: »Ne drugu, nego samo tebe, Gospodine.«

Papa Grgur X. pozva ga u Lion na opći crkveni sabor. Na putu umrije u samostanu Fossanuova 7. ožujka 1274. Papa Ivan XX. uvrsti ga među Svece, a Urban V. dade mu dični naslov: »Anđeoskog naučitelja Crkve«.

J. C. D. I.

Dopisi kongregacija.

Fojnica, kongregacija djevojaka proslavila je 2. veljače svoju desetu godišnjicu svečanom zabavom u korist sirota i udova, palih u boju.

Vinica, kongregacija djevojaka. Kraj Varaždina ubavo je mjesto Vinica, gdje se god. 1912. osnovala Marijina kongregacija za djevojke. Danas ta kongregacija broji već preko 100 članova, broj, koji u prvi čas gotovo plaši, jer iskustvo pokazuje, da brojne kongregacije redovito nijesu najuzornije; pa ipak to se ne može reći za ovu kongregaciju. Puna je života i rada, središte je i regbi žarište vjerskoga života u mjestu.

Mnogo je ugledu i napredku kongregacija doprinijela presvijetla gospođa Ida Festetić, supruga Samuela Festetića, sama kongreganistica iz mladih dana svojih. Ona je prva pokrenula misao, da se kongregacija osnuje, ona je velikodušno nabavila ne samo diplome, medalje, vrpce, već i barjak i prekrasno misno ruho za kongregaciju i još joj je stavila na raspolaganje par stotina kruna, samo da joj ništa ne uzmanjka. Rada zalazi odlična gospođa među seljačke djevojke kongreganistice, pozivlje ih u svoj dvor, da im priredi koji ugodni i veseli čas. Mnogo im je do sada razdijelila molitvenika, krunica, srebrnih medaljica na verižici i t. d. Ne bismo ovo iznosili ni sada na javu poštivajući kršćansku čednost odlične gospođe, kad nam ne bi bilo veće dobro pred očima: da se naime u nju ugledaju toliki drugi, koji po svom položaju i svojim sredstvima puno mogu u narodu.

Zagreb, kongregacija »Navještenja Marijina«, za gospođe i gospojice obavila je prije Očišćenja Marijina trodnevnicu za svetog Oca papu. U tu je svrhu kongregacija pristupila zajednički k svetoj pričesti, a pred večer molila krunicu u kapeli kongregacije pokraj svetišta Srca Isusova.

U Svetištu Srca Isusova u Zagrebu bilo je prošle godine 1915. 99.900 pričesti.

Sv. Toma Akvinski.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Novigrad kraj Karlovca. Na Začeće primljeno je 9 djevojaka i 8 mladića u ovdašnje kongregacije. Radosna je to pojava, da mladež stupa pod barjak Marijin, i što rado i vjerno vrši svoje zborničke dužnosti. To je i nužno danas više nego ikada, kad je mladež sva i jedina uzdanica naša. Kao što treba prave jakosti našoj vojsci, da dovrši strašnu vojnu, tako će jednako trebati i prave kreposti, da se u neposrednoj budućnosti vrati sreća u obitelj i popravi poremećeni društveni red. Sad će trebati zanemarena »srca« uzgajati, jer »um i snaga kruta« kao da gdjegdje odveć osiliše. Kongregacije Marijine, kako ste poželjne, kako potrebne, kako vam je uslijed rata cijena porasla! J. K.

Vijesti „Apostolata sv. Ćirila i Metodija".

Zaglavni račun zagrebačkog »Apostolata« za god. 1915.

Broj članova »Apostolata« u nadbiskupiji zagrebačkoj, te biskupijama đakovačkoj i senjskoj iznosio je koncem minule godine 11.379 članova. — Sav prihod »Apostolata« bio je K 3904·89, od toga je unišlo na članarini i tiskanicama K 1781·09, a na darovima i poduzećima K 2123·80. Sa sabranim se novcem raspoložilo ovako: 1. provizorno centralno rutensko sjemenište grko-katoličkih bogoslovaca u Komerižu K 2000. 2. Redovnicama sv. Bazilija iz Slovite u Galiciji, što pobjegoše u Hrvatsku, te se nastaniše u Križevcima K 500. 3. »Svečeničkoj Zajednici« misijonara tracijskoga apost. vikarijata, sada sa sijelom Plovdivu K 700. 4. O. Germanu Reidonu u Slivnu za bugarsku katoličku štampu K 200. 5. Č. s. Felicitas Pavlovoj, predstojnici milosrdnica u Drinopolju, u misijonske svrhe K 156·7. Za orijentalnu biblioteku »Apostolata sv. Ćirila i Metodija« K 100·8. Za »Djelo dnevnog hljeba« dječačkog sjemeništa u Kara-Agaču, što je sada u Plovdivu, K 40. 9. Upravni troškovi K 14·89. Svega izdano K 3904·89. — Osim toga pribavio je »Apostolat sv. Ćirila i Metodija« bugarskim misijonarima svetih misa, te jim u to ime poslao svotu od K 4851·92. Prema tomu je zagrebački »Apostolat« god. 1915. sakupio i u misijonske svrhe razdijelio svotu od K 8.756·81. Krčki: K 660. — Splitski: K 326·04.

Dr. J. Lang, predsjednik. *Dr. K. Dočkal, tajnik.*

Uplaćena članarina zagrebačkom »Apostolatu« g. 1915.:

Babinagreda: ž. J. Simunović kruna 17·82, Belica kod Čakovca: R. Zaković i ž. P. Kolak 40, Bjelovar: Msgr. I. Gössl 60·60, Bogičevci gor. ž. F. Matica 35, Bošnjaci: ž. M. Galović 26·70, Brdovec: ž. S. Stepinac 26, Bregi kod Ivanića: ž. M. Dogša 30, Bučje: ž. M. Horvat, 26·40, Cigleno: k. Stjepan Dianić 11·85, Crikvena: k. Fl. Papić 15·10, Darnvar: k. B. Selubert 23, Đakovo: St. Kokanović 34·30, Domagović: Msgr. dr. J. Borković 30, Dravski Križevci: J. Balaž 12, Feričanci: uč. Marija Bach 22·68, Glina: ž. St. Hudjek 6, Gradec: ž. Gj. Simončić 24, Grobnik: uč. Josipa Vimer 26·28, Ivanec kod Varaždina: ž. J. Cvek 14·10, Jakšić kod Požege: uč. Anka Lukačević 10·60, Kalinovac: uč. Anka Salajpal 4·30, Kamanje: ž. N. Grhen 8·64, Kianjec: o. B. Habjan 15·40, Koprivnica: o. h. Kopčić 4·80, Kraj Donji: F. Ivša 12, Krapina: k. K. Grmšić 42·70, Križevci: V. Fabijanić 5·42, Lipovljani: ž. Fr. Tadić 28·14, Mađarevo: L. Rusan 2·32, Mala Mlinska, kraj Trnovitice: M. Rastovac 2·64, Maruševac: ž. J. Sažel 40, Matičević: ž. S. Pintarić 15, Molve: bog. Đ. Kolar 10, Mrzović kod Vrbice: uč. Anka Solenghi 11·80, Novigrad podrav. ž. Iv. Kristić 20, Novi Vinodol: Msgr. M. Cvetko 25·18, Odra: ž. A. Švarić 20, Okić: k. F. Korenić 3, Orubica: Marija Smotić 39·60, Petrinja: uč. Marijana Bělohlávek 5·50, Pitomača: Tereza Tišljar 20, Plešce kod Delnice: ž. D. Marušić 24, Potok kod Popovače: M. Klekovec 11·40, Požega: M. Fleissig 25, Požega: M. kongr. gimn. 38·75, Prapotnik: č. s. Gonzaga 21·30, Pregrada: ž. Fr. Magjerek 48, Privlaka: ž. S. Dragašević 14, Rača: ž. Fr. Klobučar 18·90, Rakovica: ž. M. Vanjković 62, Sarajevo: bog. St. Kučiš, 17·32, Sela Zagorska: ž. J. Leskovar 7·20, Senj: Msgr. dr. I. Franičković 65, Subotica: M. Srša 29·24, Sv. Ivan Žabno: ž. Janko Milković 50, Sv. Petar Čvrstec: ž. Fr. Štefan 4·60, Sčitarjevo: ž. St. Borščević 4, Spišić Bukovica: ž. M. Bubanić 15·90, Taborsko: k. Fr. Spolar 30, Topolovac: ž. Fr. Igrčić 5·44, Tuhelj: k. F. Prühlich 25·56, Valpovo: Ana Kremer 7, Vareš: V. Knych 6, Vetovo: ž. V. Tepeš 9·60, Vinica: Mar. kongr. 5, Virje: kat. Fr. Vedriš 19, Voća: k. A. Novak 40, Vojni Križ: ž. J. Tomac 21·68, Vrbovac: k. J. Rogoz 15·44, Vukovar: o. Gj. Bencetić 30, Zagreb: M. kongr. hrv. gospoja 20, Zagreb: učit. pripravnice 33·66, Zagreb: Leutgarda Oberstar 27·22, Zagreb: M. kongr. sluškinja 40·20, Zagreb: Matija Feljan 9·16, Zagreb: nadb. sjemenište 18·42, Zagreb: župa sv. Marije 12·22, Zagreb: M. kongr. učiteljica 6·, Zagreb: M. kongr. realaca 5, Zlatar: Amalija Pavlinić 8·72, Zakanje: k. Iv. Stanković 5·60, Županje: k. Fr. Kasper 5.

Darovi zagrebačkom »Apostolatu« u misijonske svrhe:

Zagreb: nadbiskup dr. Ante Bauer kruna 1000, Zagreb: kanonik Milan Strahinčak 100, Zagreb: posv. biskup dr. Josip Lang 50, Zagreb: nadarbenik Antun Kotlarski 50, Zagreb: kanonik Franjo Vojaković 40, Zagreb: naslov. biskup Blaž Svinderman 30, Zagreb: posv. biskup dr. Dominik Premuš 20, Zagreb: kanonik Mijo Smetiško 20, Zagreb: opat i kanonik Pavao Leber 20, Zagreb: kanonik Stjepan Horvat 20, Zagreb: kanonik Antun Starec 20, Zagreb: opat i kanonik Ljudevit Ivančan 10, Zagreb: opat i kanonik Ivan Hangi 10, Zagreb: kanonik Hugo Matković 10, Zagreb: kanonik dr. Lovro Radičević 10, Zagreb: kanonik Msgr. Stjepan Koresić 10, Zagreb: kanonik dr. Franjo barun Šiles-Sewis 10, Zagreb: nadarbenik Karlo Kindlein 10, Zagreb: nadarbenik Stjepan Bičanić 10, Zagreb: nadarbenik Mirko Kapić 10, Zagreb: nadarbenik Msgr. dr. Val. Cebušnik 10, Zagreb: nadarbenik Mile Rukavina 6, Zagreb: zač. kanonik i župnik Alojzije Hegedić 10, Zagreb: bilježnik duh. stola Eugen Kornfeind 4, Zagreb: bilježnik duh. stola Ivan Šimatović 5, Zagreb: protokolista Juraj Jušić 4, Zagreb: nadb. tajnik dr. Kamilo Dočkal 12, Zagreb: ravnat. orfan. dr. Josip Lončarić 6, Zagreb: duhov. Krešimir Pečnjak 4, Zagreb: duhov. Amalej Kroder 2, Zagreb: F. Poturica 8, Zagreb: pravni savjetnik Milan Schwarz 6, Zagreb: o. B. Foretić 6, Zagreb: Ivan Crnković 2·66, Zagreb: Hermina Kürschner 10, Varaždin: kanonik Msgr. Matija Stepinac 24, Velika Gorica: sveč. diam. jubil. Mihael Očić 15, Varaždin: vjeroučitelj Valentin Cajnko 5, Varaždin: kanonik Msgr. Matija Prostenik 2, Varaždin: kapelan Mihael Kanoti 2, Požega: umirov. župnik Stjepan Korajac 20, Strigova: kapelan Matej Srša 20·24, Kašina: župnik Milan Hock 10, Podr. Moslavina: župnik Ivan Vučetić 5, Vrapče: kapelan Stjepan Franceković 2, Znoim u Moravskoj: V. Brdar 9, Tisovac: Vj. Bošnjaković 2, Brezovac: kr. lugar Marko Dogan 5, Kotar koprivnički: 3·40, Zadar: Akad. društvo »Pavlinović« 7·18.

Sadržaj: Hrvatski biskupi k jubileju Glasnika 51. — Vojnici 63. — 25. godišnjica Glasnika 65. — Život bl. Margarete 68. — Stujmo sv. Josipa 70. — Srce Isusovo, kralju i središte svju srdaca 71. — Razne vijesti 73. — Zahvalnice 74. — Što je sve potrebno za osnutak M. kongregacije 75. — Sv. Josip, zaštitnik radničkih kongregacija 76. — Sv. Toma Akvinski 78. — Dopisi kongregacija 79. — Vijesti iz raznih kongregacija 79. — Vijesti »Apostolata sv. Ćirila i Metodija« 80.

Urednik: Stjepan Bábunović D. I. u Zagrebu — P. J. Kunstelj u Ljubljani.

Broj 4. TRAVANJ 1916. Tečaj XXV.

Svim vjernicima, a navlastito muškarcima nadbiskupija: zagrebačke, zadarske i vrhbosanske, te biskupija: bosansko-srijemske, senjsko-modruške, križevačke, banjalučke, mostarsko-trebinjske, splitsko-makarske, šibenske, hvarske, dubrovačke, kotorske, krčke, porečko-puljske i tršćansko-koparske, te grčko-katoličkog vikarijata za Bosnu i Hercegovinu: Mir i blagoslov od Boga Oca i Gospodina našega Isusa Krista.

U ovom velikom i strahovitom ratu svjetskom, pravednom biču Božjem, vršite vi, predragi sinci naši, svoju dužnost na potpuno zadovoljstvo, pače udivljenje naše i svih pretpostavljenih vojničkih oblasti vaših, da i istih naših neprijatelja. Hrvati su i u ovom krvavom ratu posvjedočili tisućljetno svoje junaštvo, kao i stoljetnu vjernost zakonitomu vladaru svome i prejasnom domu njegovu. Od premilostivog cara i kralja našeg, od vrhovnog ratnog zapovjedništva pa sve do najnižih potčasnika vi ste upravo obasuti i najlaskavijim pohvalama i priznanicama za svoju, kako vele, nečuvenu i nevjerojatnu, upravo bajoslovnu hrabrost, smjelost, žilavost, spretnost, oduševljenje, ustrajnost i druge vojničke vrline, tako te se i naše i svih vaših na domu grudi šire od pravednog ponosa i udivljenja. I što nas osobitom utjehom napunja, to je, što ste ovakovi hrabri junaci svi, bili iz kojega kraja ljubljene naše domovine Hrvatske i ma kojoj vrsti c. i k. četa pripadali.

Ali, premili sinci naši, ne zaboravite, da ima j o š j e d a n n e p r i j a t e l j, koji prijeti, da će nam oteti p u n o v e ć e d o b r o nego što su sva vremenita zemaljska dobra. Proti tome neprijatelju moramo također svi ustati i ne odložiti oružja, dok ga sasvim ne svladamo. Neprijatelj taj, koji nam sramoti lijepo ime, koji nam nagrđuje ljupki naš jezik, koji nas strahovito ponizuje pred svakim tuđincem, koji je glavni uzrok svih nedaća naših, jest b o g u m r s k a p s o v k a iliti k l e t v a. Ona poput rak-rane razara naše obitelji, ona kvari našu mladež, ona sramoti našu javnost, ona nam otimlje dobar glas, ona nas lišava Božjega blagoslova i milosti Božje, bez koje nema ni svrhunaravnoga života ni svrhunaravskoga djelovanja, pa dosljedno ni vremenite sreće ni blagostanja.

Uzalud su sva naša naprezanja, uzalud sve naše opravdane želje, uzalud sve naše muke i napori, uzalud sve naše patnje i križevi, uzalud sve naše molitve i postovi: pravog Božjeg blagoslova ne možemo imati, dok ovoga din-dušmanina u svojoj sredini trpimo.

Proti tome općenitome nutarnjem neprijatelju, mi, vrhovni pastiri neumrlih duša vaših, premili vjernici naši, kojima je povjerena briga oko duhovnih i neprolaznih dobara vaših, mi vas pozivljemo, da ustanete, koliko je moguće s još većim oduševljenjem, hrabrošću i ustrajnošću, nego što ste ustali proti vanjskim neprijateljima našim.

Ovaj je neprijatelj to silniji i pogibeljniji, što se već sasvim udomio u našim obiteljima, u svim društvenim slojevima, tako te mnogi i mnogi ne mogu usta otvoriti, a da si ne okaljaju jezik bud kakvom teškom psovkom iliti kletvom. Tako se događa, da stariji psuju pred mlađima, mlađi pred starijima; da i isti roditelji pred rođenom djecom svojom, a djeca pred svojim roditeljima. Kako može biti u takvoj obitelji blagoslova Božjega? Kako mogu takvi roditelji, takva djeca, takva kućna družina biti sretni? Nije li takva kuća živa slika mjesta Božjega prokletstva i vječne odsude?

»Svaki je grijeh, ako se isporedi sa psovkom, laglji,« veli sveti Jeronim; a to s punim pravom. Psovka je naime izravno naperena na neizmjerno veličanstvo Božje i Božanska svojstva te u neku ruku niječe samoga Boga. Zato je mogao i sv. Ivan Zlatousti reći: »Nema ništa gore, ništa nesretnije od opačine proti Bogu, niti ima išto bezbožnije od psovke na Boga.« Psovka je i najbezumniji grijeh, jer njome psovač ne samo da ne postizava nikakvo ni prividno dobro, nego si samo neizrecivo škodi. »Kao što kamen,« lijepo veli isti sv. Ivan Zlatousti, »kad ga u vis baciš, ne može doseći ni jedno nebesko tijelo, još ga manje raniti, nego tebi pada na glavu i razbija ju: tako i onaj, koji Boga psuje, ne može uvrijediti Boga, jer je odveć moćan i uzvišen, da bi mogao što trpjeti; ali zato oštri željezo i pripravlja ga za vlastitu dušu, kad se pokaže ovako nezahvalan prema Bogu, koji mu je učinio toliko dobra.«

Je li onda čudo, ako sveti Oci zla svoga vremena pripisuju strahovitoj psovci? Ili zar ne bismo mogli s punim pravom i mi reći, da i današnji naraštaj toliko strada poradi teških grijeha svojih, a u prvom redu poradi tolikih i tako užasnih psovki? Sto je, ako nije strahovita psovka i bogohula, kad se niječe i samo bivstvo Božje i njegova vječnost, nepromjenljivost, premudrost, svetost, pravednost i druga Božanska svojstva njegova? A eto, svega su toga pune knjige, časopisi, novine, kazališta, kinematografi i usta tolikih bezbožnika. A gdje su istom izravne psovke i bogohule, u kojima se na svoju sramotu i propast ističu čitavi narodi, a među njima si žalibože i Ti, mili narode hrvatski.

A što se čini, da se tomu zlu doskoči? Propovjedaonica i ispovjedaonica ne dostaju za to, jer oni, za koje su ova dva mjesta u prvom redu u crkvi, ne zalaze na žalost onamo. Domaći i školski odgoj današnjega vremena takav je, da već nitko ne uživa pravoga ugleda. Ni roditelji ne mogu sebi i svojim riječima pribaviti dužno počitanje od svoje djece, a još manje tko drugi. Tako se psuje ne samo u zabiti već i na javnim mjestima, a da se jedva tko usuđuje otvoreno prigovoriti. Lijepa se riječ navadnih psovača obično ne prima; a kazne, u kaznenom zakonu predviđene, s veće strane ostanu samo na papiru.

Pa i kad se tko kazni, jedva da se na taj način popravlja. Uzalud su svi i najbolji zakoni, ako narod i njegovi vođe nemaju u srcu straha Božjega. »Strah je Božji početak mudrosti ... Strah Božji mrzi zlo.« (Prov. 1, 7. 8, 13.)

Stoga mi, duhovni pastiri Tvoji, mili narode naš, zabrinuti za Tvoj vječni spas u prvom redu, a ne manje i za Tvoje vremenito blagostanje, odlučismo, da Te zajednički i kanoti jednim glasom očinski pozovemo, da i prema najvišjemu Veličanstvu Božjemu posvjedočiš ne manju vjernost i harnost, kakvu pokazuješ prema zemaljskomu zakonitomu vladaru svojem. Zaslužuje to Bog, koji je sama dobrota i savršenost neizmjerna; zaslužuje to duša Tvoja, kojoj nema spasa bez Boga; zaslužuje to prošlost Tvoja, narode hrvatski, koja je sva puna slavnih djela jednako za Boga i Crkvu kao i za zakonite zemaljske vladare Tvoje.

Znajući iz iskustva, da se i najbolja riječ brzo zaboravi, odlučismo ovaj put, da vas, mili sinci, pozovemo na trajno djelo, koje će, kako se pouzdano nadamo, uroditi željenim plodom. Iskustvo je naime od ovo desetak zadnjih godina pokazalo, da je proti bogumrskoj psovci izvrstan ustuk »Vojska Srca Isusova«, osnovana upravo u tu svrhu, da iskorijeni psovku u našem narodu. Do sto i pedeset župa uvelo je takvu »Vojsku«, te je polučen prekrasan uspjeh.

Zelimo dakle od svega srca i pozivljemo u tu svrhu i svoje predrage suradnike u vinogradu Gospodnjem, svekoliko svoje svećenstvo, a navlastito ono u duhovnoj pastvi, i savkoliki odrasli muški svijet, bez razlike staleža, da u svakoj župi tečajem ove godine 1916. ustanovite pomenutu »Vojsku Srca Isusova proti psovki« te sve svoje sile uložite, kako će ta »Vojska« doista vojevati vojne Gospodnje i istrijebiti zauvijek ovu strahovitu kugu iz našega naroda.

Pravila su te bogoljubne ustanove veoma laka i jednostavna, tako te joj svatko može pristupiti i time doprinijeti svoj dio u velikom ovom pothvatu. Svećenstvu samome ne nameću ta pravila gotovo nikakvih tereta osim dobrog nadzora. Evo tih pravila u cjelini:

Pravila »Vojske Srca Isusova proti psovki«.

§ 1. Svrha. Svrha je »Vojsci Srca Isusova« iskorijeniti psovku u mjestu.

§ 2. Članom »Vojske Srca Isusova« može postati svaki čestiti muškarac od 17. do 65. godine.

Dječaci, koji su svršili pučku školu, pa sve do 17. godine, sačinjavaju Podmladak »Vojske«, koji stoji pod nadzorom »Vojske«.

§ 3. Dužnosti članova. Svaki se član obvezuje, da ne će izustiti barem velike psovke.

§ 4. Svako će jutro po mogućnosti pred slikom Srca Isusova obnoviti dobru odluku po prilici ovako: »Srce Isusovo, odlučujem, da ne ću uz tvoju pomoć danas barem teško psovati (kleti).«

§ 5. Svako će veče, ako nije teško psovao, reći: »Srce Isusovo, hvala ti, što nijesam danas psovao (kleo).« Ako je pak opsovao, reći će ovako: »Srce Isusovo, iz ljubavi prema tebi kajem se, što sam danas psovao (kleo).«

§ 6. Ako tko izusti veliku psovku u svom mjestu, tako te ga i drugi čuju, platit će malu globu (n. pr. 1 do 2 fil.).

§ 7. Uplaćeni novac stavlja se u škrabicu, što stoji u crkvi. Jedan ključ bit će kod upravitelja, a drugi kod blagajnika »Vojske«.

§ 8. Ovaj se novac ne smije potrošiti u druge svrhe, već jedino u korist »Vojske«.

Ako bi došlo do raspusta »Vojske«, novac kao i sva ostala imovina »Vojske« pripada crkvi, u kojoj »Vojska« ima svoje sjedište.

§ 9. Ako bi tko zanemarivao plaćati globu, predsjednik će ga opomenuti; ne bude li ni to koristilo, ima se iz »Vojske« isključiti te nema nikakva prava na novac, što ga je uplatio.

§ 10. Ustrojstvo »Vojske«. »Vojska« se sastoji od mjesnog upravitelja (župnika), predsjednika i podpredsjednika.

§ 11. Ova se mjesna uprava »Vojske« sastaje svaki drugi ili treći mjesec na vijećanje. Zaključcima, što su stvoreni na ovakvom vijeću, imadu se svi članovi pokoriti.

§ 12. Sva si »Vojska« bira svake godine predsjednika i podpredsjednika. Prokušane osobe mogu se ponovno izabrati.

§ 13. Imenik članova čuva se izložen javno u crkvi.

§ 14. Svaka pojedina »Vojska« član je sveopćeg »Saveza Vojskâ Srca Isusova« u Zagrebu, te stoji s upravom »Saveza« u živahnom saobraćaju.

Ovim pravilima, što ih u cijelosti odobravamo i potvrđujemo, pridodajemo još samo ovu želju: da se svake godine u korizmi, po mogućnosti u Velikom tjednu odabere jedan dan, u koji će sva »Vojska« zajednički pristupiti k Stolu Gospodnjem uz ostale svrhe i na tu nakanu, da se zadovolji pravdi Božjoj za sve uvrede, koje mu se nanose psovkom, i da se ova kuga sasvim iskorijeni iz našeg naroda.

»Savez Vojska Srca Isusova«, o kom je govor u pravilima, ima svoje sijelo u Zagrebu Palmotićeva ulica broj 33, a na čelu mu stoji odbor građanske Marijine kongregacije. Onamo neka se svatko obrati, tko želi kakvih poblizih uputa i savjeta.

Kako je kod nas psovka raširena i među mladeži, kasno bi bilo čekati dobu od 17 godina, da netko stupi u »Vojsku«. A i sama »Vojska«, ako hoće da živi i radi, mora se pobrinuti za nove članove. Najbolji će novi članovi biti oni, koji su se zarana uputili u duh »Vojske Srca Isusova«, a to je svrha tako zvanoga »Podmlatka Vojske Srca Isusova«. Stoga je neophodno nužno, da se svagdje uz »Vojsku« osnuje i njezin »Podmladak«. Evo pravila i toga »Podmlatka«:

Pravila »Podmlatka Vojske Srca Isusova«.

§ 1. Svrha je »Podmladka Vojske Srca Isusova« iskorjeniti psovku među dječacima.

§ 2. Članom »Podmladka Vojske Srca Isusova« može biti svaki dječak, koji se pričestio, pa sve dokle dođe do godina, kada može postati članom »Vojske Srca Isusova«.

§ 3. Dužnosti članova. Svako jutro moli po mogućnosti pred slikom Srca Isusova: »Isuse moj, nastojat ću tvojom svetom pomoću, da danas ne psujem (ne kunem).«

§ 4. Navečer, ako je po danu rekao koju veliku psovku, kaže: »Oprosti mi, Bože, što sam psovao (kleo).« Ako nije psovao, neka kaže: »Hvala ti, Bože, što nijesam psovao (kleo).«

§ 5. Ide na sv. pričest jedamput na mjesec, kada odredi župnik.

§ 6. Moli svako jutro: »Isuse moj, neka bude danas sve na nakanu Srca tvoga!«

§ 7. Čita svaki blagdan po mogućnosti sa svojim roditeljima nešto iz Glasnika Srca Isusova.

§ 8. Imenik »Podmlatka Vojske Srca Isusova« stoji javno izložen u crkvi uz imenik »Vojske«.

§ 9. Ustroj »Podmlatka Vojske Srca Isusova«. Učitelj ili koji član »Vojske« stoji na čelu »Podmlatka Vojske Srca Isusova« i on dogovorno s upraviteljem (župnikom) izabere predsjednika, podpredsjednika i barjaktara.

§ 10. Predsjednik izvješćuje g. župnika o društvu svaki mjesec.

§ 11. Svaki pojedini »Podmladak Vojske Srca Isusova« član je »Saveza Vojske Srca Isusova« za Podmladak u Zagrebu te stoji s upravom Saveza u živahnom saobraćaju. Središte ovog Saveza je kod đaka orfanotrofijuma u Zagrebu.

Ljudi kao ljudi: lako se za nešto u prvi mah oduševe, a poslije ohlade. Da se ne bi isto dogodilo i s »Vojskom Srca Isusova«, kako se dogodilo s tolikim pobožnim društvima i bratovštinama, pozivljemo ovime svaki svoje dekane, da prigodom svojih godišnjih izvještaja, što nam ih šalju o stanju svoga dekanata, u godini 1917. podnesu točan izvještaj o tom, da li se »Vojska Srca Isusova proti psovki« doista svagdje uvela i kako djeluje.

Predsjednici »Vojska« neka svake godine ukratko izvijeste »Savez Vojska« u Zagrebu o životu i radu svojih »Vojska«.

Pripominjemo izrijekom, da za osnutak »Vojske« nije potrebno posebice se obraćati na duhovni stol, jer to nije bratovština u strogom smislu, premda je prava crkvena i vjerska ustanova. I upravo zato ne treba »Vojska Srca Isusova proti psovki« nikakvog odobrenja od političkih oblasti, pošto stoji pod vrhovnim nadzorom našim.

Ovaj naš pastirski list neka se u svim crkvama naših nadbiskupija i biskupija pročita i rastumači vjernome puku s propovjedaonice u četvrtu nedjelju korizmenu dne 2. travnja ove godine.

Dano iz naših rezidencija mjeseca ožujka 1916.

Slijede vlastoručni potpisi.

Odgovor dostojan sv. Alojzija.

Nekog dana pohodio sv. Karlo Boromejski rimski kolegij Družbe Isusove i pošao među mladež, da se s njome malo porazgovori. U razgovoru će na jednom zapitati:

»Što biste sad uradili, da vam nenadano dođe Anđeo te vam navijesti, da ćete brzo umrijeti?«

»Ja bih brzo pošao na ispovijed,« jedan će.

»Ja bih obavio veliku ispovijed i gledao da primim svetu poputbinu,« drugi će.

»A ja bih se savršeno pokajao,« odgovori treći.

»A što bi uradio Gonzaga?« zapita svetac Alojzija.

»Ja bih nastavio igru i gledao, da ju dobijem!«

O čiste li savjesti i prave li nakane i u igri, kad bi se ovako smrt smjela dočekati! — I doista, nema bolje priprave od ove: Sve činiti iz ljubavi prema Bogu i njemu na slavu!

Hrvatski biskupi k jubileju „Glasnika".

Slavnom uredništvu »Glasnika Presv. Srca Isusova« u Zagrebu.

Na 25-godišnju obljetnicu opstanka »Glasnika Presv. Srca Isusova« izrazujem najsrdačnije svoje pohvale i čestitke radujući se, što je ovaj dični list, popraćen sjajnim božjim blagoslovom, od čednih početaka tako napredovao te posvuda zalazio u hrvatska sela i gradove potičući svekolike na nježnu ljubav Presv. Srca Isusova i na sve dobro i plemenito.

Sretnim bih se držao, ako bi se svi dušobrižnici u mojoj biskupiji, gdje živi narod hrvatski, upoznali s ovim krasnim časopisom, obljubili ga te ga svim silama među svoje vjerne širili. Ne može se ništa spasonosnije učiniti za njihove duše, nego ako ih se dovede k vrelu neizmjerne božanske ljubavi i slatkosti i sviju nebeskih dobara, naime k Presvetom Srcu našega premilostivoga Spasitelja, da tako božanskom ljubavlju usplamte, preporode se i obnove u Kristu.

S najvećim štovanjem

Poreč, dne 24. siječnja 1916. *† Trifun, biskup.*

Velečasni Oče!

Jedna od najutješljivijih pojava na polju hrvatske vjersko-poučne publicistike je »Glasnik Presv. Srca Isusova«.

Tiho i skromno, bez reklame i postojano kroči eto već 25 godina usrijed hrvatskih zemalja poput onoga, čiju slavu svijetom pronosi, da budi vjersku svijest, ljubav do izvora neprolazne i nepatvorene ljubavi do Spasitelja i Gospodina Našega Isusa.

Naklada lista, koja dosiže pedesetu hiljadu primjeraka, kao i činjenica, da se on malo po malo iz zabitnoga sela preselio u grad, a iz priproste seoske koljebice prešao u gospodske dvorove, najbolji su svjedoci, kako je Glasnik prirasao srcu našega naroda i kakovu on ulogu u narodu igra.

Dao dobri Bog, da do malo godina ne bude kuće ni obitelji, u kojoj »Glasnik« ne bi bio svagdašnim gostom, prijateljem i savjetnikom, ne samo u užoj Hrvatskoj, nego i u ostalim zemljama, gdje obitavaju Hrvati, a osobito u tužnoj Istri našoj, u mojim sjedinjenim biskupijama. Neka bi svi vjernici mojih biskupija putem »Glasnika« upoznali neizmjernu dobrotu Presvetog Srca Isusova te po njemu uporavili cijelo svoje življenje!

Vruće želim, da svećenstvo moje zborom i tvorom poradi oko proširenja lista, jer će time uraditi za sve veći procvat vjere i ćudoređa, na način najpristupačniji pučkom shvaćanju kršćanskih kreposti i kršćanskih dužnosti.

Zahvaljujem se najsmjernije neizmjernoj Providnosti Božjoj, koja je dala, da do toga našega jubileja dođe, te iz punoće srca blagoslivljem »Glasnik«, uredništvo mu i suradnike, sve revnovatelje, članove i čitatelje lista. Neka svekolike Presveto Srce Isusovo stostruko nagradi za svaki i najmanji trud, uložen u proslavu Njegovu.

Izvolite primiti i od mene najsrdačnije čestitke za 25-godišnjicu »Glasnika« te budite uvjereni, da sam uvijek

Vaš odani u Presvetom Srcu Isusovu

Trst, 29. januara 1916. *† Andrija Karlin,*
biskup tršćansko-koparski.

Preuzvišeni gosp. Vinko Pulišić, nadbiskup zadarski; izdao je povrh lista, upravljena na uredništvo »Glasnika« (vidi broj 3), još i posebnu okružnicu na svoje svećenstvo prigodom Glasnikova jubileja. Okružnica glasi:

Poštovanom svećenstvu Nadbiskupije.

Početkom je ove godine Glasnik Presv. Srca Isusova, što ga velezaslužni oo. Isusovci u Zagrebu izdavaju, stupio u dvadeset i petu godinu svoga života i blagotvornog rada. Kao drugdje, tako i u ovoj Nadbiskupiji uslijed čitanja ovog omiljelog listića i revnog nastojanja veleč. Otaca Družbe Isusove, pobožnost je k božanstvenom Srcu Isusovu duboko pronikla naše pučanstvo. Zato potpisanik najtoplije preporuča poštovanim Dušobrižnicima i Vjeroučiteljima, da ga što više šire među vjernicima ove Nadbiskupije, koji će u njemu naći mnogo poučna i zanimiva štiva, što će dobro doći navlastito našim seljacima i mladeži. A pošto mu godišnja pretplata iznosi samo 1 K i 50 fil., a on je ujedno i glasilo Apostolstva molitve, Bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova proti psovki i djevojačkih društava te jedini vjesnik Marijinih kongregacija, koje su, hvala Bogu, veoma rasprostranjene kod nas, pišući Ordinarijat ne dvoji, da će ovaj poziv naći odziva u svim župama zadarske nadbiskupije.

Za pretplatu se treba obratiti upravi Glasnika Srca Isusova u Zagreb, I.

Od Nadbiskupskog Ordinarijata u Zadru, dne 10. siječnja 1916.

† Vinko, nadbiskup.

Andrija Karlin, biskup tršćansko-koparski.

Došao u staro doba u Atenu, glavni grad Grčke, neki putnik, po zanimanju — bezposlica. Odmah se sjatiše oko njega. Znatiželjnost ga pita o svrhi njegovog dolaska; narodnostna tjesnogrudnost, je li Grk ili možda Perzijanac (jer su ovi međusobno ratovali); oholost pita, je li plemenitaš i velikog roda; lakomost opet je li dobar igrač; nenavidnost rado bi znala, koga će posjetiti u gradu; trgovci, ima li dosta novaca i t. d. Svi ga pitaju o svem i svačem, a nijedan — je li mudar i pošten. — — Tako, kažu, da je bilo u starom vijeku: a u kome vijeku živimo mi? . . . (J. St.)

Udovice i sirote uslijed rata.

Opća nakana molitava i dobrih djela u travnju, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Bilo to na početku rata. Razgovarali se zagorski seljaci, kako će skoro pod pušku. Netko se tomu radovao, netko opet gledajući u budućnost pametno govorio, da rat nije šala, i da će biti glada i nevolje krute. Tad će jedan ovako: »Ne škodi, ako se ljudi malo razrijede; i tako ih je previše na svijetu, da se već ne može živjeti. Poslije rata bit će lakše onima, koji će ostati.« Mnogi su ovako uzimali rat na laku ruku ne sluteći, da će tako dugo potrajati i da će mu tako strašne biti posljedice. Sada se govori drugačije.

Kažu, da je rat mnogo dobra prouzrokovao, kao na primjer, da su ljudi postali umjereniji, da znadu bolje štedjeti, da mnogi nalaze dobre zarade i zaslužbe, da su se otkrila nova vrela privrede i nova sredstva za život, da su ljudi postali darežljiviji, da se više zauzimaju za nevoljne i sirote, da su se mnogi i obratili, itd. Ima nešto u svemu tomu istine; ali na žalost razmjerno veoma malo istine. I ta tobožnja dobra često su samo prividna. Nužda je mnoge naučila na umjerenost i na štednju, na kreposti. Jedni doista nalaze neiscrpiva vrela bogatstva, ali za to kud i kamo više ljudi stradava od skrajnje bijede i nevolje. Da, puno se također za opće dobro i žrtvuje, puno se daje za siročad; ali kad bi samo svi to činili iz prave kršćanske ljubavi. Jako se je bojati, da će se mnogi jednom gorko razočarati, kad ugledaju uza svu svoju veliku dobrotvornost ruke svoje — prazne, jer nijesu dobro činili radi Boga, već radi sebe i radi ljudi. Članci u novinama, pohvale i priznanje odozgora, kakva medalja i — to im je sva plaća.

Ne da se naprotiv tajiti, da je rat kud i kamo više prouzročio zla. Koliki su krajevi ostali pusti i prazni, jer je pučanstvo moralo na vrat na nos sve ostaviti do ono malo ruha na sebi, pa poći u tuđinu, gdje se uz onu jadovnu potporu nije dalo ni živjeti ni umrijeti! A kako je istom ondje, gdje je neprijatelj bio! Kolikima su domovi razvaljeni, polja izgažena, izrovana, marva otjerana, ograde sasječene! Kad se povrate na tu pustoš, što će jadni započeti, kad pod nebom ništa nigdje nemaju, do ono malo smalaksalih od glada i bijede ruku? Koliko je jedinih hranitelja ostavilo kosti u dalekoj tuđini, da im grob nikad ne nakvasi suza vjerne druge i kukavne siročadi? Na mnogim domovima ostadoše tek stari, okljaštreni panjevi, bez životnoga soka i snage; hoću reći: iznemogli starci i starice s nejakom unučadi. Svi ištu kruha, a onaj, koji im ga je pružao, ili je davno već pod crnom zemljom ili je ubogi Lazar na štakama, koji sam treba brižne njege poput nejakoga djeteta.

Ima li barem opravdane nade, da će poslije rata biti odmah bolje? Odmah? Zemlje su iscrpene, narodi su isisani, najsnažniji naraštaj uništen, blagajne izpražnjene, radne sile silno prorijeđene, tegleće blago što poklano što izmučeno; niti ruku niti novaca, niti sjemena niti marve, nigdje ništa u onoj mjeri, u kojoj bi bilo nužno, da se prijašnje stanje brzo povrati. Slaba nada i utjeha, da će nam inozemstvo pomoći, jer je sva Evropa iscrpljena. Eto, što učini rat!

Koji su bili u samoj vatri, vele, da si mi, koji smo kod kuće, ne možemo onih strahota ni pomisliti. Na isti način mogli bismo i mi njima reći: vi, koji ste na vojsci, niti ne slutite, kako vaši kod kuće često i prečesto stradavaju. Ne zna se, što ih više muči: strah i briga za vas, ili strah i briga za se. Sad se još malo živi od nade; ali kad jednom nemila smrt sve svoje žrtve pokosi, kad se ne bude više nitko iščekivao iz ropstva, kad se kod kuće ugledaju svi ubogi bogalji: tad će se istom vidjeti, što je učinio rat! Istina, ni država ne stoji skrštenih ruku na očigled ove bijede i nevolje; ali tko će smoći toliko sredstava, koliko je potrebito? Jadna je tuđa pomoć, o kojoj si sav ovisan, a sam nijesi ni za što.

Tu samo jedno može izdašno i uspješno pomoći: Onaj, po čijem se Promislu sve ovo dogodilo; Onaj, koji bičuje i miluje; Onaj, koji kazni i dariva; Onaj, koji oduzimlje i daje; Onaj, koji žalosti i tješi. Presveto Srce Isusovo, u te se ufam! U te, u tvoju neizmjernu dobrotu; u te, koji nas ljubiš i onda, kada nas karaš; koji znadeš doduše pripustiti veliku nevolju, ali samo zato, da iz nje izvedeš puno veće dobro.

Tko za ovo predobro Srce ne zna, taj ima razloga, da zdvaja; tomu doista nema pomoći. Sam si ne može pomoći; a tko bi mu mogao pomoći, za toga on ne zna, ili ne će da znade. Takav je svojoj sudbini sam kriv. A kako bi mogao klonuti duhom onaj, komu je poznato četvrto obećanje Srca Isusova: »Ja ću ih tješiti u nevoljama njihovim«? Tko je taj, koji se zaufano utekao ovomu Božanskomu Srcu, a da nije bio — ne ću reći uvijek onako uslišen, kako je on htio, već, koji nije barem slatku utjehu u svom srcu oćutio, a u svoje vrijeme, i na način, koji je nama često puta sakriven, uslišen puno bolje nego što je i sam mislio i želio?

Ti, sirotinjo bijedna, ne prestani vapiti za pomoć ovomu Srcu, koje ti jedino može i hoće pomoći! Već to je velika pomoć, ako svoj križ s pravom kršćanskom strpljivošću snosiš, ako se makar i od nevolje učiš kreposti te se raduješ, što s Isusom mnogo trpiš na ovom svijetu, da jednom s njime i mnogo uživaš na drugom. Živa vjera, nepokolebivo kršćansko ufanje i čista ljubav prema Bogu ne dadu se nikakvim zemaljskim blagom nadomjestiti. Blago onomu, koji ovo blago u obilnoj mjeri posjeduje!

Ali Srce Isusovo ne samo da tješi, već i pomaže. »Žao mi je naroda,« rekao je jednom, kad je sličnu bijedu oko sebe gledao u Judeji. Srce njegovo nije se ni najmanje promijenilo; ono je i danas isto tako puno samilosti spram svakoga patnika, kao nekoć, kad je hodalo po svijetu. Ili vam ne govore jasno tolike zahvalnice, što ih čitate u svakom broju »Glasnika«? Nema potrebe, u kojoj ne bi Srce Isusovo pomoglo, ako su mu se ljudi pouzdano i ustrajno utekli. K ovomu dakle nepresahljivomu vrelu svake milosti neka dolaze siromašne udovice, nejaka siročad, iznemogli starci i starice, svi u ratu ili uslijed rata nastradali! **S. B. D. I.**

I komandant moli krunicu.

U gradu Hallu blizu Insbruka odlazio jedan bataljun češke regimente na bojno polje. Na kolodvoru progovorio vojni kurat momcima još nekoliko pobudnih riječi. Na koncu ih blagoslovi i stane dijeliti medalje i krunice. Kad je svršio, eto ti k njemu zapovjednika toga bataljona te ga pred svima zamoli: »Monsignore, molim i meni jednu krunicu!« To djeluje na sve! **I. K. D. I.**

U boj proti psovki!

Velevrijedno »Društvo za sveudiljno klanjanje presvetom Otajstvu i za potporu siromašnih crkvi« u Zagrebu slaveći ove godine svoju 50-godišnjicu odlučilo je, da u sporazumu sa »Savezom Vojskâ Srca Isusova proti psovki« u Zagrebu započne živ rad, da se ova rugoba i grjehota — psovka ili kletva — iskorjeni u našem narodu. Misao svake hvale i priznanja vrijedna; jer što koristi molitva, što klanjanje, što često pričešćivanje, što sva druga dobra djela, kad su psovke nažalost tako česte i tako strahovite? Narod kao narod ne može biti sretan ni od Boga blagoslovljen, dok je ovo zlo tako raširenо u njemu. Za taj bogumrski običaj ne nose odgovornost samo psovači, nego svi oni, koji bi po svom položaju i zvanju mogli, da toj kugi stanu na kraj, a toga ne čine.

Prečasni naš episkopat prihvatio je ovu misao najvećom pripravnošću, kako to svjedoči zajednički pastirski list, što ga sprijeda donosimo. Biskupi kao pravi oci naroda svoga pokazuju ljutu ranu, a pružaju odmah i uspješan lijek: »Vojska Srca Isusova proti psovki«. Oni naređuju, da se ta »Vojska« ima uvesti u svakoj župi i da ih dekani imadu izvijestiti o tom, je li »Vojska« doista uvedena i kako živi i radi. Povrh toga svake će godine predsjednici »Vojske« izvješćivati »Savez« u Zagrebu. Stvar je, kako se vidi, postavljena na čvrst temelj. Sada treba da puk pokaže, koliko sâm ima vjere i straha Božjega, te koliko mu je stalo do toga, da ovu sramotu skine sa sebe. Svećenstvo će bez sumnje sve svoje sile uložiti, da se nalozi biskupâ točno izvedu, ali narod treba da im ide svojski na ruku.

Štovatelji Srca Isusova! Vi tu možete puno učiniti. Pokažite svoju ljubav i na taj način, da u svem idete na ruku svojim duhovnim pastirima. Vi prednjačite i prvi stupajte u »Vojsku«, ako joj već nijeste možda članovi. Glasnik će kao glasilo tih »Vojska« rado od vremena do vremena donositi razne vijesti, samo izvješćujte marljivo »Savez Vojska«, da se zna, što se radi.

Tim povodom izdao je i »Savez Vojska« poseban letak, što ga evo ovdje također rado donosimo.

Junački narode hrvatski!

Mila hrvatska braćo!

Ako je ikada bilo vrijeme, da svi složno ustanemo proti javnom vjerskom neprijatelju našem, to je ovo. Vi znadete, koji je to neprijatelj. To je onaj, radi koga Bog otvori zemlju pod Korom, Datanom i Abirom, te ih žive zajedno s njihovim obiteljima zasu, a s njima i 250 muškaraca, koji su ustali na Gospodina Boga svoga; to je onaj, koga naš sveti Jeronim zove najvećim neprijateljem Božjim, poradi kojega Bog ljuto kazni ne samo pojedine osobe nego i čitave vojske i narode. Eno strašnog primjera sa Senaheribom, koji 185.000 vojske izgubi u jednoj noći pred Jeruzalemom! Tog su neprijatelja dobro poznavali kralj Dagobert, car Justinijan, Ljudevit Sveti, kralj francuski, Filip II., kralj španjolski, Karlo V., car njemački: svi su se ovi tomu neprijatelju zaprijetili sa smrtnom kaznom.

Ljuti taj neprijatelj uvukao se i u našu domaju, osvojio nam već sva sela i gradove, i tako nas u svoje ropstvo skučio, te jedva i osje-

Božji grob u svetištu Srca Isusova u Zagrebu.

„Grob" vjerno prikazuje pećinu i u njoj uklesano mjesto za grob Isusov. Grob se priregiuje u kapeli sv. Franje Ksaverskog, te ju svu ispunja, kako se to i na slici vidi. Iza Uskrsnuća stavi se na mjesto presv. Otajstva kip uskrsnulog Spasitelja.

ćamo, da smo svi njegovi robovi, u koliko svi radi njega stradamo, makar i ne šurovali svi s njime. To je bogumrska psovka iliti kletva. Crkva je vazda pozivala svoje vjerne u rat proti tomu krvavom neprijatelju Božjemu; ali poradi nemarnosti mnogih ne bijaše žalibože svagdje željena uspjeha. Još su manje koristile inače svake hvale vrijedne državne naredbe. Tu ne pomažu mnoge riječi; tu ne dostaju sile pojedinaca; tu se hoće snažne i junačke organizacije.

A tko će provesti tu organizaciju? Ti, mili naš narode hrvatski! Ovaj je rat dovoljno pokazao, da stara opjevana slava i junaštvo naših otaca nije izumrla u Tebi, djeci njihovoj; ovaj je rat pokazao, tko su i što su Hrvati. Dok je svijeta i vijeka, spominjati će se junačka riječ Hrvata: »Dok bude kapi krvi u žilama Hrvata, ne će neprijatelj nikada provaliti bojni red!«

Upotrijebimo ovu svoju snagu i hrabrost, upotrijebimo ovaj svoj junački ponos i u borbi proti ovom nutarnjem i vjerskom neprijatelju našem! Tad ćemo napisati u Crkvenoj povijesti stranicu, puno slavniju, negoli su one, što ih u ovom ratu ispisasmo krvlju svojom u povijesti svjetskoj. Zaključak te slavne stranice neka bude ovaj: »Što ne mogahu učiniti drugi, učiniše hrabri Hrvati, silni junaci, kremenznačajevi, pravi kršćani na djelu.«

Dajte, mila braćo, svi na »Vojsku Srca Isusova proti psovki«! Na Vojsku, na Vojsku, vitezi valjani! Poslušajmo glas naših vrhovnih Pastira; poslušajmo glas duše svoje; poslušajmo glas Božanskoga Srca Isusova, komu smo se svečano prošle godine posvetili i koji jedini neka vazda kraljuje nad svim nama!

Bog bio s nama i Presveto Srce njegovo! Marija, Majka naša, pomagala nas, da pribavimo domovini svojoj potpunu slobodu od ovog nutarnjeg vjerskog neprijatelja; a ta sloboda bila početak i jamstvo i one slobode od svakog vanjskog neprijatelja našeg!

U Zagrebu, mjeseca ožujka 1916.

SAVEZ VOJSKE SRCA ISUSOVA.

Petar Perkovic *v. r.* — *predsjednik.*

Iv. Bakarčić *v. r.* — *tajnik.*

Hrvatska Zavjera.

Iv. Sarić, biskup.

Na pamet nam pali naši pradjedovi,
bojevi njihovi, lovori njihovi —
o, prah njihov sveti nek nas blagoslovi!

Kad na Sreću našu Krvnik šaku diže,
Zavjera ga naša potjera i stiže:

„Kap posljednju krvi za vas ćemo dati,
vjero pradjedovâ, Otadžbino Mati!

Živjeli smo za to, da možemo mrijeti
za Ognjište rodno i za oltar sveti!

Obradujte nam se, naši pradjedovi,
vašijem lovorom cvatu nam vrtovi,
vašijem lovorom dišu vam grobovi!...“

Dvadesetpeta godišnjica „Glasnika Srca Isusova".

1892.—1916.

Piše: **Franjo Hameri D. I.**

Plodovi.

Okom će Glasnik Srca Isusova najradije donositi glase, ako ne o Srcu Isusovu? I doista, tko ga redovito čita, mora da sve bolje upozna ovo predobro Srce i da ga sve više uzljubi. A opet zar se može iskreno ljubiti Srce Isusovo, a onamo ne ostaviti se grijeha? Tako je Glasnik postepeno vodio svoje čitatelje do spoznaje i do ljubavi Božanskoga Srca Isusova, a po tom do temeljite kreposti i prave kršćanske savršenosti.

Glasnik podučava, kako da se štuje Presveto Srce Isusovo. Ta on je jedino glasilo Apostolstva molitve; a to je jedan od najjednostavnijih i najraširenijih načina, kako se štuje Presveto Srce. Odmah u prvom tečaju svom donio je Glasnik lijepu uputu u Apostolstvo molitve, koja se kasnije uvrstila u molitvenik oca Mihovila Gattina D. I. (Put k Srdcu Isusovu, Senj, 1900.), a taj se štampao u 50.000 primjeraka. Godine 1912. pisao je Glasnik ponovno o tom Apostolstvu. Plod tih članaka bijaše, da se je u ovo dvadeset i pet godina podignulo 159 novih središta Apostolstva molitve, pored 221 starija. (Podaci su uzeti prema Kalendaru Srca Isusova i Marijina god. 1916.)

Glavno je u tom Apostolstvu molitve, da svakoga jutra izmoliš kratku posvetnu molitvu, kojom prikazuješ Božanskom Srcu Isusovu sve svoje molitve, djela i trpljenje onoga dana u naknadu za sve uvrede, što ih ti sam danomice nanosiš Presvetom Srcu i što mu ih drugi ljudi nanose. Ujedno mu sve to prikazuješ na sve one nakane, na koje se samo Božansko Srce Isusovo svaki dan prikazuje Ocu svom nebeskom na našim oltarima u presv. oltarskom Sakramentu. Poimence ističe se tu želja, da bi sve ovo koristilo i cijeloj Crkvi, svetom Ocu papi i svim članovima toga Apostolstva. Može li se zamisliti nešto jednostavnije, nešto laglje, a opet što bi bilo duši tako korisno? Tu prikaznu molitvicu nalaziš u svakom broju Glasnika na zadnjoj stranici omota, ispod kalendara. Možeš ju moliti kod jutarnje molitve kod kuće, u crkvi ili dok se spremaš, ako ti je baš sila i nemaš vremena. Samo da ti ide od srca!

Osim toga sam sveti Otac papa preporučuje svake godine članovima Apostolstva molitve posebne nakane za svaki mjesec, na koje treba da prikažu sve svoje molitve, djela i trpljenja. O toj nakani govori Glasnik svakog mjeseca u članku, koji se obično štampa na prvom mjestu, pod naslovom: »Opća nakana molitava i dobrih djela u . . ., blagoslovljena od sv. Oca pape.«

Ovo dakle Apostolstvo molitve ne traži ni velikih molitava ni strogih postova ni osobitih djela ljubavi kršćanske, već jedino, da se pomenuta molitvica svaki dan pobožno izmoli. Može li se manje tražiti? Pa ipak, kako su velike duhovne milosti, što ih čovjek na taj način prima. Svaki član Apostolstva molitve ima svoj dio od svih zasluga i dobrih djela, što ih stiču malo ne svi veći katolički redovi i društva; a povrh toga mogu dobiti mnoge oproste. Ne mogu se ovdje sve nabrojiti; uzmi Glasnik od god. 1912. u ruke i čitaj stranu 67. i 68.

Glasnik često govori o bratovštini Srca Isusova, te uči, kako i ovo bogoljubno društvo malo traži, a mnogo nuđa: Svaki se dan moli samo 1 Očenaš, 1 Zdravo Marijo i 1 Vjerovanje s dodatkom: »Slatko Srce Isusovo, daj da te sve to više ljubim!« Ovdje je Glasnik osobito lijepe plodove polučio. Prije njega bilo je u hrvatskim krajevima u svemu samo 39 bratovština Srca Isusova, danas ih imade 175!

Glasnik nas uči, kako da sprovedemo prvi petak u mjesecu na čast Presv. Srca Isusova, da se njemu na čast i u naknadu za nebrojene grijehe, što ih nezahvalni ljude danomice nanose tomu predobromu Srcu, pobožno pričestimo. Milina je gledati vjernike po svoj Hrvatskoj, kako se prvoga petka ili prve nedjelje u mjesecu kupe oko oltara i pristupaju skrušeno k stolu Gospodnjem. Mnogi se dogovore, da će njih 30, ili samo njih 7 pričešćati se svaki dan u mjesecu ili u tjednu, kako to biva u Apostolstvu molitve druge skupine. Drugi se opet razdijele na pojedine nedjelje u mjesecu, tako te se svake nedjelje lijep broj pričešćuju. Koliko su dobra ove češće pričesti donijele!

I o svetoj uri pisao je Glasnik; a to je opet jedan način, kako se štuje Srce Isusovo. Evo, da ti kažem, kako to biva ovdje, u Sarajevu, gdje ovo pišem. U oči prvog petka, dakle u četvrtak navečer, sastaju se štovatelji Srca Isusova na glas zvona u 7 sati u crkvi svetoga Cirila i Metoda. Crkva je sva rasvijetljena i cvijećem iskićena. Svećenik izloži presveto Otajstvo, i sav se puk tiho i pobožno klanja Božanskom Srcu, sakrivenom pod otajstvenim prilikama kruha. Biva to na spomen i u počast smrtne stiske i muke Isusove na Gori Maslinskoj. U $7^1/_2$ zasviraju orgulje te se pjeva izmjenično časoslov Srca Isusova, a oko 8 sati dade se blagoslov sa Presvetim. Svi su ushićeni, svi se vesele sutrašnjemu danu.

U pet sati već je crkva puna samih gotovo sluškinja, jer u 6 sati moraju već biti kod kuće i kod ognjišta. Svetotajstvo je rano izloženo i ostaje na oltaru više sati, dok se ne obredaju sve mise. U 6 sati napune crkvu đaci, koji su većinom ponijeli sa sobom i svoje školske knjige, jer ne će dospjeti još kući, da ih poslije uzmu, a opet i oni bi se danas pričestili. Pa zar će ostati na tašte do podne? Ima ih doista i takvih, ljubav se ne žaca ni pred kakvim žrtvama. Većina ih je ipak ponijela sa sobom komadić kruha, što će ga poslije izvan crkve potrošiti. Đaci stupaju poput vojnika u najljepšem redu k svetoj pričesti, predvođeni od svojih nadstojnika; to su naime većinom zbornici Marijini, kongreganisti. U 7 sati evo građana, gospode i gospođa u crkvu. Ni oni ne će da propuste ovu lijepu priliku, da se ne okrijepe kruhom anđeoskim i da razvesele Srce Isusovo. To je njima već, gotovo bih rekao, prešlo u običaj, te nema prvog petka, kad se ne bi pričestili. Poslije podne obavlja se večernja i blagoslov s presvetim Sakramentom u prvostolnoj crkvi Srca Isusova. I ova je crkva tom prilikom puna. »Kako je to lijepo!« čuje se sa svih strana šaputati: »samo da hoće opet brzo doći prvi petak!«

Ole, koliko je dobra učinio Glasnik, kolike je raspalio i na ovu gorljivost potaknuo! Svega toga možda ne bi bilo, da on nije godine i godine na tom neumorno radio. Nema godišta, u kom nije Glasnik tumačio narodu pobožnost k Srcu Isusovu; a osobito su znamenita godišta 1893., 1894. i 1896.

Glasnikova poduka nije suhoparna, jer Glasnik i zabavlja. Osobito mladež čezne za zabavom, pa u toj svojoj čežnji posegne često

Uskrsnuće Isusovo.

puta i za otrovnim štivom. U Glasniku je mladež čitala, kako se je sva hrvatska mladost svečano posvetila godine 1900. Presv. Srcu Isusovu. I sve dalje čita po Glasniku, jer to zanima mlado srce; i kao da se uspinje na vrh Triglava te gleda dolje prema Boci Kotorskoj, i onamo do ravne Slavonije i kršne Herceg-Bosne i uživa u slavlju, što ga je posvuda naša mladež priredila Srcu Isusovu, kad mu se svečano zavjerila. U duhu gleda i ono sjajno odaslanstvo muške i ženske omladine, što putuje u vječni grad Rim i stupa pred Oca svega kršćanstva, da ga uvjeri o svojoj nepokolebivoj vjernosti i odanosti te mu u znak te vječne vjernosti pruža zlatno srce s nebrojenim molitvama i sjajan album sa 160.000 potpisa.

Deset godina kasnije obnovili su se isti prizori, kad je hrvatska mladež obnovila svoju posvetu Presvetom Srcu Isusovu. Opširno je Glasnik opisao to slavlje u Zagrebu godine 1910.

Od godine 1901. donosio je Glasnik pod naslovom: »Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova«, a na ponuku velikoga prijatelja hrvatske mladeži o. Ante Puntigam D. I. razne vijesti i pobudne članke za mladež. I to je mnogo doprinijelo, da je katolički pokret među mladeži lijepo napredovao, jer je oduševljena mladež znala i starije oduševiti za katoličke ideale. Poslije se je ovaj prilog promijenio u »Vijesnik Marijinih kongregacija«, kojima čestita katolička mladež i tako najviše pripada.

Jesu li i tvoje ruke prazne?

U bolnici ležala na samrti djevojka ne baš najboljega života. Gledajući smrti u oči stane silno plakati i uzdisati. Zapita je sestra, koja ju je dvorila:

»Što plaćeš tako gorko?«

»Kako ne bih plakala, kad moram umrijeti, a ruke su mi sasvim prazne . . .« Sestra uze svoj križić te joj ga stavi u ruke i reče:

»Drži ga čvrsto do zadnjega časa i ne boj se ništa! Kad te Bog pozove na račun, a ti ga sjeti neizmjernih zasluga Spasiteljevih, što ih pregorkom mukom i smrću svojom stekao i za te. Ali, da ti njegove zasluge budu na spas, skruši se i pokaj od srca.«

To je nesretnu djevojku sasvim umirilo.

Da nijesu i tvoje ruke prazne? Tko zna, hoćeš li na smrtnom času svojemu imati koga, koji će te ovako tješiti. Pobrini se za se zarana!

Nije dosta.

Za vrijeme zadnjeg progonstva u Indo-Kini bio je pozvan pred mandarina (predstojnika) i Pavao Moi, komu brat i sestra još žive. Mandarinu se sažalio dječak pa će pokušati, ne bi li ga kakogod predobio. Ponudi mu dakle jednu srebrnu šipku. Nato će dječak:

»Veliki mandarine, to nije dosta!«

»Pa ću ti dati zlatnu šipku!«

»Ni to nije dosta!«

»Pa što bi ti?«

»Ja bih, da mi dadeš toliko, da si mogu kupiti drugu dušu, kad ovu izgubim.« Malo dana iza toga bje Pavlu odsječena glava.

Proljeće dobar savjetnik.

Uspavana majka narav
Iz mrtvila svog se budi;
Marni ratar cio danak
Na polju se svome trudi;
Prenula se i pčelica,
Miris prosu ljubičica.

Vjetar presta, tek lahorak
Svježe hvojke lako niše,
A s mog oka slatka nada
Biser-suzu nježno briše;
Pa ja kličem s tihe sreće:
»Dobro došlo pramalječe!«

»Zdravo, zdravo«! — odgovara
Pramalječa doba divno,
»Žurit mi se,« — veli dalje,
»Priroda me treba silno,
Krasnim ruhom želi vruće
Dočekati Uskrsnuće.«

I ti časa ne počasi;
Okaj grijehe, srce skruši,
Pa ćeš slasti rajskog mira
Okusit u svojoj duši,
Sinuć će ti sreća velja
Uskrsnulog Spasitelja!

Pupoljci.

Uskrs.

Potresni obredi Velikoga tjedna svagda djeluju neodoljivom silom na srce ljudsko, a ove godine, kao i lanjske, osobito, gdje nema srca, koje nije rastuženo. Ne smijemo se ipak previše podati ovoj tuzi. Uskrsnuće Isusovo zalog je uskrsnuća našega i uskrnuća naših milih, koje toliko oplakujemo. »Nije li to trebalo, da Krist pretrpi i tako uđe u slavu svoju?« (Luka, 24, 26.) A ako ni Krist kao čovjek nije mogao drugim putem unići u slavu osim putem Kalvarije i krža: koji vjerni učenik njegov da se potuži na križeve svoje? Nosimo ih dakle strpljivo, Bogu za ljubav i u duhu pokore, da si osiguramo slavu, koju nam je Bog pripravio od vijeka; jer samo »ako s Isusom trpimo, biti ćemo s njime i proslavljeni« (Rimlj. 8, 17).

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Primljen u sjemenište.

Slavonija. — Čim su me roditelji dali na više nauke, odmah se stanem moliti Presv. Srcu Isusovu, da mi dade milost, te mi se što većma probudi u srcu ljubav za stalež svećenički. Ja sam se pače i zavjetovao, da ću se u Glasniku zahvaliti, ako me Gospodin odabere za svoju službu. Obećao sam također, da ću Glasnik cijelog svog života držati i među narod širiti. I dobrostivo Srce Isusovo uslišalo je moju molbu, i ja se već nalazim u sjemeništu te se pouzdano nadam, da ću s milošću Presvetoga Srca i ustrajati do konca. U znak zahvale šaljem i milodar za Svetište Presv. Srca u Zagrebu.

Progovorilo i prohodalo dijete u četvrtoj godini.

Hrvatsko Primorje. — Imali smo unuče već u četvrtoj godini, koje još ni riječi nije znalo progovoriti niti ma samo puzati po sobi. Bijasmo svi u strahu za dijete, da nam ne će takvo i ostati. Pitali smo liječnike za savjet, uzimali smo svakojake ljekarije, ali sve je bilo uzalud. Tada opomenem mater, neka moli devetnicu za dijete, ne bi li se Bog smilovao da prohoda i progovori. I začnem ja s mojom starom, da se molimo za naše unuče. Molili smo devetnicu Srcu Isusovu, a preporučili smo se i Majci Božjoj Trsatskoj i Lurdskoj te sv. Franji i sv. Antunu, da nam podupru našu slabu molitvu. I gle, dok smo još obavljali devetnicu, mali već počeo pomalo govoriti i po sobi puzati. Svršimo jednu devetnicu, primimo svete sakramente, i počnemo odmah i drugu. Kad svršismo i nju, mali se podiže i počne hodati, pa sada i hoda i govori ko i druga djeca njegove dobe. Vječna hvala Bož. Srcu i našim svetim zagovornicima!

Ozdravilo dijete od tifusa.

Slavonija. — Osmogodišnji sin razbolio mi se na tifusu. Oslabio je već sasvim i prestao uzimati svaku hranu i piće. Nije već ni govorio niti koga prepoznavao, nego se samo nemirno bacao po krevetu. Što ću sirota? Liječnika nema nigdje u blizini, a muž mi daleko u vojsci. Pišem mu, neka dođe kući, ako misli još jednom vidjeti sina živa. Međutim se ja preporučim najboljem liječniku: Božanskom Srcu Isusovu. I muž dobije kratak dopust. Ali dijete ga nije prepoznalo. Sutradan mora muž da se povrati. Bio to ujedno i deveti dan devetnice, kad se i sveta misa služila za bolesnika. I eto, upravo toga dana dođe dijete k sebi, počne govoriti i zaišće jela. Sad je sasvim zdrav te polazi školu. — Spomenut ću i to, kako su me žene grdile: kakva sam ja to mater pa ne tražim svome djetetu lijeka kod — vračara! Eto, taki je naš svijet ovdje: više vjeruje kojekakvim laščima nego što se pouzdaje u pomoć Božju; koje čudo onda, ako ga i Bog zapusti, kad on zapušta Boga? Posvuda budi poznano i slavljeno Presv. Srce Isusovo!

Ne kloni duhom!

Hrvatska. — Bilo je to početkom rata, kad i moj muž otišao na bojno polje, da se bori za kralja i za domovinu. Osta ja sama tužna i žalosna, te sve smišljam, kako bi se molila Srcu Isusovu, da mi se muž sretno živ kući povrati. I odlučim, da ću obaviti veliku devetnicu od devet prvih petaka tako, da ću svakog prvog petka u mjesecu primiti svete sakramente i strogo postiti, a na koncu dati odslužiti jednu misu zahvalnicu. Ali eto, što se dogodilo: još nijesam devetnicu ni počela, kad mi stiže tužna vijest, da mi je muž u boju pao. Nijesam ipak mogla vjerovati, da tako dobro i milostivo Srce Isusovo nije primilo moju odluku, pa da me ne će uslišati. Ja dakle uza svu tu žalosnu vijest počnem obećanu devetnicu. Pa gle, još nijesam ni do polovice došla, kad dobijem pismo, da mi je muž živ i zdrav, samo da je zarobljen u Srbiji. Nastavljam devetnicu u stalnoj nadi, da će mi slatko Srce muža i iz ropstva izbaviti.

Ozdravila teško bolesna.

Slavonija. — Razboljela mi se jedna rođakinja teško, da nije mogla nikakvu hranu u sebi zadržati. Svaka liječnička pomoć ostala je bez uspjeha. Tad ja u dogovoru s jednom tetkom nagovorim bolesnicu, neka počne s nama trodnevnicu u čast Presv. Srca Isusova. U to ćemo vrijemo sve tri primiti svete sakramente, dati odslužiti jednu svetu misu na čast svetom Antunu i zahvaliti se u Glasniku. Jedva smo se ispovjedile i pričestile, kadno bolesnici krenu bolest na bolje, dok napokon sasvim ne ozdravi. Izvršujemo evo svoje obećanje i opominjemo sve, koji su u ma kakvoj nevolji, neka se na vrijeme obrate onomu, koji je jedini gospodar od života i smrti, i koji jedini može svakomu pomoći, tko mu se živom vjerom uteče.

Izliječeno dijete.

Slavonija. — S mojom malom kćerkom imala sam od njezina poroda puno patnje. Kad joj je bilo tri nedjelje, pokazaše se na njoj nekakvi čudni prištevi, od kojih joj se stala guliti koža i opadati kosa. Tražila sam lijeka i pomoći na sve strane, potrošila sam puno novaca, a sve bilo uzalud. Tada odlučim, da ću obaviti veliku devetnicu s tom nakanom, da mi slatko Srce ili samo izliječi dijete ili me milostivo naputi na kakvog vještog liječnika, koji će mi dati pravi lijek. I nijesam se u svojim nadama prevarila. Srce Isusovo uputilo me doista na liječnika, koji mi pružio lijek, što je doista pomogao. Dijete je sasvim ozdravilo i lijepo napreduje; a ja sva sretna kličem: Hvala budi u sve vijeke Presv. Srcu Isusovu!

Sto je sve potrebno za osnutak Marijine kongregacije?

(Svršava se.)

7. Kad su se privremeni članovi već dovoljno u sve uputili te privikli savjesno obdržavati sve zborničke dužnosti, a to biva obično iza po godine, katkada i dulje, privremeni će upravitelj kongregacije (župnik, starješina reda, ravnatelj crkve itd.) upraviti pismenu molbu na svoga biskupa, u čijoj će se biskupiji osnovati kongregacija, da u župi... i to u crkvi... milostivo kanonički podigne Marijinu kongregaciju za... (đake, mladiće, djevojke, za koga se već osniva), pod naslovom... i zaštitom... Za upravitelja neka imenuje... s pravom, da si do potrebe može uzeti zamjenika.

U molbi valja izrijekom spomenuti, da će se kongregacija držati u glavnom »Općih pravila«, zajedničkih svim Marijinim kongregacijama; a ako imade još štogod osim već spomenutoga u svojim posebnim pravilima, tada treba i to u molbi nadodati.

Za upravitelja kongregacije dobro je predložiti svećenika koje stalne službe u dotičnom mjestu, n. pr. župnika, duhovnika u kojem zavodu, starješinu kojega samostana i sl., jer tada, ako se i promijeni osoba, ne mijenja se upravitelj; nova naime osoba dotične službe, ako ne će sama da vodi kongregaciju, na temelju biskupskog ovlaštenja može si imenovati zamjenika. Ako se pako predloži stalna osoba, onda valja svaki put od biskupa tražiti novoga upravitelja, kada prvi upravitelj ostavi mjesto ili kongregaciju.

8. Kada od duhovnoga stola stigne isprava o kanoničkom podignuću kongregacije, treba tu ispravu u izvorniku ili u ovjerovljenom prijepisu, što ga obično duhovna oblast šalje zajedno s ispravom o podignuću poslati uredništvu »Glasnika Srca Isusova«, koje će se pobrinuti, da se nova kongregacija besplatno pripoji k najstarijoj kongregaciji u Rimu. Bez ovoga naime pripojenja nema novo osnovana kongregacija nikakvih oprosta.

9. Privremeno Vijeće neka međutim odabere znak za svoju kongregaciju. To je obično medalja od aluminija ili od oksidiranoga srebra, koja se nosi na vrpci o vratu ili s trakom vrpce na prsima. Obično imade nadstojnik

(nadstojnica) kongregacije vrpcu posebne boje, ostali članovi vijeća opet posebne boje, a ostali zbornici posebne. Prije nego biskup kongregaciju kanonički podigne i prije nego se obavi prvo primanje u kongregaciju, nitko ne nosi ovih znakova.

Mjesto medalje mogu se odabrati — za ženske — i broševi, a za muške igle. Bolje je ipak, da se nose medalje s vrpcom o vratu, jer se taj znak najbolje raspoznaje, a za to se upravo i nosi. Obično se gleda, da slika na prvoj strani medalje predstavlja naslov kongregacije, a ona na drugoj strani drugog zaštitnika; ali da se mogu dobiti oprosti, nije ovo ipak nuždno.

10. Još će biti dobro za vremena se pobrinuti i za diplome kongregacije, da stignu prije prvog svečanog primanja. Ne kupujte mačka u vreći, već si naručite najprije nekoliko uzoraka, označivši, kakve slike želite imati na diplomi. Obično se uzmu slike Majke Božje, i to po mogućnosti upravo onoga otajtva, koje služi kongregaciji za naslov, te slike drugotnih zaštitnika.

Diplome su redovito bez svakoga teksta te ih valja ispuniti s tekstom, koji odgovara dotičnoj kongregaciji. Da to sve dođe jeftinije, neka se naruči odmah barem sto diploma, premda će za prvo primanje biti dosta barem desetak. Tekst se štampa odmah na svima, samo se ostavi prazan prostor za ime i datum. Tekst diplome nalazi se u »Općim pravilima« na strani 22.

11. Kad stigne diploma o pripojenju iz Rima, obavit će se u koji blagdan prvo svečano primanje pravih članova u kongregaciju. Pri tome može sudjelovati privremeno poglavarstvo. Poslije toga bira se pravo poglavarstvo ili vijeće, koje će se prema obredu u priručniku (Kongreganist) svečano ustoličiti. Sada istom postoji kongregacija kako treba i uživa sva prava i sve povlastice.

Na dan primanja dobivaju članovi potpun oprost, a bez pripojenja nema nikakvih oprosta; upravo zato bolje je pričekati s primanjem, dok stigne diploma o pripojenju.

12. S diplomom pripojenja dobiva se i popis oprosta kongregacije. Ti su oprosti navedeni već u »Općim pravilima«, pa su već time od biskupa odobreni, što su i ta pravila od njega priznata i potvrđena. I upravo zato ne treba taj zbornik ponovno slati duhovnoj oblasti na potvrdu ili na potpis, jer ne sadržaje nikakvih novih oprosta. Čim je dakle jedna kongregacija u biskupiji kanonički utemeljena, time su već i oprosti od biskupa odobreni i potvrđeni za sve kongregacije.

13. Marijina kongregacija vjerska je udruga, kako to ističe § 1. »Općih pravila«, pa kao takve potpadaju isključivo pod upravu i nadzor crkvenih oblasti. Stoga ne treba nikada i ni u jednom slučaju i ni u kakvom obliku niti tražiti dopuštenje, da se osnuje, niti prijaviti gotov osnutak kongregacije ma kojoj svjetovnoj oblasti, jer bi to značilo pozivati nepozvane, da se upliću u čisto crkvene stvari. To vrijedi za obadvije pole naše monarkije.

Pazi dobro!

Nije dosta kongregaciju samo uvesti, nego ju valja i dobro rukovoditi. Da kongregacija ostane vazda na svojoj visini, za to treba da se brine u prvom redu upravitelj, a onda i svekoliko poglavarstvo, navlastito nadstojnik i tajnik kongregacije. Ove časti ne smiju služiti samo

za odlikovanje, nego ih valja povjeriti takvim osobama, koje su im doista dorasle.

Svi zbornici treba da dobro poznaju svoje dužnosti. U tu svrhu treba svaki da imade »Opća pravila« i da ih često čita ili sluša. Osim toga mnogo će pravom životu i uspješnom radu doprinijeti glasilo kongregacije, a to je na hrvatskom jeziku samo jedno: »Glasnik Presv. Srca Isusova«, koji je onamo od god. 1913. ujedno i glasilo svih hrvatskih Marijinih kongregacija. Ne smije biti zbornika ni zbornice, koji ne bi držali to svoje glasilo. Svaka kongregacija mora još napose biti pretplaćena na Glasnik te ga koncem godine dati uvezati i pohraniti u knjižici kongregacije.

»Glasnik Presvetoga Srca Isusova« stoji na godinu K 1·50, a naručuje se kod Uprave Glasnika S. I. u Zagrebu, I.

Važne adrese.

1. Medalje ili kakvi drugi znakovi dobivaju se kod: Heinrich Kissing, Menden, Westfalen, Deutschland. Treba naručiti prije katalog. — Vrpce neka si svaka kongregacija dade kod kuće napraviti, kakve hoće.

2. Diplome: Kaptol Vrhbosanski, Sarajevo; Nadbiskupska tiskara u Zagrebu (i jedni i drugi imadu veoma velike diplome; tko želi imati manje, neka se obrati na ove adrese:) Kühlen, M. Gladbach (ima raznih vrsti i veličina, treba naručiti prije uzorke): Pustet u Regensburgu; Benzinger, Einsiedeln, Švicarska.

3. Poslovne knjige mogu se dobiti u svakoj papirnici, pa se kod kuće iscrtaju po volji. Blagajnička knjiga dobiva se već iscrtana.

Stjepan Babunović D. I.

Din-dušmanin kongregacije.

»Boj se Boga i drži zapovjedi njegove, jer to je čitav čovjek.« (Propov. XII, 13.) — Brojni su neprijatelji i silni, što sipaju bombe i granate na kongregaciju i članove njezine. Bijesni poput lavova upregu sve sile, da kongreganiste maknu iz zbora ili barem da umanje i oslabe život i rad kongregacije. Jedan od najljućih i najopasnijih, ali ujedno i od najpodmuklijih, to je — obzir ljudski, strah od ljudi. Zato u boj, u krvavi boj protiv njega! Pa da se što bolje oružamo i odlučnije borimo proti ovom din-dušmaninu našemu, uvažimo samo, koliko nam može naškoditi.

I. Obzir ljudski čini zbornike **robovima.** Da se razumijemo! Koji ili čini ili propusti koje dobro, što je dužan učiniti, od straha pred ljudima: da će ga kuditi, narugati mu se, ismjehivati, zametavati, progoniti, u vremenitom mu nauditi — taj griješi s obzira ljudskog. Ovako se ogriješio Petar zatajivši Isusa od straha, da će ga sluge i stražari židovski ismjehivati, zatvoriti i ubiti. Tako Pilat: nije pustio Spasitelja na slobodu, kako bi po svom zvanju i savjesti morao, bojeći se naroda židovskog, koji bi ga mogao optužiti, te bi možda izgubio čast i službu. Tako Nikodem: dolazio bi noću i krišom Spasitelju; nije se usudio pristupiti po bijelom danu i javno mu reći: »Znamo, da si kao učitelj od Boga došao.« (Iv. III. 1.) Na stran s obzirom ljudskim! »Jao onima, koji imadu dvostruko srce!« (Crkven, II, 14.) Zašto? Jer ih Isus ne priznaje pravim kršćanima niti Marija cijelim, potpunim zbornicima. Kako li su ozbiljne one riječi: Ko se mene i mojih riječi stidi pred ljudima, toga ću se i ja stidjeti pred anđelima nebeskim.

Iz straha, s obzira ljudskog stidi se zbornik pred crkvom skinuti šešir, pozdravljati svećenike, češće slušati sv. misu; govori proti svom nutarnjem uvjerenju, kada se zapodjene dvolični, himbeni razgovor, razgovor, kojim se nemilo šiba bližnji; šuti, gdje bi morao upravo zbornik prozboriti, kada se udara na vjeru, Crkvu i svećenstvo; boji se držati i čitati katoličke novine, a nećudoredne izbaciti iz kuće. Nije li to ropska ćud? Stoje pod jarmom obzira ljudskog, njima vlada najpodlije poticalo od sviju, strah. Ili što ravna ovakove? Možda uvjerenje ili savjest ili dužnost ili zahvalnost ili ljubav? Ništa od svega toga! Ili častohleplje, ugled, ponos? Ni to. Najprostiji od sviju motiva: strah. Ovaj im zatvara usta gvozdenim lokotom, da ne govore na obranu vjere i ćudoređa; sapinje im lancima ruke i noge, da se ne kreću po savjesti i dužnosti svojoj.

II. Budući da obzir ljudski potječe od ropske ćudi, zato i **radja kukavice.** Sloboda se ori dandanas od jednoga kraja svijeta do drugog. Pa što nam donosi ovaj glas? Jesu li ljudi odista slobodniji? Barem zbornik? A ako nije, ko je kriv? Jadni obzir ljudski. Krilatica jedna, koje se boji, govorkanje među ljudima, većinom samo smiješak na ustima, jedna riječ, jedan pogled, sažimanje ramenima jednoga: i zbornik se gdjekad tako smete, te postane sinja kukavica. Primljen u odabranu četu, u vojnike, vitezove Gospe i Krista — sada je kukavica. Što je za vojnika sramotnije nego li kukavština? A zašto? Jer se protivi prvoj vojničkoj dužnosti: srčanosti i junaštvu. Vojnik-kukavica isto je što i nepošten čovjek. A što je zbornik, koji se daje voditi obzirom ljudskim, što drugo nego vojnik-kukavica? Koliko li je puta obnovio svoju zakletvu, da će ostati uz barjak Marijin? I evo boja, a on — uzmiče! A ne radi se tuj o blagu i bogatstvu, o krvi i ranama ili o životu; ah ne! Za jedan krivi pogled, za koju riječ, i junački vojnik, zbornik Marijin, gazi zadanu vjeru. Uzrok? Jedan čovjek.

Zbornik, sv. Klement (Hofbauer), htjede odličnome gospodinu pokazati, što je čovjek. Prigne se, uzme nešto prašine u ruku, podigne je pred lice odličnjaku veleći: »To je čovjek — šaka praha!« Pred sudom ljudskim više drščeš nego pred Božjim.

Otac velikog cara Konstantina začuje, da su neki od njegovih časnika kršćani. Pozva ih preda se i zapita, jesu li doista kršćani. Jedni od njih izjaviše prostodušno i junački: Jest, mi smo kršćani. Drugi opet uplašiv se rekoše, da nijesu kršćani. Što učini tada imperator (car)? One časnike, koji se otvoreno priznaše, pohvali, a one, koji nijesu imali srčanosti, da se priznadu za kršćane, digne sa službe veleći: »Ne ću, da kukavice služe pod orlom rimskim.« — Što li će jednom car i kralj vasione zemlje u prisuću Gospinom reći zbornicima, koji griješe s obzira ljudskog? Sam nam reče: Ko mene ne prizna . . .

Vijećalo se u sjednici, hoće li podignuti u općini k a t o l i č k u školu. Jedni su ustali sa sjedala u znak, da su za prijedlog; koji su bili protiv toga, ostali su sjedeći. A jedan nije htio da se zamjeri ni jednim ni drugim — ustao na pola! Ne dao Bog ni Gospa, da ima u kojoj kongregaciji i takovih članova!

Kada se u Lijonu za prvih stoljeća podiglo progonstvo protiv kršćana, bijahu ovi tako oduševljeni, te napisaše na kamene ploče: »Ja sam kršćanin.« I ove bi kamene ploče nosili pred sobom. Nosite i vi, zbornici, u svom životu ovaj natpis, časni naslov: »Ja sam kršćanin-kongreganista.« — Što Bog i Gospa hoće, hoće potpuno. Podajmo im!

Sv. Fidelis, mučenik.

Mjesečni zaštitnik, 24. travnja.

U Sigmaringu (Njemačka) ugleda naš Svetac svijetlo Božje god. 1577.; na krštenju dobi ime — Marko. Kako je bio čedan, poslušan, bogoljuban i pobožan Majci Božjoj, daleko je natkrilio braću si i sestre. Jednako znamo, da je neokaljanu uščuvao sv. čistoću, budući da se je rado Bogu molio, često primao sv. sakramente, činio djela pokorničke te vazda bio umjeren u jelu i pilu. Ugledavši jednom na ulici čovjeka pijana, što se valjao u blatu, zavjetova se, da nikada ne će piti vina ni drugoga opojnoga pića. Taj zavjet održa on sve do smrti.

Pošto je svršio nauke mudroslovne, uze da uči práva i odabra si stalež odvjetnički; no prije nego će nastupiti službu odvjetničku, bi zamoljen od svoga vladara, da trojicu mladića iz najotmenijih krugova prati na njihovu putovanju kroz Njemačku, Francusku, Španjolsku i Italiju. Ovo putovanje otpoče Marko time, što je ujedno sa sva tri plemića bogoljubno primio sv. pričest i Majci Božjoj usrdno se preporučio. Na samom pak putu dnevice bi rano ustajao na molitvu, slušao sv. misu, molio krunicu i službu Majke Božje, svake subote postio o kruhu i vodi, a na blagdane Majke Božje bogoljubno bi se pričestio.

Nakon šest godišnjega putovanja vrativši se domu svome, preuze službu odvjetničku. Nego videći, da taj stalež za nj nije bez pogibli po dušu, odreče se svijeta i ode u kapucine. God. 1612. uze u Freiburgu siromašno odijelo sv. Franje Asiškoga. Nakon propisane kušnje položi svečane zavjete i dobi ime: »F i d e l i s« (Vjeran).

Otkako je zaređen za svećenika, neumorno je radio oko spasenja dušâ, a ni za čim nije toliko čeznuo, koliko za krunom mučeničkom. Po Majci Božjoj i drugim Svecima u svakidanjoj sv. misi on je tu svoju želju Bogu usrdno prikazivao. I Bog ga dragi uslišao.

Kad je propovijedao 24. travnja 1622., eto naoružanih krivovjeraca. Svetac sađe sa propovjedaonice, klekne pred oltar, prikaže Bogu

Sv. Fidelis od Sigmaringa.

život svoj te mirno pođe iz crkve. Ali ga opkolili krivovjernici i zapovjedili mu, neka se odrekne katoličke vjere. Na to će njima ljubazno Fidelis: »Braćo! Kako amo dođoh, da vam pripovijedam pravu vjeru, tako sam i spreman za nju poginuti.« Moleći za svoje krvnike Fidelis predade dušu Bogu, a papa Benedikt XIV. uvrsti ga g. 1746. u Svece.

Pitanja i odgovori.

I. **Je li Marijina kongregacija vezana na oltar?** — Odgovor: Nije. Mnoge bratovštine vezane su na stanoviti oltar; ali diplome o podignuću ili pripojenju Marijinih kongregacija ne spominju nigdje ni jednom riječju takvog oltara. Kongregacija je vezana samo na stanovitu crkvu. Prema tomu, ako se pobožnosti kongregacije prenesu s jednog oltara na drugi u istoj crkvi, ne treba za to nikakvog odobrenja ni Ordinarija ni Generala Družbe Isusove.

II. **Što, ako se crkva kongregacije oduzme vlasniku, onesveti ili poruši?** — Odgovor: U sva tri pomenuta slučaja ostaje sve pri starom i kongregacija ne gubi ništa od svojih oprostâ i povlasticâ. Čim crkva dođe opet u posjed svoga staroga gospodara ili se iznova posveti ili se sagradi na istom ili na poprilici istom mjestu, gdje je i prije bila. Ako je pak crkva sagrađena na posve drugom mjestu, makar ovo bilo i blizu prijašnjega n pr. u istom groblju, gdje je i prijašnja crkva stajala, ali ne baš na istom mjestu, gubi oproste, osim da na tu promjenu pristane Ordinarij. (Decr. auth. S. C. Indulg. N. 323.)

III. **Što, ako se kongregacija iz jedne crkve prenese u drugu?** — Odgovor: Treba tražiti privolu i odobrenje biskupovo. Biskup naime jedini ima pravo u crkvama, koje su njemu podvrgnute, odrediti crkvu, u kojoj će kongregacija imati svoje redovite sastanke i obavljati svoje običajne pobožnosti. Prema tomu samo biskup ima pravo promijeniti crkvu kongregaciji. U tom slučaju ne treba kongregaciju niti nanovo podignuti niti ju nanovo pripojiti, nego samo zamoliti premještenje kongregacije. (Decr. auth. S. C. Indulg. Nr. 858; odgovor O. Martina, Generala D. I. 31. prosinca 1905.)

IV. **Moraju li se redoviti sastanci kongregacije držati u zborničkoj crkvi?** — Odgovor: Ne moraju. Upravitelj može odrediti, da se sastanci, ako to prilike zahtijevaju, drže i na kojem drugom mjestu. Ali je pitanje, da li se u tom slučaju mogu dobiti i oprosti na tom drugom mjestu, ili se mora u tu svrhu pohoditi crkva, u kojoj je kongregacija podignuta. Kad su početkom 20. stoljeća u Francuskoj pootimali crkve svim redovnicima, pitali su tamošnji Isusovci, da li mogu kongreganisti dobiti oproste, skopčane sa stanovitom crkvom, koja im je sada oduzeta, te se ne mogu u njoj sastajati, ako redovite svoje sastanke drže u kojoj dvorani ili u kojem privatnom stanu. I sv. Zbor za Oproste i sv. Moći odgovorio je, da mogu, »dok takve posebne prilike traju«, ali uz privolu dotičnoga biskupa, na čijem se teritoriju nalaze. Sudeći po ovom iznimnom dopuštenju, danom samo za ovaj posebni izvanredni slučaj, oprosti se ne mogu dobiti na drugom mjestu, nego samo u crkvi, u kojoj je kongregacija podignuta.

Dopisi raznih kongregacija.

Fojnica. Djevojačka kongregacija navršila je u veljači ove godine desetu godinu svoga života. Lijepo se je razvila i na čvrste temelje postavila. Prošle su se godine zbornice izmjenjivale svake sedmice u crkvi klanjajući se pred presvetim Otajstvom i moleći ružarje za vojnike. Oba euharistička odsjeka marljivo su primala svetu pričest. Dobrotvorni odsjek nije mogao raditi zajednički, ali su zato članovi izrađivali kod kuće razne predmete za ratnike. Sekcija dobre štampe revno je ovu promicala, što je osjetio i ovaj Glasnik i drugi nabožni listovi. Zabava se u ovo ratno vrijeme nije držalo, osim onog igrokaza u korist udovica i sirota palih u ratu, o kom je bilo govora u 3. broju Glasnika. Na Začeće prošle godine primljeno je devet novih članica, koje su školu istom svršile te prije primanja obavile duhovne vježbe.

Op. Ur. Vesele nas ovakovi izvještaji, koji svakoga zanimaju. Iz njih se vidi, da rat ne smeta nipošto apostolskomu radu, barem ne u ženskim kongregacijama. A gdje su tolike druge kongregacije? Jesu li zar i ženske otišle — na vojsku, da od njih nema ni glasa ni traga?...

Sadržaj: Svim vjernicima 81 — Hrvatski biskupi k jubileju »Glasnika« 86. — Udovice i sirote usliđed rata 88. — I komandant moli krunicu 89. — U boj proti psovki? 90. — Hrvatska zavjera (pj.) 92. — Dvadesetpeta godišnjica »Glasnika Srca Isusova« 98. — Jesu li i tvoje ruke prazne — Nije dosta 96. — Proljeće dobar savjetnik (pj.) — Uskrs — Zahvalnice 97. — Što je sve potrebno za osnutak Marijine kongregacije 99. — Din-Dušmanin kongregacije 101. Sv. Fidelis, mučenik 103. — Pitanja i odgovori — Dopisi raznih kongregacija.

Urednik: **Stjepan Babunović** D. I. u Zagrebu.

Broj 5. **SVIBANJ 1916.** **Tečaj XXV.**

Hrvatski biskupi k jubileju „Glasnika".

Velečasni Oče!

Vas je dopala lijepa čast, da proslavite kao urednik srebrni jubilej »Glasnika Presv. Srca Isusova«.

Ogromna se danas ulažu sredstva, da se pospiješi i olakoti ljudski napredak: škole, kulturna društva, što je doista hvale vrijedno i časno po današnji napredni svijet. Ali kad promatramo malo izbliže tu današnju kulturu, opažamo, da se najveća briga posvećuje napretku ljudskoga uma, a odgoj volje i srca da ostaje dosta zanemaren. Današnjem odgoju manjka ravnovjesje između odgoja uma i srca. To ravnovjesje, taj razmjer nalazimo samo u Isusu Kristu, Bogu i čovjeku zajedno, u kom je punina znanja i kreposti. Isus je i prije svoga upućenja bio svijetu put istine i svijetlo, što rasvijetljuje svakoga čovjeka, koji dolazi na ovaj svijet; a poslije upućenja i združenja s čovječjom naravlju donio nam je ljubav, po kojoj se najviše prepoznaju sljedbenici njegovi: »Ovo je moja zapovijed, da se ljubite međusobno... Oganj sam došao donijeti na svijet, pa što hoću nego da se raspali i da gori?« Ovo dakle manjka današnjoj kulturi: odgoj srca i uzajamna ljubav, kojoj je neiscrpivi izvor Srce miloga nam Spasitelja.

Današnja je kultura i naravskom osjećaju ljubavi dala drugo ime, zvučno moderno ime »altruizma« i »filantropije«, što označuje zapravo samo onu naravnu naklonost prema drugim ljudima, koja u sebi naravna ostaje vazda ograničena. Samo ljubav Isusova, ljubav Božanskoga Srca njegova prava je ljubav, koja se proteže na sve ljude, ma nam i neprijatelji bili.

Glasnik Presv. Srca Isusova ima tu zadaću, da na temelju svete vjere kršćanske katoličke širi tu jedinu pravu i čistu ljubav, koja je kadra približiti ljude međusobno i učiniti ih braćom te im olakšati mukotrpno ovo zemaljsko putovanje. Velika je dakle i blagoslovna Vaša misija, Velečasni Oče. Nastavite ju samo, a Božji blagoslov pratio vas vazda. Divan je uspjeh polučio Glasnik u ovo 25 godina, i raširio se u narodu preko svake nade. Neka Presv. Srce blagoslovi Vaš rad i pero svih Vaših pomagača, kako će se u doglednoj budućnosti na toliko raširiti, te ne će biti kuće katoličke, koja ga ne bi držala i marljivo čitala. Želim napose i

očekujem od moga m. p. svećenstva, da će sve svoje sile uložiti, kako bi se Glasnik u mojoj biskupiji svagdje udomio. U današnje je vrijeme pobožnost k Presv. Srcu Isusovu regbi osobita značajka vjere katoličke; neka tako i Glasnik istoga Presv. Srca bude znak, po kom će se prepoznati svaka katolička kuća.

Dubrovnik, dne 18. veljače 1916. *† Josip, biskup.*

Raširenje pobožnosti sv. krunice.

Opća nakana molitava i dobrih djela u svibnju, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Mnogima je teško moliti bez molitvenika; a opet uvijek uza se molitvenik nositi, i to im je mučno. Evo ti, prijatelju, molitvenik, koji ti zacijelo ne će džep oteščati, a sadržajem i ljepotom svojih molitava ne zaostaje ni za kojom drugom knjigom. Sastavljen je od Boga, sabran u 13. stoljeću i otada izlazi uvijek u novome izdanju s crkvenim dopuštenjem. Vidjeli smo ga u junačkih vojskovođa i hrabrenih vojaka; nalazimo ga u knezova i činovnika, u džepu radnika i zanatlija, u rukama građana i seljaka. Mole iz njega muževi i žene, bogataši i prosjaci, djeca i starci, nepismeni i pismeni svijet. A taj je molitvenik: sv. krunica, čislo, ružarije. Čudno, zar ne? Pa ipak je tomu tako. Sv. krunica sadržaje neke molitve, pa je odista molitvenik, ne doduše pisan ni tiskan, no opet pravi, i rekao bih, najljepši molitvenik.

Vjerovanje apostolsko, kojim se počinje sv. krunica, već je samo za se kruna dragocjenih, iz sv. Pisma sabranih dragulja; sveto je to Vjerovanje, kako veli sv. biskup Niceta, jer su svete istine, kojih se moleći ga sjećamo; lijepo je, jer nema ništa ljepšeg nego što su sveta otajstva vjere naše. Zatim se niže Očenaš. Najsvetiji Svetaca, Isus, on je onaj, koji nas je učio moliti Očenaš. A Zdravo Marijo, triput sveta molitva, što je najprije potekla iz ustiju Arkanđela Gabrijela, a što ju nastavila sv. Elizabeta, pa sv. mati Crkva završila.

»Nebesa se raduju, a zemlja se trese od sv. udivljenja, kad izgovaram: Zdravo Marijo! Pakleni duhovi dršću u paklu i bježe, kad ja vapim: Zdravo Marijo! Tuge nestaje, a nova mi se radost razlijeva dušom, kad izričem: Zdravo Marijo! Moja ohladnjela ljubav prima novu snagu i duša mi se obnavlja, kad molim: Zdravo Marijo! Tolika je slast ovoga pozdrava, da nema riječi, kojima bi je čovjek izrazio. O, da mogu uvijek ustima kao zlato čistim, a s ljubavlju vrućom kao žeravica moliti: Zdravo Marijo!« (Toma Kempenski). A kad moliš svetu krunicu, zar ne vrijedi to pedeset puta više, jer isto toliko puta izgovaraš: Zdravo Marijo!?

Sigurno je dakle, da sv. krunica sadržaje najuzvišenije molitve. Ali »dosadno je!« Odvratimo samo onim podrugačima, koji ne trpe opetovanje jedne ter iste Zdrave Marije, da oni ne spadaju ni u kolo blaženika u nebu, gdje izabranici Božiji vijekom: Svet, svet pjevaju, a da se ipak pri tom ne umore i da im ne dosadi. U ostalom nikome nije dugočasno, ako jednu ter istu miomirisnu crvenu ili žutu ružu i deset i dvadeset puta pomiriši.

Da sv. krunica nije prosto izgovaranje pedeseterih Zdravo Marija i nekoliko Očenaša, bez uma i srca, kako možda poganski budisti u Aziji na svojim t. zv. molitvenim mlinovima izgovaraju svoje molitve, zato mislimo na pojedina velika otajstva iz života Isusa i Marije. Mislimo na radost kod utjelovljenja Sina Božijeg i djetinjstva Isusova — radosna krunica; na žalost kod muke Isusove — žalosna krunica; a slavu iza muke Isusove — slavna krunica. I upravo misao na ova otajstva, to su najljepše slike ovog molitvenika.

Knjiga je to patnika, da postigne ustrpljivost, odanost i ufanje; knjiga žalosnih, da dobiju utjehu i srčanost; knjiga mladića, da crpe savjet i opreznost za život; knjiga grješnika, da zadobiju milost obraćenja.

Nego ima ih, koji se srame ovog molitvenika: »Krunica je za ženskadiju!« — Jest, ali isto i za muškadiju. Što nam veli crkvena i svjetska povijest? Papa Pijo IX. znao bi reći: »Najdraže mi je blago u Vatikanu — moja krunica.« Papa Lav XIII., koji nosi naslov »papa sv. krunice«, ništa manje nego četrnaest puta cijelome kršćanskom svijetu živo i usrdno preporuči sv. krunicu. Papa Pijo X. reče jednom: »Znajte, da papa ne blagoslivlje samo krunice, nego da i sam moli.« Sv. Karlo Boromejski, nadbiskup milanski, svaki dan bi molio krunicu; on je uveo i bratovštinu sv. krunice u svojoj prvostolnoj crkvi i naredio klericima svoga sjemeništa, da imaju svaki dan moliti krunicu. Španjolski kralj Karlo moleći krunicu nije se dao smesti ni najsilnijim poslovima državnim, već bi mirno odvratio: »Kad dovršim krunicu; onda ću se latiti toga posla.« Kralj poljski, Kazimir II., piše u Rim vrhovnome starješini dominikanaca: »Molim Vas, pošaljite mi propovijednike svete krunice, jer ovi su najsposobniji obnovitelji moje države.«

Slavni pobjednik kod Lepanta, Ivan d' Austria, dao je blagoslovljenu krunicu pričvrstiti na stijeg svoga zapovjedničkog broda; naš princ Eugen Savojski nosio krunicu uvijek uz mač; maršal Radecki dnevice je molio i vazda uza se nosio sv. krunicu.

Nosimo svagda u džepu ovaj divni molitvenik — sv. krunicu! Ali ga izvadimo u svakoj nevolji; upotrebimo ga u napasti i žalosti; molimo iz njega i u lijepim danima; i svagdje i uvijek častimo dičnu Kraljicu nebesku, a navlastito ovaj mjesec. O, kad bi se opet vratila lijepa stara vremena revnosti vjere, gdje čitava obitelj: naprijed otac i majka, dnevice moli sv. krunicu; kršćanska vremena, gdje majka i otac sinu ili kćeri, što putuju u daljinu, daju svoj blagoslov i u ruku utisnu sv. krunicu kao uspomenu, zaštitu i oružje, kojim će sigurno proći kroz život bez pogibelji! Kolikim je krunica u ratu bila od vanredne utjehe i pomoći! »Kad sam u noći na straži sâm vani pred neprijateljem, u jednoj ruci držim pušku, a u drugoj krunicu,« pisao je jedan, pa dodaje: »Mnogi od mojih drugova radi isto tako.« — Na bojištu M. ležao teško ranjeni vojnik. Umirući zamoli druga: »Kamerad, otvori mi telećak, podaj mi krunicu i ovij mi ju oko ruke.« Posljednja mu se želja ispuni. Ovako umrije junački borac. — »Poznam više nego jednog od svojih drugova, komu je krunica nerazdruživi pratilac.«

Mogli bismo dodati: Krunica je lanac od ruža, koji spaja naša srca sa srcem Marijinim. Ko za života krunicu vjerno moli, može biti miran i spokojan na smrti — sveta će Djevica, Kraljica sv. krunice, u zadnji čas ovaj lanac povući k sebi i naše će se srce zajedno s njime dizati, dizati sve dotle, dok ne počine na srcu nebeske majke naše.

Josip Predragović D. I.

Neobična kita cvijeća.

Poznati veliki štovatelj Srca Isusova, predsjednik Ekvadorske republike, Garcija Moreno, imao je u gradu Kvitu (Quito) dobrog prijatelja, koji mu je često pomogao i dobrim savjetom i punom kesom, kad se radilo o kakvoj dobroj stvari. Išao taj njegov prijatelj redovito k svetoj misi svake nedjelje, rado je davao milostinju siromasima, podupirao dobre katoličke ustanove; ali — na ispovijedi i na pričesti nijesi ga vidio godine i godine, upravo kao i mnoge njegove drugove u Evropi i drugdje po svijetu . . . Garcija mu jednom na lijep način prigovorio i ljubezno ga pozvao, da pođe s njime na ispovijed; a prijatelj se uvijek ispričavao, da sada nema kada, da će poći drugi put; i tako se to odgađalo bez kraja i konca.

U Kvitu je običaj, da vjernici na koncu svibnja darivaju Majku Božju neobičnom kitom cvijeća: mjesto pravoga cvijeća napišu svoje dobre odluke, što će ih njoj za ljubav ispuniti. To upotrijebi gorljivi Garcija pa će jednog dana zapitati svoga prijatelja:

»Jesi li već prikazao Majci Božjoj svoju kitu cvijeća?«

»Nijesam još.«

»Dakle sam dobro uradio: Ja sam je naime mjesto tebe prikazao, a ti ćeš ju po običaju platiti.«

»Vrlo rado; ti znaš, da ti je moja kesa uvijek otvorena.«

»Mogu dakle posve sigurno na te računati?«

»Rekoh ti već jednom: Posve sigurno!«

»Čuj me sada! Ja sam u ime tvoje obećao Majci Božjoj, da ćeš se zadnji dan mjeseca svibnja zajedno sa mnom pričestiti.«

Prijatelj se našao u sto neprilika. Nije ipak šala tako što obećati, a i on je već dao svoju riječ. Primjeti ipak, da Garcija dolazi na čudne misli i obećanja; to da je posao, koji se ne da na laku ruku obaviti.

»Upravo zato sam ti i kazao tako rano, da se možeš kako treba pripraviti«, ispričat će se prijatelj.

Nije bilo druge, valjalo je riječ iskupiti. Pače bilo mu i drago, što ga je prijatelj tako vješto pritisnuo o zid, te već jednom mora da uredi svoje račune s Bogom. Povuče se dakle nekoliko dana u samoću, pripravi se čestito za ispovijed, i zadnjega svibnja eno obojice prijatelja, gdje kleče jedan uz drugoga kod stola Gospodnjega.

Što sve može pravo prijateljstvo i žarka ljubav!

Dvije Marije.

Danas mi je bilo vrlo dosadno. Vrijeme ružno, ne može se izaći iz kuće. U dosadi stanem prebirati po ostavštini svog nezaboravnog prijatelja. Naiđem na ovaj listić:

Imam dvije sestre, obadvije se zovu Marije. Kako to? Evo čuj! Kako je starija dobila ovo ime, ne znam, jer me tada još nije bilo — ali, kako je mlađa dobila, znam i evo ću ti sad pričati.

Kad se je dijete rodilo, sjedilo nas četvero braće i vijećalo, kako bi sestricu prozvali. Jedan reče ovo, drugi ono — istom će

jedan: »Marija!«, a mi: »Imamo već jednu Mariju!« A on: »Ova će brzo otići (udati se) — a kad ona ode, dobro će biti, da nam još jedna ostane!«

»Tako je!« i mi odlučismo, da sestricu prozovemo Marijom.

Svećenik, koji je dijete krstio, malko se začudio. I svijet se čudio; ali mi zato nijesmo marili.

Kad se starija udala, nijesmo toliko čutili gubitka, jer nam je još jedna ostala!

Zašto sam ovo napisao? Evo zašto! Svaki čovjek ima majku, ali majka ne će uvijek ostati u kući. Prije ili kašnje ostavit će nas, da se nikad više kući ne povrati. — Kad bismo mogli imati još jednu majku, koja će je zamijeniti!...

Što, pa zar je nemamo? Ta to je naša Majka Marija, koja nas nikad ostavit ne će, samo ako mi ne ostavimo nju..., pače ona ne zapušta ni nevjernog djeteta, ona, Majka milosrđa.

Ovo nađoh u ostavštini svoga prijatelja. Svidjelo mi se, a možda će i tebi. **(T. V.)**

Ave Maria.

Budio se lahor mali
Na mekanom zore krilu,
Još mu zuje sanci dragi
Pjesmu slatku, pjesmu milu,
Ko da bruje žice s tija
Ave Maria!

Zlatnim trakom zore zlatne
Sletio je lahor mali,
I slavuje budio je,
Što su slatko pozaspali,
Budio ih milo s tija
Ave Maria!

I slavuji zapjevali,
Probudi se sitno cvijeće;
Uspavanu dol i goru
Lahor blažen obliječe
Pozdrav svima bruji s tija
Ave Maria!

o. M.

Ne uzimaj pijanca za muža!

Djevojka iz dobre i bogate obitelji zagledala se u nekog propalog đaka, koji nije imao ni filira u džepu, a usto je bio uvijek — žedan. Svi su odgovarali djevojku, da ga se okani; ali ona je uvjerena, da je njezin Julije najbolji čovjek na svijetu. Što ćeš, kad je ljubav tako slijepa te ne vidi, što sav svijet vidi!...

Napokon će pokušati sreću i župnik, da je odvrati od naumljene udaje. Opisa joj vjerno sav budući život njezin uz ovakovu pijanicu i propalicu. A ona se ne da i ne da. Julij je njoj obećao, da će se popraviti, a to je njoj dosta! U ostalom ona će s njim živjeti, pa što se drugi brinu za nju! Ona će ga već podnositi. Župnik reče, neka radije gleda, kako će uz njega živu glavu iznijeti. — —

I udala se za njega. Zakratko vrijeme lola prololao sve, što mu je žena donijela. Da, jedne joj noći čak i vjenčani prsten skine s ruke i zapije. Sobe se već sasvim ispraznile, sve se prodalo u bescijenu, da se zadovolji njegovoj »žeđi«. Jedne večeri eno ga opet pijana kući. Došao je u kasno doba noći. Zatraži crnu kavu. Žena nije imala ništa u pripravi. To ga tako razljuti, da je navalio na ženu te ju nogom nemilo udario u trbuh. Žena pade u nesvijest, da više i ne dođe k sebi. Do sutra je ne bijaše više među živima...

Da bi se njenom sudbinom barem tolike druge opametile! — —

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović D. I.

More svakojakih patnja.

Bog je pripustio, te su mi svi prigovarali, svi mi se rugali, prezirali me i ponizivali. S veseljem sam promatrala, kako se sve to na me sa svih strana ruši, premda nijesam imala nikakve utjehe ni s neba ni sa zemlje. Činilo mi se, da su se svi urotili proti meni, da me unište. Neprestano me ispitivali; a ono malo riječi, što bi kao na silu izmamili iz mene, muke mi samo povećavalo. Niti sam mogla jesti ni govoriti ni spavati. Sav moj počinak i sve moje zanimanje bijaše: ležati licem na zemlji prostrta pred mojim Bogom. Pred neizmjernim veličanstvom njegovim uronila bih u ponor svoje ništetnosti i neprestano plakala i uzdisala te vapila milosrđe njegovo i odbijala udarce pravedne srdžbe njegove.

Radi onog događaja sva se kuća uznemirila. Kako glavarica bijaše bolesna, mogahu nezadovoljne sestre iskaliti sav svoj jad na Margareti. »Nijesmo li rekle,« govorahu, »da ova sanjarka sramoti ne samo svu kuću nego i svu našu družbu?« Mnoge bijahu sasvim uvjerene, da je Margareta doista opsjednuta, pa je škropljahu svetom vodom i križahu se pred njom.

Ove nezadovoljnice pobuniše napokon i čestitije sestre, te ni ove ne znadoše, što da o svem sude. Neke je iskreno sažaljevahu, što je tobož premjerila pameću. To je potrajalo više dana. Svršetak tih progonstva pripovjedit će nam bl. Margareta sama.

Služba, koju sam obnašala, naprezala mi neprestano tjelesne i duševne sile, a to mi zadavalo muke nepodnosive. Gospodin moj naime ne dopusti mi uza sve moje patnje, da ikoji posao propustim ili da me oproste. Isto tako valjalo mi vršiti i sve druge dužnosti svoje i obveze mojih pravila. Bijaše mi, kao da me Svemogući poput kakve zločinke vuče na nove muke. Svagdje sam ih nalazila, i one me tako zaokupile, te mi, rekla bih, preostaše još samo oči i druga ćutila, da ih gledam i osjećam. Pa ipak niti me to uznemirilo niti mi dosadilo, premda mi je patnje Gospodin začinjao svim, što se protivi neumrtvenoj naravi i sklonostima mojim.

Opaziše, da ništa ne jedem. Glavarica moja i moj ispovjednik naložiše mi, da jedem, što se god na stol donese. Ovaj je nalog po mom sudu nadilazio moje sile; ali onaj, koji me nikad u nevolji nije napustio, dade mi jakost, i ja se pokorih bez isprike i bez prigovora. Ali poslije jela morala sam sve povratiti. To je potrajalo dosta dugo. Usljed toga oslabio mi je želudac jako i zadavao mi je nemile boli. Ništa nijesam mogla zadržati u sebi, pa niti onda, kad su opozvali onaj nalog i dopustili mi, da jedem što mogu. Od onda mi je jelo prava muka. U blagovaonicu sam ulazila kao da idem na stratište, kamo me vode moji grijesi. Silila sam se, da jedem sve bez razlike, što mi dadu; ali ne mogoh srcu odoljeti, da ne izaberem ono, što je bilo najnetečnije i što je većma odgovaralo mojem siromaštvu i nevrijednosti mojoj. Ovako nevrijedno čeljade, kakva sam ja, mišljah, mora biti zadovoljna s kruhom i vodom; sve ostalo suvišno je.

Da se još jednom povratim na te svoje nevolje. Ne samo da nijesu prestale, nego se još raznim novim nevoljama i poniženjima povećavale. Mišljahu, da sam zaposjednuta ili opsjednuta od ne-

častivoga, pa me polijevahu obilno svetom vodom križajući pri tom i moleći razne molitve, da protjeraju duha zločestoga. Onome pak, koji bijaše sa mnom obladao, ne bijaše na kraj pameti da me ostavi. On me pače još više k sebi privlačio i govorio: »Svetu vodu rado imam i križ ljubim tako jako, te ne mogu da se ne sjedinim s onima, koji ga nose iz ljubavi prema meni, kako sam ga ja nosio.«

Ove me riječi tako razpališe ljubavlju prema križu, te mi se sve, što sam trpjela, činilo neznatnom kapljom vode, koja mi silnu žeđu za mukama prije razplamćuje nego gasi. Mislim, da mogu reći po duši, kako nije bilo ni jednoga dijela na cijelome biću mome, bilo na duši bilo na tijelu, koji ne bi na osobit način trpio, a sve bez sućuti i bez utjehe.

Istodobno podigao sotona silnu buru na me. Hiljadu bih puta već podlegla, da ne bijaše više moći, koja me podržavala i za me se borila u borbi, o kojoj govorim. Napokon mi naloži glavarica ne znajući već, što da počne sa mnom, neka idem k sv. pričesti i neka iz poslušnosti molim Gospodina, da mi povrati prijašnje zdravlje. Pristupih dakle k njemu poput žrtve paljenice. »Doista,« odvrati on; »a ja dolazim k tebi kao veliki svećenik, da ti dadem nove snage za nove žrtve.« Tako i bilo. Oćutjeh, kako sam se najednom sasvim promijenila. Bijaše mi kao ropkinji, koju pustiše na slobodu. Ali to ne potraja dugo. Počeše govoriti, da je svemu tomu, što se u meni događa, početnik sotona, koji će me svojim varkama i obmanama upropastiti, ako ne pripazim na se.

Dr. Josip Marčelić, biskup dubrovački.

To je baš ono strašno, česa sam se najviše u životu bojala: da ne budem prevarena i da druge, ma i proti volji, ne varam. Radi toga prolijevah obilne suze, što se naime nikako ne mogu riješiti sile toga duha, koji je sa mnom obladao, i što ga ne mogu, ma koliko se mučila, udaljiti od sebe niti umaći njegovu utjecaju. On je naime tako zavladao sa svim duševnim silama mojim, te mi se činilo, da se nalazim u nekom ponoru, u koji to dublje padam, što većma nastojim, da se iz njega izvučem. Upotrijebih sva sredstva, što mi napomenuše, ali uzalud. Gdjekoji put se tako otimah, te su me sile sasvim ostavile. Moj se pak Gospodin veselio svemu tome. Ponovno me umirio sasvim i razpršio sav moj prvotni strah i rekao:

»Što se bojiš u rukama Svemogućega? Zar misliš, da bih te mogao upropastiti i izručiti te tvojim neprijateljima? Od rane mladosti tvoje bijah ti učitelj, otac i vođ, i pružih ti nebrojene dokaze nježne ljubavi Božanskoga Srca svoga, u kom sam ti pače i pravi stan pripravio za sve vijeke. Reci mi der, koji još veći dokaz ljubavi moje radi veće sigurnosti tražiš, i ja ću ti ga dati! Zašto se dakle boriš proti meni, koji sam ti jedini pravi i iskreni prijatelj?«

Ovaj prigovor mome nepouzdanju raztužio me i smeo veoma. Odlučih, da ne ću više ni najmanje mariti, kad budu kušali duh, koji me rukovodi, nego da ću rado, ponizno i od sveg srca činiti sve, što hoće.

Hoće da prestane s pismom.

O Gospodine moj i Bože moj! koji jedini znaš, koliko me muke stoji ova poslušnost i koliko se moram siliti, da svladam protivnost i stid, što ga ćutim, dok ovo pišem: daj mi milost, da radije umrem, nego da išta napišem, što ne bi u istinu polazilo od Duha tvojega i što ne bi bilo tebi na slavu, a meni na sramotu! Zaklinjem te, o najveće dobro moje, milosrđem tvojim, ne daj, da ovaj spis itko drugi dobije u ruke osim onoga, koji će ga, kako ti to hoćeš, ispitati, i ne dopusti, da mi ovo bude zapreka, te me stvorovi ne preziru i ne zaborave na me za uvijek. Udijeli, Bože moj, siromašnoj i jadnoj ropkinji svojoj ovu utjehu. — Na ovu molbu dobih smjesta ovaj odgovor: »Prepusti se sasvim meni na volju i pusti, da izvedem svoje osnove, a ti se ne miješaj ni u što! Ja ću se pobrinuti za sve.«

To ću onda, Bože moj, nastaviti iz poslušnosti, a bez ikakve druge želje, osim da tebi ovim mukama udovoljim, jer mi je svaka riječ ovoga pisma prava žrtva. O, kad bih te ovim mogla proslaviti na vijeke!

Evo, kako mi je očitovao svoju volju glede ovoga pisma: Uvijek me nešto nuka, da ljubim Gospodina moga radi njega samoga, tražeći i želeći u svemu samo njega. Nikada si nijesam srce privezala uz njegove darove, ma kako veliki bili; cijenila sam ih samo zato, što su dolazili od njega. Na te darove mislim što manje mogu i nastojim, da ih zaboravim, te mislim samo na njega, bez koga mi se svi pričinjaju ništicom. Kad mi dakle valjalo poslušati i pisati, činilo mi se, da ne ću moći govoriti o onom, što se već odavna dogodilo; ali on dade, te iskusih upravo protivno. Da mi naime bude laglje, učini, da kod svakog stavka oćutim isto čuvstvo, o kome govorim. To je, što me uvjerilo, kako on sam hoće, da pišem.

Utjeha.

Tvoje srce trnje para?
A zar srce oltar nije,
Gdje svećenik žrtvu pali?
Žrtva oštro trnje krije!

Oblak sjete čelo mrači?
A zar tamo nad oblakom
Ne titraju zv'jezde jasne?
Što ti kažu zlatnim trakom?

Suzom ti se zjena muti?
Ne vidiš li kroz tu suzu
Rajsku dugu milost neba
Nek u tvoju prodre uzu?

Dvadesetpeta godišnjica „Glasnika Srca Isusova".

1892.—1916.

Piše: **Franjo Hameri D. I.**

(Nastavlja se).

Glasnik je mnogo doprinesao i širenju »Djevojačkih društava« za naknadnu svetu pričest. Tih društava nije prije Glasnika niti bilo, a sada ih imade u svemu 149. Rado se u Glasniku čitaju vijesti o tim društvima, što su nebrojena dobra učinila za seoske djevojke.

Kako je milo n. pr. djevojkama u dubrovačkoj biskupiji saznati što čine njihove sestrice u Hrvatskoj; kako se raduju istarske djevice, kad čitaju, kako se je novo društvo ustanovilo u Slavoniji, ili kako je koje djevojačko društvo u Bosni svečano posvetilo svoju zastavu, itd.

Dā, crkvene svečanosti u opće, a napose one u čast Presvetom Srcu, što ih opisuje Glasnik, u veliko zabavljaju kršćansko srce. I kako da se ne veseli štovatelj Srca Isusova, kad čita u Glasniku, da se opet negdje u našim zemljama podigla nova crkva Presv. Srcu Isusovu na čast ili barem kapelica, kako se posvetio novi oltar ili kip Presv. Srca, i kako se uslijed toga obnovila cijela općina; kako se je proslavio blagdan Presv. Srca svake godine u raznim hrvatskim krajevima, ili kako su negdje svečano uveli bratovštinu ili Apostolstva molitve; riječ u jednu: bogoljubno srce življe kuca, kada vidi, gdje raste blagoslovljeno carstvo Presvetog Srca Isusova. To su naša veselja, to su naša uživanja, pored kojih nam se gade bljutavi romani i putene naslade.

No Glasnik ne zabavlja samo, nego i **popravlja.** On je kao revni misijonar, koji ti svaki mjesec dolazi u kuću te drži ozbiljnu propovijed. Kao što, kad poslije duge suše opet padne kiša, sve se zazeleni, sve opet tjera, raste i cvate: tako biva i s dušom, kad se početkom svakog mjeseca obnovi čitajući Glasnik. On te pita, kako si živio. Blago si ga tebi, ako si živio dobro i bogoljubno. Glasnik je anđeo mira, koji ti nosi u srce i u obitelj mir i blagoslov Božji.

Tako piše jedan starac poljodjelac: »Otkako čitam Glasnik, imam tako lijepi mir u mojem srcu i duši, kao da mi ništa na svijetu ne manjka.« — »Neki dan«, opet pripovijeda jedna učiteljica, »došla je k meni gospođa, nova pretplatnica Glasnika, pa veli: »Ali je dobro držati ovaj Glasnik! Čovjek postaje pobožniji, a nauči se mnogo toga. Prije ja nijesam molila, teško mi je bilo izmoliti nekoliko Očenaša; a sada molim svaku večer. Devet godina nijesam se bila ispovijedila; no otkada držim Glasnik, ja se ispovijedam.« — I neki seljak reče g. kapelanu: »Velečasni! Upišite, molim Vas, i mene u Glasnik. Otkad ga čitam, sasvim sam se promijenio. Prije sam na priliku strašno psovao; a sad sam se psovke sasvim okanio. Znate, velečastni, da mi Glasnik vrijedi tri milijuna i još više!«

Deder čitajte samo, što Glasnik ima o Vojsci Srca Isusova, koju je također pokrenuo revni o. Puntigam! Pročitaj si onu krasnu knjižicu, koju je on napisao, a koju je uredništvo Glasnika godine 1914. po drugi put izdalo. Koliko je Glasnik za ovo 25 godina pomogao, da se ukine ili barem umanji naš narodni grijeh — bogumrska psovka (kletva)! Ja mislim više nego — ovaj svjetski rat. Zar nije to krasan plod? A ne ćemo li zar još postići, da pomoću ove »Vojske« mnoga

kuća postane kućom Presv. Srca, to jest kuća, u kojoj se svi drže onoga, što se čita na štitu Srca Isusova, pričvršćena na kućnim vratima: »Srce moje, koje štuju — Niti kunu, niti psuju.«

Do sada je ponajviše ponukovanjem Glasnikovim i neumornim radom misijonara uvedeno 150 »Vojski« u raznim župama.

Gle dakle obilne žetve, gle plodova Glasnika, u koliko već 25 godina podučava narod, ugodno ga zabavlja i ozbiljno zdravim štivom popravlja. Koliko je u ovo vrijeme Glasnik dobra učinio, to može pregledati samo svemoguće oko Božje; jer što se iznosi u »zahvalnicama« na javu, to nije ni tisući dio.

Nade.

Kod ovako lijepe prošlosti i sadašnjosti, kako da se Glasnik ne nada još boljoj budućnosti? Na njemu je do sada očito počivao, kako to dobro reče preuzvišeni gospodin nadbiskup zagrebački, blagoslov Božji; tomu se blagoslovu nada Glasnik i nadalje. Maleno zrno gorušično razvilo se eto u ogromno stablo, pod čijom se sjenom poput ptica nebeskih odmora do sada oko 45.000 pretplatnika. Za same četiri godine podvostručio se Glasniku broj pretplatnika, pa kako da ne goji opravdane nade, da će se u kratko vrijeme i opet podvostručiti? Istina, sada to ne bi tako lako bilo, jer to bi značilo dobiti novih 40.000; ali što je u Boga nemoguće? A Bog je bio do sada s Glasnikom, i Glasnik je radio za slavu njegovu; nije dakle nikakva preuzetnost, ako s ovakim nadama gleda u budućnost.

Prije četiri godine, kad se Glasniku dao sadanji oblik, zaželio mu jedan pjesnik, da zakrili 50.000 pretplatnika. Urednik se tomu tada od srca nasmijao i nije htio tu pjesmu štampati, jer mu se tada ovakva želja ipak činila presmjelom. Danas drugačije misli; danas i on goji najljepše nade, znajući, kako je Glasnik omilio narodu, i kako bi ga svagdje s najvećim oduševljenjem prigrlili, samo kad bi se našao tkogod, koji bi ga narodu pokazao i preporučio. Ta zar ne rekoše malo ne svi biskupi u svojim lijepim listovima prigodom Glasnikova jubileja, da živo žele, neka bi Glasnik bio stalan gost u svakoj katoličkoj kući? O da bi se ta želja gorljivih naših biskupa doista ispunila! Tad bi se naš Glasnik mogao takmiti s engleskim u Americi, koji ima preko 200.000 pretplatnika. Svi se pouzdano nadamo, da će Glasnik prigodom svoje 50-godišnjice imati barem daleko preko 100.000 pretplatnika. Daj mu, Bože, samo još više gorljivih i neumornih povjerenika, kakvih već sada imade lijep broj!

Pred više godina pitao je jedan pjesnik:

»Ah, kad će pretplatnika — Tu Broj se blistat sto hiljada?« A neka pobožna duša iz Petrovaradina odgovara posve pravo: »Kad bude bilo još više povjerenika!« I doista, to stoji samo do njih. Ima dosta svijeta neuputna; ima i zanemarena; imade i takvoga, koji nije vičan štivu ili barem ne dobrom, nabožnom štivu. Ima ih i takvih, koji kao da se stide uzeti jedan »Glasnik« u ruke, jer misle, da je to listić za djecu! Dobar povjerenik raspršit će sve te predrasude, pročitat će im štogod iz Glasnika, što će njih najviše zanimati, naručit će sam Glasnik za njih.

Ne zaboravimo samo, da šireći Glasnik širimo pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu. To je rekao sam sveti Otac papa, blagopokojni Pio X., kad je ono godine 1912. dao svoj apostolski blagoslov »... po-

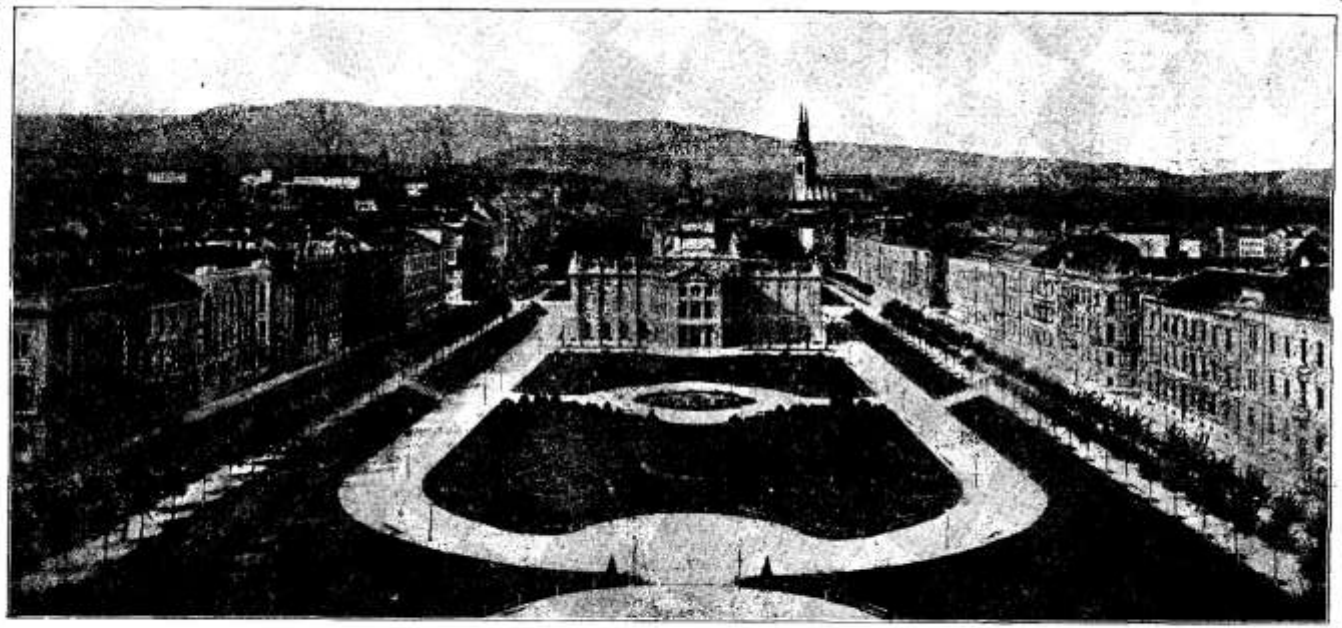

Pogled na Zagreb s državnog kolodvora.

S desne strane u pozadini, upravo gdje prestaje slika, nalazi se kolegij Družbe Isusove, u kom je sada uredništvo »Glasnika Srca Isusova«.

vjerenicima i dobročiniteljima povremenog časopisa Glasnika Presvetog Srca Isusova«, da bi se po njemu »toli spasonosna pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu . . . u milom narodu hrvatskom što više promakla i raširila.« A znate li, kakvu će odatle korist imati narod hrvatski? Sam sveti Otac veli, da će to biti »na vječno i vremenito blagostanje istoga naroda.« Pa zar nije već do sada ova pobožnost doista mnogo doprinesla vremenitom i vječnom blagostanju našem? Čitajte samo nebrojene zahvalnice, što ih Glasnik u svakom broju donosi!

Sjetimo se i obećanja Spasiteljevih. Prvo obećanje glasi: »Ja ću iz Srca svoga u obilju izliti blago milosti na sve štovatelje njegove.« Tko Glasnik drži i čita, taj ne može da ne štuje Srce Isusovo; a tko ga još i širi, stiče si osobito pravo na 11. obećanje: »Sjajno ću nagraditi one, koji po mogućnosti šire ovu pobožnost.« Ili zar ima, koji ne bi mario za ovo 2. obećanje: »Ja ću im dati svaku pomoć, potrebitu staležu njihovu«? Ili za ovo 3.: »Ja ću ih krijepiti u radu i blagosloviti im štogod poduzmu«? Ili za ovo 4.: »Ja ću ih tješiti u nevoljama njihovim«? Ili za ovo 5.: »Srce moje bit će im utočište za života, a osobito u čas smrti«? I tako bismo mogli redom navesti svih 12 obećanja Srca Isusova, jer je jedno važnije i ljepše od drugoga.

Pitam te stoga, čitatelju dragi: Ima li u tvom mjestu povjerenik? Dolazi li u vaše selo štogod Glasnika? Ako nema povjerenika, ili ako ovaj nije osobito revan, ili ako je poslom odviše zaokupljen, ili ako je odviše daleko: ne bi li se ti mogao latiti toga slatkoga bremena u službi Srca Isusova? Ne bi li se ti mogao prijaviti »Upravi Glasnika« u Zagrebu kao povjerenik te joj odmah javiti, koliko si novih pretplatnika našao?

Ne reci: »Sad je rat; sad je teško i kruha dobiti: tko će onda tu još Glasnik držati?« Ta rat nije samo u tvom selu, već u čitavoj carevini i kraljevini: pa gle, drugima to nimalo ne smeta! Ma da je svuda velika skupoća, svijet ipak nije baš bez filira, a tko je napokon tako siromašan, od toga i ne traži, da se pretplati, nego zamoli koga bogatijega, da on plati za njega siromaka. Treba samo malo strpljivosti, malo domišljatosti, malo više gorljivosti; pa da vidiš, kako se i u najsiromašnijem selu može na stotine pretplatnika sabrati!

(Svršit će se.)

Učite djecu umjerenosti.

Glavnija načela: Jede se samo u stalno doba, a ne kad kome padne napamet. Jede se samo ono, što se dobije od roditelja, a ne ono, što se kome hoće ili pače, što se ukrade! Jede se čedno, umjereno, čisto, čuvajući se svake i najmanje pohlepe, svakog brzanja, svakog prljanja odijela, stolnjaka ili ubrusa. Kod stola se ne igra i ne pjeva; ali se nikad ne smije molitva prije i poslije jela propustiti. Tko ne će da se moli, ne smije ni sjesti za stol, a kamo li što okusiti.

Nije zdravo davati djeci previše mesa; opojnih pića nimalo; tako ni crne kafe, ni čaja, ni likera, niti uopće odveć kiselo i odveć papreno.

Još umjerenija nego u jelu i piłu moraju biti djeca u odijevanju. To vrijedi osobito za žensku djecu. Ali da se tako mogu uspješno odgajati djeca, treba da i majka možda malo bolj pripazi na se. Kada dijete vidi

majku, kako sate stoji pred ogledalom, da se napravi mlađom i ljepšom nego što joj je Bog dao: kako da to ne djeluje zlo na dijete? Što naravnije, nego da se i djevočica ugleda u majku, penje do ogledala, cifra kose, maže lice?...

Odijelo neka je nada sve čedno i pristojno. To vrijedi i za mušku i za žensku djecu. Odijela odviše kratka, uska, tijesna, prozirna nijesu drugo no izravna poticala na grijehe, o kojima djeca još i ne slute; ali se na taj način upravo uče. Takvi roditelji neka si dobro upamte riječi Isusove: »Koji sablazni jednoga od onih malenih, koji vjeruju u me, bolje bi mu bilo, da mu se objesi o vrat mlinski kamen te potone u dubinu morsku. Teško svijetu od sablazni! Potrebno je, da dođu sablazni; ali teško onomu čovjeku, kroz kojega dolazi sablazan!« (Matej 18, 6. i 7.) Pa još ako su to rođeni roditelji, koji rođenu svoju djecu sablazne! Nesretna moda ne će tu nikog ispričati, još manje stalež; čednost i pristojnost dolikuje svima te su svima potrebite. Jadni roditelji i ne slute, što će ih danas sutra stajati pretjerano gizdanje njihova mezimčeta! Zar su jedni radi toga spali na prosjački štap? Ništa laglje nego tuđu muku rastepsti. To umiju razmažena djeca vrlo dobro!...

Umjerena neka budu djeca i u igri i u zabavi. Kad vrijeme prođe, igru treba s mjesta prekinuti, pa ma kako bila ugodna. Djeca ne smiju čekati, dok ih roditelji na to podsjete ili im se čak zaprijete. Umjerena napokon neka budu i kod posla, bio to posao tjelesni, kao u dvorištu, u vrtu, u polju, bio posao duševni, kao što je učenje, pjevanje, sviranje, slikanje i tomu slično. Sve mora imati svoje vrijeme i svoju mjeru.

Želja.

Ah, da mi je biti cvijet
zorom procvjetani
pa da mogu sunce zrijet
kada žarko rani.

Ja bih kano uzdisaj
vaselene cijele
sakupio sav mu sjaj
u latice bijele.

Pa bih onda htio past
Mariji na grudi,
pokraj njenog srca cvast
raj gdje vječni rudi.

o. M.

Macedonski unijati prije pada Srbije 1915.

Glasnik je opetovano donosio vijesti o crkvenim prilikama na Balkanu, koji nam je tako blizu, a u koji su od nekoliko godina neprestano uprte oči svekolike Evrope. Prije prvog balkanskog rata (od rujna 1912. do siječnja 1913) lijepo je napredovala katolička Crkva uza sve zapreke, što joj je na svakom koraku pravila razkolna grčka crkva i neuređene prilike u turskom carstvu. Za vrijeme okrutnoga rata stradali su s ostalim življem i svi sjedinjeni veoma. Svaka vojska, koja je njihovim zemljištem prolazila, ostavila je neprolaznih uspomena na sve strahote rata. Međutim bukne drugi balkanski rat, od veljače do konca srpnja 1913., koji uništi i ono malo katoličkih ostataka. Što je moglo iznijeti gô život, pobjeglo je u Bugarsku; što nije moglo pobjeći, bijaše izvrženo neiskazanim mukama i progonstvu od strane Srba i Grka.

I kao da još ne bijaše dosta zla, evo i trećeg rata na Balkanu, pri čemu su stradali i opet najviše oni ostaci ostataka katoličkih. Kakve prilike vladaju prije pada Srbije među sjedinjenima, pokazat će najbolje ovi reci, što ih primismo iz Plovdiva u Bugarskoj, a pribilježio ih je po pripovijedanju neumornog o. Pavla Hristova, generalnog vikara drinopoljskog biskupa Petkova, o. Herman Gisler, misijonar u Plovdivu.

O. Hristov zauzeo se je najprije svojski za katoličke bjegunce iz Turske Tracije, te im pribavio nova naselja i opskrbio ih zajnužnijim za život. Neizrecivi su napori, što ih je pri tom imao da svlada gorljivi vikar. S jednoga kraja zemlje letio je na drugi; obilazio sve oblasti od seoskih pisara pa onamo sve do ministara i samoga bugarskoga cara i carice; pa je napokon i uspio. Sad se obratio bjeguncima ispod grčkoga jarma, koji su se nastanili u okružju Strumice. Živu je glavu iznijelo samo oko 2000 sjedinjenih Bugara, koji se naseliše po selima: Strumica, Ključ, Petrič, Radovo, Sekirnik, Draževo, Nova Mahala, Mokrena, Ilovica i Gečerli. Dvije godine bijahu ti siromasi prepušteni sami sebi, u najvećoj bijedi i nevolji, Živjeli su pomiješani i strpani u trošnim kućicama, bez nužnog odijela i hrane i bez svih sredstava, da se late kakvog posla ili zarade.

Dne 27. veljače dade se o. Hristov na put s o. Jeronimom Štamovom, župnikom u Janici-Vardaru, koga su Grci tri mjeseca držali u zatvoru, da ga poslije isto tako progone Srbi iz Đevđelija u srpskoj Macedoniji. Šest su dana trebali, dok dođu do cilja, a vozili se na prostim seljačkim kolima usred ciče zime. Napatili su se na tom putu i glada i zime, jer im je valjalo ležati i noć sprovesti kadikad u otvorenim šupama. Jednoga dana malo da nijesu zaglavili u dugom uskom klancu rijeke Strumice, gdje bi u drugom balkanskom ratu Grci bez sumnje doživjeli strahovit poraz, da im nije u zadnji čas pomogla njima sklona diplomacija. Susreli su naime nekakve kočijaše s vinom, koje su samo s teškom i s velikom pogibelji mogli mimoići. Konji se uspiahirili, trgnuli natrag, jedan točak već se spustio niz ponor, tri do četiri stotine metara dubok. Misijonari zahvaljuju svoj spas samo Majci Božjoj, kojoj su u čast upravo molili krunicu.

Na garištu sela Bevunovo pripovijedali im ljudi, kako je na zapovijed grčkoga kralja bilo popaljeno 16.000 bugarskih kuća, a među

ovima i sve u ovom selu. Htjelo se je na svaki način istrijebiti Bugare na proširenom grčkom području, kao i na srpskom.

Petrič je drugi grad u pokrajini. To je zapravo stari turski grad, s uskim krivudastim ulicama i s takvim cestama, da bi se slomile osovine i najtežih topova, kad bi ih ovuda provezli. Mjesto je puno bugarskih prebjega s onkraj gora. O. Jeronim prenoćio kod jednog svog znanca Turčina, a ja sam bio sretan — piše o. Hristov — što sam mogao obučen leći na nekakav musavi ležaj i tu dočekati zoru. Sutradan bio u gradu sajam. Narod dolazio iz okolnih sela, pa tako eto domala i starog popa Đorđa Dimitrova, također prebjega, koji se nekako smjestio u nedalekom selu Ključu. Mi smo prošli kroz to mjestance, i on nas vidio na prolazu pa poteci za nama, da nas pozdravi. Mi nijesmo ni slutili, da bi on bio ondje, inače bismo mi njega pohodili.

Kako je jadovno bio obučen! Odijelo staro, istrošeno, poderano; kamilavka na glavi jednako sva zamazana, baš je pristajalo uz ono isto tako istrošeno, pravo korizmeno lice starčevo. Čim me opazio, zagrlio me i stao pripovijedati, kako je već osam mjeseci u progonstvu i kako je u to vrijeme neizrecive muke podnio. Tješio sam ga, što sam bolje mogao i poslao ga natrag u njegovo sadanje boravište, dok ili ja ne dođem onamo, ili njega ne pozovem na Duhovne vježbe, što ću ih davati svećenicima.

Iz Petriča krenusmo u Strumicu. Tu nema nikakvih puteva, pa je valjalo voziti se po neprohodnom blatu sve do navečer. Prenoćismo u selu Radovo, gdje nađosmo staroga popa Stojana. Kako se dobri starac obradovao! Nikad se ne bi, reče, nadao, da bi tu sreću ikada doživio! Tu je i pop Delija, župnik u Petričn, koga su nesjedinjeni odanle naprosto sramotno potjerali.

Radovo je tursko seoce, danas puno macedonskih bjegunaca iz Aleksova, koje su Grci u zadnjem ratu sasvim razorili. I ovo je selo jako stradalo. Što je bilo čitavih kuća, te su naselili Turci, koji su se iza rata povratili, pa s njima žive i naši bjegunci u slozi i miru. U nekom štaglju priredili su si crkvu. Oltar se sastoji od dvije daske, što počivaju na tri u zemlju zabijena kolca. Na »oltaru« je križić i dvije nejednake svijeće, utaknute u dvije zemljane lopte. Na zidovima visi nekoliko svetačkih slika. Po podu se prostire veliki sag od — pijeska. Oko oltara nasuli su finiji pijesak u obilnijoj mjeri tako te je »svetište« odijeljeno od »lađe« jednom stepenicom od čitavog topolovog stabla. To je ujedno i jedina »klupa« u crkvi i jedina »ispovjedaonica«. Pokornici bi na ovo topolovo deblo klekli, a svećenik je morao, da ih može čuti, jednostavno sjesti na pijesak. To je o. Jeronimu bilo ipak malo odviše, pa nije mirovao, dok nije o. Hristov u Strumici kupio dvije stolice — veliku rijetkost i pravu dragocijenost za ovo selo.

Odmah sutradan pošalje generalni vikar o. Hristov glasnike u sva okolna sela, neka bi katolički svećenici došli na Duhovne vježbe. Skupljali se malo po malo; neki jašeći na magarcu, a većina pješice. Pop Đorđe došao također u svojoj izlizanoj kamilavki, koju je ovio šalom poput turbana, i u kratkom kaputiću, koji mu jedva do koljena sezao, a bio sav iskrpan. Tko ga je vidio, a nije poznavao, ne bi nikad rekao, da je to svećenik. Nijesu puno bolje bili odjeveni ni drugi. Ne bijaše to možda nemarnost, već nevolja kruta. Ne znam, bi li takve tralje i oni seoski truljari htjeli kupiti.

Tko da opiše, kako su nas primila ova naša braća! Njihove suze radosnice, njihov topli zagrijaj odavao je, kako su sretni, kako veseli, što smo ih obašli, da ih utješimo, da ih pridignemo, da im ma samo tračak slatke nade u bolju budućnost ulijemo.

Dok su se svećenici skupljali, o. Hristov sabirao oko sebe seosku djecu i odrasle te im za tri dana služio sv. misu, propovijedao, držao njima kršćanski nauk, podučavao ih u raznim pobožnostima, itd. Selo broji oko 400 katolika: svi su se ispovijedili i pričestili. O. Jeronim pjevao crkvene pjesme i naučio neke nove, osobito poznatu lurdsku pjesmu Majci Božjoj na čast, koju je sav narod oduševljeno pjevao. Preko dana bio narod većinom na poslu: ali zato navečer sabralo se sve selo u neobičnoj crkvi. Tko je kasno došao, morao je ostati vani u mraku. Mrak je međutim bio i unutri, jer tu ne bijaše nikakvih prozora, osim dvije rupe na krovu, kroz koje je dolazio silan dim iz jedne susjedne turske kuće, i nikakvih svijetiljaka do jadovnih lojenica.

(Nastavit će se.)

Srce Isusovo, u kojem je sve blago mudrosti i znanja.

Srce je Isusovo tako bogato, da se stvorenim umom ne može ispitati. Evo sv. Crkva nam pokazuje iz te riznice Božje dva nova blaga: mudrost i znanje. Kazuje nam, da je u tom Srcu ne samo poneštо mudrosti i znanja, nego da je upravo sve blago mudrosti i znanja u tom Srcu zadržano. Pogledajmo, kolika je Mudrost Bož. Srca Isusova.

Sveto Pismo hvali vanrednu mudrost i znanje Solomunovo. Treća knjiga kraljeva veli: »Mudrost je Solomunova bila veća od mudrosti sviju istočnjaka i Egipćana.« — »Sva zemlja želi, da vidi Solomuna, da čuje njegovu mudrost, što je Bog u njegovo srce dao.« Na vanredni način je očitovao svoju mudrost. Sagradio je prekrasan hram Bogu. Premudro je uredio bogoslužje: žrtve, pjesme, red svećenika. — Sagradio je i prekrasno uredio svoje palače, vrtove, kućni red. Cijelom državom je tako ravnao, da mu se divljahu ne samo vlastiti podanici, nego je glas o njegovoj mudrosti daleko prekoračio granice kraljevstva njegova. Napisao je knjige pune mudrosti. Znao je tako mudro raspravljati od hisopa sve do cedra na Libanonu, da su ga svi rado slušali.

Kraljica Saba je došla s istoka, da čuje mudrost Solomunovu i da vidi red, što vlada na njegovu dvoru. A kad ga je čula i sve vidila, reče, da su sretni, koji živu u njegovoj blizini i čuju njegovu mudrost; jer da istina daleko nadilazi glas, što je o njem čula.

Kad je Bog toliku mudrost i znanje dao pukom čovjeku, što misliš, kolika je mudrost samoga Sina Božjega? On je mudrost Očeva. To je mudrost neograničena, koja se u tolikom izobilju izlila u čovječju narav Kristovu, da ju nitko izmjeriti ne može. — Kao što svijetlost i sjaj sunca nadilazi svijetlost malene svjetilke, kao što mudrost velikoga učenjaka nadilazi mudrost malenoga djeteta, tako i još puno većma nadilazi mudrost Isusova svaku ljudsku, a i anđeosku mudrost. Zato je Isus, koreći nevjernost židova, rekao im: »Kraljica južna ustat će na sud s rodom ovim, i osudit će ga; jer

dođe s krajeva zemlje, da čuje mudrost Solomunovu; a gle viši je od Solomuna ovdje« (Mat. 12, 42).

Znanje je Isusovo bistro, izvrsno i savršeno. Isus nije umovanjem i teškim trudom došao do punine mudrosti i znanja, kako to mi ljudi dolazimo. Njegovo je znanje najbistrije i najjasnije gledanje. Narav Božja mu je priopćila svu mudrost i znanje. — »Oči su Gospodnje mnogo sjajnije od sunca, gledaju sve puteve čovjeka i dubinu ponora i srca čovječja motre u sakrivenim mjestima« (Ezeh. 23, 28).

Isus posjeduje Božje znanje i sve stvoreno ljudsko znanje. Njegovo je znanje tako veliko i savršeno, da ne može rasti a ni opadati, kao što naše ljudsko. »Njemu je sve otkrito i otvoreno.« Pred njim nije zastrta budućnost, a ni prošlost koprenom zaboravnosti, niti je sadašnjost pomućena mnoštvom ljudi i stvari.

»Misli su ljudske bojažljive i nesigurne,« veli Duh Sveti. Gdje ćemo zato tražiti mudrosti i savjeta? U Presv. Srcu Isusovu. Neizmjerno je mudar, sve znade. Neizmjerno je dobar, zato nam želi pomoći. Neizmjerno je silan, može uklonuti sve zapreke i neprijatelje naše. Kolika je sreća za putnika, koji se sprema iz dalekih krajeva u svoju domovinu, al put, kojim mora proći, pun je pogibelji i neprijatelja, kad eto ponudi mu se provodič puno iskusniji, silniji, mudriji i bolji od Rafaela Arkanđela, suputnika mladoga Tobije. Putnici smo. Putujemo u pravu i vječnu domovinu našu. Put, ovaj život pun je pogibelji i neprijatelja. Ali kolika sreća za nas, što u Presv. Srcu imamo puno mudrijega, boljega, silnijega provodiča, nego što je bio Rafael Arkanđeo Tobiji.

Ne bi li nepametno radio bio Tobija, da je odbio Rafaela, koji mu se ponudio za suputnika? Bez dvojbe! A nije li puno nepametnije, što premnogi odbijaju Isusa, njegovo Presv. Srce za ovoga života? Jer putuju bez njega, te zato na svakom koraku upadaju u smrtne pogibelji i u samu smrt. — Hoćemo li i mi tako raditi?

»Početak mudrosti je strah Gospodnji,« veli Duh Sveti po Psalmistu. Nitko ne će, veli sv. Augustin, ustrajati u ljubavi Božjoj bez straha. Dosta nam je pogledati na ranjeno Srce Isusovo, na Srce, strašnom trnovom krunom ovijeno, da nam probudi spasonosan strah u srcu. To su znakovi, kojima smo izbavljeni od vječne propasti. Ti znaci nam navješćuju neizmjernu Božju pravednost. — Kad Bog ni Sina svoga nije poštedio, kad ga je predao u najgroznije muke, u kojima mu bi Srce satrveno, što će biti sa mnom, sirotnim griješnikom, ako se ne strašim i ne izbjegavam grijeha!

Velika je mudrost: strah Gospodnji; a na taj me upućuje Presv. Srce Isusovo, puno mudrosti i znanja.

Blažena je Margarita tako silan strah pretrpjela prije svoje smrti, da je stala drhtati i vapiti Presv. Srcu za pomilovanje.

Znamo iz žića više Pravednika, da ih je silan strah spopao, kad su pomislili, da će za nekoliko časova pred sudom Božjim, pred kojim će, kako sv. Crkva moli u mrtvačkoj sv. misi, »štrepit još i Sveci«. Koliko mudrosti nas uči Presv. Srce, u »kojem je sve blago mudrosti i znanja!« Primajmo tu mudrost! Nema prilike u našem životu, za koju nam Presv. Srce ne bi pružilo najmudriji uzor, i ujedno ne bi nam dalo najizdašniju pomoć, da taj uzor nasljedujemo.

M. K. D. I.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Ozdravilo dijete već na umoru.

Bosna. — Moj sin star tri i pô godine, poboljevao već dulje vremena na nekoj nepoznatoj boljetici. Sva liječnička briga bijaše uzalud. Dne 29. lipnja 1915. pozlilo mu tako, te je ljudska pomoć sasvim izdala. Liječnik, koji je bio prisutan, reče, da nastupa smrt. U taj zadnji čas sjetih se najboljega Liječnika, Presv. Srca Isusova; obećah mu devetnicu i javnu zahvalu. Jedva sam se tako zagovorila, kadno već na pola mrtvo dijete progleda, zarumeni se i od onoga časa poče se oporavljati. Sada je dijete sasvim zdravo. Ja sam uvjerena, da je tu pomoglo samo Presveto Srce, komu budi zato hvala i slava do vijeka!

Obratila se na samrti.

Hrvatska. — Piše nam jedna časna Sestra: Jedna odlična gospođa bolovala već dulje vremena od nutarnjega raka. Kad je bolest preotela mah, te kad su i liječnici rekli, da nemaju više nikakve nade, da bi mogla ozdraviti: pade gospođa, koja ne bijaše u vjeri osobito jaka, u zdvojnost. Sve opomene, da se pobrine barem za dušu, kad joj već tijelu nema spasa, bijahu uzalud. Kad sam joj jednom ponudila, da ću pozvati svećenika, reče mi odrješito: »Ne trebam ga! Ja ne vjerujem ni u uskrsnuće ni u život vječni!« G. župnik htio ju posjetiti; ali njezina kći, kakva već jest često puta rodbina, bez duše i bez srca, ne dade mu ni blizu. Bolesnica bi se tobož odviše uzrujala, a to bi joj moglo pospješiti smrt! Kao da ne će i bez svećenika Bogu na istinu! A što onda, ako se krivnjom rodbine takva duša izgubi? Tko će nositi za nju tešku odgovornost?

Počela sam za nju devetnicu sv. Josipu, jer je bio baš mjesec ožujak. Molilo se je za nju i u crkvi. Dala sam joj i medaljicu Bezgrješnog Začeća, koju je doduše rado uzela, ali o ispovijedi još uvijek ni čuti. Napokon obećam javnu zahvalu, ako se obrati. I gle, jedne me večeri sama prizva te mi reče, da bi se htjela ispovjediti, pa da ju pripravim. I doista, sutradan je pobožno primila svete sakramente i odsele strpljivo podnosila teške bolove, dok ju Gospodin nije oprostio velikih muka. Umrla je skrušena i spokojna.

Ozdravila od kuge.

Slavonija. — Uslijed rata ostala sam sirota udovica s nejakim djetetom i pošla u žetvu, da si koje grnce zaslužim za zimu. Ali Bog je dragi drugačije odredio: Već drugi dan žetve snašla me teška i strašna bolest, koja je ovdje dulje vremena harala, a koju zovu kugom ili kolerom. Svi su znaci bili, da sam ju i ja dobila. Bolest se stala silnom brzinom razvijati. Spopali me strašni grčevi te sam vidjela, da ću još na polju morat pustiti dušu. Ali premda mi je smrt već bila pred očima, ipak sam se usudila zavapiti slatkom Srcu Isusovu, da mi barem na toliko produlji život, te me uzmognu odvesti kući i dozvati još na vrijeme svećenika, da se ispovjedim. Nijesam mogla već ni govoriti, nego samo u srcu obećam, da ću se sasvim posvetiti Bogu, ako mi pokloni život već radi nejakog djeteta, da mi ono ne ostane pravo siroče. Upisat ću se, rekoh, i u treći red sv. Franje i zahvalit se u Glasniku Srca Isusova.

Što je poslije bilo sa mnom, sjećam se samo kao kroz san. Odvezli su me kući, sažaljevali me i govorili, da ću svaki čas umrijeti. Ne znam, da se je tkogod molio za me. Dozvali su mi ipak svećenika. Ovaj me okrijepio svetim sakramentima umirućih. I od toga časa meni krenulo na bolje, i to tako naglo, kako je i bolest naglo došla, ma da sam bila već na pola mrtva, sva ohladnjela i pocrnila. Šesti dan već sam se mogla pridići i po malo hodati. Prvi su mi koraci bili u crkvu, da se tu zahvalim neizrecivoj dobroti Božanskoga Srca Isusova, što mi je milostivo poklonilo život.

Dobila željeni glas od muža u Americi.

Hrvatska. — Već je više od tri godine, kako mi je muž obolio u Americi od reumatizma te mi se nije punih šest mjeseci javljao. Bijah u velikom strahu, da nije možda već i umro ili zapao u kakvu veliku nevolju, ostavši bez posla i zarade. Počnem moliti devetnicu Srcu Isusovu, a po zagovoru Bl. Magdalene Sofije Barat i obećam dar crkvi od 5 kruna, ako dobijem kakav takav glas od muža. I gle, mjesec dana iza toga javi mi se muž i posla mi sto kruna. Stoga se od srca zahvaljujem Srcu Isusovu.

Bratska opomena.

Čovjeku se, koji ima iole vjerskog osjećaja u sebi, često puta koža od užasa ježi, kad gotovo na svakom koraku, u kući i na ulici, kod posla i kod odmora sluša, kako pogani jezici strahovito kunu i psuju, pa se još time rekao bih diče i ponose! A što je još gore, to se čini i pred sitnom dječicom, da se i ona zarana povedu za svojim starijima... Koliko je i raspuštenih razgovora u prisutnosti nedužne mladeži! Tako se lije otrov dan na dan, koji mora da djeluje. — Što koristi uvijek jadikovati? Braćo, na posao! Manje uzdisanja i tužakanja, a više bratske i sestrinske opomene, pa će biti manje grijeha.

Bilo prošle godine, pripovijedao mi jedan brat, zbornik Marijin. Idem ja po svome poslu u grad; i kad ga svrših, svratim se za čas u krčmu, što ju držao moj stari prijatelj. Rado se on hvalio, da je dobar kršćanin. Može biti; ali je svakako slab i mlitav apostol. Netom ja stupim u krčmu, a za mnom dođe neki radnik, nama obojici posve nepoznat. Odmah će onako s vrata: »Dajte mi po litra vina!« i opsova dragog Boga; a onda nastavi: »da se malo okrijepim.« Krčmar nije imao slučajno vina u pripravi, nego je pošao po nj u pivnicu. A moj ti gost nestrpljiv ponovno izusti bogumrsku psovku i zatraži, da mu dadu odmah vina. Ja čekam, što će na ovo moj »dobri krsćanin« krčmar. Ta u njegovoj je prisutnosti i u njegovoj kući tako strašno opsovao Boga. Što će? Ništa! A gost ispivši prvo vino, zaiska drugu pôlitru i opet opsova dragog Boga, samo što je sada još jače naglasio psovku, buduć je bilo već od prvog vina razigran. A moj krčmar — i opet ništa!

Videći ja, da uzalud čekam na opomenu moga »katoličkoga« krčmara, okrenem se prema tomu uistinu nesretnom i jadnom gostu, pa ću mu onako milo:

»Vidite, prijatelju! Vi ste sada jedno par puta uzastopce opsovali dragog Boga, a bez svakog razloga; pa sve da i imate kakav, kakvu imate korist od te vaše kletve? Nikakvu! Ni je li tako?«

»Imate posve pravo; ali što ću, kad imam takvu navadu.«

»Takva navada nije lijepa ni kršćanina dostojna.« Htio sam još nešto da reknem, ali on će:

»Ja se čudim vama.«

»A zašto?«

»Zato, jer meni su evo već 52 godine; i bilo me svagdje ko zločestoga groša, ali nijesam još nikad nigdje doživio, da bi me tko drugi osim svećenika u crkvi sa propovijedaonice upozorio, da se kanim psovke. Vjerujte mi, kad bi se čovjek više puta namjerio na ovakve ljude izvan crkve, koji bi ga upozorili na taj nelijepi običaj, mnogi bi se malo po malo ostavio kletve, a među njima i ja. Al ovako, vidite, ja psujem, on psuje, i kamgod dođem, tamo se psuje. Pa ako netko i ne psuje, kakva korist za me i za druge, kad nas nitko ne upozorava na taj nesretni običaj?«

Ove riječi bijahu za moga krčmara kao malj po glavi, kako sâm priznade, jer nije bio potpun katolik. A bile su pouka i za me, da ne zanemarim nikada zaslijepljenog brata svoga opomenuti. Od onda opominje i taj krčmar svakoga, koji bi se pred njim u njegovoj kući usudio psovati, da u njegovoj krčmi nema mjesta psovki i da je psovka nedostojna čovjeka kršćanina. A i naš se gost malo po malo ostavio psovke, pa i sada češće zalazi u tu krčmu baš zato, što se u njoj više ne psuje.

Ili hoćete još jedan primjer apostolske revnosti?

Sastao sam se s jednim znancem, pa će mi tom prilikom da pripovjedi jedan doživljaj iz svog života.

»Znaš, kakav posao imadem: da nadgledam radnike, da ih upišem, isplatim itd; a znaš i to, da jako psujem, kad se rasrdim«

»Nije to junak« — prihvatim ja —, »koji psuje, nego onaj, koji se u srdžbi svlada i suzdrži.«

»Eh, istina je, što si rekao; ali čekaj, da ti pripovijedam dalje. Duvao je vjetar i odneo mi šešir. Nađoh se gologlav na sred ulice. Ogledam se i vidim, gdje se šešir po putu kotrlja. Poskočim, da ga uhvatim; ali vjetar me prestigao i eto moga šešira u blatu! Zamazao se. Psovao sam strašno; a kako i ne bih? Kad sam ga dignuo, opazim svećenika, gdje ide prema meni; i eto još pet koračaja; pa je tik mene. Ova me prisutnost svećenika i pogled na nj tako smete, da sam na mah prestao psovati. Bilo me stid. Što će reći; što li će misliti o meni? Mili pogled njegov obodri me, i ja ga pozdravim sa »Hvaljen Isus!«, a on ljubezno odzdravi i pridoda sažalno i blago: »Prijatelju! To ne valja!« Ove riječi mnogo su mi puta od onda zazujile u ušima, osobito kad pomislim, kako sam jutros molio u Očenašu: »Sveti se ime tvoje,« a kroz dan, kad se malo rasrdim, da to isto sveto Ime njegovo psujem? To zaista ne valja! Tako sam ti se ja odučio psovke. Da ni je bilo ove očinske opomene, ja bih valjda još uvijek bio onaj stari grješnik.«

Kažu, da razjarenog lava ne može ništa ukrotiti do li pogled na krotko janješce. A i za tane topovsko vele, da ga ništa ne može tako oslabiti kao vuna. Tako i srdita čovjeka možemo umiriti svojom blagom prisutnošću i strpljivošću; a psovača razboritom, milom i lijepom riječju.

Ali kano da čujem, gdje se govori: Lako je bilo u tim slučajevima, gdje se je opomena uvažila; ali teško tamo, gdje se događa protivno, te nam se još rugaju i podsmijehivaju! A molim vas, zar se nijesu i apostolima rugali, govoreći im, da su se napili slatkoga vina, kada su prvi puta javno istupili i propovijedali nauk Isusov? Pa gle, apostoli se nijesu obazirali na ruganje i na prigovore tadanjih židova, nego su u svojoj svetoj gorljivosti nastavili svoje apostolsko djelovanje.

Reći ćete: Kakva korist od toga, kad se ruga, mjesto da opomenu prigrli? — Lijepo reče netko, da dobra i razborita riječ u pravo vrijeme rečena, ne samo ne ostaje bez ploda, već, da i čudesa stvara, ako i ne odmah, a ono zastalno s vremenom. To vidimo i u životu Svetaca. Tako je n. pr. sv. Ignacije Lojolski, kad bi se god sastao s jednim učenim doduše, ali taštim i oholim mladim čovjekom, rekao bi mu: »Što koristi čovjeku, ako sav svijet dobije, a dušu svoju izgubi?« Spočetka se taj mladi čovjek ovim riječima smijao; dok napokon ne poče o njima ozbiljno razmišljati. I od te oholice posta doskora skroman redovnik te gorljiv i neustrašiv širitelj sv. vjere Isusove, koji na stotine hiljada pogana u Indiji i Japanu predobi za vjeru katoličku. To je, kako znate, sv. Franjo Ksaverski.

Možda će gdjekoji reći: »Svećenici su tu, da kore i opominju!« — Jest, i oni su, ali zar nijesu dužni i obični vjernici ljubiti bližnjega svoga kao same sebe? A ta ljubav bližnjega baš ovakom bratskom opomenom najlaglje se u djelo privodi. Ne tužimo se dakle i ne jadikujmo, već upotrebimo svaku priliku — a naći ćemo je nažalost na svakom koraku — pa opomenimo i poučimo bližnjega svoga, kako je jedna od najvećih uvreda prema Svevišnjemu, jer se njome izravno vrijeđa neizmjerno veličanstvo Božje. S druge strane opet treba da ovakog nesretnoga brata uvjerimo, kako psovka ne pristaje ni čovjeku poganinu, jer ni pogani nijesu psovali svojih krivih bogova niti su dopustili, da ih drugi psuju, a kamo li kršćaninu katoliku.

Budemo li ovako apostolski radili ne samo u svojoj obitelji, nego i u radioni, u trgovini, na ulici, na trgu, u gostioni, svuda i svagdje, gdje se god prilika pruži, zapriječit ćemo mnoge kletve i psovke, mnoge zle i razuzdane razgovore, mnoge nepristojne šale i pjesme. Mjesto toga kraljevstva đavolskoga nek se širi kraljevstvo Božanskog Srca njegova!

A. Metelko.

Bl. Magdalena Sofija Barat.

Mjesečna zaštitnica 24. svibnja.

U Rimu je 24. svibnja 1908. »Blaženom« proglašena službenica Gospodnja: Magdalena Sofija Barat. Savkoliki njezin bogomili život nije drugo, van nova objava pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu. Njemu je Bl. Magdalena posvetila redovničku družbu, koju je osnovala, a temeljna joj osnova i cilj: »sličnost i ujedinjenje s Božanskim Srcem«. Oko njegove zastave okupila je ona svoje duhovne kćeri, koje se zovu: »Gospođe Presvetoga Srca Isusova«.

Bl. Magdalena Sofija rodila se 12. prosinca 1779. Djetinstvo je proživjela u nevinosti pod budnim okom brata si svećenika Ljudevita. Ovaj je Magdalenu ljubezno, ali strogo vodio putem kreposti, tako te će mu ona jednoć kanoti od šale reći: »Hoćeš li zar od mene da učiniš Sveticu?« — »Ti?... Ti nikada ne ćeš biti velika Svetica!« izruži je brat. »Dakako«, reče sama sebi Magdalena, »dakako da ne mogu biti velika Svetica; ali ću zato biti veoma ponizna, da tako omilim Bogu.« — I ona održa riječ.

Velika je francuska revolucija među ostalim svećenicima izagnala iz Francuske i dva svećenika: Josipa Varina i Franju Tournélya. Ovaj je zadnji bio velik štovatelj Srca Isusova. Moleći se jednom goruće Bogu upozna jasno volju Božju, neka

se osnuje jedna ženska duhovna družba, posvećena Srcu Isusovu, koja će u duhu kršćanskom odgajati žensku mladež. Na smrtnoj postelji svojoj preporuči Tournély Varinu to preznamenito djelo, pa kad se u Francuskoj donekle barem smirilo, vrati se Varin u domovinu kao misionar. Međuto Magdalena htjede da ode u samostan, misleći isprva na red Karmelitski, gdje puno ljube Isusa i Križ njegov. Varin bio njezin ispovjednik. On joj kaza, ako je rada osobito ljubiti Isusa i Križ njegov, onda neka gleda, kako će štogod doprinesti tomu, da Isus opet zavlada srcima ljudskim. A to se opet najsigurnijim putem može postići: odgojem mladeži.

Ove riječi primi Magdalena, kanoti, da ih je samo nebo njoj reklo. God. 1801. dođe Varin u Amiens, pa će odmah poraditi oko toga, da se tuj osnuje ženski uzgojni zavod. U to ime pozva i Magdalenu Sofiju Barat. Njoj se pridružile i druge bogoljubne duše. 7. lipnja 1802. položi ona redovničke zavjete, a 7. prosinca iste godine jednoglasno bi izabrana glavaricom, te je 62 godine obnašala tu tešku službu.

Kakogod se Družba Presv. Srca Isusova danomice iznutra utvrđivala, tako je uz blagoslov istoga Presv. Srca i izvana rasla. Od god. 1816. do 1865. imala je preko stotinu samostana u raznim krajevima Evrope i Amerike. Očevidan je prema tomu blagoslov Božji bio na ovoj Družbi, a zgodno će jednoj č. sestri generalni vikar Nansijski: »Mora da vi imate vrlo poniznu utemeljiteljicu, jer se inače ne bi mogla tako brzo raširiti Vaša Družba.«

Bl. Magdalena proživjela je lijepi niz godina, jer je umrla u dubokoj starosti 24. svibnja 1865. u Constansu (Francuska).

Zbor Marijin — perivoj Marijin.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

»Pravednik će cvasti kao paoma; poput cedra libanonskog umnožit će se« (Ps. XCI. 13). — Pravom se može nazvati kongregacija perivojem Marijinim: zasadila ga velikodušnost, zalijeva ga molitva, ograđen je pravilima zborničkim; uspijeva pod toplim sunčanim zrakama milosti posvećujuće, a nad njim bdije i za nj se brine vjerna vrtlarica — Bl. Djevica. Tuj cvatu bujno i miomiris nadaleko šire bokor-ruža, ljiljan-cvat, skromna ljubičica i bosiok i neven i plavomilje i klinčac . . . cvijet do cvijeta. Sve samo po izbor-cvijeće: djela iz života i rada zbornika i zbornica. Ili zar nije kongregacija savez najboljih? Može doduše tuj i tamo niknuti i korov, trava; nu marna majčina ručica umije zarana da to odstrani. Inozemnog cvijeća, što samo oko i taštinu draži, nema u perivoju Marijinu, ništa na silu tek za paradu; tu je sve naravno, veselo, domaće, pravo. Tá »sva slava kraljevske kćeri potječe iznutra« t. j. iz srca. Da vidimo izbliže to cvijeće iz perivoja Marijina!

1. Prije svega milo nas pozdravlja kraljica cvijeća, ružica. Sv. Bernardo veli: »Marija bijaše bijela ružica djevičanstvom, crvena svojom ljubavlju; bijela težeći za krepošću, crvena gazeći opačinu; bijela čisteći naše zle sklonosti, crvena utamanjujući putenu požudu.« — U bijeloj boji nevinosti i u crvenoj boji muka pokazuje se srce zbornice, dok u sredini srca blista zlato ljubavi.

»Okusila sam gorčinu života«, veli dobra jedna kongreganistica; »muž mi je bolježljiv, poslovi slabo napreduju, djeca mnogo trebaju, a ja sam sama. No ja sam kongreganistica . . . nijesam očajala!«

Dvoje Marijine djece u M. i N. revno djeluju prema zvanju svome kao učiteljice. Jednu od obiju pohodi Gospod teškom bolesti, od koje je kroz četiri tjedna mnogo trpjela. Čuvši prijateljica, da joj družica

boluje, odluči da će joj priteći u pomoć, koliko samo bude mogla. Dnevice, pošto je svršila teške svoje školske poslove, vozi se — tri četvrta sata daleko k bolesnici, da kod nje probdije noć. Jutrom u zoru vraća se željeznicom na svoj školski rad. Tri tjedna radila je tako, onda su i njezine sile smalaksale. Nu dobro nebo povratilo im obadvjema zdravlje. Nije li to najplemenitija ljubav, koju svijet ne poznaje?

2. Drugi cvijetak — modra ljubica poniznosti. Ne raste visoko, a njezina je glavica uvijek k zemlji prignuta. Zbornica vidi Mariju, koja potječe iz kuće Davidove — predi njezini sjedili su na kraljevskom prijestolju, i ona je kći kraljevske krvi — gdje imade vreteno u rukama i obavlja sve domaće poslove; čuje riječi njezine: »Evo službenice Gospodnje« i »Veliča duša moja Gospoda;« zna, da Marija nije bila prisutna kod raznih čudesa, što ih je Isus tvorio i kad mu se klicalo; ali se nalazi pod križem — riječ u jednu: nije težila, nije tražila taštu slavu i hvalu.

Kada duša gleda zemlju i vidi prah, iz kojega se sastoji, i boli, koje je okružuju, mora se da ponizi. Uza sve to ne čini nas poniznost očajnima i ne uništuje sile djelatnosti, jer »poniznost je istina«, veli sv. Terezija, a istina čeliči volju.

Zbornik P. K. († 1903) znao je u svom razgranjenom, karitativnom djelovanju upravo vješto zapostavljati osobu svoju. Nije htio, da bi se o njemu moglo reći, da je plaću svoju dobio već na zemlji.

Bl. Magdalena Sofija Barat.

Došla gospođa upravitelju kongregacije te mu donijela punu kesu srebrnih kruna za sekciju, koja je osnovana u potporu siromaka. Evo vam, veli, za siromake. Moj muž i ja nabavili smo škrabicu, pa smo stvorili ugovor: kad tko od nas štogod pogriješi bud da zaboravi, što je valjalo izvršiti ili što mu drago skrivi, mora platiti kaznu. I bacali mi globu u škrabicu, a danas evo vam sakupljene svote za naše siromake. Ali znajte, globu ne plaćamo od gospodarskog novca, već od onoga, što je namijenjeno za toaletu i odmor.

Kongreganistica O. B. iz Osijeka u Slavoniji rodom († 1900. u Bosni) čuvala se ogovaranja, bodrila slabe, nagovarala na dobra djela, prednjačila u svem sa dobrim primjerom, ali nikada se nije otimala ni za kakove časti u kongregaciji.

U društvu hvalili zbornika radi njegovih vrlina, a ovaj će na to: »Tā ja sam nedužan u tom, što mi dobri Bog dao; a to je mogao i

drugome dati. Primati ih može svako: naše je, da upotrebimo darove Božije u čast i slavu njegovu!« Tako misli i osjeća ponizni zbornik!

3. A ima još i drugog cvijeća u cvjetnjaku Marijinu. Tako: Poslušnosti. Umrla kongreganistica B. P., za koju je otac njezin mogao kazati ove znamenite riječi: »Nikada nijesam doživio od toga moga djeteta, da bi mi se kojom riječi protivila.« — Velikodušnosti. Članica Marijine kongregacije zatekla surovu ženu, kako zlostavlja jedinca joj. Dijete bilo krvlju obliveno. Videći to majka reče junačkim glasom: »Ja hoću da moje suze budu slične suzama Marijinim pod križem, za to praštam od sveg srca ovoj ženi, koja me je uvrijedila.« — Savjesnosti. Jednom zahtjevao netko od liječnika-kongreganiste, da mu za znatnu svotu novaca pomogne u nekom grijehu. »Gospodine, toga novca nema, kojim biste me mogli navesti na grijeh!« odlučno i prezirno odbi ponudu. — Odanosti u volju Božiju. Kongreganista najednom oslijepi, izgubi zaslužbu i zato vrlo osiromaši. Kada je jednoga dana došao upravitelju svoje kongregacije, zapita ga ovaj, da li ga koji puta mučí napast, da mrmlja na providnost Božiju. »Nikada!« odvrati zbornik. »Otkada sam tako sretan, da se ubrajam među članove kongregacije, pričešćujem se više puta, pa se ćutim tako sretnim i utješenim, da nesreću svoju mogu podnašati podpunom odanosti u volju Božiju.«

Kada su jednom nekoga kongreganista pitali, kakva je razlika između kongreganiste i dobrog katolika, koji nije član Marijine kongregacije, odgovorio je lijepo: »Kongreganista uvijek je s majkom! On ne ide nikada sam, nego ide uvijek s njom. On ne ide nikamo, kamo ga ne bi mogla pratiti Marija. On ne čita ništa, što ne bi odobrila njegova majka. Nije li bio dobar, to se sakrije za svoju nebesku majku i moli je, da ga ona brani kod Spasitelja. Kongreganista je uvijek uz majku svoju!« — Je li i naša kongregacija odista cvjetnjak, perivoj Marijin?

Dopisi iz raznih kongregacija.

Djakovo. U kongregaciji klerika i svećenika govorilo se jesenas i zimus na sastancima o osnutku i vođenju raznih kongregacija, o terrainu, na kom ih valja najviše osnivati, o obliku i sadržaju pouka; iz mariologije: Bl. Dj. Marija u knjigama Staroga Zavjeta; kako ju Crkva prikazuje u misalu i u brevijaru.

Zagreb, radnička kongregacija. — Euharistička sekcija ove kongregacije ispunjavala je i u prošlom polugodištu savjesno svoje dužnosti.

Prvi stupanj — svakdanja pričest — brojio je 12 članova; drugi — barem dva puta u tjednu — isto tako 12 članova; treći — jednom u tjednu — 15 članova; u svemu 39 članova. Članovi prvoga stepena imadu 24 posebne nakane, na koje primaju svetu pričest. Tako su u prošlom polugodištu g. 1915. primili za sv. Oca papu i njegove osobne potrebe i za njegove doglavnike 43 pričesti; za uspostavu vremenite vlasti papine, u koliko bi ova bila potrebna za slobodno izršivanje duhovne vlasti njegove: 43 pričesti; da Hrvati vazda ostanu vjerni i u što užem saobraćaju sa sv. Stolicom: 46 pričesti; za proširenje kraljevstva Srca Isusova 46; za slogu i jedinstvo svih Hrvata 47; za svekoliko katoličko svećenstvo 48; za više svećenstvo 47; za niže svećenstvo 45; napose za hrvatsko više svećenstvo 48; za hrvatsko niže svećenstvo 46; za hrvatsko redovništvo 47; za apostolski rad Hrvata katolika 47; za obraćenje pogana, židova, raskolnika, muhamedanaca, okorjelih grješnika: po 47; i t. d. — Slično je i druga skupina primala sv. pričest na 8 nakana, a treća na 4.

Sadržaj: Hrvatski biskupi k jubileju Glasnika 105. — Raširenje pobožnosti sv. krunice 106. — Neobična kita cvijeća — Dvije Marije 108. — Ave Maria (pj.) — Ne uzimaj pijanca za muža 109. — Život bl. Margarete 110. — Utjeha (pj.) 112. — 25-godišnjica Glasnika 113. — Učite djecu umjerenosti 116. — Želja (pj.) 117. — Macedonski unijati prije pada Srbije 1915. 118. — S. I., u kom je sve blago mudrosti i znanja 120. — Zahvalnice 122. — Bratska opomena 123. — Bl. Magdalena Sofija Barat 125. — Zbor Marijin — perivoj Marijin 126. — Dopisi iz raznih kongregacija 128.

Urednik: **Stjepan Babunović** D. I. u Zagrebu.

Broj 6. **LIPANJ 1916.** **Tečaj XXV.**

Pobožnost k presv. oltarskom Sakramentu.

Opća nakana molitava i dobrih djela u lipnju, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Nema ništa novo pod suncem, i nitko ne može reći: Gle, to je novo! jer je to već bilo u vremenu, što je prije nas.« Ovako mudri Salamon (Crkv. l. 10). Na prvi pogled čovjek bi rekao, da to baš nije tako, kako Mudrac kaže. Ta zar je Salamon znao za puške i topove? Zar se Salamon vozio na željeznicama ili na parobrodima? Ili je možda letio po zraku u aeroplanu ili u Zepelinu? Pa ipak ima Salamon potpuno pravo. On ne kaže onim riječima drugo, nego: Nema ništa pod suncem, što nije nekoć u ma kojem obliku već bilo. I doista, ako i nije bilo prije puščanoga praha, pušaka, ni motornih baterija ni topovskog zrnja od 42 cm promjera, ali je uvijek bilo na svijetu zavisti, mržnje, pizme i zlobe, uslijed koje su se ljudi vazda krvavili, i to onako, kako su najbolje znali. Ako i nije bilo prije željeznica i parobroda, ali je neodoljiva želja vazda ljude nukala da izume što brža općila, kako će što lakše i što brže prevaliti veliki put. Nije, istina, nikada bilo na svijetu ovako krvavoga i ovako velikoga rata, kao što je ovaj, ali je lakomosti, oholosti, nenavisti, osvetljivosti, sile i nepravde vazda bilo, otkako svijet postoji, a to je u svako doba rađalo sad većim sad manjim ratovima.

Ali, pitat ćete se u čudu, šta sve to ima posla s pobožnošću k presv. oltar. Sakramentu! Ima! Upravo odluke crkvene o čestoj i svagdanjoj pričesti — a to je baš ono najvažnije, kad se govori ili piše o pobožnosti k presv. oltar. Sakramentu — podsjećaju nas na onu riječ Salamonovu: »Ništa novo pod suncem!« Tko zna, kakve je sve Crkva naredbe o čestoj i svagdanjoj pričesti, o ranoj pričesti djece, o pričesti bolesnika, izdala — a to znadu svi čitatelji Glasnika, jer je on o svem tom u svoje vrijeme pisao — pa vidi, kako je ipak u mnogim i mnogim krajevima još uvijek sve ostalo pri starom, u čudu se pita: Je li to moguće? Kao da Pija X. nikad nije na svijetu ni bilo, kao da Crkva

nije o tom predmetu ni progovorila! Ništa novo pod suncem! Nije novo, da ljudi odbijaju spas svoj i ponajbolji lijek, što nam ga Bog daje za spas naše duše: to su davno prije uradili Židovi. Nije novo, da se nogama gaze Božje zapovijedi: ta koliko su ih puta ljudi pogazili od onoga časa, kad su na Sinaju proglašene! Nije novo, što se isto tako i crkvene zapovijedi preziru, jer je uvijek bilo ljudi, koji ne razlikuju dana Gospodnjega od djelatnih dana niti što je to: crkveni post. Nije novo, što se ljudi k Isusu zovu i od njega odvraćaju: tako je bilo već onda, kada je Gospodin Isus hodao po svijetu: književnici i farizeji su imali narod pripraviti za dolazak Mesijin te ga k njemu privesti; a kad tamo, kad je Mesija došao, oni su narod od njega odvraćali i prijetili svakomu izopćenjem iz sinagoge, tko bi se javno priznao njegovim učenikom. Ništa novo pod suncem!

Tako i gledom na čestu pričest valja reći: Ništa novo pod suncem! Presv. oltar. Sakramenat nije ništa drugo nego naš Bog i naše sve među nama. Zato se dakle zanemaruje česta i svakdanja pričest, jer se zanemaruje Bog, koji među nama i radi nas boravi. A to nije ništa novo. Eno, nije bilo dugo, otkako je Bog stvorio Adama i Evu, a oni se odmetnuše od njega. Nije dugo postojao svijet, a on se sav izopačio, da ga je Bog morao općim potopom uništiti. Nije bilo dugo ni iza općega potopa, a mnogoboštvo tako se raširilo, da je Bog odabrao Abrahama, kako bi barem njega i njegovo potomstvo sačuvao u pravoj vjeri. Nije dugo postojao ni odabrani narod, kadno se već u Egiptu, a zatim u pustinji, pa opet nebrojeno puta u obećanoj zemlji iznevjerio Bogu svomu. Ni za vrijeme Davidovo nije vazda vjerno Bogu služio nego se odmetnuo od Boga i štovao krive bogove. Da dođemo napokon do presv. oltar. Sakramenta: Nije dugo bilo, kako je kršćanski puk ovo Božansko Otajstvo bio učinio, kako je bilo i u redu, središtem svega svrhunaravskoga života svoga, kad je počeo hladnjeti i u prvoj gorljivosti popuštati, te je trebalo odluke Lateranskoga sabora od g. 1215., da se kršćanima dozove u pamet, kako su dužni barem jednom u godini dana, o Uskrsu, pobožno se pričestiti. Ako je i bilo sada nešto bolje, ljudi su opet ostali ljudi, uvijek su težili za blagom i bogatstvom, a pri tom su zanemarivali najveće i jedino pravo blago i bogatstvo, što nam ga Isus ostavio u presv. oltar. Sakramentu.

Jedva je Gospodin obećao ovaj presveti Sakramenat, već se na njemu obistinila ona Salamonova: Ništa novo pod suncem! Gospodin sam reče, da nijesu došli k njemu u Kafarnaum radi božanskoga nauka njegova, koliko zato, što ih je jučer u pustinji na čudesan način nahranio. Mišljahu naime: Ta to je krasota: ništa ne raditi, a ovako se lijepo pogostiti! Učinimo ga kraljem, ne bi li nas uvijek ovako hranio! I da je Gospodin obećao, da će im dati sve što im srce zaželi od zemaljskih dobara, da će im napuniti sve džepove pustom novčinom: da vidite, kako bi se sav Izrael zgrnuo oko njega, kako bi i svi pogani nagrnuli u takvu crkvu!

Ali eto, mjesto toga, on im obeća kud i kamo veća dobra: obeća im presv. oltar. Sakramenat, sebe samoga za hranu duša njihovih, a oni uzeše mrmljati: kako će nam ovaj dati svoje tijelo za hranu? I otpadoše mnogi od njega, pače gdjekoji i od učenika njegovih. Obistinilo se, što se poslije nebrojeno puta ponovilo, da su jedni otišli na svoj zaselak, drugi, da okušaju kupljene volove, treći, da se sa ženom naužiju svijeta i njegovih lasti. Tako se dogodilo i s odlukama crkvenim

našega doba: Da je sveti Otac rekao: dođite svaki dan na pričest, pa si slobodno uzmite dukat, što vas svakoga čeka na pričesnoj klupi ili ogradi: tada bi ljudi u takvom broju dolazili, da bi se od silne stiske i vreve danomice događale ne male nesreće. Da je rekao, da na taj dukat imadu pravo i djeca, čim k razumu dođu: da vidite, kako bi djeca već u trećoj godini postala zrela! Ali eto, mjesto raspadljivoga i prolaznoga zlata, nudi nam se u svetoj pričesti sam Bog, koji je sve zemaljsko blago stvorio, i pred kojim sve ovo nije drugo do neznatni zemaljski prah, a ljudi s veće strane ne mare za njega. Za prvu svetu pričest nemaju djeca ni sa deset godina dosta pameti! —

Nije ipak, hvala Bogu, sve tako crno. I u dobrom smislu obistinila se ona Salamonova: Ništa novo pod suncem. Kako ono reče Bog Iliji: »Ja ću si odabrati 7.000 ljudi, koji nijesu svoje koljeno prignuli pred Baalom,« tako se u ovo desetak godina našao lijep broj vjenika, koji su pošli tragom prvih kršćana i poslušali očinski glas velikoga Pape te marljivo pristupali k izvoru svake milosti na veliku svoju duševnu utjehu i korist.

Ne sumnjamo ni najmanje, da je među ovima i velik broj čitatelja Glasnika, i da će taj broj danomice bivati sve to veći. Ta zar se može rastaviti Srce Isusovo od presv. oltar. Sakramenta? Zar nije u presv. Sakramentu živo Srce Isusovo, što dan i noć kuca za nas i zove nas k sebi? Nekoć je narod izdaleka dolazio k njemu i bio sretan, što mu se mogao samo ruba od njegove odjeće dotaknuti, pa je na taj način primao velike milosti za dušu i za tijelo; zar da se mi, koji njegovu dobrotu kud i kamo bolje poznajemo, dademo od njih sramotiti, pa da ne marimo za njega, a imamo ga tako blizu?

Neka nam dakle naša ljubav i naša vjera u stvarnu prisutnost Bož. Spasitelja našega i Presv. Srca njegova u presv. oltar. Sakramentu ne bude samo na jeziku, već 1. prisustvujmo svetoj misi i poslenim danom, kadgod možemo; 2. svratimo se na prolasku u crkvu, kadgod nam to prilike dopuštaju, 3. živimo tako te budemo vrijedni, koliko to slabi čovjek može da bude, pričestiti se svaki dan; 4. a kad nam zvanični poslovi dopuste, pričestimo se skrušeni što možemo pobožnije; 5. živimo tako, te se i izvana može na nama vidjeti, da s Isusom često općimo i da ga često primamo; 6. koliko nam prilike dopuštaju, nagovarajmo čedno i razborito i druge na čestu i svagdanju pričest, da i njih učinimo dionicima svoje sreće; napose nastojmo, da djecu često privađamo k dragom Spasitelju.

Presv. oltarski Sakramenat vrelo je svake milosti i svrhunaravskoga života duše naše. U koliko iz ovoga vrela crpimo, u toliko smo samo pravi i potpuni kršćani. Dok se drugi danas sve to više odalečuju od Isusa, mi dolazimo k njemu što češće, jer ima riječi života vječnoga, kamo drugamo da pođemo? Samo nas on može utješiti u našim nevoljama, samo nam on može pomoći u svim našim potrebama, jer je u njemu sve blago, koje može zasititi srce ljudsko.

Emil Springer D. I.

Kako se obavlja devetnica u čast Srcu Isusovu?

Kratak, a jasan naputak naći češ u molitveniku »Srce Isusovo, spasenje naše«, novo, treće izdanje na strani 110.; same molitve, koje se mogu uspješno moliti u vrijeme takve devetnice, nalaze se u istom molitveniku na strani 356. i dalje. Molitvenik se dobiva kod Uprave Glasnika. Cijene vidi na str. 134.

Dvadesetpeta godišnjica „Glasnika Srca Isusova".

1892.—1916.

Piše: **Franjo Hamerl D. I.**

(Svršava se).

Znaš li, kako je jedan dalmatinski župnik širio Glasnik, upravo kad je bila najveća nerodica i skupoća? Na Božić je izložio kip maloga Isusa u jaslice, da u njemu narod počasti novorođenoga Kralja. »Ah, darujte ga, koliko možete,« reče,« poput onih siromašnih pastira!« I gle, ljudi davali većinom po novčić, dva; a župnik skupio te novčiće i pretplatio za njih nekoliko siromašne djece na Glasnik. Kad to vidjeli imućniji, pretplatili se i oni. Drugi opet svećenici govore o Glasniku javno u crkvi, pokažu ga narodu s propovjedaonice, pročitaju im štogod iz njega, i pozovu sve, koji ga žele držati, neka poslije svete mise ili večernje dođu k njima u sakristiju ili u stan, te se upišu; tko nema ovaj čas kod sebe novaca, neka ih donese u slijedeću nedjelju. I to pomaže.

Ali, zar to nije ipak malo odviše: s propovjedaonice govoriti o Glasniku? Nije, ne! Ta zar nije Glasnik vjerski poučni list? A zar nije upravo dužnost svakoga svećenika, da upotrijebi sva dobra sredstva, kojima će narod svoj u vjeri i ćudoređu dobro podučiti? Ako mu dakle u tom ide na ruku i Glasnik, zašto se ne bi s njime poslužio, zašto ga ne bi i javno u crkvi narodu svome preporučio? Da vidite samo, kako se u Austriji širi dobra štampa, i to ne samo ovakovi isključivo vjersko-poučni časopisi, nego i politični, samo ako su katolički! Ne budimo samo tjesnogrudni!

Ima i takvih neumornih povjerenika, koji nedjeljom i blagdanom zaredaju od kuće do kuće te nukaju ukućane, da se pretplate na Glasnik. Netko ih primi lijepo i pretplati se, netko ih dočeka ne baš sasvim kršćanski. Ali to njih ni najmanje ne smeta; za ljubav Srca Isusova podnose oni to strpljivo; a za takvo poniženje znade ih Presv. Srce obilno odštetiti na drugom mjestu. — Drugi opet nose uvijek sa sobom po jedan dva broja Glasnika, da ga pokažu drugom, kada god se prilika nadade. Na taj se način može puno pretplatnika naći u trgovinama, u tvornicama, u nadnicama, na putovanju, itd.

Tko baš ne će nikako, da se sam pretplati na Glasnik, tomu bi se moglo ponuditi, da ga pretplati za koga drugoga, na primjer za koju sirotu. Bio je jedan liječnik, koji nije ništa do vjere držao. Dvije gospođe htjedoše ga ipak predobiti za Boga, jer je inače bio dobra srca. Nagovarale ga dakle, da se pretplati na Glasnik sv. Josipa, u nadi, da će sv. Josip već svoje učiniti. Ali on se ne da ne da. Odgovori im baš onako po luteransku:

»Ja ne trebam nikakvih svetaca; ja kad hoću, obraćam se ravno na Boga.«

»E pa dobro,« prihvate gospođe, »a Vi se onda pretplatite na Glasnik Presvetog Srca Isusova!«

»Ja nemam kad čitati!«

»Onda ga barem pretplatite za koje siromašno dijete!«

Što će jadan, kad su ga tako dotjerale do zida? Izvadi novčarku i dade im pretplatu za siromašno dijete. Nema sumnje, da mu ni za to djelo ljubavi nije Presveto Srce ostalo dužno.

Ako pak nikako ne možeš biti povjerenikom Glasnika, a ti ga barem sam drži i marljivo čitaj. Ili, ako ne znaš čitati, pretplati svoje dijete, koje ti ide u školu, pa neka ti ono čita; a ako je već veliko, pa ne ide više u školu, i njega pretplati, da se ne zapusti i ne zaboravi čitati, kako to nažalost mnogi urade, a to im se onda poslije, osobito u vojništvu, ljuto osvećuje. — Glasniku je mjesta i u boljim kućama, i u otmenim salonima; svatko će u njemu naći i nešto za se, pripadao on ma komu staležu. Samo treba Glasnik čitati, a ne možda tek slike u njemu razgledati, a onda ga odbaciti.

Tko se ne sjeća onog uznika, o kom je pisao Kalendar Srca Isusova god. 1906., koji se je obratio čitajući Glasnik? Da ga je samo vrtio u ruci, jedva da bi se obratio. Te iste godine 1906. bio je u Mostaru obješen Ivan Dropulić radi mnogih zločina. Prije nego će se na njemu izvršiti smrtna odsuda, priznao je skrušeno svoja nedjela, te se pravom kršćanskom bogoljubnošću ispovijedio; a potom zamoli predstojništvo okružnog suda, da se od novca, što si ga je u tamnici na hrani prištedio, plati jedna sveta misa i da se za jednu siromašnu djevojčicu naruči Glasnik Presv. Srca Isusova. Toga novog Dizmu obratio je također Glasnik, pa mu se eto ovako htjede odužiti. — Našla se i jedna učiteljica, koja je od svoje prištednje ostavila oporučno oveću svotu Svetištu Srca Isusova u Zagrebu samo zato, što ju je, kako sama veli u oporuci, Glasnik Srca Isusova, što izlazi u sjeni toga Svetišta, mnogo puta u životu utješio i okrijepio.

Da nitko rado ne ruča bez kruha i soli, to je svakomu poznato; ali da komu nije ručak tečan bez — Glasnika, to bi jedva tko i pomislio. Pa ipak piše jedna gojenica uršulinskog samostana u Varaždinu: »Ima u našem selu jedna vrlo siromašna obitelj. Jedva ima od čega živjeti. Da im malo pomognem, reknem jednoj djevojčici, neka s braćom i sestrama dođe k nama na ručak. »Hvala Vam, gospođice!« ona će veselo. »Ali ako mi dopustite, da ona jela, što su nama namijenjena, ponesem kući, mi bismo Vam bili dvostruko zahvalni. Jer, znate, dok mi ručamo, naša nam majka čita Glasnik Srca Isusova. Mi nemamo drugog vremena, da ga čitamo, a on je tako krasan!« Tako eto neka ga svatko čita, kad može; ne treba sve najednom.

Kad si ga pročitao, dobro bi bilo, da ga dadeš drugomu, neka ga i on čita. Tako je radila jedna gospođa, koja je svoj Glasnik svaki mjesec dala jednom dječaku. Kod njega vidjele ga susjedne židovske djevojčice, pa bi svaki mjesec pitale dječaka: »Imaš li već Glasnik?« tako su ga zavoljele. A kad se je mali sa svojima odselio u drugu ulicu, i onda su one znale nabaviti si Glasnik. Kako čitamo u Glasniku god. 1904. na strani 15., jedan se je židov čitajući Glasnik i obratio. Pa i sada imade Glasnik među svojim pretplatnicima više osoba, koje nijesu naše vjere, pače i nekoliko i muslimana!

A kako bi istom mnogi i mnogi bili sretni, kad bi im tko čitavo godište Glasnika poklonio! Vojnici se naši upravo otimaju za Glasnik, bili oni u streljačim jarcima bili u bolnicama.

Jedan gorljivi povjerenik, koji i za druge od svoga plaća za Glasnik, pripovijedao mi je ovo: Jedna mi gospođa reče, kojoj sam također slao besplatno Glasnik: »Znate, taj trošak ne biste baš trebali imati.« Ali ja se ne dadoh odgovoriti. I gle, onaj isti dan, kad sam poslao novce za nekoliko Glasnika, dođe mi u kuću jedan dužnik, čiji sam dug ja već bio prekrižio misleći, da ga nikad ne ću utjerati, te mi po-

vrati svu dužnu svotu. Uvijek sam bio pripravan, da radim za preslatko Srce Isusovo; a odsada ću biti još pripravniji.

Kako će istom na drugom svijetu nagraditi Presveto Srce sve one, koji šire njegovu slavu! Spasitelj sam veli: »Sjajno ću nagraditi...« Zaista, kad ovakav Kralj nagrađuje, to i ne može da bude nego sjajno.

Širimo dakle Glasnik što više možemo, da se što prije ispune želje naših duhovnih pastira, biskupa naših, te ne bude nijedne hrvatske katoličke kuće, koja ne bi Glasnik držala i čitala

Euharistija.

Branislava.

Ti najveći od sakramenata,
Ti pohrano najčistijeg zlata!

Ti nebeska, slatka naša mana,
Dušama si svakidašnja hrana.

Ti najjači dokaz si ljubavi,
Ti Božjeg Srca cv'jetak ubavi.

Ti milovidna zelena oaza,
Ti si zv'jezda zemaljskih nam staza.

Ti mekano, toplo majke krilo,
Sirotanče k Tebi se privilo.

Varaždin.

Ti izvore blaga i milosti,
Ti si vrelo po izbor kreposti.

Ti radosti čistijeh srdaca,
Uživanje slatko Ti svetaca.

Ti sunce teških životnih dana,
Ti melem ljutijeh naših rana.

Ti žrtvo za grijehe toga svijeta,
Ti čuvaru bajna ljiljan-cvijeta:

K Tebi nek sva mi duša spline,
K Tebi nek se zadnji dah moj vine!

Srce Isusovo spasenje naše,

molitvenik i pjesmarica u čast Presv. Srca Isusova. III. izdanje.

Upravo je dotiskan te se razašilje. Cijene su mu zajedno s poštom prema različitom uvezu ove: **K 2·—; K 3·— i K 4·—.** Prva je vrst uveza u platnu s crvenim rezom i tokom; druga i treća vrst jesu u zlatorezu i sa složivim tokom (koricama).

Ovo treće izdanje veoma je popunjeno i proširено tako te obiluje najraznovrsnijim molitvama i crkvenim pjesmama. Odlikuje se osobito time, što ima mnogo slika (16 misnih prizora, 14 postaja križnoga puta, uzetih iz Svetišta Srca Isusova u Zagrebu, 5 slika Srca Isusova, više slika Majke Božje, iz života Isusova i svetaca).

Prvi dio sadržaje poduku u pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu; drugi dio molitve, a treći pjesme. U drugom dijelu nalaze se molitve, što ih svaki kršćanin treba da znade, kao i razne molitve preko dana, jutarnja, večernja te misne molitve. Tu je cijela misa u čast Presv. Srca Isusova, kako je služi svećenik u hrvatskom jeziku; tu su ispovjedne i pričesne molitve. Potom slijede razne molitve prema crkvenoj godini: za Advenat, Božić, Obrezanje Gospodinovo, Ime Isusovo, Bogojavljenje. Prikazanje Isusovo u hramu zajedno s molitvama pri ophodu po crkvi s blagoslovljenim svijećama; onda dolazi korizma s litanijama o muci Isusovoj, križnim putem, ophodom na Cvjetnicu, molitvama za Veliki tjedan. Slijede molitve za Uskrs, molitvene dane, Spasovo, Duhove, Presv. Trojstvo i Tijelovo. Osobito je bogat dio za pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, napose, za proslavu Presv. Srca prvoga petka i prve nedjelje u mjesecu i t. d. te razne vježbe za privatnu pobožnost. Tu je i devetnica na čast Srcu Isusovu, tu Devet služba, i t. d.

Slijedi popoldašnja javna pobožnost s raznim molitvama, što se mole javno u crkvi, ili privatno, n. pr. za roditelje, za djecu, za rodbinu, muža za ženu i žene za muža te u raznim potrebama, kao: potresa, glada, kiše, za bolesne, umiruće i t. d. Potom slijedi Štovanje Majke Božje prema zapovjednim blagdanima uz obilje raznih molitava. Onda Štovanje sv. Josipa, Sv. Obitelji, sv. Franje Ksavera, sv Alojzija, sv. Antuna Padovanskoga (Devetnica, devet utoraka i t. d.), te molitve raznim svecima u čast. Napokon pobožnost za sretnu smrt, za umiruće i za duše u čistilištu. — Iz ovoga kratkoga prikaza vidi se, da je molitvenik upravo krcat biranim molitvama tako, te će svatko u njemu naći, što mu treba, a ne će morati nositi u crkvu cijelu knjižnicu, ako se hoće pomoliti raznim svecima ili obaviti razne pobožnosti.

Isto je tako bogat i dio III. s pjesmama (preko 170), koje su razvrstane prema crkvenoj godini: za Advenat, Božić (27), Korizmu (17), Uskrs, Spasovo, Duhove, Presveto Trojstvo; o presv. oltar. Sakramentu (11), o Presv. Srcu Isusovu (12), na čast Majci Božjoj (50); među ovima o Bezgriješnom Začeću, o Lurdskoj Gospi, za svibanjsku pobožnost, o preč. srcu Marijinu, i t.d., i t.d.

Molitvenik zaprema 736 stranica, na finom tankom papiru, veoma ukusna oblika. Sprijeda je ukrašen bojadisanom slikom Presv. Srca Isusova. — Iz svega ovoga vidi se, da su cijene, pogotovo u ovo ratno vrijeme, veoma niske. Molitvenik se naručuje uz unaprijed poslani novac ili uz pouzeće kod **Uprave Glasnika Srca Isusova, Zagreb, I.**

Dolazak Duha Svetoga

Što se ovaj ili onaj tako često pričešća?

Često čujemo, da tkogod ovo ili tomu slično rekne. Ljudima kanda smeta, ako je tko pobožan, pa iz pobožnosti izvršuje ne samo zapovijedane nego i savjetovane vjerske čine. Kad bi ovaj ili onaj polazio takö često kazalište ili gostionicu kao stol Gospodnji, ne bi ti nepozvani sudije tuđih čina našli ništa, čemu bi prigovorili! Samo pobožni biti nemojte i ne izvršujte volju Gospodina Boga svoga — ta mogli bi Vas još prozvati i mračnjakom, što više, ća i »klerikalcem«!

A šta sve ne domeću ti neobuzdani jezici! »Pa ona se pričešćuje tako često samo zato, da se čini, e je pobožnija od drugih ljudi!« A otkale ti to znadeš? Vidiš li moguće u srce bližnjega svoga? Ili ti je možda dano, da čitaš čije namjere? Odakle znaš, da ona to čini samo zato, kako bi se prikazala pobožnijom od drugih? Svake je hvale vrijedno, ako hoće da ne bude polovična i ne će da se zadovolji onom srednjom pobožnošću, već teži za savršenstvom. Ako pak imaš što protiv toga — tad je, prijatelju, to znak, da kod tebe nije sve u redu.

»No je; ali treba uvijek raditi kao i svi drugi ljudi, a ne uvijek nešto posebno, pa se tako isticati pred drugima!« Ti farizeju! Kad se radi o tome, da se svrati pozornost na tebe, onda nijesi tako škakljiv; što više, nalaziš u tome neko nutarnje, mirno veselje. Ili, zar se ne ističeš, kad izađeš na ulicu u pokladnom odijelu? Nije te briga, što izlaziš smiješna, glavno je, da si svratila pozornost na se. — »Radi kao i svi drugi ljudi!« to je načelo beznačajnika, to je načelo oponašanja, načelo majmunisanja. Načelo pak pravih kremenitih značajeva glasi posvema drugačije: »Čini ono, što ti Bog i tvoja savjest nalaže, ma sav svijet činio drugačije.«

Čudnovato, da toj tobožnjoj »pobožnosti« prigovaraju samo takovi ljudi, koji ni trunka pobožnosti nemaju. Bore se proti svakidanjoj pričesti samo zato, jer valjda sami pod silu jedamput u godinu pristupaju k stolu Gospodnjem, ili pak uopće nikad ne pristupaju. Stoga gledaju u revnosti drugih oštar ukor svoje nemarnosti, lakoumnosti, lijenosti i mlakosti. Otale potječe ono negodovanje i oni zlobni prigovori.

Kako dakle treba da se drži dobar kršćanin prema ovakovom sličnom zabadanju? Ne treba se na to ni obazirati! Pusti ih, neka govore, što hoće, njihov ukor neka ti bude kao pohvala. Uistinu pobožne osobe veselit će se nad tobom i divit će se, što živiš drugačije nego li ostali ljudi.

Ovi polovični kršćani nijesu tvoji učitelji u duhovnom životu, nego Krist i sveta Crkva njegova. Krist pako sam izrijekom nalaže, da blagujemo njegovo tijelo i pijemo njegovu krv, ako hoćemo imati život vječni. Nigdje pak ne kaže, da to činimo rijetko. Sveta Crkva ovu je zapovijed izvršivala već u apostolsko vrijeme tako, te bi se svi vjernici pričešćivali, kad bi pribivali službi Božjoj. Taj je pak običaj sabor Tridentski izrijekom preporučio i potvrdio kao pravu i opće poželjnu praksu, a pogotovo papa Pijo X.

No i sa strane milih čitalaca past će ipak po koji »kad« i »ali«. »Kad bih se svaki dan ili barem često pri-

češćivao, morao bih biti mnogo savršeniji, nego što jesam.«

Evo dakle, baš zato da budeš savršeniji, treba da se češće pričešćuješ. Ne jedemo, jer smo jaki, nego da ostanemo ili postanemo jaki. Upravo tako je i sa hranom duhovnom. Da ti duša bude pobožna i jaka, hrani je hranom jakih, hrani je kruhom života vječnoga. Svakako da si nedostojan. Ali kad ćeš postati dostojan, da primiš tijelo Gospodina svog? Dostojnim te može učiniti samo onaj, o kome se pjeva: »Dostojnim me ti tek činiš!« Dakle tek redovitim, dostojnim pričešćivanjem postat ćeš svaki dan sve dostojniji. Ako pak rijetko pristupaš k stolu Gospodnjem, sve je veća pogibelj, da ćeš kadgod i nedostojno možda pristupiti.

»Ali ja padam sveđer u iste pogrješke; ne postajem pričešću ništa bolji!« Ah Bože! Hoćeš dakle da na tebi ne bude pogrješaka? To moraš čekati, dok u nebo dođeš! Na tebi je, da se čuvaš svojevoljnih pogjrešaka; a za to ti treba milosti svetog Sakramenta. Jer baš ona sila, koju crpeš primajući ovaj Sakramenat, čuva te od grijeha, pomaže ti, da se odupreš zlim nagnućima, i čini, da možeš čisto živjeti u kalu tog ogrezlog i u zlu otvrdnulog svijeta.

A tvoj ispovjednik? Njega se bar ne trebaš bojati. On se veseli od sveg srca, kad vidi, da se jedna duša češće pričešćuje. U odluci svetog Oca kaže se, doduše, da je korisno uvažiti savjet ispovjednikov, e da bude česta ili svakidanja pričest što zaslužnija. Ali se i ispovjednicima kaže, da se čuvaju, te ne bi koga suzdržavali od toga, ako je u milosti posvećujućoj i ako imade dobru namjeru.

Evo Jaganjac Božji!
Evo, koji oduzima grijehe svijeta.

Pričesti se dakle samo, kadgod to poželiš, a nemaš smrtnoga grijeha na duši; ta to ti je samo zasluga. Uništuj tako moć grijeha. Pričešćuj se pak samo s dobrom nakanom, s nakanom, da duša ostane zdrava i pobožna, da živi u čistoći, i da raste u svakoj kreposti, a osobito u ljubavi Božjoj. **Z.**

A što sada?

Srebrni jubilej Glasnika veselo je odjeknuo u srcima svih vrlo cijenjenih pretplatnika njegovih, i u srcu sviju, kojima je Glasnik došao na oko i pod ruku. Nebrojene su čestitke i izrazi iskrene radosti i toploga priznanja stigli na Uredništvo i na Upravu, među kojima se ističu osobito odlični listovi hrvatskih nadbiskupa i biskupa.

Najsrdačnija hvala svima, a navlastito prečasnomu hrvatskomu Episkopatu, koji je tako jednodušno izrazio svoju radost i veselje, što se Glasnik tako lijepo razvio i što tako lijepo djeluje. Vidi se, da im je na srcu, da pomno prate njegov razvitak i rad. Oni taj rad i priznaju i cijene i hvale, i žele, da se u tom smjeru samo dalje nastavi. Po njima je Glasnik »zgodno sredstvo, za vjerski i moralni preporod hrvatskog naroda« (bisk. senjski); oni žele, da se »pomoću Glasnika i uz pripomoć drugih katoličkih listova kuga zločestih listova potpuno izbaci iz ruku našega naroda« (bisk. mostarski); da narod preko Glasnika upoznade i obljubi Boga Oca i koga je On poslao na svijet, Isusa Krista, i to onakova, kakvo nam ga opisuje sveto Evanđelje: puna ljubavi i smilovanja s griješnim rodom ljudskim (nadb. sarajevski). Oni priznaju, da je s Glasnikom zapravo započeo pravi »duhovni preokret u našem pobožnom narodu« (nadb. zadarski); samo u Božanskom Srcu Isusovu spas je našemu narodu, a s tim Božanskim Srcem, izvorom svih milosti, upoznaje narod Glasnik Srca Isusova (bisk. banjalučki). Zato je biskupima našim Glasnik Srca Isusova »jedna od najutješljivijih pojava na polju hrvatske vjersko-poučne publicistike« (bisk. tršćansko-koparski), a »zadaća Glasnikova sveta i od velike vrijednosti i koristi za naš narod . . .« Vrijedno je dakle, da se dvadesetpeta godišnjica Glasnika proslavi; mukom se mimoići ne smije. To nije samo radosno slavlje Glasnikovo, nego i mnogih tisuća štovatelja Bož. Srca Isusova u hrvatskom narodu« (bisk. banjalučki).

Nakon ovakovih izjava je li čudo, ako se svi biskupi od srca vesele Glasnikovu jubileju, te ga od svega srca blagosljivaju, a s njime i sve, koji se oko njega trude, koji u nj pišu, koji ga šire, koji ga drže, čitaju i njegovo pisanje u srce usađuju? Jednadušna je želja svih, da se Glasnik što više raširi, kako bi se vjernici po njem lakše »priveli k vrelu neizmjerne božanske ljubavi i sladkosti i sviju nebeskih dobara; naime k Presv. Srcu našega premilostivoga Spasitelja, da tako božanskom ljubavlju usplamte, te se preporode i obnove u Kristu« (bisk. porečko-puljski).

Vruće želje svih biskupa sabrao je kao u jednu rukovet biskup tršćansko-koparski, kad je napisao: »Neka ne bude kuće ni obitelji, u kojoj Glasnik ne bi bio svagdašnjim gostom, prijateljem i savjetnikom, ne samo u užoj Hrvatskoj, nego i u ostalim zemljama, kuda obitavaju Hrvati... Neka bi svi vjernici putem Glasnika upoznali neizmjernu dobrotu Presvetog Srca Isusova, te po njemu upravili cijelo svoje življenje.«

Biskupi su svoju rekli, i te kako rekli. Ovakova se riječ ne sluša svaki dan. Jasnije i bistrije ne može se govoriti.

Pa što sada?

Sada je riječ na tebi, mili narode hrvatski, radi koga Glasnik izlazi, za koga Glasnik piše, komu Glasnik posvećuje svaku svoju stranicu i svaki svoj redak, a u želji, da te očuva vjeri tvojih otaca, da tu vjeru njihovu i tvoju, vjeru jedino spasonosnu, rimo-katoličku u sebi vazda živu, svježu i djelotvornu održiš.

Koji su Glasnik Srca Isusova do sada držali, znadu iz iskustva, koliko mu imadu zahvaliti; koji ga nijesu do sada držali, čuli su eto s najpozvanije strane, iz ustiju svojih vrhovnih crkvenih pastira, što je Glasnik i kakvu zadaću ima u narodu hrvatskom. Dužnost je sviju, da te biskupske riječi razglase posvuda, kako će ih čuti i oni, koji Glasnik nijesu držali ni čitali. Iza tih riječi, zar može još biti, koji bi Glasnik omalovažavao, koji bi ga odbio? Zar se smije dobar katolik oglušiti na riječ svojih biskupa? Zar da se još nađe kuća, u kojoj se Glasnik ne bi držao i čitao?

Uvjereni stoga, da radimo sasvim po želji i naputku svojih prepoštovanih biskupa, molimo prije svega svekoliko hrvatsko svećenstvo svih hrvatskih biskupija, da se svojski zauzmu za Glasnik. Nije prekasno, ma da je već gotovo polovica godine. Mi smo s tim računali, pa smo upravo zato udarili ove godine veliku nakladu, da uzmognemo udovoljiti i većim narudžbama. Svi se dakle do sada izašli brojevi Glasnika od ove godine mogu dobiti. Najbolje će se Glasnik preporučiti, ako se pokaže narodu u crkvi, i ako se što iz njega pročita. Dobro raspoloženje neka se odmah upotrijebi te oglasi, da se svatko može na Glasnik pretplatiti u sakristiji poslije mise i poslije večernje toga istoga dana, a možda još i slijedeće nedjelje. Dobro će biti, ako se unaprijed odaberu pouzdane osobe, koje će kao povjerenici i povjerenice Glasnik u kućama raznositi, do potrebe i pretplatu ubirati i nove pretplatnike popisivati. Njihova imena mogu se u crkvi oglasiti, pa će se tako svatko moći na njih obratiti, a da se time ne će samo veleč. svećenstvo preopteretiti. Budući da je Glasnik strogo vjersko-poučni list, kakvim ga eto ponovno biskupi označiše i priznaše; to se može bez ikakvog premišljanja kao sredstvo i pomagalo za vjersku i ćudorednu pouku i u crkvi upotrijebiti, u crkvi preporučivati, u crkvi širiti, kako to čini svećenstvo u Austriji s njemačkim vjersko-poučnim časopisima.

Onda se obraćamo na vas, neumorni naši povjerenici i povjerenice iz svjetovnoga staleža, te vas lijepo molimo za ljubav slatkog Srca Isusova, komu na čast svi radimo, da i opet zaredate po kućama i Glasnik svakom ponudite.

Vi, koji imadete mnogo pretplatnika: ne biste li mogli slatko breme s kim drugim podijeliti, da i vama bude laglje i Glasnik da još više dobije pretplatnika? Vi, koji nemate mnogo pretplatnika: ne biste li mogli još komu Glasnik ponuditi i štogod mu iz njega pročitati? Potražite osobito one, koje je Gospodin počastio kakvim križem, i ponudite im utjehu Božanskoga Srca Isusova. Potražite bolesne i nemoćne, kojima svijet ne zna lijeka: ponudite im se, da ćete im po Glasniku poslati najboljega Liječnika, komu ni put nije predalek, ni bolest neizlječiva, ni stan presiromašan, ni nezahvalnost tako odvratna, da se ne bi k njima navratio i pomogao im. Ponudite Glasnik udovicama i sirotama, koje samo ovo preljubezno Srce može sasvim utješiti i pomoći; ponudite ga svakomu, tko traži bilo tjelesnim bilo duševnim ranama lijek i melem, i upozorite ga na divne »recepte«, što ih u

Glasniku preporučuje živa vjera tolikih sretnika, koji su po Glasniku od Srca Isusova pomoženi.

Neka vam ne bude teško zaći i u takve kuće, u koje nikad vaša noga nije zakoračila: ta radi se o Glasniku, koji je toliko na srcu našim natpastirima; radi se o slavi Srca Isusova, koju preko Glasnika širite. Ako vas gdje i neprijazno dočekaju, ne klonite duhom, već se pomolite za ove i pođite k drugima.

Oni, koji su najviše zanemareni, neka su vam osobito na srcu; a to su siromašne radničke obitelji, to su bezbrojni radnici i radnice po raznim tvornicama, to mnogobrojni namještenici svake dobe i spola po raznim uredima, trgovinama, kavanama, gostionama i t. d. Ne plašite se ponuditi Glasnik i odličnijim obiteljima, jer se Glasnik ne stidi ni njihovih odaja, jer će i one naći puno toga za svoju duhovnu utjehu i okrepu. Biskupska je riječ, da će u njemu svatko naći »poučno i zanimljivo štivo ne samo na polju bogoljubnosti prema Srcu Isusovu, već da će uopće naći potrebitu kršćansku obuku, koja nažalost sada oskudijeva kod mnogih vjernika, jer se Glasnik i ako čedno bavi svim pitanjima, koja zasijecaju u vjersko-ćudoredni katolički život.« (Biskup Splitski svojemu svećenstvu.)

Ima još puno filijalnih sela, kamo Glasnik ne zalazi, ili tek u neznatnom broju zalazi: nađite koje pismeno pouzdano čeljade, koje će rado preuzeti povjereništvo u svome selu i uputite ga, kako će se javiti upravi Glasnika. Ima još i župa, gdje jedva znadu za Glasnik: velikih će si zasluge steći, tko će Glasnik ondje proširiti. Ne sustanimo, dok se ne udovolji želji naših biskupa, te Glasnik ne vidimo u svakoj katoličkoj obitelji. Veliku je nagradu obećalo Srce Isusovo svim, koji njegovo štovanje šire; a za to je najlaglje sredstvo Glasnik Presvetog Srca Isusova.

Molimo svekolike, da nam broj novih pretplatnika što prije jave, da uzmognemo daljnu nakladu lista urediti, jer se u ovim teškim vremenima ne mogu činiti suvišni izdaci.

Uredništvo Glasnika Srca Isusova u Zagrebu.

Dopis s pomorske bojne pošte.

U svakom broju Glasnika čitam zahvalnica od naših vojnika na kopnu, a jedva kada od nas na moru; a ipak nije ni nama Srce Isusovo ništa manje od pomoći nego našoj braći ratnicima na kopnu. Ne gledamo doduše dnevno takvih grozota, kao oni u šančevima, ali sigurni nijesmo nikad ni mi. Dostatan je samo jedan torpedo, da nas na stotine nađe hladni grob svoj na dnu morskom. Čini mi se, da među mornarima nema baš puno pretplatnika, jer bi se inače češće javljali. (I nema! Op. ur.)

Nevidljiva opasnost i razmjerno dugi mir, što ga mi imademo na lađama, bit će uzrokom, da ima među nama još uvijek veliki broj psovača i bezvjeraca, kakvima se sami smatraju, a i život im odaje; ali ima i vrlo dobrih kršćana, koji se podnipošto ne stide svoje vjere. Svi se možemo ugledati u Slovake, kojima pobožnost nije samo na jeziku već i na djelu. Nema te isplate, kod koje ne bi oni međusobno sabrali lijepu svotu za koju dobru svrhu u svojoj domovini.

Bio sam nedavno na dopustu kod kuće, pa sam vidio, kako je Glasnik pravo pisao ono u ožujku o vojnicima, ili bolje: o onima, što su kod kuće. Vidi se, da nas onaj, koji je to pisao, dobro poznaje. Taj bi članak trebalo svaki mjesec čitati. Ne da se naime tajiti, da ih ima doista puno takvih, koje su regbi sasvim zaboravile na svoje muževe . . . Ali, ne ću o tom pisati; čitateljice Glasnika nijesu takve, a one, kojih se tiče, ne čitaju Glasnik, jer inače ne bi bile takve. Da, ne zaboravljajte nas nikad u svojim molitvama, jer ih i te kako trebamo! Pakao nam zja na sve strane, bili živi ili mrtvi, pa se tu hoće doista velike duševne jakosti i žive vjere, da čovjek ne pođe po zlu. Tu nam može puno pomoći molitva i živo zanimanje naših za nas. M. K.

Uzašašće Isusovo u nebo.

Macedonski unijati prije pada Srbije 1915.

Unijatski svećenici u Macedoniji.

Uto su se sabrali i svećenici, pa će posao sada početi s njima. To su redovito oženjeni popovi, bez svake gotovo naobrazbe. Većinom su to stari ljudi, koji su zajedno sa svojim narodom prešli na katoličku vjeru, a da nijesu prije imali nikakvih škola. Čitati misu i krstiti — to im je sav posao i zanimanje. O propovijedanju ni govora. Ta gdje će propovijedati, kad nijesu ništa učili? Kako će uvađati pobožna društva, kad ni sami ne znadu, niti da ima takvih društva! Nije čudo onda, što u narodu nemaju velikog ugleda i što se ne rijetko događa, da jedan ili drugi otpadne od vjere i zavede cijelo duhovno stado svoje.

Upravo takav jedan slučaj dogodio se i ovdje u susjedstvu. Za vrijeme pučkih misija došao naime jedan raskolni pop, po imenu Đorđe Stojanov, k o. Hristovu te mu reče, kako su ga njegove propovijedi, što ih je držao narodu, u srce dirnule te je odlučio, da će se povratiti u katoličku Crkvu. Šezdeset mu je godina; oženjen je. Bio je zaređen od katoličkog biskupa i dugo župnikovao u macedonskom selu Hodža Omarli među Bugarima. Zadnje tri godine pretrpio je neiskazane muke od strane nesjedinjenih, pa je napokon ljutom progonstvu podlegao, i da spasi sebe i svoju obitelj, prešao je k njima. Ni to mu nije mnogo pomoglo. Kad je došao rat, morade sa svojim župljanima bježati, jer Grci nijesu pitali: Jesi li katolik ili raskolnik? već samo: Jesi li Bugarin? Sada živi s tucetom obitelji u nedalekom selu Sekirnik.

»Ja znam,« govoraše skrušeni grješnik, »da ste vi siromašni kao i ja, pa da mi ne možete pomoći; ja to i ne tražim. Smrt mi je već za petama, jer sam toliko prepatio te znam, da ne ću dugo. Nije meni do ljudske pomoći ni do ikakvoga zemaljskoga blaga. Ja ću po svoj prilici u bijedi i nevolji i umrijeti, kako sam i živio; ali to Vas molim, dobri oče, *dajte mi tu milost, da umrem u katoličkoj Crkvi.*« Reče *także*r, kako je među raskolnicima vidio mnogo iskvarenosti, mnogo podmitljivosti, mnogo sebičnosti i bezbožnosti; pa kako ga je sve to još više učvrstilo u vjeri, da je prava Crkva samo katolička.

O. Hristov zahvaljivaše se od srca Bogu nad povratkom ove izgubljene, a sada opet nađene ovce; ali u taj čas nemogaše drugo, nego da ga pozove, neka s drugima obavi Duhovne vježbe, a ostalo će urediti biskup. Pop Đorđe bijaše u to vrijeme svima upravo prekrasan uzor pobožnosti i točnosti. Svaki bi dan došao već u 5 sati izjutra na svom magarcu; privezao bi ga pred »crkvom«, a sam najsavjesnije obavljao svaku vježbu, preko dana. Što mu preostalo vremena od Duhovnih vježba, učio je marljivo — katekizam, što mu ga dao o. Hristov. Premda je bio katolički svećenik, tako se zapustio, da o vjeri nije ni toliko znao, koliko kod nas znade svako dijete u školi. Da, gotovo da je već i čitati zaboravio. Sad je sjedio na prostoj strunjači kod o. Stojana, sad bi se šetao po livadi, gdje je mirno pasao njegov magarac, te bi teškom mukom sastavljao slova i riječi, a onda na glas čitao pitanja i odgovore. Što bi mu se osobito dopalo, podvukao bi debelo u katekizmu.

Dobri pop Đorđe kao i većina njegove svećeničke braće ne imađaše ni najjednostavnijega znanja, što ga kod nas djeca imadu; pa kad

mu je trebalo napisati ispovijest vjere, hladni ga je znoj stao oblijevati. Čitav naraštaj takvih svećenika, što su iz nove Grčke i nove Srbije s narodom prebjegli u Bugarsku, nije vidio nikad sjemeništa. Sva njihova naobrazba sastoji se u tom, da znadu čitati i pisati, ono, što se u zadnjoj pučkoj školi uči. Od raskolnih popova razlikuju se samo u toliko, što su bolje podučeni u vjeru, a to stoga, jer svake godine moraju doći na Duhovne vježbe, koje im se daju u sijelu biskupije. Tom prilikom podučavaju ih u najnužnijim istinama i dužnostima. Takvo vam je dakle svećenstvo u Macedoniji; a takav je i puk. Posljedica je to petstogodišnjeg ropstva. Pa ipak ima među tima ljudima tako plemenitih, tako požrtvovnih duša! Samo jedan primjer o popu Delilju.

Taj je svećenik prije rata posjedovao lijep imetak. Rat mu ote sve, a ma sve. Lutao je od nemila do nedraga bez cilja, lišen svega. Jedini pratilac na tom strašnom putu bijaše mu — glad, koji mu istrošio već sve tjelesne sile i dopratio ga upravo do na rub groba. Čuli za tu njegovu bijedu raskolnici velikoga sela, Dubnica zvanog, pa poslaše k njemu svoje crkvene starješine, da ga pozovu, neka bi bio njihov pop. Oni će mu dati krasan stan, lijepu plaću, a posla ne će biti gotovo nikakova. Sve bijaše uzalud; na sva njihova pričanja odgovarao je čestiti starac: »Ja sam katolički svećenik, ja nikad ne mogu biti vaš pop.«

Ljudi se divili takvoj postojanosti, a u takvoj skrajnoj bijedi i nevolji. Da se ne vrate ne opraviv ništa, pokušaju još jedno sredstvo. Bio u susjedstvu jedan njihov pop, koga su svi u velike cijenili. Pade im dakle na pamet, da on pokuša sreću kod popa Delije. I ovaj dođe, i upotrijebi svu svoju rječitost i stane mu prikazivati upravo bajoslovno njegov budući život na tako krasnoj župi, gdje ga sav narod tako željno očekuje. Ali divni starac ne htjede ni čuti. To je tako djelovalo na toga raskolnoga popa, da je zaplakao i rekao: »Zaista, naši svećenici nijesu takvi! Još nijednog nijesam vidio, koji bi u ovako jadnim prilikama odbio ovako sjajnu ponudu i učinio, što si ti sada učinio!«

Vratimo se k svećeničkim Duhovnim vježbama u Radovu. Sabralo se u svemu devet svećenika, za one prilike broj lijep i veoma utješan. Sve su to straci, koji su u oba balkanska rata neizrecivo mnogo prepatili. Sad se svaki dan okupljaju oko stola, što im služi za oltar, da izjutra zajedno s biskupskim vikarom, o. Hristovom, služe svetu misu, kako je to kod sjedinjenih dosta puta u običaju, a kod nas biva samo, kad biskup redi nove misnike. Svi se pričešćuju s iste plitice, svi piju presvetu Krv iz istoga kaleža: svi su eto sa svojim duhovnim poglavarom jedno srce i jedna duša.

Na glas »zvona« svi se skupljaju, da poslušaju očinske upute i poduke ili da čitaju sveto Pismo, jedinu knjigu svoje knjižnice. A kakvo im je zvono? To je komad željezničkih tračnica, po polovici pričvršćen na krov Bogu posvećenoga štaglja, u koji zvonar udara sad štapom sad komadom željeza, da tako pozove vjernike na službu Božju. Svećenici posjedaju na najbližoj livadi po travi i tu slušaju poduke i obavljaju svoje duhovno štivo. Pred mrak bi se istom razišli, da u gostoljubivim domovima opočinu, a neumorni obraćenik pop Đorđe zajahao bi svoga magarca i krenuo u svoju župu.

Generalni vikar stanovao sa svojim pratiocem kod domaćeg popa Stojana Peceva. Ovaj je svoga oženjenoga sina i svoje dvije kćeri poslao k susjedu, koji ih je nastanio u istoj sobi, u kojoj je sam sa

svojom obitelju stanovao, jer to bijaše sve njegovo raskošje. Tako bilo i kod popa Stojana: jedna jedina sobica, četiri poprilici metra duga i isto toliko široka; to bijaše čitav župni stan. Tu je sada stanovao on sa svoja dva mila gosta. To je generalnom vikaru bio i salon i spavaća soba i soba za rad i blagovaonica, sve i sva.

Kakvi dvori, takvo i posoblje: pod od ugažene ilovače; u visini čovjeka unaokolo po zidovima drvene police od prostih dasaka, na kojima se čuva svekoliko imanje. U jednom kutu vidiš gomilu istrošenih pokrivača, valjda još od šukundjeda baštinjenih, koji se navečer prostru po hladnoj zemlji, i to su vam — meke postelje svećenika i njegovih odličnih gostiju. U sredini sobe banak i ognjište. Oko njega je oširok slamnati prostirač, na kom preko dana počiva sva obitelj; to su njihove stolice.

Na toj prostoj slami čučao je o. Hristov, odgovarao na nebrojena pisma, bilježio svoje propovijedi. Kako je teško čovjeku, vičnu našim običajima, priviknuti se na ovakav kukavni život! Nije čudo, da je bio navečer sav kao isprebijan te jedva čeka, da izmučene kosti ispruži.

Čim se stane smrkavati, postavlja Vjera, popina kći, stol. To je tronoga okrugla daska, jedva 20 cm visoka od zemlje. Domaći se pomalo privlače k tomu stolu, pomole se i umaču svoje zalogaje kruha u zajedničku zdjelu. A što je u zdjeli? Bob, i — ništa drugo. Začinjen je makovim uljem; to im je jedini začin, kao što im je i bob, što izvrsno uspijeva u ovoj okolici, jedina hrana. O vinu ni govora. Dvije su već godine, kako nije ni jedna loza obrezana. Za vinograd nitko ne mari, dok nije siguran, da će biti njegov. Kruh im je redovito od kukuruza. Kukuruz bolje raste ovdje nego pšenica. Za hranu se ovi bjegunci samo toliko brinu, koliko je baš neophodno nužno. Ta i tako nitko ne zna, hoće li živ dočekati sutrašnjega dana: čemu se onda brinuti za sutra? Jela su oštro začinjena, kao što i piće mora da bude što ljuće. Njihovu »raki« (rakiju) ne može stranac da proguta; a ako uliješ malo vode, ne ćeš nikad zaboraviti njihova pogleda.

Iza večere sprema se odmah postelja. Jedan pokrovac poslužit će kao slamnjača ili strunjača, u drugi se valja dobro omotati, a onda — u ljuti i krvavi boj s noćnim neprijateljem, koji ne će ni za čas prestati sve do jutra! Generalnom vikaru pribaviše jednu slamnjaču, veliku rijetkost ovdje; ali to ove neprijatelje noćne tame nije ni najmanje smetalo. Da, nije mu pomogla ni vrećica naftalina, koju mu je preporučio neki prijatelj kao izvrsno sredstvo proti ovih nasilnika. Drugog dana bio je vikar upravo tako pun »života« kao i svaki drugi domaći.

Duhovne se vježbe svećenika lijepo završile. Iza toga svaki je dobio svoje namještenje i službu. O. Deliju pošao je sa starcem Đorđem u Sekirnik, da mu pomaže.

Ganutljiv je bio osobito prizor, kad je dobri taj starac opet primljen u katoličku Crkvu. Nakon skrušene velike ispovijedi kleknuo je pred oltar i pročitao ispovijest katoličke vjere, koju je onda drhtavom rukom potpisao. Potpisali su i svi prisutni svećenici kao svjedoci ovoga čina. Sad mu je pružena sveta pričest. Svetu misu naime nije smio još služiti, dok ne stigne odgovor od biskupa, komu se već pisalo. On će međutim smjeti svetoj misi samo prisustvovati i odgovarati kod nje te u stoli, kao kod nas na veliki četvrtak, primiti svetu pričest. Na sve je to ponizno i najpripravnije pristao, sretan, što se izmirio s Bogom i s Crkvom.

(Nastavit će se).

Kongregacija i Euharistija.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

Mjesto, gdje stojiš, jest zemlja sveta (II Mojs. III. 5).

Mjesto, gdje stojiš, mili zbore Marijine, jest zemlja sveta. Sveta je zemlja, jer je kapela mjesto sveto, gdje sve odiše svetošću: i žrtvenik i slika i kipovi i ures i namještaj i svijeće i cvijeće; tuj su svete misli i osjećaji, riječi i čini. Sveta je zemlja ova, jer se ovdje u svetištu Gospinu, u domu Marijinu, svaki od vas posvetio dragovoljno, zauvijek, neopozivo. Sveta je zemlja, jer smo na ovom mjestu tako blizu onome, koji je najsvetiji; da, izvor svetosti; onomu, pred kim sagiblju krila i ničice padaju zborovi anđeoski pjevajući: Svet, svet i presvet! — a to je naš dragi Isus u presv. oltarskom Sakramentu. Oj kad bismo što češće i obilnije crpali iz ovoga izvora, poimence u sv. pričesti!

I. Poziv. Marija Magdalena sjedi uz otvoreni grob Spasiteljev i plače i traži: Uzeše mi Isusa i ne znam, kamo gu metnuše (Iv. XX. 2). Mi znamo, gdje je. Ne sjedimo pred otvorenim grobom kao Marija Magdalena, ne; mi klečimo kao tri kralja pred jaslicama i plamen vječnoga svijetla, to je ona zvijezda, koja nam kaže: tu je zbilja i stvarno i bitno nazočan pravi i živi Bog-čovjek, naš Isus. — Ali to nije dosta. »Zaista, zaista ja vam kažem, ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi njegove, ne ćete imati života u sebi« (Iv. VI. 54). I opet: »Ja sam hljeb života . . . hljeb živi, koji siđoh s neba« (Iv. VI. 35). Pa opet: »Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas krijepiti« (Mat. XI. 28). Ovako potiče i poziva Spasitelj na gozbu anđeosku, na sv. pričest. Spasitelj govori bistro i jasno.

»Ovo je hljeb, koji siđe s neba: ne kao što vaši oci jedoše manu i pomriješe; koji jede ovaj hljeb, živjet će uvijek!« (Iv. VI. 59.) I učenici razumješe Spasitelja, razumješe i prvi kršćani, koji su se, kako nam sv. Pismo javlja, danomice krijepili sv. tijelom Kristovim. Iz toga naime, što je Krist prispodobio jelo anđeosko s hljebom i manom, lako je razabrati: kao što se tjelo svaki dan hrani hljebom i kao što su se Izraelci u pustinji svaki dan krijepili manom, tako se može i duša hraniti i krijepiti hljebom nebeskim,

Sv. crkveni Oci uče gotovo u jedan glas, da se prošnja u Očenašu: »Kruh naš svagdanji daj nam danas,« ima uzeti ne toliko za tvarni kruh, tjelesnu hranu, koliko za kruh svetotajstveni, za sv. pričest.

Namjesnik Kristov, sv. Otac papa, živo preporuča čestu, da svagdanju sv. pričest: Svi vjernici, bogati ili siromašni, učeni ili neuki, muževi ili žene, oženjeni ili neoženjeni, mladi ili stari, dapače ista djeca počevši od svoje prve sv. pričesti pozvani su, da se češće, pa i svaki dan pričešćuju.

I kad se u sv. pričesti združujemo s Isusom, sretniji smo nego starac Simeon, koji je dijete Isusa nosio samo na rukama; sretniji smo nego ljubimac-učenik Ivan, koji je počivao na grudima Spasiteljevim, jer Isus ulazi u srce naše i stanuje u njem kao u svetohraništu te umnaža u nama vjeru, jača ufanje, usavršuje ljubav.

»Ako kogod među vama,« veli sv. Bernardo, »ne ćuti toliko srditosti, zavisti, nečistoće, taj neka hvali tijelu i krvi Gospoda.« Dâ kogod se češće pričešća dostojno, u tom se zle želje slabe, takav se čeliči u dobru. Što čini sunce u proljeću na zemlji, to djeluje Krist u sv. pričesti u nama: rastapa led hladnoće i mlitavosti, probuđuje cvijeće kreposti. I upravo zato čuva nas sv. pričest sve to više od smrtnih grijeha. Jer dostojna i česta sv. pričest umanjuje moć zlih sklonosti, koje nas mame i vabe na grijeh, trne u duši ljubav k taštini i putenim nasladama, napunja srce hrabrošću protiv zasjeda neprijateljskih.

Poziv je Kristov: ne ćete li mu se odazvati; želja sv. Crkve: ne ćete li je izpuniti; glas je sv. Otaca: ne ćete li ga poslušati; vlastita korist i 39. pravilo kongregacije traže: zar se ne kanite pokoravati?

II. Odziv. Dolazi mi pred oči čudni kip, što ga je vidio kralj babilonski, kako to čitamo u sv. Pismu (Dan. II. 32, 33). Glava je tomu kipu od suhoga zlata, prsa i ruke od srebra, dônje tijelo od bakra, noge (golijeni) od željeza, a stopala od zemlje: Vjerna i istinita slika kršćana raznih vjekova. Prvi kršćani — zlatna glava — pričešćivali su se svaki dan; drugi iza njih — srebrna prsa — po triput na tjedan; mjedeno tijelo, to su kršćani, koji su primali tijelo Kristovo nedjeljom i blagdanom; dok gvozdene noge bit će oni, koji su par puta u godini pristupali k stolu Gospodnjem i napokon zemljana stopala — to su oni kršćani katolici, koji jednom u godini primaju sv. pričest; ima na žalost, koji ni to čine. Ali znajte, kolika je razlika između zlata i zemlje, tolika je, rekao bih, vrijednost života prvih i današnjih kršćana!

Oj kad bi svi često primali sv. pričest! Ah, drukčije bi izgledalo u dušama, u kućama, u obiteljima! Ne velim, da ne bi bilo više nikakova grijeha ni napasti ni križa; ne, nego to velim: ne bilo bi toliko grijeha, toliko psovke, neumjerenosti u piću, nepravde, nehaja za Boga i crkvu i dušu; ne bi se toliko popuštalo napastima; križevi bi se ustrpljivije i lakše nosili, s manje muke, a s većom zaslugom.

Sv. je pričest hrana, što hrani i jači dušu. Kako nam se prečesto srce suši kao sijeno, kako li padamo kao trava pod kosom, jer zaboravljamo na dušu i hranu njezinu! Sv. je pričest lijek, koji vida rane srca našega. Sv. sabor tridentski zove izrijekom sv. pričest »lijekom, kojim se izbavljamo od svagdanjih krivica i čuvamo od smrtnih grijeha.« Bit će naše misli zdrave, naši osjećaji uredni, naše želje dobre, naše težnje čiste, ako budemo samo upotrebljavali svoj sigurni nebeski lijek. Sv. je pričest i oružje protiv dušmana našega spasa. Kad smo za stolom Gospodnjim, kako bi se dušmanin usudio, da nam se približi ili nas rani? To on čini u šumi grijeha, na putu zablude, u noći strasti, a ne kod stola, gdje nas okružuju Anđeli Božji.

Zbornici (zbornice)! Za cijelo želite u nebo! Pristupajte često k stolu Gospodnjem, ne osvrtajte se ni na kakove prigovore i zapreke!

U euharističnoj sekciji jedne hrvatske radničke kongregacije ima tri razreda: Neki se pričešćuju gotovo svaki dan, drugi barem svaki drugi tjedan, ostali svaki mjesec. Istina, neki ni uz najbolju volju ne mogu ili jer su doviše udaljeni od crkve ili jer moraju rano na rad.

Jedan od njih reče: »Tako mi je omiljela sv. pričest, te se ne mogu više uzdržati od nje, kad imam prigodu. I dok budem živ i zdrav, nadam se, ne će više proći nijedan blagdan i nijedna nedjelja, da se ne bih pričestio.« Jedan imade dobra pô sata hoda do crkve, ali nema toga dana, bilo ljeto ili zima, bilo lijepo ili ružno vrijeme, kad ga ne bi već u 6 sati vidio u crkvi kod mise i pričesti. Zajutrak ima u džepu. Poslije mise će ravno na posao, jer nema vremena da ide kući! —

Ovako se radi! — Ili misliš, da nemaš vremena? Čuj, što reče jedna gospođa poslije misija u Zagrebu (1914.): »Čudnovato! Prije nijesam imala vrijemena, da poslušam svetu misu ni na velike blagdane, a sada imam i rado idem svaki dan!« Sve se može, samo kad se hoće!

Dopisi iz raznih kongregacija.

Djakovo, kongregacija djevojaka. — Na Blagovijest ove godine proslavismo prvu godišnjicu naše kongregacije. Ima nas 31 u zboru. Na sastancima nam se govorilo o uredbi, sredstvima i plodovima kongregacije, o odnošaju i dužnostima zbornica prema nebeskoj Zaštitnici našoj. Tom se prilikom bodrimo i oduševljamo, te zajedničkom molitvom molimo milosti do slijedeće nedjelje. — Prošle smo godine hodočastile u Satnicu i prisustvovale prigodom crkvenoga goda propovijedi, sveti misi i posveti novoga križa. Pohodile smo i Gospu Dragotinsku moleći i pjevajući pobožne pjesme putem. Sad smo osnovale dvije sekcije: euharističku i deklamatorsku. Sabiremo marljivo i knjige za zborničku knjižnicu, da si osiguramo dobro i zdravo štivo. Spomendan prve godišnjice sprovedosmo svečano. Prisustvovale smo u bjelini sv. misi i s gorućim svijećama pristupile k svetoj pričesti. Popodne smo imale svečanu akademiju u počast naše Zaštitnice. Tajnica.

Sarajevo, Zavod sv. Vinka. — Bezgrješno Začeće proslavismo, što smo mogle bolje. Toga je dana ustoličeno novo poglavarstvo i primljeno 17 novih zbornica. Na jednom sastanku govorio nam naš presv. gosp. upravitelj (biskup Šarić) o

Gle ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljude!

teškom položaju svetoga Oca, te nam na srce stavio, da češće prikazujemo svetu pričest za njega. Odonda prima svaki dan 20 članica svetu pričest za Namjesnika Isusova na zemlji. — Marljivo smo i ove godine radile za dobru štampu, a osobito za omiljeli naš Glasnik. Iz zajedničke blagajne šaljemo iznos od 20 K sl. uredništvu za raširenje Glasnika. Malo je doduše, što smo uradile, ali što moga više učiniti djeca? Činile smo rado od srca, a sve na veću slavu Božju i naše Imakulate. Nadstojnica.

Sarajevo, kongregacija trgovačke akademije i škole. — Otvorenjem trgovačke akademije u listopadu 1912., osnovana bi u Sarajevu nova kongregacija, kojoj biše pripojeni đaci trg. škole, a bijahu dotada združeni s realskom kongregacijom. Kasnije stupiše u tu kongregaciju neki đaci tehničke stručne škole, koji radi neznatna broja ostadoše združeni s nama. — S početka bio je rad dosta težak, jer je trebalo pojedince prikupljati pod stijeg blažene Djevice, ali sve to ne zastraši oduševljene pobornike za svetu stvar. Malo po malo skupi se četica, koja je marljivim radom doprinijela brzom razvitku kongregacije. Premda smo nailazili na dosta zapreka, koje nam otešćaše rad, n. pr. često zatvaranje škola, ipak smo polučili povoljan uspjeh. U četvrtoj godini svoga života broji naša kongregacija 49 članova i 10 kandidata, ne ubrojiv one, koji nastupiše vojnu službu. S ponosom spominjemo svjetlo lice ovdašnjih zbornika, koji bijahu izvrgnuti tolikim kušnjama. Koliko je đaka zaglibilo u zlom društvu, podav se nemoralnom životu, a koliko ih je potajno zabacilo dužnosti prema domovini, no ipak među svima ne nađe se nijedan kongreganist.

Sastanke obdržavamo svake nedjelje, te jedne nedjelje drži predavanje vlč. o. upravitelj Puntigam, a druge koji od članova. Ova su većinom moralna i poučna. Također se drže deklamacije. Osobito lijepo napreduje primanje sv. pričesti, o kojoj vodimo tačnu statistiku. Koncem svakoga mjeseca rekne svaki član pri prozivanju, koliko je puta u tome mjesecu bio kod svete pričesti. Poprječno otpada na svakog zbornika 4—5 sv. pričesti.

Osim toga mnogi članovi sudjeluju u tamburaškoj te višoj i nižoj literarnoj sekciji, gdje se obrazuju u glazbi i literaturi. — Na jednom smo sastanku pročitali poslanicu hrv. kat. biskupa proti psovki, te smo odlučili, da svi pristupimo u sv. Vojsku Srca Isusova. A.

Srce Isusovo.

Spjevao ***Fr. Gj.***

Ah! koli je ljubazno
I grješnicim prijazno
Srce Božjeg Jedinca
Nevinoga Jaganjca;

Srce Sina Božjega,
Spasitelja našega;
Srce za nas ranjeno,
Sulicom probodeno!

Sniženo ga molimo,
Nek nam bude milosno:
Svojom svetom milosti
Da nas grješne očisti!

Iskreno ga ljubimo,
Da mu ljubav vratimo,
Te u raju nebeskom,
Dobijemo vječni dom!

Razne vijesti.

Javne molitve za mir. Dne 4. ožujka upravio je sveti Otac javno pismo na svoga vikara biskupije rimske, kardinala Pompilija, u kojem preporučuje osobito ženskome svijetu svih država i naroda, zaraćenih i neutralnih, da se u korizmi »daleko od svjetovnih zabava i naslada kršćanskim pokajanjem« udruže u molitvu i pokoru, »da izmole što laglje od neizmjernog Božjeg milosrđa konac ovoga strašnog jada«. Prema tomu obavljale su se u samom Rimu, i to upravo u crkvi svetoga Petra, dne 31. ožujka o. g. javne pobožnosti i crkvene procesije u tu svrhu. Procesije vodio je kardinal Merry del Val, a prisustvovalo joj je, kažu, do 100.000. Pred grobom sv. Petra bijaše izložen starinski veliki križ, što se časti u crkvi sv. Marcela. Pred ovim križem proboravio je u tihoj molitvi sveti Otac Benedikt XV. poslije procesije puna tri četvrti sata.

Isto su tako i katolici grada Beča pošli pod vodstvom bečkoga nadbiskupa

i kardinala dra. Piffla dne 1. travnja u Marija-Cel, da isprose od Gospodina pobjedu i mir te zaštitu Majke Božje u teškim i odsudnim časovima. U toj je procesiji sudjelovalo 15 članova carske i kraljevske kuće, među njima i nadvojvotkinja Zita, supruga nasljednika prijestolja. I iz Zagreba sprema se velika procesija na blagdan sv. Josipa (10. svibnja) u Remete, koju će voditi zagrebački nadbiskup.

Rat proti psovci. Pastirski list hrvatskih biskupa o psovci i o Vojsci Srca Isusova odjeknuo je širom hrvatskih krajeva. Već samo to, što je taj pastirski list potpisao sav hrvatski episkopat, djelovalo je izvanredno na sve vjernike. Taj se je pastirski list razdijelio i našim vojnicima na bojnoj pruzi u više hiljada primjeraka. Sam proglas »Saveza vojske Srca Isusova«, otštampan u Glasniku broj 4., raširen je po svim hrvatskim krajevima u 80.000 primjeraka.

U svetištu Srca Isusova u Zagrebu bile su od 2.—9. travnja pučke duhovne vježbe s osobitim obzirom na ovaj rat proti psovci. U nedjelju, dne 9. travnja, bila je u istom svetištu zajednička sveta pričest katoličkih društava u Zagrebu, koja su sva sudjelovala sa svojim znakovima uz mnoštvo drugoga pobožnoga općinstva. Svetu je misu služio i sv. pričest dijelio sam preuzv. gosp. nadbiskup dr. Antun Bauer uz pripomoć posvećenog biskupa presvijetl. g. dra. Josipa Langa. Bila je to naknadna pričest za uvrede, što se nanose Bogu za odurne psovke. Pričestilo se tom prilikom oko 1500 duša.

Prema ponovnoj želji i pozivu sv. Oca pape Benedikta XV. od travnja ove godine, da se prvoga petka u svibnju priredi po svem svijetu generalna sv. pričest s tom nakanom, da se isprosi od Gospodina konačni, pravedni općeniti mir, pohrlilo je dne 5. svibnja ove godine sve, što u Zagrebu katolički osjeća, u svetište Srca Isusova na sv. pričest. I ovaj je puta svetu službu obavio zagrebački nadbiskup dr A. Bauer.

Francuska vojuje i proti Srcu Isusovu! U Zagrebu smo bili toliko puta svjedoci divnoga prizora, kako naše hrabre čete polaze na bojište pod narodnim trobojnicama, na kojima je s jedne strane pričvršćena slika presv. Srca Isusova, a s druge strane slika preč. Srca Marijina. Gotovo svaki vojnik okićen je sa sličicom ili s medaljicom Srca Isusova. Zagrebačke trgovine nabožnih predmeta ostale su najednom prazne, pa se i danas jedva može dobiti medaljica Srca Isusova, u tolikoj su mjeri i časnici i vojnici kupovali ove predmete, stavljajući se tako u moćnu zaštitu Gospoda vojska i od njega očekujući pobjedu.

Tako kod nas u Zagrebu, a tako je to bivalo i biva i po drugim hrvatskim krajevima. A u tužnoj Francuskoj? I tamo su vojnici rado kitili svoje kape ili junačke svoje grudi s raznim znakovima Srca Isusova. To je bio bezbožnim vođama trn u oku te nijesu mirovali, dok nijesu najprije pojedini okružnici za svoj kraj, a onda — dne 14. srpnja prošle godine — i sama vlada za sve čete zabranila, da se nijedna zastava ne smije uresiti slikom Srca Isusova.

Pučke misije u Vinodolskom Novom. Novi broji do 3000 duša, ali je dobra hiljada od ovih odsutna što u Americi, što na moru, a što u vojsci. Misije su ovdje bile g. 1899. i 1906. Vjerske se prilike odonda znatno promijenile, pa je bila opravdana bojazan da ovaj puta ne će misije uspjeti onako, kako prije. I doista, već drugi dan misija, u ponedjeljak, nije crkva bila baš puna. To misijonare, oo. Mihiellija i Gavrića, Isusovce iz Zagreba, nije ništa smetalo. Okupiše oko sebe djecu te ju svrstaše u Podmladak Vojske Srca Isusova, odnosno Djevojačkog društva. Upisali se svi dječaci i sve djevojčice, koji su se već pričestili. Dječaka bilo 87, a djevojčica 54. Na narod je veoma djelovalo, kad su saznali, da će se ta djeca odsele pričešćivati svaki mjesec. Zatim se osnovala Vojska Srca Isusova, u koju se upisalo 110 muškaraca. Isto tako odazvaše se preko svake nade i djevojke i žene pa se tako moglo osnovati i Djevojačko društvo (170) i društvo Revniteljica za žene (51).

Ma da su bili lijepi dani, koje je svatko želio izrabiti za poljske radnje, misije su ipak upravo sjajno uspjele. Pričesti je bilo ovih dana 1800 kod 2000 duša. Šteta samo, što se poradi kiše nije mogla držati zaključna procesija. Ipak je zaključak bio i u crkvi sjajan.

Iza toga je o. Michielli pošao u Omišalj, da pregleda tamošnje vjerske organizacije. Održao je razne sastanke i u crkvi navečer govorio svemu narodu. Crkva bila sasvim puna, premda je bio djelatan dan. Glasnik je tamo jako raširen; gotovo svaka ga kuća drži. Broj pričesti jako raste, otkako su uvedene organizacije. Tako je g. 1914. bilo 17.453 pričesti, god. 1915. već 25.916, a ove godine, premda je gradić malen, bilo je u siječnju i u veljači 3627.

I u Kraljevici lijepo uspijevaju sva društva. I tu je o. Michielli govorio narodu — bila baš nedjelja — i prijepodne i poslije podne u crkvi, osim po-

jedinih društvenih sastanaka. Župnik je sav sretan, što društva tako lijepo napreduju. Dosta mu je, ako što želi, reći nekolicini pouzdanika, pa je sva župa na okupu, spremna, da posluša glas svoga duhovnoga pastira. Sva je župa kao dobro uređena vojska.

Podmladak Vojske Srca Isusova u Senju. Koncem ožujka osnovasmo na pobudu o. Michiellija D. I. u našem zavodu »Podmladak Vojske Srca Isusova«. Ovaj bi Podmladak imao biti kao neko središte za cijelo Primorje, te posredovati između pojedinih mjesnih organizacija i središta u Zagrebu. Za sada primamo svakoga tjedna svetu pričest u želji, da se iskorjeni ta paklenska grdoba, koja toliko ruži naš dobri narod. Podmladak broji 54 člana. Predsjednik mu je Samaržija (VII. r.), potpredsjednik Pleša (VI. r.), a tajnik Arko (V. r.). O praznicima ćemo nastojati, da što više mladeži prikupimo u Podmladak Vojske, ne bi li se i ta mladež sačuvala od kuge-psovke, a i na druge svojim primjerom dobro djelovala. Najrevnijega u svakom mjestu postavit ćemo u sporazumu s g. župnikom za predsjednika, i taj će nas izvješćivati svaki mjesec, kako se polazi sv. pričest i kako se vladaju mladi vojnici. *P. Samaržija.*

Opaska uredništva. Vrlo lijepa odluka. Neka ju Presv. Srce blagoslovi, da ne ostane tek pri obećanju. U ovaj primjer mogla bi se ugledati i mladež drugih naših katoličkih zavoda, te o praznicima razviti u sporazumu s domaćim župnikom što veći rad, gdje to ne bi već prije bilo učinjeno. Samo naprijed doklegod se ne satre ovaj neprijatelj, ružna psovka! Nadamo se, da će navlastito III. redovi i M. kongregacije razviti veliku djelatnost prema uputi naših biskupa.

Sveti Bazilije Veliki.

Mjesečni zaštitnik, 14. lipnja.

Jedan od ponajljepših uresa istočne Crkve, sv. Bazilije Veliki, rodio se g. 329. u Cezareji Kapadočkoj od bogatih i svetih roditelja. Odgojila ga baba Makrina u Cezareji Pontskoj, odakle je pošao na nauke u Carigrad, pa onda u Atenu, gdje se sprijateljio sa sv. Grgurom Nazanskim. U 30. godini vrati se u svoj zavičaj i stane se baviti odvjetništvom; ali brzo napusti to zvanje, da odabere puno bolje: redovničko. Imetak svoj razdijeli među siromahe i obađe monahe i pustinjake po Siriji, Mezopotamiji i po Egiptu sprovodeći i sâm po primjeru njihovu život stroge pokore i molitve. Prijatelj njegov Grgur Nazijanski pratio ga i u pustinju.

Car Valent progonio međutim katolike, a pomagao krivovjerce Arijance. Radi toga pozvaše svete prijatelje iz njihove zabiti, da svojom rječitošću, svojim neodoljivim primjerom spase, što se još spasiti dade. Po smrti biskupa Euzebija posta biskupom u svome rodnom gradu sv. Bazilije. Svoj je grad brzo pretvorio u veliki samostan, jer su ljudi noću ustajali, ispovijedali se i do zore pjevali pobožne pjesme. Sagradio je veliki dom za siromahe i bolesnike, u kom je i sâm bolesnike dvorio. U njegovu gradu pričešćivalo se svake srijede, petka i subote, te na sve blagdane mučenika.

Bazilij je mnogo propovijedao te bio strah i trepet krivovjernim Arijancima. Dočuo to i car, pa će ga pokušati najprije podmititi, a onda mu se silom zaprijetiti, da prestane govoriti proti Arijancima. Svetac mu poruči, da on mora slušati većega Cara od cara, to jest Boga. Smrti se, veli, ne boji, nego joj se upravo raduje; ne plaši se ni progonstva, jer je Gospodinova sva zemlja; zaplijene imetka se također ne boji, jer i tako ništa nema; ni do tjelesnih muka nije mu stalo, jer ih staro i izmučeno tijelo i tako ne bi moglo dugo podnositi. Zadivio se car takvom odgovoru te ga za čas pusti na miru.

Poslije ga nagovoriše krivovjerci, da svetoga biskupa progna; i on većposla kola, s kojima će prevesti biskupa; ali te noći razboli mu se teško sin, a žena napati velikoga straha u snu. Car pozva Bazilija k bolesnom careviću, i ovomu posta bolje, Ali Arijanci ne dadoše caru mira, pa tako pozva i njihovog biskupa, a dijete tada umre. Još to nije opametilo cara. Tri je puta pokušao, da potpiše odluku o progonstvu Bazilijevu, a svaki mu se puta pero slomilo. Prihvati i četvrto, a tad mu klone ruka sasvim. Sada razdere car papir i pusti odsele svetoga biskupa na miru. Umro je veliki branitelj katoličke istine, crkveni otac i veliki crkveni naučitelj, otac monaha na istoku, kojima sastavi mudre redovničke ustanove, dne 1. siječnja 379., ali blagdan mu se slavi 14. lipnja.

Više valja slušati Boga nego ljude: ovako su radili apostoli, ovako sveti Bazilije, ovako rade svi pravi kršćani, koji ne poznadu drugoga straha do pred grijehom.

Sv. Bazilij Veliki.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Riješili se zla u kući.

Hrvatska. — Živjeli smo zajedno u kući moga svekra. Ali nije to bio zapravo život, kako bi trebalo da bude, nego neprestani rat. Progonio je i muža i mene na svaki način. Nije manjkalo čak ni tvornih napadaja, da smo imali posla i sa sudom. Tako nam bila u velikoj pogibelji i čast i imetak. Hvala Bož. Srcu Isusovu i preč. Srcu Marijinu, napokon smo se s njime rastali, razdijelili imetak, i sada živimo u miru u svojoj kući. — Istinitost ovih navoda potvrđuje mjesni župnik.

Po Glasniku do vrela svake milosti.

Slavonija. — Velečasni gospodine uredniče! Izvolite, molim, saslušati ovo par riječi, što ih pišem iz dužne zahvalnosti Presv. Srcu Isusovu, koje sam po Vašem Glasniku upoznala kao najboljega prijatelja i pomoćnika u svakoj nevolji.

Bila sam u teškoj bolesti; pokušala sam razne lijekove, a sve uzalud. U toj se nevolji sjetim Božanskog Srca Isusova, koji je bez sumnje najbolji liječnik. I počnem mu se odmah moliti te obećam, da ću ga, ako ozdravim, štovati do smrti. I odmah mi je bolest pošla na bolje. — Tako sam već više puta uslišana i glede marve. Čudnovato: dok nijesam držala Glasnik, bilo je svakojakih nesreća i previše; a otkako ga držim, još mi se nijedna nije dogodila. Zato sam i obećala, da ću ga držati, dok budem živa. Hvala stoga slatkom Srcu Isusovu, tomu nepresahljivom izvoru svake milosti i svih darova; a hvala, velečasni, i Vama, koji nam po Glasniku pokazujete put do njega! —

Ne misli bez sumnje ova dobra duša reći, da ju Glasnik čuva od svake nesreće, nego Presveto i svemoguće Srce Isusovo, koje je ona po Glas-

niku upoznala i koje iskreno štuje, otkako Glasnik drži. (Op. uredn.)

Sirotičine krune.

Hrvatska. — Veliki smo siromasi. Imam četvero drobne dječice, a peto mi je u Zagrebu u nauku. Godina slaba, a skupoća neizdrživa. Žito smo ljetos kupovali još od Uskrsa. K tomu sam ja oboljela. Da bude nevolja još veća, parne mi junac; a iza nekoliko tjedana evo i požara, koji mi uništi staju i kljet sa svim gospodarskim oruđem i spravama. Istom je godina dana prošla, kako smo to s velikom mukom i s velikim troškom podigli, a sada eto ode sve netragom! Izgorio i sav krumpir, što je bio priređen za hranu i za sâd. Bolovala sam cijelu zimu; a sada u toj vatri opalim si još desnu ruku, da nijesam s njome mogla ni maknuti, nego sam ju kao obamrlu nosila na rupcu. Ostadoh sirota bez ičega, kao ono siromašni Job. Imala sam još jednu kravicu; nju sam morala uzeti k sebi u komoru, kad nije bilo nikakve druge zgradice, pa sad kukaj i plači! Nigdje drvca za ogrijev, nigdje korjena za sâd, nigdje filira za hranu; a i ljudi kao da nemaju srca spram sirota.

Bilo to baš u prosne dane. Odem u crkvu. Tu mi kaže sestra, da mi je poslala dva čovjeka, neka bi garište pretresli, ako se može štogod drva naći, i dvije djevojke, koji će mi u polju raditi, kad ja ne mogu s rukom ni maknuti. Eto nove bijede: četiri težaka, a ja sama nemam ni kore kruha, ni zrnca žita, ni kapije masti kod kuće! Došla sam u crkvu na tašte, a sada da kuham ručak težacima! Preporučim se vruće Presvetom Srcu Isusovu, da mi ono pomogne. I kad sam se u crkvi isplakala, kao da mi se teški kamen odvalio sa srca, tako mi je bilo lako.

Kad ja kući, a tu moj otac doneo svega, što treba za dobar ručak; i još mi dao tri krune novaca. Od toga dana pomagalo mi Srce Isusovo na tako čudnovat način, da nijesam više oskudjevala ni na čem, premda nijesam ništa imala. Ali kad mi je god štogod trebalo, našlo se dobrih ljudi, koje je bez sumnje dobro Srce Isusovo naputilo, pa su mi dali, što mi treba. Mnogi su ovo teško doba i kraj svoga novca oskudjevali, jer ni za novac nijesu mogli svega dobiti, a ja sam se sirota sretno proturala, i što je još više, sagradila sam si u ovo skupo i teško vrijeme opet one zgradice, što su mi bile izgorjele, sada bolje nego što su one prve bile. Zahvaljujući se iz dubine duše svoje slatkom Srcu Isusovu, *što mi u tolikoj nevolji pomoglo*, molim ga, da i svim onim, koji su mi ma kako pomogli, ono stostruko naplati. U ime zahvale šaljem upravi Glasnika dvije krune: jednu za Svetište Srca Isusova, a drugu za kruh svetog Antuna, da se dade gladnoj dječici, kojima je hranitelj na bojnom polju.

S ratišta.

U vojničkim jarcima — ko u crkvi.

Jedan ranjenik, Nijemac po narodnosti, pripovijedao mi, kako momčad njegova odjela živi u strijeljačkim jarcima. Čim dobijemo, veli, koji čas slobodnoga vremena, skupljamo se na molitvu. Svako ide k svojima: Nijemac k Nijemcima, Hrvat k Hrvatima, tako i Poljak i Madžar k svojima. Jedan predmoli litanije, krunicu ili koje druge molitve, a drugi mu odgovaraju, a ma baš kao da smo u crkvi. Sve smo to činili svaki dan, a da nas nitko nije na to nagovarao. Nitko se nije nikoga stidio. Jedino u ličoj zimi nijesmo to činili. Smrt nam je uvijek bila pred očima. Svaki smo dan morali i po više njih iznijeti, koji su ili koleri podlegli, ili od ubojitih taneta bili pogođeni. — Kad bi čovjek uvijek u životu svom ovako mislio na smrt!

I časnici se mole.

Sastao sam se u željeznici s jednim mladim časnikom zagrepčaninom. Pripovijedao mi je puno o ljutim bojevima; a ja opet njemu o mojim doživljajima u bolnicama. Kazivao sam mu, kako su se mnogi sada temeljito popravili te kako sada gorljivo obavljaju svoje kršćanske dužnosti. »Ali nemojte, velečasni, misliti,« reče, »da se samo momčad rado moli i popravlja; o ne! Sada mole i časnici, i baš puno mole, ako i ne pokazuju to mnogo izvana.«

I. Kralíček D. I.

Sadržaj: Pobožnost k presv. oltar. Sakramentu 129 — Dvadesetpeta godišnjica Glasnika 132. — Euharistija (pj.). Srce Isusovo spasenje naše (molitvenik) 134. — Što se ovaj ili onaj tako često pričešća? 136. — A što sada? 138. — Dopis s pomorske bojne pošte 140. — Macedonski unijati u Bugarskoj 142. — Kongregacija i Euharistija 145. — Dopisi iz raznih kongregacija 147. — Srce Isusovo (pj.) Razne vijesti 148. — Sv. Bazilije Veliki 149. — Zahvalnice 151. — S ratišta 152.

Urednik: **Stjepan Babunović D. I. u Zagrebu.**

Broj 7. **SRPANJ 1916.** **Tečaj XXV.**

Iscijeljenje rana, ratom zadanih.

Opća nakana molitava i dobrih djela u srpnju, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Kad je ono negdje u kolovozu prošle godine sv. Otac papa Benedikt XV. odobrio i blagoslovio mjesečne nakane za članove Apostolstva molitve u godini 1916., te kad je za mjesec srpanj ustanovio gornju nakanu, nije bez sumnje ni izdaleka slutio, da će ovaj strahoviti rat tako dugo trajati, te će se još i u srpnju nove rane zadavati, mjesto da se jur zadane brižno liječe. Dvije su godine evo na izmaku, kako ljudska krv teče na potoke, a uporedo s njom i gorke suze ucviljenih srdaca.

Koliko je rana ovaj rat zadao! Tko će ih izbrojiti, tko li ih ocijeniti? Jedna od najljućih rana jest svakako gubitak tolikih ljudskih života. Od 18. godine pa sve do 50. a negdje još i stariji ljudi, stoje vam danas pod puškom. Tko bi izbrojio, koliko ih je do ovoga časa poginulo, bilo na bojištu, bilo u sužanstvu, bilo kasnije po raznim bolnicama? Službeni podaci, gdje se objelodanjuju, govore samo o takvima, koji su pali u samome ratu. Ali, koliki podlegoše ljutim ranama kod prevažanja, koliki kod operacija, koliki pored sve najbrižnije njege! Bezbroj je i takvih, koji nijesu bili ranjeni, ali su prozebli ili si na koji drugi način navukli smrtonosnu bolest te joj podlegli. Imade i takvih, o kojima službeni izvještaji kažu, da su iščezli; to može značiti da su zarobljeni, ali i to, da su se utopili ili da su se strmoglavili s visokih hridina ili da su gdjegod pod ruševinama zasuti, pa im se tako svaki trag zameo. Svakako je ovaj rat milijune i milijune najboljih života progutao.

Uslijed toga silno će stradati Crkva, jer ne će imati dovoljno svećeničkoga podmlatka, koga bi upravo sada, kad su strasti tako raspaljene, srca tako podivljala, i te koliko trebala. Stradat će mnogo i država, jer i ona izgubi nebrojene činovnike u najljepšim godinama

i s najljepšim nadama, tako te će biti prisiljena zaposliti stare i iznemogle, ili povjeriti upravu još posve nedoraslim i neprokušanim mladim silama. Stradat će radi toga čitavo ljudsko društvo, jer izginuše najbolje nade njegove. Za zlo se dakako nije bojati, jer će se takvih uvijek i previše naći, koji će ga širiti; ali oni dobri, koji bi toliko čovječanstvu koristili, ti se tako lahko ne nadomiještaju. Stradat će cijeli narodi, osobito maleni, jer su i ono malo dobrih sila, u koje su sve svoje nade postavljali, izgubili. Stradat će polja, obrt i trgovina, znanost i umjetnost, jer je nestalo najboljih radnika i trudbenika, koji se ne množe poput ubojitog streljiva. A koliko je istom obitelji uslijed tolikog gubitka razoreno, uništeno, izumrlo! Koliko dakle rana samo odatle, što je toliko ljudi u ratu poginulo!

Ali to još nije sve. Na milijune valja računati takve, koji su doduše iznijeli živu glavu, ali su postali samo na teret sebi i drugomu, jer su ubogi bogalji bez ruku, nogu, očiju, sluha, ili su si navukli kakvu trajnu neizlječivu nutarnju bolest. Ovakovi padaju na teret ne samo svojim ukućanima, već često i prečesto cijeloj općini i državi. Od njih dakle slaba ili nikakva korist za opće dobro države i Crkve.

Ne treba ni spominjati, kako su gospodarstva opustjela, jer nema ni radnih sila, ni gospodarskog oruđa, ni potrebite tegleće marve, ni dovoljno sjemena, ni potrebnih sredstava, da se zemljište poboljša. Mnogi će se povratiti na opustjele domove, na ispražnjene hambare, na prazne staje, na dračem i korovom obraslu zemlju. Kad će se sve to urediti, sve potrebno nabaviti, da se samo uspostavi prijašnje stanje! Velik će dakle biti zastoj na sve strane, pa će trebati godine i godine, dok se krvavom razboju zamete svaki trag. Sadašnji naraštaj jedva će to dočekati.

Uza sve to ne smijemo zdvajati ni duhom klonuti. Narod, koji je prožet živom vjerom u Boga i providnost njegovu, narod, koji je vičan radu i prijegoru, preboljet će sve te ljute rane, uzdržat će svekolike žrtve. »Bog svojih ne ostavlja«, ispunit će se i ovdje. Hrvatski narod u velikoj većini svojoj prožet je tom živom vjerom, marljiv je i radin, ustrajan je i požrtvovan. K tomu ne smijemo ni za čas smetnuti s uma, da smo se stavili pod trajnu zaštitu Božanskoga Srca Isusova, koje je neiscrpljivo vrelo milosti, pomoći i svakojakoga blagoslova. Narod dakle kao narod može mirne duše gledati u budućnost uzdajući se u neizmjernu dobrotu Božju.

Ali i pojedinci, koji su uslijed ovoga rata najviše stradali, ne smiju smalaksati u vjeri u Boga i nadi u bolju budućnost. Istina, mrtvi se ne će povratiti; ali to je za mnoge žive i mrtve prava sreća. Odje nije bilo prave kršćanske sloge i ljubavi, tu je bolje, da se nikad više i ne sastanu. Tko je pao sačuvavši vjeru, ufanje i ljubav svrhunaravsku, taj je postigao svoj zadnji cilj, za toga bi bila prava nesreća, kad bi se mogao povratiti na zemlju, da se ma i za kratko vrijeme liši nebeskih dobara, što ih sada u lijepom raju uživa. Ma kako težak bio stoga taj rastanak, tješimo se kršćanskom nadom, da ćemo se s našim milim i dragima ipak jednom sastati, da se već nikad više od njih ne rastavimo, samo ako i sami ustrajemo u milosti Božijoj do konca. »Uskrsnut će brat tvoj!« uskrsnut će muž, otac, zaručnik tvoj! dovikuje i nama Božanski Spasitelj, kao ono dobrim sestrama Marti i Mariji.

Tko bude imao živoga nemoćnika svaki dan na očima, neka nikad ne smetne s uma onu Isusovu: »Što učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste«.

Eto im lijepe prilike, da u velike zaduže svoga budućega Suca, da mu posvjedoče svoju djelotvornu ljubav, da se vježbaju u raznim kršćanskim krepostima!

Da, Bog svojih ne ostavlja; ali ni mi ne smijemo skrstiti ruke, pa očekivati možda čudesa s neba, ili da sve i sva nadoknadi država. Treba moliti, ali i raditi, ustrajno raditi, a uz to i brižno štedjeti, pa nam ne će nikad pomanjkati Božjega blagoslova. Rat nas je naučio, kako čovjek može biti s malim zadovoljan; rat nam je pokazao, da više možemo, nego što smo prije i sami mislili: okoristimo se s tim bogatim iskustvom i poslije rata, pa ćemo se brzo oporaviti. Koga rat nije sasvim iscrpio, neka se smisli na Boga i na dušu te što više može otare suza i pridigne slomljenih srdaca, zauzimajući se osobito za one unesrećene i za siročad njihovu, kao i za siročad onih, koji su slavno za kralja i dom poginuli. A što je najvažnije: čuvajmo se odsele brižno svakoga grijeha, da ne izazovemo i opet na se srdžbu Božju, te nam iza rata ne bi bilo gore nego za vrijeme samoga rata. Što reče Isus onome uzetome: »Evo si ozdravio, ne griješi više, da ti se što gore ne dogodi!« to dovikuje sada svima nama.

Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina Božanstva.

Između sviju pohvala, kojima sv. Crkva časti i hvali Presv. Srce, ova je pohvala najkrasnija, najveličanstvenija, te zato treba da nas najvećma potiče na pouzdanje u Presv. Srce.

Što kaže sv. Crkva time, kad veli, da u Srcu Isusovu prebiva sva punina Božanstva? Punina Božanstva nije drugo, nego sva savršenstva Božja; jer Božanstvo označuje narav Božiju. U srcu Isusovu su dakle sva savršenstva Božja. Prema tomu Srce Isusovo s v e v i d i. Vidi naše nevolje, naše potrebe, naše napasti, naše grijehe, pogibelji. Vidi i naše misli, želje, zle sklonosti. Vidi i naše molitve, borbe, vjernost i nevjernost; riječju vidi, pozna skroz nas i sve, što se u nama zbiva.

Kako da nemamo veliko pouzdanje prema onomu, koji nas skroz poznaje, a ujedno nas i veoma ljubi? Obično nas plaši, što se bojimo, da će se iznijeti na vidjelo koje zlo, što smo počinili, a koje mislimo da je nepoznato. Nemamo dakle razloga, da se strašimo od Presv. Srca, jer ono nas skroz poznaje.

Srce Isusovo sve m o ž e. Svemogućnost Isusova mora još više ojačati u nama pouzdanje u njega. Što bi nam koristilo sveznanje Isusovo, ako nam ne bi mogao u svim našim potrebama pomoći? Srce Isusovo jedino je srce, koje nam može u svemu pomoći. Nije moguće, kršćani, da ozbiljno vjerujemo i prestavimo si svemogućnost i dobrotu Presv. Srca, a da sve svoje pouzdanje i nadu ne stavimo u to Presv. Srce i ne izručimo mu se!

Da ti dođe kralj u tvoju siromašnu kuću, i da te ljubezno upita, što želiš od njega, jer da će njega upravo veseliti, ako što više budeš od njega zaprosio. Ne bi li tako dobrom i bogatom kralju očitovao sve svoje i svojih potrebe?

Eto Isus je bolji i bogatiji od sviju kraljeva. Njega veseli, ako mu otkriješ sve svoje i svojih potrebe ne samo duše, nego i tijela. On će ti sigurno pomoći.

Tko uistinu živo vjeruje u dobrotu i svemožnost Isusovu, taj će se jamačno i uteći Presv. Srcu njegovu.

Al reći ćeš možda, da te plaši neizmjerna pravednost, kojom će Isus kazniti sve grijehe, a kojih premnogo učinismo! Bog je naime neizmjerno pravedan. Sv. Pavao veli: »Strašno je pasti u ruke Bogā živoga!« (Hebr. 10, 31.)

Istina je, da je Isus i neizmjerno pravedan. Al upravo ovo savršenstvo Božje treba da nas još većma potakne, da se s velikim pouzdanjem i što češće utičemo Presv. Srcu. Vjera te uči, da je Bog neizmjerno milosrdan, da njegovo milosrđe i dobrota nadilazi u ovom životu sva druga savršenstva njegova, da nema grijeha ni opačine, što Bog ne bi odmah oprostio, čim se pravom pokorom k njemu obratiš. Kaže nam vjera i to, da će se pravednost Božja tek poslije smrti naše u potpunoj mjeri pokazati. Nije li ovo silan razlog i poticalo, da sada, dok smo živi, ljubimo, štujemo i klanjamo se Presv. Srcu njegovu, da nam poslije smrti bude milostiv sudac? Oh, kako je to dobro, ljubiti i štovati Srce onoga, koji će nam poslije smrti biti sudac! reče bl. Margarita. — Dakle, što češće i srdačnije ponavljajmo: »Presv. Srce Isusovo, smiluj nam se«!

Zatim pravednost Božja treba da nas ne samo spasonosno plaši, nego ujedno da nas i hrabri i veseli. Bog upravo zato, jer je neizmjerno pravedan, nagraditi će sva dobra djela, štogod smo radi Boga učinili, pretrpjeli, prepatili.

Kad je neki bezvjerac na smrtnoj postelji u velikom strahu čekao na smrt, pričini mu se, kao da vidi silnu, bezbrojnu vojsku pred sobom. Gledao je naime sve časove, što ih je u svom životu proživio, kako mu se predstavljaju, i svaki čas nosi ono opako djelo, što ga je ovaj bezvjerac u dotičnom času za života svoga počinio. Ovaj bezbroj opačina tako ga prestraši, da je sav pomodrio, očima vrtio, a dušu mu toliki nemir i grižnja savjesti uznemirivala, kao da je već među prokletima u paklu.

Vidiš, kršćanine, ako budeš za života svoga uistinu ljubio, štovao i nasljedovao Presv. Srce, tako će se i tebi, kad se budeš s ovoga svijeta selio u vječnost, ukazati svi časovi tvoga života: ali ne s opačinama u naručaju, nego s onim dobrim djelima, kojima si svaki čas posvetio. To će te tolikim veseljem i pouzdanjem napuniti, kolikim strahom i očajanjem onoga bezvjerca njegove počinjene opačine.

Promisli osim toga, kolika je ljepota u tom Presv. Srcu, a i slast i utjeha: jer sve je ovo neizmjerno veliko u Bogu. A sv. Crkva nas evo uči, da u Presv. Srcu »prebiva sva punina Božanstva«. Sv. Toma Akvinac uči, da je toli divna ljepota i krasota duše čovječje, koja je u posvećujućoj milosti Božjoj, da bismo, kad bismo ju vidjeli, većma iz ovoga vidjenja upoznali Boga, nego što ga može upoznati i najmarljiviji motrilac ovoga svemira iz cijeloga svemira. Sva ljepota ovoga svijeta i sviju stvorova na njem nije drugo, ako se usporedi sa nestvorenom ljepotom Boga, nego tamna sjena ili pjega na svijetlome suncu.

Kako hrle ljudi iz daleka; troše vrijeme i velike svote novaca, da pogledaju po koji lijepi kraj, ubavu okolicu, umjetnu sliku ili kip; krasnu crkvu ili zgradu! Da znadu, kolika je ljepota u Isusa, kolika krasota u njegovu Srcu; kolika slast i utjeha za one,

koji ga ljube! Bez dvojbe, da ne bi bilo nikoga, koji mu se ne bi sasvim posvetio, kako to i bl. Margarita kaže.

Mi si ne možemo predstaviti nikakvoga blaga, što ne bi bilo sadržano u Presv. Srcu! Ovo je Srce svijetlo onima, koji su u tami; pomoć onima, koji su u potrebi i nevolji; utjeha onima, koji su u žalosti; oproštenje onima, koji su u grijesima; jakost onima, koji su nemoćni i slabi; ufanje onima, koji su malodušni i očajani; jakost i ustrajnost kreposnima; čistoća djevicama; nada umirućima.

Eto to je, što nam sv. Crkva kazuje u 15. pohvali: »Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina Božanstva!« Pomislimo na to, kadgod ovu pohvalu izgovaramo. A izgovarajmo ju pobožno, kadgod smo u kakvoj potrebi! **M. K. D. I.**

Nakon dvije godine svjetskoga rata.

Dne 28. ovoga mjeseca srpnja navršit će se potpune dvije godine, kako je naša država navijestila Srbiji rat, odakle se izlegao ovaj najveći i najstrašniji rat, što ga je svijet upamtio. Držalo se, da će se taj rat brzo svršiti, jer da se danas s ovako ubojitim oružjem ne može dugo vojevati, a da se sve zaraćene stranke brzo ne iskolju. Iskustvo nas je drugomu podučilo. Rat je doista krvav, kakvog povijest nije doživjela, a ipak traje evo već pune dvije godine, i sam Bog znade, kad će se konačno dovršiti. S oružjem usavršio se i način ratovanja, pomnožalo se i silno pučanstvo, pa tako, premda su se bojni redovi do sada strahovito prorijedili, nijesu ipak zaraćene stranke ni izdaleka sasvim iscrpljene, da ne bi mogli još dugo ratovati.

Srce Isusovo, ufanje naše, čuvaj nas!

Koliko smo u to vrijeme prepatili! Koliko je života ugaslo, koliko domova opustjelo, koliko obitelji uništeno, koliko krajeva poharano, koliko porodica utrnulo, koliko udovica ucviljeno, koliko siročadi preostalo, koliko potpora starosti uništeno! Na vojni haranje smrti, kod kuće bijeda i nevolja svakojaka. Neprijatelj nas opkolio sa svih strana, malo ne sva granica mora se braniti oružanom silom. Neprijatelj bio već dobrano prodro u monarkiju na sjeveru, a na jugu granice opustošio. Pa ipak, iza dvije godine ljutog ratovanja, ma da je starim neprijateljima pridošao novi, kako se sve promijenilo! Neprijatelj je sav skoro iz zemlje protjeran, a

i ono malo, što još drži u Galiciji, morao bi davno napustiti, kad ne bi važni razlozi nalagali našemu vodstvu, da ih ondje zadrži. Ali zato su naše vojske prodrle kud i kamo dublje u zemlju neprijateljevu.

Tko nas je štitio, tko nas pomagao? Tko može to još pitati? Nije li iza one krasne posvete Božanskome Srcu Isusovu od prošle godine krenulo sve na bolje na svim ratištima? Moli se bez sumnje u svim državama, ali jedva gdje toliko i tako općenito, kao kod nas. Dok kod naših neprijatelja moli i uzdiše samo narod, njegovi vođe kao da niti ne znadu, da ima Bog, pa kao da i njemu naviješćuju rat, kad pod pušku šalju svećenike, redovnike, pače i iste biskupe, kada uskraćuju vojnicima vjersku utjehu, kada brane nositi javno vjerske znakove, kada ne dopuštaju javne molitve i ophode. Kod nas moli svatko, zadnji siromah pa sve tamo do carskoga dvora, prosti vojnik kao i vrhovni vojskovođa. Je li čudo, ako su tolike molitve takvim uspjesima okrunjene?

Živa vjera i topla molitva dat će nam i nadalje snage, da ustrajemo do kraja, pa ma koliko morali još stradati i žrtvovati. Ne klonimo duhom, ne popuštajmo ni u čem, Bog je naša nada, Srce Isusovo naše ufanje, Majka Božja naša obrana! Njima budi hvala i slava na svemu!

Papa kralj.

Za ovoga rata mnogo se govori i piše o sv. Ocu papi, o njegovu teškom položaju, o njegovu sužanjstvu, o svjetovnoj vlasti njegovoj, o uspostavi papinske države. Ovim i njima sličnim pitanjima bave se danas i prijatelji i neprijatelji papâ, te ne će biti zgorega, držimo, ako i Glasnik štogod o tom napiše. To je stvar, koja se tiče svih katolika, pa treba da je i naši čitatelji poznaju.

Svaki katolik znade dobro, da je sveti Otac papa po naredbi samoga Gospodina Isusa vidljivi Namjesnik Isusov na zemlji i vrhovna vidljiva glava Crkve njegove. »Ti si Petar (to jest stijena); i na toj stijeni sazidat ću Crkvu svoju, i vrata paklena ne će je nadvladati. I tebi ću dati ključeve od kraljevstva nebeskoga; pa štogod svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebesima; i štogod razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima« (Matej, 16, 19). Što je Gospodin ovdje Petru obećao, to je poslije svoga uskrsnuća kod jezera Tiberijskog dao, kad je rekao Petru: »Pasi jaganjce moje, pasi ovce moje!« (Ivan, 21, 15.-18.)

Sv. Petar nije mogao živjeti do sudnjega dana, a Crkva ima da sve ljude, sve do svršetka svijeta vodi k vječnome spasenju; i upravo zato ne će je vrata paklena nikada nadvladati. Prema tomu mora da i vlast Petrova i ugled Petrov i nepogrješivost Petrova ostane u Crkvi sve do sudnjega dana. A gdje će ostati, ako ne u onoga, koji Petra zakonito nasljeđuje u vrhovnoj službi njegovoj?

»I evo, ja sam s vama u sve dane sve do svršetka vijeka« (Matej, 28, 20). Ovo reče Božanski Spasitelj prije uza-

šašća svoga na nebo svim apostolima. Ni drugi apostoli ne mogahu živjeti do sudnjega dana, već ostaviše mjesto sebe zakonite svoje nasljednike, biskupe, na koje je prešla vlast, koju su od Isusa primili. Ta je riječ rečena i sv. Petru, pa je tako i njegova vlast i prema ovim riječima Spasiteljevim morala prijeći na njegove zakonite nasljednike u biskupskoj službi, vlasti i časti, a to su rimski biskupi, jer je sveti Petar zadnje svoje dane na zemlji sproveo kao biskup u Rimu.

Sve do velikoga raskola na Istoku u 9. stoljeću nitko nije ovo duhovno prvenstvo papinsko poricao. Istom u devetom vijeku htjede nevjerni Focij da pod zaštitom carigradskih careva bude ravan papi, što dovede do žalosnog raskola u Crkvi, koji se brzo pretvori i u krivovjerje; jer raskolnici ne samo da otkazaše posluh svetomu Ocu papi, nego stadoše malo pomalo udarati i na samu nauku, što ju naučaje zapadna Crkva s papom na čelu.

Duhovno prvenstvo papino priznavali su isti poganski carevi u Rimu, koji su za vrijeme ljutih progonstva Crkve gledali da najprije dobiju u svoje ruke papu, nadajući se, da će tada brzo nestati i kršćanstva. Kad je pak car Konstantin Veliki dao Crkvi potpunu slobodu, cijenio je on i njegovi nasljednici papu, kako to po svojoj vlasti i ugledu i zaslužuje. Bogatiji kršćani darivali su pape obilno ne samo novcem već i nepokretnim dobrima, napose kućama i crkvama. Za njihovim se primjerom povede i car Konstantin te i on, kako se veli, pokloni god. 314. papi Lateransku palaču, u kojoj su stanovali pape sve do pape Klementa V. (1305. do 1314.) Dapače, još poganski car Sever, koji je vladao od g. 222. do 235., dosudio je u jednoj parnici kršćanskoj općini i rimskomu biskupu neko zemljište. Tako su s vremenom postali pape pravi veleposjednici u Rimu, kojima su radi duhovne vrhovne vlasti njihove carevi dali još i mnoga građanska prava, tako te je s vremenom papa postao na području svojih zemalja pravi svjetovni gospodar i vladar poput drugih svjetovnih vladara.

Kad je car Konstantin prenio svoju prijestolnicu iz Rima u Carigrad, ne mogahu ni njegovi namjesnici dugo ostati u Rimu, gdje su pored pape imali tek nuzgredan ugled. Ovi se dakle preseliše u Milan ili u Ravenu. Tako su postali pape jedini gospodari u Rimu i okolici. Kad je gradu zaprijetila kakva pogibelj, nijesu Rimljani tražili pomoć ni u Carigradu ni u Raveni, već u Lateranu, kod pape.

Za pape Grgura Velikoga (590.—604.) posjedovali su pape 23 nepokretna dobra, kojih je bilo po Italiji, Siciliji, Sardiniji, Korzici, Galiji (Francuskoj), u Istri, Dalmaciji, Iliriji i sjevernoj Africi. Sva su ta dobra obuhvatala oko 85 kvadratnih milja i izbacivala dohodak od kojih 8 milijuna kruna današnje naše novčane vrijednosti. S tim su novcem pape uzdržavali ne samo svoj dvor, nego i mnogobrojne samostane, crkve, svećenike, siromahe, tako da su ova papinska dobra zvali ne samo »baština svetoga Petra« — jer su vjernici smatrali svoje darove, kao da su ih dali samome svetome Petru, kad su ih dali njegovu nasljedniku, svetom Ocu papi — nego i »baština siromahâ«, jer su ovi još najviše od tih dohodaka dobivali.

Za vrijeme seobe naroda u 6. stoljeću morali su pape svojim novcem uzdržavati i svoju vojsku, graditi utvrde i voditi ratove. Kad su poslije stali carigradski carevi progoniti vjernike radi toga što štuju svete slike, što je po njihovu mišljenju bilo idolopoklonstvo ili krivoboštvo, ustade sva Italija proti njima i strese sa sebe jaram carigradskih careva priznavši jedino papu svojim građanskim ili političkim gospodarom. Do toga su naime vremena bili carigradski carevi barem po imenu još gospodari Italije i Rima. Kad je longobardski kralj Luitprand god. 727. poklonio papi Grguru II. grad Sturi, što ga je bio oteo Carigrađanima, udaren je napokon prvi temelj pravoj papinskoj državi, koja se poslije daljnim darovima istoga kralja još više povećala.

Međutim se kralj Luitprand predomislio, te stao papi otimati silom jedno dobro za drugim, tako te je ovaj bio prisiljen zatražiti pomoć u franačkog kralja Pipina, koji sa svojim velmožama uglavi i popisa sva dobra, što se imadu papi povratiti, ili po prvi put darovati. Sve je to Pipin ostavio zapravo »Svetome Petru i svetoj Crkvi Božjoj«, a u osobi papinoj. Bilo to godine 754. za pape Zakarije. Što je Pipin papi obećao, to mu je i predao, silom svladavši otpor Longobardâ i Carigrađanâ. Tako je napokon papa postao jedini gospodar tih dobara, te se odsele smatrao potpunim pravim kraljem i vladarom poput drugih vladara.

Povjesničari vele, da se vladarska prava papinska osnivaju na mnogostrukom pravu. Tu je, vele, 1. slobodan izbor i privola naroda; tu 2. tekovina u pravednom ratu; tu 3. zakonito učinjeni darovi; tu napokon 4. prijeka potreba, da papa kao vrhovna glava svega kršćanstva može sasvim slobodno i od svake svjetovne vlasti sasvim neovisno upravljati Crkvom Kristovom. Nema nijedne države na svijetu, koja bi ma na samo sličan, a kamo li na isti način mogla dokazati svoje pravo na opstanak. (Svršit će se.)

Zagrebački nadbiskup za blagdan Srca Isusova.

U posebnoj okružnici pozvao je zagrebački nadbiskup dr. Antun Bauer svoje svećenstvo, da u osmini Tijelova ove godine obavi s pukom javnu devetnicu u čast Presv. Srca Isusova pred izloženim presv. Sakramentom. Puk pako poziva, da u što većem broju pristupi tih dana k sv. pričesti. Na sam blagdan bit će ove godine u svim crkvama glavna misa pred izloženim presvetim Otajstvom, a to se ovom okružnicom dopušta odsele na taj dan svim crkvama, gdje se presv. Srce na osobiti način štuje. U nedjelju iza blagdana Presv. Srca Isusova ima se prema okružnici izložiti u svim crkvama presveto Otajstvo od 6 sati izjutra pa sve do konca svečane svete mise. Svakolika svečanost završit će se svačanom teoforičnom procesijom, koja se dopušta i za sva buduća vremena, gdje se na osobiti način štuje Presv. Srce. Na koncu procesije obnovit će se ove godine posveta Presv. Srcu Isusovu, po obrascu, kojim smo se prošle godine u veljači posvetili istom Bož. Srcu; ujedno će se izmoliti molitva za mir, za svetoga Oca papu, te za cara i kralja. — Nema sumnje, da će ovime pobožnost k Presv. Srcu Isusovu još većma porasti u ovoj nadbiskupiji.

Ogledalo Srca Isusova.

Ogledalo nam je svaki dan pri ruci. Ali koje ogledalo? U kojem gledamo svoje smrtno tijelo. Kada to po sebi nije zlo, čemu ni ja ne prigovaram, koliko većma treba, da uzimamo ogledalo, koje će nam pokazati mrlje duše naše!

Ti si, dragi čitaoče, već često ogledao se u ovom ogledalu. Jamačno da se nijesi nikad pokajao, kad si to činio. Jer ovo ogledalo ima tu čarobnu moć, da ne samo pokazuje kakav si, nego te svakiput i vanredno poljepšava. Ti znaš, da je to čarobno ogledalo: Božja i naša draga Majka od Presv. Srca Isusova.

Svaki je Svetac malo i vjerno ogledalo Presv. Srca; ali Majka Božja je veliko, divno i najvjernije ogledalo Presv. Srca. Što se češće i pozornije ogledaš u tom zrcalu, to će te većma zadiviti, privući i krasnijim učiniti.

Deder, dragi štioče, stanimo pred to divno ogledalo i pogledajmo dobro u njem jedan od sedam darova Duha Svetoga. Pogledajmo u njem sjajan dar

Srce Marijino, prijestolje mudrosti, moli za nas!

Mudrosti.

Što je mudrost? Mudrost, koja se smatra darom Duha Svetoga, jest ona svijetlost, kojom Duh Sveti naš razum prosvjetljuje, da jasno razumije i kanoti gleda u svrhunaravskoj svijetlosti istine sv. vjere. — Ovaj krasan dar Duha Svetoga troje proizvodi u našoj duši: Prvo, poznavanje vjere iz najvišjeg razloga, Boga. Drugo, veselje u našem srcu i radost zbog njegove ljepote i miline. Treće, nuka razum, da prihvati sve tajne i istine svete vjere. To je, što sv. Ignacije Lojolski kaže, da je slađi ocat Kristov od svega meda svijeta ovoga. To označuje i prorok, kad govori: Zapovijedi su tvoje slađe od meda ustima mojima.

Iz ovoga dara teku sve one svrhunaravske utjehe, tako obične, kao i najvišje sve do zanosa duha (ekstaze), što je Bog svojim Svecima dijelio. Ovaj je dar kao neki okus onoga svijetla i veselja, što ga blaženi na nebu uživaju. U nebu je svijetlost i radost; svijetlost, što izvire iz Boga, koga blaženi neposredno gledaju; radost, što Boga u ljubavi posjeduju.

Kako blaženi sve u Bogu gledaju, tako vjernici po daru mudrosti sve na Boga svađaju i sve iz Boga izvode. U svemu gledaju,

kako nas vjera uči, stope Božje i s velikom se pripravnošću podlažu u svem providnosti Božjoj.

Tko bi nam mogao protumačiti, kolik je bio ovaj dar mudrosti u duši i Srcu Isusovu? O njem je govorio prorok Izaija, da će biti pun darova Duha Svetoga. A nije drugačije ni moguće, jer njegova duša i Srce i sva čovječja narav skroz je prožeta Bogom. Štogod stvorena duša može od Boga primiti, štogod Bog može stvorenoj duši i srcu priopćiti, to je sve ulio u dušu, u Srce Sina svoga.

Svi su Sveci bili mudri, jer su s Bogom općili. Kao što je nemoguće pristupiti ognju i neugrijati se, tako isto je nemoguće pristupiti izvoru mudrosti i nepostati mudriji Nu znamo, da nije nijedan stvor tako blizu pristupio k Bogu, kao što je bila s njim vazda spojena njegova preblažena Majka. Ona ga je začela, u naručaju nosila; s njim trideset godina zajedno stanovala i ravnala. Kad sunce ima najveći upliv na cio svijet, što ogrijeva, kako ne bi blagotvorno djelovao Stvoritelj sunca na najsvetiju dušu svoje ljubezne Majke kroz punih trideset godina! Kako ne možemo izmjeriti mudrost Isusovu, tako se ne da stvorenim umom mjeriti ni mudrost Majke Božje.

Sv. Franjo Saleški upotrebljuje upravo onu prispodobu o suncu, kad hoće da protumači, kako su Marija i Josip napredovali u svakoj kreposti i svetosti u kući Nazaretskoj. Kao što se platno, veli on, krasi i meće na sunce, koje ga svakiput bjelijim čini; tako je duša i srce Marijino svakim danom postajalo svetije i nevinije, a i mudrije pod uplivom nestvorenog Sunca, Isusa.

Zato sv. Crkva nijednom Svecu, a ni Anđelu ne daje onaj častan naziv, kojim Majku Božju imenuje i hvali: Djevice premudra! Sv. Petar apostol govori u svojoj poslanici o kršćanima, da ih je Bog pozvao u čudovito svijetlo tim, što ih je pozvao k svetoj vjeri. Što moramo onda misliti, koliko je svijetlo bilo, kojom je Duh Sveti prosvijetlio svoju zaručnicu!

Bog daje svakomu toliku mudrost, koja mu je potrebna, da ispuni dužnosti u onom staležu, u koji ga pozva. Koliku je mudrost udijelio Mariji, da može dostojno ispuniti najuzvišenije zvanje Matere Božje, da može ravnati samim Bogom Isusom, da može biti potpora, kraljica samim Apostolima, da bude dostojna Majka svim kršćanima! Nije Djevica premudra ovaj dar, što joj Bog dade, zakopala. Ona je svakim danom umnožavala mudrost tim, što je promatrala i nasljedovala u svem mudrost Isusovu. Puna je bila želje, da ovaj dar Duha Svetoga sve to većma umnoži u sebi. Molila je goruće zato Boga, da umnoži taj dar tako u duši njezinoj, kao i u svim kršćanima.

To je put, kršćanine, kojim ćeš i ti doći do sve to veće mudrosti. Budi često živu želju, da ti Duh Sveti sve to većma umnoži taj dar. Moli se često zato, jer sv. Jakov apostol izrično kaže: »Tko treba mudrost, neka ju prosi od Boga, koji svakomu daje u izobilju« (1, 5). Ogledaj se često u sjajnom ogledalu, u premudroj Djevici i Majci i povedi se za njezinom mudrosti.

Budi ponizan, pa ćeš biti i mudar, kako Duh Sveti govori: »Gdje je poniznost, tamo je i mudrost« (Posl. 11, 2). To potvrđuje i primjer najponiznije Majke Božje. A nada sve čuvaj se grijeha, jer u dušu, koja ljubi grijeh, ne ulazi mudrost, veli Duh Sveti.

Nemoj, dragi štioče, misliti, da je mudrost doduše krasan dar Duha Svetoga, ali da nije baš tako potreban, da se ne bi moglo i bez njega dobro kršćanski živjeti.

Pomisli državu bez upravitelja, obitelj bez glave, lađu bez kapetana, i imat ćeš odgovor, da li je za kršćanski život potrebna mudrost.

Sv. Pismo kaže, da su luda djeca žalost majčina. Nemojmo žalostiti tako dobru Majku, našu premudru Djevicu, prijestolje mudrosti! Molimo je za mudrost i nasljedujmo njezin prekrasan i premudar primjer bogoljubnosti i poniznosti, i napredovat ćemo svaki dan ne samo u dobi, — nego i u mudrosti. **M. K. D. I.**

Kako da se vjerska organizacija pod zaštitom Srca Isusova u župi provede i uspješno rukovodi?

U broju 1. ovogodišnjega Glasnika natuknulo se nešto malo o tim organizacijama, udruženjima. U Kalendaru Srca Isusova i Marijina vodi se svake godine točan popis ovakovih organizacija prema pojedinim biskupijama. Izađe napokon zajednički pastirski list svih hrvatskih biskupa u mjesecu ožujku ove godine, u kojem je govor o jednoj takvoj vjerskoj organizaciji, »Vojsci Srca Isusova«, kao izvrsnom ustuku proti psovci: sve nas ovo nuka, da donesemo koju praktičnu uputu, kako se ovakove organizacije u župi uvađaju i kako se rukovode.

Nego dobro će biti, ako si prije dozovemo u pamet neka temeljna načela, kojih se valja pri osnutku i pri kasnijoj upravi takvih organizacija držati.

1. Puno valja raditi, a još više moliti. Bez truda i posla nema uspjeha; puke želje i uzdisaji ne koriste ništa. Tko hoće dakle nešto postići, mora da radi, puno radi. Nije dosta; valja se i puno moliti; jer ako bez Boga ništa ne možemo, još ćemo manje moći što postići u ovakovom poslu, koji je više djelo Božje negoli ljudsko. Moli i radi! To vrijedi kako za svećenika, tako i za puk.

2. Treba ustrajati na započetom putu. Tko se boji poteškoća i protuslovlja, neka ništa niti ne započimlje, da ne budu potlanja gora od prvašnjih. Svako dobro djelo ima svojih poteškoća: sotona ne propušća ni jedno sredstvo, da ga omete i spriječi.

3. Ne tražimo čudesa preko noći. Organizacija će već donijeti svoj plod, ali se i tu hoće vremena.

4. Članovi organizacije neka budu što više zaposleni, jer nerad ubija i odbija, a radinost daje života i privlači. Nikad se ne može u župi iscrpsti sve, što bi se moglo ili dobra uvesti ili zla odstraniti. A upravo za to se i uvađa organizacija: da se njome postigne, što se s pojedincima ne može.

5. Organizacija ne smije izumrijeti: stoga se valja brinuti za nove članove. A najbolji su takvi novi članovi, koji se zarana upućuju i pripravljaju za organizaciju. U tu svrhu služi tako zvani »Podmladak« dotične skupine. A izvrsno djeluje i prijelaz iz jednoga društva u drugo, kada se za to nužni uvjeti ispune.

6. Od članova organizacije nikad ne treba odmah s početka tražiti previše, jer se tako odvraćaju od udruženja misleći, da ne će moći udovoljiti svim svojim dužnostima. To je vrlo lijepa crta našega naroda: savjesnost; radije ne će u društvo ni stupiti, ako misli, da mu nije dorastao. Ovo treba izrabiti, ali mudro i razborito.

7. Neka se odabere takva organizacija, koja zadaje župniku najmanje posla, a koja će ipak uroditi željenim plodom. Kod nas je svećenstva odviše malo, a zahtijevi, što se na nj stavljaju, bivaju danomice sve to veći. Jedan čovjek, da se i raskomada, ne može na sve dospjeti.

U ova zadnja vremena pobožnost k Presv. Srcu Isusovu sve to više proniče katolike cijeloga svijeta i svekoliko svrhunaravsko djelovanje njihovo. To je zadnje sredstvo, dano ljudima, da se spase. Ova se pobožnost dade vrlo lako spojiti sa svim ostalima, kojima tako ne samo da nije na štetu, nego ih u neku ruku još podiže i oplemenjuje. U ovoj pobožnosti naime štuje se pored Presvetoga i Božanskoga Srca Isusova, najodličnijega dijela presvetoga čovječanstva Isusova i stjecište otkupnine roda ljudskoga, predragocijene krvi Spasiteljeve, i svekoliko čovječanstvo i Božanstvo Isusovo, od koga se Presveto Srce njegovo nikako ne može odijeliti; k tomu svakolika neizmjerna, Božanska ljubav Boga i Spasitelja našega pod prilikom vidljivoga Srca. Prema tomu u ovoj se pobožnosti usredotočuje svekoliko štovanje, što se iskazuje bud kojemu dijelu presv. Tijela Isusova ili bud kojemu otajstvu iz njegova života.

Nije onda čudo, što su pape osobito ovih naših vremena tu pobožnost osobito isticali i širili. Pijo IX. učini je obvezatnom u svoj Crkvi, protegnuvši blagdan Srca Isusova na svu Crkvu; Leo XIII. posveti sav svijet, i vjernike i iste nevjernike i krivovjernike Presvetomu Srcu, Kralju i stožeru sviju srdaca; Pijo X. naredi, da se ta posveta ima svake godine u crkvama ponavljati ne samo na blagdan Srca Isusova, nego i svakoga prvoga petka ili prve nedjelje u mjesecu; Benedikt XV. odredio je, da se u siječnju ove godine po svem svijetu moli na tu nakanu, da bi Srce Isusovo zavladalo u svim katoličkim obiteljima, ono da bude naš Kralj, naš vođ, naš uzor, naš pomoćnik, naše sve.

Da se ova svrha poluči, ništa nije podesnije i laglje od Apostolstva molitve. Ako se ovo uvede u župu, sva se župa može u njemu organizovati na strogo vjerskom temelju poput dobro izvježbane vojske. Apostolstvo molitve bogoljubna je udruga, koja apostolsko zvanje, to jest slavu Božju i spas duša promiče molitvom i drugim dobrim djelima.

Čisto srce i čista nakana glavni su uvjeti, da nam molitve budu uslišene i dobra djela od Boga primljena. Ovu čistoću postizavaju članovi apostolstva molitve čestim primanjem svetih sakramenata i svakidanjim ponavljanjem dobre nakane. Sva svoja dobra djela, sve svoje misli i želje, sve svoje nevolje i patnje prikazuju oni svaki dan Bogu po prečistom Srcu Marijinu u zajednici s Presvetim Srcem Isusovim, koje na taj način nadoknađuje i ispravlja ono, što njegovim štovateljima manjka. Ovo je prva i bitna vježba apostolstva molitve. — Molitva, 1 Očenaš i 10 Zdravo Marija prema općoj nakani, odobrenoj i preporučenoj od sv. Oca pape, to je glavna vježba drugoga stepena apostolstva molitve. — Tjedna ili barem mjesečna sveta pričest, primljena u naknadu i zadovoljštinu za sve uvrede, što se danomice Bo-

žanskomu Srcu Isusovu nanašaju, bitna je vježba trećega stepena Apostolstva molitve. Svaki od ovih triju stepena ima svoje posebne oproste: ali da netko bude pravi član apostolstva, dosta je, ako obavlja onu jedinu vježbu prvoga stepena: ako svaki dan ponavlja dobru odluku, da će živjeti i raditi u zajednici s Božanskim Srcem Isusovim. Jedva da se može zamisliti jednostavnija bogoljubna udruga, koja bi od svojih članova manje tražila, a koja bi ipak tako divan plod ubirala, kakvo ubire Apostolstvo molitve, gdje se rukovodi, kako treba.

Eto, u tom Apostolstvu molitve, pa makar bilo samo u prvom stupnju njegovu, lako se dade sva župa izvrsno organizovati. Velika vojska dijeli se na divizije, ove opet na pukovnije. Jedna takva divizija u duhovnom smislu jest Apostolstvo molitve prema drugim pobožnostima Crkve katoličke; a njezine pukovnije jesu: 1. Vojska Srca Isusova proti psovci; 2. Djevojačko društvo; 3. Društvo Revniteljica za žene i napokon 4. stariji članovi župe, koji su jednostavni članovi apostolstva molitve. (Nastavit će se.)

Macedonski unijati prije pada Srbije 1915.

Piše: **O. Herman Gisler iz Plovdiva.**

(Nastavlja se.)

U Sekirniku, kod popa Đorđa.

Dva dana iza obavljena posla u Radovu dođe o. Hristov u Kosirnik, župu obraćenoga popa Đorđa. Maleno je tursko mjestance, gdje su se za nuždu smjestili bjegunci iz staroga macedonskoga sela Roškova, da iznesu živu glavu i sačuvaju svoju vjeru. Ima i tu bjegunaca iz sela Hodža-Omerli, koji su došli ovamo sa svojim popom Đorđem. Kad je bio otpao od vjere on, otpao je i narod. A sada, kada se pop Đorđe povratio u Crkvu, odmah se prijavilo 28 obitelji, da će također prijeći na katoličku vjeru. Vidi se, da je otpad bio samo prisiljen, a kriva je tomu i velika neukost i veoma žalosne vjerske prilike.

O. Hristov ugleda i ovdje istu bijedu i nevolju kao i u Radovu. Siromaštvo, glad, oskudica na najpotrebnijem za život, prenatrpanost stanova, podivljalost naroda neukog, sve su to žalosne posljedice pretrpljenih muka i progonstva.

I stan popa Đorđa sastoji se od jedne jedine sobe. Tu dočeka generalnog vikara o. Hristova popadija, oženjeni sin Đorđev i tri neudane kćeri. Najmlađoj kćeri bile jedva četiri godine. Dijete se odmah priljubilo uz o. Hristova kao uz svoga djeda te se nije dalo otrgnuti od njega.

Selo nema nikakve crkve. Sve su prostorije prepune bjegunaca. Često puta i više obitelji stanuje u jednoj sobi. Uza svu potražbu i požrtvovno zauzimanje načelnikovo ne mogaše se naći nijedno barem donekle pristojno mjesto, gdje bi se dala urediti za nuždu kapela. Napokon uspije vojvodi, jednom od četovođa bugarskih komitadžija, dobrom katoliku, te se ispraznila jedna štala, u koju je moglo stati do 50 osoba. Nema tu ni prozora ni stropa, već goli zidovi i krov nad glavom. Bolje i to, nego da se uzvišeni obredi vjerski obavljaju u običnoj prenatrpanoj sobi ili pod vedrim nebom.

Odmah se latili svi posla, da urede novu crkvu, bolje pravu betlehemsku štalicu. Zabiše kolje u zemlju, postaviše daske, prekriše ih

platnom, što su ga misijonari sobom donijeli, i eto vam dva oltara. Malo propelo na zidu i oko njega nekoliko slika od papira, to je bogati ikonostas. Mjesto svijećnjaka staviše dva kamena na oltar, na koje pričvrstiše dva fitilja. Izvjesiše i jednu sliku Majke Božje, pred njom užgaše uljenicu s makovim uljem, i time je sav ukras nove kuće Božje dovršen. Da ne uzmanjka ni zvono, objesiše jednu patronu od poljskoga topa, u koju će udarati i tako pozivati vjernike na službu Božju.

Za dan moga dolaska, piše o. Hristov, najaviše skupštinu. Upozorim narod, da je pred vratima veliki tjedan i da ću odmah početi s ispovijedanjem. Neumorni obraćenik pop Đorđe obišao sve selo javljajući dolazak ispovjednika i potičući mlitave i neodlučne na ispovijed. Sjednem dakle na jedan kamen u crkvi, a pokornik kleči pokraj mene. U cijelom ovom kraju oko rijeke Strumice nema ispovjedaonice ni za carevo blago. Narod stoji vani pred crkvom i tu se pripravlja i obavlja svoju pokoru. Crkva je naime premalena, pa mora sva da služi kao ispovjedaonica. Tako sam ispovijedao prvoga dana punih osam sati i drugoga dana do podne. Vrijedno je izrijekom spomenuti, da je bilo i mnogo djece na ispovijedi; kod nesjedinjenih naime ne ispovjedaju se djeca, jer, kako odrasli kažu, djeca nemaju grijeha, doklegod se ne ožene!... Na uspomenu dobio je svaki pokornik maleni križić, koji su odsele svi javno nosili na prsima.

Križ je kod ovoga naroda u velikoj časti. Za vrijeme turskoga progonstva znali su si napraviti križ od krede na odijelu ili od ugljena na čelu, ili bi si ga ušili na kapu, da se tako raspoznadu kao kršćani od Turaka. Žene i djevojke tetovirale bi ga sebi na čelo ili na obraze. Da, i mnogi dobrovoljci u macedonskim četama doniješe mi svoje oružje, da ga blagoslovim, pa si oni urezaše križ na pušku. Koliko ih se tom prilikom ispovjedilo, koji za oba balkanska rata nijesu ni svećenika vidjeli ni crkvenoga praga prekoračili, a kamo li mogli ispovjediti se! Narod je upravo gutao riječ Božju, pa su me na primjer iz Draševa upravo korili, što se ne žurim, da što prije k njima dođem, jer ćemo, kažu, bez duševne utjehe sasvim podivljati. Ja sam mogao govoriti cijeli dan od jutra do mraka, i ne bi se ni jedan našao, koji bi ma najmanjim znakom odao, da mu je dosadno ili prenaporno. Usta napola otvorena, oči raskolačene odavahu, kako je narod gladan i žedan kruha riječi Božje. Nesjedinjeni popovi ne propovijedaju nikada, pa je narod upravo očaran, kad čuje nas govoriti. (Svršit će se.)

Englezi proti katoličkom svećenstvu. — Dok su se nadali, da će Njegovu Svetost, sv. Oca papu predobiti za se, oslobodiše Englezi katoličke svećenike od vojne dužnosti pod puškom; a kad se uvjeriše, da je papa jednako dobar otac svih naroda, stadoše za velike pobune Iraca početkom svibnja ove godine progoniti irsko svećenstvo. Mnoge su zatvorili u njihovu stanu, pa i nadbiskupa u Dublinu, te im zabranili svako općenje s Rimom. — Zaboravljaju neprijatelji, da progonstvo Crkve i svećenstva nikad nije nikomu donijelo blagoslova, već samo propast. To bi morali znati i oni kod nas, kojima je krivo, što je u tom pogledu naša država bolja od Francuske, Engleske i Italije te svećenstvu priznaje ono pravo, koje ga ide po Božjem zakonu. Danas je barem očito svakomu, kako puške i sablje nijesu kadre oplemeniti podivljala srca. Što bi istom bilo od naroda, kad bi i svećenstvo izgubio?!

I Turska oslobađa katoličke svećenike od vojne dužnosti. Početkom svibnja javiše novine, da je visoka porta po želji sv. Oca pape Benedikta XV. a posredovanjem Nj. Veličanstva našega cara i kralja priznala sve povlastice katoličkih Maronita u Siriji te ih oslobodila od vojničke dužnosti. Ovako Turska; a u »katoličkoj« Francuskoj pozvano je pod pušku daljnih jedanaest biskupa! (Već otprije služe tri.)

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše **Stjepan Babunović D. I.**

O. Klaudije de la Colombière.

Uza sve moje muke i tjeskobe srce mi uživalo nepomućen mir. Dopustiše mi, da govorim s nekim učenim osobama. Ali one mjesto da me na mome putu osokole, muke mi samo povećale, dok nije napokon Gospodin poslao amo oca de la Colombière-a, koga sam već prije spomenula. Vrhovni moj Učitelj obećao mi naime, pošto sam mu se već bila posvetila, da će mi poslati jednog svog službenika, koji će me utješiti. Ujedno mi naložio, da mu prema tome, kako će mi on dati, otkrijem sve blago i tajne presv. Srca njegova, što mi ih je povjerio. Njega mi šalje, da mi bude u pomoći na ovome putu. Ujedno me uvjeravao, da će presv. Srce njegovo udijeliti tome ocu velike milosti, a izlit će ih obilno i na naše razgovore.

Kad je taj sveti muž prvi put ovamo došao, primijetih za vrijeme propovijedi u sebi ove riječi: »To je onaj, koga ti šaljem!« Brzo se o tom osvjedočih, kad nas je o kvatrenom postu prvi put ispovijedao.

O. Colombière ne bijaše o sestri Margareti još ništa čuo. Pa ipak, kad im je prvi put propovijedao, opazi na njoj neobičnu sabranost i pobožnost. Poslije propovijedi upitat će dakle majku glavaricu, tko da je ona sestra, što je na tom i tom mjestu sjedila. Glavarica je spomenu doduše s poštovanjem, ali o izvanrednim događajima u njoj ne spomenu ni riječi. Htjede najprije, da mudro prouči toga muža i saznade za njegove nazore u ovakvim stvarima, prije nego ga zapita za savjet. I kad je kasnije opazila, da je u duhovnim stvarima veoma iskusan, trijezan i razborit, naloži sestri, neka mu sve po duši kaže. Neka nam o tom kazuje sama Margareta.

Č. O. Klaudije Kolombjer.

Na ispovijedi zadržao me veoma dugo, premda se nikad prije nijesmo vidjeli ni razgovarali, i govorio je sa mnom, kao da znade sve, što se u meni događa. A ja nijesam htjela, da mu se kod toga prvog razgovora sasvim otkrijem. Kad je opazio, da se hoću udaljiti, da ne zadržajem druge, zapita me, pristajem li, da dođe kojom drugom prilikom, te se na ovom istom mjestu sa mnom porazgovori. Plahe naravi, kako već bijah, odgovorih mu, da ne pripadam samoj sebi i da ću učiniti, što mi se naloži. Napokon se iza pôdrug satnog razgovora udaljih.

Ne bilo dugo iza toga, i on se povratio. Premda mi je bilo jasno, da Bog hoće te s njime govorim, osjećala sam ipak u sebi neku izvanrednu protivnost, kad mi je bilo poći k njemu. Ja i njemu to rekoh odmah na početku, a on odvrati, da mu je drago, što mi je pružio priliku, da mogu Bogu prikazati kakvu žrtvu. Sad mu otkrih bez ikakve poteškoće i povjerih mu dobro i zlo. Utješio me i umirio neizrecivo. Ne trebam se, reče, bojati Duha, koji sa mnom vlada, pošto me ne odvraća od poslušnosti. Neka samo sli-

jedim njegova nadahnuća i njegovoj se volji sasvim prepustim, te se žrtvujem i razapnem po njegovoj želji. Čudio se nad dobrotom Božjom, kako da joj nije dosadilo usljed tolike oporbe moje. Poučio me također, kako mi valja cijeniti darove Božje i kako mi valja čestę objave i pouzdano općenje s Bogom primati sa strahopočitanjem i poniznošću, i kako mi valja neprestano zahvaljivati se tako velikoj dobroti Božjoj.

Pripovjedih mu, kako je neograničeni Gospodar ovaj tako silno mojom dušom obladao, i to bez obzira na vrijeme i mjesto, te se ne mogu usmeno moliti; pa se događa ma koliko se naprezala, da usta otvorim, a nijednu riječ da ne izustim, navlastito, kad molim Gospinu krunicu. Reče mi, da to ne činim; već neka se zadovoljim s propisanim usmenim molitvama pridodav im, ako je moguće, još samo krunicu. Govorila sam mu još o nekim izvanrednim dokazima ljubavi, što mi ih pružio ovaj ljubimac duše moje, o kojima ne pišem ovdje. A on odvrati, kako imam mnogo razloga, da se u svemu tome duboko ponizim; on sam da se čudi, kako je Bog toli milosrdan prama meni.

Ali neizmjerna ova Dobrota, koja ne će, da uživam ikakvu utjehu bez velikog poniženja, pripusti i ovaj put, da mi ovaj naš razgovor pribavi svu silu takvih poniženja. Radi mene morao je i otac mnogo trpjeti. Rekoše, da i njega kanim kao i druge svojim sanjarijama zavesti i prevariti. On se međutim nije ni najmanje na to obazirao, nego me pomogao i nadalje za cijelo ovo kratko vrijeme, što ga sproveo u ovom gradu, pa i kasnije. Ja sam se već mnogo puta začudila, što me ne napušta, kao što bi to drugi učinili. Ja sam naime s njime tako općila, te bi to svakog drugog zastrašilo. Ali ni on nije štedio mene, nego me ponizivao i mrtvio, a to mi bilo veoma drago.

Kad je jednoć došao, da služi u našoj crkvi svetu misu, iskazao mu Gospodin veliku milost; a i meni također. Kad sam naime pristupila k svetoj pričesti, pokazao mi Gospodin svoje presv. Srce poput žarke peći sa još dva srca, što hoće da se s njegovim sjedine i u nj da uronu. Pri tom mi reče: »Ovako čista moja ljubav združuje ova tri srca za uvijek!« — Onda me poučio, kako ovo sjedinjenje ima da služi jedino slavi presv. Srca njegova; pa mi naloži, da otkrijem njegovo blago ocu, neka ga i on upozna, te mu vrijednost i korist objavi. Što više, on hoće, da mi podjednako, poput brata i sestre, uživamo ta duhovna dobra. Predstavih mu svoje siromaštvo i nejednakost, što postoji između tako kreposnoga i zaslužnog muža i ovako siromašne i jadne grješnice, kakva sam ja; a on odvrati: »Neizmjerno blago Srca moga sve će nadomjestiti i izravnati. Reci mu samo bez straha.«

Ja mu rekoh prvom prilikom, kad smo se sastali. Ona poniznost i ona zahvalnost, kojom je on saslušao to kao i ostalo, što sam mu u ime Gospodina moga priopćila, a ticalo se njega samoga, veoma me ganula. Više mi to koristilo nego sve propovijedi.

(Nastavit će se.)

50 upisnica u »Vojsku Srca Isusova«, 50 upisnica u »Podmladak Vojske«, 2 imenika za »Vojsku« i 2 za »Podmladak«: sve ovo stoji s poštom **K 4·40.** *Naručuje se kod »Saveza Vojske S. I.«, Zagreb, Palmotićeva ul. 33.*

Za Vojsku Srca Isusova proti psovci.

Kako nam se javlja sa svih strana, očinska riječ naših biskupa naišla je na općenito odobravanje i pravo oduševljenje. »Vojske« se osnivaju na sve strane; gdjegdje i s velikom svečanošću. Tako nam n. pr. pišu iz Preka kod Zadra, kako je tamošnji g. župnik nekoliko nedjelja pripravljao narod za to, porazdijelio mu letake, što je izdao »Savez Vojska«, posebne plakate, okružnicu hrvatskih biskupa, 300 proglasa oca Vlahovića. Potom je držao prigodni govor pod vedrim nebom, upisao odmah 90 članova, a poslije se prijaviše mnogi novi članovi s ratišta, odabrao poglavarstvo i postavio nadglednika za svako selo svoje župe. Na dan osnutka »Vojske« držao je s pukom javno klečanje i poveo oko crkve procesiju s presvetim Otajstvom.

Hrvatsko katoličko akademsko društvo »Kačić« u Innsbrucku (Tirol), pročitavši pastirski list naših biskupa, pristupilo je zajednički k svetoj pričesti, »da Bog ublaži svoj sud s hrvatskim narodom i da nam dade snage i uspjeha u radu protiv toga zla.«

Ravnanja radi javlja »Savez Vojska Srca Isusova« u Zagrebu, da se znakovi »Vojske« u obliku prekrasnih broševa od aluminija ne mogu, dok traje rat, nikako dobiti. U monarkiji se ne mogu uz primjerenu cijenu dobiti, a iz Njemačke se ne smije izvažati za sada nikakva kovina. Valja se dakle strpiti.

»Savez Vojska« dao je štampati upisnice u »Vojsku« sa slikom Srca Isusova sprijeda, i s pravilima »Vojske« na slijedeće tri stranice; isto tako i upisnice u Podmladak »Vojske« sa slikom Srca Isusova i s pravilima toga Podmlatka. Cijena je upisnicama 3 filira po komadu; ali se manje od 50 komada ne može nikomu slati.

Kod istoga »Saveza« mogu se dobiti i veliki arci sa gotovim križaljkama, na koji se upisuju imena članova »Vojske«, da se onda taj Imenik izvjesi prema pastirskom listu biskupa u crkvi. Poseban je imenik za »Vojsku«, a poseban za »Podmladak Vojske«. Šalju se po dva komada od svake vrsti, za slučaj, da se prvi bud kako pokvari. Sva četiri arka stoje 90 filira, Sve se ove tiskanice naručuju uz unapried poslani novac kod »Saveza Vojska Srca Isusova proti psovki«, Zagreb, Palmotićeva ulica 33.

Kao Imenik »Vojske« i »Podmlatka« za župski arkiv, može poslužiti svaka ukoričena knjiga čistoga papira, koja se dobiva u svakoj knjižari i papirnici. Tu se bilježi uz tekući broj dan primitka, ime i prezime člana, mjesto, odakle je, a u opasci zabilježit će se u svoje vrijeme dan, kada je prešao u jednostavno Apostolstvo molitve (pošto je naime navršio 65. godinu života), dan smrti ili druge kakve važne bilješke. Isto takav važan Imenik neka se vodi i za »Podmladak Vojske«.

Barjak ili zastavu nije potrebno odmah nabaviti. Bolje je pričekati, dok se »Vojska« ustali i učvrsti te dok bude imala dovoljno vlastitih sredstava. Bož. Spasitelj zatražio je preko bl. Margarete, da se na narodnu zastavu francusku stavi slika presv. Srca njegova, što se u Francuskoj nije učinilo, pa se i danas posebnim zabranama vladinim strogo zabranjuje. Naše »Vojske Srca Isusova« udovoljit će ovaj želji svoga nebeskog Vođa i Kralja, ako dadu na našu hrvatsku trobojnu zastavu ukusno izvesti sliku presv. Srca njegova. Gdje to ne umiju učiniti domaće ruke, neka se takav barjak naruči kod čč. SS. milosrdnica u Zagrebu, Uršulinki u Varaždinu, Kćeri Božje ljubavi u Sa-

rajevu, Službenica Milosrđa u Dubrovniku, itd. Bit će dobro i s tim pričekati dok nastane mir, da se ne izdaje nepotrebno veliki novac.

Pravila »Vojske« i »Podmlatka« otisnuta su i u brošurici »Vojska Srca Isusova« (cijena 20 filira) te u novom, trećem izdanju molitvenika »Srce Isusovo spasenje naše« (cijena K 2·—, u zlatorezu K 4·—). Obadvije ove knjižice dobivaju se kod Uprave Glasnika Srca Isusova u Zagrebu.

U »Vojsku Srca Isusova« i u »Podmladak Vojske« mogu se primiti samo muškarci.

»Savezu Vojska Srca Isusova« molimo da se prijavi dan svečanog osnutka nove »Vojske«, ime i točnu adresu izabranoga predsjednika te broj članova.

Petar Perković.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obećanju udovoljava svaiko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Obrana nedužnih.

Ugarska. — Moga supruga i mene je zloba ljudska kroz 16 godina nemilo proganjala, a godine 1914. navalio neprijatelj na moga supruga tako, da je do suda došlo; i taj sud je trajao punih 8 mjeseci. Grozno sam patila pod tom nepravdom; ali čvrsta vjera u Boga i molitva nas je spasila baš na čudnovati način. Molila sam se puno Srcu Isusovu i svetoj Gospi od sveudiljne pomoći, kao i sv. Josipu i sv. Antunu. Neprijatelj je posramljen, a nas je Srce Isusovo spasilo.

Zato kličem iz svega srca: Hvala i slava Presvetom Srcu Isusovom, Majci Božjoj, sv. Josipu i sv. Antunu!

Dobio potrebni dopust.

Slavonija. — U vojništvu sam, pridijeljen crvenom križu u V. Kako je nastalo ružno i kišovito vrijeme, narasla Sava i napravila puno štete u mom selu pa i kod mene samoga. Još mi javiše, da mi je i otac teško obolio. Zamolim dopust, da ga vidim i da spasim od sirotinje, što se spasiti dade; ali mi ne dopuštaju. Utečem se Srcu Isusovu, ako će biti njemu na slavu, da mi ono pomogne. Sutradan idem na raport i dobijem željeni dopust. Hvala Presv. Srcu! Šaljem ujedno i pretplatu za dva Glasnika: jedan za me, a drugi za jednu siromašnu obitelj u mojem selu.

Pomoć Majke Božje Škapularske.

Slavonija. — Bolovala sam dugo vremena i tražila pomoći kod više liječnika; ali je ne nađoh nigdje. Jednog dana donese mi susjeda Glasnik Srca Isusova. Stanem ja po njemu listati i čitati, dok se ne zaustavim kod jedne zahvalnice, kako je Majka Božja Škapularska pomogla jednom grješniku. Sad se najednom sjetim, da sam i ja još kao dijete primila škapular Majke Božje i obećala, da ću ga nositi do smrti. Ali onaj mi se prvi škapular već odavna istrošio, a ja nijesam marila, da si nabavim drugi; i tako sam se iznevjerila svome obećanju. Radi toga tako me u srcu zaboljelo, da sam se sva rasplakala i molila Majku Božju, neka mi oprosti. Tako zaplakanu nađe me i muž te me zapita, da li mi nije možda danas gore. Ja mu tada ispripovjedim sve i reknem mu: »Hajde, da uzmemo opet škapular, i ja i ti i djeca naša, ne bi li mi se Majka Božja smilovala te mi povratila zdravlje!«

I on pristane na to. Počnem odmah devetnicu i obećam, da ću pohoditi kapelu Majke Božje Šumanovačke, što sam i učinila do tri puta, i primila svete sakramente. I sad sam ozdravila i bez liječnika i bez lijekova po zagovoru dobre Majke naše nebeske i po milosti Srca Isusova. Njima da je hvala i slava na vijeke!

Zahvalni vojnici.

Bojna pošta. — U streljačkom jarku, kod bojne puške i treska zemlje od neprekidnih topovskih hitaca, sabrao je jedan vrijedni narednik sa svojim junacima slavne karlovačke domobranske satnije lijepu svotu od K 42·— te ju kao zahvalu za dojakošnju pomoć Srca Isusova poslao našoj upravi pretplativ se na Glasnik i na Kalendar te davši odslužiti u Svetištu Srca Isusova četiri svete mise za pale junake, a ostatak za samo Svetište.

Trobojnica mladog zbornika.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

»Gospod je prosvijetljenje moje i spas moj, koga ću se bojati« (Ps. XXVI. 1).

Dandanas mnogo se govori o hrabrosti vojnika, pa to je i pravo. Ali naše doba treba i drugih vojnika, hoće onakovih, koji svoje boje nose, koga ćeš u daljini upoznati: Ha, to je zbornik! Evo vam ih, mili moji zbornici, kao milu trobojnicu, koja neka resi svakog zbornika:

Bistra glava, prosvjetljena svijetlom vjere. Ne zaodjenuta lažnim duhom vremena ni omamljena kužnim duhom svijeta. »Pokaži mi, Gospode, puteve svoje, nauči me hoditi stazama tvojim. Puti me istini svojoj i nauči me, jer si ti Bog spasenja mojega« (Ps. XXIV. 4. 5).

Bistra glava, koju ne će isprazna zveka izraza odmah smesti i uzbuniti. Ne smijemo se dati neprijateljskim kugljama smesti. Neka samo pucaju. Oni su nemirni i uzrujani. Sretno će promašiti. Neka samo ruže, kleveću, ismjehivaju. Ova će se bura slomiti kao trska. Hrast ovaj ne će ni maknuti. Mijenja li sunce svoj put zato, što muhe zvrndaju, što medvjedi mumljaju? Tâ zar se zdrav čovjek boji, da će mu se možda bolesnici rugati! Bistra glava, koju rasvjetljuje svijetlo vjere, a da se ne lomi te u bogoljubnom životu izbija na javu. Razum i vjera ne mogu nikada stajati u protivuriječju. Tâ po jednom i drugom govori nam Bog; oboje su zrake jednog božanskog svijetla određene za to, da ljudski um prosvjetljuju istinom i mudrošću.

Visoki jedan vojnički časnik pisa svome sinu: »Istakni odmah svoju zastavu, da se znade, ko si i što si! Za 48 sati ne smije više biti nijednoga druga, koji ne bi znao tvoga mišljenja, ili koji bi o tom sumnjao tako, te bi te morao pitati. To je jedini način, da se ukloniš lažnom položaju!«

O sada treba čvrstih, stalnih načela, jasnih pojmova. Ko je bez njih, taj je nalik na brod bez krmila, što je izvržen i groznoj oluji i bijesnom valovlju. Načela pak, kojih se valja držati, ne mogu biti nego ona, što su izražena u deset zapovijedi Božjih, u pet zapovijedi crkvenih, u pravilima kongregacije. Tih se istina drži nepokolebivo kao stijene, oko koje zaludu bijesne talasi ljudskih mnijenja i kojekakvih nazora. Rob je, ko se ravna po ljudskim mnijenjima; rob je, ko laži vjeruje.

Neka te poradi tvoga katoličkog mišljenja i zovu u društvu ne znam kojim pogrdnim imenom — ti se ne daj! Ne mogu — ne ću — ne smijem napustiti katoličko svoje mišljenje i shvaćanje!

Čisto srce, čisto od grijeha, čisto u nakani, upravljeno prema nebu. O ko će sigurno ploviti? Ne uzdajte se odviše u ravnu pučinu mora. Vi je ne znate. U dubini mora sniva talas poput gore. Iznenada se pojavi na površini i diže čamac do nebesa, da ga duboko, duboko strmoglavi u bezdan. Ili zar da mladić bude vojak sličan okosnici ili jedva ozdravljenome bolesniku? Skoro, skoro i mi ne imamo više mladiće nego slomljene starce. — »Ko će se popeti na brdo Gospoda? ili ko će stajati na svetom mjestu njegovu? — Onaj, koji je nevinih ruka i čista srca!« (Ps. XXIII, 3. 4.)

U izvještaju neke đačke kongregacije u B. čitamo: »Dandanas, gdje je tako teško, da ne kažemo gotovo nemoguće, te se u srcima mladih ljudi sačuva nepovrijeđena čistoća, imamo mnogo razloga, da zahvalimo Kraljici djevica, što ona po kongregacijama obnavlja u dušama svojih članova ono čudo, što se nekoć dogodilo na tjelesima triju mladića u ražarenoj peći u Babilonu.«

Jesmo li radi očuvati srce čisto, a mi mu ne dajmo, da ono bude poput javnog tržišta, kuda prolaze bez razlike ljudi svake ruke i životinje svakojake. Treba paziti, kakove misli, kakove slike, kakove dojmove u sebe primamo: s mjesta treba da se ukloni sve, što je god po čistoću srca opasno. G. 1610. dobi u Palermu (Sicilija) neki kongreganist jedan nalog, kojega on ne htjede nipošto da izvrši. Kad mu se toga radi zagrozili smrću, otpovrnu on: »Slobodno mi uzmite život, no cvijeta čistoće ne ćete mi oteti. Do vas je, da li bude taj cvijet crven ili bijel.« Jesi li i ti ovako odrješit? Sjeti se svoga društva, stana, okolice, zabava, štiva...

Čelična volja po načelima kršćanske vjere, držeći se vjerno nauka Crkve. O vjerujte, što se više danas duhovi razvijaju, to su jadniji značajevi. Odatle onaj bijedni obzir ljudski. Čovjek se ne boji više junaka nego kukavice. Odatle toliko sablazni, toliko nevolje, toliko slaboće, toliko izdajstva u časovima napasti. Beznačajnost jest obilježje našega vremena. Čvrsta volja ne rasiplje svoje sile; no je li udario čas, gdje valja u važnoj stvari razviti jakost i reći: Sad je dosta! tad je ona strašna kao lavica, kad joj se napadnu lavići.

Ova jaka sila volje, što je u borbi hrabra, u boli je stalna. Ne može je slomiti ni otpor ni poraz. Ova jakost volje, prava oznaka muževa, što su na licu zemlje ostavili svoje tragove i živu još u spomenicima, što su ih podigli, ona u savezu s bistrom glavom i čistim srcem odgaja mladića, čini muža.

Ne varajmo sami sebe i ne zatvarajmo oči pred ponorom, pred kojim vidimo i našu domovinu. Već kolebaju zidovi kršćanstva. Ja vidim tuj zidare, kako čekićem rade da ih razore. Vidim neprijatelje, gdje ih potkapaju, pa mi je kao da mi jao-uzdisaj iz grobova otaca naših dopire, rekao bih, da ovi zidovi imadu svoje temelje u srcima njihovim.

Nije dosta da ruke dižemo na molitvu, nije dosta da nevolje oplakujemo nevoljom, nego valja da spasavamo, koliko samo možemo. Vi, koji ste članovi »počasne legije« zbora Marijina, ne zaboravite, da imadete stajati na braniku istine. Ne kukavice, što u zapećku sjede; prosjaci, koji će za koricu kruha prodati svoje uvjerenje; izdajice, koji ostavljaju svoj barjak i bježe u neprijateljski tabor — takovih ne će kongregacija! Kraljice! Uvenula mi desnica moja, usahnuo mi jezik u grlu, ako Tebe ikada zaboravim, ako ne ostanem vjeran svetim načelima, ako popustim u borbi za Boga, za Crkvu, za istinu! (Isp. Ps. 136, 5. i sl.)

Sv. Ćiril i Metod.

Mjesečni zaštitnik, 7. srpnja.

Sveta braća Ćiril i Metod bijahu porijetlom Grci i od roda odlična i plemenita. Rodili su se u Solunu, koji je već u ono doba bio sav okružen slavenskim življem. Stariji brat Metod posveti se isprva državnoj službi, a poslije ode na goru Olimp, da se sasvim Bogu prikaže u redovništvu; mlađi pak Konstantin — tako se zvao od malena Ćiril — dade se na nauku i dođe još posve mlad na veliki glas. Ostavivši svijet pođe i Konstantin na Olimp, gdje je s bratom sprovodio dane u molitvi i nauci.

Oko god. 857. posla ih car Kozarima na Crnome moru, da privedu taj narod kršćanstvu, što im je i uspjelo. Međutim zamoli moravski knez Rastislav carigradskoga cara, da mu pošalje kršćanske vjerovjesnike, koji dobro govore slavenski. Car mu posla svetu braću Ćirila i Metoda, koji se odsele sasvim posvetiše slavenskim narodima. Već putem u Moravsku utvrdiše u vjeri Bugare, a iz Moravske raširiše svetu vjeru po svim slavenskim zemljama. Da bi se Slaveni što bolje učvrstili u svetoj vjeri katoličkoj, uvedoše sveta braća slavenski jezik u službu Božju prevedavši u tu svrhu svete knjige i sveto Pismo na slavenski. Radi toga ih optužiše u Rimu tobož kao krivovjerce, pa se zaputiše onamo, da se pred svetim Ocem papom opravdaju. Papa Hadrijan II. odobri sav dosadanji rad njihov, kao i slavenski jezik u svetom bogoslužju. Ćiril umrije mlad u Rimu g. 869. te bi svečano sahranjen. Metoda posveti papa za biskupa i posla natrag, da nastavi sretno započeto djelo među Slavenima.

Na ponovne klevete neprijatelja i zavidnika morade Metod po drugi put u Rim. Ali i ovaj ga put opravda papa Ivan VIII.; učini ga pače nadbiskupom i metropolitom, i iznova potvrdi slavenski jezik u bogoslužju. Nakon mnogih progonstva i velikih zasluga, što si je stekao za svetu Crkvu i vjeru među Slavenima, umrije sveti Metod dne 4. travnja g. 885. u Moravskoj.

Veliko djelo svete braće ostalo je trajno. I slavenski jezik rabi se još i danas, i to baš kod nas Hrvata, u biskupiji naime Senjsko-Modruškoj i Krčkoj, kao i po nekim dalmatinskim biskupijama. Njima imademo zahvaliti i svoje staro slavensko pismo, kojim su se naši stari vijekove služili, a danas je u porabi samo u crkvi zajedno sa starim slavenskim jezikom,

Sv. Ćiril i Metode, molite za nas!

Kao slavenski apostoli sveta su braća moćni zagovornici kod Boga za sjedinjenje svih Slavena s Crkvom katoličkom. U tu je svrhu osnovan kod nas tako zvani »Apostolat sv. Ćirila i Metoda za sjedinjenje Slavena«, koji bismo svi morali izdašno poduprijeti molitvom i darovima.

Zbornik — kadet.

Petar Pašalić.
(* 1894. † 1915.)

Cvijetak se prekinuo; ali samo prividno — anđeo ga presadio u rajski đulistan. Svijetlo se ugaslo; nu tek za čas, da opet zasja novim plamom u nebeskom Jeruzolimu. Junak spustio desnicu; nego gle opet je diže, da primi pobjedonosnu zelen-palmu, koju mu predaje »Kraljica Hrvata«. To je Petar Pašalić, travnički đak, zbornik Marijin.

Žarko je ljubio nebesku Majku svoju — bio je revan kongreganista; vatreno je ljubio majku Hrvatsku, za nju radio i na ratnom bojištu krvcu prolio, život žrtvovao. Dvostruka ova ljubav provejala mu cijelo žiće njegovo. »Odan Gospi i domu«: geslo njegovo, koje najvjernije izrazuje mlađani rad i život Pašalićev.

Svijetlo svijeta ugledao je g. 1894. dne 4. siječnja u tihoj Gomionici, u bosanskoj Krajini. Obitelj se poslije preselila u Stratinsku blizu Prijedora. Pošto je Petar svršio osnovnu školu — bilo mu tada 14 godina — dade ga otac, imućan trgovac i posjednik, u konvikat nadbiskupske gimnazije u Travnik. Već u drugom gimnazijskom razredu primljen bi u Marijinu kongregaciju, a kasnije obnašao je i čast pobočnika. Kreposna života pristupao je više puta na tjedan k stolu Gospodnjem, a nebesku zaštitnicu ljubio je svim žarom mlade duše svoje. Veseljak i šaljivdžija bio je svima mio i — protivnicima. U predstavi »Bibliotekar« upravo majstorski prikazivao Prof. Gauthiera, kućnog učitelja u Morlandu, pa u »Tomislav-u« starca, Sedeslava Kačića, pa o pokladama seljaka, koji je sa svojim stereotipnim, »To je plemenito«! izazvao najviše smijeha i zabave. Petar je novi dokaz, kako solidna bogoljubnost i mladenačko veselje nijesu jedno drugome oprečne nego dvije sestrice, koje se lijepo međusobno slažu.

Bio je darovit, ali je i marljivo radio. U školi je bio među prvima, a prikupljao si mnogo znanja pomnim proučavanjem savremene slavenske kulture i jezika. Gojio je beletristiku i lijepo je uspijevao, pa su mu najbolji radovi izlazili u travničkom »Smilju«. U đačkoj organizaciji nutarnjoj bio je revan radnik, a kada se konvikat dokinuo, mnogo je doprinio i procvatu vanjske travničke organizacije katoličkog đaštva hrvatskog. Ova je bila osnovana g. 1909. pod imenom: Hrvatsko katoličko literarno društvo »Hrvat« velike gimnazije u Travniku. Doskora ga izabraše predsjednikom. Kada se svečano blagoslovio društveni barjak, držalo se svečano sijelo i to nešto kraće odmah iza blagoslova prije podne, a nešto dulje poslije podne. Na prvom eno predsjednika »Hrvata«, gdje vatrenom besjedom dobrodošlicom pozdravlja svečare-sudrugove i njihove dične prijajatelje-goste; istoga dana poslije podne čita vrlo zanimljivu raspravu: Marija i Hrvati — tā predsjednik je ujedno i zbornik Marijin. A na svečanoj akademiji prigodom prve petgodišnjice opstanka zanosnim govorom na početku pozdravlja općinstvo, a poslije oduljom radnjom crta »Razvitak i rad organizacije«.

Ali nije Petar ograničio svoj rad samo na školsku godinu. Dođoše dvomjesečni đački praznici. Srce, koje ne preda ni pred kakovom žrtvom — a takovo je bilo u Petra — ne miruje, poput vatre zahvaća sve, gdje i koliko samo može. Nije onda čudo, što je za velikih praznika revno širio ideje katoličkog pokreta među sve staleže, a nada sve među seljačku omladinu — seljaštvu je htio posvetiti i sav svoj budući život. Da podigne našeg hrvatskog seljaka katolika moralno i materijalno: to je smatrao životnom zadaćom svojom. Kako mi srce igralo od radosti, kada bi se Petar vratio iz

praznika natrag u zavod i ja ga ispitivao, gdje je sve bio, s kim općio, čim se bavio, a mladi narodni apostol potanko mi pričao, gdje i kako je radio za vjeru i za dom. Znam i predobro: bilo je i potežih časova, ali on nije kolebao, već se ustrajno i čvrsto držao Kristovih načela, što ih je primio u kongregaciji Marijinoj.

Svršio je sedmi razred gimnazije. Naredne školske godine mjesto u Travnik na gimnaziju kreće u Graz kao jednogodišnji dobrovoljac. Upravo ga na carski dan (4. listopada) 1914. »car begenisao«, kako u nas vele — pronađoše ga sposobnim za vojsku. Mjeseca studenoga dobio je dopust radi mature. Iz Travnika do Zagreba putovali smo slučajno zajedno. Bila je nedjelja, a već skoro podne, kadno stigosmo u Sl. Brod. Hoću da čitam svetu misu, nu ko će mi ministrirati? Al' eto Petar me obuče, uzme misnu knjigu i smjerno koraca k žrtveniku u vojničkoj odori. Sklopljenih ruku lagano i točno izgovara misne molitve i ministrira kao kakav klerik. Ostaje mi trajna uspomena, kada mi Petar zadnjiput služio kod sv. mise. Tâ dâ, zbornik Marijin ne zna za strah ljudski!

† Petar Pašalić.

A ni poslije ne zaboravlja Petar, carski vojnik, na svoju dužnost kao zbornik, vojnik Marijin, na čiji je neokaljani barjak prisegao. »Vrlo, vrlo žalim« — piše mi iz Gorice početkom prosinca, »što ne mogu ove godine obnoviti posvetu« — osmoga prosinca obnavljaju đaci zbornici travnički svoju posvetu — »Onoj, koja mi je najviše od pomoći bila, u krugu svojih drugova u onoj kapeli, u onoj crkvi, što mi uvijek pred očima lebdi. Ako ne budem tijelom tamo, a to ću duhom svakako i obnoviti posvetu nadajuć se zaufano, da će me Ona naročito u ove dane čuvati. Želim biti dionikom svih milosti, što ih Ona svojim zbornicima dijeli. Ne zaboravite ni mene, Velečasni, u svojim svagdanjim molitvama . . .«

Početkom ožujka g. 1915. položio je ispit zrelosti. Prvi, koji je od travničkih gimnazijalaca položio t. zv. ratnu maturu, bio je Pašalić. Nijesam mislio tada, da se zadnjiput vidimo u ovom životu.

Na svoj imendan — dne 29. lipnja — imenovan bi kadetom aspirantom. Tri tjedna kasnije kao c. i kr. kadet bosansko-hercegovačke pješačke pukovnije br. 2. krene na sjeverno ratište. I iza par tjedana javlja mi: »Danas (8. kolovoza) odoh na frontu i možda ću iza podne zaći u prvu vatru. Puške sviraju, topovi basiraju, a automobili brzo voze.« Redovito mi se oglasio svaki mjesec bar po jedanput, no mjeseca kolovoza do triput. Osobito su zanimljive vesti bile iz ratnih jaraka: uvijek pobudne, uvijek i šaljive. Ali domala eto opet dopisnice: »Na 3. rujna oko 10 sati prije podne zadobio sam kod juriša tešku ranu iz topa. Grozne muke mučim, ali uzdajuć se u velikog Boga,

preboljet ću. Ranjen sam u trbuh. Vaše su mi molitve i u najžešćoj vatri pred očima bile . . .« Bila to zadnja vijest od njegove ruke, a pisao je odmah sjutradan, iza kako je bio ranjen. Vodio je Petar dnevnik, pa je u njem i tačno opisao, gdje i kako je dopao rana: kod Sinkowa nekoliko kilometara sjeverno od Dnjestra. Doskora je bio operiran od krakovskog sveučilišnog profesora M. pl. Rutkowski-a, nu pojavio se vučac.

Jedan, koji je svojom naučnom spremom i čvrstoćom katoličkih načela obećavao mnogo, mnogo — Petar Pašalić — pade na polju slave 20. rujna 1915. u 22. godini života. Mrtvi ostanci carskog vojnika i vojnika Marijina sahranjeni su na vojničkom groblju u Kolomeji u Galiciji.

Pero, ljubimče naš, s Bogom — jecamo mi tvoji bivši suborioci. Kad budeš pred prijestoljem svevišnje Pravde, onda zovni Rudi-a, Vargu i druge naše, pa molite dugo, dugo za nas, koji ostadosmo, da oremo i sijemo ovu tvrdu zemlju! — Ovaj mu vijenac saviše njegovi travnički drugovi i njegov nekadašnji uzgojitelj i učitelj. **J. P. D. I.**

S ratišta.

Obratio se kapetan.

Poljski legijonaši pripovijedali mi o kapetanu: Bio to prije ruski časnik, a poslije u Austriji dugi niz godina mjernik. Kad je buknuo rat, stupi u Krakovu u poljsku dobrovoljačku legiju kao kapetan. Bio to dobar čovjek: ali nažalost dobar spram svakoga drugoga, samo ne spram sebe samoga: bio inače potpuni bezvjerac. Ipak nijesi iz njegovih usta nikad čuo ni jedne riječi proti vjeri; nije valjda htio vrijeđati nježna čuvstva mladih legijonaša, a bit će da je i sam vidio, što vrijedi vjera u teškim časovima. — Bilo to u Karpatima. Kapetan dobio nalog, da na određenom mjestu udari na neprijatelja. Kapetan izdade shodne zapovijedi. Pri tom ga spopadne neka slutnja, da će danas sigurno pasti. On je o tom bio tako uvjeren, da je to i posve otvoreno priznao svojoj okolici. Pače, kad su momci imali da krenu na put, sabra ih, pa će pred svima: »Chlopaczki! (Dečki! — tako bi ih uvijek zvao; a i jesu to bili sami dečki od 15, 16 i 17 godina.) S Bogom! Ja ću danas pasti: znam, osjećam; čutim to.«

Prisutni vojni kurat progovori na to nekoliko pobudnih riječi, ponuka sve na pokajanje i podijeli svima općenito odrješenje. Kapetan začudo pokleknu također! Prvi puta vidješe to njegovi dečki od njega. Skrušeno se i on s drugima bio u prsa i probuđivao pokajanje. Krenuše. Kapetan poče moliti na glas i zazivati Božje milosrđe. Sat hoda bilo do određenoga mjesta, a kapetan se cijelim putem pobožno molio. Samo bi kadikad molitvu prekinuo i ponovio: »Dečki, danas ću umrijeti!« Kao da je time htio ispričati svoje današnje neobično držanje. I doista kapetan bio ranjen. Rana doduše nije bila po sebi teška; ali u onom dubokom snijegu i u neprijateljskoj vatri nije mu se mogla pružiti na vrijeme nužna pomoć, pa je tako izgubio odviše krvi, od čega je i umro. Ali je umro kao pravi junak, i, što je još više, kao pravi kršćanin.

Prije sam Boga psovao; a sada mu se molim.

Ovako mi odgovorio jedan vojnik, kad sam ga pitao, da li možda psuje. Bilo je toga, reče, prije i odviše; ali otkako sam u ratu, prestalo je sve. Ta sada mogu svaki čas osvanuti pred Bogom, pa kud će mi duša, ako stupim pred njega sa psovkom na ustima? Sad mi nije psovka više niti na pameti! Sad mu se molim; molim mu se i za se i za svoju ženu i svoju djecu, da nas sve čuva. Sad vidim, kako je ludo Boga psovati i vrijeđati onoga, koga moraš moliti! Pa i moji drugovi, veliki prije psovači, sad su postali pravi bogomoljci.

Bogu hvala, da je tako; ali zar nijesmo svi u svako doba i na svakom mjestu u istoj pogibelji, da svaki čas osvanemo pred pravednim Sucem živih i mrtvih? Ne mora li nas ta misao vazda pratiti na svakom koraku i kroz sav život, da se vazda grijeha čuvamo? **I. Kraliček D. I.**

Sadržaj: Iscijeljeljenje rana, ratom zadanih 153. — Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina Božanstva 155. — Nakon dvije godine svjetskoga rata 157. — Papa kraj 158. — Zagrebački nadbiskup za blagdan Srca Isusova 160. — Ogledalo Srca Isusova 161 — Kako da se vjerska organizacija pod zaštitom Srca Isusova u župi provede i rukovodi 163. — Macedonski usijati prije pada Srbije 1915. 165. — Englezi proti katoličkom svećenstvu 166. — Život bl. Margarete 167. — Za Vojsku Srca Isusova proti psovki 169. — Zahvalnice 170. — Trobojnica mladog zbornika 171. — Sv. Ćiril i Metod 173. — Zbornik — kadet 174. — S ratišta 176.

Urednik: Stjepan Rabunović D. I. u Zagrebu

Broj 8. **KOLOVOZ 1916.** **Tečaj XXV.**

Proglašenje „Blaženim“ Klaudija de la Kolombjera.

Opća nakana molitava i dobrih djela u kolovozu, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Već davno i vruće žele svi pravi štovatelji Presvetoga Srca Isusova, da sv. Crkva službeno izjavi, neka se javno na oltaru štuje ona sveta duša, koja je u ruci Božjoj bila sredstvo, da se preko bl. Margarete Alacoque svijet upozna s milom pobožnošću Srca Isusova. To će reći drugim riječima: svi štovatelji Božanskoga Srca vruće žele, da o. Klaudija de la Kolombjera (Colombière) Crkva proglasi »Blaženim«.

Pa tko je taj ugodnik Božji? Da u kratko reknemo: to je od samoga Spasitelja blaženoj Margareti dani ispovjednik, a s nalogom, neka učini sve, da se u Crkvu uvede pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. Rodio se god. 1641. a umro svetom smrću god. 1682. Početkom god. 1675. bi poslan u Paray-le-Monial, gdje je živjela bl. Margareta. Pohodivši prvi put samostan od Pohoda bl. Dj. Marije, vidje ga i bl. Margareta, te odmah začu neki nutarnji glas: »Gle, to je onaj, koga ti ja (Isus) šaljem.« Drugi put služio je u crkvi samostanskoj od Pohoda bl. Dj. Marije sv. misu. Bl. Margareta pristupi s drugim čč. sestrama, da primi sv. pričest. Tada će joj Isus pokazati Srce svoje u prilici ognjene peći. Mimo Srce Isusovo vidje ona još druga dva srca, koja kano da će uroniti u tu peć. Onda začu ove riječi: »Ovako spaja moja čista ljubav ova tri srca za vazda.« Margareta razumije, da je od ona dva srca jedno bilo o. Kolombjera, a drugo njezino, i da Gospodin hoće, neka ovomu svećeniku otkrije blago ljubavi Bož. Srca njegova, a on da ga objavi ljudima.

O. Kolombjer dade se odmah na posao; no prije nego li će druge poticati na pobožnost k Presv. Srcu, htjede sâm da bude prvim učenikom njegovim. Zato on jednom za vazda prikaže i posveti Božanskomu Srcu i sebe i sve, štogod bi mogao doprinesti za njegovu proslavu. To bi 21. lipnja 1675., u petak poslije osmine tijelovske; dakle

u dan, što ga je Isus naredio za svetkovinu Božanskoga Srca. Znamenito je, da se upravo u isti dan iste godine posvetila Presvetomu Srcu i bl. Margareta Alacoque. Od onda je o. Kolombjer živio jedino za Božansko Srce. Što je samo mogao, to je pomoću Božjom učinio, da se uvede ta pobožnost, osobito u Parayu, u Londonu i Lionu. Nakon sveto provedena života umrije u Parayu 15. veljače g. 1682. u 41. godini svoga života. Smrt njegovu odmah dojaviše bl. Margareti. Iza nekoliko ura reče ona s neba prosvijetljena: »Njemu ne treba više naših molitava; pače on se može sada za nas moliti, jer je po dobroti i milosrđu Presv. Srca dobio već svoje mjesto u nebu.«

Leon XIII. proglasio ga je 8. siječnja 1880. »časnim slugom Božjim.« Klaudij de la Kolombjer već je više vanrednih milosti od Boga isprosio onima, koji su ga zaufano u pomoć zazvali.

Podvostručimo svoje molitve, da dragi Bog proslavi svoga vjernoga slugu novim, očevidnim i nesumnjivim čudesima, te ga sv. Otac papa podigne na oltar. To bi novi sjaj podalo i u velike proširilo pobožnost k Božanskomu Srcu Isusovu. **J. Celinšćak D. I.**

Srce Isusovo, koje je Ocu jako omiljelo.

Obično se kaže: Bog gleda na srce; lice vara, srce valja, a tako i jest. U srcu se očituje cijela duša čovjeka. U srcu se zameću namjere, čustva, odluke. Od izobilja srca govore usta, veli Bož. Spasitelj, proizlaze djela i osnove. Vrijednost je čovjeka ne u razumu njegovu, nego u volji i srcu. »Dobar čovjek od dobra blaga iznosi dobro; a zao čovjek od zla blaga iznosi zlo.« (Mat. 12, 35.)

Tko bi to, kršćani, mogao orisati, kako je sveto i uzvišeno sve bilo u Presv. Srcu Isusovu! Zato nijedno srce nije tako omiljelo Bogu, kao što je Srce Isusovo. Bog mrzi jedino na grijeh. Ali u Srcu Isusovu nije bilo ni sjene grijeha. Srce je njegovo bezdno kreposti; u njem prebiva sva punina Božanstva. Tolika je krasota Presv. Srca, da ga se ne ćemo moći cijelu vječnost nagledati i naužiti. Bogu se mili i najmanje dobro, a kako mu se ne bi mililo Božje Srce. Srce je Isusovo najmilije Srce i kao

Pravo Srce čovječje,

i kao pravo Srce Božje. Bog miluje svako kreposno, milosrdno, pokorno srce. No Srce je Isusovo najkreposnije, najmilosrdnije, najpokornije čovječje Srce. Ne može mu manjkati ni jedna krepost, jer u njem prebiva sva punina Božanstva. Koliko je milosrđe u njem, to nam je pokazao u divnim otajstvima i pomilovanju, što je za nas ljude izveo. A sve je to učinio iz pokornosti prema Ocu nebeskomu i iz ljubavi prema nama. Još nikada nije bilo na svijetu tako dobroga i ljubeznoga srca, kao što je Srce Isusovo. To je svečano posvjedočio sam Otac nebeski dvaput s neba: »Ovo je Sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji.« (Mat. 17, 5.)

Za sv. Vinka Fererskoga vele, da je tako ljubezan bio, te je svojom milinom razoružao i one divljake, koji se protiv njega urotiše i uhvatiše ga, da ga ubiju. — Sv. Franjo Asiški je svojom van-

rednom dobrotom i divlju zvjerad ukrotio. Legenda pripovijeda, kako je divljeg vuka ukrotio. Kad je vuk klimajući glavom sv. Franji obećao, da ne će više plijeniti obližnje selo, kako je to donle činio, zapovjedi sv. Franjo stanarima toga sela, da ga s otpadcima hrane, dokle bude živio. Vuk bi svaki dan iz šume došao u selo, i obilazio kao pitomi pas, što će mu stanari dobaciti. — Sv. Romuald, opat, tako je veselo, milo lice imao, da bi i najžalostnije razveselio, koji bi ga pogledali

Tko bi dakle mogao opisati dobrotu i milinu Srca samoga Sina Božjega! Pobožne legende govore, da je već u svom djetinjstvu u Nazaretu, svu susjednu djecu privlačio k sebi, kao što magnet privlači željezo. Zvali su Isusa: naša radost, naše veselje. Kad bi ih što zaboljelo, u njega bi tražili i nalazili pomoć.

A što nam kazuju sv. Evanđelisti o milini i ljubežljivosti Isusovoj? Kamo bi god išao, sila naroda ga je slijedila. Isusu se smililo na gladni i žedni narod, koji ga je slijedio i u pustinju, samo da ga čuje i da se naužije njegove dobrote. I sami neprijatelji Isusovi, koji bijahu poslani da ga uhvate, rekoše farizejima, da još nikada nije čovjek tako govorio, kao što je govorio Isus. Majke su mu donosile svoju djecu, da ih blagoslovi. Jamačno, da ta djeca nijesu nikada za života svoga toliku utjehu uživala, kao u krilu Isusovu, kao na njegovu Presv. Srcu, na koje ih je privinuo. Predaja kaže, da je jedno dijete od onih postalo poslije biskupom, a to da je bio sv. Ignacije, učenik sv. Ivana apostola, poslije biskup u Antiohiji. Tolikim je žarom plamtjela ljubav u srcu njegovu prema Isusu, da je rekao, kad ga je car Trajan dao baciti pred divlju zvjerad u Rimu: Ja ću siliti zvjerad, da me usmrte, ako me ne bi htjela raskidati, jer želim biti samljeven kao pšenica, da dođem ka Kristu. Tako privlači Krist svakoga, koji ga upozna i okusi neizrecivu slast dobroga Srca njegova.

Bogu Ocu je to Srce neizmjerno omiljelo ne samo zato, jer je između sviju srdaca ljudskih najbolje bilo, nego i zato jer je to Srce

Pravo Srce Božje.

Svako je srce pravednika hram Duha Svetoga, kako nas uči sv. Pavao. To pogotovo vrijedi za Presv. Srce Isusovo, koga zato punim pravom Crkva zove »hramom Božjim«. U tom hramu prebiva cijelo Presv. Trojstvo. U Presv. Srcu je »sva punina Božanstva«. »Otac je u meni i ja u Ocu,« reče sam Spasitelj (Iv. 10, 38). Jedna je te ista narav Božja, koju ima Otac i Sin i Duh Sveti. Zato kako Otac ljubi i miluje sebe, tako ljubi i Sina svoga. A Bog ljubi sebe neizmjerno; zato mu je i Presv. Srce Isusovo neizmjerno milo, jer je to pravo Božje Srce.

To je razlog zašto bl. Margareta tvrdi, da ne ćemo ništa zaprositi od Boga u ime i po zaslugama Presv. Srca, a da ne bismo dobili.

»Svjetovnjaci će po ovom Srcu naći svaku milost potrebitu staležu svome: polakšicu u radu, blagoslov s neba u svakom poduzeću, utjehu u nevoljama.«

»Oni koji rade za spas duša, znat će ganuti i najokorjelija srca; a radit će s uspjehom divnim, budu li samo proniknuti nježnom pobožnošću spram Božanskoga Srca mojega.«

»Ja ću izliti milje goruće ljubavi svoje na sve zadruge redovničke, koje uštuju Srce moje i stave se pod osobito okrilje njegovo; sva ću im ujediniti srca, da budu samo jedno s mojim; a zaklonit ću ih od pravde Božje, povrativši im milost, kad bi ju izgubili.«

»Oh kad bih mogla ispripovijedati sve, štogod znam o toj miloj pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu, i otkriti cijelomu svijetu blago milosti, što ih Isus Krist pohranjuje u svom klanjanja vrijednom Srcu i što ih on želi izliti u izobilju na sve, koji obavljaju ovu pobožnost.«

»Oh kako je slatko umrijeti, pošto smo vazda gojili pobožnost napram Srcu onoga, koji će nas suditi.« **M. K. D. I.**

Kako da se vjerska organizacija pod zaštitom Srca Isusova u župi provede i uspješno rukovodi?

(Nastavlja se.)

Nije dobro, da se mlađi miješaju sa starijima: stoga imadu Vojska Srca Isusova i Djevojačko društvo svoj Podmladak, u koji se okuplja mladež, napose školska mladež. Pače i svaki ovakav Podmladak može se prema prilikama i prema potrebi podijeliti u dvoje: u jednom da bude samo školska mladež, a u drugom odraslija mladež, koja još nema godina, da stupi u svoju organizaciju.

Sva ova društva imadu isti cilj pred očima: širiti i promicati slavu Božju i spas duša, a to uz pomoć Presv. Srca Isusova. Stoga svi članovi mole danomice kratko prikazanje, kojim sva svoja djela i trpljenja dotičnoga dana prikazuju Bogu u zajednici s Presv. Srcem Isusovim po želji i po nakani istoga Božanskoga Srca. Time udovoljavaju bitnoj dužnosti Apostolstva molitve i postaju dionici svih oprosta toga Apostolstva u prvom stepenu.

Ako Apostolstvo molitve i nosi oznaku »molitve«, nije ipak samo Apostolstvo molitve, nego i apostolstvo rada. Članovi apostolstva ne stoje nipošto skrštenih ruku, nego i sve što mogu poduzimaju, kako da unaprijede slavu Božju i spas neumrlih duša. Dosta je samo sjetiti se, kako je Apostolstvo molitve nastalo, kako se razvilo i kako djeluje u zemljama, gdje najbujnije cvate. Rekosmo u početku, da se nikada u župi ne može iscrpsti sve, što bi se moglo ili dobra uvesti ili zla odstraniti. Eto dakle širokoga polja rada za sve članove Apostolstva molitve, za gore spomenuta društva, ujedinjena u Apostolstvu molitve.

Naš hrvatski narod ima puno javnih poroka. Tu je psovka ili kletva, tu rasipnost, tu lijenost ili lakoumnost, tu pijanstvo, tu svadljivost i tjeranje procesa za svaku tricu, tu nečurednost svake ruke, tu razne javne sablazni. Sve se ovo može pomoću navedenih društava, okupljenih u Apostolstvo molitve, lako iskorijeniti.

I ovaj svjetski rat pokazao je, da se ne mogu svi neprijatelji najednom svladati, već jedan po jedan. Tako je i ovdje: Naši nas biskupi pozivaju, da sve svoje sile uložimo, kako će se iskorjeniti psovka ili kletva; uprimo dakle najprije ovdje. Kad se taj neprijatelj svlada, uda-

rimo na drugoga, onda na trećega i tako dalje, dok ih sve ne sataremo i ne postignemo glavnu svrhu Apostolstva molitve: da Srce Isusovo zavlada svim srcima našim, svim obiteljima našim, cijelim narodom našim.

Ali tko će upravljati s tolikim društvima? Jedva će se kod nas naći župa, u kojoj ne bi postojala barem jedna ili dvije, a možda i više bratovština; sada još »Vojska Srca Isusova«, »Djevojačko društvo«, »Društvo revniteljica Apostolstva molitve«, pa njihovi Podmlatci — pet novih društava: tko će to svladati?!

Upravo zato i napisasmo u prošlom broju u t. 7. ovoga članka, da valja odabrati takvu organizaciju, koja zadaje župniku najmanje posla, a koja će ipak uroditi željenim plodom. A takva je baš ova organizacija cijele župe u Apostolstvu molitve. Broj pet služi zapravo samo boljemu prijegledu organizacije, uistinu pak to je samo jedno društvo: Apostolstvo molitve. Pomenuta društva ne uživaju sama po sebi nikakvih crkvenih oprosta, nego samo u koliko su ujedinjena u Apostolstvu molitve.

Isus, dobri pastir.

U obične bratovštine može se primiti svatko, tko se izjavi spremnim da će vršiti pravila dotične bratovštine; a da li on doista ta pravila i vrši, o tom se ne može voditi točan nadzor, gdje je sve, i muško i žensko, i veliko i malo, i domaće i strano izmiješano. A bez nadzora opet nema danas života. Nije tako kod Apostolstva molitve, ako se ovako provede i uredi. Tu se pojedini slojevi pučanstva okupljaju u skupinu, koja odgovara njihovu spolu i njihovoj dobi; tu je potom i broj članova dotične skupine dobrano ograničen, pa se zato lako može nadzirati.

A što je najvažnije, upravo ova razdioba u pojedine skupine olakšava župniku upravu društva u velike. Društvo se zapravo upravlja sámo po svojim članovima, a župnik nema pri tom druge brige nego da sve nadzire, da od svake skupine traži u svoje vrijeme točan izvještaj i da prema potrebi i prilikama daje svoje očinske upute i savjete, koje će se najpripravnije oživotvoriti. Ne mora dakle župnik prisustvovati mjesečnim sastancima odbornika ili odbornica dotične skupine, još manje treba da se svi članovi možda sastaju svaki mjesec na sjednice ili skupštine; odbor obavlja svoje poslove sam, sporazumjevši se do potrebe prije sa župnikom i izvijestivši ga poslije o svojim zaključcima. Ovo pak ne iziskuje ni osobite priprave niti oduzimlje previše vremena. Samo da je odbor u svakoj skupini pouzdan i savjestan!

Zupnik dakle upravlja cijelom župom zapravo samo preko ovo osam poprilici osoba: preko predsjednika »Vojske«, preko predsjednika »Podmlatka Vojske«, preko glavarice »Djevojačkog Društva« preko glavarice »Podmlatka Djevoj. Društva« i preko četiri glavarice »Revniteljica«. Može li se zaželjeti jednostavnija organizacija? Dosada je barem mnogogodišnje iskustvo pokazalo, da su ove organizacije krasno uspijevale, gdje su god imale slobodne ruke, a pogotovo, gdje im se još išlo u svemu na ruku.

A sada da vidimo, kako se ove organizacije mogu lako i uspješno osnovati. Tko pronađe bolji način, slobodno mu slijediti taj; glavno je, da se dođe do cilja.

Osnutak organizacija u Apostolstvu molitve.

U crkvi se narodu protumači postanak i svrha Apostolstva molitve prema uputama, sadržanim u molitveniku »Srce Isusovo spasenje naše«, III. izdanje str. 67. i slijedeće. Molitvenik se dobiva kod Uprave Glasnika S. I. za 2 krune. Dosta je protumačiti prvi stepen Apostolstva. Drugi i treći stepen moći će poslije uprava pojedinih skupina sama uvesti, ako joj se bude činilo uputnim. Mjesto »revnitelja« i »revniteljica« trećega stepena imademo mi predsjednike i glavarice pojedinih skupina. Kada će članovi pristupati k svetim sakramentima zajednički, to je stvar dotične uprave i glavnoga upravitelja, župnika; kada će pako privatno, to je opet stvar pojedinaca, a do potrebe može se i to s vremenom urediti. Samo neka se ne traži previše najednom ni odmah na početku!

Narod će se podučiti, kako će svako jutro moliti prikazanje bilo po obrascu, kako se štampa u Glasniku Srca Isusova na četvrtoj stranici, dolje, bilo na koji drugi kraći način. Obrazac molitve nije propisan, a oprosti se — 100 dana svaki dan — dobivaju, ako se prikazanje obavi ma na koji način. U tu svrhu dosta je reći n. pr. ovako: »Isuse, neka danas bude sve na nakanu Srca tvoga!« Ovo će lako svatko zapamtiti.

Sada valja početi s djecom. Najprije neka se osnuje Podmladak Vojske Srca Isusova. To je zato, jer će se poslije odrasli puno lakše predobiti i oduševiti, kad vide, kako se organizovana djeca ponašaju.

(Nastavit će se.)

Iz svagdanjeg života.

Uredništvo dobiva mnogo upita o raznim vjerskim pitanjima. Mnoga su pitanja vrlo zanimljiva te držimo, da će odgovor na njih rado čitati i drugi. Uredništvo je pripravno s tima pitanjima i odgovorima nastaviti, ali samo onda, ako se pitanja tiču vjere i čudoreda te su od općenite vrijednosti.

Pitanje: Francuska i Italija sile svećenike, da nose pušku i da se bore kao i svi drugi vojnici; to je očito grijeh. Kako dakle mogu svećenici mirne savjesti služiti u vojsci?

Odgovor: Očito je grijeh, što bezbožne vlade sile svećenike, da nose pušku i da se njome služe; ali što se svećenici tome bezbožnome nalogu odazivlju, nije u ovom slučaju grijeh, jer im to sveta Stolica izrijekom dopušta, da se uslijed neposluha ne izazove još veće zlo na Crkvu. Tako je pitao glede toga u Rimu biskup verdenski, a i drugi, pa je sveta Stolica jednako svima odgovorila. Što više, sveti je Otac papa dopustio, da svi svećenici u vojsci, nosili pušku ili ne, mogu služiti svetu misu, dijeliti svete sakramente, makar da bi inače potpali pod crkvenu zabranu, »iregularnost« zvanu. Svećenici, što su u ratu, nijesu dužni moliti ni svoj svećenički časoslov. Sve je to sveta Stolica dopustila radi općega dobra, ne samo svećenika već još više drugih vojnika.

Pitanje: Netko se na smrt bolestan ispovjedi i pričesti; poslije se sjeti, da je jedan teški grijeh zaboravio kazati: mora li još jednom zvati svećenika?

Odgovor: Ako može, mora; jer premda mu je ispovijed bila valjana — budući da onaj grijeh nije hotimice zatajao — i grijeh oprošten: to ga ipak mora ispovjediti prije smrti, ako je samo pri svijesti i ako može dobiti svećenika

Pitanje: Je li svaki svećenik nepogrješiv na propovjedaonici i u ispovjedaonici? Ako nije, kako mu uopće mogu vjerovati, da li govori istinu?

Odgovor: Nijedan svećenik nije nepogrješiv. Uza sve to možemo mu mirne duše vjerovati 1. jer se dandanas razmjerno vrlo rijetko događa, da bi koji svećenik što krivo učio — ta nije badava 12 škola prošao — 2. jer su obično i vjernici dobro podučeni, pa tako, da se i dogodi, te koji svećenik štogod neobično ustvrdi, lako će svatko opaziti, da to nije u redu ili barem, da se o tom može opravdano sumnjati. A u tom slučaju svatko može pitati drugog svećenika, da mu stvar razjasni ili se može pače obratiti i na samoga biskupa bud usmeno bud pismeno, ali tada s čitljivim vlastitim potpisom i točnom adresom svojom.

Zato dakle, što nije svećenik nepogrješiv, nije u pogibelji ni vjera ni kršćansko čudoređe; dosta je, da je u tom nepogrješiv vrhovni čuvar Božjega nauka, sveti Otac papa, a i svi biskupi zajedno s njime.

Pitanje: Ne mogu na ispovijed svećeniku, za koga znam, da nije na svom mjestu. Kako će on odriješiti mene, kad ne može samoga sebe!

Odgovor: Krivo radiš. Valjanost ispovijedi ne ovisi o valjanosti svećenika. To isto vrijedi i za sve druge sakramente; svaki naime sakramenat daje milost po naredbi Isusovoj sam po sebi bez obzira na to, kakav je onaj, koji ga dijeli, samo ako ga dijeli kako treba, te ako i onaj, koji ga prima, od svoje strane učini sve, što mora.

Odatle, što svećenik ne može odriješiti samoga sebe, ne slijedi, da ne može ni tebe; on je svećenik upravo poradi tebe, a ne poradi sebe. — Ili možda misliš time reći, da ne može popraviti ni tebe, kad ne popravlja samoga sebe? Ni to ne stoji. I ti se možeš, ako si malo spretan, poslužiti i slabijim oruđem, kojim se drugi ne bi mogao uspješno poslužiti. Tako se može i Bog poslužiti i nevrijednim svećenikom, da čovjeku pomogne. Ili si zaboravio na onu Spasiteljevu: »Na stolicu Mojzijevu sjedoše farizeji i književnici: sve dakle, štogod vam reknu, činite; ali po njihovim djelima nemojte činiti«!

Pitanje: Pozovu svećenika bolesniku kad je već zanijemio; u tom stanju primi sveto pomazanje: mora li se, ako dođe k sebi, ispovjediti i opet primiti svetu pomast?

Odgovor: Ispovjediti se mora, ako ima na duši smrtni grijeh; a svetu pomast ne mora i ne može ponovno primiti, osim da mu se međutim stanje znatno promijeni i poslije nova smrtna pogibelj nastupi. Sakramenat posljednje pomasti naime djeluje u onaj čas, kad se zaprijeka odstrani; a to biva po valjanoj ispovijedi, ili barem po savršenom pokajanju, skopčanom s iskrenom željom, da će se ispovjediti, kad bude mogao.

Pitanje: Je li istina, da će poslije rata sveti Otac papa dopustiti svećenicima, da se žene? Ako je to istina, onda ću i ja u sjemenište, i još nekoliko mojih kolega.

Odgovor: I to je jedna od onih bezbrojnih laži i zmišljotina, što smo ih za vrijeme ovoga rata morali bezbroj puta čuti. U početku kršćanstva dopuštala je Crkva, da se već oženjeni ljudi mogu uzeti za svećenike, pa to još i danas dopušta svećenicima istočnog obreda; ali od svećenika tako zvanoga »zapadnoga, rimskoga ili latinskoga obreda«, a to su svi naši svećenici, Crkva već odavna traži, da budu neženje. Tu je Crkva nepopustljiva i neumoljiva.

Razlog, zašto je Crkva tako stroga u tom, leži u samoj službi svećeničkoj. To je naime najuzvišenija i najsvetija služba, preteška, kako sveti Oci kažu, i za ista anđeoska pleća, a nekmo li za ljudska. Svećenik je cijeli svoj život neprestano s Bogom zabavljen, jer štogod radio, ili svetu misu služio, ili svoj časoslov molio ili sakramente dijelio, ili propovijedao, ili se za propovijed pripravljao, i t. d. uvijek mora da ima na pameti Boga i slavu njegovu te spas neumrlih duša. Ovakva pak služba iziskuje i najsavršeniji stalež, a to je po riječima samoga Bož. Spasitelja stalež djevičanstva. Svećenici neoženjeni puno će se lagije i ustrajnije posvetiti svojoj uzvišenoj službi, nego što bi to učinili svećenici oženjeni. Ovi se naime moraju brinuti za svoju obitelj, a oni su slobodni, pa sve, ako bi u svom zvanju i nastradali, ne će radi toga nitko drugi stradavati nego oni sami. Ovo je dosta, da svatko razborit uvidi, kako Crkva mudro čini, kada traži, da joj svećenici budu neženje.

Tko bi dakle htio za to u sjemenište, da se može ženiti, neka samo ostane, gdje i je: za to nijesu sjemeništa.

Papa kralj.

(Svršava se.)

Tečajem daljnih stoljeća proširila se papinska država još više, a pape kao svjetovni vladari uživahu veliki ugled, da su se evropski vladari otimali za njihovo prijateljstvo. Ali nije nikad manjkalo i takvih, koji su papama zaviđali ovaj položaj gledajući, da im štogod zemljišta otmu. U 18. stoljeću stadoše Francuzi najviše jada zadavati svetoj Stolici; oni isti, koji su nekoć papinsku državu, može se reći, i osnovali. God. 1768. oteše papi neke posjede u Italiji, poslije neke u Francuskoj, i tako je to išlo sve dalje i dalje, dok napokon god. 1798. ne zarobiše i samoga papu Pija VI., a njegovu državu pretvoriše u rimsku republiku. Papa i umrije u progonstvu. Njegov nasljednik Pijo VII. oslobodi jedan dio svojih zemalja već za dvije godine; ali nasilni Napoleon I. zarobi i njega, a njegovu državu proglasi francuskom pokrajinom. To stanje potraja do god. 1815., kadno opet uspostaviše papinsku državu.

Mira međutim ne bijaše više. Iza velikoga francuskoga prevrata pod konac 18. stoljeća širilo se opće nezadovoljstvo po svoj Evropi, pa i u papinskoj državi, na koju su još uvijek krivim okom gledali Francuzi i susjedni talijanski vladari. Tako je i Pijo IX. morao god. 1848. ostaviti za neko vrijeme Rim. Oni isti bezbožnici, koji su skrivili francuski prevrat, bunili su neprestano i papine državljane i nagovarali Talijane, da se ujedine u jednu državu s glavnim gradom Rimom i s jednim svjetovnim vladarom. Mišljahu neprijatelji Crkve, da će tada, kada nestane papinske države, nestati i samoga papinstva, kao da ovo ne može biti bez države. Nakon mnogih pokušaja i nasilja svake ruke osvojiše napokon Pijemontezi dne 20. rujna god. 1870. Rim. Da se kako tako ispričaju pred javnošću zapitaše tobož narod, što on misli o tom. Ovaj nauckan i ugrožen izjavi se za jedinstvo Italije i tako novi sabor, koji se sastao još iste godine proglasi to jedinstvo i prenese sijelo vlade i novog talijanskog vladara iz Florence u Rim. Uzalud je sveti Otac proti toj otimačini i nasilju prosvjedovao; nitko se ne mače, da mu pomogne. Pri tom i osta sve do dana današnjega.

Papi oteše njegovu državu, koju je vijekove nesmetano i zakonito posjedovao; oteše mu i glavni prijestolni grad njegov Rim, a ostaviše mu samo Vatikanske vrtove sa zgradama, što se nalaze u tim vrtovima. Sve mu oteše, ali papinstva ne uništiše. Što više, Bogu se svidjelo, da od ove nesreće učini veliko dobro, kako on to često u upravi svijeta običaje činiti. I tako se dogodi, da je upravo odonda ugled papama stao rasti kao malo kada u prijašnjim stoljećima. Katolici svega svijeta odštetiše svetoga Oca obilno dragovoljnim prinosima, što se sabirali za njega po svem svijetu pod imenom „Petrova novčića“, da pomognu papi pristojno uzdržavati njegov dvor, važnije crkvene ustanove, njegove zastupnike na stranim dvorovima, kako ne bi zapela uprava Crkve. Taj se „Petrov novčić“ kupi još i danas, jer papa još uvijek nema osim ono malo vatikanskih kuća i vrtova nikakvog drugog posjeda, kojim bi mogao podmiriti goleme troškove, što ih iziskuje uprava svekolike Crkve Kristove.

Italija se poboja, da ne izazove proti sebi sav katolički svijet, pa izdade dne 13. svibnja 1871. upravo na rođendan pape Pija IX.

Prva propovijed Petrova.

tako zvane „garancijone zakone", koji bi imali tobož garantirati (jamčiti) papi potpunu slobodu u upravi Crkve. Ali što pomaže i najbolji zakon, ako i on treba jamstvo, da će se vršiti? A tko pruža papi takvo jamstvo? Nitko! Italija je taj zakon stvorila, Italija ga može, kad joj se svidi, i promijeniti i sasvim ukinuti.

Koliko Italija drži do toga zakona, pokazao je ovaj rat: po zakonu osoba je papina sveta i nepovrediva, a eto, još se nikad nije papina osoba većemu ruglu izvrgavala u Rimu i u svoj Italiji, nego li baš u ovom ratu! Kad je papin list proti tome prosvjedovao, talijanska je vlada taj jedini papin službeni list — zaplijenila. Dakle se proti papi smije pisati, što se hoće, a papu braniti ne smije ni njegov službeni list! Poslanici stranih vladara kod svete Stolice uživaju po talijanskom garancijonom zakonu sva prava, što ih uživaju poslanici stranih vladara na kraljevskom talijanskom dvoru. A eto, premda je papa ostao „neutralan", to jest, premda on nije nikomu navijestio rat, talijanska vlada nije htjela zajamčiti potpunu slobodu i sigurnost austro-ugarskomu i njemačkomu poslaniku kod svete Stolice u Rimu, pa su obojica morala ostaviti Rim i otići u Švicarsku. — Po tom talijanskom zakonu papa je slobodan u svom saobraćaju s katolicima svega svijeta; ali eto, kad je buknuo rat, papinski se listovi hvataju i otvaraju, katolici iz zaraćenih država ne mogu pisati svetomu Ocu, kako bi željeli, jer se i njihovi listovi otvaraju, ili naprosto niti ne puštaju preko granice. Sv. Otac mora se služiti u svom saobraćaju s vanjskim svijetom talijanskim poštama, brzojavima i željeznica; a kakvo to sužanjstvo znači, dokazuju najbolje netom navedeni primjeri.

U samom Rimu priredilo se više javnih skupština, u kojima se razbješnjelo mnoštvo prijetilo, da će provaliti u sam Vatikan i napasti svetoga Oca. Sve to vidi i mirno gleda talijanska vlada. — Eto, što vrijede zakoni, što ih pravi jedna stranka po svojoj volji!

Pijo IX. prosvjedovao je odmah i proti tome zakonu i izjavio svečano, da ga on ne priznaje i da taj zakon za njega ne postoji. On ne treba ničije milosti, on traži svoja prava. To su isto učinili i Leon XIII., i Pijo X. i Benedikt XV. Svi su ovi pape u prvim svojim apostolskim poslanicama na kotolike svega svijeta svečano prosvjedovali protiv one otimačine od god. 1870. i izjavili, da nikada onih talijanskih zakona ne će i ne mogu priznati. Sedanji sveti Otac potužio se opetovano, u kako se teškom položaju nalazi danas sveta Stolica, te kako je nužno, da joj se povrati njezina sloboda.

A kako da se svetomu Ocu pomogne? To stoji u prvom redu do njega samoga. Dosada nije sveta Stolica nikada otvoreno rekla, uz koje bi se uvjete dala nepravda ispraviti: da li uspostavom papinske države u potpunom njezinom opsegu; da li samo u toliko, koliko je neophodno nužno, da sveti Otac može neposredno, bez Italije, općiti s vanjskim svijetom; ili možda na koji drugi način. Ali to stoji, da sada uviđaju i isti nekatolici, da ovako poslije rata ne može i ne smije ostati, već da se mora svetoj Stolici povratiti njezina potpuna sloboda. Papa ne smije biti ničiji sužanj, papa ne smije biti ni o jednoj vlasti ovisan; papa mora nesmetano općiti u svakom slučaju sa svojim vjernicima cijeloga svijeta.

U tu svrhu kažu, da bi trebalo papi ili povratiti njegovu državu, ili barem da za onaj talijanski zakon imadu jamčiti sve vlasti. Ali koliko vrijedi ovakvo jamstvo, vidi se najbolje, kako dobro pisahu

prošle godine i sami njemački protestanti, iz ovoga rata. Koliko je bilo međunarodnim pravom uređeno pitanja, pa se sva ta međunarodna utanačenja, na koja se obvezaše sve vlasti, redom nogama gaze! Gdje je tu za svetu Stolicu sigurno jamstvo, da se ne će isto dogoditi i s tim zakonom, za koji bi jamčile sve vlasti?

Pa ipak ne će Italija ni o takvom međunarodnom jamstvu svojih zakona ni da čuje. Ona je svoje saveznike obvezala i samo uz taj uvjet obećala, da ne će bez njih sklapati mira, ako se kod mirovnih pregovora ne smije o papi i njegovom položaju ni govoriti! Nov je to dokaz, čemu se ima sveta Stolica nadati od svog najbližeg susjeda, Italije.

Nije naše dalje u tom istraživati; ali je dužnost svih katolika svega svijeta, pa i nas Hrvata, da poduzmemo sve, što je u našim silama, kako bi sveti Otac što prije došao do podpune slobode. Preporučamo stoga ovu stvar što više možemo štiocima ovoga Glasnika u tople molitve, jer kod Boga nijedna stvar nije nemoguća.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše: **Stjepan Babunović D. I.**

Priopćih mu, kako mi naš Gospodin daje razne milosti, kojima se želi proslaviti u dušama, kojima ja te milosti po njegovoj želji priopćujem pismeno ili usmeno; ja sama ne trebam da se mučim, što ću reći ili napisati, jer mi je obećao, da će mojim riječima dati svoju milost i postići svrhu, koju namjerava, u onima, koji te ubavijesti rado prime. Rekoh mu i to, kako mnogo trpim poradi velike protivnosti, što je u sebi osjećam, kad mi valja napisati i izručiti neke obavijesti osobama, koje mi mnogo poniženja pribavljaju. A on mi zapovjedi, neka uvijek slijedim sveta ponukovanja toga Duha, stajalo me to ma kakvih muka i poniženja, i neka iskreno reknem, što mi god bude objavljeno; samo što napišem, da pokažem prije glavarici, a onda učinim, što mi rekne. Tako sam i radila, a stvorovi me radi toga veoma prezirali.

Bog je naime često puta objavio Margareti duševno stanje nekih osoba i pogibelj, u kojoj se nalaze, te pokoru, koju im valja ovršiti, ako misle pravdi Božjoj izmaći, i tomu slično. Margareti bilo veoma teško to priopćiti onim osobama, osobito ako se radilo o neugodnim i potajnim stvarima. Ove joj opet rijetko kad bijahu zahvalne; ljutile se pače, što im ona, toli razvikana sanjarka, tobož koješta predbacuje i pamet im soli. Bog je sve to pripustio, da i na taj način iskuša vjernost svoje službenice i zasluge joj poveća.

Naložio mi također, da popišem sve, što se u meni događa; a to mi bilo veoma teško. Pisala sam dakle radi posluha, a onda bih sve spalila misleći, da sam poslušnosti dostatno udovoljila. Ipak sam pri tom mnogo trpjela, jer mi savjest nije dala mira. Zabraniše mi dakle, da to više ne činim.

U ovo je vrijeme primila bl. Margareta onu treću velevažnu objavu Božanskoga Srca, u kojoj je Gospodin zatražio posebni blagdan u čast presv. Srca svoga, o kojoj će poslije biti govora. O. Colombiére dovoljno se uvjerio o krepostima Margaretinim, da bi podvojio o istinitosti riječi njezinih. Ujedno rasvijetljen milošću odozgora upoznade odmah golemi zamašaj ove pobožnosti, i on se prvi odazva želji Gospodinovoj, da mu na određeni dan pruži zadovoljštinu za mnoge uvrede, kojima ga nezahvalni ljudi vrijeđaju. Tako se on prvi sa bl. Margaretom dana 21. lipnja, na blagdan sv. Alojzija, na koji je dan one godine

pao petak iza osmine Tijelovske — dan određen za svetkovinu presv. Srca Isusova — posveti istome Bož. Srcu i prikaza mu prvu otprošnju. Taj se dan pravom smatra rođendanom pobožnosti k presv. Srcu Isusovu, kako se danas u Crkvi obavlja.

Od tog doba Gospodin je vjernog slugu svoga obasuo nebrojenim milostima, a on u zahvalu i po izričitom višem nalogu nastojao iz svih sila, da ovu pobožnost što više raširi. Više nego za svog života raširio ju je po smrti. Margareta je naime morala, čuli smo, odsele sve napisati, što joj Gospodin objavio. Ona isprva pisala i spaljivala. Kad to poglavari opaziše, ukoriše je i zabraniše, jer takovo pisanje nema smisla ni svrhe. Ona je i opet pazila na nalog, a ne na ono, što se tim nalogom htjelo postići. — Tako je napisala i onu objavu presv. Srca, koju malo prije spomenusmo. A č. o. Colombiére obavljajući dvije godine kasnije u Engleskoj duhovne vježbe, unese u dnevnik tih svojih duhovnih vježba i ovu objavu doslovce.

Po smrti njegovoj nađoše među ostalim spisima njegovim i ovaj dnevnik, pa ga objelodaniše. I tako se još za žive Margarete — jer je Colombiére umro godine 1682., a Margareta istom godine 1690., saznalo za ove objave. Veliki ugled, što ga o. Colombiére uživao, doprinese mnogo, te se pobožnost k presv. Srcu Isusovu odsele veoma brzo širila.

Oporuka i darovnica krvlju napisana.

Jednom zatražio od mene vrhovni Gospodar moj, da mu ostavim pismenom oporukom ili da mu zajamčim bezuvjetnom darovnicom sve, štogod ću učiniti i trpjeti; a tako i sve molitve te sva duhovna dobra, što će ih drugi prikazati za me, bilo za mog života bilo poslije moje smrti. Usmeno sam mu ovo već bila izručila. Naložio mi, da pitam glavaricu, bi li htjela preuzeti službu bilježnika; on će je za to obilno nagraditi; odbije li ona, neka se obratim na njegova slugu, oca de la Colombiére-a. Glavarica pristala, da sama napiše.

Evo te oporuke, što je napisala glavarica m. Greyfier, a Margareta potpisala krvlju svojom:

»Neka živi Isus u srcu svoje zaručnice, moje sestre Margarete Marije, u ime koje krepošću vlasti, koju mi je Bog nad njom dao, žrtvujem i posvećujem presvetome i klanjanja vrijednome Srcu Isusovu sve dobro, što će ga sama za svog života učiniti, kao i sve ono, što će po njezinoj smrti drugi za nju učiniti. Božansko Srce može tim blagom po svojoj volji upravljati i namijeniti ga, kome hoće, bio taj živ ili mrtav. Sestra Margareta izjavljuje svečano, da ona sva od sveg srca rado pripada Božanskom Srcu njezina Isusa.«

»Ovu ispravu potpisujemo nas dvije, ona i ja, dana zadnjega prosinca 1678. Sestra Petronila Ruža Greyfié, sadanja glavarica. Sestra Margareta neka se svaki dan moli za moje obraćenje i isprosi mi od Boga milost pokore na koncu života moga.«

»Sestra Margareta Marija, učenica Božanskoga Srca poklona vrijednoga Isusa.«

Ja onda ovaj spis predadoh jedinome ljubimcu moje duše, a on mu se veoma obradova i reče, da će mojim prikazom upravljati po volji i na dobro onih, kojima želi pomoći. Budući da me je njegova ljubav sasvim oplijenila, to će me obogatiti blagom, pohranjenim u presv. Srcu svome. I on smjesta sastavi darovnicu, koju po njegovoj želji napisah krvlju svojom onako, kako mi je sam kazivao u pero.

Evo i te darovnice doslovce:

»Ja te imenujem baštinicom Srca moga i svega njegova blaga za vrijeme i za vječnost i dopuštam ti, da se njime po svojoj volji služiš. Obećajem ti, da će ti samo onda ponestati pomoći, kad meni ponestane moći. Predmet svih tvojih želja neka bude samo ono Srce, koje će sve tvoje pogrješke naknaditi i popraviti i za tvoje dužnosti zadovoljiti.«

Ovu darovnicu potpisah tako, da sam si nožićem urezala u prsa ime Isusovo. Onda mi reče, da će dvostruko naplatiti svako dobro, što će mi ga tko iskazati, kao da je iskazano njemu samome, budući da ja nemam više na to nikakva prava. On će također nagraditi i onu, koja je ovu oporuku njemu u korist sastavila, i to istom platom kao sv. Klaru od Montefalco; i da će njezinim djelima pridodati neizmjerne zasluge djela svojih; napokon da će joj po ljubavi presv. Srca svoga dati, te si i istu krunu slave zasluži.

To mi bilo veoma drago, jer sam je iskreno ljubila, što se brinula, da mi dušu zasiti kruhom mrtvenja i poniženja. Ovaj kruh bijaše mome Gospodinu toli mio, te bih, da njemu ugodim, svakog voljela, koji bi mi ga u izobilju pružio. Bog mi udijelio milost, da mi ga nikad nije ponestalo; jer mi sav život prolazi u tjelesnim bolima usljed česte bolesti i neprestane slabosti. Isto tako trpio mi i duh usljed nutarnje osamljenosti i zapuštenosti, te gledajući, kako se Bog vrijeđa.

Dobri Bog htio, te sam živjela sad u neprestanom progonstvu, prigovaranju i poniženju, što sam ga primala od stvorova, sad u napastima đavolskim, koji me veoma mučio i progonio. A trpjela sam mnogo i od same sebe, jer sam si ja sama najveća neprijateljica, s kojom mi se valjalo boriti, a koju je najteže svladati.

Pored svega toga, što sad spomenuh, naprtiše na me još i vanjske poslove, koje nijesam mogla podnašati. Još mi veću muku zadavala misao, da sam strašilo za sve i da sam svima, kao i samoj sebi, na teret. Sve me to veoma mučilo, kad sam s bližnjim općila, a ne imadoh u takvim prilikama drugog utočišta i druge pomoći do ljubav k poniženju, u koje bih, kako sam i zaslužila, sasvim uronila.

U boj proti svim neprijateljima!

Hrvati su se na svim ratištima pokazali kao pravi junaci, te nam se slava pronosi cijelim svijetom. Postali smo strah i trepet svim neprijateljima našim.

U istinu svim neprijateljima? Da, svim vidljivima, koji posižu za našom domajom, koji udariše na našega uzvišenoga vladara. Ali, jesu li to doista svi neprijatelji naši? O, ima ih nažalost još mnogo i mnogo! To su neprijatelji duša naših, to su neprijatelji vječne domovine naše.

U novije doba naši nas biskupi pozivaju u boj osobito proti dva domaća neprijatelja naša: proti psovci i proti pijanstvu. Kako su nam ti neprijatelji pogibeljni i koliko su nam do sada naškodili, o tom je svatko uvjeren. Na posao dakle, u boj svi proti njima! Oni, koji nijesu na strani tih neprijatelja, treba da se svrstaju u bojni red, da uzmognu bodriti i pomagati one, koji su do sada s ovim neprijateljima šurovali; ovi pogotovo treba da pođu u boj, da ih sasvim sataru i zauvijek se oslobode njihova sužanjstva.

Neumorni naši oci kapucini na Rijeci pokrenuše od nove godine poseban prilog »Našoj Gospi Lurdskoj« pod naslovom; »Sve-

ti rat«. Svrha je tomu ratu iskorjeniti u narodu pogubno pijanstvo i svaku neumjerenost u piću. K tomu su izdali više vrlo lijepih, poučnih i pobudnih knjižica, napisanih u istu svrhu. Hrvatski su biskupi najtoplije taj korak preporučili i time izjavili, da je u sadanjim prilikama ovo najbolje sredstvo, da se tomu zlu stane na kraj. Iz Zagreba se pak od više godine vodi rat proti psovci i kletvi pomoću »Vojske Srca Isusova proti psovci«, koju su također složno i tako svesrdno nedavno preporučili svi hrvatski biskupi. Evo naših neprijatelja, evo uspješnog oružja proti njima, evo dobrih organizacija, koje će sigurno dovesti do pobjede, ako se bude slušao glas vrhovnih pastira i njihovih pomoćnika.

Stupajmo svi i u ove vojske, borimo se jednako odvažno i ustrajno i proti ovim neprijateljima, kako to naši biskupi s pravom od nas očekuju! Neka ne bude ni sela ni župe, u kojoj se ne bi osnovale obadvije Vojske, ili bolje: jedna vojska, koja će se boriti proti oba ljuta neprijatelja. Gdje to nije nikako moguće, neka barem društva, što već postoje, uzmu u svoja pravila i pobijanje pijanstva i neumjerenosti, te psovke i kletve. Ovo će biti naša najbolja uspomena, najljepši spomenik na ovaj krvavi rat.

Macedonski unijati prije pada Srbije 1915.

Piše: **O. Herman Gisler iz Plovdiva.**

(Svršava se.)

U Draševu.

Na Cvjetnicu završim misiju u Sekirniku, odslužim svečanu službu Božju u priprostoj staji i predam svu brigu i odgovornost o. Deliju, dok biskup ne uspostavi obraćenoga popa Đorđa; a onda se vratim u Radovo, uzmem sa sobom o. Naka i odem u Draševo. Bio utorak velikoga tjedna.

Stadosmo pred kuću seoskoga starješine, onoga istoga, koji nas je tako vruće molio, da dođemo. Za čas sjatile se sve kućegazde, da nas pozdrave i da prime od nas naloge i zapovijedi. Odlučio sam, da ću držati trodnevne pučke misije. Ljudi se bojali, da ne će uspjeti, jer da je to nešto sasvim novo. Prekinem svako natezanje, jer vrijeme odmiče, i pođem s njima do stare turske džamije, što je stajala na obali šumnoga potočića i bila jedina zgrada u selu, koja je ostala prilično pošteđena od zadnjega balkanskoga rata. Do sada je ta džamija služila kao štagalj za kukuruz. Sve se izmelo i očistilo. Galerije nad ulazom uredile se za ženski kor; pred »mirhabu«, jajoliku udubinu, okrenutu vazda prema svetome turskome gradu Meki, postavismo priprost oltar, što smo ga na brzu ruku sastavili. Ljudima sam protumačio, da taj položaj odgovara našim crkvenim propisima, jer da pravac pokazuje Istok i sveti grad Jeruzalem, a to je geografski doista tako. Povrh oltara trebalo bi objesiti križ; ali eto, baš na tom mjestu stoji arapski natpis, koji nas podsjeća na tursku džamiju. Što ću sada? Ako ga izgrebem, nakazit ću sav zid; a da ga dadem premaljati, to ne mogu, jer u cijelom selu nema maljara. Dosjetim se, i objesim na to mjesto veliku sliku Majke Božje, a povrh nje moj najveći križ. Natpis je tako bio sakriven.

Do večeri bila sva džamija očišćena, oprana i ukrašena. Jednostavna čaša, jedina u selu, napunjena makovim uljem, služit će nam za vječno svijetlo. Na jednu granu platane pred džamijom objesismo nekakvu debelu željeznu motku: to je naše zvono. Već istu večer zvonilo je novo zvono prvi put, pozivajući vjernike na posvetu nove crkve, što se obavila još iste večeri. Blagoslovim vodu i poškropim zidove džamije i pod i sav okoliš zajedno s nekoliko napola razvaljenih turskih grobova oko nje, i tako posvetim uz molitvu ovu zgradu za stan Božji.

Sutradan smo odslužili prvu svečanu svetu misu, navijestili red službe Božje za ova tri dana i urekli sate za svetu ispovijed. Začudo, ljudi bilo jako malo u crkvi. Preko dana da bi samo jedna duša došla na ispovijed! Na veliki petak isto tako; cijeli dan nikoga ni na oči. Kao da su se urotili, da ne će u crkvu. Nekako mi se ovi ljudi već kod prvog susretaja našeg nijesu svidjeli. Mrki, mučavljivi, divlji, odbijaju svakoga od sebe. Pred večer na Veliki petak opazim na seoskom trgu nekoliko ljudi i momaka u razgovoru. Ja ću k njima. Umiješam se u razgovor i stanem ih oprezno nagovarati, da dođu u crkvu. Oni se izgovaraju svakako. Tad ću ja pograbiti jednoga za ruku, pa ga povući i proti njegove volje do crkve, a ostalima kažem, neka dođu i oni za njim. Led je bio probijen. Svi su došli i svi su se ispovjedili. Sutradan nijesam se mogao gotovo dići sa svoje priproste ispovjedaonice, tolika je bila navala na ispovijed. Cijelo se selo podiglo, kao da će navaliti na novu crkvu. Opsijedali je dan i noć. Jedva sam dva tri puta mogao u to vrijeme ustati, da saberem oko sebe djecu te ih naučim pjevati uskrsnu pjesmu: »Kristos voskrese iz mertvih« i neke odgovore kod svete mise. Djeca su pjevala oduševljeno, i doskora se orilo sve selo od njihova pjevanja. Bio sam umoran, strven od napora; ali mi je duša uživala nad tako očitim plodom i uspjehom. Bogu hvala i Majci Božjoj!

Isus kuca na vrata.

Međutim su djeca i djevojke nabrale svu silu poljskoga cvijeća, isplele mnogo vijenaca, iskitile kapelu i oltar, pače i vrata, da je bilo milina. Bilo i ovdje, kao i u drugim selima, dosta i velikih riba, koje se dadoše dragovoljno uloviti u mrežu Isusovu. Krvavi ratovi zadali su mnogo rana ne samo tijelu već i duši. Služba Božja u uskrsnoj noći bila pravo slavlje Božanskoga Spasitelja. Oko bivše džamije, a sada nove crkve povedosmo sjajnu procesiju s gorućim bakljama slaveći prije zore uskrsnuće Gospodnje. Odsele sam mogao sve do mraka toga dana govoriti, a da niti ne odahnem: moji slušatelji ne bi ni okom trenuli. Misije su potrajale sve do uskrsnoga utorka. Osim dvije iznimke sve su se duše s Bogom izmirile i svetu pričest primile.

Na Veliku subotu poslao sam popa Naku (Atanasija), da obađe selo i blagoslovi sve katoličke kuće. Nabrojio je u svemu 40 katoličkih obitelji. Povratio se sav umoran i iznemogao od teškoga hoda. Valja naime znati, da su vam turska sela, što su ih Turci ovdje prije više stoljeća naselili, veoma čudna. Nema vam tu nikakvih ulica, nikakvih ljudskih puteva, već samo za koze, a križaju se u svim pravcima. Stranac će doći u selo i proći kroza nj, a da sela ne će ni vidjeti. Turci su naime nastojali, da svoje kuće što više sakriju. Stoga su ih gradili na takvim mjestima, do kojih je teško doći, na strmim obroncima, u gustim šumama, u špiljama. Nije stoga čudo, što je pop Nako, koga sam odredio za paroka u tom selu, gotovo klonuo duhom i čeznuo za dolinom. Umirim ga ipak i oprostim se s njim i sa selom, da se i opet vratim u Radovo, te odanle nastavim svoje apostolsko putovanje.

Nastavak i konac zanimljivoga ovog opisa naći će v. c. čitatelji u »Kalendaru Srca Isusova i Marijina« za godinu 1917., koji će, nadamo se, već u kolovozu izaći. Neka ovo, što do sada objelodanismo u Glasniku, potakne članove Apostolata sv. Ćirila i Metoda na ustrajan rad i sabiranje članarine i milodara, kako bi vodstvo Apostolata moglo što izdašnije pomoći ovim patnicima u Bugarskoj.

S ratišta.

Ratni »Zavjet« vojnika.

Mlad poručnik iz hrvatskog Primorja došao u Svetište Srca Isusova u Zagreb. Junačke mu grudi resi zlatan križ i zlatna kolajna za hrabrost. Vraćajući se s dopusta svratio se u Svetište Srca Isusova, da se zahvali Bož. Srcu Isusovu, što ga je milostivo do sada čuvalo, te da mu se i za buduće preporuči. Primio je tom prilikom i svete sakramente, da se tako što više ohrabri za daljne bojeve proti svim neprijateljima.

Rekoše mu ovom zgodom, neka obeća Presv. Srcu, da će, ostane li živ i vrati li se sretno kući iz boja, češće primati kruh života — barem svaki mjesec. »Velečasni!« odvrati mladi junak, »zakasnili ste s ovim prijedlogom: ja sam to već obećao, pače zavjetovao sam se, da ću tako raditi.«

Svaka čast! I doista nema valjda Bogu milijega, a duši korisnijega obećanja, pa ako baš hoćete i zavjeta od ovoga, da češ često, barem svaki mjesec pobožno primati svetu pričest. Mnogi vojnici, momčad i časnici, kada dođe do gusta, obećaju sve i sva, možda i tako šta, što će im poslije biti veoma teško izvesti: ne bi li bilo puno bolje, da obećaju često primanje svete pričesti, ako se sretno živi kući povrate? Ovo se osobito preporučuje takvima, koji su dosada možda jedva jednom na godinu primali svete sakramente. Onima, koji su se prije pričešćivali više puta na godinu, preporučuje se, da obećaju svetu pričest svakih 14 dana, ili još bolje: svakih 8 dana, koliko im to njihove prilike budu dopuštale. A dopustit će ove vrlo rado, ako se samo ozbiljno hoće!

Bit će bolje, da se na to ne obvežeš pravim zavjetom niti pod smrtni grijeh, da nemaš poslije velikih neprilika; obećaj iskreno i tvrdo, svjestan si, da Bogu obećaješ, a ne čovjeku.

Zar ne bi to isto mogli učiniti i oni, što su kod kuće? Držćete za život svoga muža, brata, zaručnika, oca; molite se, postite, činite sve što možete, samo da vam se živ kući povrati; kad znademo, kako Gospodin Isus živo želi, da ga često i dostojno primamo u svetoj pričesti, ne ćemo li mu upravo ovim obećanjem najviše omiljeti i tako isprositi ono, što nam je toliko na srcu? Pošaljite ovaj broj svojima na ratište, ili još bolje: pretplatite ih na Glasnik, najavivši Upravi točnu njihovu adresu pa ih i sami ponukajte, neka i oni učine isto obećanje.

Zapamtimo: Tko se često i dostojno pričešćuje, taj ne upada laho u velike grijehe, ni psovke ni neumjerenosti ni svadljivosti ni nevjere niti u koje druge, radi kojih je možda nekoć bilo toliko nesloge u obitelji . . . **P. P. D. I.**

Juriš na — katekizme.

Kad sam jednoć dijelio časopise i knjige ranjenicima, Bošnjacima ponajviše i Dalmatincima, reknem im: »Imam još tri katekizma. Ko ih hoće?«

Da ste vidjeli tada taj prizor! Ko da ih je munja dirnula! U taj se čas stisnu oko mene i diže na stotinu ruku, pa svaki hoće da silom ugrabi.

»Meni, velečasni, meni jedan!« — »Molim meni, ja ga znam napamet, pa bi ga htio osvježiti u glavi!« — »Molim meni!«

Upravo sam se snebivao, odakle onolika ljubav katekizmu. Tko bi jednoć uhvatio katekizam, taj ga više ne bi pustio iz željezne šake.

Nije bilo druge nego im reći, neka ga jedan drugome pozajmi. — Ne bi li se moglo naći što više dobrih duša, koje bi kupile više katekizama, te njima obdarile naše ranjenike?

Čeznja za sv. pričešću.

Jedan vojnik piše: »Jutros sam bio sretan, što sam mogao biti kod sv. mise iza koja dva mjeseca! Poslije sv. mise dijelila se sveta pričest. Nijesam bio na tašte kao i velika većina druge momčadi. Začudio sam se ne malo, kad sam opazio, da se ipak mnogi pričešćuju. Kad sam napokon saznao, da se mi vojnici, u ovom ratu, možemo pričestiti, makar i ne bili na tašte, ako možda ne ćemo više imati priliku na sv. pričest, već je ponestalo posvećenih čestica. Priupitamo se kod svećenika, kad će opet biti sv. misa. Reče nam, da će pô sata daleko odavne služiti drugu, pa ako se želimo pričestiti, da pođemo s njim. I pošli smo nas četvorica. Misa se služila na velikoj livadi. Prisustvovali joj sami topnici i nas četiri pješaka. Poslije mise reče svećenik: »Tko se želi pričestiti, neka pristupi!« I gle, pristupiše prvi časnici, viši i niži, a za njima gotovo sva momčad: oko pet stotina svih skupa. To treba vidjeti! Tu suze čovjeku same naviru na oči. Meni se čini, da sam se sav preporodio. Koliko smo puta željeli, da slušamo sv. misu i da možemo primiti svete sakramente! Ali služba nam nije dopustila; danas smo bili napokon tako sretni!« **I. Kraličeк D. I.**

Razno.

Zar slučaj?

Za vrijeme ove ratne trzavice bio pritvoren jedan gospodin, jer ga osumnjičiše radi veleizdaje. Bio je pod paskom više mjeseci, pa već i uskrsno vrijeme bilo na izmaku. Upozorili ga, da udovolji svojoj katoličkoj dužnosti, na što napokon i pristane. Urekoše dan i sat, kada da mu dođe svećenik. I gle, onog istog jutra, kad se imao ispovjediti, javiše mu, da je riješen svega i da je slobodan. Kako je veselo dočekao svećenika!

Božji su putevi nedokučivi: kadikad posluži se Bog i ovakvim sredstvima, da čovjeka privede na pravi put.

Za »Vojsku Srca Isusova proti psovci«.

Službeni list đakovačke biskupije — »Glasnik biskupija bosanske i srijemske« — donese u broju 10. o. g. zanimljivu naredbu blagopokojnoga biskupa Strossmajera od 23. veljače 1866, kojom preporučuje duhovnim pastirima, da svom pomnjom, svakom prigodom, u javnoj i u privatnoj poduci nastoje, da se đavolska zloća psovke iskorijeni iz ljudskoga društva. Da Bog blagoslovi to nastojanje, naredio je, da se svake nedjelje i svakog zapovjednog blagdana poslije pjevane svete mise izmoli s pukom 3 Oče naša i 3 Zdravo Marije na čast presv. Trojstvu, pridodavši k tomu ove molitve:

Svećenik: Blagoslivajmo Oca i Sina s Duhom Svetim.

Puk: Hvalimo ga i uzvisujmo ga u vijeke!

Pomolimo se.

Bože, koji si nam dar jezika podijelio, da samo ono, što je istinito, pravo i sveto govorimo, i da sveto ime tvoje slavimo, udijeli: da se među nama nikad ne čuje riječ nepoštena niti psovka, koja bi pravdu tvoju na osvetu probudila. I to te molimo po Isukrstu Gospodinu našem. Amen.

Zaista lijepa naredba, koju bi dobro bilo posvuda razglasiti i obdržavati.

Ovako zbornici Marijini.

Na početku rata prijavila se dva rođena brata bivša pitomca jednog isusovačkog uzgojnog zavoda kao dragovoljci u vojsku. Obojica si dadoše u sablju urezati zlatnu medalju Srca Isusova i Majke Božje, a pobožna majka dade im u držak upisati ove riječi: »Sub tuum praesidium confugimus!« — »Pod tvoju se obranu utječemo!« I eto, još su uvijek u ratu, a sve do sada pod zaštitom Marijinom živi i zdravi.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Obratio se na samrti okorjeli Francuz.

Carigrad. — Jedan brat franjevac šalje nam ove retke: Kraj Carigrada ima jedan otok Prinkipo s kojih 12.000 stanovnika, većinom Grka; a ima tu i koja stotina katolika. Začudo, ovdje su bolji i otmjeniji katolici više pobožni nego sirotinja, koja znade za novac i vjere se odreći. Ima ipak i tu iznimaka. Tako bio jedan bogat Francuz, koji je sav svoj vijek sproveo raskalašeno, a za Boga kao da nije nikad ni čuo. Ali dođe i njemu zadnji čas. Kad je pao u postelju, upozori nas na njega jedan gospodin i zamoli, da bismo ga posjetili, možda će nam, reče, ipak poći za rukom, da ga obratimo. Dođemo k njemu, jedan otac i ja, brat laik, kao njegov pratilac. Kažemo mu, da nas šalje otac gvardijan, koji je ovdje župnik, jer je čuo, da je gospodin teško bolestan, a njegova je dužnost, da bolesnike pohađa. On nam odvrati, da on ne zna ni za kakvog župnika, da nas on nije zvao, pa da se nijesmo trebali truditi; ali, kad smo već tu, ponudi nam mjesto.

Upustismo se s njime u razgovor. Kad spomenusmo onako izdaleka ispovijed, reče, da njemu ispovijed ne treba. Dopusti ipak, da ga smijemo još koji put posjetiti. To smo i učinili; ali o ispovijedi ni govora. Napokon mu kucne i zadni čas. Dobri ljudi pozovu nas i opet k njemu. Svećenik ponese sobom presvetu Popudbinu i sveto ulje i stavi na stô kod bolesnika. Ovaj se tomu ne malo začudi i zapita, što je to. On nas nije zvao; on ne treba ispovijedi. Svećenik ga ozbiljno opomene, da je ovo možda zadnja milost, koju mu dobri Bog nudi, da je pače On sam evo došao k njemu. On, koji će ga već domala suditi. Potom neka spozna, kako je dobro i milostivo Srce Isusovo, koje nikog od sebe ne odbija, ni najvećeg grješnika... I eto, dok je svećenik govorio, najednom se rasplaka bolesnik i zavapi: »Isuse, smiluj mi se!« Lijepo se ispovjedi i malo zatim preminu spokojno.

Ozdravio neizlječivi.

Hrvatska. — Sin mi bio već tri mjeseca uzet na svem tijelu, tako da nije mogao sobom ni najmanje vladati. Svi su liječnici ostali bezuspješni. Već ni liječnik nije htio dolaziti veleći, da mu i tako nema spasa, pa čemu da se troši. Sad se ja obratim k onom liječniku, kojemu sam se trebala odmah obratiti: k Srcu Isusovu, i obećam javnu zahvalu, dvije mise i pet kruna za kruh sv. Antuna, ako mi sin ozdravi. I evo, što nije mogao zemaljski liječnik, to je učinilo Srce Isusovo: sin mi je ozdravio. Sam je liječnik, premda nije naše vjere, kazao, da ga nije on ozdravio, ni njegovi lijekovi, jer po ljudsku sudeći, da mu nije bilo spasa. Sin mi je sada sasvim zdrav, kao da nije bolestan ni bio. Od svega srca stoga hvalim Srcu Isusovu, tom liječniku nad sve druge liječnike.

Molitvenik »Srce Isusovo« zaustavio puščano zrno.

Bosna. — Piše nam jedan župnik: Moj župljanin A. P. piše mi iz tvornice municije: Šaljem Vam svotu od 50 kruna za izgradnju naše župne crkve, a u želji, da ove godine što više za nju skupite. Hvala Vam, što mi preporučujete Glasnik Srca Isusova. Ja sam ga čitao i mnogo dobra iz njega naučio. Presvetom Srcu zahvaljujem, da sam ostao živ. Kugla me naime udarila u ruku i u prsa, baš u lijevu stranu prema srcu. Prosjekla mi sve haljine i molitvenik Srca Isusova, koji mi je bio u lijevom džepu, jer sam se iz njega uvijek Bogu molio. Kugla je prošla baš kroz sliku Srca Isusova. Pravom je rekla č. sestra, koja me je dvorila: »Vidiš, to ti je očiti znak, da je Srce Isusovo ublažilo žestinu kugle, inače ne bi te danas bilo živa.« Na vijeke mu hvala!

Povraćeno mu prvašnje mjesto.

Dalmacija. — Jedan naš pretplatnik javlja se svome župniku s bojnoga polja, »što se, veli, i pristoji kao mojemu duhovnomu pastiru«: »Kad sam se s dopusta povratio na svoje mjesto, bijah u pogibelji, da ga više ne ću dobiti, jer je već drugi bio namješten i moje poslove obavljao. Utečem se Presv. Srcu Isusovu i obećam jednu svetu misu, pa se sasvim prepustim u ruke njegove. I gle, jedva sam to uradio, kad mi vratiše moje mjesto i službu. Hvala slatkom Srcu, koje nikog ne zapušta! Oh, da imam vlast nad svakim srcem ljudskim: svakomu bih naložio, da časti ovo Presv. Srce i njegovu preblaženu Majku; pa bi bio uvijek sretan.

Zbornička diploma.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

»Radujte se, što su vaša imena napisana na nebesima« (Luk. X. 20). — Kod svečanog primanja u kongregaciju klečeći predaju novi članovi upravitelju svijeću i svoju posvetnicu. A kao za uzdarje uzvraća im upravitelj: najprije im daje medalju, a onda uruči pojedince diplomu. Vanjski su to znaci unutrašnje posvete; znaci i svjedoci, da su mladi zbornici odista uvršteni u redove Marijine. Riječi, kojima prati svećenik ovaj čin, vrlo su značajne: »Primi diplomu naše kongregacije, kojom si proglašen kao sin (proglašena kao kći) bl. Dj. Marije« — diploma je spomenica! — »ali ti još bolje pokaži vladanjem i bogoljubnošću, da si sin (kći) iste Majke« — diploma je opomenica, budnica za budućnost! Vazda neka te zborniče (zbornice) sjeća na tvoju zavjeru, neka te potiče na novi rad!

I. Diploma je spomenica. Ah na što te sve sjeća tvoja diploma! Na mnogo toga ili zapravo na jedno samo, »da si proglašen kao sin bl. Dj. Marije.« Ali u tom je i sve ostalo: i čast i odlikovanje i milost i pomoć. »Sve mi je dobro s njome došlo« (Mudr. XII. 11).

Dne 5. travnja 1907. umro u Bijelom polju kod Mostara klerik-osmoškolac Petar Božić, zbornik, divni cvijetak u vrtu hrvatske omladine. Posljednji razgovor bio je o kongregaciji i o bl. Dj. Mariji, posljednja želja i zahtjev, da mu se zbornička diploma stavi na zgodno mjesto, da u nju može uvijek gledati. Tā njome je proglašen kao sin bl. Dj. Marije!

»Primi diplomu naše kongregacije, kojom si proglašen kao sin bl. Dj. Marije«, rečeno je i svakomu od vas, mili zbornici. Na to te sjeća diploma tvoja, kadgod baciš oko na nju. Ili je možda komu žao, te je požalio onaj korak, kad je stupio u kongregaciju i postao dijete Marijino? dijete one, koju sv. Oci zovu »moleća svemogućnost«, jer zagovorom svojim može u Boga sve. Sv. Bernardo izrijekom veli: »Nijedna milost ne silazi s neba na zemlju, a da ne bi prošla kroz ruke Marijine;« u njezinim su rukama ključevi riznica nebeskih. Dijete si one, koju sv. Crkva zove »živote, slasti i ufanje naše«, dijete one, koja je majka Božija i majka zborniku. Onu ljubav i brigu, koju je nosila za Isusa kao mladića u Nazaretu, prenijela je ona na zbornika.

Zbornik sam Marijin, dijete Marijino i sada više da ne budem: ova je misao potakla đaka zbornika, komu se navijestilo, da će biti isključen iz kongregacije, te pohrli k upravitelju veleći: »Velečasni, velečasni, radije sve, samo to ne!« I kod narednog svečanog sastanka evo ga, gdje kleči pred svima na podnožju Gospinog žrtvenika i na glas govori: »Molim bl. Gospu za oproštenje!«

Dvije se majke razgovarale o budućnosti svojih kćeri; jedna sva u strahu i brizi, druga puna srčanosti i pouzdanja: »Dijete sam svoje izručila u kongregaciji Majci Božijoj, tu ima bolju majku nego sam ja, Majku, koja uvijek na dijete gleda i za nj se brine.« Ovakovu Majku ima svaki zbornik. »Ti si Majka moja, ja dijete tvoje!«

II. Diploma je opomenica, budnica. Na što opominje, potiče i pobuđuje? »Ali ti još bolje pokaži vladanjem i bogoljubnošću, da si sin (kći) iste Majke«, t. j. bl. Dj. Marije. Pripovijeda se, kako je jedan vapio Gospi: Pokaži, da si majka! A na to začuo odgovor: Pokaži se ti, da si mi dijete! Dā, pokaži se:

1. *Vladanjem* i to a) na svakom mjestu: ne samo u kapelici kongregacije nego i vani, ne samo u saobraćaju sa svojima nego i u javnom životu, ne samo u zavičaju nego i u tuđini. — To je dobro razumio član gospodske kongregacije u Požunu podmaršal Aleksandar barun Hübner. Posvuda se otvoreno pokazivao odrješitim katolikom i branio bi na vojničku u društvu interese rimokatoličke Crkve. Kod tijelovske procesije stupao bi s medaljom kongregacije na prsima neustrašivo u povorci i pred časničkim zborom, koji ga je dobro poznavao.

b) U svim prilikama. To je najteže: i onda ako zbornik nigdje i nikada ne naiđe na priznanje, ako ga ne cijene i ne hvale, dapače, ako mu se rugaju, ismjehivaju ga, progone, zapostavljaju od strane bezvjernog svijeta. — Po gdjekoji radnik — zbornik trpi u svojoj okolini upravo mučeništvo. U tvornicama i radionicama mora mnogi mnogu gorku progutati od zanešenih protivnika. Pa i ako se ne traži baš ovakovo viteštvo od svakoga, imade dovoljno prilika, u kojima se ne manje junaštvo traži. Mislimo samo na vrijeme bolesti, napasti i kušnje.

U najljepšim godinama svojim leži majka na smrtnoj postelji. Čini se, da i ne misli na svoje boli: »Kako Bog hoće, tako je najbolje. Obitelj svoju predala sam Bogu. On će se u buduće za nju brinuti.« Strpljivost, kojom je ova predstojnica kongregacije bolest svoju podnašala, udivila je u velike i same redovnice, koje su je dvorile.

2. *Bogoljubnošću.* Imade t. zv. »bogabojaznih« ljudi: boje se — misliti na Boga, boje se uopće biti u kakovu savezu s Bogom; ima ih — ma čemu i prikrivati? — koje nije dovela k svijesti ni ista grozota evropskog rata, premda im je život ne jednom visio o vlasu. Takovih dakako nema ni u jednoj kongregaciji među sinovima Marijinim. — Nu opet ni tužno lice ni pognuta glava nije prava nego tek nagrđena slika prave bogoljubnosti. Bogoljubnost i radost dvije su sestre. Po vedrom i veselom licu vidi se i vedrina Marijina djeteta. — Isto je tako samo utvara, opsjena pogoljubnosti, ako se ko zaljulja u slatkim čuvstvima ili opteretі raznim molitvama i molitvicama zanemarujući pri tom dužnosti svoga zvanja i držeći da je bogoljuban.

Bogoljubnost proizvire iz ljubavi spram Boga; ljubav je Božija duša bogoljubnosti, sunce, odakle pobijaju sjajne i tople zrake pogoljubnosti. Odatle onda potječe, te se rado molimo Bogu i s njime zabavljamo; rado primamo sv. sakramente, koji nas najuže sjedinjuju s Bogom; riječ u jednu: onda nam je uistinu milo i drago sve, što se odnosi na Boga. Bogoljubnost je najizdašniji vrutak najčišćeg veselja i prave radosti, daje mirnu savjest, čini nas dobre i plemenite i ljubazne — pravom djecom Marijinom.

Tokom godina više puta me nanio put, da posjetim vč. gg. župnike, katehete i kapelane, koji su ili kao gimnazijalci u travničkom dječačkom

sjemeništu ili kao bogoslovi u središnjem bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu bili primljeni u Marijinu kongregaciju. I kad bih komu od njih stupio u sobu, doskora mi udari u oči zbornička diploma u pozlaćenom okviru iz đačkih dana. Obično zaprema časno mjesto na zidu, većinom nad uzglavljem svećenikove postelje. Od onoga sretnog časa, kada ju pojedinac dobio u ruke, okrenulo se godišnje kolo vremena već po više puta. A promijenila je i diploma zajedno sa svojim posjednikom razna obitavališta. Ali i danas ima svoju vrijednost i čast.

Pogled na slike nebeske Majke, pogled na diplomu, na potvrdu, da je sin Marijin, utvrđuje u radu i ljubavi za spasom duša, tješi u borbama, oslađuje žrtve.

Čast zborničkoj diplomi!

Povijest novih pravila Marijinih kongregacija.

Malena je to brošurica, od samih 50 stranica u 32., pa ipak, koliko je stajala truda i napora! Pustimo povijest prijašnjih pravila, koja su se od osnutka prve Marijine kongregacije samo jednom promijenila, i to godine 1855. Novo doba, nove prilike u svijetu, nov porast kongregacija izazvao je potrebu, da se pravila ponovno pregledaju i potrebama novoga vremena što više prilagode.

I počelo se na njima raditi god. 1909. Mnogi iskusni muževi upitani su za savjet. Prvobitni nacrt prerađen je četiri puta. Sad su se prvi otisci sa širokim rubom poslali sedmorici otaca Družbe Isusove, pripadnicima sedam raznih provincija i šest raznih naroda: bijahu tu zastupani Nijemci, Englezi, Francuzi, Irci, Talijanci i Španjolci. Sva sedmorica dobro poznavahu Marijinu kongregaciju, petorica su od njih pače sastavila i priručnike za vodstvo kongregacija, a trojica bijahu urednici kongregacijonističkih glasila. Prema njihovim opaskama priredio se peti nacrt pravila, da se onda taj novi nacrt predade opet drugoj šestorici iskusnih i učenih otaca Družbe Isusove na proučavanje.

Potom je jedan otac s pokojnim o. Beringerom, savjetnikom sv. Zbora za Oproste i izvrsnim poznavaocem crkvenih propisa glede crkvenih bratovština, društava, kongregacija itd. pregledao sve, što je sveta Stolica u ovo zadnjih 25. godina glede Marijinih kongregacija odredila, kako bi pravila bila potpuno s njima suglasna. Napokon se nacrt i opet svestrano proučio i dotjerao tako, te je već sedmo izdanje nastalo od onoga prvobitnoga nacrta. Tako se napokon mogla nova pravila podastrti o. Generalu Družbe Isusove, da ih on svojom vlašću, podjeljenom mu od svete Stolice dne 8. prosinca 1910, odobri, potvrdi i proglasi.

Tako neznatno dijelce koliko je muke i truda stajalo! Ne morai li nas i to nukati, da ta svoja pravila visoko cijenimo i najsavjesnije opslužujemo?

Ženske organizacije za iskorenuće psovke. — »Savezu Djevojačkih društava« (Marijina kongregacija učiteljica u Zagrebu) javilo se 7 Društava s brojem svetih pričesti, što su ih članice primile od Božića do Uskrsa ove godine na tu nakanu, da se iskorjeni psovka; a to su ova: Split, kod oo. Isusovaca: 1068 pričesti; zavod Martinis Marchi: 828; Omišalj: 600; Bebrina: 638; Kraljevica: 1181; Mlini (Župe): 298; Voloder: 217. Još se javiše Revniteljice iz Kraljevice: 456; i kongreganistice iz Senja: 192 pričesti. — Gdje su druge?

Sv. Dominik.

Mjesečni zaštitnik 4. kolovoza.

Ovoga je Sveca dobri Bog dao sv. Crkvi, da joj bude i životom i naukom svojom čvrsta obrana. Rodio se god. 1170. u Španjolskoj od bogoljubnih roditelja. Postavši svećenikom pođe s biskupom svojim u južnu Francusku i tude nađe mnogo krivovjernika »Albigenaca«, što su Crkvi ljute rane zadavali, hramove Božje razvaljivali, a svećenike ubijali.

Pribravši Svetac oko sebe više pobožnih i revnosnih duhovnika odluči, da će osnovati novi duhovni red, koji će primjerom evanđeoskega siromaštva i propovijedanjem ustati na obranu svete vjere katoličke. Godine 1215. dođe s biskupom Toulonskim u Rim na općeniti crkveni sabor. U Rimu zamoli papu Inocenta III., da mu potvrdi duhovni red. Papa mu preporuči, neka se s drugovima svojim dogovori o pravilima reda, pa neka ih onda donese na potvrdu.

Povrativši se u Toulouse sveti Dominik u dogovoru s braćom redovničkom izabra za novi red pravila sv. Augustina, promijenivši ih gdješto i pooštrivši ih prema potrebama vremena. Tada ih ponese u Rim, a novi papa Honorij III. svečano ih potvrdi dne 22. prosinca 1216. Budući da je članovima toga reda glavna dužnost propovijedanje, prozva se red »propovjedničkim«, a po utemeljitelju »dominikanskim«.

Papa zadrža sv. Dominika nekoliko mjeseci u Rimu, i tude Svetac podiže jedan muški i jedan ženski samostan svoga reda. Iza toga se povrati u Francusku, pa učinivši s drugovima svojim redovničke zavjete 15. kolovoza 1217. i sâm i braća mu redovnička obilažahu Francusku, Španjolsku i Italiju propovijedajući riječ Božiju i obraćajući ljude k Bogu. God. 1221. oboli u Bologni, a znajući da će od te bolesti umrijeti sazva svoje redovnike, ostavi im kanoti zavjet svoj ljubav, poniznost, siromaštvo i druge redovničke kreposti. Kada su prisutni molili molitve za umiruće i došli do onih riječi: »Pritecite u pomoć Sveci Božji, pohitite ususret Anđeli Gospodnji,« preminu sv. Dominik, pun zasluga za nebo. Papa Grgur IX. uvrsti ga među Svece. — Ove godine slavi slavni red 700-godišnjicu svoga osnutka.

Velezaslužni red dominikanski i u nas je vrlo dobro poznat. U ranije doba bijahu dominikanci i u Zagrebu, a sada imaju u Dalmaciji 10 samostana. Po Hrvatskoj pak, Slavoniji, Bosni i Hercegovini oni su uz blagoslov Božji vrlo uspješno držali sv. misije.

Za svakoga.

»Ja nijesam još ni jedamput izostao od redovitog zborničkog sastanka . . .«

»Vrlo lijepo! A jesi li bio sinoć u kazalištu na onom prostačkom komadu?«

»Jesam.«

»Jesi li još član društva N., o kom su svi uvjereni, da je maslo neprijatelja Crkve?«

»Ali, molim te . . .«

»Čekaj malo! . . . Još nijesam gotov! Da li još držiš i čitaš, znaš, onaj »najbolje uređivani naš list«?

»On ima najviše novosti . . .«

»Čija je ona sluškinja jutros, ma da je danas petak, kupovala mesa na Kaptolu?«

»Ma tko još danas na ovakoj skupoći posti u obične petke?«

»Ne znaš li ti, da je trgovac N., iz čijega si dućana malo prije izišao, član tajnoga društva, od Crkve zabranjenoga?«

»Ali je zato ipak pošten čovjek; on ima svega, a i jeftin je.«

»I ti si mi pravi kongreganist! Ne reci nikomu više, da si zbornik Marijin, dok ne budeš takav i djelom; i to ne samo u zborničkoj kapelici, već svagdje« . . .

Ne daj si soliti pamet od kogagod!

Sastala se moba kod susjeda Ivana. Radilo se marljivo cijeli dan i govorilo se o svemu i svačemu, najviše dakako o vjeri. Bio u mobi i jedan čovjek, koji je nešto više čitao pa se pravio mudrijim od svih te mislio, da nije dosta pametan, ako ne udari na vjeru i na svećenstvo. Da svojim riječima podade pred priprostim seljacima veću važnost, reče, da njegov stric imade kod sebe jednu debelu knjigu, u kojoj se kaže, da je Isus za nas trpio i umro i tako nam svima nebo otvorio, a pakao zatvorio; zato da može svatko živjeti, kako hoće, pa će se ipak spasiti.

Sv. Dominik.

Na to će mu jedan seljak ovako:

— Recimo, prijane, da ti imaš dva sina. Ti si samovlasnik svega imetka; ali komu ćeš ga ostaviti, ako ne svojoj djeci? Kažimo sada, da ti se djeca s vremenom pronevaljale, kako se to žalibože često događa, pa da te stanu danomice pogrđivati i svakojako vrijeđati, da te počnu pače i zlostavljati i iz tvoje vlastite kuće tjerati te van: kaži mi, što bi ti uradio! Zar ih ne bi napokon, kad sve opomene i lijepe riječi ne bi pomogle, izbaštinio? To bi oni sasvim zaslužili, barem dok se temeljito ne poprave i ne nauče poštivati svoga roditelja. Je li tako?

— Jest, tako je!

— No vidiš, a što drugo radi Otac naš nebeski s nama, kad nas nepokorne i neposlušne zauvijek odbaci od sebe i zatjera u pakao? Ili zar misliš, da se samo Bog mora dati vrijeđati dan na dan, pa još od ovakvih kukavelja kakvi smo mi? Ili držiš, da time Bog komu krivo čini, kad ga iza opakoga i neokajanoga života baci u pakao? Ali onda odsudi sve roditelje, koji na sličan način postupaju sa svojom djecom, kad ne će, da ih slušaju. A tko je ljudima dao tu mudrost, da oni znadu što valja, a što ne valja? Zar nije Bog? I što je slobodno ljudima, to da nije slobodno Bogu? . . .

Nije trebalo više: mudrijaš se pokunjio i ušutio.

Pomanjkanje svećenstva.

Njemački listovi ističu, kako je samo u Turskoj uslijed rata postradao 761 uzgojni zavod sa 76.000 učenika, što su ga prije rata uzdržavali razni redovi iz Francuske, Italije, Ruske i Engleske. Redovnici su ili pozvani pod oružje ili su kao državljani zaraćenih država morali ostaviti Tursku. Francuski redovi sami su uzdržavali 530 zavoda sa 54.000 učenika.

Da ne propadne sve, što se tijekom mnogih godina teškom mukom postiglo, preuzimaju misijonske poslove u Turskoj redovnici iz Austrije i Njemačke. To je dalo povoda slobodno-zidarskom listu »Tribuna« u Italiji, da se rasplače nad sudbinom tolikih katoličkih zavoda i požali brojne francuske i talijanske misijonare! Krivo je tomu listu najviše, što na Istok polaze toliki austrijski i njemački misijonari, pa pita: Što veli na to Vatikan? to jest sv. Otac papa. Na to pitanje zgodno odgovara florentinski list »Unità Cattolica« ovako:

Što veli na to Vatikan? Ne veli ništa, nego pokazuje prstom na nebrojene svećenike u Francuskoj i u Italiji, koji su svi do pedesete godine pozvani pod oružje. Izuzev nešto malo slabih i nesposobnih staraca, sve je drugo otišlo pod pušku na neizrecivu štetu katoličke vjere. Što veli Vatikan? Upire prstom na Njemačku, Austro-Ugarsku, Rusku, Belgiju i Englesku, gdje svećenici nijesu pozvani pod oružje, već da i na ratištu samo svoju svećeničku službu vrše. Mnogi su se tamo dragovoljno prijavili za razne službe u lazaretima, i još ih ima, koji rado polaze u Istok, Afriku i Indiju, da nadomjeste istjerane i unovačene svećenike misijonare. Dobro kaže »Tribuna«, da će njemački misijonari širiti ne samo katoličku vjeru već i njemački jezik i njemačku kulturu; ali tko je tomu kriv, liberalna gospoda oko »Tribune«? Zacijelo ne talijansko svećenstvo, od kojega je 20.000 pozvano pod pušku, niti francusko, kojega su do 30.000 unovačili, a već ga je 3.000 poginulo. Nije tomu kriv ni Vatikan, koji se ne manje brine za tolike svećenike i ostavljene vjernike u Italiji i Francuskoj, kao i za one u misijonskim krajevima.

Čuvajte se krivih proroka.

Mnogo se širi u narodu svakojako praznovjerje. Bacaju se karte, zovu se duhovi, vrte se molitvenici, prepisuju se praznovjerne molitve, kao na primjer tobožnji »San blažene Gospe« itd. Budimo oprezni! Tko sam ne razumije stvar, neka pita svećenika. Ne reci: »Svećenici su uvijek proti tomu: šta ću ih onda i pitati?« E pa dobro, kad znaš, da su uvijek proti tomu, zašto ih onda ne slušaš? Tko je dužan brinuti se za čistoću svete vjere? U peć s takvim praznovjernim knjižicama i pismima! U peć s praznovjernim kartama, a gatalice valja prijaviti oblasti! Navlastito valja se čuvati t. zv. špiritističkih sjednica ili zazivanja duhova. To je strogo zabranjeno svakom katoliku. Ispituj radije svoju savjest mjesto da pitaš duhove za kojekakove laži!

Podižu glavu i kojekakvi krivovjerci. Osobito tako zvani nazarenci misle, da mogu sada u mutnome loviti. Govore: Mi smo uvijek proti oružju i proti ratu. Naša vjera nam brani osvećivati se i ranjavati druge: Dođite dakle k nama!

Što ćete na to? Prijavite ih oblasti kao buntovnike, jer vas odvraćaju od vaše domovinske dužnosti. Odgovorite im, da ni naša sveta vjera nikom ne dopušta ni osvetu ni ikakvu nepravdu; zašto onda oni radije ne prijeđu k nama? Ne dajte se zaslijepiti ispraznim riječima, kao da naša sveta vjera ne valja zato, što nevaljaju neki tobožnji vjernici. Pokažite im svojim primjerom, da vas vaša katolička vjera puno boljemu uči od njihove krive vjere; tako ćete im najprije začepiti usta. Ne psuj, ne kradi, ne diraj u tuđe poštenje, ne opijaj se, ne upuštaj se u kojekakove nepoštene poslove, ne zalazi u sumnjive kuće, ne druži se s pokvarenim osobama, ne lačaj se pokvarenog štiva; naprotiv moli se često i od srca, pomozi bratu gdjegod možeš, zapriječi svako zlo, koliko je do tebe, a promiči svako dobro, gdje ti se samo pruži za to prilika: eto, zar to sve ne traži od tebe i tvoja sveta katolička vjera? Idi, i čini tako, pa se krivovjerac ne će ni usuditi, da ti se ma samo približi. Dobre i odrješite katolike ne će napastovati, već samo one, za koje zna i vidi, da sami ništa i malo što drže do svoje vjere.

Sadržaj: Proglašenje »blaženim« Klaudija Kolombjera 177. — Srce Isusovo, koje je Ocu jako omiljelo 178. — Kako da se vjer. organizacija provede 180. — Iz svagdanjeg života 182. — Papa kralj 184. — Život bl. Margarete 187. — U boj proti svim neprijateljima! 189. — Macedonski unijati 190. — S ratišta 192. — Razno 193. — Zahvalnice 194. — Zbornička diploma 195. — Povijest novih pravila M. k. 197. — Ženske organizacije za iskorjenuće psovke 197. — Sv. Dominik. — Za svakoga 198. — Ne daj si soliti pamet! 199. — Pomanjkanje svećenstva. — Čuvajte se krivih proroka! 200.

Urednik: Stjepan Babunović D. I. u Zagrebu.

Broj 9. RUJAN 1916. Tečaj XXV.

Katolička omladinska društva.

Opća nakana molitava i dobrih djela u rujnu, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Dobri Otac svega kršćanstva, komu srce nemilo krvari uslijed okrutnoga rata, poduzimlje već od početka ovoga pokolja sve što može, da ga kakogod zaustavi i da ublaži sudbinu tolikih, što su bilo u ratu bilo uslijed rata ma kako nastradeli. Ali njegovo bistro oko gleda i u daleku budućnost, te nas u ovom mjesecu pozivlje, da se što više možemo zauzmemo za mladež, tu jedinu nadu Crkve i narodâ.

Tko ne zna i tko ne vidi, kako su nam domovi opustjeli te kako svekoliko javno djelovanje trpi zato, što su ponajbolje sile pod puškom, a dobrim dijelom već i u hladnom grobu? S velikim strahom gleda u budućnost i Crkva i domovina: tko će ispuniti tolike praznine, tko će nadomjestiti tolike gubitke? Ni najjednostavniji zanat ne dade se preko noći dobro izučiti, a kamo li tolike i tako važne službe u Crkvi i u državi. Tu se hoće mnogo škola, mnogo znanja, mnogo iskustva; a eto razrijeđuju se sve više redovi, iz kojih su i Crkva i država redovito primali svoj podmladak. Ne samo mladići od 20, 18 godina, već i oni od 17, pače u gdjekojim državama i oni od 16 godina stoje već pod puškom. Opustješe viši razredi srednjih učilišta, a posljedica toga bit će ta, da će doskora opustjeti i sveučilišni fakulteti, a potom da će biti sve manje i svećenika i državnih činovnika.

Nije to jedino zlo, što prijeii općemu dobru od ovoga rata; puno je veće to, što mnoga djeca ostadoše bez dovoljnog nadzora te rastu prepuštena sama sebi poput poljske ili šumske divljake. Preslaba je majčina riječ i ruka, da uzdrži u stezi djecu, koja nijesu od maloće odgojena u strahu Božjem. Sad se ti propusti ljuto osvećuju nanemarnim roditeljima samim. Svi uviđaju, da je skrajnje vrijeme, te se nešto učini za djecu i odraslu mladež. Izdaju se propisi, spremaju se zakonske osnove, sazivaju se pozvani na dogovore; sve je to lijepo i

hvale vrijedno; ali iskustvo nas uči, da se i u ovoj stvari valja uzdati — što no riječ — u se i u svoje kljuse, t. j. da katolici ne smiju skrštenih ruku čekati, dok im drugi pomognu, već da sami moraju zasukati rukave, ako hoće da si osiguraju čestit podmladak.

U današnje doba sveopćeg udruživanja ne može se ništa veliko ni trajno polučiti bez udružena te složna i dobro razdijeljena rada. Znade to jako dobro i sv. Otac, pa nas upozorava na katolička omladinska društva. Naglašujemo katolička, jer nam nijedno drugo društvo ne pruža dovoljno jamstva, da će se katolička mladež doista i katolički uzgajati; a bez katoličke odgoje nema uopće prave odgoje.

Što se god do sada i kod nas i drugdje u tom pogledu poduzelo, ako nije bilo izrazito katoličko, nije urodilo željenim plodom. Samo katolička vjera i katolička načela raspolažu sredstvima, koja su kadra čovjeka odgojiti za uzvišeni cilj njegov, za koji ga je Bog odredio na ovom i na drugom svijetu. Svi drugi nazori više manje odgajaju ljude za ovu zemlju; ali čovjek nije samo za nju stvoren. Kada strasti preotmu mah, onda to uviđaju i oni, koji inače zaziru od vjerskog, a pogotovo od strogo katoličkog odgoja; ali je tada obično već prekasno. Nije Crkva za to, da upravlja kaznionama i popravilištima, već za to, da čovjeka od malenih nogu postavi na takvu stazu života, koja ga ne će nikad ni blizu kaznione ili popravilišta dovesti.

Kod nas se je prije nekoliko godina lijepo razmahao pokret oko osnivanja katoličkih omladinskih društava na selu, a u gradovima oko Marijinih kongregacija. Možda se je prebrzo počelo, prije naime nego je bilo dovoljno svećenika, koji su ta društva proučili, da ih mogu uspješno rukovoditi. Možda se gdjegdje išlo odviše za tim, da se mladež priuči na zabave i društvenost, a manje na to, da obljubi krepost i vježbanje u kreposti pomoću svrhunaravskih sredstava. Toga radi zamriješe neke organizacije odveć brzo, prije nego su pravo počele i živjeti. Manjkalo im je onoga pravoga katoličkoga duha, koji bi ih i sâm gonio uvijek naprijed, te ne bi ovisili odviše o osobi, koja je društvo pokrenula.

Bio uzrok koji mu drago, što već postoji valja spasiti od propasti; gdje još ništa nema, valja što prije nešto poduzeti, jer je svaki čas dragocijen. Svraćamo pozornost vrijednih čitatelja Glasnika na naše članke: »Kako da se vjerska organizacija u župi provede i rukovodi?« Komu odgovara više ovaj način, neka se njime posluži; tko misli, da će odmah uspjeti s Marijinom kongregacijom, ili s trećim redom, ili s omladinskim društvom; neka slobodno udari tim putem. Glavno je, da se ne zanemari nijedan sloj i nijedan spol. I mušku i žensku mladež treba dobro organizovati; isto tako onu na selu, kao onu u gradu ili u trgovištima. Svrha svima tima organizacijama ima biti ista: da se mladež dobro poduči u vjeri i kršćanskom ćudoredu te sačuva od svake natruhe ne samo očitog bezvjerstva i posvemašnje ćudoredne pokvarenosti, već i vjerskog mrtvila i nehaja, koji nužno vodi do nevjere i iskvarenosti. Nuzgredno je pri tome ime, nuzgredno neko obćenito vodstvo, nuzgredna svaka osobnost: glavno je, da se stvar dobro prouči i upije, pa će se onda s uspjehom i rukovoditi.

Molimo Presv. Srce Isusovo, da blagoslovi ovaj korak, da nam dade dobrih katoličkih vođa, da nam očuva mladež od svakoga zla.

Kako da se vjerska organizacija pod zaštitom Srca Isusova u župi provede i uspješno rukovodi?

(Nastavlja se.)

I. Podmladak Vojske Srca Isusova.

Školsku djecu sazvat će svećenik ili u školu ili u crkvu — kakve su gdje prilike — pa će im ukratko reći, kako Isus rado ima djecu pa i njih, te ih zapitati, da li i oni rado imadu njega, i bi li htjeli štogod učiniti za njega. Onda će im predložiti, da će ih sve svrstati u malu »Vojsku« Srca Isusova. Djeca će se sva prijaviti.

Razdijelimo ih po razredima. Za svaki razred izaberimo po dva pročelnika, koji će paziti na red i mir, osobito u crkvi i na procesijama. Jedan pročelnik ide pred svojim razredom, a drugi iza svog razreda. — Djecu valja naučiti, kako se moraju vladati u crkvi, napose, kako moraju pokleknuti pred presvetim Otajstvom, kad stupe u crkvu, kada pristupaju k svetoj pričesti, kada izlaze iz crkve itd. Pročelnik, što je pred razredom, daje znak, kada treba kleknuti, ustati, poći; a onaj odzada pazi, da li svi tako čine.

Pročelnici izaberu između sebe predsjednika »Podmlatku«, a izabrani odabere na svoje mjesto drugoga za pročelnika.

Dobro bi bilo, kad bi Podmladak imao svoj posebni znak, n. pr. medaljicu Srca Isusova na vrpci. Uslijed ratnih prilika ne može »Savez Vojske« da nabavi dovoljnu količinu; ali čim se prilike poprave, mislit će se i na to. — Mlada četa imade i svoj barjak: narodnu trobojnicu sa Srcem Isusovim te natpisom: »Podmladak Vojske Srca Isusova u N.«, čemu se još doda i godina osnutka. Barjak se može dati napraviti u samostanima, što ih navedosmo u zadnjem broju Glasnika.

Napokon će župnik protumačiti djeci »Pravila Podmlatka Vojske« te upisati imena svih članova i podijeliti im upisnice, koje se dobivaju kod »Saveza Vojske« u Zagrebu. (Tri filira po komadu; ali valja naručiti najmanje 50 komada.) Na upisnicama otisnuta su pravila, a isto tako i u molitveniku »Srce Isusovo spasenje naše«, III. izdanje.

Prema § 7. Pravila treba da svaki član Podmlatka čita kod kuće svojima prema prilikama štogod iz kojeg nabožnog časopisa, napose iz Glasnika Presv. Srca Isusova, koji je ujedno glasilo svih »Vojska«. Župnik će dakle djecu uputiti, kako da dođu do tih listova, barem jednoga te će im ih sam naručiti. Listovi dolaze na župni ured, a tu ga podiže predsjednik Podmlatka i razdijeli pročelnicima, a oni svojoj četi. Pretplatu mogu ubirati pročelnici te ju uručiti predsjedniku, a ovaj župniku. Ovo dakako vrijedi za one, koji ne drže već otprije koji od napomenutih u pravilima listova.

Dva puta na godinu, i to o Božiću i o Uskrsu, javlja predsjednik Podmlatka »Savezu Podmlatka Vojske Srca Isusova« u Zagrebu, Nadbiskupski Orfanotrofij, koliko su se puta članovi pričestili na tu nakanu, da se psovka iskorijeni iz naroda. Tom će prilikom ukratko izvijestiti pomenuti Savez i o svem svom dojakošnjem radu. Ova je ustanova vrlo praktična; ona potiče članove na revnost; ona će zapriječiti, da društvo ne zamre i ne propadne.

Svake nedjelje sastaju se pročelnici sa svojim predsjednikom, da vide, kako je bilo s društvom prošloga tjedna. U određeni dan i sat javlja to predsjednik župniku i prima od njega potrebite upute i savjete. Druge nedjelje prvo će pitanje biti: Je li se izveo nalog župnikov?

Kada upravitelj odredi zajedničku svetu pričest, predsjednik će o tom izvijestiti pročelnike, a ovi svoje razrede, pa će se pobrinuti, da svi na vrijeme dođu i svi se u crkvi pobožno vladaju. Predsjednik i pročelnici imadu pred drugima prednost.

Gdje bude radi velikoga broja djece probitačno, da se Podmladak podijeli u dvije skupine: u jednu da se svrstaju školska djeca, a u drugi odrasliji dječaci, koji polaze opetovnicu, šegrtsku školu ili ne idu više ni u kakvu školu, a nijesu još dosegli 17. godinu: tu će se s odraslima slično postupati kod osnutka kao i sa školskom djecom. Sva gore spomenuta pravila i svi propisi vrijede i za njih. Odbor ovoga odjela sastoji se od predsjednika, podpredsjednika i dva savjetnika. Ovi se sastaju dva put na mjesec. Znakovi i barjak zajednički su obim odjelima.

Upravitelj neka izvještaje predsjednikâ strpljivo sluša i veliku važnost na njih polaže.

II. Podmladak Djevojačkog društva Srca Isusova.

Istodobno s Podmlatkom »Vojske« može se početi i s Podmlatkom »Djevojačkog društva«. Postupa se slično kao i s prvim Podmlatkom. Pravila su u glavnom ista; samo što djevojčice imadu pročelnice ili bolje revniteljice, jer se ovako zovu odbornice i u Djevojačkom društvu. Revniteljice biraju predsjednicu, i ova stoji u dodiru sa župnikom, kojega točno izvješćuje o napretku Podmlatka.

Znak djevojačkog Podmlatka jest medaljica Srca Isusova na uskoj crvenoj vrpci. Nose ga kod pričesti i u procesijama. Barjak im je bijele boje sa slikom Srca Isusova i sličnim natpisom kao kod muškoga Podmlatka.

Sve ostalo, što je rečeno za muški Podmladak, vrijedi i za ovaj ženski. I on se može do potrebe razdijeliti u dvoje: u jednom odjelu neka budu školske djevojčice, a u drugom odraslije, koje ne polaze više pučku školu, a nijesu još zakoračile u 14. godinu; u ovoj se naime godini obično pripuštaju u »Djevojačko društvo.

Pravila Djevojačkog Podmlatka otisnuta su u III. izdanju molitvenika »Srce Isusovo spasenje naše«, a donosimo ih evo i ovdje.

Pravila Podmlatka »Djevojačkog društva Srca Isova«.

§ 1. Svrha je »Podmlatka djevojačkog društa« štovati na poseban način Srce Isusovo i širiti ovu pobožnost među djevojčicama.

§ 2. Članom »Podmlatka djevojačkog društva« može biti svaka djevojčica, koja se pričestila, pa dok ne svrši pučku školu (14. godinu).

§ 3. Dužnosti članova. Pričešćuje se najmanje jedamput na mjesec.

§ 4. Drži pravila Djevojačkog društva.

§ 5. Svako jutro moli: »Isuse moj, danas neka bude sve na nakanu Srca tvoga!«

§ 6. U nedjelju čita ili sluša kod kuće nešto iz »Glasnika Srca Isusova« (ili kojega drugog nabožnog časopisa).

§ 7. Pravilnik i imenik društva izložen je u crkvi.

§ 8. Ustrojstvo »Podmlatka djevojačkog društva«. Ako je učiteljica član Djevojačkog društva, onda ona upravlja i s »Podmlatkom djevojačkog društva«, inače koja druga djevojka iz Djevojačkog društva, koju izabere glavarica dogovorno s upraviteljem.

§ 9. Ona, koja upravlja s Podmlatkom, drži djevojčice na okupu, u crkvi pazi, kako se ponašaju, kako mole. Paze na njih i izvan crkve, tako da kad djevojčice stupe u Djevojačko društvo, budu već uzgojene u duhu društva.

§ 10. Kada djevojčica svrši pučku školu (navrši 14. godinu), prelazi u Djevojačko društvo i dobije znakove toga društva.

§ 11. Upraviteljica izvješćuje g. župnika o životu i napretku Podmlatka svaki mjesec.

Glasilo djevojačkog Podmlatka jest »Glasnik Srca Isusova«. Ako ga nitko u njihovim kućama ne drži, držat će ga one. Pretplatu ubiru pod jesen za buduću godinu revniteljice i daju glavarici a ova župniku; župnik naruči na župni ured toliko Glasnika, koliko je pretplate sabrano, da ne bude poslije kakvog nereda. Prijave li se nove pretplatnice, za njih će se Glasnik poslije naručiti. — Glasnik podiže glavarica i daje revniteljicama, a ove pretplatnicama svoje skupine.

(Nastavit će se.)

Ovogodišnji blagdan Presv. Srca Isusova.*

Zagreb, Svetište Srca Isusova. Cijeli mjesec lipanj služila se izjutra tiha sv. misa pred izloženim Svetotajstvom, a na koncu molile litanije Srca Isusova s molitvom za mir. Pred blagdan obavljala se javna devetnica: izjutra kao obično, a predvečer svaki dan: propovijed, litanije, blagoslov. — Sam blagdan kao i slijedeća nedjelja, proslavio se osobito svečano. U petak bilo cijeli dan izloženo presveto Otajstvo od 5½ do 7½. Počasnu stražu obavljahu muške i ženske kongregacije, što imadu svoje sijelo uz svetište Srca Isusova, te po dvije djevojčice u bjelini, što ih svrstala g. Visković, tajnica euharističke sekcije kongregacije »Navještenja bl. Dj. M.«. I »Djevojačko društvo« iz Trnja došlo sa svojom učiteljicom gcom Engelhardt, da se zajednički pokloni Gospodinu. Svečanu svetu misu odslužio je toga dana posvećeni biskup dr. Josip Lang, a propovijedao je župnik sv. Blaža dr. Svetozar Rittig.

U subotu bilo izloženo Svetotajstvo od 5½—9 s. Popodne došlo mnogo naroda izbliza i izdaleka. U nedjelju već rano izjutra došao župnik iz Vrapča sa svojim župljanima, a oko 9 sati brojna procesija iz moslavačkih župa, navlastito iz Vojnoga Križa i Kutine pod vodstvom dekana i kutinskog župnika Lovadenića i kriškog kapelana Lj. Jesiha, te velika procesija iz Sv. Nedjelje kraj Samobora, koju je doveo kapelan Kovačić. Prije glavne mise propovijedao je ovdašnji gvardijan o. Ivan Franjković, a svečanu biskupsku misu odslužio je uz sjajnu veliku podvorbu preč. gg. kanonika, prebendara i klerika preuzv. g. nadbiskup, dr. Antun Bauer.

Popoldašnja procesija, koju je vodio iz crkve Srca Isusova nadbiskup, bijaše vrhunac ovogodišnjega slavlja Srca Isusova. Što je god katoličkoga u Zagrebu sudjelovalo je u procesiji ili ju barem pobožno dočekalo na prolazu. Sva katolička društva, muška i ženska stupahu pod svojim barjacima i sa svojim znakovima, a gospođe odbornice Društva za sveudiljno klanjanje, te obadvije kongregacije gospođa i gospojica, kongregacija učiteljica i Jelisavino društvo, stupaše s goručim svijećama ispred brojnoga klera. Uz preč. kaptol prisustvovahu procesiji svi ovogradski župnici, i grčko-katolička župa iz gornjega grada, zatim gradonačelnik s gradskim činovništvom i velika povorka čč. ss. milosrdnica.

* Što uslijed ratnih neprilika što uslijed velike naklade lista prisiljeno je uredništvo dati rukopise tiskati više tjedana prije nego ima dotični broj da izađe; tako bilo i s brojem 8. i zato istom u ovom broju donosimo vijesti o proslavi ovogodišnjeg blagdana. — Op. ur.

Osobito je privlačna bila skupina vanjskih župa. Uslijed velikog zakašnjenja vlaka zakasnila malo i lijepa procesija iz Gradeca kod Križevca, koja se ipak još na vrijeme pridružila glavnoj procesiji. Uzoran red, skladno i dobro razdijeljeno pjevanje, te usrdna pobožnost nepreglednog mnoštva: sve je to neodoljivo djelovalo na sve učesnike i posmatrače te potreslo srcem mnogih mlakih i mlitavih. Svi su se slagali u jednodušnom sudu: Ovakova procesija može se prirediti samo u Svetištu Srca Isusova! Samo u ona tri dana: petak, subotu i nedjelju primljeno je u crkvi Srca Isusova preko 5000 pričesti.

Po svoj zagrebačkoj nadbiskupiji proslavio se ove godine blagdan Srca Isusova prema okružnici nadbiskupovoj (vidi broj 7. Glasnika, stranu 160.) osobito svečano. Narod je svom natpastiru veoma zahvalan, što mu je dao priliku, da svom srcu dade oduška te proslavi blagdan Srca Isusova, što ljepše može. U Vinici n. pr. narod darovao sav ukras za oltar Srca Isusova (oltarnik, predoltarje, svijeće, vijence itd.) te cijeli dan revno dolazio u crkvu. Procesija s presv. Otajstvom bila upravo divotna.

Sarajevo. U prvostolnoj crkvi, posvećenoj Presv. Srcu Isusovu, kao i u sjemenišnoj, molile su se cijeli mjesec litanije Presv. Srca Isusova pred izloženim presv. Otajstvom. Prije blagdana u obje crkve bila trodnevna pobožnost predvečer; u sjemenišnoj crkvi sva tri dana i propovijed. U katedrali slavi se blagdan na sam petak, a u sjemenišnoj crkvi više u slijedeću nedjelju. U nedjelju se drži iza svečane biskupske mise svake godine velika procesija s presvetim Otajstvom. Ove godine nije u Sarajevu bilo stranoga svijeta, poradi otešćanog putovanja; ali su se zato domaći katolici veoma lijepo ponijeli.

Omišalj, 2. srpnja 1916 (na otoku Krku, Istra). — Slavno uredništvo! Proslavili smo kako prošlih godina, a ove još svečanije mjesec lipanj u čast Božanskoga Srca Isusova.

Svakog jutra rana misa u 5 sati, a pred misom pričešćivanja. U večer pred oltarom Srca Isusova čitanje iz knjižice »Mjesec lipanj posvećen Srcu Isusovu«, zatim »Zlatna krunica« s litanijama.

Kako je ove godine blagdan Srca Isusova pao zadnjeg dana lipnja, to smo onaj dan osobito svečano proslavili. Ujutru počele pričesti iza četvrte ure, slijedila sv. misa tiha u pet a svečana u deset sati. Naša dva revna svećenika župnik Mužinić i kapelan Volović slušali su neumorno sv. ispovjedi, navlastito u oči blagdana i na sam blagdan. Onog jutra pristupilo je k svetoj pričesti 737 vjernika, a tijekom mjeseca 2703, ukupno 3440.

Utješljiv je to pojav za župu od 2500 duša, od kojih je poprilici trećina odsutna što u Americi, što po bojnim poljanam.

Uvečer smo uz obične molitve izmolili »Posvetnu molitvu«, zatim »Otprošnju« sve kako je u krasnom molitveniku »Srce Isusovo spasenje naše« III. izdanje 1916. Na koncu podijelio nam župnik blagoslov s Presvetim, a prije rastanka već u kasnu uru zaorila naša lijepa crkva, poznatom pjesmom: »Pjevajmo braćo kršćani«. Puk u većini drži ovaj petak po osmini tjelovskoj blagdanom, ako se tko baš i prihvati posla, ali k sv. misi prisustvuju svi; inače čuje se opći glas: Kad će nam Presv. Srce Isusovo biti zapovjednim blagdanom?! Isto se tako iz stotinâ skrušenih srdaca dizala k nebu vruća molba: »Presveto Srce Isusovo, daj nam mir i smiluj nam se!«

Kolan *na* Pagu. — Prije blagdana obavismo devetnicu, a na sam blagdan primismo naknadnu sv. pričest i držasmo ophod s kipom Presv. Srca. Imamo »Apostolstvo molitve« i »Vojska Srca Isusova«.

Generalna pričest djece po svem svijetu.

Pismom svoga državnoga tajnika kardinala Gasparija od 26. lipnja ove godine pozvao je sv. Otac papa Benedikt XV. sve biskupe svega katoličkog svijeta, da bi se pobrinuli, te na dan 30. srpnja ove godine pristupe sva djeca obojega spola što svečanije k sv. pričesti na na nakanu Njegove Svetosti, sv. Oca pape. Koliko u ovaj čas mogosmo doznati, razvila se i u našim hrvatskim krajevima živahna djelatnost, da se želji sv. Oca potpuno udovolji. U Sarajevu je toga dana preko 1.000 djece pristupilo k stolu Gospodnjem, a u Zagrebu u crkvi Srca Isusova više hiljada.

Sedamstogodišnjica porcijunkulskog oprosta*.

1216.—1916.

Godine 513. po Kr. došla su četiri pustinjaka iz sv. zemlje u sunčanu Italiju te se nastanila u lijepoj spoletskoj dolini nedaleko Asiza. Ovdje sagradiše malenu crkvicu, koju prozvaše »Marija anđeoska«, a to, kako piše sv. Bonaventura, zato što se u onoj crkvici više puta čulo anđeosko pjevanje. Kad su se odselili pustinjaci, potpala je crkvica pod vlast Benediktinaca, koji su joj doznačili malenu česticu zemljišta — »malenu porciju« pa je radi te malene čestice i sama crkvica bila kasnije prozvana »Porcijunkula«. Kao svojina Benediktinaca održala se crkvica Porcijunkula sve do 13. stoljeća, ali bijaše u dosta trošnom stanju, te joj prijetila pogibelj, da će se porušiti.

Ova crkvica bijaše prava slika propadanja kršćanskog života onih dana. Katolička Crkva bijaše opkoljena sa svih strana neprijateljima, koji su ugrožavali njezinu slobodu; krivovjerci se svuda pojavljivali i narod zavađali na otpad od vjere, veliki dio puka, a i mnogi svećenici i redovnici dadoše se na uživanje. Vlastodržci vladahu nepravedno i nasilno; oholost, nevjera, nečistoća, razbojstva bijahu sasvim preotela mah. Ali je bilo i dobrih i plemenitih ljudi, koji su se molili dobrom Bogu, da se smiluje Crkvi i kršćanstvu. I Bog, koji daje »mudrost malenima«, smilovao se na čudnovati način: poslužio se neznatnim čovjekom, da proizvede veliko djelo. Bijaše to sv. Franjo, sredstvo pak Porcijunkula.

I tebi će samoj mač probosti dušu.
(K blagdanu 7 Žalosti dne 15. rujna.)

Sv. Franjo radi goruće svoje ljubavi prema Bogu prozvan »serafskim«, utemeljio je g. 1209. duhovnu četu »Manje Braće«. Kamo je god došao navieštao je riječ Božju više primjerom negoli riječju. Svoje učenike šalje bosonoge i gologlave da svojim izgledom obrate oholi i razuzdani svjet. Središte tog duhovnog ratovanja ne bijaše Rim već Porcijunkula, neznatna crkvica u Spoletu. Sveti Franjo dobio ju na poklon od Benediktinaca. Uz nju je sagradio nekoliko ćelija, i tako postade Porcijunkula kolijevkom franjevačkog reda.

Sv. Bonaventura, general franjevački, piše u životopisu sv. Franje o Porcijunkuli: Svetac je ljubio ovo mjesto više nego koje drugo, jer je tu učinio početak u poniznosti i napredovao u krepostima. Umirući preporučio je ovo mjesto, posvećeno bl. Djevici Mariji osobito svojoj braći. U Porcijunkuli primio je patrijarha ubogih glasoviti porcijunkulski oprost, a ove godine slavimo sedamstotu godišnjicu, kako se to zbilo. Kad je jedne večeri sv. Franjo oplakivao u svojoj ćeliji zaslijepljenost grješnika, ukaže mu se Anđeo te ga pozove, da pođe u crkvicu, gdje ga čeka Božanski Spasitelj u pratni svoje djevičanske Majke i svetih Anđela pozivajući ga, da stupi pred prije-

* Zakasnilo za broj 8. Op. ur.

stolje milosti. Pun svetog žara stupi sv. Franjo u crkvicu te se u dubokoj poniznosti baci na lice. Isus ga ljubežljivo pogleda i reče mu, neka moli koju milost. Sv. Franjo ne traži milosti za svoju osobu već moli, da bi svi grješnici, koji se skrušeno ispovjede na tom svetom mjestu, primili potpuno oproštenje svih vremenitih kazna. Spasitelj na to odgovori: »Franjo, mnogo zahtijevaš; ali — primit ćeš još većih milosti! Idi k mom namjesniku, k sv. Ocu papi, i zamoli ga, neka proglasi oproste, koji su ti dani.« Čudnovate prikaze nato nestane, i jutarnja zora zarudi nebo.

Sv. Franjo pođe u pratnji jednoga brata u Perađu do pape Honorija III. te ga zamoli, neka bi mu potvrdio ovu milost: Svatko, koji pohodi crkvicu Porcijunkulu te se u njoj skrušeno ispovjedi, dobiva potpuno oproštenje svih vremenitih kazni. Honorij se čudom čudio, što to Franjo od njega traži, jer u ono doba nijesu potpuni oprosti bili tako običajni kao danas. Ali sv. Franjo nastavlja: »Što molim, ne tražim ja sam od sebe, već moj Gospodin Isus Krist šalje me ovamo s porukom, da to prosim.« Kad se je papa konačno uvjerio o istinitosti Franjinih riječi, odobri mu oproste, a Franjo otiđe.

Sa dobivenim oprostima nijesu se počeli odmah služiti, jer su nastale dvojbe, na koji se dan mogu primiti. Nu dragi Bog pobrinuo se za svoje djelo. U ponovnoj objavi bi određen za taj oprost dan 2. kolovoza. Ponovno ide sv. Franjo k papi, koji je i glede dana udovoljio njegovoj želji. Osim toga zapovjedi sedmorici biskupa iz Umbrije, da 2. kolovoza otiđu u Spoleto te svečano posvete crkvicu Marije Auđeoske i da proglase porcijunkulski oprost. Tom zgodom stupio je sv. Franjo na propovjedaonicu i jakim glasom doviknuo sabranom narodu: »Hoću, da vas sve skupa dovedem u nebo. Zato vam evo naviještam oproste, koje sam po milosti Božjoj primio iz usta papinih. Vi svi, koji ste se danas ovdje sakupili, i svatko, koji će se do godine na taj dan ovamo navratiti, primit ćete obilato oproštenje svih grijeha.«

Radost puka bijaše velika. Najprije počeše dolaziti iz Italije, a zatim i iz drugih krajeva mnogobrojni hodočasnici, koji su skrušeno ispovjedali svoje grijehe, da postanu dionici velikih milosti. Barnaba Sijenski, pratioc sv. Bernardina pripovijeda da je vidio preko 20.000 hodočasnika. Kraljevi, knezovi i mnoge odlične gospođe klečale su u Porcijunkuli usred jednostavnog puka. Sam Bog znade, koliki su ovdje istinito poboljšali svoj život i tako izbjegli vječnim kaznama i polučili vječno blaženstvo.

A našlo se i takvih, koji su pobijali valjanost porcijunkulskog oprosta tobože zato, što nijesu zabilježeni u posebnom papinskom listu. Ali povijestnička vrela navode nam sasvim pouzdane vijesti o Franjinom razgovoru s papom Honorijem III. Sv. Franjo nije niti tražio od pape pismo i pečat: »Vaša riječ mi je dosta. Ako je djelo od Boga, Bog će ga sam proglasiti. Blažena Dijevica moje je pismo, Isus je bilježnik, a Anđeli svjedoci.« O porcijunkulskom oprostu imademo neoborivi dokaz istinitosti, a to je: zajamčena usmena predaja.

S početka su se oprosti mogli dobiti samo u Porcijunkuli. Grgur XV. podijelio je 4. srpnja 1622. porcijunkulske oproste svim vjernicima cijelog svijeta, koji bi se ispovjedili i pričestili te se pomolili na nakanu sv. Oca u kojojgod franjevačkoj crkvi. Važno je, da se porcijunkulski oprosti mogu namijeniti i vjernim dušama u čistilištu, te da se mogu dobiti isti dan i po više puta: »toties-quoties«, t. j. toliko puta, koliko puta skrušeno ispovjeđen posjetiš koju franjevačku crkvu. Pripovijeda nam povijest, da su pape Klement XI., Benedikt XIII., Klement XIV. često zalazili u Porcijunkulu, da postanu dionici tog velikog oprosta. **Fr.**

Srce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo.

Nema čovjeka na svijetu, a ne će se ni roditi, koga Božansko Srce ne bi zadužilo. Sve obasjava svojom svjetlošću, sve grije svojom ljubavlju, sve privlači svojom dobrotom. Kao što nema stvora na svijetu, koga ne bi rasvijetlila svjetlost sunca i grijala njegova toplina, tako nema nikoga, tko ne bi primio od punine Srca Isusova. Želiš li to, kršćanine, pobliže saznati, poslušaj me, kazat ću ti.

Više si puta već čuo, da apostoli, osobito sv. Pavao, zovu sv. Crkvu

Otajstveno tijelo Isusovo.

Zato vjerujemo i ispovijedamo, da je Isus glava sv. Crkve, a i svega roda ljudskoga. Tertulijan, stari kršćanski pisac, veli: »Bog je pri stvaranju Adama imao za uzor budućega Boga-čovjeka.« Isus je najsavršeniji uzor svakomu čovjeku. Zato se svaki čovjek ima ugledati u Isusa, kao u svoj prauzor. Isus upliviše svojim uzorom na svakoga čovjeka po namjeri Boga Stvoritelja.

Obično velimo: kakvo je srce čovjeka, takav je i sav čovjek. I to punim pravom, jer se u srcu očituje cijelo mišljenje i čuvstvovanje svakoga. Hoćemo li zato, kako smo dužni, ugledati se u naš prauzor, Isusa, treba osobito da motrimo njegovo Srce. Jer ako je Isus, kako nas uče apostoli, glava sv. Crkve, to možemo reći, da je Presv. Srce Isusovo, srce sv. Crkve. Srce je Isusovo dakle punina najsavršenijega uzora, od kojega punine imadu crpsti svi ljudi, a osobito mi kršćani, koji smo tako srećni, te poznajemo taj uzor.

Ali, dragi moj kršćanine, Srce Isusovo nije samo uzor, koji nam pokazuje, kako nam treba urediti svoje srce; Srce je Isusovo i punina sve one sile i pomoći, što su potrebite svim ljudima, da im se srce preinačuje prema Uzor-Srcu Isusovu. I ovo je upravo ona punina, o kojoj sv. Crkva govori u ovoj pohvali, koju ti evo tumačim. Zaustavimo se malo i pogledajmo, što smo primili iz

Punine Presv. Srca.

Prigodom jedne sv. misije reče žena mužu svomu, velikom, sablažnjivom pijancu, da dođe i da posluša ganutljive misijonske propovijedi. Muž joj odvrati strašnom psovkom i kletvom. Prema koncu sv. misije reče mu žena: »Dragi mužu, dođi, da barem pogledaš krasnu sliku Srca Isusova, što je u crkvi izložena, kad već ne ćeš da propovijedi poslušaš.« »Hm,« reče joj muž, »to mogu učiniti.« Ode u crkvu, pogleda sliku Presv. Srca, razgleda ju za neko vrijeme. Osobito mu se svidi velika rana i križ nad Srcem. Najedanput mu dođe misao: »Tu ranu si ti udario, taj križ si ti napravio Srcu Isusovu!«

Ova ga je misao potresla do u dno srca i ganula ga napokon do suza. Pogleda na stranu, zapazi misijonara u ispovjedaonici, pohiti pred njega i vanrednom skrušenošću ispovjedi se i pričesti.

Vrativši se kući, zagrli ženu i djecu, i pripovijedi im velike milosti, što ih je iz punine Presv. Srca primio, a zatim reče: »Dosada

sam vas sablaznio svojim opakim životom; al odsada ću vam biti na radost i uzor.« Održao je riječ. Obrati kuću svoju, što je dosad bila pakao, u raj.

Tko bi mogao izbrojiti sve milosti, što smo ih dosada primili od Boga!? A

Sve milosti

primamo iz punine Presv. Srca Isusova.

Svaki čitalac »Glasnika Srca Isusova« zna, da je Srce Isusovo znak beskrajne ljubavi Isusove prema nama. A toj ljubavi duguje sav svijet sve, štogod je dobio i čemu se god nada.

Sve je svoje neizmjerne zasluge Krist Gospodin položio u blagajnu svete svoje Crkve. Dao joj je i svoje Presv. Srce. Naložio joj je, da bez prestanka dijeli ljudima od toga neizcrpivoga blaga.

Ta vjera, kršćanine, u kojoj si kršten, iz punine je Srca Isusova! Taj sakramenat sv. krsta, kojim si postao živ ud otajstvenoga tijela Isusova; sve milosti, u kojima živiš, kao riba u vodi, sve, čemu se nadaš, ter i sama blažena vječnost: dar su iz punine Presv. Srca Isusova.

Rekao sam, da nema čovjeka, a da se ne će ni roditi, koji ne bi primio iz punine Presv. Srca. Da li je to istina? To je, kršćanine, živa istina. Jer nema nikoga, za koga se Crkva Kristova ne bi molila, da ga Bog prosvijetli i privede u jedinu pravu Crkvu Kristovu. Kako je Krist Gospodin za sve ljude umro, tako se i njegova sv. Crkva za sve ljude moli, da postanu dionici milosti, što ih je Isus svojom smrću stekao. Nauka Isusova nije do svakoga čovjeka doprla, koji je dosad živio, ili koji i danas živi. Tomu nije kriva sv. Crkva. Ona bez prestanka šalje svoje vjerovjesnike na sve strane svijeta. Ali molitva njezina dopire i tamo, kamo njezini misijonari još nijesu mogli doći.

A nije samo to, što i pogani primaju iz punine Presv. Srca. I nekršteni primaju prave milosti iz ove punine, jer po nauku sv. Crkve samo milošću Kristovom se može obdržavati

Naravski zakon.

Naravski se zakon zove onaj zakon, koji svaki razvijen čovjek svojim razumom može dokučiti, a koji je upisan svakomu čovjeku u srce. Kada dijete dođe k razumu, odmah upozna, da roditelje treba poštovati; da nije slobodno krasti; da je ružno lagati. Za kratko vrijeme može čovjek i naravskom silom svojom vršiti ono, što je lakše u naravskom zakonu; al cijeli naravski zakon ne može nitko bez milosti Kristove obdržavati. Ne može nitko ni veće napasti svladati naravskom snagom svojom.

Zato i pogani dobivaju iz punine Presv. Srca milosti za ona djela, što se podudaraju s naravskim zakonom.

Reći ćeš mi, kršćanine, da po nauku sv. Crkve ni najmanje dobro, pa bilo to dobro i samo jedna misao, ne možemo bez milosti Kristove učiniti. Kako dakle mogu reći, da se naravski zakon u manjim zapovjedima može i bez milosti Kristove vršiti?

Sv. Crkva razlikuje tako zvana naravska dobra djela, koja za nebo nijesu zaslužna, i svrhunaravska dobra djela, koja su zaslužna za nebo. Za nebo zaslužna djela nitko ne može učiniti bez

milosti Kristove, pa bila to i samo dobra misao. A naravska dobra djela, koja nijesu za nebo zaslužna, možemo i bez milosti vršiti, al samo manja i za kratko vrijeme. Istina je dakle, što sam na početku rekao, da nema čovjeka, niti će ga biti, koji ne bi primio iz punine Srca Isusova.

A koliko daje to Presv. Srce iz svoje punine svakomu čovjeku? Kolikogod samo možemo primiti. Punina je u Presv. Srcu neizmjerna. Ali mi smo, koji mu vežemo ruke, da nam ne daje, koliko bi htio. Zato nas i opominje po proroku (Ps. 80, 11): »Raširi usta svoja i napunit ću ih.« — Raširujemo usta, dušu svoju, ako što većma ljubimo Presv. Srce Isusovo, ako mnogo trpimo za njega i često ga primamo u sv. pričesti. **M. K. D. I.**

Moje cvijeće.

Širom zemlje cvate cvijeće
Mnoge vrsti, krasne boje;
Ali ono čarom svojim
Ne priteže oko moje,
Otkad cvijeće ja upoznah,
Što u čišćem cvate zraku,
A iz čaške svoje sipa
Rajski miris, sladost svaku.

Miloduhom toga cvijeća
Napaja se moja duša,
Kô da nektar s rajske česme
Zanesena u njem kuša;
Al' se žrtvâ za to hoće,
Hoće suza, uzdisaja;
Hoće, da na svijetu tome
Podnosim i gorkih vaja!...

Gdje uspijeva cvijeće tvoje,
Znatiželjno pitaš mene?
Tamo, gdje se rane svete
Spasitelja mog' rumene.
One siplju sjajne zrake
Na života moga stazi,
Da mi noga neiskusna
Po njoj uvijek smjelo gazi.

Pupoljci.

Iz svagdanjeg života.

Uredništvo dobiva mnogo upita o raznim vjerskim pitanjima. Mnoga su pitanja vrlo zanimljiva te držimo, da će odgovor na njih rado čitati i drugi. Uredništvo je pripravno s tima pitanjima i odgovorima nastaviti, ali samo onda, ako se pitanja tiču vjere i čudoređa te su od općenite vrijednosti.

Pitanje: Po našim selima i među vojnicima mnogo se šire kojekakve molitve i »San bl. Djevice Marije«. Ima tu koješta štampano, što mi se čini, da nije katolički. Što velite na to?

Odgovor: Posve pravo sudite, da to nije katolički. Nijedna nabožna knjiga, pjesmarica, molitva ili ma što bilo, ako se tiče vjere i čudoređa, ne smije se štampati bez dopuštenja crkvene oblasti. To dopuštenje mora biti na takvoj tiskanici i odštampano ili barem izrijekom spomenuto, koja je to crkvena oblast dopustila, da se štampa. Prema tomu, gdje takvog dopuštenja nema, pa još gdje se taji i mjesto, gdje se štampalo i ime tiskara, koji je to štampao: sve je to već samo po sebi veoma sumnjivo i dobar katolik ne će takvu tiskanicu ni u ruke uzeti.

O tobožnjem »Snu bl. Gospe« već je toliko puta rečeno, a tako i o svim molitvama, koje treba da se u više primjeraka prepišu, još k tomu pod prijetnjom nekakve nesreće: sve su to od Crkve zabranjene tiskanice. Uzalud

na njima tražite crkvenog odobrenja. To je maslo raznih krivovjeraca, osobito lutorana i nazarena, koji na taj način smućuju i zavačaju katolike. To se vidi na prvi mah, kad se čitaju one tobož istinite bajke, a da se ipak ne spominje točno ni mjesto ni vrijeme ni osobe već samo onako općenito; ili se jedno ili drugo spomene, da se neupućeni ne dosjete varci, ali ne sve, što bi se moralo spomenuti. K tomu valja znati, da nas Crkva uči otvoreno i jasno; ona se ne služi nikakvim izmišljotinama. Što sam ne razumiješ, pitaj svećenike; za to su ti i dani. — Sve ovakve praznovjerne molitve i knjižice valja spaliti, da nikomu više ne dođu u ruke.

Pitanje: Što je to »četrdesetnica« što se često puta čita uz razne oproste

Odgovor: »Četrdesetnica«, po latinskom »kvadragezima«, znači vrijeme od četrdeset dana, u koje se u staro doba Crkve na osobito strogi način činila pokora. Prema tomu, kad se kaže na primjer, da se za stanovitu molitvu ili koje dobro djelo može dobiti oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica, onda to znači, da se može dobiti oprost od toliko vremenitih kazni, koliko bi se dobilo, da se čini stroga pokora za sedam godina i 7 puta četrdeset dana = 280 dana po starom crkvenom običaju.

Pitanje: Može li netko u isto doba biti član trećega reda sv. Franje i svetog Dominika, a uz to još i Marijine kongregacije?

Odgovor: Sveta je Stolica na slično pitanje odgovorila još god. 1893., da nitko ne može biti u isto doba član jednog i drugog pomenutog trećega reda. Isto tako ne može nitko iz jednoga prijeći u drugi, ako prije ne ostavi prvi.

Naprotiv nema nikakve zabrane, da tkogod bude u jednom od spomenutih trećih redova, a u isto doba i u Marijinoj kongregaciji. Ipak je stoljetno iskustvo dokazalo, da je puno bolje odabrati ili treći red ili Marijinu kongregaciju, jer nerijetko dužnosti jednog i drugog društva dolaze u sukob, tako te se ne može kraj najbolje volje udovoljiti jednom i drugom društvu. Da se dakle izbjegne svaki sukob, bit će najbolje, da se svatko drži onoga, što je najprije odabrao.

Pitanje: Koja je razlika izmedju nježne savjesti i škrupulozne?

Odgovor: Nježna savjest znade dobro razlikovati, što je grijeh, a što nije; znade također dobro, što je teški, a što laki grijeh; njena se »nježnost« sastoji u tom, što mrzi svaki grijeh bez razlike, bio teški ili laki, te ga ne će promišljeno nikad da učini, jer znade, da Bog mrzi i kazni svaki grijeh bez razlike, ako i ne svaki jednako. Nježna se savjest dakle boji uvrijediti Boga ma i najmanje. — Škrupulozna savjest naprotiv obično ne zna razlikovati, što je grijeh, ili barem što je laki, a što teški grijeh. Škrupulozna savjest boji se grijeha i ondje, gdje mu nema ni traga, ili je uvijek u strahu, da nije teško sagriješila, ili ne zna razlikovati napast od privole u napast. Nježna savjest dobra je i hvale vrijedna, a škrupuloznu valja liječiti, a za to je najuspješnije sredstvo: neograničeni posluh prema ispovjedniku.

Pitanje: Što je bolje: dati novac na svete mise ili na dobra djela, n. pr. siromasima?

Odgovor: Po sebi je sveta misa bez sumnje neizmjerne vrijednosti, jer je nekrvno ponavljanje krvne žrtve Spasiteljeve na križu; opet se ne može reći, da je zato u svakom slučaju najbolje dati novac na svete mise, jer bi tada bogataši najbolje prošli, a siromasi najgore. Pa ipak reče Gospodin Isus, da će se lagije spasti siromah nego bogataš. Vrijednost dobrih djela naime ne ovisi samo o djelu samom, nego poglavito o čistoći srca, o ljubavi Božjoj i o pravoj nakani onoga, koji dotično djelo vrši. Prema tomu, tko je čišća srca, tko Boga i bližnjega radi Boga većma ljubi, tko pri svojim dobrim djelima ima vazda na pameti slavu Božju i spas svoje duše i duše bližnjega svoga, tomu će više koristiti stanovito dobro djelo, bila to misa, milostinja, post ili što drugo, nego drugomu, koji je možda u smrtnom grijehu, ili čini dobro više radi svijeta, negoli radi Boga i svoje duše.

Pitanje: Mnogi trgovci prodaju sasvim običnu domaću i priprostu robu, a kažu, da je bogzna odakle dovežena, da je izvanredne kakvoće i t. d.: Je li to slobodno?

Odgovor: Po sebi nije to slobodno. Ali dandanas svatko znade, da se tako u trgovinama radi. Ima pače čudakovića, koji ne će ni kupiti takve robe, na kojoj nema ovakve pretjerane reklame! Tu se dakle ne može govoriti o pravoj prevari, kad svatko zna, što mu valja držati do takvih reklama. Radi toga dakle ne trebati se previše uznemirivati.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović D. I.

Čast križa.

Sve me ponizivalo, pa i najnedužniji čini. Smatrahu me sanjarkom, kojom vladaju sasvim varke i opsjene. U svem tom progonstvu ne bijaše mi slobodno potražiti ma najmanju olakšicu ili utjehu u mukama. Božanski moj Učitelj branio mi to; on hoće, da sve trpim u tišini, prema onoj lozinki: »Sve ću trpjeti bez pritužbe, jer čista ljubav ne poznaje straha.« On hoće, da sve od njega očekujem; i zato, ako si potražim kakvu utjehu, on će mi je pretvoriti u čemer i u nove muke.

Ovakvo postupanje sa mnom cijenila sam kao jednu od najvećih milosti, što mi ih je Bog udijelio; a tako i milost, što mi Bog nikada ne htjede oduzeti ovaj dragocjeni križ, premda sam se njime često zlo poslužila. Ovako veliku milost nijesam doista zavrijedila. Za nju bih se mogla uništiti od same ljubavi, priznanja i zahvalnosti prema Spasitelju mome. Puna takvih čuvstava i slasti od križa usklliknula bih: »Što ću uzvratiti Gospodinu za sve, što mi je učinio! O kako je velika, Bože moj, dobrota tvoja prema meni, te mi dopuštaš blagovati za stolom tvojih Svetih i uživati istu hranu, kojom njih krijepiš. Iste poslastice, koje inače samo svojim ljubimcima nuđaš, pružaš u preobilnoj mjeri i meni nevaljanoj i nevrijednoj grješnici.«

Bez križa i bez presv. Sakramenta ne bih mogla živjeti ni svoje progonstvo u suznoj ovoj dolini podnositi. Nikad si nijesam poželjela, da mi se patnje umanje, jer što bi mi tijelo većma trpjelo, to mi se većma duh radovao, što se može slobodno zabaviti i združiti s trpećim Isusom svojim. Nijesam imala druge vruće želje, nego da postanem vjerna i savršena slika i prilika propetoga Spasitelja moga. Stoga sam se vazda radovala, kad bi se u svojoj dobroti poslužio sa što više radnika, koji će po njegovoj volji raditi na toj slici, da se obistini. Ovaj Gospodar nikad se ne bi udaljio od svoje nevrijedne žrtve, premda je dobro znao, kako je nemoćna i slaba za svako dobro.

Kadšto bi mi rekao: »Veliku ti čast, kćeri moja, iskazujem, što se služim tako odličnim sredstvom, da te razapnem. Moj vječni Otac predao me krvnicima, da me razapnu; ja se pak, da tebe razapnem, služim meni posvećenim osobama. Hoću, da mi za njihov spas žrtvuješ sve, štogod od njih pretrpiš.« Ja sam to od sveg srca rado činila nuđajući se neprestano, da sama pretrpim sve kazne za uvrede, kojima bi te osobe svojim postupkom prema meni možda uvrijedile Boga; premda mi se činilo, da nitko ne može pogriješiti, dajući mi priliku, da što trpim, jer mi nitko ne može toliko dati, koliko zaslužujem. Priznajem, da tako rado govorim o sreći, što je u nevoljama ćutim, te bih mogla, čini mi se, čitave knjige o tom napisati, i još si ne bih srce izdovoljila. A i moje samoljublje uživa u takvom razgovoru.

Jedamput mi Gospodin reče, da će me povesti u samoću; ali ne u onu pustoš, u koju se sam bio povukao, nego u samoću presv. Srca svoga. Tu će me usrećiti veoma pouzdanim razgovo-

rom, kako to obično čini prijatelj sa svojom prijateljicom. Tu će me, reče, iznova poučiti, što želi od mene, te mi dati nove snage, da to izvršim, boreći se junački do smrti. Valjalo mi je naime izdržati još mnogu navalu različitih moćnih neprijatelja.

Zaiska stoga, da na čast njegova posta u pustinji postim 50 dana o kruhu i vodi. Ali glavarica mi ne htjede dopustiti, da ne budem u kući iznimka. A on reče, da će biti zadovoljan, ako za tih 50 dana barem ništa ne pijem, a u čast one velike žeđe, koju presv. Srce njegovo neprestano podnaša, žeđajući za spasom griješnika, a na poštenje one žeđe, koju sâm bijaše pretrpio na križu. Ovu mi pokoru dopustiše. Ona mi se činila još težom nego ona prva poradi strahovite žeđe, koja me neprestano mučila. Po više velikih čaša vode ispila bih na dušak, da se okrijepim.

Ovo je dakako činila samo po naročitom nalogu glavaričinu, koja je vidjela, kako ju žeđa silno muči, pa bi joj naložila, da pije, koliko može.

U isto vrijeme mnogo sam trpjela od navala đavolovih, koji me navlastito tjerao u zdvojnost, uvjeravajući me, da se ovako jadno stvorenje, kao što sam ja, ne smije nadati nikakova dijela u nebu, jer da već nijesam u ljubavi s Bogom i da ću bez nje ostati kroz svu vječnost. Potok suza prolila sam radi toga.

Drugi put opet kušao me zavesti na taštinu; onda na tako odurnu proždrlost. U to ime prouzrokovao bi u meni nepodnosiv glad, a onda bi mi živo pred oči stavio sve, što može okus zasititi, pa to još za vrijeme mojih duhovnih vježba, što mi još mrže bilo. Taj bi glad potrajao, dok ne bih došla u blagovaonicu, da založim; a onda bih najednoć oćutjela takvu odvratnost od jela, te bih samo uz veliku silu nešto založila. Istom što bih od stola ustala, eto opet glada, većega od prvašnjeg.

Glavarica, kojoj sam sve otkrila, što se u meni događalo, od velikog straha, da ne budem prevarena, zapovjedi mi, da dođem k njoj, kad me glad saleti i da od nje jelo zaištem. Tako sam i radila, ali uz skrajnji napor, jer sam se veoma stidjela. A ona, mjesto da mi štogod dade za jelo, ona bi me još više mučila i postidjela rekavši, neka svoj glad samo čuvam, da ga utišam, kad budu i drugi išli u blagovaonicu. Zabranila mi dapače i onu pokoru glede pića i naložila, da moram piti. A kad bih je poslušala, naložila bi opet, da više ne pijem. Tako sam sprovela tih 50 dana bez (redovitog) pića. Isto tako nijesam ništa pila svakog petka preko godine.

Bijah uvijek jednako zadovoljna, dopustilo mi se ono, što sam molila ili ne, samo kad slušam; to mi je dosta! Napasnik nije međutem prestao i nadalje me svakojako kušati, izuzev jedino proti čistoći, jer mu to bijaše Božanski Učitelj moj zabranio. Ipak sam jedamput trpjela užasne muke. Bilo to ovako:

Glavarica mi nekog dana reče: »Idite pred presv. oltarski Sakramenat i zastupajte ondje našega kralja« (Ljudevita XIV.). Odoh dakle; i eto, saletješe me tako užasne nečiste napasti, te mišljah, da sam u paklu. To je potrajalo više sati neprekidno, doklegod mi glavarica ne reče, da ne trebam više zastupati našega kralja, već neka dobru redovnicu od »Pohoda Marijina«. U taj čas prestaše moje muke sasvim, i srce mi se napuni neizrecivom utjehom.

Ogledalo Srca Isusova.

Da znamo, što sve možemo vidjeti u ogledalu Presv. Srca Isusova, ne bismo ga nikad odložili iz ruke. Kolikogod puta u nj pogledamo, nove i krasne vrline srca Marijina pokazuje nam. Da se o tom uvjeriš, pogledaj danas u tom jasnom ogledalu

Dar znanja Duha Svetoga.

Od sedam darova, što nam ih Duh Sveti sa posvećujućom milošću zajedno ulijeva u dušu našu, četiri nam usavršuju razum. Što čini s razumom našim dar znanja?

Dar znanja donosi u sklad ono, što je svrhunaravsko, s onim, što viđamo u prirodi. Koji ima ovaj dar, gleda u prirodi potvrdu onoga, što je natprirodno. Tomu ono, što oko sebe gleda, tumači i potvrđuje ono, što ne vidi, ali što on vjeruje, jer je Bog objavio.

Dodjite k meni svi, koji ste nevoljni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti; i naći ćete pokoj dušama svojim.

Kolika je divota priča Isusovih! A zašto ih je pripovijedao Isus? Da nam protumači duboke tajne, koje nam je objavio. Tko bi znao na primjer tako običnom i jednostavnom pričom o sjemenu i sijaču protumačiti silu i svojstvo riječi Božje? Ni najučeniji bogoslovi ne mogu nam sa svim svojim učenim dokazima jasniji pojam dati o plodnosti, a kod mnogih ljudi i neplodnosti riječi Božje, kao ova priprosta priča. Ili tko bi nam mogao tako zorno protumačiti nedostiživu providnost Božju, kojom Bog i nevaljale ljude trpi sve do sudnjega dana u Crkvi svojoj, kao što nam to protumači Isus pričom o pšenici i kukolju?

Bez dara znanja otkida nas priroda od vjere, a darom znanja učvršćuje nam vjeru u sve ono, što u svemiru opažamo.

To je razlog, zašto bezvjerni učenjaci na svakom koraku nalaze tobožnje dokaze protiv kršćanske vjere. Dok u Svecima Božjim pogled prirode budi žar ljubavi prema njihovu Stvoritelju, bezvjerni učenjaci kuju iz prirode svoje bezbožne nauke, koje, kako oni u svojoj sljepoti misle, obaraju cijelu objavu Božju.

Kad su sv. Antuna pustinjaka zapitali, kako može boraviti u strašnoj pustinji bez knjiga, odgovori: »Moja je knjiga cijela priroda: nebo i zemlja sa svim stvorovima. Sav je svemir pismo Božje, iz kojega ja svaki dan dosta mogu čitati o dobroti, o sili, o neizmjernoj mudrosti Božjoj. Zvijezde nebeske mi isto tako kazuju, kako je velik i dobar Bog, kao i poljsko cvijeće.« Sv. Ignacije Lojolski bio je sasvim ushićen od ljubavi Božje, kad je pogledao koji

cvjetak u vrtu. A običavao je govoriti: »Kako mi se gadi zemlja, kad pogledam na nebo!«

To je, što sv. Pavao piše u poslanici Rimljanima 1, 20.: »Ono, što je u Boga nevidljivo, može svjetski stvor razumjeti i gledati u onom, što je stvoreno: vječna njegova sila i Božanstvo.« A to piše sv. Pavao o poganima, i veli, da se ne dadu ispričati, što nijesu Boga priznavali i štovali, kad su ga iz prirode dosta jasno mogli upoznati.

Što misliš, kršćanine, koliki je bio dar znanja u Majke Božje? Kad Duh Sveti rado saopćuje svoje darove svakom razumnom stvoru, kako ne bi razlio dar znanja u prečisto Srce svoje najmilije zaručnice! Ne možemo ni za čas posumnjati, da je Marija poslije Isusa Krista u najobilnijoj mjeri imala i dar znanja. — Marija je tako usko bila sjedinjena z Bogom, da ju ništa na svijetu ne samo nije moglo od toga jedinstva otkinuti, nego ju je sve k Bogu uzdizalo.

Što je čistije naše duševno oko, vele duhovni učitelji, to jasnije gleda Boga u stvorenim stvarima. A tko bi mogao dokučiti čistoću duše Majke Božje?! Zato ne možemo dokučiti ni onu jasnoću, kojom je Marija čitala savršenstva Božja u prirodi. Nitko nije tako jasno shvatio i skroz razumio priče Isusove, kao što ih je shvatila i razumila njegova preslavna Majka. O njoj nije vrijedilo, što je prorok Izaija rekao o tvrdokornim židovima, da će čuti, i ne će razumjeti, gledati, a ipak ne će vidjeti. Marija je bila živa »škrinja novoga zavjeta«. Ona je sve riječi i uzore, što nam ih je Isus rekao i ostavio, pohranila i čuvala u Srcu svom, kako govori sv. Luka. Natkrilila je znanjem i razumijevanjem i same apostole. Bila potpora i samih apostola. Marija je kraljica apostola.

Kako bismo mogli sve to većma umnožiti u sebi krasan i tako koristan dar znanja? Mnogo će tomu doprinijeti, ako što bliže pristupimo dušom i srcem k našoj preljubeznoj Majci Mariji, ako se što češće i što pozornije ogledamo u tom ogledalu, što nam ga pruža sam Bog. Marija će nas najbolje uputiti, kako nam treba ljubiti i nasljedovati Isusa. Marija će nas naučiti i na to, kako da štujemo i ljubimo Duha Svetoga, daritelja i izvora znanja. Od Majke Božje naučit ćemo se moliti i obljubiti ćemo molitvu, jer bez molitve ne možemo primiti darova Duha Svetoga. Krist je Gospodin zato zapovjedio apostolima, da se priprave na dolazak Duha Svetoga. »Sjedite u gradu, dok se obučete u silu s visine« (Luk. 24, 49). Od prečiste Majke Božje naučit ćemo i bojati se Boga; a taj sveti strah odvraćat će nas od svakoga grijeha. Duh Sveti ne ulazi u dušu, koja ne mrzi na grijeh.

Nemoj, kršćanine, misliti, da je dar znanja potrebit samo savršenim dušama; potrebit je svakom kršćaninu.

Potrebno je, da se ne prilijepiš srcem svojim uz prolazne stvari ovoga svijeta, da težiš za njima tako, te zaboraviš ili ne mariš za svoje spasenje. Ovaj dar Duha Svetoga naučit će te, da je sve samo sredstvo, što vidiš na ovom svijetu. Bog ti ih je samo zato dao, da ti pomognu Bogu služiti, a ne da te odvrate od Boga. Potrebno je, da priznaš i da se podvrgneš providnosti Božjoj. K tomu te opet pomaže dar znanja. Uči te, da svagdje i u svemu gledaš, kako Bog očinskom dobrotom i brigom ravna sve i vodi k svojoj svrsi. Šta zna, koga Duh Sveti ne nauči? A što manjka onomu, koga Duh Sveti uči i prosvjetljuje!

Veliki učenjak, sv. Toma Akvinac, često govoraše, da je više naučio moleći se na stubama oltara, nego iz sviju knjiga. Ljudsko je znanje ne samo suhoparno, nego kako svagdašnje iskustvo dokazuje i opasno, ako ga Duh Sveti ne posveti, popuni i usavrši. Majka je Božja samo u školi Duha Svetoga došla do znanja, od kojega uzvišenijega, opširnijega, temeljitijega i jasnijega nema, osim samo Božjega.

Prosvijetljena majka ljubi i nastoji, da joj i djeca budu prosvijetljena i podučena. Obratimo se zato često našoj premudroj i ljubeznoj Majci Mariji i molimo ju, da nam isprosi od Duha Svetoga dar svetoga znanja.

Dopisi.

Sveti Lovreč na Labinštini — Istra.

Velečasni gospodine uredniče »Glasnika Presv. Srca Isusova!«

Jedamput je došao na red i na nas u zapuštenoj dosada Istri, da se javimo! — Lani su držali ovdje čč. oci Isusovci iz Zagreba: Michieli i Dragičević sveto poslanstvo. Prem je bila velika studen — snijega je napalo kao Bog znade kada — ipak je uspjelo njima usaditi i u župama Sv. Lovreča i na Skitači klicu pobožnosti do Presv. Srca Isusova. Odmah se je upisalo u Djevojačko društvo jedne i druge župe do 120 djevojaka, koje su imale spomenutu pobožnost dalje širiti. Pod vodstvom župnika u Sv. Lovreču g. Hrdý-ja, koji je istodobno i substitut župnika na Skitači, Društva su se ne samo uzdržala nego i lijepo razvila. Lani već imadijaše svako Društvo svoj barjak, pod kojim koracaju prigodom svih crkvenih svečanosti. Da dokažu ljubav svoju i do domovine i do palih junaka, utemeljile su u svakoj župi po jednu zakladnu sv. misu za poginule vojnike iz svojih župa. Ove pako godine odlučilo je Društvo djevojačko u Sv. Lovreču postaviti i spomenik na uspomenu palih junaka.

Odluka njihova bila je okrunjena i djelom. Na 30. lipnja, na sam blagdan Presvetoga Srca Isusova — koji se blagdan drži ovdje od godine 1901., kad su bili ovdje misijonari čč. oci Lombardini i Gattin — pristupila su tri djevojačka društva iz ovih župa kao i sva školska mladež sv. pričesti, ukupno: 250 duša. — Na jedanaest sati poveo je župnik procesiju iz župne crkve do spomenika, gdje bijaše podignut oltar. Tu je pjevao sv. misu zborni kanonik iz Labina g. Zanoni, a dvoriše ga župnik Livić iz Filipana, upravitelj župe iz Raklja g. Pojani, i kao arhidjakon bijaše kanonik Zustović. Domaći župnik upravijao je društveno pjevanje pod sv. misom. — Tom je prilikom prvi put sav narod pjevao pjesme u svojem milom jeziku na čast Božanskog Srca.

Iza sv. mise glavarica društva Olga Višković Ivić zamoli župnika, da blagoslovi spomenik. Iza blagoslova stupi g. župnik Hrdý na stepenice spomenika i tu u četiri jezika — radi vojništva, što se sada ovdje nalazi najme: u hrvatskom, njemačkom, talijanskom i češkom progovori narodu o svečanosti. Narod i vojništvo kao i gospoda: kotarski kapetan iz Pazina g. Luković, c. i kr. kapetan vojnički iz Labina Koschak, labinski načelnik Milevoj i mnogi drugi slušahu pazljivo govore i čulo se je i mnogo plača u narodu!

Iza svakoga govora pjevala se »Carevka« u dotičnom jeziku, u kom je bio govor izrečen. — Kad župnik svrši svoje govore, zamijeni ga kotarski kapetan Luković, koji mnogu suzu izmami narodu. Govorio je od srca k srcu. — Najzad progovori nekoliko riječi načelnik Milevoj (Millevoi). Na svršetku zahvali revniteljica Društva Katica Diminić Kapelanić svima na tako obilatom posjetu i obeća u ime društva, da će nastojati, da se spomenik dostojno uzdrži, te da će njegovati to mjesto posvećeno uspomeni pokojnih junaka.

Na spomeniku se čita ovaj natpis:

VI

ZA CARA — ZA DOM — ŽIVOT POLOŽISTE — I ZA NAS.

MI

U MOLITVI SJEĆAMO SE — VAS.

DJEVOJAČKO DRUŠTVO — PALIM JUNACIMA. 1916.

Svečanosti prisustvovaše i Djevojačko društvo iz župe Skitačke pod vodstvom svoje marljive glavarice Marije Škopac Princip (75 djevojaka) i novo Djevojačko drušvo iz Rogočane, koje se je ustrojilo na međi velikih i teških župa Sv. Lovreča i Skitače kod Labina — pod vodstvom glavarice Ivanke Višković Malin. Svako društvo imade krasnu svoju zastavu.

Nadamo se, da ćemo mjeseca listopada, blagosloviti novi spomenik i na Skitači. **F.**

Olib. — Dalmacija.

Mnogo poštovani oče uredniče!

S kršne Bukovice, gdje sam skoro tri godine župnikovao, ima par mjeseci da sam sašao na pitomo dalmatinsko otočje, u ubavi Olib, e da preuzmem upravu te dosta važne i brojne župe, koja broji skoro 2000 stanovnika. Premda je Olib brojno selo, ipak naš mili Glasnik jeđva da je brojio kojeg predplatnika. U krasnoj župskoj crkvi, sagrađenoj samim milodarima pučanstva, časti se već od više godina kip Presv. Srca Isusova; ipak pobožnost prama Presv. Srcu, kao da je jenjavala u dušama ovih vjernika.

Ovaj strašni rat, koji mnoge ohole ponizi, grješne obrati, a dobre u bogoljubnosti učvrsti, dade i nama prigodu, da ove godine pobudimo u srcu našem novi žar i novu ljubav prama Presv. Srcu i da na svečani način proslavimo blagdan Presv. Srca Isusova. Ponukom preuzv. nadbiskupa zadarskog zadnje sedmice lipnja bi preporučeno narodu, da što brojnije pristupi k sv. sakramentima, e da se isprosi od premilostivog Srca mir zaračenim narodima. I eto, polovica svega prisutnog pučanstva, ili po prilici dvije trećine svih, koji su za pričest sposobni, pristupilo je k sv. sakramentima; a na sami blagdan Presv. Srca Isusova kojih 350 vjernika. Da ih nije bilo više, krive su ponajviše prešne radnje u vinogradima, a i to što nije bilo moguće na vrijeme pribaviti izvanrednih ispovjednikov.

Na veselo slavljenje zvona pokupi se mnogobrojni narod u crkvu; kod kuće nije ostao skoro nitko. Kip Srca Isusova, krasno urešen, bio je prenešen na glavni oltar, gdje se otpjevala svečana sv. misa za naše vojnike. Pri propovijedi, koju većina naroda nije mogla slušati bez suza, bio je narod pozvan, da se ostavi bogomrske psovke, koja najviše vrijeđa Presveto Srce, i da stupi u »Vojsku Srca Isusova«. Hvala brzom odzivu pučanstva, »Vojska« i »Pomladak« u brzo se sastavio, i doskora će se sasvim urediti. Odužili smo se i Glasniku, pa eto šaljem Vam predplatu do konca godine, za 45 novih predplatnika pod povjerenništvom »Župskog ureda« u Olibu.

Da pokažemo pak svoju ljubav i harnost prama milim našim vojnicima, odlučismo da podignemo dostojni spomenik njihovom junaštvu na diku, a Srcu Isusovom na čast, sagradivši doprinosom vjernika ratni zavjetni oltar na čast Presv. Srca Isusova. U samih osam dana sakupila se u tu svrhu svota od preko 1.400 kruna.

Ovih dana osnovat će se i Marijina kongregacija za djevojke te ima pouzdane nade da će se i muško i žensko od sada unaprijed međusobom natjecati u kršćanskom življenju.

Stubica Gornja. — Hrvatska.

Vojska Srca Isusova. — Prema želji Preuzvišenoga nadbiskupa osnovala se i ovdje »Vojska Presvetog Srca Isusova«. Poučivši narod u jedno 5 propovijedi o strahovitom grijehu psovke Boga i njegovih svetih, pozvao sam muževe na upisivanje u »Vojsku«. Uspjeh na sam dan upisa upravo me iznenadio. Poslije mise i poslije večernje upisalo se oko 40 članova — muževa i mladića u »Vojsku«. Poslije je ta četa porasla tako, te danas broji 90 članova. Mnogi se iz ratišta javljaju i mole na poziv svojih domaćih, da ih se upiše u »Vojsku«. Dne 11. lipnja uredila se »Vojska« izabravši si za predsjednika Stjepana Vrdjuku a za podpredsjednika Vatroslava Kontenta.

Porazdijelivši im slike Srca Isusova sa pravilima, progovorio sam im par riječi o važnosti »Vojske« i pozvao ih, da pod zeštitom Srca Isusova doista postanu pravi borioci da se sveti i slavi Ime Božje te da nastoje, da i drugi prestanu psovati. Poslije toga, posvetismo se Božanskomu Srcu pred njegovim oltarom molitvom blažene Marije Margarete Alakok. **Tomo Starc, kapelan.**

Kalendar Srca Isusova i Marijina za godinu 1917. *već je dotampan. Cijenu vidi na omotu.*

Umoljavaju se svi dužnici, da za ljubav Srca Isusova što prije podmire sve svoje dugove Upravi Glasnika.

Društveni život kongregacije.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

Trostruki se konop teško prekine. (Crkv. IV. 12).

Trostruku snagu podaje kongregaciji njezin udruženi život: idealna svrha, ugled vladavine, zajednica članova.

Čim stupi zbornik u zbor Marijin, stupa pod višu neku ideju, prima se u viši neki životni princip: da živo uznastoji oko savršenosti kršćanske. No nema li se bojati, da će opet spasti s visine ideala svojih? Ne, jer ga drži druga sila: zajednica članova. Općenje s drugima podaje čovjeku vrijednost njegovu, on je dijete okoline svoje. O koliko to mora da podigne kongreganista, da on nije jedini, koji ide za visokim, krasnim, uzvišenim idealima — na tisuće ih istog staleža, iste dobi ima, koji pred njim i za njim i za istim idu i time ga bodre, štite, za sobom ga u vis dižu. Ali kad bi i ovoj zajednici prijetio zlobni duh, kad bi mlitavost htjela da zavlada kongregacijom i da smanji broj revnih članova njezinih: to ima još jedna, treća, sila — poglavarstvo kongregacije u raznim stepenima, a na čelu mu svećenik-upravitelj. Goleme su prednosti, što ih ima član od svojih drugova u kongregaciji.

1. Čvrsta potpora usred raznih napasti i pogibli. Stotine mladih ljudi spasilo se stupivši u kongregaciju, jer ona svojim sastancima prijatelja istomišljenika nadoknađuje pogibeljne zabave.

Pravnik piše akademskoj kongregaciji: »Kao što prije tako se i sada ubrajam među članove vašega društva. Kolo mojih drugova u kongregaciji bilo mi je za mojih nauka na sveučilištu često čudesna potpora.« — Sam Bog znade, koliki bi mogli s onim čestitim kongreganistom priznati: »Kada sam se pridružio kongregaciji, nastao je preokret u mojem životu. Priznajem javno, da nigdje u životu nijesam našao takovu iskrenu odanost i tako čestite značajeve, kano što u kongregaciji.« — »Mnogo toga zaboravio sam iz N Jedini ljudi, s kojima često u duhu općim, jesu moji mili sudrugovi iz kongregacije.«

Onda nam je jasno, što veli veliki poznavaoc Marijine kongregacije i ujedno naučitelj Crkve sv. Alfonzo Ligorije: »Čovjek, koji ne pripada kongregaciji, sve u svem više će griješiti nego li dvadeset drugih ukupno, koji marljivo polaze sastanke kongregacije.« Nije moguće, da ko živi u čistom gorskom zraku kongregacije, a da ne ostaje zdrav kao riba na tijelu i na duši.

2. Poticalo na dobro, poimence na odlučnost i srčanost. Upravo to, da član u kongregaciji nalazi četu izabranih katolika, da tako često vidi primjere pravog vjerskog života i iskrene pobožnosti: upravo ta okolnost neprestano je bodrenje, trajno i moćno poticalo na kršćanski kreposni život.

Neki otac imao šestero vrlo dobre djece; svi su bili izvrsno odgojeni. Kada ga upitali, kako li je postigao, te su mu sva djeca tako lijepo odgojena, odgovori on: »Ja sam si dobro odgojio prvo dijete, a drugu mi je onda djecu ovo uzgojilo.« Ne bi li se to moglo primijeniti i na kongregaciju?

Pruski neki kralj rekao je jednom svojemu poslaniku: »Pokažite se srčanim! Dvadeset je hiljada bajuneta za vama!« I pokraj kongreganista i za njim dva su milijuna članova! Zar ne će ova utješna misao izagnati sav strah ljudski! Zar ne će doprinijeti, da se čovjek nauči pokazati se svagda odlučnim, srčanim? A kako se tek povećaje ova sila i jakost, kada članovi zajednički slušaju sv. misu, kada zajednički primaju sv. sakramente!

Ali dakako blagoslovni međusobni utjecaj imat će kongreganisti samo onda, ako se ne gleda u pojedinim kongregacijama na broj nego na to, kakovi su u kongregaciji. Zgodno reče jedan hrvatski biskup, sam zbornik i upravitelj zbora Marijina: »Bolje je, da ima samo deset dobrih, čestitih štovatelja Marijinih nego stotinu takvih, koji spavaju.«

3. Vjerno iskreno prijateljevanje. Prvih godina — izvješćuje jedna hrvatska kongregacija — kako je koja članica došla na sastanak, namah je stupila u kapelu, te se tamo molila, dok se ne bi sastanak započeo. To je dakako lijepo bilo, ali je malo doprinijelo k zbliženju srdaca. Poslije se uveo drugi običaj. Članice se najprije sakupljaju u sobi, koja je određena za sjednice poglavarstva, te se tamo veselo razgovaraju, dok se ne pođe na sastanak u kapelu. Pa i poslije sastanka, komu nije baš žurbe, rado se zaustavlja koji čas na razgovor. Sad si nijesmo više tuđe i nepoznate.

Sv. Pismo kaže zanosno: »Ništa se ne da prispodobiti s vjernim prijateljem; njegova vjernost teža je od zlata i srebra. Vjerni je prijatelj lijek života i neumrlosti.« (Crkv. VI. 15. 16). Koliko imade braće u obitelji Majke Božije, koliko je djece te Majke: toliko pravih vjernih prijatelja nalazi član u svojim drugovima u veselju i žalosti, u životu, na samrti i poslije smrti. Ovo lijepo, pravo pobratimstvo izrazuje naslov, koji je nekoć resio oltar neke kongregacije u Parizu: »Jedno srce, jedna duša!«

Smjelo možemo tvrditi, da nijedna druga družba nije tako sposobna, da bude kolijevkom pravoga prijateljstva kano upravo kongregacija. Tà po bitnosti svojoj jest ona obitelj Marijina u užem smislu, ona je obitelj »Majke lijepe ljubavi!« Pravo, iskreno, nesebično prijateljstvo mogu postići samo dobra, plemenita, nesebična srca. A u kongregaciji baš sjedinjuju se samo po izbor-duše, ona je zadruga izabranih naravi, djece milosti, koja iskreno žele postići, što je uzvišeno i plemenito.

Neki kongreganist bio je opasno obolio i u teškoj bolesti manjkala su mu sredstva, da se liječi. Njegova braća iz kongregacije pomogla mu. Jedan je sabirao milostinju za njegovu opskrbu — drugi mu je priskrbio ljekarije — drugi opet posluživali ga i bdili kod njega. Nijedna nezgoda ili nepogoda nije ih od toga mogla odvratiti. »Dok su

se jedni izmjenjivali kod kreveta bolesnika,« piše izvjestitelj, »drugi su se vruće molili za njega, da bi mu od Majke Božije isprosili zdravlje.«

A ne zaboravimo ni to! Svaki je član dionik svih pobožnosti i svih zasluga pojedinih članova, jer sve kongregacije čine jedno jedincato tijelo. Kako se kogreganist mora veseliti, kada pomisli: Molitve tolikih muževa, gospoja, mladića, djevojaka cijeloga svijeta uzdižu se za mene do neba! Ja sam dionik svih onih sv. sakramenata, koje primaju; svih krunica i časova, koje mole; svih pokorničkih djela, svih čina vjere i ljubavi i samozataje dvaju milijuna djece Marijine!

»I najsavršenija krepost milija je Bogu u kongregaciji, jerbo ga u zajednici s drugima više proslavljuje, nego li što to pojedinac može učiniti.« Ovako veli sv. naučitelj Crkve i zbornik, sv. Franjo Saleski.

Cvate li i u našoj kongregaciji sloga, uzajamnost, bratska (sestrinska) ljubav? Ako na tom polju manjka što, koliko lijepih osnova potone u valovlju? »Gle, kako se ljube!« neka uzmognu i katolici i nekatolici uskliknuti.

Norbert Friedl,

hrvatski kapetan, zbornik Marijin.

Među brojnim junačkim sinovima junakinje majke Dalmacije zaslužuje bez sumnje časno mjesto satnik domobranske pješačke pukovnije br. 23. Norbert Friedl, koji je poginuo na polju slave 27. studenoga 1915. u 32. godini života.

Rodio se Norbert Friedl dne 7. veljače 1884. u Zadru, polazio hrvatsku gimnaziju u Splitu. God. 1897. bio mu otac premješten kao ministerijalni savjetnik u Beč. Da uzmogne Norbert što uspješnije proslijediti nauke, dade ga otac u Kalksburg kod Beča u konvikat i na gimnaziju Isusovaca. Vatreno srce Norbertovo željelo se posvetiti vojništvu i zato god. 1902. prijeđe u Beču u domobransku kadetsku školu. Na početku svjetskog rata bijaše u Šibeniku natporučnikom kod dalmatinske domobranske pukovnije. Odmah ga poslaše na granicu protiv neprijatelja. Ko bi mogao izreći, koliko se napatio za prvih osam tjedana na bosanskoj, crnogorskoj i srpskoj granici. Prodirući u Srbiju bi ranjen. Za hrabro držanje pred neprijateljem već tada dobije pohvalno priznanje od vrhovnog zapovjedništva balkanskih četa. Ranjen — k tomu se pridruži i žestoka upala porebrice — liječio se kod svojih roditelja u Beču. Nu pod konac god. 1914. nalazimo ga opet u Bosni kod njegove pukovnije.

Kada je vjerolomna Italija navijestila Austro-Ugarskoj rat, odrediše njegovu pukovniju, da u Primorju brani granice naše. Ovako nalazimo Norberta sredinom godine 1915. u Gorici. Tuj je junački branio mnoge i mnoge znamenite ratne položaje, a među ostalim i Kalvariju. Kako se je u svim bojevima na Soči hrabro ponio, bude doskora odlikovan i u časti promaknut: na kraljev rođendan — 18. kolovoza — dobi vojni križ 3. razreda za zasluge s ratnom dekoracijom, a 1. rujna bi unaprijeđen za satnika. Kada je sa svojom satnijom mjeseca studenoga 1915. branio odsječak Podgore za četvrte talijanske navale na Soči, smrtno bi ranjen. Evo što priča o tom brat njegov, zastavnik u istoj pukovniji:

Bilo je to 25. studenoga prije podne. Satnija moga brata i ona, kojoj sam ja kao »Zugskommandant« dodijeljen, bile su kao pričuva na obronku brda, samo nekoliko koraka iza glavnog položaja. Oko deset

sati stajali smo moj brat i ja s još dvojicom časnika uz stan bataljunskog zapovjednika, tad padne jedno petnaest koraka od nas velika talijanska mina. Norbert opazi minu i dovikne nam: Brzo u skrovište! Mi smo se mogli još za vremena zaštititi, ali brat, koji je najdalje bio, nije još ni do vrata našeg skrovišta došao, kadno se mina rasprsne i teško ga rani u lijevu nogu. Odmah ga poniješe na povijalište, tamo povezaše i zatim odnesoše u bolnicu. Sjutradan činilo se da mu je bolje; ja sam se bio već umirio. To bolnije me se dojmila vijest 27. studenoga, da mi je brat toga dana u 10 sati prije podne umro, proviđen svetim sakramentima za umiruće — baš dva dana iza kako je bio ranjen. Krvarenje rane nije se dalo ustaviti. Dne 28. studenoga pokopaše ga na groblju sv. Petra kod Gorice.

Norbert je bio uzoran časnik: plemenitog, viteškog značaja, uvijek dobre volje, prema svakome prijazan. Momčad njegova već za mira cijenila ga, štovala i ljubila, nu još više za rata. Tada još jače upoznaše očinsku brigu i vojničku vrsnoću svoga vođe. Kada postade satnikom, kako li ga iznenadiše novom vilom. Stan u pećini uresiše u izobilu cvijećem u tulcima od šrapnela i brojnim pismenim čestitkama.

Ali je Norbert i uzoran katolički časnik — tā on je bio zbornik Marijin. Svoja zdrava katolička načela priznavao je očito ne mareći za grješni obzir ljudski. Kongregaciji u Kalksburgu, kojoj je pripadao, ostade vjeran do smrti. Kad mu je služba dopuštala, uvijek je prisustvovao kod glavne svetkovine na 8. prosinca. Kada je bio u Beču na liječenju, čim je mogao nešto ustati, dolazio bi na sastanke u kongregaciju akademske gospode i pobožno pratio prezesova predavanja. Od svoje zborničke medalje i krunice nikada se nije dijelio; dā oboje ponese sa som i u grob.

Bl. Antun Iksida, mučenik.

Mjesečni zaštitnik, 3. rujna.

Otkad je polovicom 16. vijeka sv. Franjo Žaverij s drugovima svojim unesao u Japan luč sv. vjere kršćanske, te ju i svetim življenjem i nebrojenim gotovo čudesima utvrdio: kršćanstvo se u Japanu toli silno razmahalo i tako duboki korijen uhvatilo, da ga ni najljuća progonstva više nijesu mogla iskorijeniti. Onamo od god. 1606. do 1638. potocima je tekla rumen-krvca mučenička. Napokon bje kršćanstvo u onim stranama u krvi ugušeno, vjerovjesnici što poubijani što iz zemlje za vazda prognani. Sve do g. 1848. inostrancu je bio gotovo nemoguć pristup u Japan, budući da je svaki iole sumnjiv stupivši na japansko tlo, morao da pogazi križ u znak, da on nije kršćanin. Tek g. 1873. bje dokinuta zabrana kršćanske vjere.

U ono tužno doba ljuta progonstva Crkva je Japanska dala silu svetih mučenika. Pio IX. proglasio je na Duhovo g. 1862. 26 japanskih mučenika »Svecima«. Svi su ovi 5. veljače 1597. u Nagasakiu mučeničku smrt na križu podnesli. Isti papa Pio IX. g. 1867. uvrsti među »Blažene«, još drugih 205 japanskih mučenika.

Jedan od ovih jest i bl. Antun Iksida, svećenik D. I. Rodio se u Ksimabari, kao dječak dođe u sjemenište Arimansko, a u 19. godini odabra stalež redovnički, te ode u Isusovce. Dobro je poznavao japanske vjerske sljedbe, i kako je bio od prirode vanredno obdaren,

nije mu bilo teško temeljito ih pobiti. Toga radi silno su na nj zamrzili poganski svećenici, tako zvani »bonci«. G. 1632. bi sa još drugom petoricom uhvaćen i doveden na sud. Dugo izmučena u tamnici odvuku napokon do jedne gore, iz koje je izvirala prevruća sumporasta voda. Došavši ovamo još će jednom upitati mučenika, ne će li se odreći vjere i spasiti si život. No bl. Antun ni pod koju cijenu ne će da se odrekne Krista Boga. Tada krvnici zahvatiše od ove — čovjek bi rekô — »paklene« vode, pa će kroz malu provrtinu, u dnu posude načinjenu, čitavo golo tijelo mučenikovo naokolo polijevati; tako da je udar vode, koja je polako tekla iz posude, svaku čest tijela mučeničkoga uzasopce regbi izbijao. Nato se koža krvavim znacima razlučila i oteče od nesnosna dodira; onda se razdere i otrgnuta otvori živo meso ognjenoj tekućini, kojom su mučenika tri puta naokolo polijevali. Iza kratkoga odmora šest puta bi bl. Antun danomice ovako okrutno mučen.

Mjesec dana prođe u tim groznim mukama; ali bl. Antun sve strpljivo za Boga podnosio, pače prisutne je nagovarao, neka i oni prigrle vjeru Isusovu, ako žele ukloniti se vječnim mukama. I zaista kažu za nekoje, da se više njih, potaknuto većma primjerom njegovim nego li riječima, dalo pokrstiti.

Napokon 3. rujan 1632. učini kraj ovim nečuvenim mukama; blaženi Antun bje naime na zapovijed nesmiljenoga suca živ spaljen.

Japan i sada još kud i kamo većim dijelom čami u tminama poganstva. Molimo presv. Srce, da se po zagovoru ovoga svoga mučenika smiluje tim poganima i dade, te i oni upoznadu, uštuju i služe pravoga Boga, te se tako spasu.

Josip Celinšćak D. I.

Bl. Antun Iksida.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Javio se izgubljeni sin.

Hrvatska. — Starica sam majka trojice sinova, u koje sam polagala sve ufanje svojih starih dana. Ali eto nevolje ljute: Najstariji se sin vratio iz vojske, pa će sada da si nađe posla i zarade. Ode, i namjeri se na ne najbolje društvo, i tako zaboravi brzo na majku svoju i na bolesnoga oca svoga. Njegovi listovi bivali sve rjeđi i sve hladniji, dok napokon sasvim ne ohladiše i ne prestaše. Nijesam znala, da je pošao stramputice, već sam mislila, da je nastradao i možda već mrtav. Ali mi jedan njegov drug javi, da je on živ, i da se ne će nikad povratiti kući. Moja tuga i žalost bila još veća. Pune tri godine tražila sam utjehe i pomoći samo

u Bogu. U to mi uzeše drugoga sina u vojsku a onda i trećega. Srce moje da svisne od boli. Obećam post od devet subota Majci Božjoj na čast, javnu molitvu u crkvi i zahvalu u Glasniku, ako me Srce Isusovo pomogne i utješi.

I doista, iznenada evo knjige od najstarijega izgubljenoga sina, u kojoj mi opisuje svoj život, moli me, da mu oprostim, što mi se tako dugo nije javio, i da mu dopustim, da se smije vratiti kući. Bio i on vojnik, pa uzeše i njega. Tako su mi sva trojica u vojsci. Ali hvala Srcu Isusovu, sva tri su mi do sada živa i zdrava.

Muž se obratio i dobio službu.

Hrvatska. — Godine 1911. izgubio mi muž službu. Sa troje svoje siročadi napatili smo se svakojakoga jada i nevolje, a ni otkale nikakve nade. Tad se utečem Srcu Isusovu i Majci Božjoj Lurdskoj i obećam milodare za crkve, ako nam se stanje poboljša. I muž mi je doista dobio službu te smo barem najnužnijim opskrbljeni. Ali još veću zahvalnost dugujem slatkom Srcu, što je ganulo moga supruga, koji već od više godina nije išao na svetu ispovijed, ma da sam ga molila i nagovarala na sve načine. U crkvu se još nekako dao nagovoriti; ali, kad bih mu spomenula ispovijed, rekao bi mi: »Brini se ti samo za se!« Srce Isusovo je napokon pobijedilo, moje svagdanje molitve nijesu bile uzalud. Onaj, koji godine i godine nije bio na ispovijedi i pričesti, danas se pobožno pričešćuje svaki dan, pa je sretan, kao nikad u životu. Nemam riječi, da iskažem, kako sam zahvalna Srcu Isusovu za ovu milost. O vi svi, koji imate sličan križ: ne klonite duhom! Srce Isusovo nije još nikoga odbilo, tko mu se tvrdom vjerom utekao.

Vjera i nevjera.

Hrvatska. — Moj svak bio teško ranjen u nogu: šrapnel mu zdrobio kost. Vruće sam se za njega molila, da barem bliže dođe u bolnicu. I javi nam se, da će doći i da ga čekamo na kolodvoru. Ali moji roditelji, pa i sama sestra malo držali do molitve i govorili: Nije tu pomogla tvoja molitva već bratova molba, koju je otac upravio za njega njegovoj oblasti. Meni bilo žao, što ljudi tako malo drže do Božje pomoći, pa sam im odmah rekla, da bi ih Bog mogao za to kazniti. I doista, od svaka ni traga ni glasa. Iza šest nedjelja javi se napokon sestri i piše joj: »Draga ženo! Ne nadaj mi se prije četiri mjeseca. Ne žalosti se, jer ti i tako ne mogu ništa pomoći. Živ sam ti Lazar, i bit ću ti više na žalost negoli na radost.«

Kažem ja sada mojima: »Evo, što vam je uradila vaša nevjera!« A onda zavapim slatkom Srcu Isusovu: »Slatko Srce! Ti si jače od svih ljudi. Ti možeš učiniti, da se povrati brzo, a ne istom iza četiri mjeseca; ti ga možeš i ozdraviti, ako hoćeš. Budi volja tvoja!« Obećam javnu zahvalu u Glasniku, ako budem uslišena. I svak došao sasvim iznenada, pa može se pomalo osloniti na nogu, koja još nije sasvim zarasla; ali kod Boga je sve moguće, a i zaufana molitva prodire oblake.

Ozdravio brat i otišao u vojsku.

Dalmacija. — Početkom lipnja 1914. obolio mi brat na smrt, pa je već primio i svete sakramente umirućih. U toj skrajnjoj nevolji, gdje svaka ljudska pomoć prestaje, obratim se zaufano Presvetomu Srcu Isusovu i počnem devetnicu. Za mjesec dana moj brat ozdravio i pridigo se. — Kad ni zatrubi ratna trublja i moj brat morade pod pušku. Pobojah se opet za njega. Ta jedva je umakao smrti; a sada onako slab i obnemogao, da izdrži tolike vojničke napore! I preporučim ga i opet Bož. Srcu Isusovu. Iza 17 mjeseci evo ga kući na dopust. Došao je zdrav kao zec, i kao da nikad nije ni bio bolestan. Dok budem živa slavit ću milosrđe Božje, koje se ne oglušuje na zaufane molitve djece svoje.

Nove kongregacije.

Gola za djevojke pod naslovom: »Bezgrješnog Začeće«, zaštitom svete Janje; podignuta je odlukom od 7. lipnja o. g.

Vrapče za djevojke pod naslovom: »N. G. od Presv. Srca Isusova« i svete Barbare. U život svečano privedena na Petrovo o. g. Svečanost je obavio posvećeni biskup dr. Lang iz Zagreba, a prisustvovala joj kongregacija iz Brdovca, djevojačka iz Zagreba i odaslanice drugih nekih ženskih kongregacija iz Zagreba.

Sadržaj: Katolička omladinska društva 201. — Kako da se vjerska organizacija provede? 2 5 — Ovogodišnji blagdan S. I. 205. — Generalna pričest djece po svem svijetu 206. — 700-godišnjica porcijunkulskog oprosta 207. — Srce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo 209. — Moje cvijeće (nj. iz svagdanjeg života 211. — Život bl. Margarete 215. — Ogledalo Srca Isusova 215. — Dopisi 217 — Društveni život kongregacije 219. — Norbert Priedl 221. — Bl. Antun ksida M. 222. — Zahvalnice 223. — Nove kongregacije 224.

Urednik: Stjepan Babunović D. I. u Zagrebu.

Broj 10. **LISTOPAD 1916.** **Tečaj XXV.**

Apostolstvo molitve i svećenstvo.

Opća nakana molitava i dobrih djela u listopadu, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Da čovjek može živjeti i tjelesno napredovati, potrebno je prije svega, da može jesti i da može disati. Oba ova uvjeta usko su i međusobno spojena tako, te tko ne može disati, ne može ni jesti, a tko ne može jesti, ne će moći dugo ni disati.

Što je hrana i disanje za tijelo, to je sveta pričest i molitva za dušu. I ova dva uvjeta lijepo se upotpunjuju: sv. pričest nije, kakva treba da bude, ako čovjek ne moli; a isto tako nije ni molitva, kako treba da bude, ako se zanemari pričest. Sv. pričešću pak i molitvom zajedno možemo lako postići sve, što nam treba, ne samo za dušu već i za tijelo.

Ovaj put nam je samo do molitve. Sveto Pismo stavlja nam molitvu živo na srce, i to baš kao uvjet, ako želimo što postići. »Molite se jedni za druge, e da se spasite; mnogo naime može ustrajna molitva pravednika« (Jakob, 5, 17). »Uvijek treba moliti i nikad ne prestati« (Luka, 18, 1). »Bdijte i molite, da ne padnete u napast« (Mat. 26, 41). »Ustrajte u molitvi i budite u njoj budni sa zahvalnošću« (Kološ. 4, 2.)

Istina, Bog bi nam mnogo, pače sve mogao dati i bez molitve; ali uistinu on hoće, da ga mi za sve molimo, kao što hoće, da marljiv ratar dobro obradi svoju zemlju, pa će mu onda dati obilati plod. Po Božjoj dakle odredbi moramo se moliti, da dobijemo milost za dušu, zdravlje, hranu i odjeću za tijelo; i to sve ne samo za se, već i za druge, navlastito za svoje mile i drage, za domovinu, za sve.

I ovaj rat nuka nas na molitvu. Nevolja odasvud, potreba svakojakih: molitva nas krijépi, hrabri, uzdiže, tješi i pribavlja sve što nam treba. U ratu se vidi, kako jedan vojnik iščezava ispred silne vojske. Nijedan vojnik ne može sâm izvojevati bitku; ali kad ih se složi puno, onda mogu. Jedna kaplja vode ne će ni okvasiti kotača; ali puno kapljica, koje se slože u jak mlaz, potjerat će kotač, a po njemu mlin, tvornicu i što već bude. Tko će povući i prazna kola na

jednom končiću? Ali kad se puno konaca splete u jako uže, povući će i puna kola, dà, čitavu lađu na vodi.

Tako je i s molitvom. Premda dobar otac rado uslišuje svaku opravdanu molbu dobrog djeteta svoga: ipak, kad se slože sva djeca pa ga nešto zamole — kako bi ih mogao odbiti? A eto, uvjerava nas sâm Bož. Spasitelj: »Gdje se dvojica ili trojica sastanu na molitvu u ime moje, tu sam i ja među njima« (Mat. 18, 20). A što istom, ako ih se hiljade i stotine hiljada slože pa ga za istu stvar zamole?! A to se uistinu događa u Apostolstvu molitve. To nije ništa drugo nego ogromna vojska od preko 25 milijuna članova, razasutih po svem svijetu, koji se svaki dan mole zajedno s Bož. Srcem Isusovim za sve ono, za što se ovo Presv. Srce samo moli neprestano na našim oltarima; mole se za svu Crkvu, za sv. Oca papu i za one osobite želje svetoga Oca, koje im on svaki mjesec osobito na srce stavlja. Tako primjerice želi sv. Otac papa, da se u ovom mjesecu listopadu sva ta ogromna vojska moli na tu nakanu: e bi se svećenstvo svojski zauzelo za Apostolstvo molitve, kako bi se ovo još više raširilo, cvalo i napredovalo na opće dobro Crkve i narodâ.

Pokazalo se i u ovom ratu, da i najhrabrija momčad ne može puno postići, ako nema vrsnih vođa i dobrih časnika. Tako je i u ovoj ogromnoj, najvećoj vojsci »Apostolstva molitve«. I ona mora imati vrsne vođe i dobre časnike. Vođe su joj pored jednog vrhovnog upravitelja brojni biskupijski upravitelji, skoro svaka biskupija ima po jednoga; časnici su joj mnogobrojni mjesni upravitelji, a tih je danas preko 70.000 — u samim hrvatskim krajevima preko 380. O ovim vođama i časnicima mnogo ovisi, gotovo sve. To su sami svećenici — svjetovnjaci ne mogu ove službe obnašati — koji su zvani, da o tom Apostolatu propovijedaju, članove primaju, nad njihovim životom i radom bdiju. Tako su primjerice svi hrvatski župnici i župâ upravitelji ove godine pozvani od svojih biskupa, da uvedu »Vojsku Srca Isusova proti psovci«, a to nije ništa drugo, nego »Apostolstvo molitve« u modernom, kazali bismo, ruhu. Ne treba, da puno o tom govorimo; upozoravamo samo na članke, što ih ovaj Glasnik donosi onamo od srpnja pod naslovom: »Kako da se vjerska organizacija Srca Isusova u župi provede i uspješno rukovodi?« Tu je mnogo toga rečeno, što vrijedi »Apostolstvo molitve«, ako se pravo rukovodi.

Časnici ne mogu sami na sve dospjeti. Zato su im u vojsci pridijeljeni mnogi podčasnici: to su u »Apostolstvu molitve« gorljivi i uzorni svjetovnjaci obojega spola, koji nose razna imena već prema društvu, kojemu pripadaju: predsjednici, tajnici, blagajnici, savjetnici; glavarice, savjetnice, revniteljice. Ovi treba da budu desna ruka mjesnom upravitelju, da ga marljivo o svem izvješćuju, da mlake i mlitave neprestano potiču na revnost, da se brinu, te se savjesno provađaju svi zaključci dogovora poglavarstva.

Molimo i radimo u tom smislu marljivo, osobito ovoga mjeseca. Gdje postoji Apostolstvo molitve ili ma koja grana njegova: učinimo sve što možemo, da društva živu i rade, množe se i napreduju; a gdje ih nema, eto prilike za sve prave štovatelje Srca Isusova, da se dogovore i slože te ova društva što prije u život privedu. Iskustvo naime dokazuje, da je ova organizacija najjednostavnija i najlaglja, a opet veoma uspješna, jer obuhvaća sve slojeve naroda, a uz to je izvrsno uređena.

Molimo i radimo! **Emil Springer D. I.**

Srce Isusovo, željo bregova vječnih!

Rekao sam ti, mili čitatelju, diljem tumačenja pohvalâ, što ih je sv. Crkva u čast Presv. Srcu nanizala, da je sv. Crkva više od ovih krasnih izreka uzela iz sv. Pisma. — Ova je pohvala uzeta iz sv. Pisma staroga zavjeta. Patriarka Jakov je upotrebio ovaj izraz: »Dok ne dođe želja bregova vječnih« (1. Mojz. 49, 26), kad je blagoslovio prije smrti svoje sina svoga Josipa. Sv. Pavao izlaže izraz: »bregova vječnih« sa »svi stvorovi«. Prema tomu dakle glasi gornja pohvala Presv. Srca ovako: »Srce Isusovo, željo sviju stvorova«. I zaista se ovako i moli u njemačkim litanijama Presv. Srca, koje su odobrili njemački biskupi. Koji su ti

Stvorovi?

Čuli smo u prijašnjoj pohvali, da je Presv. Srce Isusovo punina, iz koje svi mi primismo. Svi stvorovi primiše od izobilja toga Srca, jer se zasluge Kristove izliše na sve stvorove. I živi i neživi stvorovi; i pravednici i grješnici; i Anđeli i Sveci staroga i novoga zavjeta čeznuli su i čeznu za najsvetijim i najpravednijim Srcem. Krist Gospodin je punina i vrhunac sviju obećanja Božjih. Pošto je otac i zastupnik roda ljudskoga sagriješio, povukao je na se i na cijelu prirodu — koja je radi čovjeka stvorena — prokletstvo Božje. — O tom piše sv. Pavao Rimljanima: »Znamo, da svako stvorenje stenje i uzdiše sve dosada« (8, 22); to će reći: cijeli svijet čeka, da se oprosti prokletstva, kojim ga udari Bog zbog grijeha čovjeka. To je, što sv. Petar (2. Petr. 3, 13) govori: »Nova pak nebesa i novu zemlju očekujemo po njegovu obećanju, na kojima pravda živi.« A kako nema imena pod nebom, u kojem bismo se mogli spasti, kako isti sv. Petar svjedoči, lako očekuje i prima blagoslov i sva priroda jedino od Isusa; dakle od zasluga njegova Presv. Srca.

To ćeš, kršćanine, lako razumjeti, da svi stvorovi na zemlji čeznu za plodovima otkupljenja Isusova: ali to će ti biti teže razumjeti, zašto i

Anđeli

žele vidjeti i klanjati se Presv. Srcu? To je jako zanimivo doznati. Pazi samo, protumačit ću ti! Kad je Bog Anđele stvorio, bijahu svi dobri. Bog ih je kao slobodne stvorove stavio na kušnju. Već sam jednom spomenuo, kako više sv. Otaca kaže, da je se ta kušnja sastojala u tom, što im je Bog pokazao unaprijed utijelovljenoga Sina svoga i zahtijevao, da mu se kao pravome Bogu i čovjeku poklone. Mnogi Anđeli nijesu htjeli da se poklone Kristu Gospodinu kao čovjeku, buduć da su oni kao Anđeli po naravi svojoj kud i kamo izvrsniji i uzvišeniji od naravi ljudske. Radi svoje oholosti i nepokornosti preobratiše se u đavle i propadoše u pakao.

Svi drugi Anđeli pokloniše se Kristu Gospodinu kao pravome Bogu i čovjeku i priznaše ga i u čovječjoj naravi njegovoj za svoga Boga i Stvoritelja. Dobri Anđeli znadu dakle, da Kristu Gospodinu imaju zahvaliti svu svoju sreću. Time, što su se njemu poklonili i priznali ga za svoga Boga, izbjegli su paklu i onom strašnom prokletstvu, u koje upadoše njihovi drugovi.

Buduć da su dobri Anđeli puni zahvalnosti i za najmanje dobročinstvo, što misliš: koliku zahvalnost goje napram Isusu Kristu! Oni su između sviju stvorova najvatrenije željeli, da vide u istinu utijelovljenoga Sina Božjega i da mu se što većma zahvale za toli ogromna dobra, što su zato od Boga primili, jer su mu se u davnoj davnini u onoj slici poklonili, koju im pokaza Bog pri njihovoj kušnji.

Kolika je radost bila Anđela kod poroda Isusova. Kako bodri Anđeo pastire: »Ne bojte se! Jer gle, javljam vam veliku radost, koja će biti svemu narodu; jer vam se danas rodi Spasitelj, koji je Krist Gospodin u gradu Davidovu . . . I u jedamput postade s Anđelom mnoštvo vojske nebeske hvaleći Boga i govoreći: Slava Bogu na visini, i na zemlji mir ljudima dobre volje« (Luk. 2, 10—14).

Sv. Crkva se služi istim ovim riječima u sv. misi, da se u ime svju ljudi zahvali Bogu Ocu za preveliko dobročinstvo, što nam ga Bog iskaza tim, što nam je svoga Sina dao.

Tako se presadila ona velika zahvalna — radost Anđela i na ovaj svijet. Crkva ju sada neprestano opetuje u ime

Svega roda ljudskoga

kod najsvečanije i najsvetije zgode: kod žrtve novoga zavjeta. Sveta Crkva se time zahvaljuje u ime svega svemira, a u prvom redu dakako u ime sviju ljudi, što je Bog ispunio svoje obećanje, što ga je dao našim praroditeljima poslije žalosnoga pada. Na to obećanje, na to prvo evanđelje oslanjala se nada i čeznuće za Spasiteljem.

Tada nijesu ljudi još ni slutili, kakvo će Srce imati onaj Spasitelj, koga je Bog palom čovječanstvu obećao. Samo su toliko znali o njem, da će ih izbaviti od velikoga zla, u koje upadoše po grijehu. A ipak su žudili za njim svim svojim silama. A da su već tada upoznali njegovo predobro Srce, izgarali bi od želje, kao Anđeli, da vide Spasitelja, da ih ogrije ta žarka peć ljubavi Božje. Sama želja bi im rastopila mrzli led grijeha i opačine strasti njihovih.

Što misliš, kršćanine, što bismo trebali, da se zapali oganj ljubavi na ovom opakom svijetu? Spasitelj sâm reče, da je zato došao, da baci oganj u svijet i da ništa drugo toliko ne želi, koliko da se taj oganj zapali. Taj oganj silno i neprestano plamti u njegovom Presv. Srcu. Pri tom ognju ne može opstati nikakva opačina. Grijesi teški i laki iščezavaju i uništavaju se u isti čas, kad se grješnici skrušeno obrate tomu središtu ljubavi. Mlaki postaju revni, čim započnu iskreno štovati to Presv. Srce. »Revne duše brzo će se uspeti do velike savršenosti.« Još i sama slika Presv. Srca postala je izvorom blagoslova za ljudske kuće i stanove. Uopće nema ljudske nevolje ni potrebe duše ni tijela, u kojoj nam ne bi pomogao, uteknemo li se Presv. Srcu. Je li dakle čudo, kršćanine, što svi stvorovi čeznu za Presv. Srcem?

Druga knjiga kraljeva pripovijeda, da je Absalon, sin Davidov, tako silno zaželio vidjeti lice oca svoga Davida — jer David mu je zabranio zbog nepokornosti njegove, da mu pred lice dođe — te mu poruči po vojskovođi Joabu: »Molim te, da vidim lice kraljevo; sjeća li se pak još moje opačine, neka me ubije« (2. Kralj. 14, 32). Voli dakle umrijeti, nego ne gledati lice kraljevo. Nije dakle čudo, što stvorovi čeznu vidjeti lice Božje. Koje bi se dobro, milina mogla mjeriti sa dobrotom i milinom Presv. Srca!

Iz bolnica naših ranjenika.

Priopćuje: **Ivan Králiček D. I.**

Brzo se naučio moliti.

Putujući kao vojnički dušobrižnik po Tirolu i pohađajući ondje naše hrvatske ranjenike susreo sam se u Brixlegu s jednim čestitim narednikom, koji je baš bio tada na dopustu kod svojih. On mi kazivao, kako je bio neki kuhač, koji se nije najbolje vladao, pa kako su ga za kaznu poslali k njemu u strjeljački jarak. On ga je već otprije dobro poznavao, i to ne baš s najbolje strane. Ja mu odmah, veli, otvoreno reknem: »Čuješ, tu sada moraš biti sasvim drugi čovjek! Sa mnom nema šale; budeš li i ovdje nemaran u službi, brzo će ti kugla prosvirati glavu. Svjetujem ti, da se puno moliš Bogu, jer služba nije laka.«

»Šta? Da se molim? Što će mi to? Ja se već ni ne znam moliti . . .«

Ali kad su mu stale kugle zujati oko ušiju poput pčelinjega roja, naučio se brzo moliti Očenaš; a za tjedan dana molio je već i krunicu!

A i o sebi reče isti narednik: »Velečasni! U ovo po godine više sam se Bogu molio nego u svoje 32 godine života!« Pa ipak mi kazivao o njemu domaći kapelan, da je u civilu bio čestit i gorljiv katolik. Ako je puška mirovala, pripovijedao narednik, nijesu mirovala usta; onda su ona šaputala krunicu.

Nadporučnik prvi prima sv. sakramente.

Glavnim gradom Tirola Insbrukom prolazile čete svih narodnosti. Poznato je, da je tu velika škola za svećenike, koju pohađaju klerici i svećenici, sa svih strana svijeta, a isto tako i mnogobrojni redovnici raznih crkvenih redova. Svi su u ovo ratno doba više manje zaposleni što u bolnicama što u vojarnama. Tako su i sada imali svi ovi vojnici na prolasku kroz Insbruk lijepu priliku, da se ispovjede u svom materinjem jeziku. I doista, momčad bila pripravna, samo je trebalo ishoditi dopuštenje od natporučnika. Ovoga taj čas nije bilo kod kuće, kad su ga tražili. Kad bilo sutradan, eto njega samoga k ocima Isusovcima, da ih zamoli, neka bi njegove ljude još danas ispovjedili, jer ne znadu ni sami, hoće li još sutra imati vremena. U razgovoru s njime opazim, da nije doduše vjeri sasvim tuđ, ali da on sâm na ispovjed i ne misli. Priznade, da osobito štuje sv. Antuna, komu da imade zahvaliti, što je još živ, pa da će mu se i nadalje preporučivati. Sve je to lijepo, primjetim; ali ni sv. Antun nema ključeva od raja nebeskog, da može baš svakoga pustiti unutra, a najmanje takve, koji ne će da se — ispovjede . . .

Časnik ne progovori ni riječi. Očito je razumio, kamo nišanim; ali nije znao što bi u taj čas odgovorio. Ja upotrijebim njegovu časovitu nepriliku pa nastavim, da ključeve nebeske čvrsto drži sveti Petar i njegovi na zemlji pomoćnici, te pridodam posve otvoreno, kako bi to lijepo bilo, kad bi on na čelu svoje čete prvi pristupio k svetoj ispovijedi. To bi bio čin dostojan pravoga junaka, koji jednako ne dršće pred obzirom ljudskim kao ni pred neprijateljem.

On i opet ne progovori ni riječi; vidjelo se, da ga je ova otvorena riječ dirnula; ali nije bio nipošto uvrijeđen. Oprostismo se. Poslije podne evo ga sa svojim momcima u našoj crkvi. I doista on prvi stupi u najbližu ispovjedaonicu; za njim poručnik, a onda svi podčasnici in napokon ostala momčad. Isto su se tako sutradan svi redom pričestili.

Čast svetom Anti, koji je eto i opet svom štićeniku pomogao!

Ne će zabavnih knjiga.

Od dugoga časa ranjenici najradije čitaju. Samo nemaju svagdje dosta štiva; ili ako ga i imadu, bolje bi bilo da ni takvog nemaju. Ja obično pružim svakom uz kakvu zabavnu ili poučnu knjigu još i kakvu nabožnu. Ako slučajno nemam pri ruci baš u njegovu materinskom jeziku nikakve svjetske knjige, ispričam se i ponudim mu samo nabožnu.

Tako sam se jednom namjerio na jednog Slovaka u travničkoj rezervnoj bolnici (Bosna). I njemu ponudim samo nabožno štivo. A on će mi: »A i šta će mi sada kojekakve svjetske besposlice? Kad je čovjek jednom nogom u vječnosti, nije mu više do svjetskih taština. Da mi drugih knjiga i dadete, ja ih ne bi čitao. Ove, ove, nabožne, te krijepe dušu i pobuđuju spasonosne misli! Volim ja ono, što me na Boga sjeća.« — Tako valja!

Tako su mi se i u Enseggu, u Gornjoj Austriji, tužili Česi, da imadu dosta štiva, ali malo nabožnoga, pa su me molili, da im ga priskrbim; jer, rekoše, čovjek bi volio malo misliti i na dušu, a ne uvijek samo na tijelo. Pa ako ne ćemo to ni sada, kad ćemo onda?

Gospodin je!

U jednoj velikoj bolnici sabrale se bolničarke, da čuju predavanje glasovitoga specijaliste. Među njima ističe se osobito jedna, vitka stasa i pristala izgleda. Cijeli je dan bila zaokupljena svojim poslom; a vršila ga veoma gorljivo i mučaljivo. Poslije podne toga dana donijela joj sestra, koja je imala brigu nad novim bolničarkama, nekoliko knjiga, iz kojih će lako upoznati svoje dužnosti. Tom će je prilikom zapitati sestra:

»Kako vam se dopada u bolnici, gospojice?«

»Vrlo dobro, gospođo.«

»To mi je drago,« odvrati sestra te pridoda: »Ali vi biste mogli nama reći ‚sestro' mjesto ‚gospođo'.«

Gospojica porumeni.

»Oprostite, molim. Ja do sada nijesam imala prilike da govorim s redovnicama, pa nijesam znala, kako vam se kaže. Naziv ‚sestra' zvuči vrlo lijepo, samo ako nije malo odviše povjerljiv.«

»Mi smo sestre svega svijeta, jer radi svoga zvanja dolazimo u dodir sa svim svijetom ili barem s većim dijelom svijeta; više je naime na svijetu bijede i žalosti nego sreće i radosti!«

»To je istina; i baš to je, što je i mene dovelo ovamo, da pomognem, koliko mogu, bijednome čovječanstvu, da postanem vješta bolničarka.«

Sestra ju pohvali radi tako plemenite odluke i reče:

»To je vrlo lijepo, gospojice! Ostanite uvijek kod toga, slušajte marljivo predavanja, pazite na sve, što drugi rade, pa ćete postići što želite.«

»Nešto bih vas pitala,« opazi mlada bolničarka malko smeteno.

»Bit će mi vrlo milo, ako vam uzmognem po vašoj želji odgovoriti.«

»Znate, sestro, ja nijesam katolikinja: Hoću li ja moći ovdje onako vršiti svoje vjerske dužnosti, kako sam to činila kod kuće?«

»Mi ne govorimo nikad o vjeri u našem zavodu niti ikoga u tom sprječavamo. Ako koji bolesnik izrazi želju, da udovolji svojim vjerskim dužnostima, tada to dotična bolničarka priopći sestri, koja ima brigu nad tim odjelom, a ona se brine dalje. Ja imam brigu nad odjelom, u kome se sada nalazite vi, pa će mi biti milo, ako vam u svemu, pa i u tome mogu u čemu poslužiti. Vi pako sami možete svoju vjeru sasvim slobodno i nesmetano ispovijedati, a da vam nitko ne će radi toga ni jednu riječ reći. A sada, evo, pročitajte ovo prije večernjega predavanja, da ga možete bolje pratiti.«

S ljupkim smiješkom na usnama oprosti se sestra s novom bolničarkom, a ova se prihvati marljivo knjige. Došla evo i večer, i mi je vidimo, kako pozorno sluša, da joj ne umakne ni jedna riječ od zanimljivog i vrlo poučnog predavanja.

* * *

Prošle su od onda dvije godine. Gospojica Stela — tako se zvala ona mlada bolničarka — vidjela puno toga u katoličkoj bolnici i naučila se puno. Pred njezinom dušom pukao čitav novi svijet. Navlastito nije se mogla dosta nadiviti požrtvovnosti i strpljivosti sestara te je nastojala, da se što više povede za njima, kako će i sama biti uzor-bolničarka. U njezinim vjerskim nazorima ne bijaše nikakve promjene; i ona se ponosila time. Rijetko je kada prisustvovala službi Božjoj u kapelici bolnice; ali kako je imala fin ukus, rado je kojiput došla na večernju poslije podne, da se nadivi lijepo iskićenom oltaru. Ugađalo joj i skladno nježno pjevanje sestara; a divila se ne manje živoj vjeri i pobožnosti katoličkih bolesnika. Kad bi se oglasilo srebrno zvonce

za blagoslova s presvetim Sakramentom, i ona bi se iz počitanja i uljudnosti poput drugih duboko prignula. Srce bi joj se tom prilikom napunilo nekim neobičnim mirom i pokojom te bi ne jedamput tiho prošaptala: »O, kad bih i ja mogla vjerovati, da je ovdje doista Bog prisutan!« Bila je naime protestantkinja, a protestanti ne vjeruju u presveti oltarski Sakramenat.

Vršeći savjesno svoju bolničarsku službu, imala je gospojica Stela priliku, da se uvjeri, kako svekoliko ljudsko umijeće ne dostaje, da ublaži ljute boli i kako je žalosna smrt onih, koji umiru bez vjere i bez svake nade u ljepšu budućnost. Napose joj parala srce smrt onih, koji su do zadnjega časa odbijali svaku vjersku utjehu.

O vjeri se nije u bolnici među bolničarkama nikad govorilo; ali kako je bila bistra, imala je i sama oči, da vidi i razumije puno toga. Često si je zaželjela onakovu smrt, kakvom su umirali katolici puni žive vjere i nedokučivoga mira u duši. Ona je međutim i nadalje savjesno vršila svoju službu i molila se, kako je najbolje znala.

Gospodin je!

Jednoga dana primi jedna njezina bolesnica, katolikinja, svetu Popudbinu. Ona je, kako je bila poučena, uredila krevet i stolić pokraj kreveta, postavivši na nj križ i dvije svijeće te blagoslovljene vode. Kad je svećenik došao, ona se udaljila iz sobe. Kad je bilo sve gotovo, evo je opet natrag, da sve raspremi. Bolesnica zaklopila oči, a usne joj se pomalo micale, znak, da se zabavlja s nebeskim Gostom svojim i da u taj čas ne mari za čitav svijet. Bolničarka ugasi svijeće, stavi stolić na stranu, ogleda malo postelju, pa će povući za jedan kraj pokrivač, da ga malo bolje uredi. U taj čas ispade iz jednoga nabora nešto bijelo, okruglo i tanko, te se skotrlja u nepravilnim kretnjama na pod. Bolničarka se upropasti. Ne znajući ni sama, što da u taj čas uradi, koljena joj se prignuše kao sama od sebe; i ona kiekne i prihvati presvetu Hostiju nježno i oprezno s dva prsta i stavi si ju na dlan lijeve ruke.

Što je to? Jedva je položila presvetu Hostiju na ruku, kad joj se sva duša do dubljine potrese. Jest, to je Gospodin! Ona je o tom sada skroz na skroz uvjerena. Ona nema više ni trunka kakve sumnje ili dvojbe. Sad joj se javi savjest, kako se usudila dotaknuti se Gospodina. Ali sad nikud ni kamo: Gospodin je na njezinoj ruci. Što će s njim? Ustane brzo i pristupi k stoliću, izvuče uložak i stavi presvetu Hostiju na čisti ubrus. Bolesnica nije od svega toga ništa opazila; ona se i nadalje pobožno molila, ne mareći ni za koga. Bolničarka izađe iz sobe i opazi jednu katoličku bolničarku na hodniku te joj reče sva uzbuđena: »Ja sam se dotakla Gospodina!«

Ova ju pogleda začuđeno. Je li gospojica Stela kod zdrave pameti? Što to ona govori? Da joj se možda ne miješa u glavi? Napokon ne bi to bilo ni čudo. Ta bolničarke su koji put tako obterećene, te se lako moglo dogoditi, da koja uslijed prevelikoga napora duševno i postrada.

Gospojica Stela rastumači joj potanko, što se sve dogodilo. Sad se ova još više uplaši i reče: »Ali, gospojice, vi nijeste smjeli dirati svojim prstima u Presveto Otajstvo. Idem odmah k sestri, da joj javim, što se dogodilo.«

Gospojica Stela povrati se u sobu; ali osta kod vrata očiju uprtih u stolić, u koji je pohranila toliko blago. Srce joj udaralo, kao da će iskočiti iz grudi.

Za čas dva evo svećenika, koji ju nagovori i reče:

»Što to čujem, gospojice? Vi ste podigli Svetotajstvo s poda? Vi, protestantkinja, koja niti ne vjerujete u presveti oltarski Sakramenat?«

»O ne! Ja sada vjerujem, čvrsto vjerujem! Ja sam se dotakla Gospodina!«

I spusti se na koljena i pokaza nijemo rukom na stolić, gdje je bila pohranjena presveta Hostija. Svećenik izvuče ulog i poklekne pun strahopočitanja. Zatim si stavi bijelu štolu oko vrata i primi ubrus s presvetim Otajstvom i odnese ga tiho oborenih očiju u kapelicu.

Bolničarke i sestre čudile se veoma, kad im je gospojica Stela pripovijedala, što se dogodilo, i kako je ona, premda protestantkinja, pobožno svetu Hostiju podigla s poda. A najviše se čudio svećenik, koji je sve redom uvjeravao, da je samo jednu Hostiju poneo sobom bolesnici i da je ovu njome pričestio. Kako je dakle ta druga Hostija došla onamo, on si to ne može nikako protumačiti. Gospojica Stela zamoli, da ju poduče u katoličkoj vjeri, pokrsti se i primi prvu svetu pričest. Odsele je presveti oltarski Sakramenat osobito štovala. Svoj je tečaj međutim u bolnici s vrlo dobrim uspjehom svršila i napokon ostavila bolnicu, da se drugdje posveti novome staležu, što si ga je dragovoljno odabrala.

* * *

Pet je godina od onda minulo. Osvanuo upravo uskrsni ponedjeljak. Sunčani traci milo prodiru kroz bojadisane prozore poznatoga samostana. Svečana je služba Božja. Miris nebrojenoga cvijeća na oltaru, miomiris tamjana i ljupko pjevanje sestara napunja sveto mjesto. S kora se odazva pjesam: »Regnum mundi et omnem ornatum saeculi contempsi propter amorem Domini mei Jesu Christi« — »Kraljevstvo svijeta i sav njegov ukras prezreh poradi Gospodina moga Isusa Krista.«

Na te riječi ču se odgovor: »Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi.« — »Koga sam vidjela, koga sam ljubila, u koga sam vjerovala, za kojim sam čeznula.« Posred crkve ustaje eno bijela ljudska spodoba i pristupa k oltaru. Svećenik se okreće k njoj s presvetim tijelom Isusovim, a ona usred duboke tišine progovara jasno i glasno:

»Ja sestra Zvijezda od presvetoga Sakramenta, zavjetujem Bogu Trojedinomu poslušnost, siromaštvo i čistoću . . .«

Sretna sestro Zvijezdo, nekadanja Stelo, koja si se sada zauvijek zaručila s najboljim i najplemenitijim Zaručnikom! Sad boraviš stalno pod istim krovom s Onim, koji te je onako čudnovato k sebi privukao. Tu, u sjeni svetohraništa, djelovat ćeš odsele, dok je dana; a kad se jednom primakne noć, izaći će ti u susret ljubimac tvoj i pružit će ti ruku, da te primi u zbor onih čistih duša, koje slijede Jaganjca Božjega, kamogod pođe.

Andjela.

Kako da se vjerska organizacija pod zaštitom Srca Isusova u župi provede i uspješno rukovodi?

(Nastavlja se.)

III. Djevojačko društvo Srca Isusova.

Sabranim djevojkama razloži se ukratko, kako nas Božansko Srce Isusovo svekolike neizmjerno ljubi, kako je Isus napose njih djevojke odlikovao, kad je djevicu bl. Margaretu Alakok odabrao, da svijetu otkrije tajne Srca svoga. Upozore se na velika obećanja, pročita im se koja zahvalnica iz Glasnika, i — djevojke su oduševljene. Iskustvo dokazuje, da će jedva koja ostati po strani.

Dozove im se u pamet glavna i jedina dužnost prvog stepena Apostolstva molitve i protumače pravila »Djevojačkog društva«. Ta su pravila otisnuta u III. izdanju molitvenika »Srce Isusovo Spasenje naše«, na strani 129.—131., a donosimo ih evo i ovdje.

Pravila »Djevojačkog društva Srca Isusova«.

§ 1. Svrha je Djevojačkom društvu štovati na poseban način Srce Isusovo i širiti u svojem mjestu pobožnost prema ovom Božanskom Srcu.

§ 2. Članom društva može postati svaka djevojka, netom je svršila pučku školu, i svaka druga, koja uživa dobar glas.

§ 3. Dužnosti. Svaka djevojka, koja pripada ovome društvu, mora biti uzor-djevojka u crkvi, u kući i izvan kuće.

§ 4. U crkvi: Svaki će se mjesec pričestiti barem jedamput, da tim nadoknadi Presv. Srcu za uvrede, što mu se nanose u presvetom oltarskom Sakramentu.

§ 5. Kod kuće: a) Svaka djevojka mora biti uzor poslušnosti te slušati i štovati svoje starije, osobito oca i majku, kako je Isus slušao sv. Josipa i bl. Majku svoju.

b) Mora se isticati u radu, tako te svaki župljanin i svaka župljanka budu uvjereni, da su djevojke Društva najradišnije.

c) Mora biti Anđeo mira tako, da se ne samo sama s nikim ne svađa, nego da i svaku razmiricu u kući nastalu nastoji mirno izravnati.

d) Nastojat će, da prima »Glasnik Presv. Srca Isusova«, te da nedjeljom i blagdanom svim ukućanima iz njega čita.

e) Svako će jutro moliti: »Isuse moj, neka danas bude sve na nakanu Srca tvoga!«

§ 6. Izvan kuće: a) Ne smije u kasno doba po noći sama izvan kuće.

b) Izbjegavat će društva, u kojima se pretresiva poštenje djevojaka ili žena.

c) Djevojka, koja bi izgubila poštenje, bit će isključena iz Društva.

§ 7. Kad se koja djevojka Društva udade, svaka će za nju i za njenog muža izmoliti jednu krunicu i prikazati jednu sv. pričest.

§ 8. Ako je u crkvi oltar Srca Isusova, prema uputi g. župnika glavarica će nastojati, da svaka skupina društva pazi na oltar kroz svoj tjedan.

§ 9. Imenik i pravilnik stoji izložen u crkvi. Kad se koja djevojka udade, zabilježi se na imeniku dan vjenčanja. To je najsjajniji dokaz njezinog poštenja.

§ 10. Kad se djevojka udade, prelazi u društvo »Revniteljica Srca Isusova«.

§ 11. Ustrojstvo »Djevojačkog društva Srca Isusova«. Na čelu Djevojačkom društvu stoji glavarica, koja se izabire svake godine. Župnik predlaže Društvu tri djevojke, a Društvo izabere jednu od triju predloženih. Ostale dvije djevojke bit će revniteljice. Glavarica i dvije revniteljice izaberu još dvije pomoćnice.

§ 12. Cijelo je Društvo razdijeljeno u četiri skupine. Svakoj skupini stoji na čelu jedna revniteljica, koja pazi, da li njezina skupina ide redovito na sv. pričest, i da li se svaka djevojka dobro ponaša.

§ 13. Pomanjka li koja djevojka u čemugod, javlja revniteljica glavarici; ako je prestupak teži, onda ili ona sama ili preko svoje glavarice javlja to župniku.

§ 14. Glavarica izvješćuje g. župnika o životu i radu Društva svaki mjesec.

Znak Djevojačkog Društva jest medalja Srca Isusova na crvenoj vrpci, nešto široj od one, što je imade Podmladak. Barjak imadu ili zajednički sa svojim Podmlatkom ili vlastiti, sličan onome, samo da je veći i ukusniji. Djevojke iz društva uživaju u crkvi i u procesijama vazda prednost pred drugima, koje nijesu u Društvu.

I djevojke treba da pripomognu, e bi se što prije iskorijenila psovka. U tu svrhu primat će u sporazumu sa župnikom zajednički svetu pričest, a broj tih pričesti javit će o Božiću i Uskrsu »Savezu Djevojačkih društava« u Zagrebu, Palmotićeva ulica br. 33 (kongregacija učiteljica).

Glasilo društva jest »Glasnik Presv. Srca Isusova«. Stoga će glavarica sa svojim revniteljicama nastojati, da se u svakoj kući, kojoj pripada koja djevojka iz Društva, barem čita Glasnik, a po mogućnosti i drži i uredno plaća. One ubiru pretplatu već pod jesen, a Glasnik primaju od župnog ureda, na koji dolazi, jer to u velike olakšava uredni dolazak i dostavu Glasnika, pošto je to stalna adresa.

Glasnika se samo toliko naručuje, koliko je do onoga časa pretplatnica prijavljeno; prijave li se poslije nove, za njih će se naručiti kasnije. Tako ne će biti nikad neprilika glede uplate.

Pristojne zabave ne brani društvo, pa ni kolo, samo da se igra po danu i na javnim mjestima, a ne po kojekakvim zakucima.

(Svršit će se.)

Kako se odgaja mladež za svećenički stalež?

Prigodom švicarskog sastanka upravitelja Marijinih kongregacija u Lucernu god. 1913. reče jedan crkveni dostojanstvenik: Ja šaljem djecu poslije obuke u vjeronauku u crkvu, da se na koji časak poklone presvetom Sakramentu. Da bude u crkvi red i mir, postavim iz svakog razreda po jedno dijete, koje mora paziti na to. To vide stariji pa se i oni povađaju za djecom. Plod ovih čestih pohoda jest velika pobožnost i sabranost djece kod svete mise, česta pričest i — svake godine po šest zvanja za stalež svećenički!

Tužimo se, da su nam sjemeništa opustjela: Nije ni čudo, kad su nam i crkve opustjele. Ovo je barem sredstvo lako i jednostavno. Pokušajmo ga posvuda!

Kćeri Marijine u Lukoranu

Razne vijesti.

Lukoran. — Kćeri Marijine — Društvo je osnovano prošle godine u svibnju. Trnovita je ovo župa, koja očekuje svoj preporod upravo putem ovoga društva. Članice pristupaju često k sv. sakramentima, šire po selu dobre novine, mole po kućama i po brodovima (kad idu u Zadar) sv. krunicu, pjevaju u crkvi i po putovima svete pjesme. Majke su ponosne sa svojim kćerama i kažu: kamo sreće, da smo i mi u svojoj mladosti imale tako sveto društvo!

Dijete dijeli sv. pričest.

Kad su naši ljetos provalili u Italiju, dogodio se u Torcegnu ovaj događaj:

Jedne noći odvedoše vojnici nenadano oba svećenika, što su u tom mjestu obavljala duhovnu pastvu. Zatim dobi svekoliko stanovništvo nalog, da se cijelo mjesto mora sasvim isprazniti. Ali u crkvi je još bilo presv. Otajstvo! Ono se ne može ostaviti samo bez čuvara. Narod, prožet živom vjerom, ne će iz sela, dok je presv. Otajstvo u svetohraništu. Napokon dobri ljudi pronađoše način, kako će si pomoći, koji nas sjeća na slavna vremena svetih mučenika.

Odabraše jednog vrlo dobro uzgojenog dječaka od šest godina; on će izvesti njihovu osnovu. — Slijedeće nedjelje sabrao se sav narod u crkvi. Tad izađe dječak, sav u bjelini poput kakvog anđela, koji pristupi k oltaru. Oči svijuh bijahu uprte u njega. Jedan glas iz mnoštva započe: »Ispovijedam se Bogu svemogućemu«, a sav narod plačuć i jecajuć proslijedi. Dijete uzlazi stepenicama na oltar, otvara svetohranište i vadi krušnik te ga stavlja na oltar. Tad se okrene prema narodu i — počne dijeliti svetu pričest. Tko si je god bio svijestan, da nema teškoga grijeha na duši, pristupio je k stolu Gospodnjemu, da primi Jaganjca Božjega iz neobične ruke. Kad je mali đakon porazdijelio sve posvećene čestice, očisti krušnik, kako su ga bili poučili, i time se dirljivi prizor svrši.

Kad je za ovo dočuo sv. Otac papa Benedikt XV., bilo mu je veoma drago, što se sve tako svečano i dostojno obavilo, a sretnome djetetu posla lijepu uspomenu i svoj očinski blagoslov.

Die Kommenden N. 14. 1916.

Očinjeg mi vida!

Išao sam Višnjikovcima i vidio sam pred jednom malom kućicom čovjeka u vojničkom odijelu, gdje sjedi. Lijevom je rukom zagrlio curicu od sedam godina, što mu se na prsa naslonila, a desnom miluje dečka od tri do četiri godine. Curica je tužna, a dečko je ludo dijete, igra se oko očeve noge. Otac bio slijep.

Jako mi ga se ražalilo, pa nijesam mogao, da to i riječima ne izrazim; ali on me prekine:

»Nemojte, gospodine! Zaslužio sam to. Bio sam još mlad i objestan pa sam se kleo djevojci: »Uzet ću te očinjeg mi vida!« Sagriješio sam, pa je ostavio... Oženio sam se i živio sam s bratom. U njega djece mnogo, a mojoj ženi bio kriv svaki zalogaj, što ga bratova djeca pojedu, pa pravila kavgu i zlo, samo da se podijelimo. Volio me brat, pa govorio: »Zašto ti je žena takva?« — »Očiju mi, nije ona kriva,« govorio sam ja, a sve zato, da se s bratom svadim i da se podijelimo. I evo, pred dvije godine umro naš djed Joza, a bogat je bio. Kad sam se podijelio, dao mi dvije stotine na poštenje, a da nitko nije znao. Umro naglo, a njegov sin došao, pa ište novac. »Očinjeg mi vida!« — govorio sam — »nije mi dao ni novčića!« — Pred po godine otišao sam na vojsku i evo se vratio ovakav... Gdje sam ja prije mislio, da će me stići ovako što?!... Od njih nije nitko propao, svima im je dobro; a ja evo ovo dvoje svojih pilića ne mogu da vidim. Došlo mi je, da uzmem štaku pa da od kuće do kuće kao prosjak obilazim. — Ne žalite me dakle, jer nijesam zaslužio ničije sažaljenje. To imam zahvaliti nesretnoj kletvi. Bog je spor, ali dostižan.« —

Veoma žalosno, al istinito.

Bojna pošta, lipanj 1916.

Početkom lipnja primilo je uredništvo od vojništva pregledano i otpremljeno pismo, što ga napisao jedan iz 53. pukovnije, iz kojega vadimo ovo:

Strašnomu ratu ne može se dogledati kraj. Nije ni čudo, kad se Bog tako strašno vrijeđa. Tu su psovke, da čovjeka srsi prolaze, tu raspuštenost obojega spola, da ne može biti gora. Kako kod kuće, tako je i ovdje, na bojnome polju. Psuje se, što na jezik dođe, psuje se bez svakog razloga, često baš iz zlobe i sotonske mržnje. Nema prigovora, nema pogrde proti vjeri, Crkvi, svećenstvu, sv. Ocu, što se ne bi čula upravo među našim hrvatskim vojnicima.

Jednom sam čitao iz Glasnika S. I., kako Francuzi vojuju i proti Srcu Isusovu (br. 6); na to će mi jedan: »Pravo imaju! Sve bi popove trebalo poubijati! Što će nam oni?« — Ja primijetim, da bi onda moralo nestati svake vjere, i krsta, i ženidbe, i ukopa i svih blagodati sv. katoličke Crkve. A on će: »Pa neka nestane! Šta nam to sve treba?« — Vidite li, kakvi su to ljudi! Daj ti sada opomeni takvog!

Bio jedan od 16. pukovnije. Baš na sam Uskrs stao jedan »frajt« bulazniti, kao da je pomalnitao. Psovao je Boga, Uskrs, Isusa, a ma sve, što mu došlo u ludu njegovu glavu. Da, tako je daleko pošao, te je rekao, da je on »Božji Štelfertretar« (namjesnik)!

Našao se jedan prost vojnik, koji ga prijateljski i mirno opomenu, da ne vrijeđa tako strašno Boga. A on? On ga sutradan, na drugi dan Uskrsa, izvede iz »cuga« te mu dade 2 udarca po leđima, zato, što se usudio njega, velikog gospodina »frajta«, opomenuti! »Mogao sam ga,« kazivao mi onaj momak, »prijaviti radi toga; ali — što bih time opravio? Da bi drugi put nesretnik još više psovao. — Volio sam Isusu za ljubav podnijeti udarce i sramotu te šutjeti, nego da bude još veće zlo.«

Kada to momci vide, tko će se usuditi koga opomenuti ili čak prijaviti? Čudnovato: za sve ima paragrafa, samo za psovku nema! Frajta ne smiješ ni opomenuti, a Boga smiješ psovati i pogrđivati, koliko hoćeš! Kako će nam se onda Bog smilovati i povratiti nam mir? —

Dajte barem vi, koji još malo vjere imate, slavite Boga, kad ga ovi pogrđuju; pružajte mu zadovoljštinu za neprestane uvrede! Vojnici Srca Isusova, latite se ozbiljno svoga posla!

Slovenka o našem Glasniku.

Slavno uredništvo!

Prejela sem Vaše cenjene liste (vseh sedem) Glasnikov ter se Vam najlepše zahvalim v Imenu Jezusovega Srca, da ste mi jih poslali. Naročnino sem Vam že poslala s prav veselim srcem ter Vas prosim, da mi pošiljate še zanaprej vse zvezke tega letnika. Hočem biti nanj naročena celo življenje. Prav zelo se mi je priljubil, čeravno nisem vsega točno razumela, pa zdaj že razumem, samo govoriti še ne morem in tako pisati tudi ne. Pa počasi se bom vse naučila. Tako bo ta Vaš cenjeni list meni koristil na dva načina: prvič v duševnem oziru, drugič v znanstvenem.

Zdaj pa še hočem prositi presv. Srce Jezusovo, naj blagoslovi ta Vaš list in Vaše delovanje pri njem. Naj se razširja in cvete, dokler bo bival na zemlji bogoljubni hrvatski rod, bratski naš rod, ki ga mi ljubimo. Dal Bog, da bi po vojski zadane rane se zacelile, da bi se razširjal v zvezi s svojimi brati in sestrami Slovenci.

Cestitam tudi k petindvajsetletnici Glasnika. Želim mu največjega uspeha. Vaš trud bo pa obilno poplačalo presv. Srce Jezusovo, za katerega čast se toliko trudite.

Vam vdana v presv. Srcu Jezusovem

Frančiška Šk. v G.

Šaljite „Glasnik“ svojima na bojište!

Ogledalo Srca Isusova.

Sveta Crkva u litanijama Presv. Imena Isusova zove Isusa »Anđelom velikoga savjeta«, što je najveće djelo izveo, što mu ga Otac naloži i što je u neizrecivoj mjeri posjedovao prekrasan dar savjeta.

Dar savjeta nam daje Duh Sveti, da u svakom slučaju pogodimo volju Božju. Da nikad ne zastranimo od onoga, što Bog hoće da činimo. Nu nitko nije tako točno u svem izveo volju Božju kao Isus. On je u najjasnijem svijetlu vazda gledao, što Bog Otac želi. Isus je tako točno i savršeno izveo volju Očevu, da nije ni mogao ni za vlas nikad od nje odstupiti. Njegova je volja s voljom Boga Oca nerazdruživo uvijek bila spojena.

Krasne nam primjere spominje sv. Evanđelje, gdje je Isus očitovao dar savjeta. Kad su Farizeji poslali svoje učenike, da zapitaju Spasitelja, je li slobodno porez plaćati caru, znamo, da je Isus najmudrije, a ipak jednostavno odgovorio, pošto je pogledao novac i zapitao: Čiji je ovo natpis? Kad mu rekoše, da je natpis cesarov, odgovori. »Podajte cesarevo cesaru i Božje Bogu. — I čuvši udiviše se i ostavivši ga, otidoše« (Mat. 22, 21. 22).

Isto tako premudro i jednostavno odgovori Isus piscima, koji mu dovedoše ženu, u grijehu uhvaćenu. Htjedoše, da ga uhvate i ozloglase ili kao kršitelja zakona Mojsijeva, koji takve na smrt odsuđuje; ili ako ju prema zakonu odsudi na smrt, da ga razglase kao nemilosrdna. Znamo, da ih je Isus svojim odgovorom: »Koji je među vama bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju« (Iv. 8, 7), osramotio i ušutkao, jer kad su to čuli, jedan po jedan otidoše.

I ovaj prekrasan i u životu tako potrebit dar savjeta najkrasnije sja u najvjernijem ogledalu Srca Isusova, u Mariji, Majci dobroga savjeta.

Marija je bila u svakom svom djelovanju najmudrija; nije joj se u njezinom životu ni najmanja pogreška potkrala. Tako je u svakoj zgodi i nezgodi svoga života mudro izabrala što joj je činiti, da bolje ne bi mogla. Pravom je nazva sama sv. Crkva

Majkom dobroga savjeta.

Hoćeš li da mudro djeluješ, da u svem pogodiš volju Božju: gledaj na Mariju. Ona je na ovom napastima i nevoljama uzburkanom svijetu, kao morska igla na nemirnom moru. Njezin te uzor ne će nikada prevariti; ona ti neprevarljivo pokazuje pravac, koji te vodi u luku spasenja.

Blagopokojni papa, Leon XIII. iskusio je to u svojoj teškoj i dugoj apostolskoj službi. Tako je bio uvjeren, da će svi vladari i uopće svi starješine pogoditi, što je za spasenje njihovim podanicima i njima, ako se uteku Majci Božjoj i gledaju na njezin prejasan život, da je odredio, neka se u litanijama Majke Božje uvrsti posebna pohvala i prošnja: Majko dobroga savjeta, moli za nas!

Marija se zove Majka dobroga savjeta, jer nije samo za se imala taj dar, nego i za cijelu sv. Crkvu, za sve, koji samo budu zaprosili u nje savjeta. Ne samo onda, kada je osobno boravila

među kršćanima na zemlji, nego sve do konca vijeka pritiječe u pomoć svima, koji je budu zaprosili.

Kako je skup dobar savjet! Moraš izabrati stalež, u kojem ćeš provesti cijeli život i moraš spasit dušu svoju: štuj i zazivaj Majku dobroga savjeta! — Moraš ravnati cijelom zadrugom, obitelju svojom, moraš nastojati, da sebe i njih očuvaš od vremenite i vječne propasti: kako ćeš u svem pogoditi i izabrati, što je volja Božja? Štuj, zazivaj i nasljeduj Majku dobroga savjeta! — Starješina si cijeloga zavoda, cijele općine. Tereti te velika odgovornost pred Bogom i pred ljudima: kako ćeš si pomoći, ako se ne utečeš Majci dobroga savjeta?

Zato je najshodnije i najsigurnije sredstvo, da postigneš i da napreduješ u ovom tako nužnom daru Duha Svetoga: štovanje i nasljedovanje Majke dobroga savjeta. Ona će te naučiti, kako valja cijeniti i slijediti nadahnuća Duha Svetoga: kako ti treba paziti na čistoću savjesti i pokoravati se glasu njezinu. Naučit ćemo od nje, kako nam treba štovati i ljubiti Duha Svetoga, često i srdačno ga zazivati, osobito u zamršenim slučajevima. Naučit će nas Majka dobroga savjeta, kako nam se treba čuvati svjetske, tjelesne mudrosti, kako nam treba paziti na tvrdoglavost i nepokornost; a kako treba da smo spremni i pripravni, te izvedemo, na što nas nuka Duh Sveti. Milost Duha Svetoga ne trpi zatezanja, kako opominje sv. Ambrozije.

Nemoj misliti, kršćanine, ni o daru savjeta, da je samo za one, koji teže na visoku savršenost; ili samo za one, koji moraju druge voditi i upravljati. Kako si dosad razumio, dar savjeta je potrebit svakom čovjeku. Bez dara savjeta je čovjek lađa bez kormilara, općina ili država bez poglavara. Bez dara savjeta je čovjek u najodlučnijim časovima prepušten svojim domaćim i vanjskim neprijateljima, koji snuju o njegovoj propasti.

Kolika sreća za te, ako se skloniš pod ljubezno okrilje Majke dobroga savjeta! Tako ćeš naći blagu materinsku ruku, koja će te iz vrtloga i klisura ovoga života dovesti u sigurnu luku vremenite i vječite sreće.

Djeca moraju svoje starije poštivati.

Roditelji su svojoj djeci Božji zamjenici, zato i zaslužuju, da ih djeca iza Boga najviše od svih drugih na zemlji poštuju. To poštovanje treba da se očituje u čednom i pristojnom vanjskom ponašanju pred roditeljima, u riječima, kad s njima govore i u samom mišljenju, koje se najbolje pokazuje, kada dijete s drugim o svojim roditeljima govori. Česa bi se dobro uzgojeni roditelji stidjeli, da im dijete rekne ili učini pred drugim odličnim osobama, to neka im nikad ne dopuste ni pred sobom samima. Na to valja djecu priviknuti zarana. Tako ne će pravi roditelji nikad djetetu dopustiti, da se bez svakog opravdanog razloga dere, da se valja po zemlji, da skače po sobi, da se vere po raznim predmetima, da stvari po volji razbacuje i kvari, da hodi zamazano i prljavo, da smije u svašto dirati, nećkati se, prkositi i t. d. Dijete, koje se ovih i sličnih mana čuva kod kuće, čuvat će se i na ulici i u crkvi, čuvat će se svega toga i kad odraste.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše: Stjepan Babunović D. I.

Učitelj savršene kreposti.

Sad mi Gospodin objavio, što želi od mene. On želi, da se neprestano žrtvujem. Zato će mi, reče, moju osjetljivost i odvratnost tako povećati, te ću moći raditi samo uz veliku muku i napor. Tako ću uvijek imati priliku za pobjedu i u stvarima neznatnim i takovim, koje po sebi nijesu ni dobre ni zle. Mogu reći, da je doista od onda tako i bilo. Što više, ne ću, pridoda, nigdje oćutjeti nikakvu slast, nego samo gorčinu Kalvarije; i što druge razveseljuje i sretnima čini na ovome svijetu, to će meni biti na teret i muku. I doista, sve, što bi se moglo smatrati užitkom, meni bijaše muka. Tako sam za onog kratkog odmora, što nam se dopušta, više trpjela, nego za najljuće groznice. Pa ipak je želio, da se ponašam kao i druge sestre. Tada bih uskliknula: »O Bože moj, kako skupo moram platiti taj užitak!«

Gle ovo Srce, što je toliko ljubilo ljude!

Blagovaonica i postelja tako mi je teška, te bih uzdahnula i zaplakala, čim joj se samo približih. Služba i govorionica bijahu mi također do skrajnosti mrske. U govorionicu sam uopće išla samo teškom mukom, a prekoračila bih je samo pod silu. Često bih pala na koljena i molila Gospodina za milost, da se mogu svladati.

Isto mi tako veliku muku zadavalo pisanje; ne možda zato, što uvijek pišem klečeći, nego poradi onih nutarnjih muka. Meni je veću muku zadavalo poštovanje, hvala i priznanje, nego što je poniženje, prezir i zapostavljanje zadavalo osobama taštim i častohlepnim. Zato bih često rekla: »Daj, Bože, nahuškaj radije sve

bjesove na me, nego da me ljudski jezici hvale, laskaju mi i pljeskaju! Sto ću puta radije primiti svako poniženje, bol, prigovor i sramotu.«

Mnoge osobe u svijetu, koje su čule što o njezinoj svetosti, dolazile su u samostan, bilo iz znatiželjnosti, da je vide, bilo iz štovanja i pouzdanja, da je za savjet pitaju i njezinoj se molitvi preporuče. Mnoge su joj u istu svrhu i iz daljine pisale i za odgovor molile. Naravski, da su je takvom prilikom pohvalama obasuli, a to je njoj teže bilo nego da su joj se u lice narugali. Zato nije nikad ni išla u govorionicu, osim kad ju je glavarica onamo poslala. Isto tako nikom ne bi na pisma odgovarala osim iz poslušnosti.

Pa i u društvu svojih sestara bijaše veoma šutljiva. Ako je govorila, to je bilo samo o Bogu i o svetim stvarima. Svaki drugi razgovor bio joj dosadan i mrzak. Sama o sebi piše: »Od velike brbljavke postala sam sada tako nedotupavna, te ništa više ne znam. Ja ne znam uopće ni što ću govoriti, a nijesam kadra više ni da naučim. Uostalom i ne marim išta drugo znati do raspetog Isusa.«

Njezino siromaštvo bijaše skrajnje. Odmah na početku svog redovničkog života odbi miraz, što ga rodbina za nju uplatila. Njezino odijelo i posoblje bijaše najlošije. Nitko sretniji od nje, ako bi joj koji put štogod, inače potrebno, pomanjkalo. »Nije siromah,« znala bi reći, »tko je položio zavjet siromaštva, pa mu ništa ne manjka.« Zato je ona, kad je mogla birati, samo najnužnije, pa i to, što je najgore bilo, za se odabrala. Štogod bi joj dali, uzela bi s najvećom zahvalnošću kao milostinju. I upravo zato nikad je nijesi vidio bez posla, jer je htjela, da se svome redu barem donekle za njegove darove oduži. I za vrijeme odmora i slobodnog razgovora ona bi uzela kakav ručni posao i radila ne mareći, što drugi govore. Kako je bila skoro uvijek boležljiva, a uz to često i kraj posla duboko sabrana i usko s Bogom združena, sestre su se čudom čudile, kako može toliko raditi, pa bi znale reći, da njezin anđeo čuvar mora bez sumnje mnogo za nju raditi, jer da ona sama ne bi bila kadra na sve dospjeti.

Čujmo je dalje!

Bog mi dao za križem žeđu neugasivu. Pa ipak mi znao biti tako težak, te se ne bi mogla uzdržati, da to koji put i izvana ne pokažem; a onda mi istom bilo teško, što moram, eto, iskusiti, kako sam još malo ponizna i umrtvena, pa ne mogu trpjeti potiho, da nitko ne opazi. Kad pomislim na svoju ljubav k poniženju: to mi bila još jedina utjeha. Zahvaljivala bih se Gospodinu, što mi daje priliku, da se upoznam, kakva sam i da tako svako ljudsko priznanje prezrem.

On hoće dalje, da sve priznam, kao da od njega samoga dolazi; da si ništa ne nabavljam. On hoće, da sve njemu predam, a sama ni čim da ne upravljam; njemu da uzdajem hvalu u sreći kao i u nesreći; a u tužnim i žalosnim prilikama da pomislim, kako sve to i još više potpunoma zaslužujem; napokon, da mu sve svoje patnje prikažem za sve one, koji me progone.

Poučio me također, kako mi valja o njemu govoriti vazda s najvećim strahopočitanjem; o bližnjemu pak sa štovanjem i sućuti; a o samoj sebi ili kratko ili s prezirom, osim da bi me on radi svoje časti drugačije poučio. Sve dobro i svu čast treba da pripisujem uvijek njegovu veličanstvu, a sebi sve zlo; nijednu utjehu da ne tražim izvan njega; a kad mi je udijeli, da mu je opet velikodušno žrtvujem. Ne smijem ni o čem zavisjeti, nego prosta biti i slobodna u svemu; ništa ljubiti osim njega, u njemu i radi njega, i u svemu tražiti samo njega i njegovu čast i slavu, zaboravivši sasvim na sebe. Pa kako mi sve valja činiti za njega, želi napose, da svaki put učinim nešto izravno na čast Bož. Srca njegova. Tako na primjer ako se odmaram, treba da na neki način i njemu odmor pribavim time, što ću boli, poniženja, mrtvenja i

ostalo — a toga mi ne će nikad manjkati — rado i veselo primiti u tu svrhu. Isto tako želi, da mu za vrijeme objeda žrtvujem najbolji komadić; i tako u svem ostalom. Zabranio mi nadalje ikada druge suditi, tužiti, ili pače odsuditi osim samu sebe.

Još mi mnogo drugih nauka dao; a kad se ja začudih, što ih je tako mnogo, reče mi, neka se ne plašim, jer je on dobar Učitelj, koji znade ne samo učiti i ravnati, nego i potrebne milosti dati, da se po tom nauku i živi. I ja moram priznati, da mi je doista pomogao, te sam uz sad veću sad manju opornost naravi činila sve, što je htio.

»Gle ovo Srce, što je toliko ljubilo ljude!«

Kad sam jednog dana u osmini tijelovskoj bila pred presv. Sakramentom — bilo to dne 16. lipnja 1675. — primila sam od Boga mnogo preobilnih milosti ljubavi njegove. I ja se oćutjeh ponukanom, da mu nešto za uzdarje dadem i ljubav mu uzvratim ljubavlju. A on mi reče: »Ne možeš mi ničim iskazati veće ljubavi, nego ako učiniš, što sam već toliko puta od tebe iskao.«

Po tom mi otkri Božansko Srce svoje i reče:

»Gle ovo Srce, što je toliko ljubilo ljude, te nije ništa propustilo, nego se iscrplo i uništilo, samo da im pokaže svoju ljubav. A za hvalu od veće strane ljudi ne primam drugo van nezahvalnost, koju mi u tom Sakramentu ljubavi pokazuju svojom nepristojnošću, svetogrđem, hladnoćom i prezirom svojim. Pa što me još više boli, jest, što to čine srca, koja su mi posvećena. Zato od tebe tražim, da prvi petak iza osmine tijelovske bude posebna svetkovina u slavu mojemu Srcu. Na taj dan neka se primi sveta pričest i neka se Srcu mojemu svečanom otprošnjom povrati čast, povrijeđena uvredama, koje su mu nanesene, za vrijeme, dok je bilo izloženo na oltarima. Ja ti pak obećajem, da će se srce moje raširiti i milostima Božanske ljubavi svoje obilno nadariti one, koji mu iskažu ovu počast i uznastoje, da mu je i drugi iskažu.«

Kad sam mu na to odvratila, da ne znam, kako bi izvela, što već tako dugo od mene ište, reče, neka se obratim na njegova slugu, što mi ga u tu svrhu bijaše poslao. Ja to i učinih; a on mi zapovjedi, da napišem sve, što sam mu god priopćila glede Presv. Srca Isusova i glede nekih drugih stvari, koje se njega tiču, a sve na slavu Božju. Sveti ovaj muž veoma me utješio time, što me ponukao, da se odazovem volji Božjoj, i što me oslobodio straha, koji me neprestano mučio, da se možda ne varam.

Gospodin ga maknuo iz grada, da ga pošalje među krivovjerce, a ja se podvrgoh sasvim volji Božjoj i podnesoh taj udarac; bijaše mi naime od velike pomoći za ono kratko vrijeme, što ga ovdje sproveo. Jednom samo pomislih na taj gubitak, i eto, već me Gospodin ukorio: »Što, zar sa mnom nijesi zadovoljna? sa mnom, koji sam tvoj početak i svrha tvoja?« Više nije trebalo, da mu se predadem, jer bijah uvjerena, da će mi dati sve, što trebam.

Mjeseca rujna 1676. poslaše poglavari o. Colombière-a u Englesku za savjetnika engleskom prijestolonasljedniku Jakovu, vojvodi od Jorka, te za propovjednika i ispovjednika njegovoj supruzi nadvojvotkinji. Margareta mu je to unaprijed kazala: pa je ostala pri tom i onda, kad je od svog oca provincijala dobio dva sasvim druga naloga. Ali kad se upravo spremao, da se jednome od tih naloga odazove, stiže mu i treći, kojim ga glavar šalje u London, glavni grad Engleske. Tako se proročanstvo Margaretino ispunilo.

Da je Margareti taj gubitak bio težak, razumije svatko; tà on je bio prvi, koji joj je savjest umirio i srce utješio. Na polasku dao je Margareti više dobrih savjeta, a ona njemu za uzdarje dade listić, na kom je napisala ove proročanske riječi, koje su imale u svoje vrijeme oca opomenuti, da se čuva zamka đavolskih, koje će mu tamo postaviti:

»Otac Colombière — glasi to pisamce — ima voditi duše k Bogu. Zato će zlodušt sve podići proti njemu. Pače i iste Bogu posvećene osobe ražalostit će ga i ne će odobriti, što će u svojim propovijedima reći. Ali u toj nevolji Bog će mu pomoći prema pouzdanju, što će ga u nj imati.«

»Prema grješnicima neka bude blag i pun sućuti; svojom vlašću neka se posluži samo onda, kad mu to Bog objavi.«

»Neka dobro pazi, da dobro ne uzima iz svog vrela. Riječ je kratka, ali mnogo sadržaje. Bog će mu dati, da je razumije prema pomnji, kojom će nastojati, da tu riječ shvati.«

Prve dvije upute u veliko su mu koristile, a treću rečenicu razumio je istom kasnije. Margareta mu je od vremena do vremena davala nove savjete prema prilikama i potrebama, koje su ga mučile, tako te se ne malo čudio, kako je Margareta o svemu točno obaviještena.

»Gospodin naš,« piše glavarica m. Saumaise u svom spomen-spisu o bl. Margareti, »pokazao jednom sestri Margareti križeve i nutarnje patnje, što ih o. de la Colombière trpi u zemlji, kamo ga njegovi glavari bili poslali. Došla, da mi to priopći, i predala mi tom prilikom listić s molbom, da ga njemu pošaljem. Listić taj sadržavao dvije veoma utješljive stvari, koje joj Gospodin naš glede njega kazivão u pero. Malo za tim primila sam pismo od toga sluge Božjega, i iz njegovih preporuka u naše molitve upoznadoh, da nešto mora doista biti na stvari od onoga, što je kreposna sestra Margareta doznala. To me sklonulo, da mu ovaj listić, što mi ga sestra predala, pošaljem.

Kad sam ga prepisala, ne rekavši o tom živoj duši ni slovca, dođe sestra pa mi reče, da sam kod prepisivanja nešto promijenila, a Gospodin hoće, da ostane onako, kako joj on sam u pero kazivao. Uzeh dakle pismo, da ga pročitam i vidim, jesam li zaista štogod promijenila. I gle, nađoh doista, da sam neke riječi izmijenila s drugima, koje, ako i bijahu slične onim prvašnjima, imađahu ipak puno manje snage u sebi. — Kad je to pismo o. Colombière primio, javio mi je, da je baš u pravi čas došlo; jer da bez te pomoći ne bi znao, što da počne.«

U duhovnim vježbama rasvijetlio je Gospodin časnog slugu svoga, te je napokon razumio i onu treću rečenicu, koju mu bl. Margareta pri rastanku dala: »Neka dobro pazi, da dobro ne uzima iz svoga vrela«. Dok je naime boravio u Engleskoj, slala mu je njegova rodbina oveću svotu novca, što ga on u razne dobre svrhe upotrebljavao. On se međutim bojao, da se to ne slaže sa savršenim siromaštvom jednog redovnika, i da se u tom ne krije možda kakvo nepouzdanje u providnost Božju. Dugo ga ta misao mučila, a sad istom upozna volju Božju, da se te potpore velikodušno odrekne, i tako »dobro ne prima iz svoga vrela«, to jest od svoje obitelji, već neka sve očekuje od darežljive desnice Božje. Sveti muž odazvao se smjesta glasu Božjemu.

Molitva mu pomogla.

Jedan čestit seljak vratio se upravo iz crkve, gdje je primio svete sakramente. Sjeo za stol, da uzme doručak. Oko njega se skupilo nekoliko dobrih susjeda pa zaveli razgovor.

Povela se riječ i o piću. A baš domaćina bio nekoć velik pijanac. Zapitat će ga dakle netko, kako se riješio te opačine. A on će: »Molitva mi je pomogla. Ja sam znao piti rakiju vinskom čašom; ali sam se počeo vruće Bogu moliti, da me oslobodi te mane. I eto! Što nijesu mogle sve molbe i suze dobre moje žene i drugih dobrih ljudi, to je postigla ustrajna i usrdna molitva. Danas ne bih ispio ni jednu kapljicu.«

Dà molitva, i to ustrajna i zaufana molitva daje čovjeku jakost, da se svlada i da ustraje. A tko se znade svladati, taj će se lako odučiti svake pogrješke; jer ove potječu baš odatle, što se čovjek ne umije svladati, već si ugađa gdje samo može.

Geslo zbora Marijina.

Piše: Josip Predragović D. L

»Po tom će svi poznati, da ste učenici moji« (Iv. XIII. 35). — Svaki zbornik može naličiti božićnjemu drvcu ili plodnoj voćki, kako je to jedan govornik istaknuo na linačkom sastanku zbornika (g. 1907.). Kakogod je lijep pogled na božićno drvce, puno plodova, darova i nakita: nijesu ipak to plod istoga drveta. Poslije se nakit skine, a drvo baci u vatru. Drugojačije je s plodnom voćkom: plodovi se njeni oberu, voćka ostaje i donosi uvijek novi plod. — Zbornici, nemojte da naličite mrtvom božićnjem drvcu — vaš vanjski vjerski život i djelovanje neka su zlatni plod vaše unutrašnjosti! A to će biti, ako se budete držali one dobro vam poznate: »Sa Djetetom svojim svetim svaki čas — Nek Marija Djeva blagoslovi nas!« Jer to je:

1. Geslo kongregacije. Imade tomu desetak godina, što se u Hrvatskoj javno udaralo upravo na ovo naše geslo. Nije ono doduše uzeto iz malog katekizma, kako neupućeni misliše, premda ga se i onda ne bismo stidjeli. Tâ znademo, da je mali katekizam skupina najvažnijih istina sv. vjere naše, uz koje mora da pristaje svako bio naobražen ili neuk. Naše geslo potječe iz 10. i 11. stoljeća po svoj prilici kano ostatak staro-crkvenog časoslova, dnevnog svećeničkog molitvenika. Kasnije su ga poprimile Marijine kongregacije. I nijesu se za to pokajale. Tim geslom pobijedile su neprijatelje, tim geslom spasile su vjeru cijelim narodima. To je geslo i zalog naše pobjede. Gdje su protivnici crkveni iz prošlih stoljeća? — Pali su i nestalo ih je. Doći će vrijeme, gdje će povijest bilježiti i pad onih, koji se i danas rugaju Crkvi, a ona će ostati, a s njom i oni, koji traže pomoć i jakost u molitvi: Sa Djetetom svojim svetim svaki čas — Nek Marija Djeva blagoslovi nas!

Što drugo i sadržaje ovo geslo nego: Po Mariji k Isusu? Gdje su našli Isusa odabranici izraelski: pastiri, gdje Ana i Simeon? Gdje sveta tri kralja, prvijenci od pogana, što su primili sveto Evanđelje? Gdje je svijet našao Isusa? Na koljenima Marijinim. Kao što je ona kano Majka Kristova klečala pokraj jaslica u Betlemu, tako je uz Isusa i u Jeruzalemu kod prikazanja i na bijegu u Misir i u Nazaretu. To je zakon u ovome redu Providnosti Božije: Po Mariji k Isusu! I zato niko ne može štovati bl. Gospu, a da se ne obrati od grijeha k čistoći, od čistoće k vrlini, od vrline k svetosti.

Nero, pomamni rimski car, dao je u svojoj okrutnosti pogubiti staroga učitelja svoga Seneku. A majci njegovoj poruči, neka mu ne upiše u krivnju, učinio je to s dobrih razloga; njoj pak staroj majci bit će i

nadalje sklon. Na to reče ucviljena majka ove spomena vrijedne riječi: »Što, okrutniče? Sina si pogubio, pa misliš majku ljubiti!« — Kongreganistica iz Monterey u Chile usklikne jednom u času pogibelji duševne: »Kako bih mogla vrijeđati Božanskog Sina, čijoj sam se Majci u djetinjoj dobi već posvetila?« — Ako zbornik po nesreći kojput i posrne, brzo će se pridići, i učinjenu pogrješku iskreno okajati. U nekim je kongregacijama običaj, da se za javne pogrješke javno i pokora čini. G. 1610. ugleda svijetlo u Majncu u Njemačkoj knjiga: »Putokaz kongregacije Marijine«. U jednom se poglavlju veli: Ako se zbornik možda prevari u piću i prekomjerno uživa, neka to sjutradan ne ostane bez kazne, nego neka toliko dade siromasima, koliko je neumjerenim pilom protepao, i onaj dan neka posti. Hoću da tim istaknem načelo: ako se u čem pogriješi, neka si svaki zbornik sam zada primjerenu pokoru. Jer hoće li da ostane vjeran geslu kongregacije, to mora zbornik prije svega nastojati, da se čuva grijeha.

S onim veseljem, koje ulijeva samo mirna i čista savjest u čovječje srce, pripovijeda jedna kongreganistica, kako je sretna, što smije biti dijete Marijino, i bezazleno pridoda: Ja cijeli dan nemam ni priliku da sagriješim. Čudnovata tvrdnja. Nu evo odmah i tumača: Ja sam si tako dan razdijelila, da sam vazda zaposlena za ljubav Majci Božjoj. Kao što u potočiću, što brza bistrim valima od kamena do kamena, ne može da se zametne gadna gamad: tako u srcu, koje je vas dan zaposleno, nema mjesta neurednim mislima ni željama. Urednim poslom uklonjena je zaista prilika grijeha.

2. Pozdrav kongreganiste. Kada sam kao klerik boravio u gradu P., rekoše mi, da ću idući ulicama lako upoznati svakog — grad je brojio preko 50.000 stanovnika — koji je član građanske kongregacije. Kako to? Svećenika, redovnika i zbornici jedan drugoga pozdravljaju tu, rekoše mi, na putu: »Sa Djetetom svojim svetim svaki čas«, a pozdravljeni odgovara: »Nek Marija Djeva blagoslovi nas!« Pa tako i bi.

U Poljskoj vlada lijep običaj u obitelji; bit će i drugud pa i u nas Hrvata u nekim stranama: Kada djeca odlaze daleko iz očinske kuće ili se vraćaju iz tuđine, kleknu pred majku pa je mole, da ih blagoslovi: »Evo me, majko; blagoslovi!« — Neki austrijski pjesnik pripovijeda, koliku je radost osjećala njegova pobožna ostarjela majka, kad se on i njegova braća i sestre našli od zgode do zgode u roditeljskoj kući, da proslave rođendan ili imendan svoje majčice; kako se mati sretnom osjećala, kad su djeca dolazila jedno za drugim, pred nju kleknula i rekla: »Evo me, majko; blagoslovi me!«

Radi i ti tako, kongreganista, kongreganistice! Kadgod dođe koja svetkovina naše nebeske Majke, dā svaki dan, jutrom i večerom poklekni pred slikom njezinom pa je pozdravi od srca i reci: Evo me, Majko; blagoslovi me! — Hoćeš li zar ustati ili leći bez njezina blagoslova? Nipošto!

Sa svojim ljubljenim Sinom u naručaju ukazuje se Marija zbornicima kao blaga golubica, što donije patrijarku Noi u lađicu maslinovu grančicu, znak mira. Kao što se Noa uzradovao ugledavši zelen-maslinu u kljunu golubice, znak pomirbe i mira: isto tako raduju se zbornici, kadgod ugledaju Božiju Majku s maslinovom grančicom — nebeskim dječešcem Isusom. Veselo je pozdravljaju i mole: »Sa Djetetom svojim svetim svaki čas — Nek Marija Djeva blagoslovi nas!«

Sv. Franjo Asiški.

Mjesečni zaštitnik, 4. listopada.

Bijaše mladić, sin bogatog trgovca u Asizu, pun taštih misli i željan ljudske hvale i svjetovnog veselja, ali čista i nepokvarena srca. Rado je boravio u veselu društvu i snatrio o lovorikama isprazne slave svjetske; a kako je bio dobra srca, siromahu bi dao sve što je imao. Jednom će ga veseli drugovi bocnuti zapitavši ga: »Što ti je danas, Franjo? Valjda se ne misliš ženiti?« — A on će im sasvim ozbiljno: »Pogodili ste! Uzet ću si vjerenicu plemenitiju i ljepšu, nego što ste ju ikad vidjeli. Svojom krasotom i mudrošću preteći će sve ostale«.

Nije odonda mnogo prošlo vremena, kad se Franjo doista zaručio sa svojom odabranom — svetim siromaštvom. Moleći se jednom u napola razvaljenoj crkvici sv. Damjana, ču glas, što je od križa dolazio: »Franjo, idi i popravi razvaljenu kuću moju«. Franjo shvatio ove riječi doslovno. Otišao kući, uzeo iz dućana očeva više velikih komada sukna, prodao ih, novac odnio svećeniku spomenute crkve, da ju popravi. To ražljuti njegova oca tako jako, da ga je doveo k biskupu i pred njim zatražio, da mu rasipni sin ili povrati sav novac ili da se odrekne svake baštine. Franjo odabra ovo drugo. Odreče se svega pa i istih haljina, koje dobaci ocu veleći: »Evo ti sve!« Dosada sam zvao tebe ocem svojim na zemlji, a odsada mogu to pouzdanije govoriti: »Oče naš, koji si na nebesima!«

U okolici bile još dvije crkve, veoma trošne. Franjo mislio, da i te mora popraviti, pa stao po gradu prositi i materijal snašati, i ne smiri se, dok sve tri crkve lijepo ne uredi. Ali Bog je htio, da Franjo obnovi duhovnu zgradu crkve njegove, da ljude, koji su ogrezli u zemaljskim dobrima, poduči, kako se valja više brinuti za dušu nego li za tijelo. Franjo je sretno i taj zadatak riješio.

Bilo ih je, koji su se mladom čovjeku — Franji bilo 25 godina, kad se odrekao baštine — rugali i sažaljivali ga; ali se našao velik broj i takih, koji su mu se divili, te ga i nasljedovali. Mnogi se odre-

Sv. Franjo Asiški.

koše svijeta i blaga, te se s Franjom dadoše na svet i pokornički život. Tako osnova Franjo novi crkveni red, koji prozva »Red manje braće«, a koji poslije po njemu prozvaše »Franjevačkim« ili »Serafskim«. Ovo potlanje ime nastade ovako: Sveti Franjo zaklonio se jednom u samoću na brdo Alverno, da tu posti 40 dana na čast sv. Mihajla Arkanđela. Jednog dana,

kad je sav gorio od ljubavi k raspetom Spasitelju u molitvi, opazi Serafa sa šest krila, razapeta na križ. Sa rana Serafovih potekoše traci do ruku, nogu i prsa Franjinih, te on odmah oćuti na tim mjestima velike boli i opazi znakove čavala od mesa; na dlanovima i povrh nogu kao glave od čavala, a s protivne strane šiljke njihove — sve to u probušenim udima. Isto tako otvori mu se rana na prsima, koja je dosta puta krvarila. Po ovom dakle Serafu, koji ovo čudo učini na Franji, prozvaše i Sveca Serafom i njegov red Serafskim redom.

Sv. Franjo osnova i za ženske strogi red, koji će se odlikovati posvemašnjim siromaštvom; a da i oni, koji živu u svijetu, ne budu sasvim od ovoga svijeta, već da misle više na Boga i na dušu: ustanovi i tako zvani treći svjetovni red. S ovim svojim redovima sveti je Franjo doista »popravio razvaljenu kuću Božju«, to jest Crkvu.

Današnja vremena slična su Franjinim; i danas svijet ide samo za ispraznim užicima, za taštom slavom i pustom novčinom, a pri tom zaboravlja, da je za nebo stvoren, a ne za zemlju. Za nebo se pak hoće drugoga blaga, što ga rđa ne izjeda, moljci ne grizu i tati ne kradu, a to je blago kršćanskih kreposti. Neka nam veliki ugodnik Božji, sv. Franjo, pomogne do toga blaga. Neka cvatu i napreduju svi franjevački redovi!

Marijina medalja.

Teška li tuga grudi mi para,
Srce mi kida, izbija vaj;
Tko će da pojmi užasnu muku,
Što l'jepom miru učini kraj?

Trpjet ne mogu, umr'jet bi htjela,
Samo da patnje izbjegnem sve;
Doći o smrti, pa me pokosi,
Tamo me nosi med žrtve tvê.

Žiće mi teret — »Kako ću dakle?«..
Pitam se zdvojno u času tom —
Najednom misô crna ko avet
Odjeknu strašno u srcu mom.

Groza me hvata, znoj me obl'jeva,
Dršćuća ruka pritište grud;
U skrajnom času užasne borbe
Nekakav predmet napipam tud.

»Medalja moja!« — prošaptah tiho,
U srce dirnu šapat me taj;
Čuj, kako tajni glasak mi zbori:
»Ah! — jedan samo cjelov joj daj!«

Prinesoh k usnam medalju milu,
Utisnuh cjelov. — A tada, gle!
Iskrica nade zasja u duši,
Očajne misli rastjera sve.

Pokleknem smjerno, uzdahnem gorko,
Pokajna suza u oku sja
Nikada više, Majčice mila,
Do sličnih misli ne ću doć ja!

Živjeti hoću, pa makar patnje
Svagdano rasle, a s njima vaj;
Živjeti, dokle Onom se svidi,
Trpećim, koji podaje raj.

U teškim kušnjam života moga
Medalji svojoj cjelov ću dat,
U svako doba i sve do groba,
Majčice mila, tebe ću zvat!

Pupoljci.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svoma obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Ocu se povratio vid.

Dalmacija. — Otac mi nedavno oslijepio na jedno oko, a onda mu zaprijetila potpuna sljepoća i na drugo oko. Svi mu svjetovali, neka se dade operirati. Ali tko će ga pratiti do grada, jer sam ne može nikuda? A ni u tome gradu nemamo nikoga poznatoga, gdje bismo ga smjestili. U toj nevolji počnem devetnicu Pompejskoj Gospi s cijelim ružarjem. I gle, još istoga dana nađosmo jednog čovjeka, koji je putovao u ono mjesto, i on se, kao ono Anđeo Tobiji ponudi, da će oca pratiti. I otpratio ga. Liječnici rekoše, da se operacija ne može u ovaj čas poduzeti, već da valja čekati, dok sasvim oslijepi. Ali po zagovoru Majke Božje Pompejske i po milosti Srca Isusova, moj otac ne samo da nije sasvim oslijepio, kako su to liječnici kao sigurno očekivali, nego mu se i bez operacije i bez ikakvih ljekarija u toliko vid povratio, da može i po danu i po noći sam hodati bez svake pratnje. Hvala dobroj Majci i milosrdnom Srcu Isusovu!

Ozdravio otac.

Hrvatska. — Bijaše prošloga Božića. Providnost Božja htjede, da nam se mili otac razboli teško i to tako, da se je uz njegovu bolest srca mogla svaki čas katastrofa očekivati. U svojoj preteškoj boli, koja se povećala time, što se je ova golema žalost dogodila na sam uzvišeni blagdan Rođenja Kristova, utečem se puna pouzdanja devetnicom Presv. Srcu Isusovu i njegove presvete Majke, a među inim obećam i javnu zahvalu u mili Glasnik. I gle, što se dogodi! Iza kako primih svete sakramente, i započeh moliti, dobromu ocu krenulo na bolje, tako, te je sada izvan kreveta! Stoga puna duboke zahvalnosti i svetoga ponosa, objelodanjujem ovu zahvalnicu, koja neka i druge u njihovim potrebama obodri, i kličem: Slava i hvala budi Presv. Srcu Isusovu i Presv. Bogorodici na sve vijeke!

Ozdravio svećenik.

Hrvatska. — Već dulje vremena, od proljeća 1915, bolujem na teškoj plućnoj bolesti, tako da sam morao i u jednom liječilištu potražiti lijeka. Uticah se slabim mojim silama Presv. Srcu Isusovu i milo Majci Lurdskoj i hvala Bogu, krenula mi bolest na bolje. To mi potvrdio i jedan od naših najboljih liječnika. Upozoren sam bio, da se čuvam osobito teže nahlade, jer da bi mi se bolest mogla povratiti. Međutim, prehladih se teško, dobijem vrućicu i moradoh u krevet. U velikoj stisci utekoh se Presv. Srcu Isusovu, koje mi je u životnim potrebama često pomoglo, i obećah ne bude li posljedica, da ću se javno u Glasniku zahvaliti. I zaista prošlo je bez posljedica, te svojemu obećanju udovoljavam zahvaljujuć se iz svega srca Presv. Srcu Isusovu, izvoru milosrda, i milo Majci Lurdskoj moleći, da mi i nadalje budu u pomoći.

Ozdravila »neizliječiva«.

Dalmacija. — Moja sestra bolovala devet mjeseci. Nijedan joj liječnik nije znao pomoći. Jedan je pače kazao, da je to za 22 godine, što izvršuje liječničku praksu, prvi slučaj takve neobične bolesti, kojoj da nema pomoći. Utečem se ja onom Liječniku, kojemu ništa nije novo niti nemoguće: obećam, da ću sestru pretplatiti na Glasnik i da ćemo obadvije štovati Presveto Srce Isusovo. Čudo se dogodilo: moja sestra povratila se iz bolnice i bez ljudske pomoći, i ne će, dok bude živa, prestati hvaliti Presv. Srce.

Ozdravio od tifusa.

Slavonija. — Muž mi morade otići u listopadu prošle godine na bojno polje. Bila sam u strahu, da ne će moći sve teškoće tamo podnijeti, jer je bio jako slab. Zato u svojoj žalosti utečem se vrućom molbom Presvetomu Srcu Isusovu, da mu bude u pomoći, i da se samo živ povrati. I doista licem na Božić iznenadi me moj muž idući sa ratišta u bolnicu. Koliko sam se obradovala, kad sam ga ugledala, toliko sam se raztužila, videći ga izobličena od slabosti i napora. Razbolio se od tifusa, i svi su držali da ne će preboljeti; pa i liječnici su izgubili svaku nadu. U velikom strahu i žalosti, što ću početi neopskrbljena sa dvoje sitne dječice? Zatečem se opet devetnicom Presvetomu Srcu Isusovu, obećavši, ako mi muž ozdravi, da ću biti pretplatnicom Glasnika Presvetog Srca Isusova, i u njemu se javno zahvaliti. Moja molba uistinu bude uslišana. Moj muž od te teške bolesti ozdravi, od koje su mnogo jači životom završili, i bude radi slabosti pušten kući. Zato hvala Preslatkomu Srcu, koje nam je vratilo našeg hranitelja.

Pitanja i odgovori.

V. **Mora li se popis oprosta kongregacije podnijeti biskupu na prijegled?** — Odgovor: Dosta je, da se popis oprosta, što je godine 1910. pridodan »Općim pravilima«, jedamput podnese biskupu na prijegled, n. pr. prigodom prve kongregacije, koja se na temelju tih novih pravila osnovala u njegovoj biskupiji. Ostale kongregacije ne moraju mu slati taj isti zbornik, koji se prilaže svakoj diplomi pripojenja. Samo kad bi kongregacije dobile kakav novi oprost, trebalo bi ga dati biskupu na prijegled. To vrijedi i za popis oprosta svih bratovština i drugih pobožnih udruga.

Bula pape Klementa VIII. od 7. prosinca 1604. traži, da biskup pregleda svaki oprost, prije nego se u njegovoj biskupiji proglasi. Ali sv. Zbor za Oproste izbrajajući glavnije točke pomenute bule pridoda ovoj točki opasku, koju iscrpismo u gornjem odgovoru (15. studenoga 1905). Istina, Marijine su kongregacije izuzete od ustanova rečene bule Klementove (S. C. Indulg. 23. lipnja 1885); ali se ipak i one u glavnom ravnaju po njima, ako i ne baš u svemu. Tako je običaj, da se popis oprosta predloži biskupu prije nego se proglasi. Prema gornjem odgovoru dosta je, ako to učini jedna kongregacija, a druge to već ne trebaju da čine.

VI. **Može li biskup imenovati za upravitelja kongregacije svećenika, koji obnaša stalnu službu?** — Odgovor: Može; pače to se i preporučuje. Tako n. pr. može biskup imenovati župnika i njegove nasljednike, dapače i kapelane i njihove nasljednike, vjeroučitelje i njihove nasljednike itd. stalnim upraviteljima kongregacije. U tom slučaju, ako umre jedan upravitelj, ne treba da biskup njegovoga nasljednika ponovno imenuje upraviteljem, jer on to već jest na temelju prijašnjega imenovanja. (Sv. Zbor Oprostâ 8. siječnia 1864. i 16. srpnja 1887.)

VII. **Stoje li sve kongregacije pod kakvom vrhovnom upravom?** — Da odgovor na ovo pitanje bude potpun, valja razlikovati kongregacije, što su osnovane u kućama i crkvama Družbe Isusove, te kojima upravljaju oci te Družbe, i kongregacije, što su osnovane izvan kuća i crkava pomenute Družbe, te kojima ne upravljaju oci rečene Družbe. One prve stoje prema odlukama mnogih papa, počevši onamo od Grgura XIII. (5. prosinca 1584.) pa sve do Benedikta XIV. (15. siječnja 1758), dotično Leona XIII., — koji je god. 1886. potvrdio Družbi Isusovoj sva prava i povlastice, što ih je uživala, prije nego je bila g. 1773. ukinuta — u svemu, što se odnosi na upravu i skrb duhovnu i vremenitu kongregacija (ad regimen, curam, gubernium et administrationem tum spiritualium tum temporalium ipsarum Congregationum spectantia et pertinentia) pod upravom i nadzorom generala Družbe Isusove, a poslije njegove smrti pod upravom i nadzorom generalnoga vikara iste Družbe, te ju ovaj može ili sam ili po drugom pohađati i pregledavati.

Sasvim je drugačije s onim kongregacijama, što su podignute izvan kuća i crkava Družbe Isusove, te kojima ne upravljaju oci pomenute Družbe. Nad ovima ne vrši ni general ni generalni vikar rečene Družbe, pošto ih je jednom pripojio k Primae Primariae, nikakvu vlast ni upliv. One stoje pod neposrednom upravom biskupa, u čijoj su biskupiji podignute. On im propisuje pravila, on im daje upravitelja, on ih sam ili po drugom pohađa, i pazi navlastito, da se novac kongregacije upotrijebi doista prema pravilima, a ne možda u koju drugu svrhu (koncil Tridentski u 22. sjednici, poglavlju 8. i 9.). Ipak, ako je kongregacija podignuta u crkvi kojega izuzetoga reda te neima nikakvog imetka, biskup ju ne može kanonički pohađati (Sv. Zbor biskupa i redovnika 20. rujna 1844).

»Opća pravila« (IX, 68.) kažu doduše, da »bi bilo na veću slavu Božju i čast bl. Dj. Marije, kad bi kongregacije iste vrsti i sve kongregacije jednoga kraja, gdje to biti može, imale stalnu Svezu«, kojoj »bi pročelnikom bilo Općenito Vijeće (generalni konzult)«; pa je to u mnogim pokrajinama već i provedeno; ali ovo Općenito Vijeće ne smije se miješati u nutarnju upravu nijedne kongregacije, nego mu je svrha samo to, da udružene kongregacije laglje i sigurnije postignu posebne svoje svrhe prema potrebama dotičnoga kraja, kako se to vidi iz svrhe kongresa Marijinih kongregacija, o kojima govore »Opća pravila« u točki 66.

Sadržaj: Apostolstvo molitve i svećenstvo 225. — Srce Isusovo, željo bregova vječnih! 227. — Iz bolnica naših ranjenika 229. — Gospodin je! 230. — Kako da se vjerska organizacija provede? 233. — Kako se odgaja mladež za svećenički stalež? 234. — Razne vijesti 235. — Ogledalo Srca Isusova 237. — Djeca moraju svoje starije poštivati 238. — Život bl. Margarete Marije Alakok 239. — Marija mu pomogla 242. — Geslo zbora Marijina 243. — Sv. Franjo Asiški 245. — Marijina medalja (pj.) 246. — Zahvalnice 247. — Pitanja i odgovori 248.

Urednik: **Stjepan Babunović D. I. u Zagrebu.**

Broj 11. **STUDENI 1916.** **Tečaj XXV.**

Duše u čistilištu.

Opća nakana molitava i dobrih djela u studenom, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Ratno je doba. Zacijelo se to opaža i u čistilištu. A kako i ne bi, kad toliki i toliki ginu, kad smrt danomice tolike šalje na onaj svijet? A premda svi ovi junaci, što padaju na bojnim poljanama, život svoj polažu za najviše svetinje — za vjeru, kralja i domovinu, premda umiru junačkom smrti, mnogima su ipak sve te žrtve uzalud; onima naime, koji nijesu na vrijeme dušu svoju očistili i s Bogom se izmirili, pa makar samo savršenim pokajanjem. Mnogi opet, koji polaze s ovoga svijeta istina bez smrtnoga grijeha na duši, nijesu ipak tako čisti, da bi mogli ravno unići u nebo, nego moraju u ognju čistilišta očistiti duše svoje od svake i najmanje ljage. Ništa nečista ne može unići u kraljevstvo nebesko.

Danas, gdje gotovo u svakom gradu ima vojnička bolnica, gdje je cijela Evropa regbi pretvorena u jednu ogromnu bolnicu, gdje hiljade i stotine hiljada stenju i uzdišu; bit će najbolje, ako te, dobri štioče, povedem u jedno takvo mjesto boli, te si tako barem donekle predočiš sudbinu onih jadnih duša u čistilištu.

Koliko nevolje u jednoj takvoj bolnici! Kako groznih rana i ozlijeda! Koliko ih ima omotane glave — šrapnel im razmrskao lubanju, izmrcvário lice. Jedni stenju pod bolima, što im zadavaju prebijene kosti na rukama i nogama; drugima su taneta prošla tijelom, probila prsa, boli im stežu dah. Tu jauče jedan — granata mu otkinula obje noge; tamo se drugi savija od boli, jer mu je utroba teško ranjena... Ima ih, koji gore od vrućice i skapavaju od nesnosljive žeđe. A svi po redu uzdišu, ne toliko radi boli što ih trpe, koliko daleko više radi toga, što ih srce vuče kući, k obitelji, da vide oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre, svoje mile i drage. A ima i takvih, koji uzdišu za domovinom svojom; ove je dvostruka nesreća snašla, oni su

ranjeni i zarobljeni. Da, užasno je i grozno stanje ovih junaka, tih žrtava ljubavi domovinske. — A da istom zaviriš u »feldlazarette«, u bolnice neposredno za frontama, gdje se sakupljaju najteži ranjenici, koji se radi prevelikih ozlijeda i smrtne pogibelji ne mogu prevesti u nutrinu zemlje. Tu bi našao ljude s razmrskanim i prebijenim udovima, s tako razmrcvarenim tijelom, te se jedva mogu prepoznati. O koja grozota! Da, neizreciva grozota. —

Ali šta je sve to spram onih muka, što ih trpe duše u čistilištu? Što su sve rane i boli prema onim patnjama one ogromne bolnice Božje pravednosti? Sto je ona vatra, ona groznica, što trese bolesnike, prema žestini ognja u čistilištu? Što je ona žeđa, koja muči ranjenike prema žeđi, kojom duša žudi i čezne za Bogom? Što želja za ocem, majkom, ženom i djecom, za prijateljima prema onoj boli: biti lišen najvećega dobra — Boga — i ne gledati lica njegova? Što čeznuće za domovinom prema onome čeznuću za pravom domovinom svojom, za rajem nebeskim? Ko će dokučiti i opisati sve one boli bijednih duša u čistilištu? Da, tako su velike te muke, da po nauci bogoslova u svojoj žestini nikako ne zaostaju za onima u paklu; samo je ta razlika, što će čistilištu biti kraj i što se duše u čistilištu tješe tom stalnom nadom.

Doklegod čovjek živi na ovoj zemlji, vrlo mu je lako osloboditi se grijeha, a kazne za grijehe gotovo da mu se poklanjaju. Ali u čistilištu valja sve platiti, za sve pogrješke mukama zadovoljiti. One duše ne mogu činiti dobro, ne mogu slušati sv. mise, zadobiti oprosta, milostinju dijeliti, da tako zadovolje za svoje lake grijehe i nesavršenosti te zaslužene vremenite kazni; tamo treba, da sve, što duguju pravdi Božjoj, isplate u potpunoj mjeri, i to samo trpljenjem. Za njih su dani zaslužne pokore istekli, njima je nadošla noć, u kojoj ne mogu više »djelovati«, to jest: raditi oko spasa svoga (Ivan, 9, 4.).

Uboge duše! Ko će vam priskočiti u pomoć? Ko će vas izbaviti iz onih groznih muka ili barem ublažiti vaše boli? Mi na zemlji.

Sv. Crkva, ova ljubežljiva Majka svekolike svoje djece, sjeća se svaki dan u sv. misi sviju onih, što su blago u Gospodinu preminuli. Ni tim nije zadovoljna, nego je odredila posebnu svetkovinu, »Uspomenu svih duša pokojnika«, te potiče vjernike, da i oni molitvom i dobrim djelima ublaže žalosno njihovo stanje.

Kad bismo vidjeli u bolnici ranjenike, koji skapavaju od žeđe, a koji si sami ne mogu primaknuti čašu s vodom, kad bismo opazili, da im raznim uslugama možemo ublažiti boli, olakšati im tužno stanje: zar bismo se bezbrižno i bez srca odvratili od njih i pustili, neka trpe? Duše u čistilištu takvi su bolesnici: zar da im ne iskažemo svaku uslugu, ne obavimo razna djela ljubavi i milosrđa?

Među ranjenicima u bolnicama ima čestoputa naših prijatelja, naših najbližih rođaka, tamo su naši sinovi, naši muževi, braća. Da možemo biti uz njih ili da ih možemo dobiti u kućnu njegu: kako bismo ih dvorili, kako im ugađali! A dušama u čistilištu, dušama pokojnih svojih roditelja, djece, braće, sestara, zar da ne iskažemo istu ljubav i zahvalnost?

A što istom, kad bismo si morali reći i priznati, da smo mi krivi, što se one duše nalaze u čistilištu, možda više krivi, nego one same? Tad bi nam bila sveta dužnost, da popravimo zlo i da im naknadimo štetu, koju radi nas trpe. U čistilištu trpe možda naši roditelji za to,

što su bili tako slabi, te nas nijesu karali za naše pogrješke, ili što smo ih svojim pogrješkama dražili i zavađali na grijeh. Možda trpe tamo naši podložnici, jer su zato pogrješili, što nijesmo dosta razborito s njima postupali. Tamo možda trpe i naši znanci i prijatelji, kojima smo mi škodili lakoumnim govorima ili rđavim primjerom. O nemojmo pustiti sve te duše bez pomoći i utjehe!

O kako će nam biti sve te duše jednoć zahvalne! Kako će se kod prijestolja Božjega za nas, svoje izbavitelje, moliti! U sve vijeke će se nas sjećati.

U pokoju vječnom.

Sv. Brigita tvrdi, kako veli papa Benedikt XIII., da je čula iz čistilišta ove riječi: »Kojigod nam pribavi olakšicu u ovim mukama, bit će nagrađen.« Drugiput je opet čula sasma jasno ovaj glas: »O Bože, nagradi prema svojoj svemogućnosti stoputa onima, koji nam zagovorom svojim pomažu te nas k jasnosti Božanskoga svijetla tvoga uzdižu.« I opet kaže ista svetica, kako je čula anđela, gdje veli: »Blagoslovljen je na zemlji onaj, koji molitvom, dobrim djelima i tjelesnim patnjama ublažuje muke dušama u čistilištu.«

Kao što su anđeli nosili Lazara u krilo Abrahamovo, tako možemo im eto i mi svojim molitvama otvoriti rajska vrata te ih ponijeti u krilo Božje. Ne oglušimo se njihovim uzdisajima i prošnjama, već im pritecimo u pomoć što više možemo. Prikažimo za njih ne samo svoje molitve, sv. mise, dobra djela, nego i svoje patnje i križeve, svoja stradanja i bijedu, što nam ih ova teška vremena nalažu. Prikažimo za njih sva poniženja, zlostavljanja i progonstva, što ih imamo od drugih trpjeti. Odrecimo se za njih koje zabave i ugodnosti. I ako nas snađe bolest, tjeskoba, žalost, nemojmo ni onda zaboraviti duša u čistilištu. I da to sve uzimade veću i neprevarljivu cijenu i moć, sjedinimo sve sa neizmjernim zaslugama Isusovim, s molitvama, patnjama i žrtvama Presvetog Srca njegova.

K. Stejskal D. I.

Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđja!

Mi ljudi trebamo Spasitelja, koji ima veliku strpljivost i veliko milosrđe. Koliku strpljivost mora imati majka sa svojom djecom, bila djeca i najbolja? A što istom, ako su nepokorna, zločesta? Koliko proklinjanja, psovke u kući, ako majka nije strpljiva!

Pomisli, kršćanine, kolika je obitelj sav rod ljudski! A svi su još prije poroda svoga sinovi družbe Božje, kako sv. Petar veli, jer

se začinju u grijehu. Što stariji, to gori postaju, jer strasti s vremenom osile. Kolika je pokvarenost zavladala svim narodima, kazuje nam povijest. Čovjeka sasvim preinačiti, sve mu rane izvidati, novim ga putem voditi, iziskuje nepojmljivu strpljivost od onoga, koji sve to ima da izvede. Kolika bijaše

Strpljivost Isusova!

Nitko živ nije tako jasno govorio, kao Isus. A apostoli ga ipak ne razumješe. Kroz tri godine ih je naučavao o kraljevstvu Božjem, a oni ga ipak prije uzašašća njegova na nebo pitahu: »Hoćeš li u ovo vrijeme povratiti kraljevstvo Izraelsko?« A Isus im s običnom svojom strpljivosti odgovori: »Nije vaše znati vremena ili časove, koje Otac zadrža u svojoj vlasti« (Djel. ap. 1, 6, 7).

Znamo, da je Presv. Srce Isusovo bezdno sviju kreposti. Ni strpljivosti njegovoj nisu nikada mogli naći kraja. Na strašnu kušnju stavili su ovu krepost za vrijeme pregorke muke njegove. To je najvećma ljutilo njegove neprijatelje, što ni najvećim mukama nijesu mogli ni najmanje nestrpljivosti izmamiti iz njega.

Sv. Pavao kaže, da je ljubav strpljiva. U Srcu Isusovu plamti bez prestanka neizrecivi žar ljubavi. Kako tu ljubav nitko ugasiti ne može, tako ni strpljivosti njegove; i kako nijedan stvoreni um ne može shvatiti veličinu ljubavi Presv. Srca, tako ni strpljivosti njegove nitko izmjeriti ne može. Pred tim bezdanom gubi se slabašni ljudski, a i svijetli anđeoski um. Prije ćeš izgrabiti svu vodu iz mora, nego strpljivost Srca Isusova.

Krist Gospodin došao je na svijet, da ga obnovi. Do Isusa je vladala na svijetu osveta, a s Isusom je stupila u svijet strpljivost i snošljivost. Tko hoće, da za Isusom pođe, taj mora uzeti križ svoj i strpljivo ga nositi za najvećim i najstrpljivijim križonošom.

Hoćemo li da ukratko reknemo, što je Isus radio na svijetu, moramo reći: Činio je pravdu i podnosio nepravdu. A što je drugo život svakoga dobroga kršćanina? To isto: Činiti pravdu i strpljivo podnositi nepravdu.

Ako nemaš strpljivosti, ne možeš Krista nasljedovati. Nestrpljivost, srdžba, osveta, ne nalaze se na križnomu putu, što nam ga označio Krist Gospodin.

Kad Samaritanci ne htjedoše da prime Isusa, to tako razjari sv. Jakova i Ivana, da rekoše Spasitelju: »Hoćeš li, da reknemo, neka oganj siđe s neba, te ih istrijebi?« (Luk. 9, 54.) A Isus im na to reče: »Ne znate, čijega ste duha.« Srcu je Isusovu osveta nepoznata. Takva biljka ne raste u vrtu njegove svete Crkve. Krist je Gospodin mjesto osvete donio ljubav neprijatelja na svijet.

Duh Kristov je, duh strpljivosti i ljubavi.

Kad bi tko htio, da si steče ljubav i naklonjenost sv. Franje Asiškoga, trebao je samo da ga uvrijedi. Jer on je svoje uvreditelje većma ljubio i s većim ih uslugama ljubavi susretao, nego svoje prijatelje.

Sv. Franjo Saleški rekao je, da bi onoga, koji bi mu jedno oko izvadio, s drugim okom prijazno i ljubezno pogledao.

Ovi su sveci imali duh Isusov. Oni su imali pravu strpljivost, što je vazda plod prave ljubavi! To je ona obnova svijeta, što su

je proroci navijestili, da će ju Spasitelj provesti, kada dođe na svijet. O toj obnovi govori Izaija: »Vuk i jagnje past će se zajedno; lav i vol jest će pljevu« (Izaija 65, 25).

Isus nam je u Presv. Srcu svom otvorio i nepresahnjivo vrelo milosti, bez koje si ne možemo pribaviti strpljivosti. Na to vrelo nas upućuje sv. Crkva, kad nam u istoj pohvali veli, da je

Presv. Srce strpljivo i mnogoga milosrdja.

Milosrdnim zovemo onoga, koji nam rado prašta sve uvrede i rado nam daje od onoga, što ima. Zato je sv. Augustin rekao, da je Krist onaj milosrdni Samaritanac. Taj Samaritanac, što ga priča u Evanđelju opisuje, krasan je uzor milosrđa prema bližnjemu. Al Isus ga toliko natkriljuje, koliko Bog natkriljuje svakoga čovjeka u svakoj kreposti. Naš Božanski Spasitelj smilova se ne samo nad jednim čovjekom, nego nad svakim; ne samo da on rane naše vida, nego nas i od same smrti uskrisuje.

Sv. Augustin kaže, da ona gostiona, u koju je milosrdni Samaritanac polumrtva čovjeka unio, znači sv. Crkvu, što je Krist Gospodin osnovao i hoće, da uvede u nju sve narode. Ona dva dinara, što je Samaritanac gostioničaru dao, da njeguje ranjena čovjeka, znače sv. sakramente, što ih je Krist Gospodin ustanovio i u sv. Crkvi ostavio.

Sveti sakramenti, divni li ste dokazi milosrđa Božjega! U svetim je sakramentima ne samo sve blago sakriveno, što nam ga je Isus svojom mukom i smrću stekao, nego je i on sam pod prilikama kruha i vina prisutan isto tako, kao što je na nebu ob desnu Boga Oca. Samaritanac je otišao, kad je gostionićaru dao dva dinara. Isus nas je u svetu Crkvu svoju uveo, da uvijek s nama ostane, ako ga tjelesnim očima i ne vidimo.

Mnogo, neizrecivo mnogo pokaza Isus milosrđe predobroga Srca svoga, kad nam dade sv. sakramente svoje, al to još nije sve, što nam učini. Imat ćemo još zgodu, da se divimo Božanskom milosrđu Presv. Srca. Ovaj mah bih samo s jednom opomenom htio da zaključim tumačenje ove pohvale Presv. Srca.

Neki kažu, da je priča o milosrdnom samaritancu pravi istiniti događaj. Što misliš, kršćanine, kako je bio zahvalan onaj napola mrtav čovjek svom dobročincu, kad je ozdravio! Kako ga se je rado sjećao, doklegod je živio! Činimo i mi tako prema našemu, kud i kamo boljem i milosrdnijem Samaritancu, Isusu!

M. K. D. I.

Tri kućna dragulja.

Otac savjetovao sinu, da ne uzme za ženu, koja se spotiče o metlu. Sin obećao, da će poslušati oca. Prigodom jedne kućne veselice stavi naumice do vrata metlu, ali se pričini, kao da je ne vidi; tek je oko njegovo dobro pazilo, kako će se mlade znanke ponijeti spram metle. I gle, sve se redom o nju spoticale, samo se jedna sagnula, da je ukloni s puta. Izbor je bio gotov: Tu je uzeo i bio s njom sretan.

Ugledna jedna gospođa, vrsna spisateljica, odložila bi kadikad pero te se marljivo prihvatila igle i konca pa šila i krpala. Tako ju nekog

dana zateče jedna prijateljica pa se ne malo začudi, što se tako odlična dama i tim poslom bavi. A ona će njoj sasvim ozbiljno: »Čitala sam toliko puta, da je knjigâ i odviše; ali još nijesam ni čitala ni čula, da bi odviše bilo košulja i čarapa.«

Druga opet odlična gospođa dobro opazi u razgovoru, da dandanas ima dosta raznih dragulja na svijetu, samo jedan da postaje sve riđi, a to je — naprstak!

Kako da se vjerska organizacija pod zaštitom Srca Isusova u župi provede i uspješno rukovodi?

(Svršava se.)

IV. Vojska Srca Isusova proti psovci.

Kada su se Pomladci lijepo uputili i djevojačko društvo sasvim ustalilo, može se započeti s »Vojskom Srca Isusova proti psovci«. Dakako da mjesne prilike mogu svjetovati i drugi red; pače, gdje se do sada nije »vojska« još uvela, treba ju svakako što prije uvesti, da prema zajedničkom pastirskom listu naših biskupa uzmognu dekani povoljno svoje biskupe do godine izvijestiti.

»Vojska« je jezgra i središte cijele organizacije; ona mora utući zakletoga neprijatelja: psovku. Društvo ne ide izravno za tim, da psovače kori i možda izbjegava, već da svaki njezin član, ako je doonda možda običavao psovati, odsele se okani toga bogumrskoga običaja, a k tomu svojim primjerom i bratskom opomenom u pravi čas i na pravom mjestu nastoji, da zapriječi psovku i kod drugih te ih predobije za »Vojsku«.

Kako da se započne s osnutkom »Vojske«?

U propovijedi se istakne sva rugoba i grdoba psovke u sebi, prema Bogu i čovjeku s teškim posljedicama njezinim. Gradiva je dosta u obim knjižicama, što su ih i biskupi u svom pastirskom listu preporučili (»Vojska Srca Isusova proti psovci«, kod Uprave Glasnika S. I. 20 fil.; i »Dolje sa psosti!«, biskup. kancelarija u Splitu, 20 fil. U četvrto izdanje od god. 1916. uvršteno je i pastirsko pismo hrvatskog episkopata od ožujka 1916. te »Poziv Saveza Vojske Srca Isusova«). Razloži se velika moć organizacije, kojom se i neprijatelji služe, da postignu ono, što bez nje nikad ne bi postigli. I psovku može satrti samo dobra organizacija, što ju pruža »Vojska Srca Isusova«, jer tu paze svi jedan na drugoga pa se međusobno potiču i pomažu. K tome je cijela organizacija pod nadzorom duhovnih pastira naših i pod osobitom zaštitom Božanskoga Srca Isusova, komu ništa nije nemoguće.

Narod se podsjeti na pastirski list hrvatskih biskupa, do potrebe pročita im se ponovno i protumači, navlastito pravila »Vojske«. Odredi se sat i mjesto, gdje se mogu upisati: bit će najbolje to učiniti još istoga dana, dok su još svi oduševljeni.

Slijedeće nedjelje, pošto se je malo pripravio put, bira se predsjednik. Prvi puta može ga župnik sam predložiti, pošto je siguran, da njegov izbor ne će naići na osobite poteškoće. Valja izabrati ne samo pobožna već i razborita, okretna, razgovorna muža ili mladića,

koji će sve znati oduševiti i osvojiti. Zlo i naopako po vojsku, ako ne trpi svoga vođu ili ako ovaj nema u vojsci ugleda! Župniku je »Vojska Srca Isusova« desna ruka u upravi župe; zato neka gleda, da dobije posve pouzdanu i vrijednu osobu za predsjednika. Vojska će mu pomagati kod svečanosti, kod klečanja, kod procesija, kod dočeka biskupa. kod svakog dobrog pothvata, što će ga s vremenom poduzeti u svojoj župi. Dosta je, da župnik pozove k sebi na dogovor samo predsjednika i tajnika »Vojske«, te im izrazi svoju želju. Njihova je tada briga, da se ova do u tančine savjesno provede.

V. Revniteljice Srca Isusova.

»Revniteljice Srca Isusova« mogu biti samo majke do 55. godine,

Ova je organizacija od prevelike važnosti. Majka je središte obitelji, na njoj počiva najveća briga glede uzgoja djece, tih budućih vjernika i državljana. O uzgoju, što ga od majke dijete primi, ovisi sva njegova budućnost. Ne bi danas djeca bila takva, kad bi sve majke bile kakve su nekoć majke bile. Hoćemo li dakle, da nam obitelji budu kršćanske, da nam župe, općine budu prožete vjernošću prema Bogu i zakonitoj vlasti, da nam sva domovina dočeka sretnu budućnost: odgojimo si čestite majke!

Evo pravila za »Revniteljice«, kako su otisnuta u molitveniku »Srce Isusovo spasenje naše« III. izdanje str. 133. i 134.

Pravila revniteljica Srca Isusova.

§ 1. Svrha je »Društva Revniteljica Apostolstva molitve« širiti pobožnost prama Srcu Isusovu u svojoj kući, tako da njezina kuća bude kao malo svetište Srca Isusova.

§ 2. Članovi. Članom »Društva Revniteljica Apostolstva molitve« može biti svaka žena do 55. godine. Iza 55. godine ostaje samo članom »Apostolstva molitve«.

§ 3. Dužnosti. Svaka revniteljica nastoji, da se u njezinoj kući čita svake nedjelje »Glasnik Srca Isusova«.

§ 4. Nastoji, da bude u kući na pobudu obitelji na pobožnost slika ili kipić Srca Isusova.

§ 5. Moli svako jutro sa svojom dječicom: »Isuse moj, danas neka bude sve na nakanu Srca tvoga!«

§ 6. Navečer prije nego djeca legnu, moli s njom nešto pred Srcem Isusovim.

§ 7. Ustrojstvo. Župa je obično razdijeljena u četiri skupine. Svakoj skupini stoji na čelu jedna glavarica.

§ 8. Glavarica nastoji, da svaka kuća njezine skupine drži i plaća »Glasnik Srca Isusova«. Ona je ujedno i povjerenica »Glasnika«.

§ 9. Glavarice se sa svojim skupinama zauzimaju za crkvu.

§ 10. Glavarica izvješćuje g. župnika o životu i radu svoje skupine svaki mjesec.

VI. Obični članovi Apostolstva molitve.

Obični članovi Apostolstva molitve jesu svi ostali stariji župljani, koji su navršili 65. dotično 55. godinu svoga života. U toj ih dobi organizacije rješavaju dužnosti i napora, što su ga imali u njoj, te im dopuštaju, da u miru i molitvi sprovedu svoju starost. Njihova molitva dozivat će blagoslov na sve organizacije.

U tu svrhu oni će moliti danomice samo obično prikazanje, a po mogućnosti primati češće svetu pričest i na tu nakanu, da organizacije cvatu i napreduju, napose, da se psovka zauvijek iskorijeni iz naroda.

Dakako, da se u Apostolstvo molitve mogu upisati i drugi vjernici, koji nijesu ni u jednoj od spomenutih organizacija, ako su voljni vršiti pravila i dužnosti Apostolstva.

Vrlo važna opaska!

Gdje je u župi već podignuto »Apostolstvo molitve«, ne treba nikakvih drugih koraka poduzimati, kad se provađa organizacija. Gdje pak do sada nije bilo Apostolstva molitve, valja se obratiti na dijecezanskog upravitelja Apostolstva, a gdje takvog nema, na urednika Glasnika Srca Isusova u Zagrebu, da mu on — budući ovlašten od generalnog upravitelja na to — s privolom dotičnoga biskupa ishodi pripojenje i izdade potrebite isprave. Ne treba čekati, dok se sve organizacije provedu; dosta je, ako se je ma samo jedna od spomenutih osnovala. Bez zakonitog podignuća i pripojenja nema nikakvih oprosta.

Nije mogao.

Mlad kapelan, a dobar, ko dobar dan, prošetat će se jedne nedjelje iza večernjice selom. Došao i do kuće čiča Joze. Dobar čovjek sjedio pred kućom i pušio lulu. Opaziv gosp. kapelana ustane i pozdravi ga učtivo te se upusti s njim u razgovor. Napokon mu ponudi, da malko sjedne kraj njega na klupu, da se malo podivane. Razgovarali se, o čem se sada najviše razgovara: o ratu i o svim nevoljama, što nas biju. Naposljetku će kapelan zapitati čiču Jozu, je li bio danas kod mise.

»Nijesam mogao, Velečasni. Sestra mi bolesna, pa sam ju išao pohoditi; jer, znate, nema dana, da je ne obađem; pa kako bih mogao to baš danas propustiti?«

»Pa kako joj je? Je li joj što bolje?« sućutno će kapelan.

»E, tako, živa glava!«

»A, je li ti, čiča Jozo, živ otac?«

»Umro je, gospodine, već davno. Bog mu duši lako dao!«

»Hajde reci mi pravo onako po duši: da ti je otac još živ, pa da ti leži negdje u drugom selu teško bolestan, a bolesna ti je i sestra; obadvoje bi te rado vidjeli u isti dan, a ti ne možeš k obadvojma u isto vrijeme: komu bi najprije otišao, da ga prigledaš?«

»Otišao bih svakako prije k ocu; otac je preči.«

»Vidiš, čiča Jozo: naš najveći i najpreči rod, a uz to i najbolji otac, to je Bog dragi. I eto, on je kao zatvoren u oltaru i regbi prikovan. Ali za to zove nas k sebi, da mu barem jednom u tjedan dana dođemo, i to baš u nedjelju. A ti? . . . Zar nijesi mogao sestri otići i sada poslije podne, kad eto i tako ništa ne radiš? . . .«

Čiča izvadi lulu iz usta, pogleda kapelana preko kamiša, i reče:

»Pravo ste kazali, gospodine. Na to nijesam ni mislio. Čovjek se tako zapusti, a da ni sam ne zna kako. Ali, evo Vam moje riječi, da je to bilo zadnji put. Bog je svakako najpreči.«

Antun Matasović.

Ogledalo Srca Isusova.

Kad bi svi ljudi čisto i bistro poznavali vjeru svete katoličke Crkve, svi bi stupili u nju. Zato je poglaviti posao neprijatelja istine: mutiti pojmove o vjeri i klevetati katoličku Crkvu.

Duh Sveti nasuprot čisti i bistri pojmove vjere, ravna i upravlja katoličkom Crkvom, kao jedino pravom Crkvom Kristovom. Zato je Crkvi potreban

Dar razuma.

Ovim darom shvaćamo pravo značenje objavljenih istina svete vjere, tako te ih od svake bludnje možemo razlučiti i dokazati ih.

Ovaj dar čisti nam pojmove o sv. vjeri, rasvijetljuje ih, krijepi ih; podaje radost i vedrinu volje; odbija od nje svaku sumnju, oklijevanje i zatezanje; čini volju spremnom i podobnom, da svom silom prigrli istine sv. vjere, i da ih brani srčano i odvažno.

Odovud se vidi, kako je ovaj dar svakom kršćaninu potreban. Sada su nastala vremena, kada svaki sumnja. Prije su samo učenjaci napadali na sv. vjeru, a danas već i mnogi seljaci. Socijaldemokratizam je zašao i u najniže slojeve naroda. Gdje je prije cvala živa vjera, tamo je sada često nehaj, a višeputa i bezvjerstvo.

Kako je to nastalo? Mutnim pojmovima, što ih neprijatelj širi. Valjda nigdje nema toliko mutnih pojmova, koliko u socijalizmu. Čudno je, kako i kršćanâ primamiše u svoje mreže!

Deder, kršćanine, ogledaj se u sjajnom ogledalu Presv. Srca Isusova, u prečistom Srcu Marijinu! Tu ćeš jasno vidjeti žalosnu varku neprijatelja. Tu je sve najbistrije i najsjajnije. Kao kad u kristalnoj posudi gledaš ulivenu tekućinu, tako je sve sjajno i bistro u duši Majke Božje. Nema tu tame ni magle. Tako je duboko shvatila i razumjela sve, što je Isus učio i učinio, da je postala učiteljicom i samih stupova sv. Crkve, apostola.

Razumjela je sva proročanstva, što bijahu o budućem Mesiji napisana. Znala je sve starozavjetne uredbe i pralikove. A što je u svetim evanđeljima napisano, to je sve sa Spasiteljem zajedno i sama izvela i pretrpjela. Marija je kazivala evanđelistima o otajstvima skrovitoga života Isusova.

Bistra i sveta duša Majke Božje nije se drugim stvarima ni bavila. Nikad u njezino Srce nije unišla kaka svjetska, tašta, ili nekorisna misao, ona je vazda razmišljala o Isusu, ljubila ga i u svemu ga vjerno nasljedovala.

Buduć da se u razumijevanju svete vjere uvijek može napredovati, to je Majka Božja svaki dan orijaški napredovala. Zato je i same anđele natkrilila u svijetlosti, kojom je zaronila u sva objavljena otajstva. I u ovom daru je Kraljica anđela! Što je god čula od Isusa i vidjela, da je činio, to je svom dušom svojom obuhvatila, sahranila u Srce svoje i o tom razmatrala.

Zato govori sv. Augustin o Mariji, da u njezinom Srcu nije nikada potamnila ili ugasnula sv. vjera, pa ni onda, kad je kod smrti Isusove potamnila u srcu i samih apostola, koji se razbjegoše.

Marija je u istinu Majka pravovjernika, stup apostola, uništiteljica krivovjerstva, kako ju imenuje sv. Crkva.

Oh, kršćanine, da se mi često i pozorno u tom ogledalu ogle-

damo, kako bismo napredovali u razumijevanju svete naše vjere; i ne samo u razumijevanju, nego i u nasljedovanju!

Nije razumijevanje svete vjere u Marije bilo neplodno. Ona je svoj život po svetoj vjeri u svem udešavala. Zato nam i daje Sv. Duh dar razuma, da po tom, što razumijemo, i živimo.

Kako se opakim životom umanjuje i gubi krasan dar razuma, tako se životom po svetoj vjeri umnaža i jača. To je upravo razlog mutnim pojmovima i krivim nazorima o svetoj vjeri u svijetu, pa i bezvjerstvu. Sv. Petar, pišuć kršćanima, veli, da ih je Bog pozvao u čudovito svijetlo, kad ih je pozvao k svetoj vjeri. Ne užiže se zato svijetlo, da ga sakrijemo pod posudu, govori Isus, nego da ga stavimo na svijećnjak, da svijetli svima, koji su u kući. Tako treba da svijetli naše svijetlo, govori Spasitelj, da ljudi vide naša dobra djela, i da slave Oca našega, koji je na nebesima.

Novine su pisale: kad se g. 1915. jedan socijalistički vođa, u ratu ranjen, a onda u jednu budimpeštansku bolnicu prenesen, ispovjedio, reče svećeniku, koji ga ispovjedi: »Sad ćemo ostaviti svoje ljude, jer nemaju srca. Iskati nam valja utjehe u onih, na koje smo toliko navaljivali i blatom se na njih bacali.«

Koliko utjehe i svijetla širi sveta vjera, to nam cijelim životom svojim svjedoči Crkva Kristova. Što je na svijetu prave utjehe i svijetla, tomu je jedini izvor sv. Crkva. A usred Crkve je njezina preslavna Majka Božja i naša.

Sam pogled na Majku Božju u njenim slikama, dapače i sama uspomena na njezin presjajan život rasprostire svijetlost i utjehu, raspršuje tmine i dvojbe. Pogledajmo češće u to ogledalo Bož. Srca.

Majka Božja Svetogorska kod Gerova.

U gerovskoj župi senjske biskupije diže se brdo Sveta Gora, gdje se nalazi starinsko svetište Majke Božje Karmelske. U toj je crkvi bratovština škapularska, kojoj upisnik potječe još od god. 1573. Brdo je obraslo gustom i krasnom šumom. Vele, da su Frankopani dali sagraditi Gospinu crkvu i njoj poklonili cijelo zemljište i šumu. Već prije puno godina dolazilo je mnogo naroda u ovo Gospino svetište, pa su ga pape Klement XII. i Benedikt XIV. obdarili oprostima.

Kako svake tako i ove ratne godine dohrlili su vjernici iz okolišnih župa: iz Crnog Luga, Čabra, Plešca, Tršća, Hriba, Prezida, Razloga, a premnogi su došli čak iz Lokava, Fužina, Delnica, Cirkvenice, Kraljevice, Šmrike i ostalog hrv. Primorja. A nije im bilo lako doći. Ta teško je ratno doba, uz to je neprestano lijevala kiša. Svaki je dan prije i poslije podne ona tri dana propovijedao o. Srećko Dragičević D. I. iz Zagreba. Narod je došao, da se moli za svoje mile i drage na ratnom polju, zato je i rado slušao riječ Božju. Ispovjedilo se je i pričestilo do 3000 duša. Trebalo je vidjeti onu žarku pobožnost naroda, koji je više noći sproveo pod vedrim nebom iz ljubavi prama Bogu i presvetoj Majci Spasiteljevoj, a gotovo neprestano na kiši. Trebalo je gledati onaj sveti ushit, s kojim su slušali propovjednika, i one suze, što su tekle, kad bi govornik samo malko spomenuo one, koji stradahu ili još stradaju na bojnome polju.

Pošto se sada skidaju crkvena zvona, bila se poput munje raširila vijest, da Majka Božja nije dopustila, te se skinu njezina zvona; nego vojnička vlast nije ni mislila skidati starinska ona zvona, budući potječu iz 16. vijeka.

Prije no što će se vraćati kućama svojim, hodočasnici ubraše grančica s vitkih jela i poniješe u crkvu, da im ih svećenik blagoslovi, nek im na povratku bude uspomena na milu Gospu.

Jedan hodočasnik.

Slavodobiće sv. Križa.

Iz svagdanjeg života.

Pitanje: Mnogi bi pošli u samostan, kad ne bi bilo tih vječnih zavjeta. Ta tko se može u svojoj mladosti vezati za sav život? Čovjek je tako promjenljiv i nestalan!

Odgovor: Ima samostana, u kojima se polažu samo vremeniti zavjeti. Eto, u takvima otpada ova bojazan. — Ali zar se ne vežu nerazrješivim vezom vjernosti također muž i žena, da će odabranoj polovici svojoj biti vjeran do groba? Zar se ženidbe ne sklapaju također dosta rano, dà kadikad i odviše rano? Čudnovato, da u tom poslu nikom ne smeta ljudska promjenljivost; a kad se radi o samostanu, onda mu smeta . . . U ostalom, zato su u samostanu novicijati. Nitko ne polaže odmah vječnih zavjeta, čim stupi u samostan. Ima redova, u kojima se na ovakve zavjete čeka po 10, 20 godina! A gdje je novicijat za vjenčanje? Možda zaruke? A kako dugo traju obično zaruke? Zar se samo jedan ili jedna tek iza vjenčanja, kad je već bilo prekasno, osvijestio? — Treba dakle biti pravednim, te jednako mjeriti duhovne i svjetovne osobe.

Pitanje: Velečasni! Ispovjedio sam se, ali se nijesam mogao pričestiti. Jeli mi to grijeh?

Odgovor: Prije svega, ništa nijesmo dužni pod grijehom učiniti, ako uistinu ne možemo. Povrh toga, dragoviću moj, ti bi se smio i svaki dan ispovijedati, a da se nikad ne pričestiš — osim o Uskrsu, jednom na godinu. Time ne bi ogriješio duše. Ali najpametnije ne bi radio, ako se ne bi primaknuo k stolu Gospodnjem, kad ti se pruži prilika. Tko se ispovijeda, a da se ne pričešćuje, taj se umiva i u gozbeno se oblači ruho, a da od gozbe ni zalogaja ne okusi.

Pitanje: Moja susjeda ima kada, pa ostane njutro i po više sati u crkvi, da sluša sve sv. mise; a kako je bogoljubna, pričesti se i dva i tri puta. Ja sam joj kazivala, da se ne smije više puta na dan pričešćivati; ali mi ona odvratila, da smije, kad je to rekao u propovijedi njezin pobožni i učeni ispovjednik. On da je govorio: »Kad se god otvori svetohranište, a tebi srce poželi primiti Spasitelja, pristupi slobodno, ako te duša ne prekorava zbog kakva teška grijeha«. Ali meni se, Velečasni, opet čini, da se smije samo jednom na dan pričestiti.

Odgovor: Pravo ti se čini, tako i jest. Tvoja dobra susjeda nije dobro razumjela svog učenog ispovjednika. On je htio samo reći, da se smiješ toliko puta pričestiti, koliko puta to crkva dopušta. A ona dopušta — pa i želi — samo jednom na dan. Reci to i svojoj susjedi; a ne vjeruje li, nek pita slobodno svog učenog i pobožnog ispovjednika.

Pitanje: Meni je sada crkva blizu, pa bih se mogao često, i svaki dan, pričestiti. Ali posl je, na drugom mjestu, ja se ne ću moći tako često pričešćati: bolje dakle da i ne počinjem.

Odgovor: Recimo, da netko može sada lako doći do velike svote novaca, a poslije ne će imati više prilike, pa možda ni snage ni volje. Zar ne će radi toga sada posegnuti za novcem? Dapače upravo zato mora da zagrabi obim rukama. Tako i ovdje: Ako češ si kasnije moći manje milosti pribaviti, onda si moraš upravo sada s velikim marom pribaviti što više možeš. Recimo da po nesreći kasnije izgubiš milost posvećujuću. Bili one zasluge, što ih stečeš svagdanjom pričešću, bile za uvijek izgubljene? Ne bi nipošto, ako se samo na vrijeme s Bogom pomiriš i ako se u njegovoj milosti na drugi svijet preseliš. Kad smrtno sagriješiš, prekriži Bog u svojim računima svu glavnicu tvojih zasluga, ali kad se s njime izmiriš, u dobroti Srca svoga izbriše onaj križ u tvojoj knjizi.

Pitanje: Upoznala sam se s jednim hrišćaninom. On bi me uzeo, ali moja sestra ne će ni da čuje šta o tome. Smijem li se ja s njime vjenčati?

Odgovor: Ako ikako možeš poći za čestita katolika, čuvaj se svakoga momka, koji nije naše vjere. Nebrojene se djevojke pokajaše, što prije nijesu bile pametnije. Teško da dugo potraje pravi sklad srdaca i prava sreća, gdje nema jedinstva u vjeri. Obično u mješovitoj ženidbi štetu trpi najviše katolička strana. Bez dopuštenja sv. Oca ne smiješ se dakle vjenčati, a sv. Otac to dopušta samo s teškim srcem i uz tu pogodbu, da sva djeca i muška i ženska budu katolička. — Ali teško si ga djeci ovakih obitelji! Djecu treba i riječju i primjerom da otac i majka uzgajaju, i to katolički uzgajaju. A kako će hrišćanin, ili drugi nekatolik uzgajati katolički?

Katolici! Rodoljubi! Nabavite novogodišnje (1917.) lijepe knjige »Društva sv. Jeronima« u Zagrebu. Samo dvije krune pošaljite — ali unaprijed (na Otpravništvo »Društva sv. Jeronima«, Zagreb, Trenkova ulica 1.) — pa ćete dobiti pet lijepih knjiga. A ko uplati najedamput deset kruna, dok bude živ, dobivat će svake godine po pet novih knjiga.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović D. I.

Prvi počeci štovanja Presv. Srca Isusova.

Ja međutim nijesam još uvijek znala, kako da razglasim pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, koja mi toliko za srce prirasla. Evo prve prilike, koja mi se po njegovoj dobroti nadala. Blagdan svete Margarete pao u petak. Zamolih naše sestre novakinje, što su tada bile pod mojom upravom, da sve one dokaze poštovanja, što ih kane toga dana iskazati meni, prikažu Presv. Srcu Gospodina našega Isusa Krista. One prihvatiše oduševljeno. Podignu oltarić, na koji postave malu sliku Srca Isusova, koju bijahu nacrtale perom na papiru. Pred tom slikom nastojasmo Božanskome Srcu iskazati svako štovanje, kako nas je ono samo ponukalo.

Radi toga morale smo podnijeti mnogo poniženja i prigovora. Okriviše me, da kanim uvesti novu pobožnost. Mene su ove poteškoće veoma veselile; bojala sam se jedino, da se ovo Božansko Srce još više ne uvrijedi. Svaki prigovor, što sam ga čula, bijaše mi kao mač, što mi prolazio kroz srce. Zabraniše mi u buduće izložiti javno ma kakvu sliku Presv. Srca; tek privatno da će mi se dopustiti neke pobožne vježbe. Nijesam znala, na koga da se u svojoj nevolji obratim, van na samo to Presv. Srce; a ono me neprestano bodrilo i uvjeravalo: »Ne boj se! Ja ću vladati usprkos svim neprijateljima svojim i svim onima, koji će se oprijeti!«

Slika Presv. Srca od bl. Margarete.

Ove me riječi veoma utješile. Ta to mi je bilo jedina želja, da vidim naime, kako je Presv. Srce zavladalo. Prepustih dakle njemu, neka se samo brine za se, a ja ću međutim tek tiho trpjeti.

Božansko Srce Isusovo pobrinulo se doista samo za svoju stvar. Majka Saumaise, druga glavarica Margaretina u Paray-u, posta godine 1678. glavaricom u Moulins-u (čit. Mulen); a god. 1681. u Dijon-u (čit. Dižon). Ona prva uvede ovu pobožnost u obadvije te kuće, dok u Paray-u nije smjela Margareta o njoj ni slovca prozboriti. Time se ispunilo dvostruko proročanstvo Margaretino, da će naime upravo oni, koji najviše napadaju na ovu pobožnost, biti jednoć najgorljiviji revnitelji njezini, i da će se Božansko Srce Isusovo početi prije štovati u drugim samostanima, a onda istom u Paray-u.

Margareta je svojim novakinjama često govorila o Presv. Srcu, ali nikad nije ni najmanje isticala svoju osobu ili možda izvanredne milosti i objave, kojima ju ovo Božansko Srce odlikovalo. Nekako slučajno saznale novakinje, kakovu imadu učiteljicu i zašto im toliko govori o nekakvoj novoj pobožnosti. Dogodilo se to ovako. Margareta izgubila cedulju, na kojoj je bila napisala jednu objavu Presv. Srca za svog ispovjednika. Tu cedulju našla jedna novakinja; ali je šutjela o svemu. Malo zatim naredi glavarica, da se za ručkom čita netom izašli dnevnik duhovnih vježba nedavno preminuloga oca Colombière-a. U tom dnevniku mudri otac ne spominje Margaretu nigdje izrijekom, ali je zove »osobom svake vjere dostojnom, a kod Boga u velikoj milosti«. Među ostalim piše i ovo:

»Na koncu svojih duhovnih vježba odlučih čvrsto, da ću na svaki mogući način nastojati, da izvedem nalog, što mi ga dao moj poklona vrijedni Učitelj... Upoznao sam, da se Bog hoće poslužiti mojom slabićom, da uvede pobožnost, što je objavio jednoj osobi, s kojom veoma pouzdano opći. Ja sam u Engleskoj već mnoge predobio za tu pobožnost, a pisao sam glede nje i prijatelju u Francesku moleći ga, da bi i on s ovom pobožnošću upoznao ljude, što su oko njega...«

Ovo mjesto čitala slučajno baš ona novakinja, koja je našla onaj listić Margaretin, i sad joj bilo jasno, da ta »osoba, s kojom Bog veoma pouzdano »opći« nija nitko drugi do njezina učiteljica. Naravski da je to odmah priopćila svojim drugaricama, koje su odsele svoju dragu učiteljicu s još većom ljubavlju i poštovanjem susretale.

Ovo se dogodilo malo prije imendana Margaretina, i zato veoma rado pristadoše na njezin prijedlog, da svu ljubav i štovanje prikažu mjesto njoj radije Presv. Srcu Isusovu. Time je otpočelo javno štovanje presv. Srca i u Paray-u.

Ali mnoge sestre u kući gledale su tu pobožnost još uvijek nekako prijekim okom, kako to Margareta sama ističe. Presv. Srce i tu pomoglo. Bio zadnji dan tijelovske osmine god. 1686. dakle uoči petka, što ga Gospodin odabrao za svetkovinu Presv. Srca svoga. Kad bilo na večer toga dana, dođe sestra Marija Mandaljena Des Ecures (čit: Dezekir) k Margareti pa je zamoli, da joj posudi sliku Presv. Srca, što joj poslala iz Semeur a (čit. Semer) nekadanja glavarica njihova majka Greyfié. Upravo ta sestra najviše je prigovarala Margareti i njezinoj »novotariji«. Ali rečenoga dana rasvijetlila je milost Božja i ona upozna svoju zabludu kao i nepravdu, što je nanijela službenici Božjoj. Smjesta odluči, da će smutnju popraviti. Margareti međutim Gospodin već objavio, što se s tom sestrom dogodilo i zašto tu sliku ište, pa joj dade tim radije, a ujedno pozva svoje novakinje, da se mole Gospodinu, e da sve dobro uspije.

Kad sustradan sestre u crkvu, al na koru nov oltar sav cvijećem iskićen, a u sredini slika Srca Isusova, a oko slike natpis, koji poziva sve, da srca svoja sjedine sa Srcem Sina Božjega te mu ljubav uzvrate ljubavlju. Sve bijahu u prvi čas zasupnute, ali milost Božja ganu im srca, i one sve jedna za drugom redom dolazile, kleknule i pomolile se. A kad kasnije čuše, tko je taj oltar podigao, začudiše se još i više, i tako se umekša srce i najokorjelijima. Toga dana sabra se sva kuća pred tim oltarom, da prvi put javno i svečano proslavi prvi blagdan posvećen Božanskom Srcu Isusovu. Još isti dan odlučile nabaviti novu krasnu sliku Srca Isusova i sagraditi mu kapelicu u samostanskom vrtu.

Te iste godine dobi m. Saumaise u Dijonu dopuštenje duhovne oblasti, da smije javno i svečano s pukom obavljati pobožnost Presv. Srca Isusova u svojoj crkvi. Te godine izađe i prva »služba« i prve litanije te otprošnja u čast presvetoga Srca, sve prema objavama i naputku bl. Margarete. Tako se eto počela ova pobožnost sve više širiti usprkos svim prigovorima i progonstvima.

Zlata vrijedna riječ za gospodare.

Sv. Franjo Saleški tako je blago i ljubezno postupao sa svojom služinčadi, da nije nikad nikomu rekao ni jedne žalne, kamo li uvrijedljive riječi. Ako je tko u čemu pogriješio, on bi ga mirno i ozbiljno upozorio na pogrješku i izrekao nadu, da se to ne će više ponoviti. Opazio to biskup Belley pa će Svecu:

»Povjerljivost prema služinčadi rađa prezirom.«

»Da, nerazborita i prijekora vrijedna povjerljivost rađa doista prezirom; ali ne povjerljivost, koja znade paziti na granice umjerenosti i poštivanja. Takva povjerljivost proizlazi iz ljubavi pa stoga i rađa ljubavlju.«

Gospodari! Ako su vam služinčad nepouzdana, možda ste sami tomu krivi. Više kršćanske ljubavi!

Čudnovatih li putova Božjih.

Engleski obraćenik Frank Burnard veli, da ga je obratila knjiga, koju — nikad nije čitao! Kao dak kupio je jednom knjigu o Majci Božjoj, pa je donese u školu. To opazi profesor te mu je oduzme, a njega pošalje k nekom učenom

anglikancu, da ga učvrsti u vjeri. Ovaj mu stane na daleko i široko dokazivati, što sve uči anglikanska (protestantska) crkva, a onda će mu: »A sad ću vam reći, što uči Crkva katolička.« Burnard mu se lijepo zahvali i reče: »Da upoznam nauku katoličke Crkve, bit će najbolje, da odem kojem katoličkom učenjaku.« I otišao je, veli, učenom Manningu, potonjem kardinalu, također obraćeniku; a posljedica razgovora s njime bijaše ta, da se i on obratio i prešao u katoličku Crkvu.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo Za oglas zahvalnica ne plaća se ništ», a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Ne boji se za zaručnicu.

Slavonija. — Malo prije rata odlučio sam zaprositi djevojku, proti kojoj su zli jezici puno govorili, jer nije bila, kakve su druge djekoje. Bila, istina, siromašna blagom, ali je bila poštena i pobožna i marljiva, a takvu sam ja baš i želio. Kad eto mi glasa, da ju je međutim već jedan drugi zaprosio i ona da je privoljela. Svatko zna, kako mi je bilo, kad sam to čuo. Svladao sam se ipak, a međutim molio se Srcu Isusovu i Majci Božjoj ovako: Ako ja ne bih s njom živio, kako Bog zapovijeda, neka ju slobodno onaj drugi uzme: ali, ako bi mi sretni bili i Bog to hoće, neka se sve razvrgne, da ju ja dobijem. Iza osam dana prolazi ona pokraj moje kuće. Ja ju zaustavim i pitam je, je li istina, što svijet govori. A ona prizna, da ju je onaj dolsta prosio, ali ona da neće njega. Tako me je Srce Isusovo uslišalo. Međutim sam ja morao u rat, a njoj sam naložio, da drži Glasnik Srca Isusova, jer onda se ne bojim za nju. I držat će ga, obećala je, dok bude živa.

Do sada sretno iznio živu glavu.

Slavonija. — Kod juriša na poznati Crni Vrh u Srbiji bio sam i ja. Prije glavne navale preporučio sam se Srcu Isusovu i obećao, da ću se ispovjediti, dati odslužiti jednu svetu misu u Svetištu njegovu u Zagrebu te se javno zahvaliti u Glasniku. Tko zna, kakav je to bio juriš i koliko je majka i žena u crno zavio, taj će priznati, da samo zaštiti Srca Isusova moram zahvaliti, da sam odanle iznio živu glavu.

Ne šali se s Bogom!

Slavonija. — Godine 1913. oboljela mi kći jako. Ljudi vele, da je dobila sušicu i da pozovem liječnika. Ali do liječnika daleko, a mojoj kćeri sve gore i gore, da smo svi mislili: ne će dugo. A ja držim Glasnik Presv. Srca Isusova i sjetim se, da nema doktora nad Srcem Isusovim, pa se zajedno s mojom kćeri obratim k njemu. Obećamo ispovijed, devetnicu i milodar. I od onoga časa kćeri bivalo sve bolje i bolje, dok se ne oporavi sasvim. Obavile smo devetnicu i ispovijed; ali milodara nijesam bila poslala. Kad eto, zabolje mi kćer glava, i to dugo i jako, da si nijesmo znale nikako pomoći, nego da se i obet obratimo k Srcu Isusovu. I ono nam se opet smilovalo, a ja evo bez oklijevanja šaljem, što sam obećala i hvalim hiljadu puta slatkom Srcu Isusovu za tako brzu i sigurnu pomoć.

Riječ valja držati.

Slavonija. — Sva mi se glava pretvorila u jednu ranu. Kad već nikakvi lijekovi nijesu pomogli, počnem devetnicu Srcu Isusovu i obećam, da ću se, dok budem živa, na blagdan Srca Isusova ispovjediti i pričestiti, te poslati milodar za crkvu. Kad bio deveti dan, moja se glava očistila. Ali obećani dar nijesam poslala ni za dvije godine. Kad eto, meni se bolest povrati, sada još gore nego je prije bilo. Prepadnem se i obećam, da ću postiti tri petka o kruhu i vodi i svoje staro obećanje izvršiti: i eto, sad sam opet ozdravila. — Nevjera će reći, da je to puki slučaj; ali kršćanin zna, da nikakvog slučaja nema i da se ništa bez Božjega znanja i dopuštenja ne događa. Ja sam barem za svoju osobu uvjerena, da mi je pomoglo samo Srce Isusovo, a drugi neka misli što ga je volja.

Pomoć u gospodarstvu.

Hrvatska. — Pod konac prošle godine oboli mi junica u vrijednosti od 2000 kruna, najbolja u štali, k tomu još bređa. A malo sam prije izgubio na marvi već 2000 K. Nadao sam se, da će me ova izvesti iz neprilika, a sad eto oboljela i ona. Obećam sa ženom i djecom 4 svete mise i pomolimo se Srcu Isusovu; i junica ozdravi. — Još nijesam poslao zahvalnicu za ovu milost, kad

mi jedne noći otjeraše tati kobilu iz štale. Ja i opet, kud ću, ako ne starom svome prijatelju i pomoćniku Srcu Isusovu? Za četiri dana našla se kobila u S. Neka je stoga na vijeke hvaljeno Srce Isusovo, ko je nas i u vremenitim potrebama našim ne ostavlja bez izdašne pomoći!

Obrana nedužnih.

Slavonija. — Imala sam velikog neprijatelja u kući, koji me ne samo u mom selu i u općini već i po drugim selima crnio i klevetao, da mi je bilo već da poludim. Tad se uteknem Srcu Isusovu i preporučim sv. Antunu, neka mi on pomogne. I stvar se svršila bolje, nego što sam se i sama nadala. Hvala močnom zagovorniku, a u prvom redu milostivom Srcu Isusovu, od koga nam svako dobro.

Pomoć i utjeha nevoljnih.

Slavonija. — Pred godinu dana primiše me slaba u vojnike. Nije mi teško, kad se radi o kralju i o domovini; samo sam se bojao, da ne ću biti sposoban za svoju zadaću i službu. Stoga sam se od prvoga dana preporučivao Presv. Srcu Isusovu, a tako i žena s djecom kod kuće, da mi dadu takvu službu, koja je prema mojim slabim silama. I doblo sam ju. Tako sam imao priliku, da dođem i u Zagreb i da vidim prekrasno Svetište Srca Isusova. O vi svi, koji ste štogod za nj darovali, da znadete, što ste svojim darovima učinili! Čovjek misli, kad u crkvu stupi, da u raj ulazi; i kad kleči pred oltarom Srca Isusova, kao da ga živa vidi, a ne sakrivena u presvetom Sakramentu. Neka nitko ne žali svojih darova, jer je to hram, kakov dolikuje Bož. Srcu Isusovu.

Kolika dobrota u tima Glasnicima.

Hrvatska. — Velečasni oče uredniče! Bog dragi blagoslovio Vaše djelovanje i Vaš list »Glasnik Presv. Srca Isusova«! Mnoge sam milosti po njemu primila. Na početku rata bila sam u velikoj brizi za moga muža, koji je otišao u vojsku, pa sam tražila utjehe u dobrim knjigama i molitvenicima. Nakupovala sam si puno toga; ali nijedna mi sveta knjižica nije srce tako smirila kao Glasnik. Dobila sam ga od našega gosp. župnika, koji mi je dao nekoliko zaostalih brojeva, dok moj stigne, koji je za me naručio. Oh, kolika ljepota i kolika dobrota u tima Glasnicima! Kad sam ih počela čitati, sve su mi ljepši i ljepši bivali, i njihov nauk sve mi se bolje svidao, a osobito onaj, što je u zahvalnicama. Stala sam se moliti i ja za svoga muža, da mi barem za kratak čas dođe kući. I nijesam devetnicu petaka ni svršila, kad eto ti dobijem kartu iz bolnice, da mi je muž teško ranjen, ali da je rana već zarasla. I navratio se kući, i pripovijedao mi je, kako se napatio; a ja sada vidim, kako ga je samo Srce Isusovo čuvalo i krijepilo, da je mogao strpljivo podnijeti onakove teške boli i da nikom nije bio odviše na teretu. O dà, po Srcu Isusovu dobila sam više milosti nego što ih mogu ispisati; zato ću, dok budem živa, svaki petak postiti o kruhu i vodi i svaki dan moliti litanije Srca Isusova, da mu se koliko toliko odužim za svu ljubav njegovu. Šaljem Vam dvije krune, da za njih pretplatite koga na Glasnik, a i ja s moje strane želim, da ne bi bilo nijedne kršćanske kuće, koja ne bi slušala ovaki nauk, kakav nam daje Glasnik Srca Isusova. Da znadete, kako ga željno očekujemo! Šaljite mi ih odsele šest . . .

Jeli, tata, ti ćeš pozvati gospodina župnika?

Nesmiljena smrt ne štedi nikoga, već dolazi i po nama najdraže i najmilije. Tad se ne rijetko događa, da svi u kući izgube glavu, svi plaču i nariču; ali, da bi bolesniku ma samo riječ rekli, da su mu dani odbrojeni i da je vrijeme, te svoje račune s Bogom uredi, na to nitko i ne misli.

Otac ležao na umoru. Po običaju bolesniku se ugađalo, kako se najbolje znalo; ali o vjerskoj utjehi dakako ni govora. Ta to će ga uzrujati, to bi mu moglo smrt pospiješiti! — A što, ako smrt i bez toga dođe po svoje? Tko će Bogu odgovarati za tu dušu? . . .

Jednoga dana ušulja se osamgodišnja kćerka do očeve postelje, poljubi oca u ruku pa će mu s djetinjom prostodušnošću: »Tata, liječnik je rekao, da ćeš skoro umrijeti. Mama jako plače; tebi se nitko ne

usuđuje kazati, da si teško bolestan. Ja sam čula u crkvi, kako je jedamput gospodin župnik rekao, da je velika grjehota, ako djeca i rodbina ne će da bolesnika upozore na pogibelj, pa ako bolesnik umre bez sakramenata. Je li, tata, ti ćeš pozvati gospodina župnika?..«

Bolesniku navru tople suze na oči. Nije ga iznenadio sud liječnika — ta on i sâm dobro znade, kako mu je — već ova djetinja prostodušnost i neustrašivost. Milo pogladi djevojčicu te joj reče: »Idi brže pa mi pozovi odmah gospodina župnika!« I kad je primio svete sakramente, reče sav blažen: »Što bi bilo od mene, da me dijete nije upozorilo na pogibelj!« I doista, sutradan je već bio mrtav...

Medju hrvatskim ranjenicima.

List iz Innsbrucka.

Velečasni Oče Uredniče!

Na Vašu molbu šaljemo evo kratak opis našeg sitnog rada medu dragim našim ranjenicima u ovoj školskoj godini 1915—1916; k tomu dodajemo nekoliko crtica.

Čitavu smo godinu, koliko nam je to škola dopuštala, polazili bolnice tražeći i pohađajući naše ljude. Nas 7—8 Hrvata iz našeg kolegija, koji još nijesmo svećenici, uzeli smo svaki po 5—6 bolnica i brigu za hrvatske i slovenske vojnike po tim bolnicama. Isto uradiše Česi i Mađari.

Prije najnovije ofenzive u južnom Tirolu bili su u Innsbrucku po bolnicama većinom Bosanci t. zv. »Arbajteri«, koji su radili na fronti. Bili su to stariji ljudi, od kojih mnogi nijesu znali ni čitati ni pisati. Kolika je bila radost za ove siromake, kad su se mogli daleko u tuđem svijetu razgovoriti svojim materinjim jezikom, i kad su vidjeli, da i za njih netko pita! Sjećam se dobro, kako nam je jedan teško bolesni hrišćanin svaki put, kad bi ga posjetili, znao reći: »Ko kad me žarko sunce ogrije, kad mi vi dođete.« Kad mu je jedan od nas na Božić i čestitao, iznenadio se, jer nije ni sam znao, da mu je bio toga dana Božić. Takovih je bilo više. Jedan drugi, koji već dugo nije čuo, gdje se hrvatski govori, sav razdragan reče: »Ma lipša i slađa je naša besida nego čitav svit. Ma kad mi dođe Švabo ili Mađar, pa počme motat, ma il bi ubio od muke njega ili sebe.« Koliko ih je bilo, i takovih, koji su od dragosti plakali, kad bi ih posjetili i iskazali im kakvu ljubav.

Istina, nijesmo im Bog zna šta veliko učinili: prijateljska riječ, koji cigar duhana, pismenima koja novina i knjiga, katolicima koji nabožni predmet, to je bilo sve, što smo im mogli učiniti i dati. Naši dobri ljudi bili su i te kako zadovoljni i zahvalni. Da smo imali više, mogli bismo dakako više i u tom pogledu učiniti. Naš dobri ministar, Kurzmann, koji je mnogo godina sproveo u Bosni i u Zagrebu, išao nam je svagda na ruku, poklanjao, koliko je mogao, novaca, cigara, krunica za naše vojnike. Lijepu svotu novaca dobili smo iz Bosne i Kranjske. Jedna gospođa iz grada dolazi redovito svakog mjeseca u kolegij sa svežnjom darova za naše vojnike. Ali duša cijelog ovog našeg hrvatsko-slovenskog pokreta bio je i jest naš profesor o. Prešeren. Da ne bi ovih naših dobročinitelja, davno bismo bankrotirali.

Možda želite čuti koju brojku? Od početka rata pa do 15. lipnja 1916. posjetili smo naše ranjenike 6500 puta; razdijelili: hrvatskih knjiga 1200, slovenskih knjiga 800, molitvenika hrvatskih 900, slovenskih 400; novina hrvatskih: 6000, slovenskih 7000, krunica 600, medaljica 900, cigareta 5000 komada.

U zadnje vrijeme jako narastoše naše potrebe — to znate, da se u našoj blizini bojak bije — a gdje može biti boja bez nas Hrvata i Slovenaca? Iskrena hvala našim hrvatskim i slovenskim rodoljubima, koji doskočiše i toj nevolji te nas opskrbiše knjigom i inim potrebnim materijalom.

I baš u ovo doba zastupani su po našim innsbručkim bolnicama svi hrvatski i slovenski krajevi. Tuj su Vam naši hrabri Dalmatinci, junački Bosanci, vrijedni sinovi iz banovine, dragi naši slovenski fanti iz svih krajeva kršne Slovenije. Bože dragi, koliko bi se dobro dalo tu učiniti, da bi nas bilo više! Koliko bolnica ima, u koje uopće ne možemo ni dospjeti.

Spomnjem još, da je bilo ovdje po selima više naših većinom bosanskih marškumpanija. Često puta zabasasmo i među njih. Zadnji put smo nas dvojica bila kod jedne bos. kumpanije baš na sv. Antu. Kako su bili radosni! Veselje poraste, kad ih okitismo trobojnicom, obdarismo novinama i knjigama, a kad istegoh kutiju cigareta iz džepa, veselje je doseglo vrhunac. Narednik, Dalmatinac, sav ushićen, dade nam tom zgodom sve blagoslove, što su bili u njegovoj vlasti.

Spominjem i to, da naši dobri ljudi svuda ostaviše lijepu uspomenu među ovdašnjim ljudima.

Nešto o duhovnoj pastvi. U tom pogledu stajali smo ove godine dosta slabo, pošto nijesmo imali naših svećenika. Gotovo sve je počivalo na leđima o. Prešerna. Kroz cijelu godinu bile su pune ruke posla, osobito uoči svetkovina, gdje je valjalo do u kasnu večer ispovijedati. Kašnje je priskočio u pomoć i revni dr. Bakšić, mladi svećenik zagrebačke nadbiskupije, koji ovdje boravi radi viših nauka. U korizmi 8. 9. i 10. travnja bile su u našoj crkvi hrvatske propovijedi za naše vojnike. Propovijedi su bile brojno posjećivane. Kod zaključne propovijedi, sv. mise i pričesti bilo je Hrvata i Slovenaca oko 150. Tada se je valjda prviput orila našom crkvom hrvatska pjesma. Iza toga imali su vojnici u našoj blagovaonici čedan zajutrak. Nas kao i Čehe počastio je svojom prisutnošću vojni superior sa svojim adjutantom, kao i jedan liječnik Hrvat. Vojnici su bili jako veseli i zadovoljni.

Sv. ispovijedi od početka rata bilo je kod Hrvata i Slovenaca 1600.

Negdje sredinom korizme, dođe u našu kučnu bolnicu, koju sami uzdržavamo, do 80 bolesnih zarobljenih Srba. Iz početka su bili jako nepovjerljivi i mrki; ali kako su sam liječnik i naši bili prema njima prijazni i susretljivi, naši se Srbi brzo udomiše. Čudili su se, da ima ovdje ljudi, koji »tako lepo srpski govore«. Jedan je dapače pitao: »Jeli ovo svetosavski manastir?« Kad sam jednome rekao, da sam iz Bosne, sav razdragan uskliknu: »Pa vi ste Srbin!« Kad sam se nehotice lecnuo, reče mi: »Pa tamo su Staro-Srbi.« Ne htijuć ga ražalostiti, priđem na drugi razgovor.

Iza dvije nedjelje moradoše se teška srca s nama rastati. Ganutljiva je bila zadnja večer. Iza nešto obilnije večere progovoriše im liječnik i o. Kurzmann D. I. nekoliko riječi. Obodriše ih, da budu veseli, i da se mnogo ne brinu za kuću, jer naše oblasti u Srbiji jako lijepo postupaju. Kako liječnik nije znao hrvatski, to smo mu mi preveli — i on im je to pročitao. Iza obiju govora orio se dvoranom gromki — zdravo srpski »Živio«! Iza toga razdijelismo cigarete, koje su im govornici poklonili. Međutim je već i gramofon bio izdigao bugarsku himnu. Ni Srbi nisu mogli šutjeti. Sva se soba tresla. Stari cigo iz Kragujevca pjevao tenor, a drugi su pratili. Jednu rečenicu sam upamtio: »Kralju Petre, što učini nama?«

Uopće svi su bili kivni na kralja Petra. Neki mu zaželiše: »Ne slavio nikad krsne slave!« itd. Jedan reče: »Već nas pet godina gonja kao pse po ratištima.« Neki se izraziše, da bi drage volje ostali pod Austrijom, samo da imaju jednom mira.

Završujem ovaj list svesrdno preporučujuć Vama i svim čitateljima Glasnika naše mile innsbručke ranjenike. — Knjige i milodari šalju se na: Für verwundete **Kroaten**, Notreservespital I. Abt. 6, Innsbruck, Sillgasse 2. Portofrei.

Mato D. I.

Vijesti iz raznih kongregacija.

Zagreb. Kongregacije gospođa i gospođica odlikovane su u svojim odličnim članicama. Tako su još zimus odlikovane: gđa. Anka pl. Sladović, nadstojnica kongregacije Navještenja Marijina, i gca. Štefanija Bratoljić, članica iste kongregacije srebrnim medaljama crvenoga križa za neumornu službu njihovu i kongregacije u jednoj od ondašnjih vojničkih bolnica. — Nedavno pak odlikovana je nadstojnica kongregacije Začeća gđa. Berta Chlup i članica iste kongregacije Henrieta pl. Cuculić papinskim zlatnim križem »Za Crkvu i Papu«. Obje gospođe ujedno su neumorne trudbenice u »Društvu sveudiljnog klanjanja presv. oltar. Sakramenta i potporu siromašnih crkvi« u Zagrebu, koje ove godine slavi 50. godinu svoga obstanka.

To velerevno društvo, komu su članice većinom u kongregaciji, s odobrenjem presvijetlih biskupa pokrenulo je u Hrvatskoj molitvenu vojnu za sv. Oca; a 8. listopada se je po svim crkvama zagrebačke, djakovačke i senjske biskupije skupljao Petrov novčić. Samo u Zagrebu je toga dana zbiranjem bilo zaokupljeno preko pedeset odličnih gospođa, ponajviše zbornica. Ugledala se i druga katolička društva ostalih biskupija hrvatskih u taj lijepi primjer! Ako ikada, to danas treba sv. Otac i molitvene i novčane potpore od svojih sinova.

Šaljite „Glasnik“ svojima na bojište!

Veličina zbornika.

Piše: **Josip Predragovič D. I.**

Golema težnja vlada u ljudima: težnja za velikim — stara razvalina, što smo je kod brodoloma spasili, odraz našeg božanskog podrijetla. Neizbrisivo nam sjaje na čelu od dana našeg djetinjstva, kad smo ručice pružali, da si u majčinu krilu izvojštimo prvo mjesto — pa sve do dana naše smrti, gdje će zadnja suza očitovati bol, da nijesmo na ovom svijetu postigli žuđenu veličinu. Zaustavimo se kod ovog velikog zakona, da vidimo, gdje li je prava veličina, gdje ćemo je naći. Od potrebe je to u ovim danima, gdje su riječi izgubile svoje značenje, da smo na čistu s ovim najzamašnijim od životnih pitanja. — U ovom mjesecu slavimo mladića, sv. Stanka (13. studenoga), komu je lozinka bila: »Za veće sam stvoren«; idući za njegovim tragom naći ćemo najlakše pravu veličinu. I doista, pred sobom vidim po izbor-četu, koja po primjeru sv. Stanka nije svagdanjim zadovoljna, već se kupi pod barjak Gospin, da tuj pod zaštitom Marijinom nađe i postigne pravu veličinu. A ko je doista velik i kako ćemo se i sami dovinuti te prave veličine?

I. Prava veličina. 1. Ljudi običaju zemaljsku veličinu nazivati pravom veličinom. Čovjek znanosti, genije; muž od oružja, osvojitelj; čovjek novca, sreće: to su velikani, kojima se danas podižu spomenici, pred kojima ljudi u prahu gmižu. Pa ipak — jesu li to odista pravi velikani? — »Taština, taština, i sve je taština!« (Propovj. I. 2.)

Što će preostati ovome učenjaku od njegovih nauka i znanosti; onome govorniku, onome umniku od žara talenta njegova, kad se ugasne od ledene ruke nesmiljene smrti? Što koristi osvojitelju, da je vladao ogromnim državama, da je skučio pod svoje žezlo carstva i kraljevstva; što je postalo od njegove moći, koju je dao drugim narodima, neka je ćute i osjećaju, kad mu djeca podanika njegovih budu nogom gazila prah? »Sad vrh sablje kruna visi — sad vrh krune sablja pada!« (Gundulić.) Što koristi bogatinu nagomilano blago, svote novaca; što zlato i srebro i biser i dragulji, kad mora ubog i siromašan saći u grob? Pa zato i pravo veli onaj veliki muž: »Sve, što svijet gleda i dvori — Na ognju vosak, dim na vjetru — Snijeg na suncu, san o zori.« Oj mladiču, zborniče, ne traži tuj prave veličine; ja zamjećujem samo trulež! —

2. Gdje je dakle prava veličina? Kada je ne nalazimo u zemaljskih velikana, to ćemo je naći u nebeskih; kad je nema u dobrima

tjelesnim, mora da bude u dobrima duševnim. Da, tuj je prava veličina, u moralnoj veličini, u kreposti, u svetosti! »Jedina je krepost stalna — U srcih se rodi — Ne boji se sv'jeta jalna — Zlatnim voćem plodi« (Ilijašević). Jedino ovdje u moralnoj veličini, u kreposti sve je veliko, jer je sve vječno: velika je svrha — služiti velikome Bogu, velika su sredstva — molitva i milost, velika je nagrada — kraljevstvo nebesko. Tuj je jedino zakon prolaznosti izgubio silu i snagu svoju, jer krepost je besmrtna kao što je i duša besmrtna. Jedino ovakovu moralnu veličinu možemo i moramo cijeniti i častiti, jer ju i sam veliki Bog štuje i slavi. Samo krepostan muž, mladić jest uistinu velik.

II. Veličina sv. Stanka. Sveci zdravo sude, oni su tražili istinu, pa su je i našli. I sveti je Stanko mladenačkim žarom težio za tim, da bude velik. Ali u čem? Kako da nađe pravu veličinu?

Evo pred njim leži blago i bogatstvo, sjajni darovi, dična djela dičnijih djedova njegovih. Okom svojim mjeri čitavu zemlju, ispoređuje ovaj svijet sa svojim nezasitnim srcem i nalazi, da je svijet za njega — premalen. Dobro je poznavao crva ništetnosti i prolaznosti, koji ovu jabuku izvana tako lijepu podgriza. Pa zato mu se i trže iz grudi: Za veće sam stvoren! Sličan putniku, koji zamijeti sjajne, ali tuđe gradove, kliče: Dalje, dalje; nije mi tuj domovina! O Stanislave! Ako sva dobra zemne sreće i svjetske veličine, ako sve radosti života, što ih ljudi toliko cijene i za njima gamze, tvoje oko ne napunja milinom ni dražesti, ako ti sve ovo prezireš i prolaziš pokraj svega mirno dalje, pače ako ti se činilo nedostojnim, da i samo za čas kod njih popostaneš: ah što si vidio, što te prihvatilo, da ti se težnja ustavila, da te tvoja želja minula? Vidio si, našao si, upoznao si drugu veličinu, veličinu kreposti i svetosti.

Tri goleme sile stale mu na put, da se s njim uhvate u koštac, bogatstvo, slava, udobnosti, nu on ih junački svlada. Kratko mu bijaše vrijeme žića, ali bogato pobjedama. Pa je li postigao veličinu? Mi stojimo danas tuj, da ga častimo i cijenimo ne njegovo bogatstvo — ta gdje je sada? — ne njegovo plemstvo, niti njegova junačka djela, već njegovu krepost. Oj veliki sv. mladiću, kako da ti nijesi mudro birao: kako da nijesi našao pravu veličinu! Pa kad jednom i ova crkva postane razvalinom, a izokolne pećine na našim gorama budu se pretvorile u prah, stojat će slava tvoje veličine vazda nova, vazda svježa. »Bit će mu slava vječna!«

III. Težimo za njim! Srce nam gori od želje za veličinom. Ova se želja mora utišati. Je li ona u kreposti, onda joj iskazujmo čast, koja je ide. Zašto tolikí na svijetu plaze pred nadriveličinom? Zašto imade daroviti, bogati vazda oko sebe cijelo kolo pristaša, štovatelja, dok kreposni — jedino velikan — stoji osamljen?

Živimo u vrijeme, kad se laž zove istinom, a istina laž; pa i riječ, što nam označuje pravu veličinu, shvaćamo onda, kad nam se narugaju. Ali poruga ne će nikada oboriti istine. Ako svijet nas ismjehiva, i mi ćemo njega; na koncu ćemo se ipak mi smijati. Teška su vremena! I nad našom domovinom sabiru se crni tmasti oblaci, od naših stijena ori grom: Mi trebamo opet velikih muževa, mi trebamo junaka! Ne toliko proti izvanjem neprijatelju, velikom u oružju, koliko proti nutarnjem, koji nam još više prijeti: mi trebamo muževa-junaka kreposti i svetosti.

Izraelci su gradili dva hrama: jedan u miru, drugi u ratu s mačem u ruci. Ima dvostruka veličina kreposti: veličina u nevinosti i veličina

u pokori. Sv. Stanko bio je velik u nevinosti; u tebe je ova prva veličina možda već razvaljena: gradi barem drugu u pokori, makar i s mačem u ruci. —

Prava je veličina samo u kreposti i bez kreposti nema prave veličine!

Molitva.

(U prvom redu za ženski svijet.)

Molitva je razgovor s Bogom. To je najuzvišeniji, ujedno najzahvalniji, dakle i — ako ćemo govoriti govorom današnjeg naraštaja — najunosniji posao.

Moleći treba da uzdignemo Bogu i pamet i srce. Činimo li tako? Da vidimo! Jutros smo si n. pr. preduzele, ići u crkvu — i pođemo. Na putu sretnemo jednu, drugu, a višeput i treću drugaricu. Pozdravimo se i razgovaramo. Ali o čem? Da li o Bogu i božanskim stvarima, da pripravimo srce na molitvu? Ni govora o tom! Tresemo i pretresamo novosti, možda koga ogovaramo... Prišivamo krpice, kako zgodno veli narod. Više puta smo već prekoračile prag crkveni, škropimo se svetom vodom, sjedamo u klupu, a razgovoru još ni kraja ni konca. U to evo gospođe u novom odijelu, gospođe sa novim šeširom. Pozdravljamo se, smiješimo im se, a u glavi se vrte, kao na kakovom plesu: visoke petice, zategle suknje, chimono bluze, šeširi à la Napoleon itd. Nikako da se saberemo, da se sjetimo dragoga Isusa, koji još sveudilj u presv. Otajstvu čeka na usrdni pozdrav. Napokon ćemo ipak moliti! Ali kako? Rastreseno! Drugačije ne može ni biti — misli se križaju na sve strane. Koje čudo onda, da je prije kratkoga vremena jedna gospođa tvrdila, dokazivala i kladila se, da je čula njemačku propovijed, dok je uistinu bila hrvatska!... Obistinjuju se riječi prorokove: »Ovaj me narod štuje samo ustima, srce njegovo daleko je od mene!« Tko ovako površno opći s Bogom, sličan je farizeju, koji je nabrajao poste, koje obdržava, i milostinje, koje dijeli. Čovjek, koji hladno moli, sebičan je, nestrpljiv, bez unutrašnjeg mira, nezadovoljan je i opor. Za takvoga veli narod: »Do podne mrzi na sebe, a po podne na cio ostali svijet.« Kako vidimo, rastresena molitva ne nosi, i ne može nositi ploda.

Promotrimo sada toplu molitvu i njezinu moć! Znademo, što Gospodin veli o usrdnoj, poniznoj i skrušenoj molitvi: »Sve ćete dobiti od Oca, štogod zaištete u ime moje ništa ne dvojeći u srcu.« Ovakova molitva našla je već i u narodnoj pjesmi dostojna izraza. Samo jedan, poznati primjer! Majka hrani tugom i nevoljom 9 sinova, a kad ih je podigla i poženila, otpravljaju je nezahvalni sinovi u svijet, da obilazi tuđe pragove. Srete ju na putu konjanik:

»Vrat' se majko, natrag dvoru tvomu,
Divno će te djeca dočekati!«

Leti starica, koliko godine dopuštaju, i vidje:

Devet sina, do devet kamena,
Devet snaha, devet kukavica,
Svaka mužu nad glavom kukaše.

Sunu majci glavom, da je to kazna Božja, pokleče na gola koljena, pa bolno zavapi:

»Bože jaki, o predobri Bože,
Daj, oprosti mojoj djeci gr'jehe!«

Doletje konjanik, zadahnu kipove, ožive sinovi; zadahnu kukavice, povrate se nevjestice.

Pobožna molitva, premda katkada i kratka, jer broji malo riječi, potječe ipak iz dubine duše, te se vije prijestolju Oca nebeskoga, da prinese zahvalnost za primljena dobročinstva, da prosi dobro za roditelje, braću, dobročinitelje, prijatelje i neprijatelje, i konačno milost radi povrijeda Božjega zakona. Takav molitelj ili pokajnik nema vremena, da tuđe slabosti i pogreške rešeta, ne vidi trun u oku brata svoga, zauzdava svoj govor, imajuć na umu onu narodnu istinu: Jezik posiječe gore nego najoštriji mač! Sam je sobom zaokupljen, i pripravan pokoru činiti, samo da spasi svoju jedinicu, svoju dušu. Takav vrši glavnu kršćansku zapovijed: Ljubi Boga nada sve, a bližnjega kao sama sebe. Ne želi ono ni drugome, što sebi ne bi priuštio. Potrebnom pruža ruku pomoćnicu, strpljiv je u nevolji, bolesti i kušnji svladava srdžbu, prašta uvrede. Pravi kršćanin, koji usrdno obći s dragim Bogom kao dobro dijete s ocem zemaljskim, prikazuje sve neugodnosti na oltar, t. j. snaša ih rado iz ljubavi prema svomu Stvoritelju i Otkupitelju. Dnevno mu je djelovanje protkano molitvom, veseo ustaje, zadovoljan liježe. Čista savjest — Najmekše uzglavlje!

Nijesu li ovo divni plodovi tople molitve? Da ih se dovinemo, da ih uživamo, treba ozbiljno, sabrano, pobožno i skrušeno, a nada sve ustrajno moliti. **Bratić.**

Sv. Martin, vojnik i biskup.

Mjesečni zaštitnik, 11. studenoga.

U Sabariji, na podnožju današnje Martinove gore, u županiji đurskoj, gdje borave i Hrvati, pojavila se godine 316. ili 317. sjajna zvijezda katoličkog zapada, rodio se sv. Martin. Sad smo dakle u šesnaestoj stoljetnici njegova rođenja.

Otac mu poganin bio viši časnik u rimskoj vojsci. Kao dijete dođe Martin s roditeljima u Paviju i ondje bi školovan. Kao desetgodišnji dječak pridruži se onima, koji se pripravljahu za sv. krst (katekumeni). Visokih škola nije pohađao, uza sve to se kasnije odlikova sjajnom rječitošću. — Zaželio se povući s Bogom u samoću, ali u 15. godini uvrstiše ga među carske vojnike, rimske konjanike. Gledao je nasljedovati svete kršćanske vojnike, kojino i krv proliše za Krista. Njegovu sućut spram siromaha slave sva poznija kršćanska stoljeća. Na vratima grada Amiensa sjedio na pola gô prosjak. Četica konjanika jezdila mimo njega. Ubogar dršćući od studeni zaprosi milostinju. Vojnici kô da ga ne vide ni ne čuju. Samo se Martin obazrije na nj i zaustavi. Nemajući šta drugo pri ruci, raspolovi mačem svoju vojničku kabanicu i poda ju siromahu. Slijedeće noći mu se ukaza Spasitelj, zaogrnut polom kabanice, što je Martin bio poklonio siromahu. Isus govoraše anđelima, što ga okruživahu: »Ovom odjećom zaogrnu me Martin, još katekumen.« Na mjestu, gdje je Martin veledušno zaogrnuo plaštem prosjaka, bi kasnije podignuta kapelica.

U 18. godini na krštenju zaodjenu Isus njega plaštem nevinosti. Nakon krštenja ostade još dvije godine u ratnoj službi, čekajući na svoga kapetana, koji mu bješe obe-

ćao, da će se onda i on s njime povući u samoću. Napokon otpasa sablju pun žive želje, da postane dobrovoljcem Isusovim. Sveti Hilarij, biskup Poitierski, zaredi ga za egzorcistu, a malo za tim krenu k poganskim svojim roditeljima u Panoniju — kamo se oni bjehu povratili — ne bi li ih sklonuo, da prigrle vjeru Isusovu.

Putujući Alpama, nasrnu na Martina neki razbojnik, da mu otme novac i život. Mladi junak reče neustrašivo razbojniku: »Ja se nemam česa bojati, ali ti imaš i te kako, kad se time činiš nedostojnim milosrđa Božjega.« Razbojnik kô da se akamenio. Na riječ svetoga mladića naglo umekša milost božanska tvrdokorno srce razbojnikovo. Obrativ se povuče se u samostansku tišinu, da pokorom opere svoja bezakonja. — Predobiv samo majku za Isusa zapade Martina čast, da za obranu Božanstva Kristova bude od krivovjernih Arijevaca išiban i prognan iz domaje. Iza više zgoda i nezgoda vrati se po svom obećanju k sv. Hilariju u Poitiers. Blizu toga grada sazida prvi samostan u Galiji (Ligugé).

Svetost svoga sluge Bog razglasi po zapadu i po istoku mnogim sjajnim čudesima. Prvim čudom uskrisi jednoga katehumena od mrtvih. Kad oko g. 372. preminu turški biskup Lidorije, ne htjedoše Turani drugoga biskupa od Martina. Ali kako bi ga izmamili iz njegove ćelijice? Pozovu ga k bolesnici, što se smrću borila. Putem provališe kô iz zasjede čete građana turških, opkole ga i odvedu u grad. Svetac primoran od puka, postade Časnikom Kristovim. Nedaleko od grada podiže siromaški samostan Marmautier za se i za 80 monaha. Mnogo se tu molilo i radilo; rijetko se izlazilo iz sobica; blagovali bi samo jednom, i to pod večer, a vina se nije pilo. U Galiji po selima bilo tada još mnogo pogana. Sv. Martin što sjajnim primjerom,

Sv. Martin, vojnik i biskup.

što besjedom žarkom, a što velikim čudesima privede silno mnoštvo tih krivobožaca u hram Boga živoga.

Na apoštolskom putu oboli teško osamdesetgodišnji starac. Čuvši učenike naricati, što ih ostavlja, zavapi: »Gospodine, ako sam još potreban tvome puku, ne ustručajem se raditi; budi volja tvoja!« Upirući oči u nebo poleti gore po lovorike 11. studenoga 397. ili 400. **P. P.**

Nova kongregacija.

U Grobniku (pošta Čav) osnovana je Kongregacija za djevojke pod naslovom Uznesenja Gospina i zaštitom sv. Janje. Pripojena je rimskoj dne 8. lipnja o. g. Cvala i napredovala!

Buntovnički vodja — štićenik Marijin.

Gonzalez Pizarro pokuša pokrajinu Peru otrgnuti od vlasti Karla V. Ali bi hametom potučen, a vojska mu što pohvatana što raspršena. Među bjeguncima bio i sam vrhovni vođa Pizarrovih četa. Preobučen skrivao se po gustom grmlju pri okrajku šuma tražeći kukavne hrane, da od glada ne pogine. Slijedeće nedjelje ujutro doprije do njega glas zvona s jedne crkve u okolici. Taj ga zvuk zvona tako silno privlačio, te nije mogao, da mu odoli, nego krenu, da sluša sv. misu. Kako ga nitko ne prepozna, stade on iza jednog crkvenog stupa nadajući se, da će nakon službe Božje bez ikakve pogibelji umaknuti.

Ali kako se osupnu, kad začu, gdje propovjednik čita s propovjedaonice naredbu kraljeva namjesnika, da su svi ustaše pomilovani — izuzev jednog jedinoga, Gundisalva od Barcelone, a to je bilo upravo njegovo ime. Ujedno bi proglašeno, da toga vrhovnog generala ustaškog može svak ubiti, ko ga gdje zateče. Gundisalvo od straha problijedi ko vosak, pa da se time ne bi odao, povuče se u pokrajnu kapelicu bl. Djevice Marije. Prignuv se k zemlji stade tiho, ali žarko moliti Utočište očajnih, neka bi ga izbavila iz tjesnaca, kamo je bio zalutao. Kad najednom sinu mu pred očima trak milosti, koji ga potpuno obrati i preobrazi. Na podnožju Gospina žrtvenika Savao se pretvori u Pavla.

Ne toliko strah od smrti, koliko želja za pokorom povede ga iz svetišta kroz neprehodne šume i skrovite doline sve do nebotičnih visova Cordilleras (Kordiljerskih). Tuj naiđe na špilju, koju si odabra za stan. Šumskim plodovima se hraneći, pokorom i molitvom je popravljao prošlost, a pripravljao budućnost. Ne potraja dugo, a njega prinuka glas nebeski, ter ostavi svoju tihu samoću, da stane naviještati Evanđelje među poludivljim prebivaocima onoga okoliša. Njegova apoštolska revnost u tom teškom i opasnom poduzeću bila je tako velika, a plodovi te revnosti tako obilni, da je glas o tom dopro sve do Lime. Namjesnik mu kraljev s mjesta dojavi, da mu je sve oprošteno, a ujedno ga dade pozvati, da mu povjeri visoku državnu službu. Ali Gundisalvo se zahvali na toj časti voleći napornu službu apoštolsku. Kasnije pođe u jednu bolnicu za okužene, da tu dvori bolesnike. U toj službi kršćanske ljubavi zateče ga poziv u rajske dvore Kralja vječnoga.

Svakim smrtnim grijehom ustaje čovjek protiv Boga, Kralja vrhovnoga, postaje buntovnik, veleizdajnik; a koji druge zavađaju na teške grijehe, to su vođe buntovnika. Ni njima nije za uvijek zatvoreno premilostivo Srce Isusovo, i oni se smiju nadati pomilovanju, uteku li se na vrijeme djevičanskoj Majci Kraljevoj, ključarici Srca njegova.

P. Perica D. I.

Pitanja i odgovori.

VI. **Koje mjesto pripada Marijinim kongregacijama kod javnih ophoda i sprovoda?** — Odgovor: O tom odlučuje biskup u svojoj biskupiji (Sabor Tridentski sjednica 25. poglavlje 3); proti njegovoj odredbi nema mjesta nikakvom prizivu (Sv. Zbor za Obrede, 11. prosinca 1896.). Prema odluci istoga sv. Zbora za Obrede od 10. studenoga 1905. pripada trećorecima svih crkvenih redova prednost pred svim članovima drugih crkvenih bratovština i udruga, ako nijedni ne nose posebno odijelo; a pogotovo, ako trećoreci stupaju u posebnom odijelu (Sv. Zbor bisk. i redovn. od 6. travnja 1900.) ili idu za posebnim svojim križem (Sv. Zbor za Obrede od 28. svibnja 1886.).

Dakle u ophodima treći red stupa pred Marijinom kongregacijom; pače i bratovština presv. oltarskoga Sakramenta u procesiji, u kojoj se nosi presveto Otajstvo. Koje će pak mjesto kongregacija zauzeti gledom na druge bratovštine, o tom odlučuje, kako je rečeno, biskup. Ne odluči li ništa, prednost ima ona bratovština, kongregacija, udruga, koja je u dotičnoj župi najprije kanonički osnovana. (O tom govori više odluka sv. Zbora Sabora, n. pr. od 25. svibnja 1901. isporedi Beringer, Die Ablässe, 1906, S. 577.)

Sadržaj: Duše u čistilištu 249. — Srce Isusovo, strpljivo i mnogog milosrđa 251. — Tri kućna dragulja 253. — Kako da se provede vjerska organizacija? 254. — Nije mogao 256. — Ogledalo Srca Isusova 257. — Majka B. Svetogorska 258. — Iz svagdanjeg života 260. — Život bl. Margarete 261. — Zlata vrijedna 262. — Čudnovati putovi Providnosti 262. — Zahvalnice 263. — Jeli tata . . .? 264. — Među hrv. ranjenicima 265. — Vijesti iz kongregacija 266. — Veličina zbornika 267. — Molitva 269. — Sv. Martin 270. — Nova kongregacija 271. — Buntovnički voda 272. — Pitanja i odgovori 272.

Uredniki **Stjepan Babunović D. I. u Zagrebu.**

Broj 12. **PROSINAC 1916.** **Tečaj XXV.**

Vječni spas muslimana.

Opća nakana molitava i dobrih djela u prosincu, blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Veliko i široko srce treba, da kuca u grudima iskrena prijatelja Bož. Srca, treba da žarko želi i živo nastoji, te poput apostola naroda bude »svima sve«, »kako bi sve predobio za Krista«. A čije srce da se ne raširi ljubavlju spram sviju ljudi, ako zaroni u ognjeno more ljubavi onoga Srce, »što je toliko ljubilo ljude« sviju zemalja i sviju naroda? Veliki apostol naroda, sv. Pavao, goreći od čežnje, da sva srca osvoji za Krista, nukao je pastire i vjernike, neka bi raskrilili ruke svoje na molitvu za sve slojeve roda ljudskoga, jer da se to podudara sa živom željom Srca Božjega, »koji hoće, da se svi ljudi spase i dospiju do spoznaje istine«. (I. Tim 2, 4.) Naš slavni sv. Otac, koji je u ovom ratu svojim neumornim radom za sreću i blagostanje narodâ dokazao, da mu je grudi raširio apostolski ljuven žar Bož. Srca, svesrdno želi, neka bi sve, što kuca i osjeća u skladu s kucajima i osjećajima Srca Isusova, sve molitve i djela, sve patnje i nevolje ovoga mjeseca prinijelo na žrtvenik Presv. Srca kao paljenicu za vječni spas sviju muslimana, što ih pod nebom ima.

Nego gdjekojim čitateljima Glasnika lebde možda pred očima krvave slike prošlih vjekova, kad se krst i polumjesec borili za prvenstvo, pa im čudno zvuči preporuka sv. Oca, da se molimo za one, koji su se četiri vijeka naprezali, kako bi nam oteli i »krst časni i slobodu zlatnu«. Ali oni se u isti mah ne sjećaju evanđeoskih riječi: »Molite se za one, koji vas progone« (Mat. 5, 44.). A te riječi potekoše iz ustiju utjelovljene Ljubavi, koja se je svesrdno molila za svoje krvnike, dok su je prikivali na drvo rugla i boli. Doista Srce Božansko naliči na žarko sunce nebesko, što obasjava i grije dobre i opake. Takovo ima da bude i srce sviju, što prose Isusa: »Učini srce naše po Srcu svome!«

Bit će ih također, koji valjda misle, da su svi inovjerci sve sami živi nečastivi, koji nikad lica Božjega ne će gledati. Ovako ne sudi naša dobra Majka, Crkva katolička. Ona Bogom rasvijetljena drži, da i za krivovjerce, židove, muslimane i pogane ima još mjesta u premilostivom Srcu Isusovu, ali dakako samo za onoga, koji sam nije kriv, što luta u tminama izvan svjetlosti katoličke Crkve, i ako povrh toga pripravna srca vrši sve naloge Božje, što mu ih daje Zakonoša vječni tajinstvenim glasom savjesti. Jest, bogobojazan inovjerac može biti Bož. Srcu kud i kamo draži od nemarna katolika.

Ovakih bogobojaznih ljudi bit će da ima dosta i među muslimanima. Sa mnom išao u gimnaziju begovski sin, musliman. To ti je bio mladić plemenita srca. Iskreno je poštivao našu svetu vjeru. Čitao bi naš Glasnik i život sv. Alojzija. Uvelike je cijenio stalež katoličkih svećenika i redovnika. Kasnije prijeđe na drugu gimnaziju, gdje su mu bili drugovi također skoro sve sami katolici. Ali među tim đacima bilo dosta nevaljanaca, koji bi se znali rado nabacivati na Družbu Isusovu. A naš mladi beg, pun zahhvalnosti spram svojih negdašnjih učitelja, branio bi ih odrješito protiv sviju osvada. Ja sam među tim bio postao Isusovac. Nakon malo godina sastadosmo se. Razgovarasmo se, kakovo je koji iz našeg razreda odobrao zvanje. Na koncu će on meni: »Ti si najbolje zvanje odabrao; da sam ja katolik, ja ne bih htio biti drugo nego Isusovac.«

Poznavao sam još jednog vrlo plemenitog i darovitog muslimanskog đaka. On bi znao svako jutro oko 4 sata uraniti; kad bi se Bogu pomolio, sluškinju bi probudio pa se onda latio knjige sve tamo do osam sati, kad bi se škola započinjala. I on bi rado listao po našim pobožnim knjigama, a znam također, da je bar jedne godine pretplatio nekog siromašnog đaka na Glasnik.

U svibnju bi revno pomagao kititi oltar Gospin. Svoje učitelje, Isusovce, štovao bi i ljubio kô najbolji sin svog roditelja. Sad je kao časnik na bojištu.

»A zašto se ovakovi dobri ljudi ne podlože blagom žezlu vlade Kristove?« mogao bi kogod upitati. Potpun odgovor na to pitanje krije se u tajnoj knjizi Providnosti Bož. Srca. Ali nema sumnje, da složne pobožne i ustrajne molitve naše mogu pospiješiti zoru milosti za tolike milijune, što još snivaju pod koprenom noći. Odazovimo se dakle želji Oca sviju kršćana, koji nam poručuje iz Rima, neka složno svi ko u jednoj kiti ovog mjeseca svoje molitve, patnje i poslove po rukama Majke milosti prinesemo Bož. Srcu za vječni spas neumrlih duša muslimanskih. Dolikuje, da mi Hrvati regbi s dvostrukom pripravnosću poslušamo taj glas Kristova namjesnika, jer od ono dvjesta milijuna muslimana, što ih broje po svem svijetu, više stotina hiljada braća su naša po krvi i jeziku. Njih to ne će doista ogorčati, jer ni mi ne bismo njima zamjerali, ako bi molitve svoje Bogu prinašali za naše vjekovito spasenje.

Nu ne bi ugodio Bož. Srcu, ko bi čestite inovjerce poradi njihova zakona ismjehivao ili progonio. To bi njih samo još više odalečilo od katoličke Crkve, koja ne će nikoga da nasiljem usreći. Najlaglje i najuspješnije ćemo privući bogobojazne inovjerce Bož. Srcu kršćanskim življenjem, a naročito djelotvornom kršćanskom ljubavlju.

U stara su vremena turski carevi mačem u ruci širili Muhamedovu nauku među kršćanstvom. Svjedoci su tome kod nas svi bregovi i doline.

U novije doba otvoriše im se oči ter uvidješe, da se vjera ne da tim oružjem i nadalje širiti. Danas Europa u čudu gleda, gdje se bori musliman u istom bojnom redu složno s katolikom protiv zajedničkog nepriiatelja. O kad bi se svi skupili s nama i oko istoga stijega Bož. Srca našli u borbi na vidljive i nevidljive protivnike neumrlih duša.

A vi štovatelji Bož. Srca, latite se oružja molitve, ustajte na svetu molitvenu vojnu, jurišajte složno i ustrajno na Bož. Srce, da po zagovoru Kraljice — Majke svoje i za muslimane otvori što prije granice svoga kraljestva i vječnog blaženstva. **Petar Perica D. I.**

Bog ne plaća svake subote.

Pod ovim naslovom nam pripovijeda u lijepom Glasniku sv. Franje (9. br. o. g. str. 206.) vlč. o. Vjenceslav B. svoj nedavni doživljaj.

Pred par dana vozio sam se s jednim časnikom muslimanom u odjelu drugoga razreda iz Siska prema Zagrebu. Ugodno smo se razgovarali, dok nas u razgovoru ne pobuni neka čudna vika. Izidemo na hodnik i imali smo šta vidjeti. Na stanici, gdje je vlak stao, uzeo neki deran ovome suputniku već starijemu čovjeku palicu pa bježi s njom. Siromah ovaj nije mogao za njim da bježi, da mu vlak ne otiđe, pa je molio druge, koji su bili u blizini, da ga uhvate. No uhvatio ga nije nitko. Sad se istom naš čvojek razgnjevio. Vračajuć se u vagon (kola željeznička) poče kleti i preklinjati ove, što je kršćanskom srcu najmilije, tako da se i sam časnik (musliman) zgražao. Nisam mu trebao tumačiti nerazumnost ovoga čovjeka. Sam mi je govorio: »Velečasni, nisam znao, da su vaši ovdje na tako niskom stepenu naobrazbe. Tā zar je ona palica vrijedna, da se ovako vrijeđa Bog? Naš Bosanac ne bi toga učinio. On bi drage volje poklonio svoju palicu, samo da zapriječi ovako bogumrsko huljenje.« »Dā, tako je nažalost,« potvrdio sam časniku i dodao: »To je naša rak-rana, radi koje nas Bog šiba. Ni ovo ne će ostati nekažnjeno.« — Vlak je već jurio, a zadnjih riječi još nisam ni izgovorio, kad povika časnik: »Velečasni, Velečasni! Gledajte za Boga!« Onaj naime bogohulac onaj čas ispao je iz vagona i tad ogrezao u krvi ostao je ležeć u grabi. »Pravednost Božja,« rekao sam časniku, »koja nas eto ovako svuda prati, plaća po zaslugama našim.«

Odgovorio mu.

Bilo je to još pred kakvih 300 godina, dok su u Engleskoj ljuto progonili katolike. Među mnogim optuženicima nađe se jednog dana i neki mlad čovjek, koga su obtužili, da drži u svom stanu sastanke s katolicima. Sudac mu to oštro spočitnu i pridoda, da će mu oprostiti, ako se odrekne svoje katoličke vjere i tu odreku potvrdi time, što će papu nazvati »huljom«.

»Ali ja ne poznam papu; kako ću ga onda tako nazvati, a ne znam, je li uistinu takav? Kad bih poznavao tako dobro papu, kao što poznajem vas, poglaviti, ne bih se ustručavao reći mu ne jedamput već deset puta, da je hulja . . .«

Sudac osta osupnut. Život mu nije bio baš uzoran, i štošta se o njemu pripovijedalo. Znao on to dobro. Ali se nitko nije našao, da mu istinu rekne u lice, kao evo taj mladi čovjek, premda znade dobro, da mu je život u njegovoj ruci. Ta mu se odvažnost, premda za nj tako porazna, u toliko svidjela, da je čovjeka pustio slobodna kući.

Srce Isusovo: Srce najboljega prijatelja.

Blago onomu, koji nađe pravoga prijatelja!« kaže Duh Sveti na usta sina Sirahova (25, 12). A zašto? Zato, što je »vjeran prijatelj izvrsna obrana i tko ga nađe, našao je blago« (6, 14). »Vjeran prijatelj ljekarija je života i neumrlosti« (6, 16). Doista »vjernom prijatelju nema prispodobe« (6, 16). Stoga nas opominje sveto Pismo, da pomno čuvamo staro prijateljstvo, jer se ne da lako nadomjestiti novim: »Da nijesi zapustio staroga prijatelja: jer novi ne će biti sličan njemu« (9, 14).

Mnogi su se u svojim prijateljima ljuto prevarili, jer su pravi prijatelji veoma rijetki. Ima ipak jedan prijatelj, u kom se nitko nije prevario, tko je s njim iskreno prijateljstvo sklopio. Prijatelj je to, koji se s jednakom ljubavlju povjerava svakomu, a da pri tom ne zanemaruje ni jednoga, tako te se među mnogim prijateljima ne javlja ni zavist ni ljubomornost ni ikakvo drugo neuredno čuvstvo. Prijatelj je to, koji je doista pravo blago, prava ljekarija za sve prijatelje svoje; prijatelj doista, s kojim se ni jedan drugi pod ovim nebom ne može isporediti, a to je Srce Isusovo.

Ljudi se upravo otimaju, da steku čije prijateljstvo, te ne žale pri tom ni truda ni žrtava ni poniženja. Srce Isusovo stoji s otvorenom ranom, koja dovikuje svima: »Dođite k meni svi, koji ste nevoljni i opterećeni!« Ono se regbi otima za ljudima...

Sveto Pismo hvali prijateljstvo, što je vladalo između Davida i Jonate sina Saulova. I s potpunim pravom. To su bili doista oni pravi i rijetki prijatelji, uzor prijatelji za sve prave prijatelje; vjerna slika onog prijateljstva, što ga Srce Isusovo sklapa s vjernom dušom kršćanskom.

David bijaše mlado pastirče, tako neznan u vlastitoj kući, te se na nj nije ni mislilo, kad je prorok Samuel došao i zatražio, da mu predvedu sve sinove Cisove. Morali su poslati za njim u polje, jer je baš bio na paši. Evo prave slike i prilike naše! Mi smo tako neznatni, tako maleni, i još puno, puno manji u očima Božjim, jer smo sami po sebi ništice. Jonata naprotiv bijaše sin kraljev, pun ugleda, moći i upliva, prava slika Božanskoga Srca Isusova, koje je Srce Sina Kralja sviju kraljeva: Srce Sina Božjega. U njemu je sve blago mudrosti i znanja, njemu je predana sva vlast na nebu i na zemlji. Zar si možemo odličnijega i moćnijega prijatelja zaželjeti?

Plemeniti Jonata ljubio je Davida nježno. »Duša Jonatanova«, veli sv. Pismo, »prionu uz dušu Davidovu i Jonata ga ljubljaše kao svoju dušu« (I. Kraljevâ 18, 1). Srce Isusovo ljubi nas još više; više nego dušu svoju, to će reći život svoj, jer ga je dao za nas, dok smo bili još neprijatelji njegovi. Da, i kad je već prestalo bilo kucati, nije prestalo ljubiti nas, nego se dade probosti i ljuto raniti, da i zadnju kaplju krvi svoje prolije za nas. To je ljubav, kojoj nema ravne.

Jonata je u svojoj ljubavi pošao tako daleko, da je »svukao sa sebe svoju haljinu, u koju je bio obučen, te je dao Davidu, i ostalo odijelo sve do mača i luka svoga i sve do balčaka« (18, 4). Zar mu je mogao boljim načinom iskazati svoju ljubav? Ima li što draže za vojnika od mača? I gle, Jonata sve dade prijatelju svome.

Ne čini li tako i milostivo Srce Isusovo s nama? Ono nas odijeva milošću posvećujućom, po kojoj postajemo djeca Božja; zaodijeva nas svim blagom neizmjernih zasluga svojih; daje nam nebrojene milosti,

kojima nas jači u dobru i čuva od zla. Po njemu smo donekle i mi svemogući, jer svojim ljubimcima ništa ne uskraćuje. Po njemu smo i mi silni, te nam ne može ni sav pakao naškoditi, ako smo se stavili pod zaštitu njegovu. Tako opremljeni i oboružani možemo bez straha i bez pogibelji poput Davida poći u rat proti neprijateljima našega spasa, te ih pobijediti.

Prijatelj se najbolje poznaje u nevolji. Došli crni dani i za Davida. Kralj Saul počeo mu zavidjeti i progoniti ga. Davidu zaprijeti smrtna pogibelj. Tko će ga obraniti, tko li mu pomoći? Prijatelj njegov Jonata. On blaži srdžbu očevu; on ga zagovara kod oca i dokazuje mu, kako je David sasvim nedužan te isposlova, da se je David opet smio povratiti na dvor. A kad je Saul poslije opet stao snovati Davidu o glavi, zakle se plemeniti Jonata Davidu, da će mu po duši reći, što misli njegov otac s njime. I održa riječ i spasi Davida od očite smrti ponovno.

A što čini Srce Isusovo za nas? Založilo je svoj život, da nama spasi naš; pa ni sada nema veće slasti ni užitka, nego da se neprestano moli Ocu svome nebeskome za nas. Sjedeći ob desnu Očevu prikazuje mu danomice zasluge pregorke muke i smrti svoje i pokazuje mu rane svoje, da odvrati od nas pravednu srdžbu njegovu. Koliko nas je puta u sv. ispovijedi izbavilo od očite smrti vječne, koja bi nas nesumljivo bila snašla, da nas je smrt zatekla možda u smrtnom grijehu! Kao što je Jonata otišao u pustinju, da potraži Davida i obnovi s njime staro prijateljstvo: tako je i Sin Božji sišao s neba na zemlju, pravu pustinju, da nas izmiri s Ocem svojim nebeskim. »Ne boj se,« govoraše Jonata Davidu, »ne će te dostići ruka Saula oca mojega, i ti ćeš kraljevati nad Izraelom, a ja ću ti biti drugi; znade to i moj otac Saul« (23, 17). I neizreciva ljubav Srca Isusova osigurala je nama kraljevstvo nebesko. »U kući Oca mojega mnogi su stanovi. A da nije tako, kazao bih vam; jer idem, da vam pripravim mjesto. I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet ću doći i uzet ću vas k sebi, da i vi budete, gdje sam ja« (Ivan 14, 2. 3). Na posljednjoj večeri moli se Ocu svome nebeskom: »Oče, hoću, da oni, koje si mi dao, budu sa mnom, gdje sam ja, da vide slavu moju, koju si mi dao« (Ivan 17, 24). »U toj slavi svi ćemo sjati poput sunca« (Mat. 13, 43); svoju slavu i svoju baštinu namijenio je nama. Tko ne bi takvog prijatelja ljubio!

Svanu čas, kad je Davidu stigla tužna vijest, da je Jonata pao u boju s Filistejcima. I zakuka David poput sinje kukvice za svojim prijateljem i stade naricati: »Žalim za tobom, brate Jonato, lijepi i prelijepi... Kao što majka ljubi jedinca sina svoga, tako sam ja ljubio tebe... Bregovi gelbojski, ne pala na vas ni rosa ni kiša!« (II. Kraljevâ, I, 26 i 21). David osta neutješen nad smrću takvog prijatelja.

A mi da ostanemo i bešćutni, kad promatramo probodeno Srce Isusovo na križu? Nas da ne gane ljubav našega Božanskoga Jonate, kad ga promatramo, kako se danomice za nas žrtvuje na oltarima našim? Ili kad gledamo, kako ga nezahvalni grješnici, koliko je do njih, danomice iznova razapinju na križ?

Oj ljubimo svim srcem Onoga, koji je »prije ljubio nas« (I. Ivan, 4, 10) »i predao (na muke i u smrt) samoga sebe za nas« (Efež. 5, 2)! Budimo vjerni staromu i prokušanomu prijatelju, jer nema drugog pod ovim nebom, koji bi nam njega mogao nadomjestiti.

Fr. Šanc D. I.

Dopisi.

Novigrad na Dobri. Dugo već nije bilo u dragom nam »Glasniku« vijesti o našim kongregacijama. Možemo javiti, da su obje kongregacije jednako na životu i na neoslabljenoj snazi, premda su teške ratne prilike velika kušnja za djelovanje naših društava. Ovu kušnju imala je osjetiti osobito kongregacija mladića, jer dok su neki članovi morali na ratište, drugi, preopterećeni gospodarskim poslovima — jer uz starce, žene i djecu oni jedini mogu zamijeniti na ratištu odsutne poslenike — teškom mukom dospijevaju na sastanke. Ipak se i muška kongregacija, ma bio i smanjen broj članova, redovito sastaje te vrši svoje dužnosti.

Davna želja, da nabavimo kip zaštitnice naše Bezgrješno Začete Dj. Marije, ove se godine ispunila na veliku radost kongreganistima i na utjehu svemu teško iskušanomu puku. Župljani iz Amerike na molbu upraviteljevu sakupiše i poslaše svotu 350 K u svrhu, da se nabavi kip Dj. Marije, koji će služiti ne samo pobožnostima naših kongregacija, nego će i svjedočiti, kako su naši preko Oceana i u ovo teško doba s nama združeni. Ujedno imalo to da bude dokazom zahvalnosti naše Majci Božjoj za dosadašnju njezinu zaštitu kako i znakom potpunoga našega pouzdanja u njezinu obranu sve do svršetka groznoga rata. Sve to kaže natpis na kipu: »Brani našu domovinu i hrvatski narod vas, daj, da jadi svi ga minu, daj mu sreću, vječni spas!« Na 9. srpnja o. g. bio je kip kod kapelice Srca Isusova uz prigodnu propovijed blagoslovljen i od 12 kongreganistica u velikoj procesiji svečano unesen u župnu crkvu.

Sretne su kongregacije i po tom, što su u novim slikanim pozarima, kojima je ljetos ukrašena župna crkva, dobile slike svojih drugotnih zaštitnika naime sv. Izidora, ratara, i sv. Notburge, služavke, te će nam tako neprestano lebdjeti pred očima naši sveti uzori. Uprijesmo sve sile, da nabavimo društveni barjak, koji će nas uz pomoć Marijinu hrabriti, da ne sustanemo kao četa njezina u borbi.

Uza sve najnepovoljnije okolnosti nijesmo ni ljetos propustili poduzeti hodočasnički izlet, koji je, kako iskustvo svjedoči, od vanredne važnosti kao što po nutarnji život i razvitak kongregacije, tako i po upoznavanje kongregacije u javnosti domaćoj i okolišnoj. Do 70 članica pošlo je pod vodstvom svoga upravitelja u Kranjsku pohoditi crkvu Presv. Trojstva u Preloki, što se ponosno diže na strmom, kamenitom brijegu odmah iznad šumne Kupe. Tamošnji župnik, g. J. Bambić, primio nas je veselo raširenih ruku te nas kroz redove znatiželjnih i obradovanih župljana uveo u lijepu crkvu, gdje je mladomisnik, g. L. Žunić, otpjetovao sv. misu. Krasni red u crkvi, skladno pjevanje mješovitog zbora, ljubezna susretljivost od svih i u redu sprovedena zabavica kao što i samo putovanje divnom okolicom bilo je za sve nas ugodno i vrlo poučno.

Trsteno kod Gruža. Društvo djevojaka. Na 6. kolovoza bijaše godišnji sastanak ovamošnjeg »Društva djevojaka za naknadnu svetu pričest«. Glavaricom je društva birana ponovno Ana Ivanković. Za barjaktaricu ponovno Tone Trojanović. Za revniteljice su određene: Ane Tudro, M. Pašeta i Ane Kukurelo za Trsteno; Mare Ivanković za odlomak Brsečine i Mare Roković za odlomak Dubravicu.

Društvo je ustanovljeno na 24. svibnja 1908. prigodom sv. misija. Skupocjena zastava bi blagoslovljena uz veliko slavlje na blagdan Srca Isusova god. 1909. Društvo prisustvuje korporativno pod zastavom svim svečanim procesijama. Skuplja se redovito svaki mjesec na sastanak. Ima i svoj »podmladak«, koji nema pravo glasovanja, a nosi manju medalju. U društvu se lijepo razvija česta sv. pričest. Skoro svaka članica prima omiljeli »Glasnik Presv. Srca Isusova«. U krilu društva žive zbor »Devet služba Presv. Srcu Isusovu u zajednici sa devet Zborova anđeoskih«.

— Euharistična sedmica. Na 6. kolovoza župnik navijesti s oltara našu omiljelu »euharističnu sedmicu« i pozva puk u pohode Svetotajstvenom Kralju naših duša. Odaziv bijaše ganutljiv. Svako jutro sv. misa u 6 sati (po ljetnoj dobi), a preko nje pjevanje evanđelja, molenje Gospine krunice i zajednička pričest; navečer pako krunica Presv. Sakramenta, Papina molitva za mir i blagoslov s Presvetim.

Obzirom na pokazani uspjeh euharistična sedmica bi produljena u euharističnu devetnicu i urečen svečani završetak na sam blagdan Velike Gospe. U 8 sati u jutro toga slatkog Marijinog dana bijaše svečana zaključna zajednička sveta pričest, na koju pristupi preko stotinu duša, što je za Trsteno, mjesto od kojih malo više od 300 duša, uistinu golem broj. Na oltaru bijahu užežene sve svijeće, a oltar sam svečano urešen. Preko pričešćivanja »Mladići Srca Isusova« pjevahu euharističnu pjesmu »Probudi se, dušo moja«. Iza pričesti župnik izreče kratki prigodni govor. Iskustvo potvrđuje, da ovakve euharistične sedmice obilnim urode plodom i da su prava blagodat za župu.

Popodne bijaše krunica u kapeli naše zavjetne »Gospe na vodi«, a onda pokornička procesija do na maticu, gdje se euharistička devetnica završila s blagoslovom presv. Sakramenta. (»Novine« br. 196. o. g.).

Osvit vječnoga dana.

(Istinita božićna crtica.)

Potamnio mu nekoć bistri um od prevelika duhovnog napora. Bio profesor. Slaba plaća, pa pisao do u kasnu noć, da što zasluži perom. Da ne zaspe pri poslu, noge bi stavio u hladnu vodu i srkutajući crnu kavu pisao bi neumorno. Da su mu sile bile jake kao što je bila volja, ne bi ga živci bili izdali tako brzo. Sušio se ko odsječena grana; a napokon mu se zamaglio vedri um.

Ukućani ga brižno njegovali, samo ih boljelo, što za ništa ne mari, što se ničim ne da ni za čas razbistriti, ničim pokazati, da razumije njihovu nježnu sućut.

Božić je na domaku. Sve mu se veseli, samo naš siromašak ostaje nijem i bez osjećaja poput one drvene ovce pred betlehemskom štalicom. Na božićnom se drvcu blista plamen svjećica, te razgoni mrak i iz najkrajnjeg zakutka kršćanskih dvorova i kolibica, ali ne iz njegova duha.

Ovih dana stiže iz Bosne patnikova sestra, da sa svojima svetkuje porod Kralja nebeskoga. Svi se ukućani raduju, videći je u svojoj sredini, samo on ostaje blijed i nijem ko mramor. — U kutu sobe stajao glasovir; i on zanijemio sa svojim gospodarom. Motreći ga Milka, sjetila se negdašnjih ljeta svog i bratova djetinjstva, kad bi ona sjela uz glasovir, a brat uza nju, pa bi skupa zvonko i skladno pjevali božićne pjesme pod božićnim drvcem. Tugom joj ta uspomena raskida srce. Da si bol ublaži, sjede opet uz glasovir pa započe prstima prebirati po zaprašenim tipkama, koje joj se stale ozivati starim, nezaboravnim skladom. Ona sva razdragana složi svoj glas s njihovim zvucima pa zapjeva: »Narodi nam se — Kralj nebeski . . .«.

Svi ukućani baciše bolan pogled na svog jadnika, koji je dotle bez misli i čustva ležao na postelji. Ali slađahnome skladu sestrina grla i nježnim valovima drhtavih žica kanda nije danas mogla odoljeti ni njegova nepomična bešćutnost. Eno vidite, on se izdignuo, mutno mu se oko zakrijesilo, lice razvedrilo; poput nevinašca u majčinu naručaju stao veselo mahati suhim rukama; eno i blijede usne mu se miču, regbi da hoće dati oduška svome čustvu. Svi unaokolo — znanci i ukućani — gledali ga presenećeni, čekajući, da čuju njegov nijemi glas. Njihovo udivljenje bijaše na vrhuncu, kad ga začuše, kako sa dragom sestrom uze pjevati: »Narodi nam se — Kralj nebeski . . .«.

Što li se to dogodilo? — Sestrin glas i zvuk žica pobudiše u njegovu srcu davne uspomene blaženog djetinjstva, koje ga opojiše slatkim sanjama božićnim iz onih dana nedužnosti. Bit će, da je u duhu gledao, gdje mu se primiče dugo željkovano Djetešce rajsko, puno čarobnih darova. Bit će da je vidio, kako ga je to čisto djetešce obilno nadarilo, a na oproštaju ga privinulo na svoje vruće Srdašce i prišapnulo mu, da će naskoro doći po nj, da ga odvede u sjajne dvore Oca svojega.

Iza malo časova se patnik opet povukao u svoju nijemu samoću i zaronio u nerasprši vu maglu. Bio mu to dakle na svečandan Sina Marijina trenutačan osvit, osvit vječnoga dana, koji mu bio na domaku; dana sviam željkovana, kad nam ne će zaći naše nebesko Sunce, ono žarko, ono divno Srce Božansko.

Petar Perica D. I.

Dječje veselje.

Djeca treba da budu vesela; i stoga im valja dati i prilike, da se čedno razvesele. Ali kao što nije svako veselje za odrasle, tako je još manje za djecu. Veselje grješno ili takvo, koje vodi do grijeha, ne smije dijete nikad da okusi. Igre dakle i zabave moraju biti nada sve čedne i pristojne te primjerene spolu. Nije svaka igra za žensku djecu, koja se bez pogibelji može dopustiti muškoj. Nije u redu, da se muška djeca u igri miješaju sa ženskom; ni obratno, ženska s muškom. Dječaci postaju u takvom slučaju ženskari, a djevojčice muškare, da i ne govorimo o bezbroju drugih pogibelji, što im od takvih zajedničkih igara prijete.

Ne valja djecu voditi na svaku zabavu, na koju kane ići roditelji. Radije neka roditelji i sebi tu zabavu uskrate djeci svojoj za volju, nego da ju izvrgnu velikim pogibeljima. Djeca ne trebaju niti da vide na pr. vino, rakiju i druga opojna pića, a kamo li, da im se silom u grlo lije. Tako ni pušenje nije za djecu, pače ni za dječake tamo do 18 po prilici godine. A najgore je, kad nerazumni roditelji vode djecu u birtije, gostione, kavane, na ples, u kazalište. Tko tako radi, sam vodi djecu svoju u propast; taj neka se poslije ne tuži, kad mu djeca stanu praviti goleme račune, kojih ne može naplaćati, kad mu djeca zarana pođu po zlu putu, te se podadu razbludnom životu.

Ne daj nikad djeci novac, da njime po miloj volji i bez svakog nadzora i odgovornosti raspolažu. Ne valja djecu naučiti, da si moraju sve kupiti, što im oko vidi i srce poželi. Često uživanje poslastica ne samo da škodi zdravlju, već puno više duši; jer su takva djeca obično veoma razmažena i veliki sladokusci, da im poslije nitko ne može ugoditi. Nije jedan otac i jedna mati gorko oplakala, što je sinu ili kćeri davala previše novaca i slobode. Ali se treba čuvati i druge skrajnosti, da naime dijete nikad nema ni prebite pare. To rađa zavišću, a često puta i krađom. U svakom slučaju djecu treba dobro nadzirati.

S. B. D. I.

Šaljite „Glasnik“ svojima na bojište!

„Zanemarena njiva“.

Neki velerevni dušobrižnik napisao u »Kat. Listu« (o. g. br. 36. str. 398) savremen članak o djelovanju rata u Banovini. Odatle izvadismo, što bi moglo čitatelje Glasnika najviše zanimati. (Neka mjesta mi potcrtasmo.)

»Preuzvišeni gospodin Nadbiskup naložio je, da se u svakoj župi uvede vojska Srca Isusova protiv psovke. S vojskom naime Srca Isusova iskorijenila bi se ne samo psovka i kletva već i mnogo drugo zlo. Što je s Vojskom presv. Srca? Zašto se ne uvađa? Ako se opet uvađa, zašto se ne dojavljuje »K. L.«, da on to obznani, te time i druge — kunktatore — na to potakne? Narod ćuti potrebu nekog posebnog sredstva protiv psovke i kletve te svega, što na to dovodi i imade smisla i želi vojsku Srca Isusova, jer mu je Srce Isusovo i pobožnost prema njemu danas najmilija i poznatija, nego li prije i nego li, rekao bih druge pobožnosti, te imade veliko pouzdanje u svemoguće i neizmjerno milosrdno Srce Božanskoga Spasitelja. Zato počnimo odmah s Vojskom Srca Isusova; gdje još nije uvedena, neka se uvede. Tim bi se udovoljili nalogu preuzvišenoga Ordinarija i želji naroda, a naj, više želji samog Božanskog Srca. Neka se saopći i način u »K. L.«, kojim se to uvelo. Bio bi za to, držim, zgodan prvi petak u mjesecu, gdje se izvršuje kakova posebna pobožnost prema presv. Srcu Isusovu ili inače prva nedjelja sa zgodnom propovijedi... Ove se godine u svakoj župi naše nadbiskupije imala držati devetnica u čast Božanskog Srca, pa se tako držala i u jednom mjestancu drage nam Banovine. Uz propisano pridodala se svaki dan po odulja dobro pripravljena propovijed o presv. Srcu Isusovom i pobožnosti prema Njemu, t. j. o postanku, predmetu, svrsi, načinu i sredstvima ove pobožnosti, o slici Srca Isusova ili o znakovima, u kojima je Isus svoje Srce ljudima, odnosno bl. Mariji Margareti Alakok, objavio, o ljubavi Isusovoj prema nama i o velikim milostima, koje je Isus obećao štovateljima svoga Srca. Svaka propovijed bila je popraćena sa praktičnim primjerom iz običnog života; pjevala se i pjesmica »U slavu sv. Srca...« i uspjeh bio neočekivano velik. Dolazilo je na propovijed na radne dane prema našim prilikama dosta njih, ali na nedjelju, blagdan sv. apostola Petra i Pavla, upravo mnogo, tako, te se može reći, da je bila crkva puna No najviše ih je došlo na sam blagdan presv. Srca k sv. misi te k sv. ispovjedi i Pričesti, premda se ovdje taj dan radilo kao i svaki drugi radni dan i nije ovaj dan nikad prije bio niti malo svečanije proveden. Ispovijedalo se dan prije i rano u jutro do sv. mise. Čudio se tomu duhovni pastir, čudili su se tomu i sami ljudi, što ih je dovelo na sv. misu, a pogotovo k stolu Gospodnjem. Bilo je tu dakako najviše žena, ali i muškaraca. Kao što među ženama bilo odličnih gospođa i gospodičnih, tako je bilo i među muškarcima starijih i mlađih građana. Dolazilo ih je puno na sv. ispovjed i Pričest i na druge dane devetnice. To je bio uspjeh, rekao bih, od nekoliko sustavnih propovijedi, koje nijesu toliko tumačile vječnih istina i otkrivale ljudima zloću njihovu i pogibao, u kojoj se nalaze, ako i nadalje ostanu u grijehu, već više samo pobožnost prema presv. Srcu, kao što gore rekosmo. Župljanima dotičnog mjestanca ostao je blagdan Srca Isusova u lijepoj uspomeni, te bi željeli i u buduće tako svetkovati taj dan i iskazati Božanskom

Srcu svoju ljubav i podati mu naknadu i počast za one silne uvrede, koje mu se dnevice nanose na našim oltarima u sakramentu ljubavi. A kako je bilo u ovom mjestu Banovine, tako bi bilo bez sumnje i u drugim mjestima, da se jednako činilo. Znak je to — čega radi to i napominjem — da narod Banovine imade i dobrih svojstava, te da je više njiva zanemarena nego li nerodna i neplodna.«

Marija, posrednica milosti.

Sv. Leonard od Porta Mauricija propovijedao jednom o ljubavi spram bl. Djevice Marije. U svetom ljubavnom zanosu govoraše:

»Kad promotrim sve milosti, što sam ih po Mariji od Boga primio, pričinja mi se, kao da vidim jednu od onih crkava, u kojima se štuje čudesna slika Marijina, i kojoj su zidovi prekriveni zavjetnim pločama i darovima s natpisom: »Za milost, primljenu od Marije!«

Da, upravo tako je kod mene! Nema ništa u meni, na čemu ne bih mogao napisati: Milost, primljena od Marije. Ova snaga, što je imam, ova božanska služba, što je vršim, ovo duhovno odijelo, što ga nosim: Milost, primljena od Marije! — Ove dobre misli, što padaju s mojih usnica, ova dobra volja, što je ćutim, ovi pobožni osjećaji srca, što me oživljavaju i bodre, to su milosti, primljene od Marije! Čitajte na mom čelu, čitajte u mom srcu, u mojoj duši, ne vidite li, da svagdje stoji pisano: Milost, primljena od Marije! — O da si sveđer i na vijeke hvaljena i slavljena, moja veledušna dobročiniteljice, Marijo, pa dopusti, da za svaku od ovih milosti uvijek iznova kliknem: Hvala, Marijo, hvala!«

— i —

Hostija.

Tko može protumačiti, što je posvećena Hostija? Što osjeća onaj, koji ju motri? Što kuša, koji u njezinoj blizini stoji? Što proizvađa njezin božanski dodir u kršćanskoj duši, kad se pričesti?

Tko te može motriti, o Hostijo presveta, a da mu pri tome srce od radosti ne zakuca? Koga ne zanosi tvoj čar; tko ne osjeća tvoje žarke, ljuvene zrake? Tko ne oživljava novim životom u prisutnosti tvojoj? Tko na podnožju tvoga oltara ne vjeruje? Tko se ne ufa; tko ne ljubi tebe i tvoja poniženja?

Tko se promatrajući tebe ne kaje za svoje grijehe? Tko se ne želi očistiti i postati Bogu ugodnim? Tko pri odrazu svijetla tvoga ne prima više jasnosti i nevinosti? Tko da se ne raspali ognjem tvoje svete ljubavi misleći na tvoju neizmjernu ljubav? Tko može ostati hladan promatrajući krasote tvoje?

O Isuse, dobro moje! O Jaganjče, koji oduzimaš grijehe svijeta! Dosta mi je, da te motrim i da se oćutim potaknutim na samozataju, na pokoru, na mučeništvo za tebe, o propeti Spasitelju moj!

Ne mogu boraviti niti časak pred oltarom tvojim, a da ne zaželim biti »hostija«, žrtva paljenica u žaru Božanskoga ti Srca

Kad uprem pogled svoj u tebe, Hostijo bijela i posvećena, oblijeva me rumenilo i stid ... i često valja da oborim lice u poniznosti srca svoga. Koji put dostaje, da se k tebi približim, da me zrake tvoga svijetla proniknu i da u njima razaberem nevolju i ništetnost svoju. Jedan pogled, što ga svraćam na te, čini me bogatim.

Evo Jaganjac Božji!

Ne shvaćam svega, što obuzima posvećena Hostija na oltaru; ali nešto ipak shvaćam: Ona sadržaje u sebi božansku privlačivost; sadržaje Isusa — nebo! O zvijezdo nebeska, o sunce božansko, koje činiš, da iz duša niču miroduhi cvijeci kreposti: ah, zašto te ne mogu ljubiti, kako zaslužuješ?

Nosim te utisnutu u svojim zjenicama, o Hostijo presveta; a još više u srcu svome. Moje oči, slijedeći žar srca moga, rasvijetljene zrakom svete vjere, zaustavljaju se na tjelesniku, na pokaznici, na svetohraništu. Prodiru svilu, kovine i mramor, dapače i iste prilike, pod kojima se kriješ, o otajstveni Isuse moj! Učini, o mili Isuse, da sve do smrti sveta Hostija i blagoslovljena slika njezina ostane utisnuta u duši mojoj. Želim, da zadnji moj pogled bude upravljen na tvoj presveti Sakramenat i da čekajući na zadnji čas svoga života ne skinem nikada očiju svojih sa Hostije i s križa.

Aug.

Srce Isusovo, bogato za sve, koji te zazivaju.

Što misliš, kršćanine, što je bogatstvo čovječjega srca? Nije li ono srce bogato, koje u izobilju ima sve, za čim teži? Naše je oko onda blaženo i bogato, kad mu se pružaju krasni predmeti i okolice, da ih gleda i uživa. Uho je naše onda sretno, kad sluša i uživa skladan pijev i ljubak glas. Tako je i naš ukus zadovoljan i kanoti bogat, kad kuša ugodna i tečna jela.

Srce je ljudsko stvoreno za blaženstvo, što se nalazi jedino u Bogu. Što koje srce većma zaroni u uživanje Boga, to je blaženije i bogatije. Srce je Isusovo pravo čovječje srce. Bog ga je primio sa svim ostalim dijelovima čovječje naravi i u svojoj osobi bitno sa sobom sjedinio. Zato nije i ne može biti nijedno čovječje srce tako usko sjedinjeno s Bogom, kao što je Srce Isusovo. Srce je

Isusovo stoga najbogatije od sviju srdaca; ono je neizmjerno bogato. Ali Srce Isusovo nije samo u sebi i za se bogato, nego je

Bogato za sve.

Zato je i postao čovjekom, da nas, koji smo siromašni, nevoljni i oskudni, obogati. Po istočnom grijehu izgubili smo svrhunaravski život milosti; zato govori Isus: »Ja dođoh, da imaju život, i da ga imaju u izobilju« (Iv. 10, 10.). Zato kaže, da je naš dobri Pastir; da dušu svoju daje za nas; zato ide i u najgroznije muke za nas. Sjećati se živo svega bogatstva, što nam ga Isus steče i ostavi, i ne ljubiti ga, značilo bi: imati srce tvrđe od onih stijena, što su popucale kod smrti Isusove. Zato veli sv. Pavao apostol: »Ako tko ne ljubi Gospodina Isusa Krista, neka bude proklet!« (1. Kor. 16, 22.)

Sveta je Crkva Kristova puno bogatija svim blagom Božjim, nego što je bio râj zemaljski, u koji je Bog postavio naše praroditelje. Kako su bili sretni sve dotle, dok nijesu poslušali neprijatelja. Kako su sada sretni oni, koji se dušom i srcem drže Crkve Kristove! Usred raja zemaljskoga bijaše stablo života; u Crkvi Kristovoj onaj je, koji je to stablo i sve drugo stvorio: pod jednostavnom, poniznom prilikom kruha stoluje Kralj neba i zemlje usred Crkve svoje.

Pokušaj samo, kršćanine, nabrojiti sve, što te sv. Crkva uči u svakom katekizmu, što sve sadržaje presv. oltarski Sakramenat! Moraš se diviti nečuvenom bogatstvu i blagu, što ga sv. Crkva posjeduje u tom Sakramentu. Većega blaga nema ni na nebu. Sve blago, što Bog Otac ima, to je njegov jedinorođeni Sin; a taj isti Sin je pod prilikom kruha u presv. oltarskom Sakramentu. — Sv. Pavao apostol hoteći ukratko izraziti, što imamo u Isusu Kristu, kaže, da je u njemu »sve blago« (Kološ. 2, 3).

Što misliš, kršćanine, da li bi ikoga bilo na svijetu, koji ne bi htio biti članom Crkve Kristove, kad bi ona imala ono čudovito stablo iz raja zemaljskoga, kojega bi plodovi iscjeljivali svaku tjelesnu bolest i odagnali i samu smrt? A gle, Crkva ima puno čudovitije stablo u svojoj sredini! Sv. pričest iscijeljuje svaku bolest naše duše, vida rane, što ih laki grijesi zadaju duši, a ujedno je najbolji lijek proti smrti duše naše. Tjelesne smrti doduše ne priječi, ali čini, da će u velikom sjaju i slavi uskrsnuti, da više nikada ne umre.

Bl. Nikola Fliie imao je jednoć ovo viđenje: Gledao je neku veliku palaču, a u njoj zdenac, iz kojega u izobilju izviraše vino, ulje i med, čist kao kristal, a sve sjajno kao munja. Ujedno ču ove riječi: »Tko je žedan, neka dođe i neka pije.« Blaženi je Nikola htio da vidi, otkud dolazi to izobilje u taj zdenac. Stupi u veliku dvoranu. Tu ugleda žrtvenik, koji se otvori, i sad opazi vrelo, što ga je tražio. Divio se množini vina, ulja i meda, što neprestano suklja iz vrela, a da vrelo nije nimalo opadalo.

Sluga se Božji veoma začudio, što nikoga nema, koji bi crpao iz toga preobilnoga vrela. Ogleda se oko sebe i vidi mnoštvo ljudi u daljini. Svi su opterećeni raznim poslom i brigama; skapavaju od umora, glada i žeđe; a samo ih malo dolazi k vrelu, da si žeđu ugase. Svi drugi skapavaju od žeđe i glada.

U ovom je viđenju Bog pokazao bl. Nikoli bogatstvo, što ga

je dao svojoj Crkvi, i zašto su ljudi ipak tako siromašni i nevoljni pored svega toga silnoga bogatstva u Bož. Srcu euharističnom.

Na bl. Nikoli učini Bog to rijetko čudo, da mu je dvadeset godina uzdržavao sv. pričešću i tjelesni život. Dvadeset godina nije ništa jeo, samo se je svaki mjesec jedamput pričešćivao.

Kad mu je Bazelski posvećeni biskup po nalogu biskupa, u čijoj je biskupiji Svetac boravio, zapovjedio, da pojede komadić kruha i da popije čašu vina, blaženi je Nikola to odmah učinio; ali tako mu je iza toga pozlilo, te su mislili, da će od boli umrijeti. Posvećeni ga biskup na to zamoli za oproštenje i reče, da mu je to samo na zapovijed biskupovu naložio. —

Kako ćemo i mi postati dionicima ovoga blaga, što ga Presv. Srce u sebi pohranjuje?

Štujmo i ljubimo Presv. Srce!

To je Isus i bl. Margariti očitovao: »Mene mori želja, da me ljudi poštuju u presv. Sakramentu, a teško mogu ikoga naći, koji bi se trsio ugasiti mi ovu žeđu, podavši mi ma koju zadovoljštinu.« Na to sjeća sv. Pavao i Rimljane, a po njima i sve nas, kad piše: »Jedan isti je Gospodin sviju, bogat za sve, koji ga zazivlju« (Rim. 10, 12). Isti sv. Pavao uči nas, u čem se sastoji to štovanje. »Srcem se vjeruje za opravdanje, a ustima se priznaje za spasenje; jer Pismo govori: Nitko, koji vjeruje u nj, ne će se postidjeti . . . jer svaki, kojigod zazove ime Gospodnje, spasit će se« (Rim. 10, 10. 11. 13).

Treba dakle da živo vjerujemo u svom srcu, da je Isus uistinu bogat; da je živa istina sve, što nas sv. Crkva uči o Isusu. A pošto sve to vjerujemo, treba da to u poniznoj i ustrajnoj molitvi i očitujemo. Sam Isus nas uči u sv. Evanđelju, da će nam Bog Otac na takvu molitvu sve dati, štogod ga budemo prosili: »Zaista, zaista vam kažem, ako što uzištete od Oca u ime moje, dat će vam« (Iv. 16, 23).

Isus je znao, kako smo mi malodušni; zato da nas potakne, da sve, što trebamo, od njega prosimo, služi se među ostalim i ovom prispodobom u sv. Evanđelju, što je sv. Crkva odredila, da se upravo na prosne dane čita: »Koji od vas da ima prijatelja, i otide mu o ponoći, i rekne mu: prijatelju, daj mi pozajmi tri hljeba, jer mi dođe prijatelj s puta, i nemam, čime da ga ponudim; a on iznutra odgovarajući, da kaže: ne uznemiruj me; već su vrata zatvorena, i djeca su moja sa mnom; ne mogu ustati i dati ti; on da ne prestane kucati: kažem vam, ako i ne ustane, da mu dade zato, što mu je prijatelj, ali za naprasitost njegovu ustat će i dat će mu, koliko god treba« (Luk. 11, 5—10).

Nije li Isus upravo zato očitovao svoje Presv. Srce, što hoće, da se ohladnjela ljubav opet uspiri i usplamti i prema Bogu i prema bližnjemu? Kako bi nas dakle odbio, kad ga za pomoć prosimo?

M. K. D. I.

Na izmaku godine. Ima ljudi, osobito u današnje doba sveopće bijede, koji ne misle na drugo do li na svoje križeve, što tište bilo njih bilo njihova bližnjega. Ali to nije niti razborito niti Bogu milo. Tà koliko bi im bilo bolje — za dušu zaslužnije, a za tijelo laglje — kad bi svoje križeve nosili veselo, iz ljubavi spram Bož. Srca. Ne

valja se uvijek poput crva zakopati u blato bijeda, nego treba često da sjećajući se tolikih dobročinstava predarežlivog Srca Božjega prema nama vinemo se poput ševe u visinu, da ga slavimo i veličamo. Zgodno reče o tome neki glasoviti muž: »Kad bismo se dragom Bogu zahvaljivali za svako dobročinstvo, ne bismo imali vremena, da se tužimo na svoje nevolje.« N. M.

Vojnici i Glasnik.

Ljeti g. 1915. obilazio sam pješke mjesec dana puno tirolskih gradića, sela i zaselaka od Innsbrucka sve do Schwaza i dalje kao pomoćni duhovnik vojnički. Bilo je tamo tada sve puno »komordžija« naših, ponajviše Bošnjaka i Dalmatinaca. Nakon što bi kod njih obavio duhovni posao, rado bih malo s njima čavrljao i uz to im dijelio časopise i knjige.

Uvijek bi me tada pitali, da li imam Glasnik, jer da nemaju što bi čitali. Jedva bih Glasnik izvadio, stotinu bi se ruku za njim ispružilo. Kad bi ga dobili, razvedrilo bi im se lice, te bi rekli: »Baš je to naš Glasnik!« Veselili mu se kô mala djeca. A nije ni čudo, većina njih godinu dana nijesu više vidjeli svog starog prijatelja.

Za drugo nijesu ni pitali. Pače ako dadoh kakav drugi pobožni list, gdjekoji — ne poznavajući ga — vraćao bi ga i molio baš za »Glasnik Srca Isusova«. Tu sam očito vidio, kako pozna i voli naš puk »Glasnik« i kako se na nj priviknuo.

I isti grčkoistočnjaci — i to mnogi — među komordžijama veoma su me molili za nj. Po bolnicama tirolskim, voralrberškim i salzburškim također posvuda bijaše mio gost naš Glasnik Srca Isusova.

U Kufsteinu molili me silno i bolesni srpski zarobljenici, da im dadem Glasnik, čim bi ga među ostalim knjigama i časopisima opazili — premda bih im sam rekao, da je to katolički list.

Hvala plemenitim darovateljima po svim hrvatskim zemljama — imao sam uz Glasnik sv. Josipa, Gospe Lurdske, sv. Antuna i drugih časopisa i dnevnika uvijek i dosta Glasnikâ Srca Isusova. Išo ja komordžijama ili u bolnice ili na putovanja: uvijek bih ih toliko sa sobom ponio, kolikogod sam mogao, da njima utješim mukopatne komordžije i ranjenike. Darovateljima još jednoć topla hvala i od Boga plaća!

I. Kraliček D. I.

* * *

Pridodat ćemo još nešto iz urednikove lisnice, da potvrdimo, kako su Glasnik Presv. Srca i Kalendar Srca Isusova i Marijina omiljeli i vojnicima i civilima kao pravi

Ljubimci hrvatskoga naroda.

Najbolji prijatelji i savjetnici. Hrvatski vojnik piše iz Albanije Upravi:

»Mogu Vam javiti, da sam radosna i vesela srca primio taj moj toliko ljubljeni i željeni Glasnik Presv. Srca Isusova i Kalendar Srca Isusova i Marijina. Željno sam čekao svoga najboljega prijatelja i savjetnika od moje rane mladosti, naš mili Glasnik Presv. Srca Isusova. Sada mogu reći, da sam posve zadovoljan u svojoj vojničkoj sanitetskoj službi, jerbo sada imadem ta dva najbolja prijatelja ... Kad mi dopušta vrijeme i služba kod bolesnika, radosno čitam Glasnik i Kalendar. Osobito ga vole čitati moji drugovi hrvatski saniteti, pa i naši bolesnici ... Dođe k meni naš kućegazda (u čijoj je kući naša bolnica), Albanac, po vjeri musliman, te mi uzme iz ruku Kalendar, makar nije znao ni slova hrvatski čitati, i ne dade mi ga iz ruku svojih, dok ga posve ne pregleda. Osobito se divio slici Presv. Srca Isusova na omotu i slici Prečistog Srca Marijina ... On mi kaže, da je Kalendar Presv. Srca Isusova i Marijina knjiga, od koje on ljepše vidio nije...«

I hodža! Iz Koruške nam piše vojnički dušobrižnik, Slovenac:

»Najiskrenija hvala za sve Kalendare, Glasnike i dr. Bog Vam obilno naplatio! Ne čitaju samo katolici, nego također inovjerci. Prvi Kalendar S. I., što sam ga bio donio, odnio brzo neki hodža iz Sarajeva pa otišao s njime, da ga u kojem kutu čita.«

Kao da sam preporodjen. »Na bojnom polju opazim jednog svog druga, kako čita nekakvu knjižicu. Zamolim ga, da ju i meni dade. Bio to Glasnik Presv. Srca Isusova. Ja doonda nijesam bio nikad čuo za njega, a njemu ga slala njegova žena od kuće. Tako mi se svidio, da sam ga dva puta pročitao i mnoge njegove riječi u srce usadio. Ali eto zaboravih zabilježiti si adresu, a onaj drug bio naglo

premješten, i tako sam ostao bez Glasnika. Pišem kući, da mi ga moji naruče; i naručili mi ga. Sad ga dobivam i pomno ga čitam: a kad ga pročitam, kao da sam preporoden. Ništa mi nije u ratu teško: Srce Isusove sve mi olakšava i zasladuje. U ratu sam od početka, bio sam u mnogim pogibeljima duše i tijela, pa eto, ja sam živ i zdrav, a da ni ranjen nijesam. To imam samo Srcu Isusovu da zahvalim. Ako se živ kući vratim, držat ću Glasnik, dok budem živ, i širit ću ga u svom selu, što više budem mogao. A sad vam šaljem pretplatu za 2 siromašne obitelji, da im pošaljete sve ovogodišnje brojeve.«

Bečkoj centrali za vojničko štivo saopćuje jedan zastavnik:

»Sutradan, nakon što je stiglo hrvatsko štivo, koje ste poslali na moju adresu, vidio sam na okupu četicu kojih trideset vojnika, a u njihovoj sredini, kad im se primakoh, čitao jedan ostariji pučki ustaša neku pripovijest iz Glasnika Srca Isusova. S kakovom li su pobožnošću svi slušali! Radost im se mogla čitati na licu.«

Pretijesne su nam stranice Glasnika, da navedemo i mnoge druge priznanice iz privatnih pisama. Jednu ipak moramo iznijeti, što nam ju priposlao revni urednik obljubljenog časopisa iz Dalmacije:

»S najvećim zanosom i veseljem pozdravljam »Kalendar Srca Isusova i Marijina«, što ste ga izdali za god. 1917. Premda je i ostalih godina Kalendar bio zanimiv, ipak ovaj, što ste ga izdali za novu godinu, natkriljuje sve ostale svojim baš divnim, zanimivim i raznovrsnim štivom. Dragi Isus blagoslovio Vaš rad, te se njime naš dobri narod spasonosno okoristio i obnovio u Kristu!«

Od raznih pohvala naših listova i časopisa, spomenut ćemo samo dvije. »Srijemske Novine« (br. 80. od 4./X. o. g.) vele za članke novoga Kalendara Srca Is. i Mar. (1917.), da su »pisani sa temeljitim poznavanjem predmeta, polemo i čisto hrvatskim jezikom. Kalendar je vrlo lijepo oslikan, pa bila mu je svrha učvrstiti religiozni (vjerski) i hrvatski duh i život; sam se sobom preporuča.«

»Hrvatska« (br. 1497. od 15./IX. o. g.) piše o istom Kalendaru, da je uz »Danicu« najprošireniji kalendar u hrvatskom narodu i da je srcu seljaka i svakog katolika tako prirasao, da danas ne može biti bez njega. Kao svake tako je i ove godine uredništvo uložilo sve sile ne žaleći troška ni truda, da se unatoč povišenih ciena papira i tiska kalendar održi na svojoj visini, a cijena mu i opet tako neznatna . . .«. Nadalje govori isti dnevnik o »krasnim člancima, koji su puni naputaka, pouke i zabave«. Napokon uvjerava čitatelje, da u tom kalendaru »imademo djelce literarne vriednosti . . . djelce savršeno«.

Nego najdičnije su pohvale i priznanice, kojim naš čedni Glasnik obasuše ove godine hrvatski biskupi o njegovu srebrenom jubileju, kako to objelodanismo u više ovogodišnjih brojeva.

Iznoseći Glasnik te pohvale, sve ih stavlja kao svoj neznatni jubilarni darak na žrtvenik Bož. Srca, komu jedinomu pripada sva Glasnikova čast i slava.

Glasnik željan, da i nadalje što većma širi slavu preslatkoga Srca, najusrdnije moli svoje stare prijatelje, neka mu ne zatvore vrata, kad im zaogrnut novim, krasnim, jubilarnim ruhom dotrli čestitati mlado ljeto, nego neka ga predstave i preporuče svim svojim znancima.

Iz svagdanjeg života.

Pitanje: Ja se često ne mogu nikako, da saberem u molitvi. Jedva što se prekrižim, stanu me salijetati svakojake misli, kō ose, kad im se dirne u osinjak. Ja se branim, što bolje mogu, ali ništa ne pomaže. Bit će dakle pametnije, ako se onda prestanem moliti, i onako nema koristi od ovake molitve, kojom samo Boga vrijeđam.

Odgovor: Drugo je u molitvi biti rastresen, a drugo molitvu za neko vrijeme iz važnoga razloga prekinuti. Nema nikakve zapovijedi, koja bi tražila, da se molitva nikad ne prekine. A gdje takve zapovijedi nema, nema ni grijeha, jer je grijeh samo svojevoljan i promišljen prestupak zapovijedi Božje. Zato ako se na pr. za vrijeme molitve sjetiš nečesa, što si morao učiniti a nijesi, onda ti slobodno prekini i učini. Ili ti padne na pamet nešto važno i korisno, a ti se bojiš, poznajuć svoju slabost, da ćeš poslije molitve na to zaboraviti, slobodno molitvu prekini i učini to. Pogotovo je slobodno molitvu prekinuti, ako to služba ili ljubav bližnjega iziskuje. Ovo dakle još ne znači biti rastresen. Dakako, da se treba čuvati samoobmame.

Ali drugo je, ako ti za vrijeme molitve dođe u glavu kakva nepotrebna misao, pa makar ne bila zla, n. pr. o poslu, o štivu, o razgovoru, ob onom, što si gdje vidio i tomu slično. Kad će ovakova rastresanost biti grijeh? Samo onda, ako je

hotimična ili svojevoljna, ili, ako i nije svojevoljno izazvana, ali ja je iz nemarnosti ne gledam ukloniti. Ako je pak rastresenost sasvim nehotična, te ako se čovjek protiv nje bori, što bolje može, tad ne samo da nije nikakav grijeh, nego može vrijednost molitve još i povećati.

Kako se dakle treba vladati, kad koga stanu salijetati rastresene misli? Valja se pred Gospodinom iskreno poniziti i priznati slabost i nesavršenost; ine misli, koje ne spadaju na molitvu, valja svaki put, čim se pojave, iz pameti izbiti, pa makar se to ponavljalo nebrojeno mnogo puta; a što je najvažnije: molitvu niti valja prekinuti niti ma samo za čas radi rastresenosti skratiti. Riječ u jednu: čini od svoje strane, što možeš, a za drugo se ne brini. Ljuto se pak varaju oni, koji misle, da se prava pobožnost sastoji u tom, te se čovjek ni za čas pa ni nehotice ne rastrese ili u tom, da pliva u duhovnoj sreći i utjehi. Ne budimo kao djeca, koja traže sama poslastice, a odbacuju tvrde i hranive zalogaje.

Pitanje: Jeo sam u petak mesa na objedu i na večeri. Cijeli dan sam mislio, da je četvrtak. Istom iza večere rekoše mi, da je petak. Volio bih i skapati od gladi, nego premrsiti petak. Ali sad nema pomoći, kad sam teško sagriješio.

Odgovor: Nisi, brate moj, ni lako sagriješio, pa da si i čitava vola pojeo u petak. Veliš i sam, kako ni za živu glavu ne bi bio ni zalogaja mesa okusio, samo da si znao, da je petak. Dakle premrsio si petak ne znajuć i nehotice. Stoga nijesi time ni duše ogriješio, nego si dapače i pred Bogom plaću zaslužio, ako si se umjereno i s dobrom nakanom okrijepio.

Život bl. Margarete Marije Alakok.

Piše Stjepan Babunović D. I.

Žrtva ljubavi bližnjega.

O progonstvima, koja sad nastadoše nakon sjajne pobjede, ovako nam blaženica pripovijeda:

Nastadoše dakle raznovrsna progonstva, te se činilo, da se sav pakao urotio proti meni i da su se svi složili, kako bi me uništili. Ja pak uživah u duši svojoj velik mir i nikad ne bijah tako vesela kao onda, kad mi zaprijetiše tamnicom i zagroziše, da će me poput dobrog Učitelja moga predati zemaljskome knezu na ruglo kao tvrdoglavu sanjarku, koja neće, da se odrekne svojih utvaranja i svoga maštanja. (Izdavači života i spisa Margaretinih vele, da je to bio kardinal-knez Bouillonski, koji je g. 1683. u Cluny-u i u Parizu vršio vlast apostolskog inkvizitora.) Ne velim pak ovo možda zato, da se vidi, koliko sam trpjela, nego da pokažem, kako je Bog prema meni neizmjerno milosrdan, što me upravo križem najviše časti i miluje. To je naime najslađa moja hrana, koja mi se nikad nije dojela.

Kad bih smjela često se pričestiti, srce moje bilo bi sasvim zadovoljno. Jedamput, kad sam osobito živo čeznula za svetom pričešću, ukaza mi se Božanski moj Učitelj, upravo kad sam sobu mela, pa mi reče: »Čuo sam, kćeri moja, tvoje bolne uzdisaje. Želja srca tvoga tako mi je mila, te bih, da nijesam Sakramenat ljubavi svoje već ustanovio, sad ga ustanovio tebi za ljubav: tako rado želim nastaniti se u tvojoj duši i otpočinuti u tvom srcu.« Ovo me napunilo živim žarom, da mi se duša zanijela, i ja jedva smogoh ovo malo riječi: »O ljubavi! o neizreciva ljubavi Božja prema ovako jadnome stvoru!« Ova me milost nukala odsele možno kroz sav život, da budem vazda zahvalna ovoj čistoj ljubavi.

Jednoć na Tijelovo klečala sam upravo pred presv. Sakramentom, kad mi se najednom ukaza neka osoba sva u plamenu.

Žar te vatre zahvatio i mene, te mišljah, da i sama gorim s njome. Žalosna to bijaše slika. Upoznah, da je to duša iz čistilišta, pa mi suze navrnule na oči. Reče mi, da je duša onoga benediktinca, pred kojim sam se jednom ispovjedila i koji mi naložio, da se pričestim; zato mu Bog dopustio, da se obrati na me, te mu ublažim muke. Zamolio me, da žrtvujem za njega sve, što ću kroz tri mjeseca činiti i trpjeti. Ja mu obećah, samo ako mi glavarica dopusti.

Prvi razlog, reče, što sad ovako grozno trpi, jest prevelika briga za dobar glas, radi kojega je svoju korist pretpostavio slavi Božjoj; drugi razlog bijaše pomanjkanje ljubavi prema njegovoj braći; treći napokon prevelika naravna sklonost prema stvorovima i pretjerano štovanje, što im ga iskazivao, kad je s njima vodio duhovne razgovore. Ovo mu je Bog još najviše zamjerio.

»O neizmjerne ljubavi . . .!«

Ne da se iskazati, što sam sve pretrpjela kroz ta tri mjeseca. Ova me duša nije više ostavila. Činilo mi se, kao da je gledam svu u vatri i u strahovitim mukama, pa sam i sama uzdisala i plakala. A moja glavarica, puna sažaljenja nalagala mi oštre pokore, navlastito bičevanje. Ove pokore i tjelesne muke, što sam ih podnosila iz ljubavi, ublaživale mi veoma sve one druge, koje za me bijahu tek slaba kušnja prema onima, što ih moraju podnositi ove siromašne duše. Iza tri mjeseca vidjela sam toga redovnika u sasvim drugom obličju: pun radosti i slave hitio je u vječno blaženstvo. Zahvaljujući mi reče, da će me zagovarati kod Boga. Bijah oboljela; ali kad su njegove boli prestale, prestaše i moje; ja opet ozdravih.

Margareta se često ovako žrtvovala za siromašne duše u čistilištu. Jedamput se veoma usrdno molila za tri duše, koje su nedavno s ovog svijeta otišle. Dvije su bile redovnice, a treća bijaše duša jedne osobe svjetovnog staleža. Gospodin joj pokazao sve tri i rekao: »Koju hoćeš da ti dadem?« A ona se ponizi i zamoli ga, neka sam izabere. Na to Gospodin oslobodi dušu one svjetovne osobe veleći ujedno, da s redovničkim dušama nema toliko smilovanja, jer da one za svog života imadu u svojim pravilima više sredstava, da si zasluga pribave.

Nekim dušama nije uopće mogla pomoći. Bog ih naime na taj način kaznio. Tako pripovijeda m. Greyfié u svom spomen spisu o krepostima Margaretinim, da je od nje saznala za stanje dviju redovnica poslije njihove smrti. Jedna je od njih trpjela kud i kamo više nego druga, a to zato, što se u životu ogriješila o sestrinsku ljubav, koja treba da u svakoj redovničkoj zadruzi vlada; što je na laku ruku tražila, da je izuzmu od koga pravila ili zajedničkih vježba; te napokon zato, što je brižno nastojala, da svome tijelu pribavi olakšicu i udobnost. Za sve to kaznio je Bog pored onih strahovitih muka još i time, da joj sve molitve, što ih onaj samostan za nju prikazuje, ništa ne pomažu, izuzev molitava dviju, triju osoba, prema kojima nije bila toliko neprijazna.

Radi tih svojih pogrješaka, reče još, morala je na svom smrtnom času pretrpjeti tri strahovite napasti duha paklenoga. Da ne bijaše možne zaštite bl. Dj. Marije, koju je vazda nježno ljubila, ona bi bila zdvojila.

Druga je također mnogo trpjela, premda manje nego ona prva. Margareta se čudila, što šuti i ne moli je za pomoć. Ali joj bje objavljeno, da ne smije za pomoć moliti, jer nije htjela strpljivo podnositi od Boga joj poslane križeve, nego je uvijek tražila olakšicu.

Opet jedamput molila se za duše dvojice velikaša. I Bog joj objavio, da je jedan od njih odsuđen na više godina čistilišnih muka, i da mu sve mise, molitve i druga dobra djela, što se za njega na zemlji služe, ništa ne pomažu, jer Bog sve to daje dušama njegovih potčinjenih, prema kojima je strogo postupao i koji radi svog siromaštva nijesu mogli ništa ostaviti, da se za njih mise govore i molitve prikazuju. Drugi je opet morao trpjeti u čistilištu toliko dana, koliko je godina živio na zemlji. Bog joj objavio, da mu se na ovoj duši svidjela osobito neka poniženja u životu, koja je ona ne samo strpljivo podnijela, već nije o tom ni razgovor zapodijevala. Radi toga, da joj je bio milostiv na posebnom sudu. — Sve to pripovijeda pomenuta glavarica Greyfié, koja je najmanje u ovakve stvari vjerovala i koja je Margaretu na najljuće kušnje stavljala.

Ista glavarica pripovijeda i ovaj slučaj. Dne 5. veljače g 1683. umrije glavarica u Anneciu, Filiberta-Emanuel od Montoula, redovnica za sav red od Pohoda veoma zaslužna. Svi su je za života i poslije smrti kao svetu poštivali. Gospodin je objavio Margareti, da mu je ta duša veoma mila poradi ljubavi i vjernosti njezine u njegovoj službi, pa da joj je u nebu veliku nagradu pripravio, ali prije da se mora sasvim očistiti. I on je pokaza svojoj službenici na jednom mjestu, gdje je svaki dan dobivala mnogo utjehe od pobožnih djela, što se za nju u cijelom redu na zemlji vršile. Još 15. i 16. travnja, na Veliki četvrtak i Veliki petak vidjela ju je na onome mjestu. Na prvi dan Uskrsa vidjela ju, kako silno čezne za licem Božjim, a istom 1. svibnja opazi je, kako ulazi u slavu nebesku pjevajući Margareti toli mile riječi: »Ljubav pobjeđuje, ljubav se veseli, ljubav se raduje u Gospodinu!«

Ta eto Bogu i ljudima toli mila duša, koja je pošla s ovog svijeta na glasu sa svetosti, osta u čistilištu 86 dana. Što će na to mlake i mlitave duše, koje uvijek misle, da su dosta učinile za slavu Božju i spas duše svoje? Koliko će one trebati vremena, da svoju lakoumnost i nemarnost oplaču?

Ne manje žrtvovala se bl. Margareta i za žive. Evo, što o tom pripovijeda:

Drugi put očitovao mi Gospodin, da će mi dati priliku, te ću trpjeti muke jedne sasvim napuštene duše, napose zdvojnost, koju takva duša osjeća na svom smrtnom času. Nikad nijesam strahovitijih muka podnijela od ovih. Nemam riječi, kojima bih ih opisala. Kad sam jednom bila zaposlena poslom sama, pokaza mi redovnicu, onda još živu, pa mi reče jasno: »Vidiš li ovu samo po imenu redovnicu? Izbacit ću je iz Srca i prepustit je samoj sebi!«

Upropastih se na te riječi i padoh ničice i ostadoh dulje vremena ležeći, ne mogav se pridići. Ponudim se odmah pravdi Božjoj, da ću podnijeti sve, što ushtije, samo da ne zapusti tu dušu. I sad mi se činilo, kao da se sva srdžba Božja oborila na me. Obuzeo me silan strah i zapuštenost od svake strane. Na dušu mi se navalio neiskazani teret. Podignem li oči, vidim Boga silno razjarena na me i oboružana šibama i bičevima, pripravna, da me udari. S druge strane činilo mi se, da vidim otvoren pakao, što hoće da me proguta. Neprijatelj moj navaljivao na me svom žestinom sa

svih strana, osobito da me natjera u zdvojnost. I ja bježah pred progoniteljem i ispred očiju, ispred kojih se nijesam mogla sakriti. Nema muka, s kojima se ne bih promijenila. Bilo me i veoma stid, jer mi se činilo, da sav svijet znade za moje nevolje.

O molitvi ni govora! Svojih boli nijesam mogla očitovati drugačije nego suzama govoreći samo ovo: »O kako je strašno upasti u ruke Boga živoga!« Drugi put bih se bacila licem na zemlju i zavapila: »Udri, Bože moj, reži, pali i uništi sve, što ti se ne mili! Ne štedi mi ni tijelo ni život, ni meso ni krv: samo spasi ovu dušu!« Priznajem, da ne bih mogla dalje vremena izdržati one grozne muke, da me nije dobri i milosrdni Bog pored sve stroge pravde svoje pridržao. Od toga napokon oboljeh teško i jedva umakoh smrti.

Gospodin mi često pružao ovako gorke prilike. Tako mi jedamput pokazao kazne, što ih pripravio nekim dušama; a ja mu se bacih pred noge i zamolih: »O daj, Spasitelju moj, daj da se srdžba tvoja surva na me! Izbriši me radije iz knjige života, nego da pogubiš ove duše, koje su te toliko stajale.« A on će: »Ali one te ne ljube! One će te i nadalje progoniti.« — »Ništa za to, Bože moj, samo ako tebe ljube. Ne ću prestati moliti, da im oprostiš.« — »Pusti me! Ne mogu ih dulje trpjeti.«

Ja mu pak obujmih još većma noge i zavapih: »O ne! O ne, Gospodine! Ja te ne ću pustiti, dok im ne oprostiš!« — »No dobro; ali uz uvjet, da mi ti za njih zadovoljiš.« — »Veoma rado, Bože moj; premda ti mogu prikazati samo tvoja dobra, blago naime presv. Srca tvoga.« Ovime se zadovoljio.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu; inače se ne može uvrstiti. — Svomu obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu uredništvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Moć posta i molitve.

Hrvatska. — Moje dijete od pet godina tako se jako razbolilo od strašne vrućice, te sam svu nadu izgubila, da će mi ozdraviti. Već sam se sasvim pripravljala na njezinu smrt. Pokušala sam i liječnika, ali uzalud. Tada se sjetim Glasnika, iz kojega uvijek čitam zahvalnice, pa počnem i ja devetnicu na čast preslatkom Srcu Isusovu obećav, da ću svaki prvi petak strogo postiti godinu dana i javno se zahvaliti u Glasniku. Čim sam ovo obećala preslatkom Srcu Isusovu i bl. Djevici i sv. Josipu — budi im hvala i slava! — mojemu je djetetu odmah bilo bolje, dok nije sasvim i ozdravilo.

Zahvala svećenika.

Istra. — Otkad je nastao rat, sile su mi razdijeljene: Nijesam samo svećenik, već i učitelj na pučkoj školi, aprovizator, namjesnik načelnikov, pisar različitih molba u službi crvenog križa — gotovo bih kazao: sve sam svomu narodu, samo ne doktor. Hvalim Presv. Srcu Isusovu, što mi u tolikim poslima daje čisti razum, volju za rad, k tomu dosta duševnih i tjelesnih sila, te mogu udovoljiti svim svojim dužnostima. Hvalim i zato, što mogu s neumanjenom snagom obavljati sve, što narod zahtijeva od mene kao svećenika, pogledom na štovanje Presv. Srca, osobito u ispovjedaonici. Hvala i slava Bož. Srcu na svemu!

Istina pobijedila.

Dalmacija. — Usljed zlobne klevete bijah unovačen unatoč svoje stare bolesti. Ostavih kod kuće brojnu nejaku djecu i boležljivu suprugu, koja je nakon mog odlaska sve više venula. Ja bijah izložen životnoj pogibelji, a djeca, da ostanu bez oca i majke. U svojoj teškoj nevolji obratih se Presv. Srcu Isusovu i Marijinu, da mi pomognu dokazati klevetu i povratiti se svojoj obitelji, da ju spasim od očite propasti. Obećah jednu sv. misu, javnu zahvalu i devetnicu. Presv. Srce Isusovo i Marijino uslišaše moju molbu; kleveta bi dokazana, a ja se povratih svojoj obitelji. Da izvršim svoje obećanje, zahvaljujem se

Presv. Srcu Isusovu i Marijinu na podjeljenoj mi milosti.

Ostalo na životu ofureno dijete.

Slavonija. — Dijete mi nesrećom palo u kotao vrijuće vode te se tako jako opeklo, da nitko, dapače ni liječnik nije vjerovao, da će ozdraviti. U zdvojnosti sjetim se svemogućeg Presv. Srca Isusova, i odmah sa cijelom obitelju počesmo moliti devetnicu, a ja napose obećah, da ću se zahvaliti u Glasniku Presv. Srca Isusova, ako mi dijete ozdravi. Na moje veliko veselje dijete je ozdravilo. Slava Presv. Srcu!

Nakon pet godina teška bolovanja.

Piše svećenik: Punih pet godina teško sam bolovao i tražio razne liječnike, ali nijesu mogli prave diagnoze moje bolesti saznati. Napokon me bolest tako oslabila, da nisam mogao iz kreveta ustati. Obratih se Presv. Srcu Isusovu i zamolih brata — jer sam nisam mogao — da moli na čast Presv. Srcu Isusovu jednu devetnicu, a ujedno se zavjetovah, da ću se javno zahvaliti u Glasniku, samo da mi se već jednom dozna diagnoza bolesti. Što zamolih, postigoh. Najveća hvala neka bude Presvetom Srcu Isusovu, da je vrstan liječnik otkrio pravu bolest pa ju prema tomu stao uspješno liječiti, tako te mi se sada zdravlje veoma poboljšalo i nadam se, da ću s Božjom pomoću naskoro posvema ozdraviti. Neka bude hvaljeno i čašćeno Presveto Srce Isusovo!

Obratio se muž.

Slavonija. Moj muž bio veliki psovač već od svoje dvanaeste godine. Imala sam s njime veliki križ. Tako se već bio zapustio, da je zanemario i uskrsnu ispovijed i pričest, a meni se uvijek rugao i ismjehivao me, što se ja molim. Došao rat, i on otišao s prvima u Srbiju i bio je ranjen u lijevu ruku. To ga je malo k sebi prizvalo, te je odlučio, da ne će više psovati. Nabavio si i molitvenik i medalju Srca Isusova. Ode opet na rusko ratište i tu ga ponovno udari kruglja. Ovaj put uperila baš u srce, da ni sam nije u prvi mah znao od straha, je li živ ili mrtav. Ali gle, krugija se ustavila upravo u molitveniku i na medalji Srca Isusova, što je sve imao u džepu, pa tako nije bio ni ranjen. Hvala Presv. Srcu, koje me je u svim mojim potrebama uslišalo!

Nebeski nadliječnik.

Dalmacija. — Kada sam bio u vojništvu u Sarajevu godine 1914., teško sam obolio. U bolnici sam ostao puna 2 mjeseca, ali moja bolest sve na gore, uzalud bilo svako liječnikovo nastojanje. Sada neznadoh, kuda ni kamo da se obratim. Izgubio sam nadu, da ću ozdraviti. Kada evo meni sreće iznenada. Sjetim se liječnika nada sve liječnike, Presv. Srca Isusova, jer sam čitao u zahvalnicama Glasnika tolika ozdravljenja. I ja sam se k njemu obratio obećavši, ako mi povrati zdravlje, da ću njegov Glasnik primati, dok sam živ. Iza nekoliko dana bolest mi krene na bolje. A sad me evo kod kuće, odakle zahvaljujem presvetomu Srcu Isusovu po hiljadu puta, slava mu i čast uvijeke vijeka! — Evo Vam šaljem pretplatu za »Glasnik Presvetoga Srca Isusova«, i to za godinu 1916., takodjer još za buduću godinu 1917., jer je grjehota ostati dužan za tako lijep list.

Dobila 2 parnice.

Dalmacija. Ima 7 godina, kako sam ostala sirota bez muža sa devet nejake djece. Godine 1915. umre nam jedna tetka, koja nas je potpomagala. Nato se podigoše naši neprijatelji kao vuci razdiraoci, te dođe do suda. Ja se odmah sjetih dobrote Srca Isusova te obećah, da ću dati za siromaški kruh 20 K, ako dobijem pravdu, i da ću dati odslužiti jednu sv. misu za duše u čistilištu, jednu na čast sv. Anti, jednu sv. Josipu, a jednu Presv. Srcu Isusovu, neka ono pogleda na nas sirote. Nakon 14 mjeseci sam dobila jednu, a nakon 16 mjeseci drugu pravdu. Još me je Srce Isusovo i u drugim nevoljama uslišalo. U zahvalu šaljem 5 K za Glasnik.

Iza devetnice nestalo bolesti.

Slavonija. — Imala sam po nogama same mjehuriće, koji su se otvarali kao rane, te me je to jako boljelo. Dugo sam vremena patila; kušala sam se liječiti svime, ali mi nije ništa pomoglo. Čitajući Glasnik Presv. Srca, nađoh u njemu lijeka. Obavljala sam devetnicu na čast Presv. Srcu Isusovu primivši prije sv. sakramente. Iza devetnice sam sretno ozdravila. Sirota sam, pa ne mogu da dadem nikakova dara, stoga ću, kako sam obećala Presv. Srcu, širiti njegovu pobožnost, što više mognem.

Umoljavaju se svi p. n. pretplatnici, a navlastito povjerenici, da što prije obnove pretplatu i novac pošalju Upravi. Molimo i sve dužnike, da urede svoje račune s Upravom Glasnika.

Upozoravamo sve, da je pretplata Glasnika za godinu 1917. povišena na 2 krune. Vidi drugu stranu omota.

Radi povišene poštarine prisiljeni smo i »Kalendar Srca Isusova i Marijina« za g. 1917. prodavati za K 1·50, kako se čita na omotu.

Marijina kongregacija — po izbor četa.

Piše: **Josip Predragović D. I.**

»Neprijateljstvo ću metnuti među tebe i ženu; ona će satrti glavu tvoju« (I. Mojs. III. 15).

Pred sobom vidim po izbor kitu, rame uz rame oko barjaka Marijina: na čelu zanos, na grudima kolajnu, u očima odvažnost. Dok mi od sviju strana dopire do ušiju tužni »jao« pobjeđenika i veseli klicaj pobjeditelja — čini mi se, da stojim na bojištu pred vatrenim vojnicima. Nu opet gledajući, gdje pobožno klečite i ruke na molitvu sklapate, pa onaj svečani mir i pokoj, što vam ga s lica čitam, rekao bih da se varam — to je miroljubiva četa, što se sabrala na svečanost. I gle jedno i drugo je istina. — Bojna je to slava, jer novi vojaci prisižu na barjak Gospin, a stari obnavljaju zavjeru svoju; pobjednička je to slava: spomen one vijekom znamenite pobjede, što ju Marija iza Adamovog kobnog poraza u raju izvojštila nad paklom satrvši glavu zmiji. — Nuto, na bojnoj i pobjedničkoj slavi, o čem da se zbori zbornicima u zboru Marijinu, ako ne o apostolskom duhu, kojim valja da su prožeti, — značajna crta uzvišenog saveza, što ga kongregaciji utisnuše osnutak, razvoj i povijest njezina, da bude moć proti moći, sila proti sili.

1. Osnutak. U povijesti naroda talasaju se od vajkada dvije goleme borbe: borba oružja i borba ideja. Nu dok se prva od vremena do vremena prekida, druga ne miruje nikada. Koncem 16. stoljeća bila je Crkva kao strahovito bojište. Činilo se, da će se iz dubine maknuti stari pakleni zmaj, koji je već stoljeća i stoljeća čamio sapet u okovima. Zveka njegovih lanaca, rùka njegove grozote probudi i izazva sve paklene moći. Svom silom htjedoše, da opakom rukom uzdrmaju 15 granitskih stupova, na kojima počiva Crkva. A ona? Svi se sletiše na oružje: nove moći, novi redovi, nove sile izbiše na javu i ona ustade kao kraljevski lav i obori neprijatelja svog o tle. U to doba borbe sabrala se u Sirakuzi u Siciliji, u kolegiju Isusovaca sitna četa — malena je, ali hrabra, u njoj jedva sto junaka — oko barjaka Marijina. Domala joj kod kuće tijesno i vatrena srca krenuše put Rima, u središte borbe, u blizinu tvrđe. Sveto natjecanje raspali i ujedini u čas gotovo cijelu omladinu rimsku. Vrhovni vojskovođa uvrsti ovu četu u zatočnike Crkve i odavle, iz vječnoga grada, prodrije ona u sve veće gradove, u hiljadu zavoda, na sveučilišta i u tabor, u palače i kolibe, do carskog prijestolja i papinske tijare (trokrune). To je izvor, osnutak zbora Marijina. Rodi se na bojištu, i već oko kolijevke ori se ratna vika — jasan dokaz, živi svjedok, da je duh kongregacije ratoboran.

2. Razvoj. Još sjajnije pokazuje se ovaj duh, ako gledamo na razvoj, ustroj i svrhu. Kongregacija je zadruga. Tama i zloća jači su od nas, kad smo osamljeni; nu gdje je više snažnih ruku, tu iščezavaju i raspršuju se kao magla. Nego kongregacija nije zadruga kao kakova bratovština, gdje se jednakopravni članovi neorganički sjedinjuju. Ne, to ne bi odgovaralo ratobornome duhu njezinu. To je organičko društvo, sastavljeno od nejednakih članova, sitno remek-djelo socijalne i političke vještine. Ima tuj poglavarstvo, što upravlja, nadzire i primjerom prednjači; ima tuj podložnika, koji se dragovoljno pokoravaju. Bez ovoga bio bi to zbor, četa bez reda i stege; ovako je uređena, moćna, ratoborna vojska, što slavodobitno ide za svojom svrhom.

Koja je to? Zar samo neke stalne molitve? Zar samo pohađanje bogoljubnih sastanaka? To su sredstva; svrha nijesu. Prije svega hoće kongregacija da odgoji srčane vojnike, savršene muževe — vaskoliki život vojaka hoće da uredi, oplemeni, usavrši. A ostaje li pri tom? Još dalje! — To je tek dio velike zadaće, pogodba, kao što je u vojnika iza novačenja vježba u oružju prva zadaća. Zadnja zadaća i svrha kongregaciji jest apostolski rad za spas bližnjega. Tako je dakle ovaj savez odista ratoborni, apostolski, dostojan one visoke Gospođe, koja nogam satrije glavu paklenoj zmiji. Kao što je dužnost vojnika da državu brani od neprijatelja, da joj izvojšti nove pobjede: tako je i vojaku Crkve, zborniku Marijinu, da straži na dverima Crkve, da joj što izvojšti. Ili ko je veći, ko slavniji osvajatelj nego li osvajatelj srdaca — apostol? Ili ja se možda varam? Otvorite knjižicu pravila i propise, bule i papinska pisma o kongregaciji: ne ćete li tuj naći gotovo na svakoj stranici o apostolstvu, o ratobornoj službi zbornika? Uzmite napokon povijest zbora Marijina i čitajte!

3. Povijest. O kad bih vam je mogao onako prikazati i ocrtati, kako ju gore anđeoska ruka napisala! Uvjerili biste se, da je kongregacija moć, što je duboko zasijecala u događaje povijesti svjetske; vidjeli biste, koliko je suza osušila, koliko gladnih nahranila, koliko nevolja ublažila; kroz tristo godina bila velevlast proti svijetu i paklu. Razgranila se među svećenstvom: višim i nižim; među plemstvom, umjetnicima, činovnicima, trgovcima i zanatlijama. Bogoljubnost i veleum, sjaj prijestolja i slava rata, sila znanosti i vještina umjetnosti kao i trudne ruke radnika: svi se ovi sjediniše pod jednim barjakom, pod jednim zakonom, u imenu zbora Marijina. Nijesu li ovi milijuni golema ratna moć? Orgije francuske revolucije jedva se slegoše i na razvalinama ustaju kongreganisti i zalaze na mjesta nevolje, kamo bi se jedva koji svećenik usudio zakoraknuti. Pa to je i razlog, zašto se mnogi boje zbora Marijina, jer on je upravo onaj David, što nadvlada diva Golijata.

Kako bi i drukčije moglo biti? Zbor Marijin stoji oko barjaka ratoborne junačke Majke bl. Gospe, što vojuje proti sili zmijinoj. Potomci ove Gospe jake, plemeniti naraštaji Marijini — zbornici — moraju se takovima pokazati na obranu istine i slobode, milosti i prava, što ih donije Krist usprkos laži i opačini, ropstvu i iskvarenosti, kojima crne vlasti prijete cijelome ljudstvu. Zbor Marijin mora slijediti državnu zastavu Crkve na svim bojištima; članovi njegovi stojeći u prvim redovima moraju protiv svakog neprijatelja braniti neokaljani tisućljetni barjak sv. Crkve. Zato se ore davor-zvuci oko žrtvenika, gdje se na podnožju posvećuje zbornik Kraljici Mariji; oko mu blista u vatri, na usnama romoni zavjera bojovnika; prisižući dotiče se desnicom Evanđelja; oko

vrata vjesi mu viteški znak djevičanske Gospodarice, a pod njezinom slikom bije srce junačko, viteško, apostolsko.

To je duh zbora Marijina, to su bili zbornici, to zbor Marijin prije; — a danas? Nije li kukavica, koji mjesto da se na neprijatelja obori, s njime se pogađa? Koji u crnoj noći (napasti, grješne prilike) ostavlja barjak i bježi u neprijateljski tabor, nije li izdajica? Probudimo s nova u sebi dužnosti, što smo ih na se uzeli pridruživ se dičnome zboru Marijinu. Lako se na žalost može dogoditi, da u naše vrijeme površnosti i nedosljednosti ne shvaćamo dovoljno uzvišenu zavjeru svoju, ili da se slika, što je u prvom zanosu u srce nam utisnuta, tokom vremena okalja.

Tri su obilježja čestitog vojaka: mir duha i srca, stalnost volje i srčanost.

U ovom svjetskom ratu svaki je vojskovođa opetovano govorio svojim vojnicima: »Očekujem, da će svaki od vas vršiti svoju dužnost.« Kongregacija očekuje, sv. Crkva očekuje, bl. Gospa očekuje, da će svaki zbornik svaki dan vršiti ovu svetu dužnost, kojom se u svečani čas pred oltarom posvetio — apostolsku.

Sjeti se prve zavjere!

Bio je sveučilištarac, medicinar; živio je bezbrižno i razuzdano. Htio, čini se, da uguši glas, koji ga milo zvao u svetište među pomazanike Gospodnje. Što su bučniji bivali dani njegova đakovanja, to je praznije bivalo njegovo srce. Trošio je mnoge dane uzalud, gomilao je nove grijehe na stare. Jednom u kasnu noć vraćao se sa časničkog plesa u svoj stan. Najtužnije misli stale ga salijetati, a ne mogaše ih se otresti. San mu ne htjede na oko. Ćutio je, kako je neizrecivo bijedan. Najedamput mu sinu misao: »Ti si zbornik!« a zatim posve jasno vidje sam sebe u zborničkoj kapelici — u Mehrereau na obali Bodenskog jezera; bilo je upravo na onaj dan, kad je uvršten u izbor-četu Neokaljane. Vidje sam sebe, kako je ruku položio na evanđelje, jasno su mu se u srcu ozvanjale riječi: Ego spondeo, voveo ac juro — promitto — servabo in perpetuum. — Zavjeravam se, zavjetujem i kunem — obećajem — obdržavat ću na vijeke.

Hitro kao munjevna iskra porodi se u njegovu srcu odluka: idem u bogoslovje, bit ću svećenik! Što odluči, to i učini. Sutradan otputuje, uvrsti se među bogoslove, a kasnije ode u redovnike.

Godine 1891. pozva ga Gospodin k sebi. Umrije vrlo pobožnom smrću, kako nas uvjerava njegov prijatelj, komu je on prije nekoliko godina bio priopćio svoje obraćenje.

S. C.

Viši časnik, vojnik Marijin.

27. travnja ove godine pade kao junak na bojištu grof Hubert Walterskirchen, major tirolskih carskih lovaca.

Da junački pobjedonosni časnik nije bio samo u zborničkom imeniku vojnik Marijin, svjedoči nam i njegovo pismo, što ga on po svom starom običaju na blagdan Bezgriješne Kraljice pisao upravitelju velike kongregacije u Kalksburgu, gdje je kod Isusovaca bio školovan. »Dan 8. prosinca,« piše, »dan, u kojega sam predvečerje prije 31 godine bio primljen u kongrega-

ciju, i ove sam godine proslavio u duhu zajedno s Kalksburžanima, obnovio posvetu »Majci trikrat divnoj« i pripomogao sam malko za njezinu proslavu time, da sam poveo svoj bataljun u crkvu. Tamo smo pod misom pjevali dvije pjesme, što se i u Kalksburgu često pjevaju, »Lijep cvijetak cvate« i »O Najsvetija.. . .«. Ja sam dosad u ovom ratu koješta doživio, ali moji momci i ja stajali smo vazda pod posve izvanrednom zaštitom; a za to se imamo prije svega zahvaliti toj okolnosti, da smo na osobito odlučne dane još više nego li obično prosili Majku Božju za pomoć i okrilje . . . Od srca bih želio, da su jednom moji mladi drugari iz Kalksburga sproveli s nama na Dunajecu jednu večer u zaštitnim jarcima, gdje su moji čestiti Tirolci u skupinama svaki dan molili krunicu, ili da su s nama bili za provale kod Gorlice-Tarnówa, gdje su moji vrsni lovci s povikom »Pomozi, Marijo!« junački jurišali na glasovitu i zloglasnu visinu »Sladorni Šešir« te prvi probili ruske redove.

Samo je čedni zbornik zaboravio spomenuti, kako im je njihov vođa bio sveđer uzorom i pobožnosti i neustrašivosti.

K. K.

Sva si liepa!

Sva si liepa, divna Djevo!
Zadivljen mi duh Te zri;
Vječna Ljubav, ljepša Evo,
Sve miline na Te sli.

Kada prirod iz sna skoči
U odori proljetnoj,
Zatravi mi čarom oči,
A izmami grlu poj.

Ali kada Tvoj s visine
U srcu mi sine lik,
Zemlje čar se u tren spline
Kano mrak u zore cik.

Zanos mi u grudi plane,
Paklen-rulja gasne bies,
U srcu mi sunce grane,
Duh zaigra rajski ples.

Ovog svieta čar, milina,
Svenuće ko travni cviet,
Cvašćeš viekom Ti jedina,
I kad cieli svene sviet.

Petar Perica D. I.

† O. Augustin Dujmušić.

Dne 14. rujna u jutro, na blagdan Uzvišenja sv. Križa, uzvisio je Gospodin — kako se nadamo — jednog vjernog križonošu, stjegonošu sv. Križa iz našeg naroda. Toga dana preminu u Varaždinu mladi Kapucin, o. Augustin (prije Dragutin) Dujmušić. Rodio se je pokojnik god. 1884.

u Gradacu (Bosna); gimnaziju je svršio s lijepim uspjehom u travničkoj gimnaziji 1904., a u Sarajevu bogoslovne nauke.

Pokojnik je bio odlikovan rijetkim darovima; a uz to marljiv kao pčelica. Kad je još kao bogoslov u Sarajevu pisao za »Hrv. Stražu«, uredničtvo bi nejednom kod natječaja njegove radnje nagradilo kao najbolje. Napisao je osim raznih članaka po časopisima osobito u Gospi Lurdskoj oveće radnje: »Kritična povijest svete kuće Marijine u Loretu« i »Povjesničke crtice kapucinskoga samostana na Rijeci«.

Dragutin je bio bogoduh pjesnik; gdjekojim pjesničkim biserom okitio je također naš »Kalendar« i »Glasnik«. Hvalospjeve maloga časoslova Presv. Srca on je s nekim prijateljem zaodjenuo u hrvatsko ruho. Krasne mu pjesme — zgodno ih okrstio sam »Iskre srca moga« — odlikuju se nježnom, čistom dražesti. Kako je bio i vrstan glazbenik, uglazbio je više toga, a među inim i zvučnu himnu slovenskih apstinenata.

Kad je g. 1906. tadašnji urednik Glasnika mladom pjesniku, bogoslovu poslao u Sarajevo čedan »honorar« (nagradu) za njegove pjesme — to je bila prva novčana nagrada Glasnikova — on se iznenađen zahvalio najusrdnije pišući: »Ja nisam ni u snu pomislio, da za novac pjevam pjesme u »Glasnik« i »Kalendar«. Dosad to nisam činio, a i odsad jedina će mi biti svrha, da i s ove strane štogod doprinesem slavi predobrog Srca Isusova . . . Ovaj Vaš honorar i ja tako shvaćam kao dar presv. Srca, koje se brine za me, kako sam već često iskusio, više negoli najbolji otac i najnježnija majka. Hvala Presv. Srcu i Vama, dragi velečasni gospodine . . . Ova zgoda me još uže priteže malom »Glasniku« i »Kalendaru« a po tom presv. Srcu, kojemu sa suzama u očima zahvaljujem za tolike znakove ljubavi, pokazane mojoj malenkosti i slabosti.«

Njegova se pjesnička duša već u nižim razredima gimnazije zanijela u Neokaljanu Djevu i on se priključi njezinoj izbor četi, kongregaciji. Dragutin bio, ako se ne varam, u drugom razredu gimnazije. Jedan od njegovih drugova, zbornik Marijin, otkri u njemu darovita nadobudna mladića. Ali ujedno se bojao, da bi danas sutra mogao zaostati na stazi ideala, ne nađe li pouzdana oslona i vodstva. Majku je Dragutin bio već izgubio, zato ga njegov drugar htjede povjeriti brižnoj i snažnoj ruci Majke Djevice. Jednoga popodneva šetali se obojica skupa. Prijatelj mu povjeri svoje misli i potaknu ga, neka stupi pod ljiljan — stijeg nebeske Kraljice. Nije mu trebalo puno riječi. Dragan se odazva prijateljskom pozivu, naskoro se na radost svojega drugara zavjeri Djevici vjernoj, Djevici mogućoj. Neko vrijeme se činilo, da će posve zaboraviti na zavjeru svoju. Al ostade vjeran Mariji unatoč bijesnim burama i žestokim borbama. Nego ni ona se njemu ne iznevjeri, pa kad je prijetila pogibao, da ga progutaju valovi svijeta, prenese ga Djevica vjerna i moguća u pristanište mira.

On se naime nakon malo godina svećeničkog rada u svijetu zakloni u tišinu samostansku kod revnih otaca Kapucina. Upravo je bio napisao »Kritičnu povijest kuće Marijine«. Tako se Bezgriješna piscu lijepo odužila milošću redovničkog zvanja. Iz Dragutina stvori Augustina imenom i djelom. Najveća mu je zasluga, što je prvi kod nas u Hrvatskoj potaknuo i organizirao protualkoholni pokret. Kad se njegovim »Svetim ratom« osvoji po našim stranama šire područje, onda će se i pravednije moći cijeniti zasluge poletnog oca Augustina.

— er —, Draganov saučenik.

Sv. Petar Fourier.

Mjesečni zaštitnik, 9. prosinca.

Francuska je domovina ovoga ugodnika Božjega, jer se tude rodio god. 1565. od siromašnih, ali bogoljubnih seljaka. Mladost je svoju sproveo tako nevino, te ga već onda prozvali »Svecem«. U 20. godini odreče se svijeta i ode u samostan t. zv. »regularnih kanonika«, blizu rodnoga si mjesta. Postavši svećenikom odobra si iza nekoliko

Sv. Petar Fourier.

godina najsiromašniju i najzapušteniju župu; bijaše tu naime ćudoređe duboko palo, pa i same je vjere ponestalo u mnogo duša. No istom što je Svetac tek kratko vrijeme upravljao župom, dobi ona posve drugo lice, tako te je mogla drugima biti izgledom. Neumorno bi išao baš za najvećim, otvrdnutim griješnicima; a kad mu molbe, pouke i opomene ne bi urodile željenim plodom, onda bi se latio najuspješnijega sredstva usrdne molitve.

Čitave dane do kasne noći znao je biti u ispovjedaonici, samo da imadne svatko prilike za sv. ispovijed. Ako bi opazio, da ima ljudi, što su u krčmi za službe Božje, on bi onamo pošao te ih u crkvu otpravio, a nitko mu se pri tom ne bi usprotivio.

Osobitu je brigu vodio za djecu. U tu svrhu podiže u svojoj župi posebnu žensku »Družbu (kongregaciju) naše mile Gospe«, dade joj pravilo sv. Augustina i crno redovničko odijelo s bijelom koprenom. Papa Pavao V. odobri prije ravnih trista godina (1616.) ovu Družbu, a sveti Utemeljitelj još prije svoje smrti vidje na veliku si radost, kako 32 samostana Družbina lijepo cvatu i neiskazano puno dobra čine. Ovi se samostani brzo umnožili i za dvjesta godina na milijune djece odgojili Bogu i kršćanskoj obitelji, dok ih nije velikim dijelom uništio strašni francuski prevrat. Međutim se Družba stala širiti u njemačkim stranama pod imenom »Školskih Sestara« te su i u Ameriku prenesle svoje blagotvorno djelovanje. Kad je buknula francuska revolucija, imala je Družba 90 samostana s kojih 4.000 sestara; sada oko 1200 sestara u 30 samostana vjerno služi Bogu i svetomu zvanju svojemu.

U isto doba osnuje novu kongregaciju »regularnih kanonika«. Pod stare dane prisili ga tridesetgodišnji rat, da kao bjegunac ostavi svoje boravište Matincourt i zakloni se u tvrđavu Grai. Kad se kasnije smio povratiti iz tuđine u zavičaj, pozva ga Kralj mira iz progonstva suzne doline na vrhunac nebeskog zavičaja 9. prosinca godine 1640.

Suvišno bi bilo spominjati, da je naš Svetac nježno ljubio i što-

vao Majku Božju; dosta je, ako reknemo, da je bio član Marijine kongregacije u Pont-à-Mousson-u od g. 1577.—1585.

Papa Benedikt XIII. proglasi ga g. 1730. »Blaženim«, a Leon XIII. licem na Spasov dan uvrsti ga god. 1897. u »Svece«.

Sv. Petar se je po primjeru tolikih ugodnika Božjih s vanrednim oduševljenjem posvetio kršćanskom uzgoju mladeži, jer je znao, da drvo valja savijati, dok je mlado. Po zagovoru sv. Petra prosvijetlilo Bož. Srce sve hrvatske uzgojitelje, da sa što većim marom, naročito sad u ratno doba, uzgajaju budućnost katoličke Crkve u miloj nam domovini Hrvatskoj!

Josip Celinšćak D. I.

Razne vijesti.

Dvjestogodišnjica krunisanja Gospe Sinjske.

Sinjski su franjevci imali 22. rujna ove godine proslaviti s neviđenim i nečuvenim dosle slavljem u hrvatskom narodu. U prisutnosti sviju hrvatskih biskupa imao je poslanik sv. Stolice da okruni dragocjenom krunom slavni lik milostive Kraljice Cetinske. Ali to dandanas nažalost nije moguće. Dan je to znamenit u povijesti našega naroda a najviše junačkoga Sinja i Cetine. Ove godine navršilo se punih 200 godina, što je splitski nadbiskup Kupili okrunio čudotvornu Gospu Sinjsku lijepom krunom od suhoga zlata, a kovanom sred bogatih Mletaka. To je krunisanje uslijedilo na uspomenu 15. kolovoza 1716., kad Turci uplašeni od Kraljice nebesa digoše opsadu sa Sinja i Cetine te pobjegoše preko Prologa glavom bez obzira.

Proslava sv. Klimenta u Bugarskoj.

Da ne bjesni još uvijek užasni orkan ratni, Bugarska bi ove godine s kud i kamo većim sjajem proslavila tisućgodišnjicu blažene smrti osnivača bugarske književnosti, sv. Klimenta, nadbiskupa ohridskog, apostolskog nasljednika braće Ćirila i Metodija. Ipak je slavlje proteklo veoma svečano. U Sofiji nakon sjajne službe Božje u katedrali otkrili su spomen-ploču. Akademija znanosti i umjetnosti priredila je slavu u narodnom kazalištu. Kad je otpjevana narodna himna, prihvatio je riječ profesor Teodorov-Balan i ocrtao život sv. Klimenta, kojemu je uspomena živjela osobito u Macedoniji i bila oslonom Bugara, koji su si vjerom sačuvali i narodnost.

Poluslužbeni list »Echo de Bulgarie« piše: Sjedinjena Bugarska slavi tisućgodišnju uspomenu sv. Klimenta Ohridskoga. To je dan, koji nas sjeća sjajne prošlosti našega plemena, njegove prosvjete i napretka, koji je ono dostiglo u davno minulim stoljećima. Sv. Kliment živio je i djelovao u vrijeme, kad je kraljestvo Bugarsko steklo najviše vojničke i moralne snage i bio je jedan od glavnih suradnika oko veličine Bugarske, dostojan nasljednik sv. Ćirila i Metodija. Život i djelovanje sv. Klimenta jesu uzor ljubavi i odanosti spram narodne stvari. Radu velikih bugarskih učitelja (sv. Ćirila i Metoda) kao i njihovih učenika, među kojima je sv. Kliment na prvom mjestu, treba da se zahvali, što je naš jezik vrlo brzo dosegnuo tu veličinu i snagu, te je mogao postati važnim posrednikom širenja kršćanske prosvjete na Balkanu. Sv. se Kliment s pravom zove prvim osnivačem bugarske književnosti. Njegove ga zasluge dižu na isti stepen sa carem Borisom i njegovim slavnim nasljednikom Simeunom. Jedan od najvažnijih biskupa u Ohridi, Teofilakt, napisao je hvalospjev tome »velikome propovjedniku i apostolu Bugarske«. Svetac je bio rimokatolik; isprosio svome narodu, da se što prije s nama i u vjeri sjedini!

Benedikt XV. za naše zarobljenike u Francuskoj.

Sv. Otac Benedikt XV. raspitao se za naše zarobljenike u južnoj Francuskoj (u Barcelonette, Basses Alpes). Javilo mu se, da ih ima tamo 120, a od kuće da ne dobivaju ništa. Sv. Otac je naročito obaviješten, da od ono 120 zarobljenika njih od prilike tridesetorica govore samo hrvatski. Nemaju upravo nikakova štiva, a molili su dušobrižnika, da im ga pruži. On se obratio na državno tajništvo sv. Oca i predao molbu za novčane darove i štivo. Sv. Otac je odmah molbu ispunio. — Zar to nije sramota za nas u zavičaju? Roditelji, supruge, prijatelji! Jeste li se

pobrinuli za dobro štivo svojima u zarobljeništvu? Ako niste, učinite to što prije. Na pragu je Božić i nova godina; naručite im kao dar n. pr. molitvenik »Srce Isusovo«, »Kalendar Srca Isusova i Marijina« za god. 1917. i »Glasnik Presv. Srca« za god. 1917. (Cijene na omotu.) Ako ne znate, kako da im to pošljete, priopćite Upravi Glasnika (Zagreb I.) njihove adrese, da im ona sve otpremi.

Sedamstogodišnjica dominikanskog reda.

Dne 22. prosinca o. g. navršit će se sedamsto godina, što je sv. Otac, Honorije II., potvrdio red Dominikanski. Vlč. Fr. Markolin Knego, provincijal dominikanske dalmatinske provincije, upravio je poslanicu na sve članove, u kojoj ih sjeća toga znamenitog dana i potiče ih, da obnove svoju harnost spram Boga i nebeske Kraljice, kad već ne mogu da taj jubilej proslave doličnim vanjskim slavljem.

Cvala i nadalje i kod nas trostruka »ruža« dominikanska!

U jubilejskoj godini dobio je red novog vrhovnog poglavara (generala) preč. o. Ljudevita Theisslinga, Nizozemca. Izabrali su ga redodržavnici na generalnom kapitulu u Friburgu (Švicarskoj).

A naši hrvatski Dominikanci prinesoše jubilejski dar svojoj Pokroviteljici, Kraljici sv. krunice, otvorivši početkom njoj posvećenog mjeseca (listopada) redovitu privatnu gimnaziju u Starigradu (na Hvaru) za odgoj svoga podmlatka, a ujedno i za drugu mladež grada i okolice. Od srca im čestitamo.

Zabrana loših knjiga.

Ministarstvo nutarnjih posala u Austriji sjeća na svoju naredbu iz g. 1912., kojom je zabranilo svim trafikama prodaju ne samo nemoralnih knjiga, već i takovih, koje se bave pripovijestima o detektivima, indijskim pričama i slično. Trafikama je zabranjeno knjige te vrsti držati u izlozima i prodavati ih. U Štajerskoj je izašla nova naredba, po kojoj se trafikant oglobi K 2000, ako se dokaže, da tko prodaje besramne slike i knjižice.

Petrov novčić.

U prošlom broju javismo o vrlo savremenom poduzeću »molitvene vojne« i zbiranja Petrova novčića za sv. Oca. Sad možemo javiti, da se samo u zagrebačkim crkvama 8. listopada skupilo preko 1400 K, od toga u svetištu Srca Isusova preko 700 K. Ugledali se i drugi katolici na taj primjer!

Pobjednica pod Visom.

Dvadesetog srpnja ove godine osvrnuo se i naš narod s ponosom na godinu 1866., kadno je — prije pedeset godina — naša dična mornarica pod Visom izvojštila sjajnu pobjedu nad premožnim brodovljem našeg neprijatelja s onu stranu Jadrana. Malo tko da se je ove godine sjetio, pod čije li je okrilje slavni admiral bio stavio svoje bojno brodovlje. Bila je to ona velika Kraljica, čiji spomen slave njezini štićenici osmi dan ovog mjeseca. Tegetthoff je naime prije odlučne borbe na glavnom jarbolu svoje lađe pričvrstio medalju Bezgrješnog Začeća, očekujuć od nje pomoć i pobjedu.

Ovako se radi.

Četiri seljaka razgovarala se o svom svagdanjem poslu i zanimanju, kad im se pridruži seoski kovač te se i on umiješa u njihov razgovor. Nije dugo potrajalo, a kovaču se izmače velika psovka. To raspali jednoga seljaka pa će kovaču u brk:

»Šta ti je, majstore, Bog dragi skrivio, da ga tako nemilo psuješ? Zar ga se ne bojiš, a ni nas ne stidiš?«

To je pomoglo. Moj ti kovač porumeni i zašuti. Nikada ga poslije nijesu oni seljaci čuli, da bi Boga psovao, i svaki bi ih puta lijepo pozdravio — znak, da je onu opomenu dobro upamtio.

Sadržaj: Vječni spas muslimana 273. — Bog ne plaća . . . Odgovorio mu 275. — Srce najboljeg prijatelja 276. — Dopisi 278. — Osvit 279. — Dječje veselje 280. — Zanemarena njiva 281. — Marija posrednica. Hostija 282. — Srce Is., bogato 283. — Na izmaku godine 285. — Vojnici i Glasnik. Ljubimci Hrvata 286. — Iz svakdanjeg života 287. — Bl. Margareta 288. — Zahvalnice 291. — M. kongregacija — izbor četa 293. — Sjeti se prve zavjere! Viši časnik, vojnik Marijin 295. — Sva si lijepa! O. A. Dujmušić 296. — Još više 297. — Sv. Petar Fourier 298. — Razne vijesti 299. — Ovako se radi.

Urednik: **Stjepan Babunović D. I.** u Zagrebu.